

CSLANAK II.

Od Lutoranskogh, i Kalvinskogh odpadnìsctva i nàuka.

NEmoxese rekko drugacsie razumiti sazìdagnie, ì utvargiegnie duhovno czarkve svète, koje ucsini Issukarst nasc Gospodin svarhu kamena, tojest svetoga Petra; nego dachie svi, koise u odkupglienomu pùku gniegovu, do svarhe svìta, pravo uzobiraju, da na Petrovu stolu u Rìmu sidè, istu oblàst imati, koju Petru dade, kada recse: *Sctogod zavexesc na zemgli, bichie zavezàno i na nebu; a sctogod odvexesc, i odriscisc na zemgli, bichie odriscено i na nebu (e)*. Zasctobi drugacsie s' xivotom svetoga Petra bijla svarscila i vira pràva Boxja megiu gliudma na zemgli: a Issukarstje rekao Petru: *jassam za tebe molio Petre, da ne pomanka vira tvoja. (f)*

(e) *Matt. 16. v. 19.*
(f) *Luc. 22. v. 31.*

44 Nittije prilicsno da budè kako Lutorani, i Kalvini govore: tojest, daje sàm Issukarst glàva czarkve svète: tako da Biskupi u svoih czarkvah drugoga upraviteglia u zakonu neimaduh; nit dasu drugomu izvan gniega na zemgli podloxni u stvarma od vire: josc da ni magni od Biskupah duhovnì pastìri, nit isti karstiani u svoih kuchiah imaduh drugogh naucsiteglia, tomacsiteglia zakona. Jerje, vele, pijsmo svèto, u komuse vas nàuk od vire uzdarxi, tako otvoreno, i razgovètno, daga svak, koga sctie, ili sctiti csuje, moxe brez tomacsiteglia razumiti, i sva otaistva kojasu u gniemu lakko poznati, i nauk potribiti za spassegnie, s' samim sctivegniem, ili s' sluscagniem, naucsitì: i to (nadomechiuh josc gore Pelagiani, i polupelagiani, gniovi sloxniczi protiva czarkvì Rìmskoi) brez ossobitè milosti Boxje. Scto daje làx, vidichiese doli u drugom poglavju ovoga diila.

§ I.

§. I.

Czarkva katolicſanska ima imat jednu vidovnù glàvu, iliti poglavara na miſto Iſſukarſta.

Nie rekko prilicſno da tako budè; zasčto premdaje Iſſukarſt sàm glàva parvà, i pràva czarkve ſvète, i vladalacz poglaviti iſtè, buduchi on otacz, koijuje rodio (*g*), i kadje od gnie k' ſvomu oczu poſcao, obechiao, daju nèchie oſtaviti ſirotom, vechie opet k' gnioi dòchi (*h*), i ſc' gniom do ſvarhe ſvìta bitti (*i*): ne ſamo po ſtanovitoi miloſti ſvojoi u ſvèti Sakramenti, vechie i po iſtinitom bichiu ſvojega kìpa u priſvetomu Sakramentu otàra; joſc i Duha ſvetoga uticſiteglia, koi od ocza, i od gniega izhodi, koije Duh iſtine Boxje, dati, da u gnioi u vìke pribiva, tojeſt do ſvarhe ſvìta (*k*); i ſvakoiju iſtini ucsì (*l*), i protiva ſvim protivnikom bràni (*m*) (sčto doiſto czarkva Rimska ne tài, vechie ſve tvardo darxi, i ſveſardno izpovìdâ) Alije ovo iſtina koju ocſima ne vidimo, vechie sàmo s' virom Boxjom virujemo; koje premda kripoſt u dìlu oſſichiamo, hele uzroka gniezina, tojeſt Iſſukarſta, u vlaſtìtom kipu s'rukom ne darximo; jerſeje u Sakramentu ſvetomu otàra ſakrio pod obilicſje kruha i vìna; a miloſt ſvoju u drughi ſvèti Sakramenti, pod obilicsje drughì podobnì tilesnih ſtvarih. A onje czarkvu ſvoju pràvu (kojaje sàmo jedna; i za zlamegnie toga jeſt zabrànio u Sakramentu xenitbe (koi s' vincſagniem muſcka i xenska zlamenuje, i otaiſtveno prikazuje duhovno zarùcſegnie czarkve s'Iſſukarſtom) (*n*) vincſavatſe s'vechiè xenah od jedne) ne ſamo u duhu otaino urèdio s' miloſtchiu ſvojom; vechie i na ocſigled ſagràdio, i utemeglio, i vidovnoju utvargienu ſtavio; buduchi daje ſve Sakramente ſvoje miloſti, i otaiſtva blaxenoga nebeskogh uxivagnia, od rìcſih i tileſnih ſtvarih ucſinio: kako, za prìliku, karsčtegnie od vode, i od ovi rìcſi: *ja te karſtim &c*, I taki zakon oſtavio, da kogod ne uzme na ſebe ovih tilesnih zlamegniah, nitti uz ima zàvit i xegliu, uzetihi, nechie bitti zlamenovan u dùſci ſc' gniegovom miloſtiu, nitti imati ſc' gnime dio u kraglieſtvu nebeskome. Kakobiſe dakle moghlo nevirovati, daje glavnu

45

(*g*) 2. ad Corinth. 6. v. 16. 18.
(*h*) Joan. 14. v. 18.
(*i*) Matt. 28. v. 20.
(*k*) Joan. 14. v. 16.
(*l*) Joan. 16. v. 13.
(*m*) Luc. 12. v. 11. 12.
(*n*) Ad Eph. 5. v. 32.

glavnu oblast svoju u jednoi vidovnoi glàvi u czarkvi svojoi ostavio, kadseje od ocsiu gniezini uklonio.

46 Doisto darxechi dajuje u svemu ostalomu, kako rekko, vidovnu ocsima ucsinio (scto i isti odpadniczi izpovidaju) ne moxese virovati, vechie s' samom opàkom i himbenom vogliom darxati, dajoi nie, na misto svoje, jednogh vidovna u tijlu poglavara dao, odredivsci svakomu, koga ona obere, istu oblast, kojuje gniemu otacz nebeski dao, dopustiti. Ili vaglia rechi, daje, ili brez glave bio, ili visce glàvàh na svojemu gliudczkomu tijlu imao (odascta sctobi ruxnie i pogardnie bijlo? kakà, nittisu, nitti moguh bitti dila Boxja) zasctoje na priliku svoga csovicsanskoga tìla czarkvu svètu urèdio, kako svjdocsè Ivan Evangielisćta,
(o) *Joan.* *2. v. 19.* *Ad Eph.* *5. v. 23.* i Pavao Aposćtò. (o) Nittije za drugo u tìluse megiu gliudma na zemgli ukázao, nego da pristao tilesnim gliudma zakon, za vicsgnie spassegnie, dade; po komu tojest vladajuchise nighda od pùta istine ne zàgiu, nitti od svoje pràve svarhe zablùdè.

Koje vladagnie da nie ustanovitio s' odregiegniem ossobitogh svakomu nadanùchia i objavgliegnia, u onomu sctoje za vicsgnie spassegnie, kako govore Lutorani, i Kalvini; vechie s' virnim i dragovoglnim podloxegniem jednomu Poglavàru, komuje samu, objavgliegnie, nadahnùchie, i upravgliegnie ossobitò svojega Duha, u svemu sctoje od vire, i za viru Boxju, utvardio; da nighda ne pomanka od istine vicsgnie: tako, da sctogodse po gniegovu nauku i naredbi ne ucsinì; ili od vlastite voglie ucsignieno on ne potvardi; za Boxanstvenuse istinu ne darxi, nit po takom csigniegniu xivot vicsgni usà; akobi i od kojemu dràgo skupsctine dokoncsano bijlo. Daje rekko ovako, a ne onako, vladagnie czarkve ustanovitio, ukazuje prìlika istogh tilesnogh xivota, na kojegaje miru uregieno: u komu vas xivot ùda od glàve uzimaju; zato kadse glàva odsìcse, ili od tijla, na komuje glàva, koje ùdo odpàde, xivota visce neimàde.

47 Daje rekko tako zakon ovì ustanovitio, i utemeglio. ukazuje on isti daglie, govorechi po svetomu Lùki (p): *ja vama uregiujem zakon onako, kakoje meni ùredio otacz moi nebeski kraglieſtvo*:
(p) *Luc.* *22. v. 19.* tojest Rai nebeski; u komu doisto (izpovidaju isti odpadniczi) ima nixì, i viscì korah, a u cselu sviù stoi Issukarst, kako glàva, i pogla-

i poglavar ſvinh obranìh; od koga ſvi ſvitloſt blaxenu rèdom uzimaju: tako da od gniega uprav sàm parvì kòr ſvitloſt uzima, pak nixim redom dodaje; u ſvakombo kòru ima viſce Redovàh (toſe razumi od slave dohodne, jer biſtvenu slavu blaxenſtva ſvaki imà, gledajuchi uprav u Boxanſtvo) Takoje dakle u czarkvi boinoi na zemgli, koju veli daje ùredio na prìliku onè slavne na nebu. dakle u gnioi ima nixì, i viſcì oblàſtì, a jedna naiviſca, kojaje glàva ſviù; koja ſama ſvitloſt Boxanſtvene iſtine uprav uzima, pak nixim redom dodaje. Sčto i nauciſitegl nàrodah, obrani sùd
Boxji, Pavao Aposčtò ſvidocſi, govorechi (*q*), daje Iſſukarſt u (q) *Ad*
czarkvi ſvojoi nikè ucſinio Aposčtole, nike Prorokè, nikè Evan- *Eph. 4. v.*
gielisčte; nikè Paſtire; i zapovidio, da ſvaka dùſca podloxna bude *11.*
oblaſtma viſcim (*r*). Joscje i Duh ſveti naviſtio, govorechi po (*r*) *Ad*
Izaihi (*s*) *metnuchiu jeruzolime na bedene tvoje cſuvàre, koichie vikati,* *Rom. 13.*
tojeſt pripovidati, *i cſuvatite dagniom, i nochiom*; *i bittichie paſtiri* *v. 1.*
po ſarczu mojemu (*t*), koichie tijlo moje izpugniati, i zavarſcivа- (*s*) *Iſaia*
ti (*u*); tojeſt u jedinſtvu pod jednom glàvom darxati (*x*), i cſu- *62. v. 6.*
vatiga dagniom, i nochiom: tojeſt s' ſvoim naukom ſva ùda u je- (*t*) *Jerem.*
dinſtvu s' glàvom darxati, u vrime mìra i progonſtva; da kogod *3. v. 15.*
gni uzsluſca, nigdaſe s' glavom ne raſtane: jer sčtogod uzgovo- (*u*) *Ad*
re, i uzucſe, nechiè od ſebe govoriti, ni ucſiti (*y*); vechie od *Eph. 4. v.*
Duha ocza mojega, koije u gnima: i zato veli, koi govori, iſta *12.*
iſtina Iſſukarſt (*z*); *ko vàs ne sluſca, mene ne sluſca; ko vàs pogargiuje,* (*x*) *Ad*
mene pogargiuje; *a ko pogargiuje mene, pogargiuje onoga, koimeje poslao.* *Eph. 5. v.*
Dakle Iſſukarſt u ſvojoi pràvoi czarkvi ne vlada ſvakoga na pòſe, *23.*
vechie po ſtareſcinam: Dakle u gniegovoi czarkvi vaglia daje je- (*y*) *Matt.*
dan parvi ſtareſcina. *10. v. 19.*
(*z*) *Luc.*
10. v. 16.

§. II.

Czarkvaje katolicſanska sàmo jedna, i u ſvì cſlanczi vire, i Sakramentì zakona, jednaka. I potvargiujeſe boglma, sčtoje gori recſeno.

A da buduh recſenì Paſtirì vazdą gniegovi; tojeſt Iſſukarſtovi, 48
i Duh ocza gniegova u gnima; molì ocza ſvòga nebeskoga,

(a) Joan. 17. v. 11. ga, dahi darxì u jedinstvu (a), da buduh jedìni, kako oni u jednom Boxanstvu. I to molì, ne sàmo za gnì, vechie za sve, koi gnì uzsluscajuh, i po gniovom nàuku uzviruju (b). I to za zlamegnie svìtu dàje, za poznati dassu gniegovi, i Duh gniegov u gnima; tojest jedinstvo: ucsechi na drugomu mistu, daje kragliestvo vraxje naskladno (c). A da to razumì od jedìnstva pod jednom glàvom ùregiena, ukazuje, kad po svetomu Pavlu zapovìdà (d), da sluscamo starescine duhovne i tìlesne. I to ne sàmo pod jednom glàvom otàinom, i nevidovnom, kojaje on; vechie i vidovnom, kojase od gliùdi uzima, i obìra na misto gniegovo (e), kakoje on obrao svetoga Petra, i narèdiomu, da to obìragnie, obarnuvscise, megiu brattjom svojom u czarkvi utvardi (f).

(b) Ibid. v. 20.

(c) Matt. 12. v. 25. 26.

(d) Ad Heb. 13. v. 17.

(e) Ibid. 5. v. 1.

48 Odkud ocsito slìdi, za potvargiegnie parvoga csereka, da czarkva pràva Issukarstova, koja sàma ukazuje pùt spassegnia, i dàje nàuk xivota, i kojaje sàmo jedna; nìe urègiena, i utvargiena, s' obechiagniem nadanùchia Boxjega svakomu na pòse, u onomu sctoje od virè, i za viru; vechie samom jèdnomu. Da u gnioi nie svaki po sebi naucsitegl zàkona, i tomacsitegl svetoga pìssma; vechieje sàmo jedan mesctar svìù. (g) Dasse u gnioi nedàje skrovito, i otaino svitlost Evangieoska; vechiese mechiè na jedan ocsit csiràk (h), daju svak vidi, ko u gniu ulazi. I ovi csiràk ocsite zrake od sebe pùsschia, koi bucxake i nùghle prosvitgliuju. Tojest, Duh svèti, koije svitlost, kojà odkriva otaistva Evangieoskà (i), i svìti s' svitlostiu istine Boxje u czarkvi Issukarstovoi, i prosvitegliuje tmine stvorenoga, i debelogh gliudczkogh razùma; on ne ucsi svakoga na pòse, otaino, otaistvom istine Evangieoske: vechie, kako mesctar vire, stoì u samom jednom csoviku; onomu rekko koi sidì na mistu Petrovu, koije svaki pràvi Rimski Biskup: i po gniemu, glàsom, i obicsajom gliudczkim, vladà czarkvu svètu, ocsito ucsechì, scto imamo virovati; i na glàs ukazujuchi, scto nam vaglia csiniti, da spasseni budemo. Zato kogod ovoi i ovakoi vladavi dusce nie podloxan, nitti sluscà ovoga csovika; u onomu nie istine Boxje, nit milostì Duha svetoga; vechie proklestvo, i odsùgiegnie vicsgnie, veli svèti Mattie (k). I po zraczì, koise od ovoga svitgniaka prùxaju: tojest, po Pastìrì, missnìczi, naucsiteglì, i pripovìdaoczì, koje ovi csovik csini, i scaglie; svitlost

(f) Luc. 22. v. 31. 32.

(g) Matt. 23. v. 8.

(h) Matt. 10. v. 27.

(i) Joan. 14. v. 26.

(k) Matt. 18. v. 17.

svoju

ſvoju pùſſchia : tojeſt nauk Iſſukarſtov, i miloſti Boxje dijli (*l*), (*l.*) *Pſal.*
na proſvìtgliegnie , i ſaràgniegnie ſviùh bucxakàh , i nùgalàh: *18. v. 6.*
tojeſt ſviùh priproſtitih, i ſcbicsnih gliùdìh na ſvemu kolikom okoliſcu zemglie. Onije dakle pùk pràva czarkva Iſſukarſtova, i pravo viran u zàkonu Evangieoskomu; koi ovako darxi, i viruje. Dakleje czarkva Rimska, kojaje ovako uregiena, pràva Iſſukarſtova. Dakle izvan czarkve Rimske neima vicsgniegh ſpaſſegnia.

§. III.

Czarkva pràva katolicsanska Iſſukarſtova nije nigbda pomankala.

50 Ascto govore Lutorani i Kalvini, daje iſtinom Iſſukarſt u pocſetak ovako czarkvu ſvoju urèdio, buduchi doiſto Petra Poglaviczom u gnioi ucſinio, i narèdio Aposctole, tojeſt Biskupe, i naucſiteglie, i pripovidaocze, za pomochnìke u dilu, kojemuje priporùcſio: tojeſt u izigìvagniu czarkve gniegove; iliti u raſcirivàgniu vire, i zàkona Evangieoskoga (*m*). Ali, vele, ova (*m*) *Ad*
czarkva nie viſce nego pèt ſtotinah godìnah duràla; buduchi na- *Eph. 4. v.*
kon tolikò vrimena vira Petrova pomankala; i parvà czarkva Iſſu- *12.*
karſtova, od vìrne zàrucsnicze ucſinilaſe ocſitnicza, i odpadnicza: nittie od tada, tia do Lùtora, i Kalvìna, oeſite czarkve i zàkona Iſſukarſtova na ſvìtu biilo. Tako daje ſviit viſce od igliadu godinah brez ſvitloſti Boxanſtvene bio, i brez pùta vicsgniega ſpaſsègnia.

Toje doiſto ocſitnia od oſtalih gniova làx, i gorà i ſtraſcnia 51
od drughih pſoſt, ſuprot Bogu i Iſſukarſtu: zascto iz toga slìdì, daje Bògh laxacz, a Iſſukarſt laxgliv Prorok; i tako da nittje pràvi Meſſia, obechiàni Patriarkam u ſtàromu zàkonu; nitti Bògh: jer nitti Bògh moxe varati, nitti pràvi Prorok lagati. A Bòghje po Proroku Ixaihi (*n*) obechiao, dachie nà bedene jeruzolima, tojeſt (*n*) *Iſaia*
czarkve ſvoje, metnuti cſuvàre, ilitì naucſiteglie, da nighda ne *62. v. 6.*
priſtanu vikati; vechie ob dan, i obnoch vìcsiti; tojeſt pripovidaju iſtinu, do ſvarhe ſvìta. I na drugòm miſtu po iſtom Proroku
rekaò (*o*) dachie kapie gniegova gràda u vìk otvorene bitti, da (*o*) *2. v. 2.*
nevìrni pùczi vazda mogùh unichi, i na poznagnie pràve vire dò- *& 25 v. 8.*
chi. *ibid.*

(p) 33. v. 11. ibid. chi.) Joscsse zaklignie, po Ezekielu (p), s' svoim vicsgnim xivotom, da neima nasslàgiegnia u smartì grisenìkah, vechie hochie dasse obràte od pùta svoga zlòga, i xìvù. I na drughì mloghì mistì pìssma stàròga, i novoga zàkona, s' prilicsnim ovim nàcsini, obechiaje, i zaklignicse. A Issukarstje obechiao Petru, kako ozgor rekko, da vira gniegova nechie nighda pomankati : i na drugom mistu rekao: (q) ja opet velim: *nèchie pròchi*, tojest pomankati *pùk ovì*, iliti czarkva, *dogodse sve ne svarsci*, tojest do svarhe svìta: *nebochie i zemglia pròchi*, *a rìcsi moje nèchie prochi*, vechie u vike stajati (r), kakoje gori recseno. I dagliè potvargiuje, govorechi: (s) *tisi Petar* (ova rìcs Petar, nascki iztomacsena, hochie rechi kamen) *i na ovomuchiu kamenu ja sazìdati czarkvu moju*, *i vràta*, tojest silla *paklena nechie gniu nighda nadvladati*, daju satare.

(q) Luc. 21. v. 32. 33

(r) 1. Pet. 1. v. 8.

(s) Matt. 17. v. 18.

52 Dakle ako ighda, tojest u kojegod vrime nie bìlo na svìtu ocsita pùta vicsgniegh spassegnia, iliti naucsitegliah pràvogh nauka xivota, poznànih svemu svìtu; Bòghje u svemu scto rekko varao gliude, mlogo obechiàjuchi, a niscta ne darxechi. Akoje ighda czarkva Issukarstova, kojuje na Petru ostavio, i utemeglio, urèdivsci kako gori rekko, i odpadnìczi izpovìdaju, pomankala u virnosti, i na svìtuje nestalo za toliko vrimena; Issukarstje lagaò. A kudchiese od toga vechià psost suprot Bogu, i gniegovom Issukarstu, koije istiniti Bògh, kako i oni odpadnìczi potvargiuju : koije pravi sìn occza nebeskoga, kògaje poslao, ne da igni i varà svìt, vechie dasse po gniemu svìt saràni (t)

(t) Joan. 3. v. 16. 17.

§. IV.

Lutor i Kalvin bilisu laxglivi Proroczi, i ignczi.

53 PAk akosu Lutor i Kalvin Czarkvu Issukarstovu opet uzkrissili, i uzdighli; jer ne darxe onako, kakoje on naipri urèdio, i narèdio; iliseje zaer boglma pridomislio: sctobi drugà nova psost bìla suprot gniegovome Boxànstvu ; jer ni tada nebi bio Bògh, zascto Bògh nebi bio Bògh, dasse pridomisliti moxe, buduchi od bìchia Bogu, od vìka imati csisto vazda na ocsiu, kako vaglia, kako moxe, i scto moxe u vìke bitti. Nittiseje on, davsci novì zàkon,

kon, a oftavivfci ftàri, pridomislio: jer ftàri zakon nie dao za vas vìk fvìta, (u) vechie sàmo urèdioga za prìliku novòga, kogaje od vìka i za vas vìk fvitu odredio: a kafniega dao, ne od slabofti znagnia ì mogùchftva, vechie od pravedne voglie fvoje, za pokaragnie gliudczke zlochiè. Nittife ftvàri na fvìtu promigniuju po vogli Boxjoi upràv, vechie po nàravi i po vogli ftvorenoi: jerje Bògh odrèdio puftiti, da nàrav cfini sčto moxe, a voglia sčto hochie. (u) Gen. 49. v. 10.

54 Dakle nìfu uskriffili czarkvu Iffukarftovu, vechie utvardili boglmà himbenu fillu vraxju, da fatarà czarkvu katolicfansku. Zasčto akoje, kako fadà Rim darxi, Iffukarft Czarkvu fvoju urèdio, i utemeglio u pocfetak: nebuduchi Rìm, posli kakoje fvèti Petar u gniemu umrò, nighda drugacfie darxao, vechie vazda, fasvim paklenim progonftvom neznaboxacz Czeffarah, dokfu u gniemu zapovìdali, kako fada, pùt viesgniega fpaffegnia ucfio, i zakon Iffukarftov, kakogaje fvèti Petar ondi usàdio i utemeglio, jednako vazda izpovìdao, i ocfito pripovìdao, fasvim daje brez priftanka zato progognič bio, i fvaki danmu ulicze s'karvju karftianah natàpàne bile.

Akoje rekko, kako fada Rim darxi, Iffukarft zakon fvoi urèdio; s'iftom fvojom fpravom odpadniczi gràgiu fvoju obàraju, i ocfituju sčto u farczu imadùh: tojeft, ne gliubav Boxju, i iskargniega vechie opacfinu. Da neimadùh virnoft fvetih Apoostolah Petra i Pavla, koifu s'karvju fvojom Rìm posvetili, i czarkvu u gniemu utemeglili: vechie himbu i zlobbu dvaju ftaraczah, himbenih offvaditegliah cfifte xuxane, kojafe nighda nie fvomu zàrucsniku iznevirila; vech ozloglafcena bìla, jer nie priftala putenome dùhu sìdih bludnìkah (x) kako czarkva Rìmska od Lutora i Kalvìna; jer nìfu kod gnie moghli izkagnivati fvoì poganì xegliah, u koimafu kako sìdi pàgni gorili, kakofu s'fvoima odfcicfenì zàkonì ukàzali, u koimafu na vas mah ùzdu blùdnofti puftili, pogazivfci i zàvite, kojefu od sàme fvoje proftè vogliè bìli Bogu ucfinili. Da nìsu fvidoczi, kojeje obrao, i odredio Iffukarft, damu izvedù fvidocsànftvo od gniegovogh gliubeznivogh zàkona na dan sùdgni u jeruzolimu (y): vechie dva krìvà fvidoka (z) koi rekofce prid Pilatom, da razhara czarkvu Boxju. Da nifu Proroczi duha Boxjega, obrani od kolina jùdina, blagoffovglienogh sìna (x) Dan. 13. v. 21. (y) Act. 1. v. 8. (z) Matt 26. v. 60.

jakovglieva; kojeje metnuo csuvàre na bedene svojega gràda jeruzolima; i koi po sarczu gniegovom stràxe: vechie ìgnczi laxglìvì Pùka Izraelskoga, koi kakose otisčte od kolina Judina, u kojemuje kolinu bijla czarkva stàroga jeruzolima, i veliki Missnik, nàmìssnik Boga xivoga (a); dogioscemu Proroczi, koimu lagàuh, i varàuga, govorechi, rekkaoje Bògh, sčto Bògh nie bio rekkao. (b) zatosu lagàli u glàvu svoju, kojuhimje zato proxdarla vatra, kako i igncze pùka Israelskoga.

(a) 3. Reg. 11. v. 32.
(b) Ezech 13. v. 6.

§. V.

Lutoranskie zàkon sramotan.

55 PAk davsci daje czarkva Issukarstova nighda pomankala bìla; nieli vechia prìlìka, i razloxitie virovagnie, daje u Rìmu opet uzdighnuta, koije zakon duscevnogh spassegnia urèdio, kakoje od Issukarsta u pocsetak uregien bio: koi ucsi i pripovìda, dasse tràxì i slìdi nasslagiegnie duhovno, a ne tilesno; i zato naregiuje i zapovìda, dasse tilo, kojese duhu protìvi, pedipsaje s' postom, i s' drughim mucsnim pokoram. A ne u Altenburgu, ili Jeni, gdise Lùtor, zàvitnik nikada csistochìe u jednome svetom Rèdu, s' katarinom Bore, zavitnom duvnom, bludno garlì, i svoim priateglìom pisce, dagaje gliubav katarinina kao s' sincxirom svezala: da od gniezine gliubavì pria smarti na nossila lexi (c): i zato pripovìda, dasse xivot Angieoskì od gliùdi na zemgli provoditi nemoxe; zasčto csistochiu, velì, (d) u tìlu nie moguchie darxati brez velikoga csuda Boxjega; tojest mirakula: i zato pìsce u isti kgniga (e), da zàvitovati csistochiu, jest zàvitovati smart; i zato veli, daje zàvit csistochie vraxje dilo. Josc niese ni stidio metnuti ocsito u kgnighe tomacsegnia svetoga pìssma, (f) da od xenske gliubavi nie nisčtò draxè na zemgli. Csemuse nie csuditi, buduchi tolìkè drughe, i tako pogardne sramote od nasslagiegnia putenòga zapìssao, (g) da nesmim upìssatihi ni rechi. Pak naiposli pìsce svomu vìrnomu ucseniku Filippu Melanktonu, pria negoseje s' katarinom svojom vincsao, da vechie nemoxe podnositi sillu gliubavi gniezine (h). A kakosise laxcse fàlio Erczegu od Moguncze,

(c) Lut. tom. 2. Alt pag. 170.
tom. 2 Jen. fol. 114.
(d) Tom. 4 Alt. pag. 14.
(e) pag 185
(f) Com- ment sup. Prov. 31. v. 10.

ginczie, da imadeſc dàr cſiſtochie, i dachie tvoje vincsàgnie, s' privarenom katarinom, bitti kako vincsàgnie ſvetoga jozipa s'blaxenom Diviczom Mariom? (*i*)

Sada ti proczìni sctiocſe, jeli ovo zàkon Iſſukarſtov, ili kármski, vechma nego Turski: sctiuchiſe u ſvetome Evangiegliu, (*k*) 56
daje Iſſukarſt czarkvu ſvoju, u prìlíki ſvoje priſvete maike, diviczu divczu priporucſio; a ne jednomu bludnome jarczu, koi ſtìdimſe rechi s' cſim ſmardì; i kogà teſcko gledà, i ſardito zabaczuje Bògh ſvemoguchi, (*) kako jedno od triù zàlah, koja naivechma uvrigiujuh ocſi gniegove. Doiſto da i nie ocſitì zlamegniah, zdravi *razlogah*, *sloxni* ſvidocſanſtva u pìſſmu, i iſtiniti objavglngniah *Boxji*, daje czarkva Rìmska pràvà Iſſukarſtova: joſc ne ſamo nebi ktio, vechie i ſtidioſe, imajuchi ſam naravni razum u glavi, xiviti u ovakoi poganoi skupsctini; buduchi daſſu iſtì razùmnì neznaboxczi vazda taki nauk i xivot pſovali. Stoi dakle ſtanovit moi sctiocſe, i zahvaliuju varlo Bogu, da teje cſinio roditſe u zàkonu Rìmskomu, ilite doveo u gniega: a bixi kao od pakla, od opchiègnia s' Lutorani, i s' Kalvìni, i s' ſvima drughim koi nìſu podloxni czarkvi Rimskoi; jerſu doiſto odpadnìczi, i prokleti od Boga ſvemoguchiega, kakoje gori receſeno.

Od Martina Lutora, i drughih odpadnìkah himbe, i gniovih naslidnikah privare, nachichieſc joſc doli, u pogl. II. Cslan. VI. navlaſtito u §. VII. XI. XII. XIII. XIV. i XV., ovoga iſtogh diila.

Sada vrachiajuchiſe na ſtavglieno poglavje.

§ V I.

Cslanak je vire katolicſanske, daje u czarkvi pràvoi Iſſukarſtovoi Azna duhovnoga blàga; i da ima Rìmski Pàpa oblaſt dijlitiga.

REkko i velim, daje Bògh ſvemogùchi, ſve ono, sctoje u kriposnì Bogogliubni dilì priteklo dùgu ſvetih Aposctolah, mu- 57
cſenikah, izpovidnìkah, pokornikah, dìvàcz, i diviczah: sctoje brez i jednoga dùga zasluxila priciſtà Divicza Maria: sctoje ſaviſce

(*g*) Tom. 4. Alt. pag. 169. tom. 2. Jen. fol. 113.

(*h*) Tom. Epiſt. Luther. edit. cœleſt. fol. 335.

(*i*) Tom. 3. Alt. pag. 140. tom. 2. Jen. fol. 140.

(*k*) Joan. 19. v. 26.

(*) Eccl. 25. v. 3.

visce, za odkupgliegnie gliudczkoga naroda, ucsinio nasc spassitegl. Sve rekko dao czarkvi svojega Issukarsta za Aznu. (Azna czarkve svete, premda nie tolikogh bogastva i czìne, dabi moghla uzdighnuti potribu, i siromasctvo neizbroinih ovakìh svitòvah, ili neizbroinogh mlosctva na jednome svìtu: (l) jest nisctanemagnie tolikogh, dabi moghla mlogo milionah visce, negochie bitti do svarhe na ovomu svìtu, gliùdì pomochi, i mlogo higliadah ovaki svitovah odkupiti) i dao od gnie kgliucs gniegovom poglavitom nàmisniku, koije Rimski Biskup, Papa i otacz sve czarkve na misto Issukarsta: da on otvorà, i zatvorà, dijlì, razregiuje, i odregiuje, kako vidì potribu svoih siromahah. Scto ucsini onda, kadano recse Petru: (m) *pàsi ovcze moje*: odlucsivsci, koliko, kako, i komu odrèdi, i dade on, vazda onako, za onoga, i za toliko dùga prìmiti: tojest toliko pokore za grihe istoga odpustiti. *Matthauc. caut. Conf. l. 1. c. 27. prop. 37. dam. ab Alex. VII. Tit.* Indul. *n. 51. & n. 52.*

(l) *Per Scot. in 3. d. 19. q. un. Art. Ad primũ argum.* §. *Ad secundum &c.*

(m) *Joan. 21. v. 17.*

Tòtie, i takose razumi oprosctegnie, koje Czarkva Rimska dijli. I da tu oblast Rimski Papa imà, cslanakje vire katolicsanske, protiva Lutoru; koi, kao prama svojoi glàvi, kako oni, koi nechie nighda prosctegnia ad Boga imati, pocseoje naipri protiva Rimskomu prosctegniu pripovidati.

§. VII.

U velikoisu poghibili onì, koi malo mare za oprosctegnie.

58 IStinaje, dachie onì, koì nepoznaju, nitti izpovidaju ovo velikò milosardje pràvde Boxje, imati sùd brez milosardia. Ali doisto i onì, koi, virujuchi, i izpovidajuchiga, ne csinè od gniega czìne, stoje u velikoi poghibili, daga nighda nedostighnu: zasctо siroma, koi zabaczuje i gazì gliùbav svojega dobrocsiniocza, i u jednom komadichiu kruha, koi malo vaglia, i malo pomàxè, sam svojom rùkom zatvora vrata gniegove milosti, kojamuse u napridak nechie lakko otvoriti i u velikoi potribi. A sctose nechie dogoditi onomu, koi vechiè vridnosti dàr gazì? sctoli onomu, koi pogargiuje privelike czìne blago? koi ne poznaje ne izrecsene

vridnosti

vridnosti mìlost? kakonoje prosčtegnie, koje dijli czarkva katolicsanska; koje stoì vas trùd, i karv Issukarstovu, i tolike muke i pokore obranih sìnovah Boxji: koje osslobàgià dùsce pravovirnih od priosčtri mukah u oghgniu od Purgatoria, u komubise za jedan sam grih mlogo stotinah, a za sve mlogo higliadah godinàh mucsile. (Tose razumì dabi u purgatoriu imali taku mùku za jedan smartni grih, kòjabi odgovarala mloghim stotinam godinah pokore na ovomu svìtu; a za sve mloghim higliadam: jer pokora u Purgatoriu ne stoì u mlosčtvu godinah, vech u osčtrini mukah) (*n*) (*n*) *Alex. Alen. par. 4. Th. q. 81. membro 7. D. Tho. lib. 4. d. 20. B. Ant. p. 1. tit. 10. cap. 10.*

Takkìsu svi onì, koi lakko i csèsto ostavgliaju molitvicze, na *koimaje* oprosčtegnie: koise lìne, ili stìde ucsiniti dilo naregieno za dobitak kojeghgod oprosčtegnia: koi malo màre propustiti brez izpovìdi i pricsesschiegnia blàghe dneve Boxje, i svetihBoxji, koisu nadareni s' oprosčtegnì, i varlo csesti danascgni dan u czarkvi svetoi: a ossim togà, mloghe molitvicze, i pripìssana s' velikim brojom Bogogliubnà dila, od varlo mala trùda,. sva nadarena s' ovim blàgom; kakochiese u napridak u ovim kgnigam viditi.

59 A Bòghbi dao da i danascgni dan ne dura, s' toliko vechiom xalosschiu, koliko s' vechiom sčtetom dùscah, i s' vechim pogargiegniem milosti Boxje; placs Jeremie Proroka (*o*): *pùti sionski placsù, jer neima kobi s' gnima prohodio, i na blàghdan u Jeruzolim*: tojest u czarkvu, *dohodio*. Zasčto u dneve svecsane, ako i nìsu zapovidgni, istom dijlilise na gni oprosčtegnie, ko se ne izpovidi, i ne pricsesti, na blàghdan ne dolazi, premda u czarkvu ulazi: jer obicsainim nacsinom, oprosčtegnia, kojase dijle u blaghe dneve svetkovinah Boxji, i svetih, dopusschiujuse s' dugom izpovidi pricsesschiegnia, i molitve, za uzviscegnie czarkve svete; za izkoregniegnie nevirstvah, i obrachiegnie nevirnikah; i za s' jegigniegnie karstianski kragliah, i Poglaviczah: ossim svetkovine Gòspe od Angielah, iliti Porcziunkule, u kojuse ne iziskuje izpovid i pricsesschiegnie, za dobiti *koliko toliko pùtah* gniezino oprosčtegnie: vechie sàmo daje csovik u milosti Boxjoi, i da unìgie svakì pùt u czarkvu, i ucsini recsenu molitvu. (*o*) *Thren. 1. v. 4.*

60 Alìchie sve takè, ako ne ucsinè drughi odlukàh, doisto stighnuti oblast one zapovidi, koju dade Issukarst po Mattiu, (*p*) (*p*) *Matt. 7. v. 6.*

govo-

govorcchi: *nemoite dàvati psom svètigniu, ni mechiati prid svignie drago kamegnie.* A tobi josc xalosnie bìlo, dasse dogodi brattji i sestram ovoga Brattinstva: dabise oni svake mlade nediglie (oprosćtegnie od svih grihah, u mlàde nediglie, dopusschienoje s' dùgom izpovìdi, i pricesschiegnia, kakoseje vidilo gori u kgnighi Papinoi) i na sve blàghe dneve czarkvè svètè, i svetih triù Redovah S. O. Francsescka, u kojeje oprosćtegnie; ne izpovidali, ne imajuchi prava, i zdrava uzroka; i negovorili molitavah, nit csinili dìlah; kako dohoditi na proczessione svoje, i drughè; pohoditi bolesnìke, pomàgati siromahe, pratiti marcze, navlastito od Brattinstva; ucsiti ne umitne; ìchi na predike; sluscati misse; i drugà, kojachienam u napridak jedno po jedno kazati doscasta poglavja. Ali ja nevirujem dachiese, naiposli odsele, nàchi takè brattje, i sestarà u nascemu Brattinstvu.

POGLAVJE II.

Od razlikosti oprosćtegniah: tojest od koliko rukù ima oprosćtegniah.

61 DUh svèti, darove Boxanstvene milosti ne dàje sve svakomu; vechie dijli, dajuchi jedan jednomu, a drugomu drughi (q): jednomu vechiè, drugomu magnie: u ovo vrìme ovi; u drugo drùghi: sada ovoliko, poslì toliko. Tako i czarkva svètà, koju ovi Duh vlàda, ne dijli s' jednom mirom oprosćtegnia; vechie imà ràzlike mire: od koichiemo u ovom poglavju govoriti; jerje potriba ovo znati, za razumiti kolikose blàga czarkovnoga dijli, kadse ili s' otara oprosćtegnie navisschiuje, ili u kniga iz Rìma sćtie.

(q) 1. Ad Corinth. 12. v. 11.

Oprosćtegnie dakle drughdase dàje puno: drugda za vazda, kojese obicsaje zvàtì vicsgnie: drughda za niko vrìme, kojese zato obicsainim nacsinom zovè vrimenito. Drughdase dàje za csass smarti samo. Drughda za i u ime nikih czarkavah, kojese zovu staczioni; tojest stajalisćta; kojezato, po obicsaju, i zovese oprosćtegnie stajalisćta. A da pomgniv sćtiocz lascgnie upamti ovu ràzlikost oprosćtegniah, svakogamuse na pòse, s' razboritim rèdom, mechiè prid ocsi tomacsegnie; kako slidi.

Cslanak

CSLANAK I.

Od oprosctegnia punogh.

OProsctegnie puno od trie ruke: tojest. Puno sasvim, koje 62
mì obicsaemo zvati od svih grihah; jer sviu koliki grihah u-
csignieni pokore dixè: tojest i onih koisu izpovigieni, i onì koi-
su zaboravglieni u izpovidi, zarad slabosti pameti, ili za koì dru-
ghì dogagiai (koise u istinu moxe dogoditi) nìsu svi kazani, i o-
csitovanj u izpovidi. zascto kakose u ovì dogagiaì, rekavsci: *jese
ocse od ovih, i od svih znanih, i neznanih moih grihah, iz svega sar-
cza kajem, i xalim dasse sviù nemogu spomenuti, ili neimam vrimena
kazatihi*; od svìh od izpovidnìka odrìsci: tako za sve i dùxnù po-
koru izplàti s' ovim oprosctegniem, primivsciga doisto. Josc ne
sàmo to vechie dixè i dùgh naregienih pokorah od izpovidnìkah,
kojesu brez zlochie zaboravgliene, ilise kroz koì drughi zdrav uz-
rok nìsu moghle izvarsciti (*r*). Odkud, da koi, primivsci ovo
oprosctegnie, umre pria nego izvarsci pokoru naregienu u izpo-
vìdi, nebi ni proscao kroz ogagn od Purgatoria, vech u prav u
Rai otìscao, izvan dabi poslì oprosctegnia opet bio sagriscio. (*s*)

Alise ovo razumi od pokore kojase dàje u izpovidi za pokaragnie 63
grihah: a ne od one kojase dàje za likariu protiva grihom: izpo-
vidniczibo obicsàju, i duxnisu, navlastito onima, koì grìsce, ne
od slabosti, vech od zla obicsaja, ili od male pomgnie czìchia
napridka duhovnoga, a velike czìchia timàra tilesnoga; ili jerse
nahode u griscni prigoda, koje nìsu u gniovoi oblasti, dahi ostave,
il od sebe otiSnu. Ovimsu rekko dùxni izpovidnìczi dàvati taku
pokoru, kojachiehim ne sàmo dighnuti s' vràta sctogod dùxnì mu-
kah vrimeniti za ucsignienе grihe; nego i bittihim likaria da u na-
pridak lakko ne upadàju u iste grihe. I dùgh izvarsceegnia ove po-
kore oprosctegnie ne dixè. Nisctanemagnie vaglià i onù drugù,
kadse moxe, izvarsciti; zascto premda neimasc scta sc' gniom za gri-
he plachiati, kadsi ovo oprosctegnie primio, buduchiti ono svu,
i sasvim dùxnù pokoru od svih ucsignienih grihah s' vrata dighnulo:

(*r*) *Bonac*

(*s*) Extrav. *can. de pœnit. & remiss.*

imasc sčto sc' gniom od Boga dobiti; tojest vechiù milost: i sčto kod gniega zasluxiti; tojest vechiù slavu u Raju. Odkud ovaje ràzlikost megiu oprosčtegniem, i pokornì dili, il narègienì od izpovidnika, il ucsignieni od svoje voglie, na ovomu svìtu: da oprosčtegnie sàmo dixè s' nàs Dùxno pokaragnie, za ucsigniene grihe; a ovà dila, i dixù s' nàs pokaragnie, i dobivajunam vechiu milost od Boga, i zasluxuju vechiu slavu u Raju (t).

(t) Helensis. Caut. Conf. Mat thauc. l. 1. c. 27. prop. 27. dam. ab Alex. 7. Tit. Indul. n. 11.

Drugoje oprosčtegnie puno ne sassvim: tojest, koje dixè vas dùgh, ali ne svaki, vechie sàmo vas niki: kako na priliku kad kgniga Pàpina veli: *Dopussčbiamo oprosčtegnie sviu naregienih pokorah*: tose razumi svih narègienih pokorah od izpovidnikah, kojessmo u vas xivot, ili zaboravili, ili nìsmo moghli do sada izvarsciti: a ne sviu pokorah kojesmo po pravdi za sve nasce grihe dùxni.

§. I.

Pocsetak i temegl oprosčtegnia svetogodiscgniegh.

64 TRechieje oprosčtegnie puno svetogodiscgnie; iliti jubileo, od rìcsi xudinske *Jobel*; tojest godina odpussčhiegnia. Kojeje naipri pocseo dopùsschivati Bonifacio ovoga imena Pàpa VIII: i odrèdio, dasse svakò sto godinah prìma, od svih, koi nakon toliko godinah dogiù u Rìm, pohoditi czarkvu svetoga Petra (u). I toje ucsinio, naipri za posčtegnie stola Aposčtolskoga; tojest glàve czarkve katolicsanske kojaje u Rìmu, kakoseje gori vidilo: pak za potvargiegnie pravovirnih u viri; i dasse vechma uxegù u gliubavi Boxjoi, pohodechi grobove svetih mucsenikah. Sčtoje posli Klement VI. (x) csesschie ucsinio, odredivsci dasse svako pedesset godinah to prosčtegnie dobìva. Pak naiposli Pavao II. spustio na dvaest i pèt; tojest daje svako dvaest i pèto godisčte svèto; i takose danascgni dan darxi.

(u) Extrav. Antiquorum.

(x) Extrav. unigenit.

65 Ovosu oprosčtegnie narèdili, i odrèdili recsenì Pape u czarkvi katolicsanskoi, po priliki stàroga zàkona Boxjega u xudinskomu pùku; u komu, kàkose sčtie u kgniga missnicski, (y) jest bìla nàredba, svako pedesset godinah slaviti blaghdan sviu milostih, kojehimje Bògh csinio, pomàgajuchihi ossobito u ocsiti potriba, i osslo.

(y) Levit. 25.

osslobagiajuchi od suxagnstva duscmanskoga u rukù svoih nepriategliah, i brànèchi od nàghle sille svoih protìvnikah. I tisu blaghdan slavili za jednu czilu godinu, kojaseje zvàla *Theruba.* A *Theruba* u gniov jezik hochie rechi rògh jednoga kozlichia, kako tomacsi Cardinal Toletus. *Instruct. Sacerd.* I takosuju zvàli, jerbi one godine, i kadgodbi slavili uspomenu kojegh svòga osslobogiegnia, s' rogom jednoga kozlichia sazivali pùk u czarkvu na blaghdan. I to zasctoje po kozlichiu bìlo parvo osslobogiegnie u gniovom pùku; kadano Abram hotiuchi zaklati svoga sìna Ixaka, daga prikaxe Bogu na posvetelisce, vidì za sobom kozlichia, i csuh glàs iz neba, da nekoglie Ixaka, vech uzme i prikaxe kozlichia: i tako bì osslobogien Ixak od macsa svojega ocza Abrama (z). Ove- (z) *Gen. 22. v. 13.*
bi godine mirovala zemglia od posla. Dobrah prodàna opetbise vrachiala svoim parvim gospodarom. I koibise od gniova pùka nahodili suxgni, ovebise godine odkupglivali.

Ovo oprosctegnie za veliku potribu obicsaju Rimski Pàpe drughda i izvan svetogh godiscta dopusschìvati, kad jednom, kad drugom kraglieſtvu, ili mistu: A svetogh godiscta scaglinga po svem svìtu, za one koi nìsu moghli u Rìm dòchi: ali ne s' dùgom onoliko dobrih dìlah, kakoje bilo u stàromu zàkonu; buduchi da obicsainim nacsinom sàmo zaduxuju dati lemozinu koliko koi moxe; trì dni postiti, i pohoditi trì czarkve, ili jednu tri put, ako neima visce czarkavah; ili trì otara u jednoi czarkvi: i izpoviditise i pricsestiti. I ko ovì dìlah ne ucsini, doisto nedobiva ovo oprosctegnie. 66

§ II.

Ràzlikost oprosctegnia svetogodiscgniegh od ostàli puni oprosctegniah.

MEgiu parvim punim oprosctegniem i ovim trechim samoje ovà ràzlikost, da ovo trechie, tojest svetogodiscgnie, dàje oblast grisicnjku da moxe obrati i uzeti kogamu dràgo od odregienìh izpovidnìkah, daga odrisci od svi gniegovi grihah; tojest i od oni (akohi ima) od koì u drugo vrime nebiga mogao odrisciti, 67

i dokſe malo potakne, u gliubavi Boxjoi ſiinè, plamene xìve xeglie gniegove miloſti i jediuſtva dàje, i vruchinu humiglienogh ſc' gnime narìczagnia i milovagnia puſſchia; Tako da u vrime jednogh ocſe nàſca ſvu ovu duhovnu csàſt pripravi, i ſlatkoſt gniezinu s' podpunim uxivagniem okuſi; Premdabiu s' vechiom koriſtiu uxivao, daju vazda do ſmarti s' trùdom, i s' mukom pripravglia, jerbi tada s' vechiom pomgniom cſinio, i boglma Bogu ugodio, kakoje ſvèti otacz Franczeſcko potvardio, odgovarajuchi nikomu Riczeriu, ſvojega Rèda fratru; Miniſtru Provinczie Bolognske, koigaje molio, daga oslobodi od tescke mukke, kojumu cſigniau cſeſte nàpaſti. (s)

(s) *An. Min. tom. 1. anno 1226. n. 13*

§. II.

Broi oproscſtegniah, i miloſtivih povlaſticzah, koja nie digao Redovnikom Pavao pèti Pàpa.

353 OSſim izbrojenih gori oproscſtegniah, koja potvardì, i dopùſtì zàvitnim Redovnikom i duvnam miloſt Pavla pètoga, mlogàſuhim drugà biila dopùſſchiena od ràzlikih parvaſcgnih prid Pavlom Papah. I premdaſu mlogà od iſtih poghinula u pomarſcegniu opchienomu Redovnicskih oproscſtegniah, *in generali revocatione indulgentiarum Regularium*, koje ucſini iſti Pavao pèti, godine 1606., s' Aposcſtolskom kgnigom ſvojom, koja pocſima: *Romanus Pontifex* (t). Niscſtanemagnie i oſtalaſu mlogah: niebo digao.

(t) *Bull. tom. 3.*

1. Oproscſtegnia, kojaſu dopùſſchiena ſvim pravovìrnim karſtianom, kad za ſvoi devoczion pohodè czarkve Redovnicske; kakoje iſtomacſio skup ſvetih viichnikah u Rìmu, *Sacra Congregatio* na 7. Septembra, iliti Ruina, god. 1607. po ſvidocſanſtvu Peirina. Ovachieſe oproscſtegnia doli na ſvom miſtu izbroiti.

354 2. Nie digao oproscſtegnia, kojaſu dopùſſchiena czarkvam Redovnicskim u blàghe dneve ſvetih vlaſtitoga Rèda, i drughih ſvetkovinah, koje oſſobito iſti Rèd poscſtuje. I ovihchieſe oproſctegniàh broi nàchi doli na ſvom miſtu.

3. Nie digao oproscſtegnia, kojaſu dopùſſchiena karſtianom

ilit; i

iliti gliudma ſvitovgnim musckim, i xenskim, kad sluſcaju miſ-ſu, ili dvore kojoi drugoi sluxbi Boxanſtvenoi u czarkvam Redov-nicskim; zasčto ne pomina u kgnighi gliùdih ſvitovgni, vechie sàmo Redovnìke; a po zàkonu, iliti odregiegniu czarkovnome, kgnighe ſtola Aposčtolskoga toliko vagliaduh, koliko glàſe. Ta-ko ſvidocſe, *Portellus*, i *Rodriquez*. Kojaſu, i kolika ovah o-prosčtegniah, vidi doli na ſvom miſtu.

4. Nie digao oprosčtegnia Redovnikom, kojaſuhim dopùſſ-chiena dobivati za martvih dùſceh u purgatoriu: kako onò punò, *plenaria*, koje dopùſti Innoczenczio VIII, ſvim misnikom Rèda Franczesckanskoga, kadgod u dneve nediglne, i blaghdane Iſſu-karſtove, i gospine reknuh miſſu za koga martvoga dùſcu.

A onim, koi niiſu miſniczi, i duvnam, kadgodſe u iſtè dne-ve pricsèſte, odredivſci pricſeſſchiegnie za martvih dùſceh. I onò puno, koje dopùſti dobiti ſvakom Redovniku za martvih duſceh, Julio II., i Leon X. kadgod rekne za gni; ili kruniczu gòspinu od ſcesdeſsèt i tri zdrave Marie, i ſedam ocſenàſcah; ili Iſſukarſto-vu od trieſt i tri ocſenaſca, i pèt zdravih Mariah; ili ſedam po-kornih pisàmah davidovi; ili piſme skalinske *Graduales*; ili slux-bu martvacsku. A bolesnim Redovnikom, i ſtàrczem dopùſtili-ſu iſto dobiti za martvih duſceh, kadgod reknuh za gnì piſmu: Smiluiſe meni Boxe &c. *Miſerere mei Deus*, ili dìcsniczu Gòs-pinu: Zdrava budi zvizdo morskà &c. *Ave maris Sella*. Ta-ko ſvidocſe *Peregrinus*, i *Lezana*. 355

Iſtoſe razumi od brattje i ſeſtarah Brattinſtva, toliko konop-nogh pojaſa, koliko Gòspina zacsèchia: kadgod tojeſt u imeno-vane dnève reknuh miſſu, akoſu misniczi, iliſe pricsèſte, ili ucſi-nè kojugod od ſpomenutih molitavah, kadgodmu drago biilo: jer, kakoje gori recſeno, Brattinſtva Rèda imaduh dio u ſvemu blàgu duhovnome, i miloſtivim povlaſticzam, koieſu kakomu dra-go dopùſſchiene Rèdu i redovnikom.

5. Nie digao oprosčtegnia, kojaſu dopùſſchiena na ono kar- 356
ſtiansko pozdravgliegnie: *Faglien budi Iſſukarſt*; s' odgovorom: *u vike*, ili *vazda*, ili *Amen*. I kojeje dopùſſchieno, kadſe kakomu drago s' posčtègniem, i s' devoczionom imenuje Ime Iſſuſovo, i divicze Marie: po ſvidocſanſtvu *Portelli*, & *Rodriquez*. Pak daje

i digao, ne darxi visce; jerje opet metnuo Benedict XIII. na 12. Januara god. 1728. A kojasu, i kakva ova oprosctegniah, vidi doli na svomu mistu.

357 6. Nie digao opròsctegnia, kojasu dopùsschiena Redovnikom, i czarkvam Redovnicskim, za gliùde svitovgnie; kako onà kojasu dàta sluscajuchim gniove predike, i koja moguh isti predikaturi Redovnìscki, pripovidajuchi, toliko u svoim, koliko u drughim czarkvam, diiliti: i onà kojasu dopùsschiena, toliko u xivotu, koliko na smarti, i posli smarti, onim, koi od gliubavi karstianskej csineh kojegod dobro Redovnikom; kako lemozinàrom, likàrom, Advokatom, iliti branitegliom istih, i drughim prilicsnim. *summa*, *Diana*, *Lezana*, *&* *alii.* Nittie zato digao Redovnikom milostivù oblàst diliti, i dopùsschivat takim oprosctegniah i drughè pomochi duhovne: kojuje màloi brattji dao Urban V. *Peregrinus*, *&* *alii.* Zasctoje ovo milostiva povlasticza, *Privilegium*, a ne oprosctegnie: nittie za gni uprav; vech za drughè.

7. Nie digao oprosctegnia, kojasu dopùsschiena pokornìkom svetoga ocza Franczescka (premdaje digao nikah Brattinstvu gniegova pojasa, kakochiese doli viditi) tojest perscenam trechiega Rèda gniegova, koje nexìvuh u opchieno, vech po sebi u svoih kuchiah: zascto u kgnighi sàmo govori od Rèdovnikah koi obsluxujuh opchieni xivot u manastiri. *Lezana.* Ali oprosctegnia, kojasu imali po Redovniczì manastirski istoga Rèda, bivscihi Papa digao, nemoguh visce dobivati, jerji doisto vechie neima, ako nie koi drughi Papa opet ponovìo. *Portellus.*

358 8. Nie digao oprosctegnia, kojasu dopùsschiena na medaglie, krunicze, i na nikè molitve opchiene Redovnìkom, i svitovgnìkom; kako na onu: *Angieo gospodinov navisti Marii &c.* kojase govori, po opchienom obicsaiu, u jutru, u pòdne, i u vecser: i na mloghè drughè, kojechiese doli na svom mistu broiti. Rek, ko *na nikè*, jerji ima mlogo, s'koihje digao, kakochiese za ovim viditi.

9. Nie digao oprosctegnia, kojasu dopùsschiena Redovnikom na csas smarti; koja ni svetoga godiscta ne pristajuh, jer sveto godjscte ne zavezuje oprosctegniah na csas smarti, kakoje isto-

iſtomacſio Urban VIII. god. 1625. i ſvidocſi *Alphonſus Leo*, i *Lezana*, koi nadomechie, da Brattja màla imaduh puno; to jeſt od ſvih grihah oproſctegnie, dopùſſchienohim od Martina V. od Eugenia IV. od Nikole V., od Kaliſta III., od Pia II., i od Sixta IV. Sćto pomina i *Caſarubius*. Koje oproſctegnie, buduchi u miloſti Boxjoi, moguh i brez izpovidnika dobiti, toliko redovniczi, koliko Brattja i ſeſtre pojaſa; kakoje gorì recſeno. *Peregrinus*.

10. Nie digao oproſctegnia, kojaſu dopùſſchiena za Redovnìke martveh; negoje joſc on iſti iſtomacſio da oſtajuh, i potvardiohi, po ſvidocſanſtvu *Peirina*: kako ono Clementa VIII. koìje dopùſtio ſvim mìſnikom Redovah prosèchih, da, rekavſci jednu miſſu za dùſcu redovnìka, *per modum ſuffragii*, u onom manaſtiru gdie umrò, oſslobodega od mùkah *purgatoria*. I da takogier, rekavſci po iſti nacſin jednu miſſu *per modum ſuffragii* za kojugod duſcu ovih martvih: to jeſt ocza ili matere ſvoje; ili ocza i matere drughih prosèchih redovah redovnìkah, dobrocſinilaczah, koi imaduh ſinovſtvo duhovno, *filiolantiam*, iliti milòſt dionisćtva u dobrih duhovnih kojeghgod Rèda proſcechiegh: i onih, koi primajuh na konak redovnike. I to rekavſci ovu, kako i parvu miſſu, ili u manaſtiru gdi ſtoi, ili u manaſtiru onoga miſta gdijekoi takì umrò. *Peirinus & alii*. Kako i da ſvi onì miſniczi takih Redovah, koi reknuh tri miſſe za dùſcu kojeghgod ſvògh rodiaka do trechiega kolìna *incluſive*, u vlaſtitoi czarkvi, na jednomu otaru, kogamu za to odrèdi ſtareſcina, oſslobodeju od mukah purgatoria, baſc kako daihſu rekli na otaru ſvetoga Gargura, ilì ſvetoga Sebaſtiana, u Rìmu; po dopùſſchiegniu Leona X. kako ſvidocſeh *Peirinus*, & *Peregrinus*. 359

11. Nie digao oproſctegnia, kojah Redovniczi, kako pravovirnì karſtiani, *tamquam fideles Chriſtiani*, moguh dobiti, pohodechi koju czarkvu, ili hoſcpital &c., u koimaje oproſctegnie za ſve karſtiane: jer oproſctègnia kojaje on digao Redovnikom, ſamoſu oproſctegnia dopùſſchiena Redovnikom kako Redovnikom. *Filiucius*, & *alii*. 360

12. Nie digao oproſctegnia kojaſu dopùſſchiena roditegliom,

 bratt-

brattji, sestram, rodjakom, dobrocsinioczem, scindikom Aposctolskim, gniovim substitutom, oczem, materam, Brattji, i sestram, manastirskim slugam, i drughim prilicsnim, Rèdu ossobito pristoinim: jer ovo nìsu oprosctegnia u prav Rèdu, i Redovnikom, vech zarad Rèda, i Redovnikah svitovgnikom dopùsschiena. *Rodriquez. Portellus, & Quintanadvegna.*

CSLANAK II.

Od povlasticzah, DE PRIVILEGIIS, Od kolikosu rukuh, i kojesu dighnute, kojeli nìsu Redovnikom.

361 PRivilegium, pravo nascki istomacsivsci, hochie rechi brez-zakonia: *privilegium est quasi privans legem*; jer privilegium dixè (*) dùgh oblsùxegnia zàkona opchienoga, u onomu u csemuse, i polak stase komu dàje privilegium. A povlasticza pravo nascki tomacsechi hochie rechi *indulgentia*. A *dispensatio*, odduxicza, ili brez-duxicza; jer odduxùje, tojest dixè dùgh obsluxegnia zàkona opchienoga u csemugod; i nisćta nemagnie drugaje, i razlicsita od privilegia; jerje privilegium daar stanovit; to jest stoii, dogod &c. kakochiese sad kazati: *per modum legis stabiliter conceditur*. A dìspensatioje daar, koi s' jednim dìlom prògie, jerse za jedan pùt, i za jedno dilo dàje: *ad unum tantum actum datur*: za to kadse ko milostivo odduxi od obsluxegnia zàkona opchienoga u vechie dìlah, praviese taka milost ima zvati privilegium, nego dispensatio, kako sùdi Mastrio, i Amicus (*)

(*) *Mastr. Th. mor. q.4. Ar.3. n. 192. Am. d 9. sect.1. Deduc. ex Scot. 3. d. 37. q. un. Ar. sed istа expositiones &c.*

362 Ali ne buduchi rìcs *brez-zakonia* kod nàs toliko obicsainà. A gdie obicsaina; tojest kod vlaha, ne zlamenuje milostiv daar zakonosce, vechie zloban quàr zàkona. A *indulgentia*, po obicsaju, zovemo oprosctegnie. Zato s' imenom *povlasticza* zlamenujese ovdi *privilegium*. Dakle

§. I.

§. I.

Sctoje, i od koliko rukuk povlaſticza.

POvlaſticza ovdì nie drugo, nego zàkon oſſobiti polak koje- 363
god ſtvàri, posla, i dila &c.: koju moxe davati ſvaki onì, koi ima oblaſt zàkon cſiniti, i mechiati (u). I tako Pàpa, u duhovnim duſce ſtvarma, moxe po ſvem ſvìtu povlaſticzu dàvat: a Biskup u ſvom Biskupatu. U tilesnim vrimenitim ſtvarma, moxe czeſſar, kragl. i ſvaki zemaglski gospodar, u zemgli u kojoijeposebiti gospodar: I moguh i ne podloxnim ſebi u ſvojoì, i na ſvojoi zemgli davat.

Zoveſe zàkon oſſobiti, i jer nie za ſve, vechie za jednu, ili za nike iſtinite perſone; i jerſe ſc' gniom dobiva sctogod oſſobito; to jeſt oſſobita oblaſt, ili slobosctina, ili milòſt, za koju ſvak ràzloga ne imade; jerje povlaſticza vazda ili oſſim, ìli priko, ili protiva opchienomu zàkonu, koi dàje razlogh ſvakomu: kako kadſe komu povlàſti meſo jiſti uz korizmu (†).

Povlaſticzaſe drughda dàje mloghim skupa, ſvima na priliku u jednom kraglieſtvu, ili darxavi, ili ſvima take kripoſti, ili takogh doſtojanſtva, ili takogh zanata gliudma: kojaſe zato zove opchiena *privilegium generale*. I davſciſe mloghim skupa za dobro opchieno, nemoxe ni jedan ſam od ſvoje ſtràne popuſtiti, za ſvoju dràgu vogliu, akobi i od humiglienſtva hotio ucſiniti; nittibi, ucſinivſci, tako humiglienſtvo bìla kripoſt; jer pràve kripoſti, nìſu protiva, vechie za dobro opchieno.

364
Odkud varlo griiſce onì (akohi priproſtitoſt, ili neznagnie ne ogovori), koi, buduchi u broju takih gliùdih, ne obsluxujuh povlaſticzu zàkona oſſobitogh iſtih, kvarechi s' time vazda dobar rèd u opchieni, i uzrokujuchi cſeſto ſvadgnin, parbu, ſmutgniu, i veliku sctetu drughim. I za to onì, koi ovake fàle kako humigliene, a inake, to jeſt onè koi pomgnivo i xeſtoko obsluxuju posctegnie kojehimje ili kripoſt vlaſtita zasluxila, ili miloſt ſtareſcine dàla, pſuju kako ohole; varloſe varaju: onoboje od ſebe, i u ſebi vazda, ili slaboſt nàravi, ili himbenoſt voglie; jerſe

(u) *Cap.* Abbate *de verb. ſignif. D. Tho. 1. 2. q.96.A.1. vald.tom. 1.l.2.A.3. c. 42.*

(†) *Extrav. cap.* in his *de privileg.*

jerſe cſini ili od malane po naravi ùmî i ſarcza, ili od liczumirske himbenè voglie, za privariti barzo-virne. A da po izvanskom ràzlogu, kako gori rekko, bude kripòſt, u ritkoſe dogagia, jerje danacsgni dan varlo riidak recſeni dogagiai. Pak priproſtitoſt i neznagnie vazda ne ogovaraju: *ſimplicitas, & ignorantia craſſa &c. non excuſant.*

365 A ovoje; to jeſt obslùxegnie povlaſticze, odſebe, i u ſebi vazda kripòſt; premda takogier po izvanskom ràzlogu moxe bitti, ili lakomoſt, ili oholoſt; kadſe to jeſt cſini s' odlukom uprav ſvoje koriſti, ili posčtègnia, a ne, ili za tim dobra opchienoga, i Boxjegh posčtègnia. I Boghbi dao daſe ova manitoſt dogagia u ritko, kao parvoga cſigniegnia kripòſt; ali mlogo vechma u gliudczkom cſigniegniu napriduje zlo, nego dobro. A dabi i toſe dogagialo od ſame slaboſti, nebi biila velika nesrichia kriposti: aliſe cſeſto dogagia od lakome voglie i oholoſti, koja tare do korina kripoſti: i kolikoje mucſnie odluku razaznati, toliko vechma i cſeſſchie gliùde varaju, dahimſe klagniaju kako xeglnìkom opchienoga dobra i fàle kripoſti, koi niiſu nego Cziczeronovi ucſeniczi: *Cicero pro domo ſua*, i Lucziferovi naslidniczi; jer gdi ſebi koriſti ne uſaju, ondi povlaſticzu ili pſuju, iliſe martvo za gniu potſachiaju.

366 Ova povlaſticza kadſe dàde brez i jednogh oſſobichiegnia vrimena *indeterminate*, durà u vìke: to jeſt ne priſtaje na ſmarti onoga koi je dao; jerje povlaſticza milòſt i ugodan dàr: *gratia, & favor Principis*, koi ne ſvarcſuje s' ſmarchiu onoga koigaje brez oſſobichiegnia vrimena dao (x). Akoliſe dàde s' oſſobichiegniem vrimena, ſi vaglia viditi kakvoje oſſobichiegnie; drughdabo veli ſtareſcina, i poghlavicza: *dajemo do naſce voglie*; a drughda: *dajemo do voglie naſce oblaſti*; na priliku: *do voglie avogu ſtela*, Aposčtolskoga, ili Czeſſarskoga, ili kraglievskoga &c. Akoje parvo, buduchi da s' ſmarchiu gniegovom ſvarſcuje gniegova voglia, i dragovoglſtvo; ſvarſcuje i tako dàta povlaſticza. Akoje drugo, ne ſvarſcuje na ſmarti onoga koije dao; vechie ſtoì, dogod koi na iſtom ſtolu ſidèchi ne dighne, i uſteghne, il dok oni komuje data, il ne umre, il ne ſvarſci, il ne pomanka uzrok za koije data (y).

Drughdaſe dàje povlaſticza u prav kiipu iliti perſoni gliudczkoi;

(x) *Can.* c. ſi cui. de *prabend.* & *cap.* ſi ſuper. *de offic.* & *pot. Jud. deleg. in 6.* *Decret.*

(y) *Ibid. cap.* ſi gra tioſe. *de reſcriptis. cum Na-*

koi; ili jednoi sàmoi, ili mloghim, s' ossobichiegniem dostojanstva, ili kriposti, ili zanàta, ili plemena do toliko kolinah u personi, i persone, iliti sobstva: kako, za prilìku, ima Redovnik zàvitni, da nie podloxan Biskupu u svojem Redovnisctvu; i czarkovnik, ilmu bio Pop, ili redovnik; da nie podloxan sùdu svitovgniemu; scto ne imaduh samo zarad svoga kiipa, iliti sobstva; vechie, oni zarad Redovnisctva, ovi zarad czarkovnisctva. Nisccta nemagnie i po jedan i po drughi nacsin zovese povlasticza sobstvena *privilegium personale*; s' ovom sàmom ràzlikostiu, da kadse dàde po parvi nacsin, tojest jednoi sàmoi personi, kako takoi personi; taka persona, hotiuchi od humiglienstva, ili od koga drugogh posctena uzroka popustiti od svoje ugodne, i dicsne povlasticze, gospodarje to ucsiniti, i bìlobi junacsko dilo kriposti humiglienstva, ili gliubavi iskargniega, ucsinivsci za to (z). A kadse dàde po drughi nàcsin, nie gospodar, nitti moxe brez uvrigiegnia iskargniega to ucsiniti, kakoje gori recseno. Zato nemoxe od svoje dràghe voglìe pustitse vladati, suditi, i karati, ni Redovnik od Biskupa, u Redovnisctvu, ni czarkovnik, u csemumu drago, od svitòvniika: odkud da koì svitovnik udari czarkovnika, i sc' gniegovom vogliom, doistobi upao u proklestvo (a).

var. mol. Azor. Svar. Sanchez. Bon. Aver. & aliis.

(z) *Ibid. cap.* ad Apostolicam. *de Regularibus, & cap* si quis *de pactis.*

(a) *Suarez, Salas. Bonac. Arr Amic Panor. & alii.*

367 Drughdase dàje, i mechie povlasticza u prav na kojugod stvar razlicsitu od sobstva gliudczkoga, premdase za gliude dàje: na priliku uprav na tako dostojanstvo, ili sluxbu, ili na tako mìsto, kako na czarkvu, ili na kuchiu, ili na gràd, ili na varosc, ili na selo; ili na basctinu, kako na gnivu, na vinograd, na vartao, na livadu &c.: kojase za to i zovè stvarena: *Privilegium reale* (b). I dok taka stvar stoì i dura, svaki koiju po zàkonu s'vrìmenom dobiva, il u misto takò stajati dògie, il u takvoi czarkvi sluxbu stecse, povlasticzu dopusschienu uxìva, premdaje onì koije dao, i koije uprav primio, umro: Za razlikost od one kojase dàje s' ossobichiegniem vrimena, *kako gori*, koja svarscuje s' marchiu onoga koijuje dao. I od one, kojase dàje jednom samom sobstvu, koja, kad takogh sobstva nestane, pristane.

(b) *Jus Can. cap.* Privileg. *ff. de regulis juris. & cap.* mandata *de praescriptionibus*

368 I premdase, po ràzlogu, povlastiàze ne imaduh davati brez zdravogh i velika uzroka; niscta nemagnie davsciu Poghlavicza, koi ima oblast davati, darxi, i vagliàde: jer uzrok dàvagnia nie

bistveni

(c) Concil. Trit. sess. 15. c. 18. & sess. 24. c. 5. apud Mastr. Th.

bistveni ràzlogh vaglialosti istoga; buduchi svaka povlastìcza dragovoglni poklon Poghlavicze: *est liberalis donatio Principis;* koju zato i s' naivechim uzrokom moxe ne dati, brez nepravde. Ali premdabi vagliala, nebi posctena, ni posagliena bìla: zatose ne ima nighda brez velika uzroka davati (c).

369 S' ovim ulazi sumgnia megiu naucsiteglie, pitajuchi, pristaneli povlasticza, kad nestane uzroka, za koije dàta. I jedni govore da pristane. (d) Drughi vele da ne pristaje (e). Menie dràgo scto Mastrio, i Arriaga govore (f). To jest da vaglia viditi uzrok za koije dàta. Drughdabose dàje povlasticza u kojemgod dùgu zàkona opchienoga, jerje kao nemoguchie u istomuga obsluxiti: *in re quodammodo repugnante cum observatione legis.* kako kadse povlàsti komugod, zarad bolesti, uz pòst mèso jisti; ili misniku, kadje u posctenu velike czìne poslu, officzie Boxanstveno ostaviti. A drughdase dàje za velike sluxbe ucsigniene istom Poglaviczi, ili opchieni: *per modum præmii, ob doctrinam, & ob labores pro Rege, Regno, aut Ecclesia exantlatos;* i takose dàje za dàr velikogh dostojanstva.

(d) Sanch. mor. d. 2. q. 4. Ar. 2. Silvius, Bonac. Amic. & plur. alii.

(e) Svar. Sal. Aver. sa & alii.

(f) Mast. & Th. mor. disp. 2. q. 4. Art. 3. n. 197.

370 Kadse dàje za uzrok parvom prilicsan: doisto, pristavsci, pristaje povlasticza. Zato bolesnik, kad ozdravi, vaglia da odsele postì. A misnik, kad possao svarsci, officzie Boxanstveno govori. Odkud povlasticzase, za ovaki uzrok, vazda s' ugovorom dàta razumi; premda u kgnighi dopùsschiegnia razborit ugovor ne stoì: *sub conditione tacita datur.* Nie tako od povlasticze kojase dàje jednomu, koije duxan officzie Boxanstveno govoriti, da moxe zarad posla koi csini u kojoi opchienoi sluxbi, sve officzie na jedan mah pria istogh na vrime rechi, za mochi boglma, i svarscenie u opchienoi sluxbi truditi. Nie rekko od ove tako; jer (moguchise ova za svaki naimagni uzrok razloxito i posceno dati, ne dixuchise sc' gniom bistveno obsluxegnie zapovidi Boxanstvenogh officzia, vechie sàmo izvansko, kojeje polak odregienogh uregienogh vrimena za officzie, po czarkovnim uram) razloxitose moxe razumiti, rechi, i darxati, daju Papa ne dàje s' ugovorom: *sub conditione;* vechie ossebito i posebito, *absolute.* I tako koju ima, moxese sc' gniom sluxiti, i kad neima mloghi veliki possalah u sluxbi opchienoi; kako razloxi naucsni Mastrius (g).

(g) Mastr ibid. n. 198

Kadse

Kadse dàje za uzrok drugom prilicsan, akoga u sebi i nestane, povlasticza ne pristaje; izvan dabise povlasschien *privilegiatus* sc'gniom opako, i na zlo sluxio: *nisi ipsius usus reddatur iniquus, & injustus.* Zato davsci Pàpa komu naucsnu csoviku, ili varsnu predikaturu, ili glàsnom voivodi, zarad velike sluxbe ucsigniene czarkvi: od onoga s'naukom: od onoga s' Aposctolskim predikam: od onoga s' junacskim voinisctvom protiva nepriategliom vire; povlasticzu, u dùgu posta na priliku; moxeju uxivati, bivsci i zdrav, i ne trudechi visce, ni oni u nauku, ni oni u predikah, ni oni u voiski svetoi vire.

Rekko *akoga i nestane u sebi*: to jest u svom istinitom bichiu, *physice*: jer doisto u cziini gliudczkoi, iliti u bìchiu pravo dìcsnom, *moraliter & in prudenti æstimatione*, nighda ne pristaje, vechie vazda stoì: *meritum illud habet condignitatem pro duratione perpetua præmii*: Zascto dostojanstvo ucsignienih slùxbah odgovàra bìchiu istinitom dìlah: *meritum illud æquivalenter durat, ratione sua condignitatis.* (b) 371

Po ovomuse vidi, dase povlasticza drughda sasvim milostivo dàje: *privilegium merè gratiosum.* Drughda za dàr velìkih posctenih slùxbah, i trùdah: *privilegium remuneratorium.* S'ovom ràzlikostiu; da parvu moxe, i oni koijuje dào, i svaki koi za gnim na prìstoglie dògie poglavicza, kadmu drago dighnuti, zasctose ova vazda s'muklim ugovorom dàje *sub conditione tacita.* A drugu brez velika uzroka, i sùda nemoxe pravo ustèghnuti, ne sàmo dàtu ne podloxniku, *non subdito*, vechie ni dàtu podloxniku, *subdito concessum.* (i)

Svarhu toga imase znati, dase povlasticza, navlastito sasvim milostiva, drughda dàje za dvòr sàmo skroviti dùsce *pro foro interno conscientiæ.* Drughdà za dvòr ocsiti czarkve: *pro foro externo Ecclesiæ.* Drughdase takogier dàje povlasticza sàmo s'xivim ustma: *vivæ vocis oraculo.* Drughda s'podpìsanim, i s'zapecsachienim od Poghlavicze pìsmom: *per authenticam scripturam.* Ostàle razlikosti povlasticzàh vidi u zakon-slovstvu czarkovnome i svitovgniemu: *in jure canonico, & civili.*

372 Povlasticze s'xivim ustma dàte, u dvoru skrovitomu dùsce toliko vagliaduh koliko one kojesu s'potvargienim piisinom do-

(b) Mastr ibid. n. 197. ex Scot. in 2. d 32q.un. Art. Ad argum. quæstion. per ord. §. Respondeo sicut meritum &c

(i) Felin. in c. Novit. 13. de Jud. n. 8. sylv. v Privilegium n. 10. d. 7. svar. l. 8. de leg. c. 37 n. 2. sanch de Matr.

d. 33. n. 5. Pirbing. h. t. n. 187. Engel. n. 22.

(k) In 5. Decret. Tit. 33. §. 7. de Priv. viva voc.

(l) Compend. privil. Min.

pùſſchiene; po tomacſegniu iſtogh zakonslovſtva czarkvenoga, kako ſvidocſi naſc Raiffenſtuel (k); i po oſſobitom dopùſſchiegniu Leona X. naſcem Rèdu; kakoſe vidi u ſabragniu povlaſticzah iſtoga (l) Nie tako u dvòru ocſitomu czarkve; jer u ovome, akoſe ne ukàxe s' ſvidocſanſtvom piiſma potvargienogh od koga odregienih od czarkve za to ſvidokah, daje dopùſſchieno; niſcta nevagliade (m)

§. II.

Kojeſu pogbinule, kojeli niiſu s' xiivim uſtma daate Redovnikom povlaſticze.

v. oracula vivæ vocis.

(m) Don. tom. 1. p. 1. tr. 15. q. 2. n. 5. Conſt. Julii II., & Regul. Canc. 52. apud Raif. cit.

373 Ipremdaſu Urban VIII., i Gargur XV. Pàpe, s' kgnigama ſvoim Apoſtolskim, koje pocſimajuh: parvoga: *Alias felicis recordationis Greg. XV. &c.* a drugoga: *Romanus Pontifex in ſpecula militantis Eccleſiæ &c.*, mloghe miloſti, i povlaſticze xivìh ùſtah, toliko za dvòr ſkroviti dùſce, koliko za ocſiti czarkve dopùſſchiene do gniova vrimena, pomarſili, i ſasvim dighnuli. Niſctanemagnie mloghesu u ſvojoi vridnoſti i oſtavili. Kako oneh, kojeſu donle u dilo metnute biile; i kojeſu na priporuke i moglbe kraglìah dopùſſchiegnie; i od koih dopùſchiegnia ima ſvidocſanſtvo upiiſano od kojeghgod ſvete czarkve kardinalah: vadechi ove razborito Gargur u ſvojoi ſpomenutoi kgnighi, dàtoi na 2. Jula, iliti ſarpgnia: god. Iſſukarſ. 1622. ſvojega Papaſtva 2.

Scto premda Urban u ſvojoi imenovanoi, datoi na 20. De-
374 cembra, iliti Proſincza, god. Iſſukarſ. 1631., Papaſtva ſvoga 9. nie potvardio; vechie i oveh iſteh razborito digao, i pomarſio. Niſctanemagnie joſc nie ſve odsùdio, vechie i on mloghe dosùdio: jerje nakon cſetiri godine posli imenovane ſvoje kgnighe, drugu s' iſtim pocſetkom ucſinio; kako ſvidocſi naſc naucsni Reifſenſtuel, u ſvojemu zakonslovſtvü czarkvenome (n): u kojoije povràtio u ſvoju vriidnoſt ſve oneh s' xivim uſtma dopùſſchiene oblàſti, povlaſticze, i miloſti, koih dopùſſchiegniu dàje ſvidocſanſtvo koigod poſtavglienih od czarkve za taki poſſao nàſtoinikah, sluxbenikah, vichnikah, i ſudaczah, ilmu biili Kardinali,

(n) Raifſen. in Jure can. cit. n. 155.

ili

ili Biskupi, ili koimu drago drughi *Officiales seu ministri, quibus vi Officii, de gratiis & privilegiis, oretenus concessis, vel concedendis, fides haberi solet, & debet, testimonium ferunt.* U koihje broju doisto i Kardinal Branitegl Rèda, *Cardinalis Protector*; czichia oblastih, povlasticzah, i milostih dopùsschienih istom Rèdu, kojegaje branitegl: kako potvargiuje imenovani Reiffenstuel, i Donat (*o*).

(*o*) *Reiffen. cit. n. 157. Donat. tom. 1. p. 1. tr. 16. q. 12.*

375 Takesu, od dopùsschienih nascemu Rèdu, sve oneh, kojeje, po dokoncsagnma sàbora Tridentinskoga, i odregiegnma Papah, sabrao, *Hieronymus a sorbo* u jedne kgnighe, i zabilixio s' velikim O: onboje u recsenome sabragniu *in compendio Privilegiorum Minorum*, oneh od koih dopùsschiegnia ima czìlo zdravo, kako sad gori rekko, svidocsanstvo, *verè authenticum testimonium*; s' velikìm O zabilixio: a od koih czìla svidocsanstva neima, s' màlim O.

A razgovetnie govorechi, sve oneh u svojoi vrìdnosti dan danacsgni stojeh, proste od spomenutoga pomarsccegnia Gargura petnaestoga, i Urbana osmoga; kojesu dopusschiene Rèdu pria i za vrimena Leona dessetoga: pria, ili za vrimena Gargura trinaestoga: pria, ili za vrimena Klementa osmoga: josc i sve oneh, kojesu dopùsschiene do sadascgniega Klementa dvanaestoga: Jerje Leon desseti milostivo dopùstio, i s' Aposctolskom oblastiu dosùdio, da Brattja màla *obsluxitegli* moguhse dobre dùsce sluxiti s' svima povlàsticzam stola Aposctolskoga, kakose nahode u kgniga Rèda zabilixene; ilmuhim biile dopùsschiene s' piismom, ili s' glàsom xìva izusschiegnia: *sive per Bullas sive per brevia, sive viva vacis oraculo concessa.* Josc, za vechma, i boglma ustanoviti u miru nutargniemu dusce Bogabojechih, sve za dosta, kako gori rekko, osvidocsene, *verè authentica*, xivih ustah povlasticze iz nova dopùstio; kako svidocsi imenovano sabragnie *Hieronymi à sorbo* (*p*)

(*p*) *Reiffen. cit. n. 159.*

376 Takogier Gargur trinaesti, *s' istinitim znagniem, i s' czilom Aposctolskom oblastiu* potvardi sve kolike povlasticze; i one to jest kojesu s' glàsom xìva izusschiegnia dopùsschiene Rèdu màle, i Rèdu naimagnie brattje: *ordini Minorum, & Minimorum concessa.* I s' tim i on sve povratio, i iz nova dopùstio: jer one ricsi u kgnigam Aposctolskim: *s' istinitim znagniemi s' czilom Aposctolskom oblastiu*, novo dopùsschiegnie unose: to jest, ne sàmo scto jest pot-

 vargiuju,

vargiuju, vechie i povrachiaju u parvu vriidnoſt, akoje po koi nacſin pomankalo (q) Ali to kadſe potvargiegnie povlaſticzah s' piiſmom i s' pecſatom Aposctolskim cſini. Za to rekko *u kgnigam Apzsctolskim*. Kadboſe xivih ùſtah povlaſticze, s' xivim uſtma potvargiujuh, naravſe iſtih ne promigniuje: to jeſt akoſu od kogagod dighnute i pomarſcene, ili po koigod nacſin doiſto priſtale, ne povrachiajuſe u parvu vridnoſt: kako odgovarajuh Bordonu, koi brez dvojegnia to darxi od potvargiegnia, imenovani Reiffenſtuel, i Pelliz. (r)

377 Po iſti nàcſin Klement osmi potvargiujuchi s' piiſmom pod pecſatom Aposctolskim, koje pocſima *Ratio paſtoralis &c.* datim u Rìmu na 20. Decemb. 1597. ſve povlaſticze Rèda male brattje, toliko dopùſſchiene s' piiſmom, koliko s' glaſom xiva izuſſchiegnia, takogierje iz nova dopùſtio, buduchi i u kgnighi gniegova potvargiegnia onà rìcs: s' iſtinitim znagniem *ex certa ſcientia.* (s)

Oſſim toga one povlaſticze xivih uſtah, kojeſu dopuſſchiene poſli Urbana VIII., imaduh czilu vridnoſt, premda neima gniovom dopuſſchiegniu ſvidocſanſtva od odregienih zato ſvidokah u kgnighi imenovanoi Urbana VIII. buduchi doſta gniovoi vridnoſti, u dvòru nutargniemu dùſce, ſvidocſanſtvo ſvakogh vire doſtoina ſtareſcine; na priliku Gienerala Rèda, Prokuratura Generaloga, Provinciala, i drughih prilicsnih, vire doſtoinih, prid koimaje Pàpa s'glàſom xìva izuſſchiegnia milòſt i povlaſticzu dopùſtio. Ràzloghje togà: jer jedan Papa nemoxe drugoga oblàſt ſteghnuti, ne buduchi jedan drugomu podloxan, vechie ſvaki poſebit gospodar na ſvemu ſviitu, u vladagniu duhovnome, ſamom Bogu u prav podloxan: i tako ſvi ſasvim jednaczi: a jednak nad jednakim zaſ povidi i oblaſti neima: *par in parem non habet imperium.* (t)

378 Rekko u dvòru nutargniemu dùſce: jer premdaſe u dvoru izvanskomu czarkve ne iziskuje, za poſli dopùſſchiene, ſvidoczanſtvo ſvidokah u ſpomenutoi Urbanovoi kgnighi imenovanih; iziskujuchiſe ſvidocſanſtvo onih, sàmo za do gniega dopùſſchiene. Nisctanemagnie nie ni ſvakoga drugogh zadovoglno, vechieſe hochie, da buduh u dvoru izvanskomu vriidne, ſvidocſanſtvo onih, koiſu po zàkonu opchienome potribiti, i zadovoglni ſvidoczi na sùdu. (u)

Tako-

(q) *Reif. cit.* §.4. *n. 74. Item lib. 2. Decret. tit 30 de confirm. util.* d *n. 4. & n. 28.*

(r) *Bord. tom. 2. reſol. 31. n. 5. Reif. lib. 5. Decret. tit 33.* § *7. n. 160. Pelliz. tr. 8. c. 1. n. 132.*

(s) *Reiff. ibid. n. 161.*

(t) *Reiff. cit.* §. *7. n. 163. Item Extravag c.* ſacroſancta *& c.* omnes *ubi capis. tranus de author. Pap apud sbog. cit. n. 11.*

(u) *Reiff.*

Takogier: oneh povlasticze xìvi ùsta, kojesu u dilo metnu- 379
te, i toliko dugo u obicsaju biile, kolikose po odregiegniu czar- *ibid. n.*
kvenome iziskuje, da obicsai zàkon postane: *consvetudo fit lex per* *164.*
præscriptionem, s' imenovanom pomarscegnia Urbana VIII. kgni- *(x) Sbog.*
gom niisu zafachiene: jer zàkon dixuchi, i marsechi milosti, po- *Th. Rad.*
vlasticze, i oblasti, nighda ne dixe oneh kojesu pravo u obicsai *tr. 136. c.*
doscle, ako u piismu takogh dokoncsagnia razborito to ne ime- *un. n. 16.*
nuje. (x) *Svar. Bas-*

Ovaki kgnigah Aposctolskih od potvargiegnia milostih, po- *saus Reiff.*
vlasticzah, i duhovnih oblastih Redovnicskih; u koimasu to jest *ibid. §. 2.*
ove rìcsi: buduchi, ili: akosu u dilo metnute: *quatenus* vel *n. 39. & §*
dummodo sint in usu, ima dosta: buduchi taka onà Gargura XIII. *4. n. 89.*
koja pocsima *Ex benigna sedis &c.* dàta u Rìmu na 20. Maja 1575.
I ona Pavla V. koja pocsima: *Injuncti nobis &c.* dàta u Rìmu kod
S. Marka na 19. Jula 1607. I ona Urbana VIII. *In plenitudine &c.*
I ona Innocenczia XI. *Exponi nobis &c.* piisana na 5. Septembra
1686. I drughe. S' koim zatvorkom, *clausula*, doisto ne potvargiu-
juse one, koje niisuh u dilo metnute.

Ali da ne metnuchie u dilo ucsini ovu sctetu, vaglia. Po 380
parvo, daje biila prigoda sluxitse s' povlasticzom. Po drugo, da-
je s' znagniem povlasticze, *scienter, seu cum actuali scientia privile-
gii*, propusschiena taka prigoda. Po trechie, daje povoglno ho-
ticze, a ne silom, ili zarad bolesti, ili jer nie bio ondi, propuss-
chiena taka prigoda. Po csetvarto, daje u sve vrime (koje pri-
pisuje zakon obicsaju, da bude dobar ràzlogh odarxagniu, ili iz-
gubgliegniu povlasticze) povoglno propusschiana prigoda. Zato
ko pèt scèst pùta propusti, ne gùbi vazda, premda drughda gu-
bì i jedan pùt propustivsci. Odascta vidi zakonslovstvo, navla-
stito Reiffenstuela. (y) Ovo vrìme pripìsano obicsaju povlasticze, *(y) Reiff.*
da ostane; il ne obicsaju, dase izgubi, razlicsitoje; po razliko- *ibid. §. 9.*
sti uzrokah. Hele protiva zakonu opchienomu czarkve svete obi- *a n. 212.*
csai ne csini polasticze i zàkona ossobitogh, ako nie naiposli od
40. godinah (z). Po pèto, daje ne metnuta, ili metnuta u pro- *(z) Reiff.*
tivno dilo povlasticza od onoga, koi moxe odrechi, i otissnuti *ibid. n.*
povlasticzu, *qui potest renuntiare.* Scto, kadje mloghim skuppa *224.*
dopùsschiena, na priliku svim tim i tim staresçinam, svim Lektu-
rom

rom &c.; jedan i drughi nemoxe ucſiniti: jer nie s' ràzlogom zàkona opchienoga, da zarad ne pomgnie, ili oſſobite ùmi, ilmu biila kriposna, ili liczumirna, ſva opchiena sctetu patii (a).

381 Aliſu ovo ràzlozi izgubgliegniu s'ne metnuchiem u dilo onih povlaſticzah, kojeſe dàju s' teſccſagniem drughih, *cum gravamine, & præjuditio aliorum*; ilmu biile podàvne *affirmativa*, tojeſt cſigniegnia; kako mechiati na kogagod haràcs, uzimati deſſetak &c: ili nìkàvnè, *negativa*; tojeſt ne cſigniegnia; kako ne plachiati haràcſa, ne davati deſſetka &c. Premdaſe sàme *podàvnè* s' izvarſcegniem recſenih ugovorniczah: *impletis dictis conditionibus*, s'ne metnuchiem u dilo, *per non uſum*, gubeh; ili zarad pripiiſagnia i odpiiſagnia zakonosnogh, *aut per viam præſcriptionis*; ili zarad mùklogh odriczagnia, *aut per viam tacitæ renuntiationis* (b) Kako i sàme *nìkavne*, s' izvarſcegniem iſtih ugovorniczah, po metnuchiu u dilo protivno: *per uſum, ſive actum contrarium* (c).

Kojeboſe miloſtivo dopùſſchiujuh, *quæ mera gratia ſunt*, nitti i koga teſccſajuh, *quæ in nullius gravamen cedunt*, ne gubeſe: ni podàvnè s' ne metnuchiem u dilo; kako jiſti uz korizmu mèſo: ni nìkavne, s' metnuchiem u protivno dilo; kako poſtiti uz korizmu, imajuchi povlaſticzu ne poſtiti (d): ni s' ràzlogom odpiiſagnia zakonosnogh, ni s' razlogom mùklogh odriczagnia. (e)

382 Odkud buduchi povlaſticze Redovnikah ne malo ſve, *pleraque* miloſtive; to jeſt sàmo miloſti, *mera gratia*, brez i cſiegh teſccſagnia: kako odriſcivati od grihah, od koih, po zakonu opchienome, sàmo ſtareſcine duhovne moguh odriſcivati. Reditiſe izvan quatarah, i brez ſrid-ſtanakah *abſque interſtitiis*. Oduxivati od obsluxegnia nikih duxnoſtih, i zaprikah zàkona opchienoga, *diſpenſandi*: kako od zaprike rèdniſctva ſvoih podloxnikah, *in irregularitate ſuorum ſubditorum, ſaltem pro foro conſcientiæ, etiamſi ſit ex bigamia & homicidio, dummodo non ſit notorium* (f): i od nikih zaprikah opchiegnia vincſanih. Promignivati, i dizati màle zàvite. Promìniti, kadje pràva potriba, ſve Boxanſtveno officie u 7. ocſenàscah, i 7. zdravih Mariah, joſc i ſasvimga oſtaviti: Scto dopùſti Rèdu màle brattje Leon deſſeti, i Gargur XIV.: ali vaglia da ſtareſcina pozna potribu. Govoriti miſu pria zore, i na otaru nosglivu, *in Altari portatili*, koiſe to jeſt moxe noſſiti,

i prinoſ-

(a) *Id ibi. n.* 110.

(b) *Extrav. c.* cum ſuper 23. *de off. deleg. & c.* cum noluerit, quod poterit *& l.* 1. *de Nundinis. It. c.* ſi de terra *tit. de Privilegiis apud Reiff. cit. n.* 204.

(c) *Svar. l.* 8. *de leg. c.* 34. *n.* 20 *& c.* 35. *n.* 1. *&* 2. *Ponc. l.* 8. *de matr. c.* 18. *n.* 9. *Laym. l.* 1. *tr.* 4. *c.* 23. *Pirhing. h. t. n.* 178.

(d) *Iidem ibid. cum*

i prinossiti. Csiniti nikeh Biskupske blagosove, navlastito czarkveni i misnicskih opravah. Davati czarkovnim diakom parvi bligh czarkovnoga diasctva, *primam Tonsuram* s' csetirima magnim Redovih, *cum quatuor minoribus*. Barb. v. *Ordo*. Archi. Rom. v. *Ordo*. S. Congr. conc. Trid. 15. Febr. 1610. Kako i uglie krizme pripravgliati, blagosivatiga, i krizmati, u stranam nevirnikah, gdi neima csestih Biskupah: Scto doisto moxe Pàpa svakom pràvom misniku dopùstiti, dabi i ne biilo to dilo vlastìto oblàsti priprostitogh misnisctva: kako lìpo ukazuje nasc naucsni mesctar Sckot in 4. d. 7. q. 1. §. *quartus modus dicendi est*. I ima tomu temegl u dokoncsagnma sàbora Tridentinskoga Sess. 7. can. 3. Premda Sckot, u istom mistu, od §. *Ex hoc dupliciter arguitur. Primo &c.* temeglito ukazuje, daje to dìlo vlastito oblàsti priprostitogh misnisctva: Gdi i ràzlogh dàje, jerje priprostitim misnikom zabragnieno, sada opchienim nàcsinom to csiniti.

Engel. Basseo, Bon. Rodr. & Glos. in c. ut privilegia h. t. v. semel in anno

(e) Reiff. cit. n. 210.

(f) Rodr. tom. qq. Regular. q. 24. ar. 13. apud Reiff.

Koje povlasticze oblàst sada doisto imaduh sve poghlavite starescine nascegh Rèda, i drusctva Issusova, u darxavam nevirnikah, po dopùsschiegniu Leona X. i Adriana VI.: ilmu bili Provinciali, ilì Præfecti, ili Guardiani. Ossobito Guardiani Jeruzolimski, i Provincziali srebarno Bossanski, koisu od mlogo drughih Papah, u ovim, i mloghìm drughim potribam vladagniu duhovnome, i tilesnome redovnikah, i pravovirnih karstianah, ossobito obilno povlasschieni, i u dopùsschienihim povlasticzam, milostma, i oprosctegnma potvargieni. 383

§. III.

Oblàsti i milosti Aposctolske Bossanskoi Provinczii dàte.

KAko od Bossanskih Provinczialah, i fratarah svidocse Aposctolske pod pecsatom kgnighe, *Bulla*. 384

Eugenia csetvartoga: *Præ cunctis nostræ mentis desiderabilibus*. Data u Rimu na 9. Julla 1446.: Koja, fàlechi Aposctolski duh Fratarah Bossanskih, i zovuchihi ziid jàki czarkve Issukarstove, potvargiuje Fabiana Bachiu, i doscaste Bossanske Provincziale, u vigàrs-

vikàrſtvu Apostolskomu, i u slùxbi izvigivagnia od vire, i kàragnia krivovirnih: *in Officio ſacræ inquiſitionis*, podlaxuchi gniovom sùdu, u tomu, i czarkovnìke; zarad nikih u kraglieſtvu Moldavie, imenom, i sluxbom duhovnikah, i czarkovnikah; ali dilom pakleni bludnikah, i odpadnikah; koiſu, puſtivſci ùzdu putti, za ugoditi gniezinim ſmardglivim poxcgliegnma, bili pocſeli pripovidati, da ſmiſcagnie putenò i brez vincſagnia, nie grih. Dajuchihim k' otomu oblàſt, da vidivſci potribu, moguh i od czarkovnikah, i od drughih Redovah redovnikah, za pomochnìke u takom dilu, koiſu za poſſao vridni, uzimati, i cſinitihi izpovidnike, kapelane, i drughe sluxbenike duhovne. I da moguh po ſebi, il po onima, koje za to odredeh, odriſcivati od ſvih grihah, i prokleſtvah, oſſim ſama higniegnia kgnigah Apoſctolski; *crimine falſificationis litterarum Apostolicarum duntaxat excepto*, i od ſvih zaprikah rednistvu iſte griſcnike opraſſchiati; *& cum eis ſuper quibuſcunque irregularitatibus diſpenſandi. Non obſtantibus conſtitutionibus &c. Inquis. incepit in Bosnia 1255. vide (g).*

(g) *Parm. de orig. inq. l. 2. c. 18. An. Min. 1255. n. 14 & ſequentibus.*

385 ISToga drugà: *Dum ſalubria laborum veſtrorum.* Data u Rìmu iſte god. i miſſecza, Papaſtva ſvoga 16. Koja, bivſci u macxarskoi zemgli, u Erdegliu, i u blixgni zemgliah, doscli na viru Ruſſi, pùk velik: i xelechi od fratarah Boſſanskih bitti karſcteni, i duhovno vladani; iſtihga, i ſve drughè u oni ſtrana pùke, i ſvaku po ſobſtvu oſſebitu iſtih muscku, i xensku glàvu, koiſuſe i kojaſeje obratila, ili obràti na viru, gdigodomu drago biili, ili biila, od mora Adrianskogh, do Tatarske zemglie, vladavi dàje; s' oblaſtiu karſtitihi, krizmati, ispovidati, i drughe Sakramente czarkve sluxiti, ſasvima povlaſticzam, i oſſobitim miloſtma, kojeſuhim ighda od Rimski pàpah, po koimu dràgo nacſin, *ſub quibusvis verborum formis, quomodolibet*, dopùſſchiene.

386 Dopùſſchiujuchi, da od kolikogod ſvoih pribivalistah i czarkavah, ſasvim oſtalim, sto vladagnie vrimenitò redovnikah u iſtim zemgliam iziskuje, potribu videh; toliko cſineh, i gotove. Odregiujuchi: da ſva pribivalista, koja i kolikogod brojom, ili gotova poſſidujuh, ili prigotove megiu recſeni mehasci; ilmu bili manaſtiri, ili priproſtite kuchie, u vik buduh gniove darxave, iliti Provinczie: *aliis litteris, ſeu privilegiis Apoſtolicis, illis ſub quibusvis*

busvis verborum formis concessis, nequaquam obstantibus. Motu proprio, & ex certa scientia &c.

Da onii redovnìczi iste darxave, koisu u macxarskoi zemgli, moguh slaviti u svoih czarkva s' officziem svetoga stipana, S. Ladislava, Kraglie, i S. Emerika, po obicsaju Kragliestva: a S. Blaxa u Dubrovacskoi zemgli s' officziem dvostrukim vechim, *ritu duplicis majoris.*

Da Provincziali mogù uzdizati, i drughe redovnike odregivati, da u oni stranah uzdixu trechi Rèd S. O. Franczescka, primajuchi u gniega xensko i muscko. I akobi taki devòti hotili zajedno stajati, i u opchieno xiviti, da him to moguh dopùsschivati, sasvima milostma, povlasticzam, i oprosctegnma, koja isti Rèd ima, i uxiva u latinskoi zemgli, i u drughi strana sviita: I onihi sàmi u svemu svakdi vlàdati. 387

Da moguh svakdi, *salvo jure Ecclesiarum Parochialium*, svoje devòte, xelechi isti, slobodno u svoih czarkva kopati, nosechihi iz kuchie uprav u svoju czarkvu, protiva zlòm obicsaju nikih strànah, u koima noseh marcza naipri u czarkvu xùpnicsku, ili koju drugu, pak u onu u kojoichiese ukopati: *quam consuetudinem velut corruptelam penitùs reprobamus.*

Dasse ni Biskupi mìstah, ni vladaoczi xùpnicski czarkavah, ilmu biili Popovi, ili drughih Redovah redovnìczi; ni kojeghmu drago dostojanstva gospoda svitovgnia ne miscaju u gniovo vladagnie takih obrachienih, i koise obràte pùkah, nitti i po jedan nacsin smetaju u takom vladagniu oneh, koisu od gniova starescine za to odregieni, ilmu biili iste Provinczie fràtri, ili popovi, ili &c.: *districtius inhibentes universis &c.*

Da Biskupi, i kojeghmu dràgo czarkovnogh dostojanstva popovi, ili drughih Redovah redovniczi, ni po jedan nàcsin ne tentajuh, oneh koisuse Bossanskim fratrom istinito ispovidili, i od gni pravo odricseni, tirati od pricsesschiegnia, kako ne dostoine, akose gnima ne ispovideh.

Da niko kojeghmu drago dostojanstva czarkovnoghj, ili svitovgniegh bio, ne uzima ni jednogh od Bossanski fratarah za dvòrne kapelane, akomu od svogh Provincziala, ili Custoda, ili drughih starescinah, zadvoglno take sluxbe dopùsschiegnie ne ukàxe. 388

kàxe. A koi od gni kapelane imaduh, dahi do mifecz danah, posli kako za ovo zabragniegnie cfujuh, odma odpufteh; zabragniujuchihimfe i naregiujuchi to i drugo gori pod prokleftvo, u kojechie, ucfinivfci protiva, *ipfo facto* upafti, nittichieih, izvan cfaffa fmarti, drughi offim gniova Provincziala, ili offim od gniega za to odregienih fratarah, mochi od iftoga odrifciti.

389 Odregiujuchi fvarhu toga, da kgnighe takogh povlàfſchiegnia, obirati to jeft i uzimati od kojeghmu drago Rèda take kapelane, dàte od iftoga, ili kojefe u napridak od ftola Apoſtolskoga kakvoghmu dràgo doftojanftva fobftvu czarkovnom ili fvitovgniem, daduh, ako u gnima nie, il ne bude razborito fpomenuta Provinczia frebarno Boffanska, na gniufe iftih oblàft i milòft ne prùxa.

Kako i dafe ni po jednoi Apoſtolskoi kgnighi, dàtoi od iftoga, ili od drughih Pàpah Generalu, ili komumu drago drugom doftoinom fobftvu Rèda màle brattje, od kakvimu drago miloftìh, i povlafticzah biila, i s' koimmu drago zatvòrczi, *cum quibuscunque claufulis*, akofe u gnioi razborito ne imenuje recfenà Provinczia Boffanska, ne razumife, nittife ima razumiti po gnioi ova pomarfcena, i sctoje u gnioi, dighnuto: *non obftantibus felicis recordationis Bonif. VIII. &c. cæterisque contrariis quibuscunque. Præfentibus quoad fub obfervantia prædicta vixeritis duntaxat valituris.* (b)

(b) In Bul la. vat. l. 24. f. 211.

390 ISToga druga: *Romanus Pontifex beati Petri &c.* Dàta u Rìmu, kod S. Petra na 30. Septemb. 1433. Papaftva fvoga god. 5. Koja, fve one milofti, oproſctegnia, povlafticze, i oblafti, kojeje Ivan XXII., s' kgnigom fvojom pod pecfatom Apoſtolskim, *Cum hora undecima fit diei &c.*, dàtom u Avenionu na 23. Octobra 1321., Papatftva fvoga god. 6. dopùftio Redovnikom S. Dominika, koi u nevirnicskim zemgliam pripovidajuh viru i zàkon Iſſukarftov, i trùdeh za obrachiegnie nevirnikah, i odarxagnie u viri pravovirnih virnikah; dàje, i dopuſſchiuje màloi brattji Provinczie Boffanske; cfinechi, veli, i oni ifto u fvoim ftranam, navlaftito u Bulgarihi, u Valakihi, u Raſſczihi, i Bosni.

I to dàje, i dopuſſchiuje slidechi Martina V., priko ove milofti kgnigah Urbana V., i Urbana VI., koifu pria gniega imenovane Ivana Pàpe kgnighè milofti, i oblàfti fratrom Boffanskim dopuftili,

pustili, basc kao daje ista k' gnima upravgliena; ali stisgniene i skracsane. Urbanbo V. u svojoi veli: *s' ovim nacsinom, da oprosćte-gnie vechie od godine davati, zdvit putovagnia u svètu zemgliu pro-mignivati, i ono sćtose Biskupskom dostojanstvu prìstoi csinit ni po jedan nacsin neimate.* A Urban VI.: *s' svima onim povlasticzam, i oblast-ma, kojesu u kgnighi Ivana Pape, moxetese sluxiti, akobi i Biskup u onim stranam bio, i u mistu, gdiste, stajao; istom ako neima popovah, i misnikah zadovoglni sluxbi tako obrachienogh pùka; koimu tojest mo-guh zadovoglno sakramente svète sluxit, i istinu vire katolicsanske pripo-vidat. Ali ono, sćtose po zakonu ili obicsaju Biskupskom dostojanstvu prì-stoi, sasvim zabragniujemovam csinit.*

Koje Martin pèti, prùxajuchi iste kgnighe milosti na pro- 391
vincziu Bossansku, nie slidio, vechie prostranieju i providnie pot-vardio; dopusschiujuchi svim i svakomu odregienom za taki pos-sao iste misniku, *quod vos, & singuli vestrum*, sluxitse s' svima po-vlasticzam, oprosćtegnma, oblastma, i drughim milostma, ime-novanim u spomenutoi Ivana Pàpe kgnighi: tojest i ono, sćtose Biskupskom dostojanstvu prìstoi, slobodno csinit u Bulgarihi, Va-lakihi, Rasczihi, Bosni, i drughim stranam, u koim obrachiaju na viru, i obrachienim sluxe; kad Biskupa u istim, il u mistu, gdi-su, neima.

Odregiujuchi svarhu toga, i milostivo dopusschiujuchi, da svim pravovirnìm, ispovidivscise, i pricsestivsci na Boxich, na vo-dokarstje, na uskars, na spasovdan, na Duhove, na prisveto Troistvo, na Brascancsevo, na porogiegnie S. Ivana karstiteglia, na SS. Aposćtole Petra i Pavla, iliti Petrov dan; na Mihogldan, na sve svète, i na istih blaghdanah osmine; kako i na czvitnu nedi-gliu, na veliki csetvartak, i za gnim slidèchi veliki petak, i ve-liku subotu; i doscavsci s' devoczionom, u kojumu dràgo gnio-vu czarkvu u imenovanim zemgliam, i u svim drughim u koimse nahodeh manastiri, ili mista gniove Provinczie; moguh diliti u re-csene dneve ono isto, iliti onakvo oprosćtegnie, kakvoje tako pokornim i devotim dopùsschieno na Dan S. O. Franczescka.

Sćto sve Eugenio s' sadascgniom kgnigom, brez i jednogh 392
skracsavagnia, i stìsgniegnia, potvardi, i iz nova dopùsti: *non*

 obstan-

obſtantibus modificationibus, aut reſtrictionibus, per ipſos Urbanum V. prædeceſſorem noſtrum, & Urbanum nominatum VI. &c.

393 Joſc, buduchiga molio Sigismundus Rimski i maczarski kragl, da u gniegovu zemgliu, navlaſtito Temiſcvarsku krainu, oſſobito u miſta *Harablech, Reſen, Thabol, Kovinum, Haram, Orſua, Kevuesd, Cheri-ſebes, iliti Karanſebeſc, i Haczaſc*, u koimaſu ſtajali odpadniczi, *hæretici*, i Garcski odmetniczi *Schismatici*, poſcglie Evangieoske texàke, koichie Evangieosku iſtinu pripovidati, i pùke oneh pràvoi viri ucſiti; dopùſti iſtim Boſſanskim fratrom onamo prichi, i u imenovani miſti pribivaliscta ſebi uzimati, i cſiniti, i sluxbu Evangieoskogh naviſſchiegnia u imenovanogh Kraglia zemgli slìditi, sluxechiſe u iſtoi, oſſobito u imenovani miſtih, i ſvim gniovim okolovinam s' ſvima ſpomenute Ivana Pàpe kgnighe povlaſticzam, oprosctegnma, i oblaſtma. Gdi ì tomacſi potvargienò Martina pètoga dopùſſchiegnie, polak cſigniegnia Bìskupskom doſtojanſtvu vlaſtiti dìlah, kad Biskupa nie u miſtu: daſe tojeſt to razumi, kadje Biskup viſce od dvi miglie daleko od miſta.

Nitti ovomu dopùſſchiegniu na pùt ſtaje dokoncſagnie Bonifaczia osmoga, koi zabragniuje prosèchim redovnìkom, uzimati nova pribivaliscta, ili ſtàrà pomignivati, brez oſſobitogh dopuſſchiegnia ſtola Aposctolskogh; pominajuchi Eugenio takò zabragniegnie u ovoi ſvojoi kgnighi: *non obſtante conſtitutione piæ recordationis Bonifacii Papæ octavi, etiam prædeceſſoris noſtri, prohibente, ne fratres ordinum mendicantium, ſive in civitate, ſive villa, vel quovis caſtro, aut alio loco, ad inhabitandum quæcunque, domos vel loca denuo recipere, ſeu eatenus recepta mutare præſumant. Cæterisque contrariis quibuscunque.*

394 Kada sctieſc da Biskupske posleh moguh cſiniti, nemoi razumiti, da Fratri Boſſanski moguh i ſvète redove dàvati; ovobo nie sàmo vlaſtito Biskupskom doſtojanſtvu, vechie i Biskupskoi oſſobitoi oblàſti; zato navlaſc Papa veli: *Sctoſe Biskupskom doſtojanſtvu prìſtoi.* I po tomu znai da nie jedno, vlaſtitoſt Biskupskogh doſtojanſtva, i vlaſtitoſt Biskupske oblàſti. (*i*)

(*i*) *Ex Arch. vat. l. 1. de Regul. n. 3. f. 11.*

IStoga druga: *Piis ſupplicum votis &c.* Dàta u Bononihi na 11. Juna 1437. Koja dopùſſchia Fratrom Boſſanskim S. O. F., kad neima u gniovi ſtrana Biskupa, iliſe nemoxe lakko do gniega dòchi;

dòchi, da moguh s' obicsainim czeremoniam blagosivati ruo, kalexe, i drughe misnicske, otà·ah, i iczarkve oprave, koje drugacsie, po zàkonu czarkve, Biskup ima blagosivati. (k) (k) Ibid. n. 7. f. 270.

ISstoga drugà: *Sacra Religionis &c.* dàta na 7. Decembra, iste god., koja, buduchi Turczi popalili 16. manastirah Bossanske Provinczie, dàje istoi oblàst, i dopùsschiegnie ucsiniti sedam manastirah u macxarskoi zemgli, i u gnima stojechi uxìvati sve povlasticze, oblàsti i oprosctegnia, sasvima ostalim milostma, kojesuhim dopùsschiene, ilise u napridak dopùste. 395

ISstoga druga: *Inter desiderabilia cordis nostri &c.* dàta u Rìmu kod S. Petra na 19. Januara 1444. U kojoi Pàpa, falechi Boxje milosardje u csestito svarscenu sàboru Florentinskomu, zarad sjegignieni u istomu s' czarkvom Rimskom Garkah, Hermenah, Jakobitah, i drughi istocsnih pùkah, pun xivògh ufagnia dachie svi tako svèto dokoncsano sjegigniegnie dragovoglno zagarlìti, bivsci barzo csuo, kakoseje tojest u Rim vràtio, dasuse jurve mloghi nauku czarkve Rimske s' velikim devoczionom, i s' mloghim Bogu zafaglivagniem podloxili. A s' drughe strane bojechise, zarad paklene oholosti Marka Efexia, tojest Biskupa od Efexa, koiseje tvardoglav u sàboru ukazao, premda na ràzloghe svetignie nauka czarkve Rimske odgovoriti nie znao, kakosam gori rekao, i kadsu ostàli istocsni oczi zajedno s' czessarom klekavsci viru ispovidili, kakoje Pàpa pripiisao, onje kradom izascao, i naduht s' vraxjom sillom u Istòkse vràtio.

I mislechi kojechie pomochnike svogh ufagnia uzeti, barzo- 396
muje Provinczia Bossanska na pamet doscla, i istoi takki ovu kgnigu upravi, u kojoi (pominajuchi varsnè sluxbe istè redovnikah, kojesu veli, ucsinili, i zasebicze czineh czarkvi, u rascirivagniu pràve vire Isukarstove, u Ungarihi, u Bosni, u Moldavihi, u Valakihi, u Bulgarihi, u Slavonihi, i u svi drughi kraglìestvi, i zemglia na kojeseje pruxila gniova darxava, iliti Provinczia. I kazujuchi, dahimje za to s' ràzlikim svoim Apostolskim kgnigam razlike povlasticze, milosti, oprosctegnia, i oblàsti duhovne dopùstio, i gniove Provincziale svoje vikàre, i progoniteglie nevirstvah ucsinio *inquisitores hæreticæ pravitatis.* I potvargiujuchi u istoi sve iz nova: *quarum tenores de verbo ad verbum præsentibus haberi volumus*

pro

pro expressis) naregiuje Fabianu od Bachie, i doſcaſtim Provinczialom iſte Provinczie, da imenovano Garkah &c. sjegigniegnie s' czarkvom Rimskom naviſſchiujuh, i cſineh naviſſchivat, ponukujuchi ſve s' predikom, i s' prilikom, kakohi Duh S. nadahne, da oſtave krìvi pùt, a uzmu czarkve katolicſanske ſvitt, i ſvetih otaczah nauk.

397 I da laſcgnie i ſvarſcenie tai poſſao cſineh, i pria opraveh, molì, s'czinom karvi Iſſukarſtove ponukuje, i za odpùſſchiegnie grihah naregiuje kragliem, i kragliczam, voivodam, i poghlaviczam, i drughim ſvitovgniegh doſtojanſtva ſobſtvom, da iſtomu Fabianu, i drughim Provinczialom, i redovnikom, koi u receſenoi Provinczihi s' vrimenom buduh, kadgod u takom poslu oſſobito u progogniegniu nevirſtvah, i karagniu odpadnikah od vire, od gni pomoch zaisctuh, na rukuhim vazda buduh s' vichiem, i s'pomochiu, ne pùſſchiajuchi dahi i ko, ni ſvitovnik ni czarkovnik, ni pravovirnik, ni nevirnik, kojeghmu drago ſtagnia, doſtojanſtva, i posctegnia bio, po ſebi, il po drugomu, u tomù zapricſuje, ſmetà, i napaſtuje; karajuchi, koibi to tentàli, s' uzechiem ſvitovgni dobarah, i s' osctrim ſtezagnièm gniovih ſobstvah.

398 A Arczi-Biskupom, Biskupom, i drughim czarkovnogh doſtojanſtva, i oblaſti ſobſtvom zapovidà, da kadgodhim u takom ſvom poslu prikàxuh potribu prokleſtva, ili drughih u zàkonu zapiiſanih pokaragniah, protiva iſtogh posla i sluxbe zlobnikom, ili protivnikom, i od vire odpadnikom, vazdahim brez karzmagnia taku pomoch daduh; ne sluscajuchi ni malo parbe, vike, i pritgnie krivaczah: *omni appellatione poſtpoſita*; nego joſc uzimajuchi pomoch od rùke ſvitovgnie protiva ſilnim: *compeſcentes, invocato ad hoc, ſi opus fuerit, brachio ſæculari:* pritechi gni tako ſtezati, ako inò ucſineh: *vos, & quemlibet veſtrum, ſi per eos requiſiti, ipſis ut prædictum eſt, aſſiſtere recuſaveritis, vel neglexeritis, ſeu aliquis veſtrum recuſaverit vel neglexerit, ad id, per cenſuram Eccleſiaſticam, & alia juris remedia, etiam cum ſimili invocatione brachii ſæcularis, appellatione remota, conpeſcendi &c.* A fratrom dopuſſchiujuchi, da sctogod od ſvoje ſtràne za napridovagnie iſtogh posla potribito videh, slobodno cſineh, i Biskupihi pomàxuh, ne pazechi dokoncsàgniah,

csàgnia, i nàredbe Bonifaczia osmoga: *quacunque necessaria seu quomodolibet oportuna faciendi, & exequendi, plenam & liberam, tenore præsentium, concedimus facultatem: Non obstantibus fel. record. Bonifacii Papæ &c.*: si &c. *; illis præsertim, quibus cavetur*, ne quis extra suam civitatem, vel Diœcesim &c. Aut si aliquis communiter, vel divisim &c. Quod inter dici, suspendi &c. *Cæterisque contrariis quibuscunque.*

A onim pravovirnim svitovgnim, i czarkovnim musckim i 399
xenskim karstianom, koihim kolikò jàki buduh, u tomu dragovoglno pomoch uzdajuh, i na rukuhim vazda buduh, odpusschiujuchi milosardno u gospodinu, kadgodse ispovideh, i pricsesteh, trista danah naregienihim pokorah: *trecentos dies de injunctis eis pœnitentiis misericorditer relaxamus per præsentes; ipsis præsentibus perpetuo valituris.* (*l*) (*l*) *Bul. l. 24. f. 177.*

IStoga druga: *super gregem Dominicum &c.* Dàta u Rìmu kod S. Petra, na 23. Januara 1444. U kojoi, buduchi u kragliesctvu Moldavie iznikao pakleni kukogl, koga usia Lucifer po Usu; i mloghe, ne sàmo onoga, vechie i daglih od gniega kraglieſtvah, navlastito macxarskoga dùsce otrovao; da daglie svoih granah ne pruxi, i jacse xilah ne ukoreni, csini imenovanoga Fabiana, falechi gniegovu vriidnost, i kripost; i doscaste Provincziale Bossanske, *motû proprio*, brez gniove, ili koga u ime gniovo moglbe, ovoga, kao i drughih gori nevirstvah, iziskivaocze, i progoniteglie, u svi gori imenovani kraglieſtvih, i zemglia, sasvima oblastma, oprosctègni, i povlasticzam, kojesu takim sluxbenikom ighda dopùsschiene, da izgugliujuh ovo pakleno sime, i vexuchiga u snope saxixu na vatri dostoina pokaragnia; nebilisé barem tako ucsinilo ili lìpi klàs pscenicze, ili pepeo fenicze.

I Falcchi opet pomgniu i nastojagnie fratarah Bossanskih za 400
viru, i zàkon Isſukarstov, i zovuchi, kako glàs veli opchieni nossì, gniovu Provincziu kùlu jaku novoga grada jeruzolima, tojest czarkve svète, dàje imenovanim oblàst, csiniti, s' dogovorom opchienim, videchi i kako vìdeh potribu, vechie takih sluxbenikah u isti zemgliah, s' istom oblastiu, kojase gnima u tomu s' ovom dàje: I opet, nascavscihi malo vriidne, ili drugacsie za to ne pristale, skidivati s' sluxbe, a drughe na misto gniovo mechiati.

I na-

I naregiujuchihim tu sluxbu pod oprosčtegnie grihah, zapovida s' piismom Aposčtolskim, da iste dùxnost, legma gniovim natovarenu, s' vruchim duhom, i slobodnim sarczem izvarscujuh, ne pazechi gliudczgoch ni straha, ni hatora, ni marzgnie, ni gliubavi. Alì dase u ono, sčtose od takoga posla sùdu svitovgniem pristoì, ne miscaju.

401 A da iz toga ne postane smutgnia, i zla prìlika u pùku, zarad nenavidosti hinada, i parbe, koju moxe nepriategl metnuti megiu fratre i Biskupe, zapovìda *motu*, *deliberatione*, *scientia*, *&* *authoritate prædictis*, rèd od zakòna u tomu pripiisan obsluxivati: tojest daje vazda svarhu toga parvi sùdacz vlastiti Biskup. Ali akose Biskupi, ili, bivsci Biskup umro, Popovski Biskupski czarkavah skuppi: *Capitula*, *&* *Collegia*, nebi ktili u to mechiati, ili kakomu drago u tomu ne pomgnivi biili, ili Biskupah i takih skupah u kragliestvu i zemgli ne biilo, slobodno moguh sàmi, possebito, u prav possao take sluxbe csiniti. Nisčtanemagnie dopusschiuje da vìsccze, i visčticze; vracsare, i vracsaricze, i sve drughè vraxje bajavcze, i bajavicze (svarhu koihim takogier sluxbu, ì oblàst dàje) u kragliestvu Moldavie moguh sùditi i karati, i ne pitavsci, nitti davsci na znagnie vlastitom Biskupu.

U kojoihi sluxbi, u ovoi kako i u gorgnioi kgnighi po isti nàcsin priporucsuje kragliem &c. i Arczi-Biskupom &c. Ali onim koi obslùxe priporuku, vechiu duhovnu plàchiu dàje u ovoi, nego u gorgnioi, dopusschiujebo, da kohimgod u istoi sluxbi na ruku bude, i pomoch dàde, ili s' vichiem, ili s' jakosschiu, pokajavscise, i pricsestivsci u zabilixene dneve, dobie vazda sva onah grihah, i pokorah odpùsschiegnia, i oprosčtegnia, kojasu ighda do sada pomochnikom svete zemglie od stola Aposčtolskoga dopùsschiena. *Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non voluntate prædicta, ac statutis, & consvetudinibus dicti ordinis, juramento &c.* (m)

(m) *Arch. vat. cit. Bul. l. 19. f. 281.*

402 **I**Stoga druga: *Sacra Religionis &c.*, dàta u Rìmu kod S. Petra na 29. Januara 1444. U kojoi, bivsci csuo da u Erdegliu, premda neima ocsiti odpadnikah, jest velika potriba od Evangieoskih texakah, zarad koih u istoi zemgli veli maline, i dagline Biskupah, pùk oni svaki dan u vechie neznagnie zàkona padà.

padà. A u sczitii i Moldavii josc vechia, buduchi u onoi veliko mlosctvo poganinah, *paganorum*; a u ovoi, kojaje skoro u krilo i posluh czarkve katolicsanske doscla, i nauk pràvi vicsgniegh spasegnia primila, ocsito obsluxegnie odmetnicskogh Garcskogh, i odpadnicskogh Hussianskogh nauka, s' velikom sctetom pravovirnogh pùka, i s' ocsitom poghibilju vechiegh vire nazatka, akose barzo ne pruxii providna rùka.

I znajuchi veli s' kakvom pomgniom, virnosschiu, i xestinom 403
Aposctolskogh duha Bosanski fràtri svetoga Franczescka u ustocsni strana, *in partibus septentrionalibus* (*Ustokje iliti sivèr dio svíita, koi protiv pòdne stoì, zato vitar, koi protiva pòdnevnomu pùsce, ustokase zove: alibise pravie sedmak zvao, kakoga latini zovuh, zarad sedam sjegignieni zviizdah, koje mih vlascichie zovemo, i kojega s' svoim osctrim utocsajom uzrokujuh, kad, i gdi s' svoim okoliscem blixè k' zemgli dolaze: zato ob zìmu obicsainim nàcsinom ustoka pùsce, jer onda nisko hodè*) kako u istoi sczitii i Moldavii, i u sedmeri sidaliscti sikulie, iliti Erdegliu, sime Evangieosko siuh, i zàkon Issukarstov rascirujuh. Josc (kakosmo veli razumili, *sicut accepimus*) imaduh odluku i veliku xegliu, s' pristalim vrimenom, i s' Aposctolskim dopùsschiegniem, i blagosovom, vechieih onamo brez i jednogh straha pòchi, da onu pustoscnu zemgliu barxè urèdeh, i s' obilniom xetvom hambare Issukarstove puneh.

U kojoi rekko, znajuchi, i razumechi to, ne na gniovu, ili 404
koga u ime gniovo moglbu, vechie od sàma svojegh vlastitogh ganùchia, s' istinitim, i s' czilim znagniem, i s' Aposctolskom oblastiu: *motù proprio de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, authoritate Apostolica*, dopùsschia da onamo igiuh, i scagliuh kolikojegod potriba, i koliko hochieh fratarah: odregiujuchi, da sva mista u sczitii, u Moldavii, u sedmerih sidaliscti sikulie, *in schytia, Moldavia, ac in septem sedilibus, & foro siculorum*, Kako i u Budimu, i seghedinu, i sva druga gdimu drago biila, kojaje (veli) Julian Biskup Tusckulanski, u onih stranah Aposctolski poklisàr, gniovom pribivagniu zabilixio, dovoglio, i odrèdio, ili odsele zabilixi, dovogli, i odrèdi, jesu i buduh istih Provinczie, kojoihi, velii, dàjemo, podlàxemo, i iste duhovnogh tiila ùda csinimo. I da svi Rèdovniczi koi u istih uzstojeh, imaduh,

godeh,

godeh, i uxivajuh, ne ſamo one slobode, poſebicze, izvadicze, povlaſticze, oprosčtegnia i miloſti Aposčtolske, kojeje iſti dopùſtio nikomu nighda fra Dioniziu iz Illoka, iſtogh Rèda i Provinczie, i drughim, koiſu za gnim biili Aposčtolski poruczi, iliti Comeſſari u ſczitii, Moldavii i recſenii ſedmerii ſidalisčtii ſikulie; vechie i ſve oneh, kojeſu od iſtoga i od drughih Papah, i ſtola Aposčtolskoga, drughim iſte Provinczie manaſtìrom, kuchiam, miſtom, i fràtrom kakomu drago dopuſſchiene, i kojeſe u napridak dopùſte.

405 Cſinechi ſvarhu toga recſenogh Fabiana, i drughe koi s' vrimenom buduh iſte darxave Provincziali, i koje oni kadgod, i gdigod miſto ſebe oſtave, i poſtave, ſvoje, i doſcaſtih Pàpah, pravo na ſtò Aposčtolski ſidajuchih, poruke iliti Comeſſare Apoſctolske, toliko u novo nadodatim, koliko u ſvim drughim gniove Provinczie manaſtirom, kuchiam, i miſtom. Dajuchihim k' otomu u i ſvarhu iſti manſiſtirah, kùchiah, miſtah, i fratarah, iſtò zakonvlàſtvo, oblàſt, i moguchſtvo, koje ili po miloſti, ili po pravdi ima ſvarhu iſtih Generao ſvega Rèda, i s' koimbiſe, daje u iſti miſti, sluxio.

dopuſſchiujuchi takogier iſtim, i ſvim, i ſvakomu gniovih fratarah, koi s' vrimenom u recſenih ſtrana ſczitie &c. buduh, i pùku duhovno uzslùxe, da moguh ſviu i ſvakoga pravovirnih, i nevirnih, koiſe obrachiajuh, i ſviu koi od kudmu dràgo k' gnima dògiuh, izpoviid sluſcati, i od ſvih, i kakomu drago teſcki grihah, akobi iſta Simonia, ili koje drughe tako teſcke opacſine biile, dabi za gniovo odriſcegnie imaoſe oſſobito ſtò Aposčtolski pitati, odriſcivati, i pokoru ſpanosnu za gni naregivati.

406 *Simoniaje grih Duho-prodaje: kadſe to jeſt duhovna koja ſtvàr, ilmu biila oblàſt i sluxba, ili milòſt i druga ſvetignia dùſce, prodàje, ili kupuje za novcze, ili za koju drugù vrimenitu ſvitovgniu ſtvàr, po kojoiſe razumi i sluxba; kad ko to jeſt slùxi za duhovnu koju milòſt, ili oblàſt, i sluxbu, ili sčtomu drago cſinì, s' czinom, s' ugovorom, i s' pogodbom toga: ilmuſe ucſinila s' rùkom; tojeſt dajuchi to i to za ſvetigniu, ili za ſvètu ſtvar, kako za ſvètu: ili s' jezskom; kad to jeſt ko koga priporucſuje drugomu, i moli za gniega, damu priporucſeni dàde tu i tu duhovnu ſtvàr: ili s' sluxbom; kad ko tojeſt drugomu slùxi, iliga fàli, i poſc-*

i poſctuje, damu to i to duhovno dàde &c. triplex eſt munus ſimoniacum: a manu, a lingua, & ab obſequio (n). *I ſvagbdaje texak ſmartni grih, akobi kolikomu drago malo biilo, ſctoſe za to dàde, ili rekne, il ucſini; iſtom jeli u ſebi koje cziine doſtoino, i cſiniliſe za to;* (o) *jer u tomu màlina ſtvàri ne ogovara.* (p) non datur parvitas materiæ, *vechie ſamo neznagnie, ili zaboravgliegnie naravno te zlochie. I zoveſe ſcimonia od ſcimuna viiſcza i vracſara, koi videchi cſudeſa koja cſineh Aposctoli, navlaſtito da onii, na kojeh oni rùke mechiauh, primajuh duha Boxjegh, i s' razliczi jeziczi govore, iskaoje damu za novcze iſtu oblàſt daduh. Ali da takò dilo ima zlochiu ſcimonie, vaglia daje ucſignieno s' ugovorom, ili ocſitim, i otvorenim, ili mùklim, i zatvorenim, koiſe cſineh s' ovim ricsma:* dajemti ili cſinim| to i to, dami dàſc to i to. *do, ut des.*

(n) *Fel. Pot. Exam. confeſſ.t.1.p.2 c.4 n.1202* (o) *Idem ibid.* (p) *Idem ibid. n. 1210.*

407 Da moguh, po nàcſin obicſaini czarkve, od ſvih prokleſtvah, zabragniegnia dìlah czarkovne sluxbe, ili zakonvlaſtva; prikrachiegnia opchiègnia duhovnogh blàga czarkve, i drughih pokaragniah czarkovnih; ilmu biila od odregienih i naregienih od zàkona, ili metnuta, i proglaſcena od vlaſtitogh ſtareſcine; akobi biila i od onih, od koihje odriſcegnie ſtolu Aposctolskomu uprav oſtavglieno: *a quibuscunque excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliisque cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, tam à jure, quam ab homine latis, etiam dicta ſedi reſervatis caſibus.* Od ſvih rekko opraſcchiati, i pokoru ſpaſſonosnu za gni naregivati.

Da moguh u ſvim zaprikam redniisctva, (izvan kojaje po povoglnomu uboiſtvu, ili poràzegniu, ili dvoxegniegniu) povlaſcchīvat, *diſpenſare*: i ſve ne- priklade i zla glàſa machie s' tako zapricſeni dizati: *omnes inhabilitatis, & infamiæ maculas ab eis penitùs abolere.* Pricſeſſchiegnie, karſtegnie, krizmagnie, poslidgnie pomazagnie, i ſve drughe czarkovne Sakramente ſvima sluxiti. Odpadnike i odmetnike od vire ili od Rèda na pokoru primati, i u viru, ili u Rèd opet uzimati; i ſve, ſcto i kakoſe xupnicskim paſtirom duſcah prìſtoi, sluxiti, vladati, i cſiniti.

408 Da moguh kapele, otàre, kalexe, i drughe czarkovne, i misnicske; kako i ùglie krizme pripravgliati, i blagoſivati, i czarkve, iliti grobgliah pogargienà u parvo posctegnie i ſvetigniu mechiati, *reconciliare.* Kako i u ſumgniah, i parbah, koje polak

vincſagnia bivajuh, i u ſvih drughih duhovnih uzroczi ſuditi, razſugìvati, i doſugìvati, sluxechiſe u tomu ſaſvom onom oblàſtiu, i zakon-vlaſtiu, koju ima, i skojombiſe slùxio vlaſtiti Biskup, daje ondi.

409 Da moguh s' odmetniczi, *Schismaticis*, s' odpadniczi, *hæreticis*, s' prokleczii, i s' kakomu drago zabragnienim opchiegniu gliudma, izvan dabi Fabian ili koi s'vrimenom bude Provinczial, oſſobito zabrànio, opchiti u ſvima posli i rabotam, i u iſtoi sluxbi Boxanſtvenoi, ako iſtom po tomu u gniovoi krivini ſc' gnima ne buduh opchiti.

Da moguh, ne sàmo u imenovanim ſczitie, Moldavie, i ſedam ſikulie ſidaliiſctah ſtranam, vechie i u drughii gniove okolovine miſtii, ne sàmo kojà gdi, i kolikoje zabilixio, i dovoglio, ili u napridak zabilixi, i dovogli recſeni Julian ſtola Aposctolskoga Poklisàr, pribivalisćta darxati, i u obsluxegnie redovnicsko ſvoga Rèda mechiati, i po naredbam iſtoga vladati; vechie gdigod, i od kolikogod ſvoih manaſtirah, kùchiah, ili pod drughim imenom pribivalisćtah potribu poznade i vidi recſeni Fabian, ili koi s' vrimenom bude Provinczial, ili gniov za vrime namisnik; ondi i onoliko miſtah uzimati, i taka pribivalisćta iz nova ſebi cſiniti, i kod gni czarkve i zvonike ſagragivati, grobgliah zagragivati, zvonah uzdizati, i ſve drughe ſvojem vrimenitom vladagniu potribitè ſprave, i poſtavnicze *officinas* pripravgliati.

410 Da onii ispovidnik, i ispovidniczi megiu gnima, koga, ili koje gnima, i ſvakomu od gni, ſadaſcgniem, i doſcaſtom redovnìku, vidiloſe bude obrati, i oberuh, ili oberega, s' dopùſſchiegniem Provincziala, ili, ne bivſci on na rùku, nixegh od gniega ſtareſcine, da ispovid gniovu, ili gniegovu sluſcaju, ili sluſca; moxehi, i moguhga od ſvih kolikomu drago teſckih grihah i opacſinah, akobi i od onih biile, od koihje odriſcegnie kakomu drago ſtolu Aposćtolskomu uprav oſtavglieno, naredivſci ſpaſonomu pokoru, odriſciti: i ſvakoga gnih od kogamu drago, proklèſtva, zabragniegnia diilah vlaſtite duhovne sluxbe, ili zakonvlàſtva, i prikrachiegnia u duhovnom czarkovnom blàgu opchiegnia &c., i u dogagiaih ſtolu Aposćtolskomu u prav oſtavglienih, pokàràgnia, vidivſci, i bivſci ugodno, i priſtalo vrìme, oproſtiti;

ti; ilmu biilo metnuto od zàkona, ili od csovika: *à quibuscunque excommunicationis &c. à jure, seu ab homine &c. etiam in casibus sedi Apostolicæ reservatis.* Kako i povlascchivat s' istima, *dispensare* u svim zaprikam redniisctva, izvadivsci sàmo oneh kojesu od povoglnogh uboistva, i tescka poràzegnia &c., (*sczinim i dvoxegniegnia*) i davsci, dasc ne sluxeh s' takom oblastiu na sramotu kgliucsah czarkve: *non tamen in contemptum clavium &c.* Po isti nàcsin i dizati s' istih sve svakè ne prikladnosti, i zla glàsa machie.

Da isti ispovidniczi svakomu svoje Provinczie redovniku moguh na csas smarti dati oprosctegnie i odpusschiegnie sviu gniegovi grihah. Akolibi koigod kadgod nemogao na csas smarti imat ispovidnìka, hochiemo veli da s'samim skruscegniem; to jest poscavsci sàmo pravo skruscen s' ovoga sviita, dobie isto oprosctegnie, i odpùsschiegnie.

Da onii redovniczi iste Provinczie, koisu, i koi s' vrimenom 411 buduh, moguchi rìcs Boxju navisschivati, moguh s' dopùsschiegniem Fabiana, ili koi s' vrimenom bude Provinciala (koichiehi mochi i izvan kapitula i Congregationa mechiat) ocsito pripovidat, toli ko u svoim koliko u drughim czarkvam, i u svih ocsiti mistii gradovah, vàroscah, pazarisctah, i sèlah. Ali hotiuchi u stògnim, iliti stolicsnim Arczi-Biskupah, ìli Biskupah, skupnim, i drughih Redovah czarkvam pripovidat, imaduh od istih starescinah dopùsschiegnie uzèt: *si in metropolitanis, aut aliis cathedralibus, seu collegiatis, vel aliquorum ordinum Ecclesiis &c.*

Za pripovidat u drughim czarkvam, gdisam ja kgnigu sctio, veli 412 dase takogier ima imat dopusschiegnie od vlastitogh Biskupa, i od drughih istih vladalaczah, i starescinah: *& aliorum quorumque licentia desuper requisita.* Ali po slogu rìcsih, s'koima recsene vadì, tose ne razumi; zato ilje piisacz krivo upiisao, ili sctampatur usctampao, mechiuchi na misto *irrequisita, requisita.* I razloghje: zasctoje Clemens IV., s' kgnigom svojom dàtom u Perugi na 20. Juna: *quidam temere sentientes*, ovu povlasticzu svemu Rèdu màle Brattje milostivo istomacsio, da tojest Pripovidaoczi i ispovidniczi istoga, gdigodmu drago, imajuchi dopuschiegnie od Poklisàra Aposctolskoga, ili vlastitoga Biskupa, moguh ne sàmo brez dovogliegnia, vechie i protiva vogli nixih starescinah pripovidati, i ispovidati:

zabra-

zabragniujuchi osctro, da niko ne napaſtuje oneh, koi k' gnima na pridiku i na ispovid igiuh; a ovdiſe to oſſobito dopuſſchiuje Provinczii Boſanskoi.

413 Za tim miloſtivo odregiuje, da fràtri Boſanski, po priſtupgliegniu ſtatutah Rèda, iſtom kad, koliko slabòſt gliudczka podnoſi, nàſtoje Regulu iſtoga obsluxiti, nikakva griha neimaduh.

Naiposli miloſtivo dopuſſchiuje ſvim i ſvakomu pravovirnom Iſſukarſtovu, koi od ſvoih vrimenitih dobarah, akobi i jedno od ſtò iſſetah biilo, dàje za odkupgliegnie pravovirnih ſuxagniah iz rukuh nevirnikah, za ſagragiegnie, i uzdarxagnìe manaſtirah,kùchiah &c. iſtih redovnikah (u ſczitii, Moldavii, i ſedmeri ſidaliſcti ſikulie *ſamo*) i za vladagnie xivota vrimenitoga fratarah, koi u nevirnicske zemglie, navlaſtito recſenè, igiuh, i onamo ſtojeh; daih ispovidniczi, koje oberuh da ispovid gniovu sluſcajuh, ilmu biili Popi, ili Redovniczi, akobi i iſte Provinczie biili, moguh *jedan pùt* od ſvih gniovi grihah odriſciti, i od ſvih oprosctegnie datihim, na cſas ſmarti.

Ali naregiuje iſtim ispovidnikom, da naſcavſci koga od takih s' tùgim ne pravedno bogata, i kakomu drago sćteti iskargniega krìva, ilmu biila sćteta u poſſidovagniu, ili u posćtegniu; imaduhmu da tùgie vràti, ili sćtetu popravi narediti; sćtochie bitti duxan taki griſcnik izvarſciti. Joſc da tako pomilovanì,od onoga vrimena, u kojehimſe taka milòſt naviſti, i dopùſti, imaduh za jednu godinu danah, ſvakoga pètka, nebivſci pravo zapricſeni, i kad priſtane zapriha, poſtiti. Akolibi u pètak bio zapovidgni pòſt, imaduh drughi dan to ucſiniti. Akolibi vas ili dio takogh poſta ne moghli obsluxiti, moxehim mudar ispovidnik u drugah Bogogliubnah dila pòſt prominiti, kojachie dùxni bitti izvarſciti, ako hochieh milòſt ovu uxivati.

414 I priporucſuje, pacſe veli *hochiemo*, da Redovniczi, i recſeni dobrocſinioczi ne mloxe opacſine s' uzdagniem u ovo odricſegnie, i oprosctegnie; koje, ſasvima oſtàlim miloſtma s' ovom naſcom kgnigom dopùſſchienim, nechiemo daſe po i jednoi, i kakvoimu drago miloſtivoì kgnighi, datoi, ili kojaſe kakomu drago u napridak dàde od ſtola Aposctolskoga Generalu, ili komu drugom doſtoinom ſobſtvu Rèda, razumi pomarſceno ili prikrachieno. *Non*

obſtan-

obſtantibus fel. mem. Bonifacii &c., & Clementis V. Rom. Pont. aliisque conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis: nec non ſtatutis, & conſuetudinibus dicti ordinis, juramento &c.; cæterisque contrariis quibuscunque. Præſentibus, quoad ſub obſervantia hujusmodi vixeritis, duntaxat valituris. Dat. &c. (q)

Pia II. *Dum fidem ſinceram &c.* dàta u ſieni na 4. Aprila 1460. 415
U kojoi, procziguiujuchi prikazanemu uzroke tèſcke potribe (q) *Arch.*
xivota vrimenitogh fratarah Boſanskih, i varlo mucſna, pacſe ne- *vat. ibid.*
moguchia, *veli*, czila obslùxegnia zavitnogh Franczeſckanskogh *f. 285.*
ſiromaſtva: *ibidem permanere nequiretis* (razumi s' pomochiu opchienogh, i obicſainogh Boxjegh, i czichia iſti Fratarah, provigiegnia, i u takim potribam) zarad ùdna zemaglskogh urègiegnia gniovih ſtranah: *quia partes illæ ita ſituatæ ſunt &c.* Proczigniujuchi rekko to, i poznajuchi zdrave, i pràve uzroke, dopùſſchia, za sàmu potribìtu pomoch xivota: *pro neceſſaria tantum ſuſtentatjone vitæ veſtræ*, da moguh darxati kognie vole, i drughe xivine, i ſc' gnimaſe sluxiti, za scto koja vaglia u recſenom potribitom provigiegniu. Kako i da, kad koi devòt i miloſardan zamaglski gosgodin, za potribitu gniovu pomòch, odrèdi, i narèdi nikoliko ſvoih podloxnikah ſegliakah, dahim slùxe, dajuchi i dovozechi vino, xito, darva, i drugah prilicsna, moguhſe ſc' gnima sluxiti, i od gni to uzimati, i tako potribitu godixbinu pripravgliati, brez i jedne ſumgnie, i ſtraha dùſce; scto po ſvojoi Reguli drugacſie nebi moghli cſiniti (r).

Pùſſchiat koſſe, noſſit bràdu, i barkove; prioblacſitſe u dru- 416
ghe hagline; to jeſt u ſvitovgnie, i uzimat, darxat, i harcſiti (r) *Bull. I.*
nòvcze, dopùſtioje Honorio III. (pod koimſu pocſeli Redovi S. *8. f. 189.*
Dominika, i S. O. Franczeſcka, i koije Franczeſckanşku Regulu *Indiculus*
potvardio) ſvim iſti Redovah redovnikom, koi po naredbi ſtola *Petri Alva*
Aposctolskoga, i zapovìdi, ili s' blagoſovom ſvoih ſtareſcinah *f. 42 n. 5.*
igiuh, i ſtojeh u nevirnoi zemgli Maroku, kraglieſtva Miramo- (s) *Reges*
linskogh; S' kgnigom ſvojom, koja pocſima: *Ex parte veſtra fuit* *Pon. n.*
propoſitum coram nobis &c. piiſanom na 17. Marcza 1226. (s); Ko- *246. An.*
jeſe milòſt prùxa i na ſve one, koi u kojoimu drago nevirnoi zem- *Min. an.*
gli iſtu potribu imaduh, jer i u recſenoi zemgli ovu milòſt potri- *1226. Re-*
ba u prav dàje, kako iſti Pàpa u iſtoi kgnighi poznàje, govore- *lig. 17. n.*
chi: *64.*

chi: *licet videatur vos ab his excuſare inevitabilis neceſſitas, & grandis ac evidens utilitas aliorum.*

417 Pak ima i za ſve, u kojoimu drago nevirnoi zemgli biili, take miloſti pod pecſatom Apoſtolskim piiſmo, iliti kgniga Urbana V. *Excolentes vineam Domini ſabaoth*, data na 13. Deczembra 1369., u kojoi nadomechie, da moguh u takim zemgliam i potribam od kakimu drago gliudih proſit i uzimat novcze: to jeſt i od pràvovirnikah, i od nevirnikah, i kakomu drago dobivene, i ſtecſene; Zasćto ako moxe kadgod bitti prav, i zdrav uzrok, i ràzlogh, da ispovidnik dosùdi, i narèdi, dati tùgic Iſſukarſtu, koije basćtinik opchieni ſvih ſtvoreni dobarah (*t*); (komuſe dàje, dajuchi ſiromahom (*u*)) premdaje oſſobiti vlaſtiti gospodar xiiv, i na rùku; koliko vechma moxe to dosùditi Pàpa, zasćto *propter quod unumquodque tale, illud magis.*

I ne sàmo ovih, vechieſu i mloghi drughi Pàpe to potvardili, koje pomìna i broì naſc naucſni ſantoro, u tomacſegniu naſce Regule (*x*), i vechie pùtah tako odgovorio ſveti skup kardinalah, te baſc jedan pùt na pitagnie Boſanskih fratarah, s' ovim ricsma: *Oratores poſſe obſervare ſolitum, tuta conſcientia*, kako ſvidocſi pràvi ſiroma Franczeſckanski naucsni Mattheuci, u ſvojoi skuli ſiromaſtva Franczeſckanskoga (*y*). Ali moguchi (veli iſti) voditi ſobom tercziara, ili slùgu, kad po xupah, i po ſelih igiuh sluxechi karſtianom, da na miſto ſcindika novcze noſsì i harcſi za ſcerbet-haſccſe, i drughe globe turske, imaduh tako cſiniti (*z*).

418 Joſc ne sàmo nahodechiſe u sluxbi Apoſtolskoi megiu nevirniczi, vechie koigodſu, i gdigodſu u takom dogagiaju, da neimaduh drugogh nàcſina xiviti ſiromascki, nego darxechi i harcſechi novcze; zasćtoje zàkon naravni, koi zapovìda cſuvati, i uzdarxàvati xivot vrimeniti, ſvarhu zàkona piiſanogh, kakoje iſtomacſio Nikola III. tomacſechi Regulu màle Brattje, po ſvidocſanſtvu Iſtogh Matthæuci *ibid. n.* 42. (*a*)

Zato nenavidoſt, i ohola xeglia parvorogienſtva u Rèdu S. O. Franczeſcka, a ne iſtina kripoſti Evangieoskogh ſiromasćtva otvorà ùſta onima, koi govore, daſu *obsluxitegli* uzeli od czarkve povlaſticzu ſvarhu Regule, po kgnigama ſpomenutim; jer (oſſim da ni jedna taka kgniga nie dàta ſvoi opchieni obsluxetegliah ſebicze: *indiffe-*

(*t*) *Ad Heb.* 1. *v.* 2.
(*u*) *Matt.* 25. *v.* 40.
(*x*) *Sanctorus com. ſup. Reg. c.* 12. *ſtat.* 5. *q.* 4. *v.* Reſpondeo ex ſtatu. tis.
(*y*) *Schol. Paup. Matthæuc Tit.* 2. *conſil.* 3. *n.* 44.
(*z*) *Idem ibid.* & Nicol. *Flos. v.* obſervantes *n.* 10.
(*a*) *Extra cap.* Exiit §. Nec quidquã

indifferenter, vechie sàmo nikim Provincziam) Regula u recsenih dogagiaih doisto ne zaduxuje na obsluxegnie zapovìdi ne primat ni darxat novaczah, kakoje iztomacsio imenovani Pàpa Nikola.

Zato kgnighe Aposctolske, koje to u recsenih dogagiaih do- 419
pusschiujuh, ne povlasschiujuh protiva Reguli, vechie tomacseh, da Regula u istih dogagiaih ne zaduxuje; nittisu i jednu ighda obsluxitegli s' drughim razùmom primili, negose josc na svakom kapitulu generalomu zakligniuh obsluxivatju kako slovah nesseh. (*b*) Odkud svaka taka kgniga, navlastito Honoria III., pripo- (*b*)
rucsuje, dase s' takom milosschiu himbeno ne slùxeh, vechieju za *Matthæu.*
samu potribu darxeh, *parce recipere denarios*, *&* *expendere tantummodo propter cibum*, *&* *vestes.* Scto, zavarscujuchi kgnigu, ovako tomacsii: *Nos laudabile opus vestrum*, *piumque propositum attendentes*, *vestris supplicationibus inclinati*, *super prædictis vobiscum*, *in illis regionibus*, *quam diù præscripta vos arctat necessitas*, *&* *invitat utilitas*, *misericorditer dispensamus*; *dum tamen fraus non interveniat*, *sive dolus*, *vel sinceritatem vestram cupiditas non seducat. Dat &c.* Kako gori.

ibid. n. 44

BOnifaczia osmoga: *Licet ex omnibus mundi partibus &c.* dàta 420
u Rìmu kod S. Petra na 29. Aprila 1298. U kojoi, csuvsci, i razumivsci, da u servii, Russii, Dalmaczii Bosni, Istrii, Slavnoi, i Harvaczkoi zemgli saad i sitva Evangieoska varlo ghine, zarad mloghè u bardih po vinogràdi dracsne kupine, koja splichiuchi povagliuje loze; a u poghlih po gniva, csestogh gliuglia, koi truje sime. Mloghi to jest sebicsni od svoje priprosctine vartoglavajuh u viri; a izvarstitihi, od saviscegh uzdagnia u svoje znàgnie, splichiu noghe katoliclanskoga hoda; i jedni, i drughi zalaze s' pùta istine, i odpadajuh csesto od vire. csuvsci rekko to, zapovìda, i naregiuje Provinczialu Provinczie srebarno Bosanske, da s' viichiem otaczah istè, izbere dva redovnìka darxave svoje, i naredihim pod sveti posluh, s' oblastiu Aposctolskom, da u istim stranam, i Biskupatom Duracskomu, Antibarskomu, Dubrovasckomu, Spliczkomu, i zadarskomu, i u svim istim podloxnim Biskupatom, izvigiajuh od virovagnia ondiscgni karstianah, tràxè, i nascavsci progone nevirstvah; a nevirnike, i oneh koihim virujuh, ilihi pomaxuh, bràne, docsekujuh, i primajuh; sùdeh,

 odri-

odrifcujuh, i karajuh fasvom onom oblaftiu, i s' fvima nàcfini, koja i koifu u drugoi Apostolskoi kgnighi fratrom iftoga Rèda za taku sluxbu u onim ftranam iftomacfeni, i jako priporucfeno, da fve xeftoko obsluxuju, i u dilo mechiuh, *ut Inquifitionis officium in locis prædictis, contra Hæreticos, credentes, fautores, defenfores, & receptores eorum, juxta &c. exequi ftudeant diligentér.*

421 Dajuchi k' otomu oblàft iftomu, i drughim koi za gnim s'vrimenom buduh Provincziali ifte Provinczie, i gniovim, kadfe daleko odmaknuh, za vrìme namisnikom; da moguh, s' vichiem nikoliko razumnih redovnikah, kadgodhimfe s' uzrokom i s'ràzlogom vidilo budè potribito, take sluxbenike, ili kogagod od gni skinuti, a drughe, ili drugoga na mifto gniovo metnuti; kako i kad umre, ili umruh, drughe obrati i narediti; koichie iftu oblàft koju parvi imati: *fi tu, vel Vicarius tuus, te abfente, aliquem Inquifitorum hujusmodi, ex aliqua forte caufa &c. Et fi aliquem, vel aliquos decedere contigerit, fubftituendi alium vel alios de confilio &c. plenam, & liberam concedimus poteftatem. Datum. &c.* (c).

(c) Reg. vat. n. 143 an. f. 697.

MArtina V. *Illius, qui ut protoplafti pofteros &c.* dàta Gebennis na 23. Augusta 1418. U kojoi fve milofti, oblàfti, povlafticze, i oprostegnia kgnighe Ivana dvaeft i drugoga, dopùfschiene od iftoga Dominikanom, pripifuje fratrom, Provinczie Bofanske; kakoje gori recfeno iz kgnighe Eugenia IV. *Romanus Pontifex beati Petri &c.* I kakoje ondi iztomacfeno gniegovo dopùfschiegnie ovih milofstih, i kojafu oprostegniah ondi izbrojena; onako i onè u ovoi dopufschiuje. *Non obftantibus modificationibus, ac reftrictionibus per ipfum Urbanum VI. factis, ut præfertur, nec non conftitutionibus, & ordinationibus Apoftolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Datum &c.* (d).

(d) Ex lib. 2. de diver form.

422 IStoga druga: *Dum uberes fructus &c.* Dàta *Vicovarii Tiburtinenfis Diœc.* na 29. Augusta 1422. U kojoi potvargiuje fve one milofti, oblàfti, povlafticze, zakonvlaftva, i oprostegnia, kojaje on, Ivan XXII., i oftali Pàpe prid gnim, ili Papah namisniczi, dopuftili Fratrom Bofanskim, gniovim czarkvam, i manaftirom, za vladagnie duhovnò, i tilesnò, fvoje, i karftianah; za obrachiegnie nevirnikah, za fvarfceniu sluxbu duhovnu rogienim, priporogienim, i obrachienim dufcam, i za utemegliegnie u gnio-

u gniovim ſtranam vire i zàkona Iſſukarſtova; s' pogodbom, kojaje dokoncſana, ilí priporucſena u tomu s' Biskupi, i s' drughima Popovskim ſtareſcinam i texàczi Evangieoski, buduchi u iſtih ſtranah i u miſtu; a gdihi neima, iliſu iztirani, ili nepomgnivi popovi; brez i jednogh, i ikakvogh umigniegnia dopùſſchienihim oblàſtih, zakonvlàſtvah, i povlaſticzah: *in partibus converſis, & acquiſitis, ſeu de novo convertendis, & acquirendis, in quibus prælati, aut Plebani non exiſtunt &c. non intendimus vobis, & facultatibus antedictis in aliquo derogare.* Kako i da moguh s' nevirniczi, i s' proklec- (e) *Lib. I.*
czii opchiti, i prid gnima sluxbe Boxje cſiniti, i izvarſcivati, ali *de diver. form. An.*
kako igiuh pravo: *conſtitutionibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis nequaquam obſtantibus.* Datum &c. (*e*). *Min. lib. 5. f. 139.*

URbana VIII. *Cum ſicut accepimus &c.*: Dàta u Rìmu, kod 423
S. Marie vechiè, na 13. Jula 1639. U kojoi, razumivſci po prikàzagniu fra Marina iz Boxeghe, i fra Andrie iz kamengrada, Diffiniturah Provinczie Boſanske, da u ſtrana iſtè nemoxe ſvaghdi manaſtir i czarkva manaſtirska bitti, nittiſe ſvaghdi czarkva brez manaſtira ucſiniti; dopùſſchiuje na iſtih moglbu, da u ſvakoi kapeliczi, molitveniczi, to jeſt gdiſe pùk skupglia Boga moliti, i gdigod otàr namiſtè, da miſſu reknuh, i puk na miſſu dògie; moguh diiliti ſva i neſetnà oprosctegniah, grihàh odpùſſchiegnia, i pokorah popùſſchiegnia, kojaſu ighda kakomu drago dopùſſchiena czarkvam, i ſvetim Rèda S. O. Franczeſcka, i niiſu do ſada dighnuta, i kojaſe u napridak dopùſte, ili ne dighnu: *cenſeantur, & cenſeri debent conceſſa perpetuis futuris temporibus, etiam oratoriis & ſacellis, ac in locis, & partibus hujusmodi, ubi Eccleſiæ nullo modo extrui poſſunt, Apoſtolica authoritate, tenore præſentium volumus, concedimus, & declaramus. In contrarium facientibus quibuscùnque non obſtantsbus.* Datum &c. (*f*).

(*f*) *Regeſ. Aracœl. f. 52. lib. 2. n. 52.*

NIkole V. *Cupientes circa bonum &c.* dàta na 14. Maja. Iſto- 424
ga drugà: *Ad hoc circa Regularis obſervantiæ &c.* dàta na 26. Septembra. Koje, dopuſſchiujuchi oſſobità, gori izbrojena u malo pria ſpomenutoi kgnighi Eugenia IV. oproſctègnia, odregiujuh kraeve Provinczie Boſanske, megiu koima u ſvakom ſvom miſtu moguhi uxivati, i diiliti. Parva, od drave do mòra Adrianskogh. A druga od mora Adrianskogh do Tatarske kraine.

425 Niisam metnuo godinu ovih dvajuh kgnigah, jerhi niisam u svom mistu scтio, ne buduchi imao, ni mogao imati u rùke kgnixniczu Aposctolsku, to jest sabragnie kgnigah Aposctolskih, *Bullarium*; A godina kojuhim dàje oni kod kogasamhi nasicsene nascao, ne udarase s' godinam kgnigah Eugenia IV., gori donescenih: mechiebo ovih dvaju godinu 1447., A Eugeniove jedne, drughe po rèdu gori, mechie godinu 1449., a ostàle mechie dàte pria godine 1447., kako moxesc gori viditi. Aliseje csinimise Sctampatur privario, mechiuchi na misto 6. 9. tako da ima bitti 1446., kakosam ja metnuo, a ne 1449. Zascto iste godidine Papastva mechie parvu i drugu, to jest 16., dakle nemoxe bitti jedna jedne, a druga drughe Issukarstove godine dàta: a parvaje, tojest: *præ cunctis nostræ mentis desiderabilibus &c.* dàta na 1446.; dakle vaglia daje i druga, buduchi sve ostàle dàte pria dvaju recsenih Nikole V. I tako darxechi, more bitti istinita godina 1447. dvaju Nikolini, buduchi on ove godine Pàpat pocseo, taki za Eugeniom.

NAiposli ima odrègiegnie, i narègiegnie S. Skuppa, iliti jednokupnogh sùda kardinalah, od racsirivagnia i temegliegnia vire i zàkona Issukarstova, ucsignieno po zapovidi Urbana VIII. na 30: Julla god. 1635., i od istoga isti dan potvargieno, u kòmu S. Skup odregiuje, i naregiuje. Po parvo: da kad umrè Biskup Bosanski, Provincziao, i Diffinitorio fratarah màle Brattje srebarno Bosanske darxave, koje tada bude, prikàxe nikoliko redovnikah istogh Rèda i darxave svetomu oczu Pàpi, za tako dostojanstvo; a onchie, ili jednoga od prikazanih, ili drugoga, kako boglie po Bogu vidì, u istò dostojanstvo, i sluxbu metnuti.

426 Po drugo: da kad umre Biskup Bosanski, Provincziao Redovnikah iste darxave S. O. Franczescka: to jest starescina (ilmuse zvao Provinczial, ili drugacsie) koise tada dogodi, proglàsise, i bude vikar Aposctolski, i stoì u takoi sluxbi sasvim pristoinim zakonvlàstvom, dogodsc novii Biskup ne ucsini, i dogodmu isti na znagnie ne dàde, daje vechie primio kgnighe Aposctolske: *Bullas*, za istii Biskupat.

TOsu sva, od koihscje do sadà moghlo imat znàgnie, Aposctolska svidocsànstva, trùda, i sluxbe Bosanske màle

le Brattje S. O. Franczeſcka, ucſignienè czarkvi ſvètoi, za uzviſcegnie Imena Iſſukarſtova, raſciregnie, i utemegliegnie gniegova zàkona, i za ſpaſegnie vicsgnie gliudczkih dùſcah: i gniovih oſſobitih oblàſtih, zakonvlàſtvah *juris-dictionis*, miloſtih, povlaſticzah, i oprosćtegniah. Premda iſto ime, s' koimſeje do skoro zvàla, i s' koim u ſvim izbrojenim kgnigam zovuh Pàpe gniovu Provincziu, i Provincziala, cſini zadovoglno ſvidocſanſtvo csèſtih, mloghìh, i velikih gniovih Aposćtolskih slùxbah, i trùdah u czarkvi katolicſanskoi Iſſukarſtovoi; buduchi obicſainim, i opchienim nàcſinom zvàna, i imenovana Namisnicza, i Namisnik Apoſctolski, *Vicaria*, *Vicarius*.

Sasvim tizim mallihim u tomu ſada raazlogh dàjuh, protive- 427
chihimſe mloghì od onih iſtih, koi od gniova truuda basćtinu u czarkvi ſvetoi imaduh, i u zemgliah, kojeſu s' karvavim znojom od sùhi pùſtigniah, i od pògliah ſvakojakogh gliutogh divjegh narasćtaja, plodne gnive czarkve ucſinili, i s' roſſom nebeskom Evangieoskogh blagoſova upitomili; xalosniehi boduchi ſtarniſcte obràne pſcenicze, negoje deralo targnie divje kupine. Nisćtanemagnie ako za gliubav Boxju, za kojega ſamo posćtegnie imaſe ſvaki truud cſiniti, i od gniega plàchia, ne vrimenità, vechie vicsgnia cſekati, uztarpglivo, dragovoglno, i humiglieno uzpodnosè, dochichie vriime, kadchie obilno xeti, i s' veſſegliem ſnoopje noſſiti, kakoje obechiao okrugnieni Prorok David (*g*). (*g*) *Pſal. 125. v. 6.*

Ali take zemglie imaduſe varlo bojati, dahimſe ne dogodii 428
ono, sćtoſeje Bògh ſvemoguchi zakleo po Ixaihi (*h*) ucſiniti takom neſpoznanſtvu, govorechi: *jachiu mojemu vinogradu, puuku Izraelskomu, koi posli ſvega timàra, i urègiegnia, na miſto grozdia, urodiomie greſcom, ovo ucſiniti, odnichiu od gniega ploot, i poravnati oko gniega jendeke, neka ſvak ulazi, jaghmi, i gaziga: nechiuga viſce rizati ni kopati, vechiechiu puſtiti po gniemu raaſti korov, i targnié, i zapovidichiu oblàkom, da na gniega ne pùſſchiaju daxda ni roſſee.* (*h*) *Iſaias v. 5.*

§. IV.

§. IV.

Od opchiègnia Redovniikah u povlasticzam, i drughim milostma czarkve svète.

429 OSsim recsenih ràazlògah vridnosti glàsom xivih ustah dopùsschienih povlastiiczah Redovniikom, danacsgni dan, tojest posli imenovanih pecsatnìczah, iliti kgniigah pod pecsatom Aposctolskim, *post Bullas* Gargura petnaestoga, i Urbana Osmoga, od pomarscègnia opchienoga istih: i posli imenovane Pavla peetoga, od pomarscegnia sviu oprosctegniah dopusschienih s' xivim ustma istim (imase znati, dase nighda u kgnighi pomarscegnia povlasticzah ne razume pomarscena oprosctegnia, ni u kgnighi od pomarscègnia oprosctègniah, pomarscene povlasticze; kad nie razborite spomene, iliti zatvòrka; u onoi, od oprosctegniah; a u ovoi, od povlastiiczah (i)) ossim rekko prostih od pomarscegnia recsenih kgnigah, po recsenih raazlozii, i onesu proste, i josc vagliale, kojesu, i kadsu istè drugom kojem Reedu, s' koim onii, komusu s' xivim ustma dàte, opchii u duhovnim milostma, dopusschiene s' piismom zapecsachienim; zascto zarad milosti opchiègnia imaduh raazlogh dopùsschienih s' piismom, koje u spomenutim kgnigam recseni Pàpe niisu pomarsili. (k)

430 Opchiègnie u duhovnim milostma, povlasticzam i oprosctegnma *communicatio privilegiorum &c.* nie drugò, nego milòst dàta sobstvu jednome, ili cziilù Reedu, ili drugoi kojoi opchieni, uxivati sve, ili nikee milosti &c. dopùsschiene i kojese dopusschiujuh drugomu: *Est extensio Privilegii, uni simpliciter concessi, ad alterum.* Kojase miloost dvostruko obicsaje davati. Drughda, i nikim, ossebito, podpuno, i ne skrachieno: *absolutè, plene, & illimitate*, tako da koiju ima, ni od koga drugoga ne vissii da uxiiva: *per se independenter illa fruitur.* Drughda i nikim za gliubav drugoga, i skrachieno, tako daju imaduh doksu takii gliùdi, dok to i to csinee, i obsluzujuh; Kakose daaje likàrom, dobrocsinioczem, priategliom, i branitegliom nikih Redovah. (l) *impersectè, & relative.*

(i) *Caut. Conf. Mat thauc. l. 1. c. 27. n. 2. Gob. tom. 2. de Indul trac. 4. c. 2 n. 22.*

(k) *Peyr. Bordon. Bass. n. 8. apud Sbog Th. Rad. Trac. 136. c. un. n. 15*

(l) *Don. tom. 1. Trac. 7. q. 1. cum com. apud Reiff. lib. 5. Decret. Tit. 33. de Privil. §. 3. n. 53. 54*

Ova

Ovu milòst, ossebito, svarsceno, ì podpuno imaduh svi prosèchii Redovi, *ordines mendicantes*, da moguh tojest uxivati, i sluxitise svi i svakii, s' svima povlasticzam, kojesu dopùsschiene, i dopusschiujuse svim i kojemu drago proseechiem, i ne prosèchiem drugom Reedu: tako da kojajegod dopuusschiena, i kojasegod, kadagod, i kojemgod dopuusti; i gnimase, i svakomu od gnii dopuusschiena razumi, po odregiegniu mlogih Pàpah, navlastito JULIA drugoga LEONA detsseoga, i S. PIA peetoga. I tako opahienim nàcsinom govore svi naucsitegli, koisu od toga piisali. (m)

(m) *Apud Reiff. ibid.*

Za Reed maale brattje S. Ocza Franczcscka ossobito, dopuustilisu milostivo, i sasvom scirinom i podpunosschiu odredili tu milòst, CLEMENT seedmi, s' pecsatniczom, koja pocsima: *Dum uberes fructus &c.* (n). Sveti PIO peeti, GARGUR trinaesti, SIXTO peeti, i drughi Pàpe; kako bilixi Herincx *disp. in comp. 4. de legibus q. 6. n. 73.* (o). Koiziusu ovo riicsi: *Motu proprio, & ex certa scientia, omnia, & singula Privilegia, immunitates, Exemptiones, Indulta, Indulgentias, peccatorum remissiones, & gratias, dicto Minorum, & S. Claræ, ac Tertio de pœnitentia nuncupato, ordinibus, illorumque personis, locisque concessa &c. approbat, & innovat, eisque omnia, & singula privilegia, concessiones, indulgentias, & gratias &c. quibusvis ordinum mendicantium, vel non mendicantium congregationibus quomodolibet concessa, & concedenda, suæ professionis Regularis observantiæ non contraria, communicat in omnibus, & per omnia, perinde ac si eis specialiter concessa fuissent.* 431

(n) *Vide Priv. ord. circa sionem.*

(o) *Apud Reiff. ibid.*

Sctoje CLEMENT ossmi, s' uxexeniom gliubavju, i s' scirom milosschiu potvàrdio, s' Aposctolskom kgnigom svojom: *Ratio Pastoralis officii nostri &c.* daatom u Rìmu kod S. Petra, pod parstenom Ribàrskim, na 20. Decembra, god. Issuk. 1597., Papastva svoga 6., zafachiajuchi u potvàrgiegnie ne sàmo donlascgnia od toga Aposctolskà piisma; vechie i xiivih uustah milosti, i dopuusschiegnia, I to s' zatvòrkom ossobitim: *cum clausula speciali*, s' koim ucsignieno piismo, ne sàmo sctoje potvargiuje, vechie i raazlogh nova dopùsschiegnia csinii: *novum jus tribuit.* 432

Ovu miloost opchiègnia, buduchi tako podpuno Redovom pro-

proſeechim dàta, sliidi da imaduh ſtareſcine s' ſtareſcinam, Redovniczi ſebicsni (tojeſt koi niiſuh nikakve ſtareſcine) s' Redovniiczi; manaſtiri s' manaſtìrì; czarkve, s' czarqvam; ſvetkovine s' ſvetkovinam; skule s' skulam, lekturi s' Lektùrii; ſtudenti s' ſtudentì, Predikaturi s' predikaturì &c. Tojeſt: kojeſugod povlaſticze &c. daate jednoga, kogamu drago Reeda, ſtareſcinam, Redovnikom &c. i gniovimſe daate razume. Premda, oſſim razloxita sliigiegnia, i piiſmo razborito Apoſtolsko od toga imà SIXTA cſetvartoga, i JULIA drugoga, ovoga pocſetka: JULIUS *Papa II. Venerabiles Fratres, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Alias ad ſupplicationem chariſſimi &c.* Daato u Riimu kod S. Petra, pod parſtenom Ribàrskim parvi daan Juna 1509. Papaſtva ſvoga godine ſcèſte, U kojemu tako ovo opchiégnie dopuſſchiuje i tomacſi megiu Dominikanii, i Franczeſckanii.

433 Aliſe to razumii od povlaſticzah, oproſctegniah &c., kojeſe u opchieno, i za opchieni uzrok, i ràzlogh dàjuh, i za vazda: *id intelligendum eſt de privilegiis, & indulgentiis &c., ſecundum rationem generalem, & in perpetuum conceſſis.* Zato Kadſe koja milòſt dopùuſti kojemgod jednom oſſobitom Redovniiku, manaſtiiru, czarkvi, ſvetkovini, &c.; i za oſſobiti uzrok, i raazlogh; I kadſe povlaſticza, ili oproſctegnie dàje kojemgod jednom Reedu, ili czarkvi &c. iſtoga, za nikoo iſtinito vriime; na priiliku za toliko godinah, na oſtaleſe ne pròxa. Iſtoie od povlaſſchienih otàrah: *idem eſt de Altaribus privilegiatis*, kadje koi za oſſobiti uzrok povlaſſchien, jerje, na priiliku, na takom otaru, ili u takoi oſſobitoi czarkvi, koja priilika Goospina, ili drugogh ſvetogh, od oſſobitogh devocziona pravovirnogh puuka. Odkud ſvi, oſſim jednoga i drugogh, darxè, da czarkve oſtalih Reedòvah izvan Franczeſckanskoga, ne opchie s' iſtim u oproſctegniu Porcziunkule. (p) Takoje i od oſſobiti povlaſtiiczah, i oproſctegniah Provinczie ſrebarno Boſſanske maale Brattje obsluxitegliah; Tojeſt ni oneſe ne pruxajuh, po miloſti opchiègnia, ni na drughe Redove, ni na drughe Provinczie iſtoga Reeda, koje neimaduh oſſobitogh uzroka, i ràzloga, za koiſu gnioi dopùſſchiene, ili od drughi na gniu pruxene; buduchi doiſto ſve kojeſu gori izbroene, kakoſeje ondi vidilo, za oſſobite uzroke, i raazloghe, gnioi dopuuſſ-

(p) *Ant. de ſp. S. in Direc. Regul. trac. 1. diſp. 1. ſect. 3. n. 42. Donat p. 1. tom. 1. trac. 7. q. 14. & 15. apud. Reiſſ cit.*

puufſchiene: i mloghe s'ovim zatvòrkom: *quoadusque ſub ea obſervantia vixeritis.*

Sumgnie nikii, opchieli Redovi proſeechi s' Jexuiti u povlaſticzam, i oprosčtegnma &c. gnima u prav dopuufſchienim. Uzrokje ſumgnie ovii: jer Jexuiti imaduh nikee povlaſticze, s'ovim zatvòrkom: *ne illis per communicationem fruantur cæteri mendicantes,* kakoſe vidii u Pecſatniczi Gargura trinaeſtoga, koja pocſima: *Pium, & utile &c.* i kojaje ſedamdeſsèt i ſeedma megiu dokoncſagnma iſtoga Pàpe: *in Bullar. Cherub. tom. 2.* U kojoi povlaſſchiujuchi Jexuitom protiva zàkonu opchienomu czarkve od règiegnia u czarkvene sluxbe Sakramenta ſvetoga Reeda, s' ovima ricsma.

§. 2. *Nonnulli tamen Antiſtites, poſt Concilii Tridentini decreta, eos ſic præſentatos, prius in bujusque; tam in minorum, quam ſacrorum ordinum, bujusmodi præſcripto munere exercitatos; temporumque determinatorum poſt ſuſceptos deſcriptum finem, antequam ad ſuperiores ordines aſcendant, omnino expectandum, eosque in eorumdem ordinum ſanctionibus,* vel functionibus, *chorique officiis plenè inſtructos: & denique ſuper eorundem vita, moribus, ætate, & natalibus, ad Parochi inquiſitionem, aut alias, teſtimonium, & certa alia requiſita babenda eſſe contendunt; quamvis ad eosdem ordines ſuſcipiendos numeris alioquin omnibus idonei dimittantur.* 434

§. 3. *Nos bis incommodis, quantum in nobis eſt, occurrere volentes, omnibus Epiſcopis, & aliis Antiſtitibus, præſentibus, & futuris, in perpetuum præcipimus, atque interdicimus, ne ab bujusmodi promovendis, qui licentiam à Præpoſito Generali dictæ ſocietatis pro tempore exiſtente, vel ab eo delegatis babuerint, quidquam prædictorum requirant, vel exigant; ſed ipſos, etiam absque ulla functione in ordinibus ipſis, interſtitiorumque ad illos ſuſcipiendos obſervatione, aut inquiſitione de cantu, officiis, ceremoniis Eccleſiaſticis, idonei-* 435

 tate,

tate, proprii ordinarii licentia, aut aliis in aliis requiſitis ad minores; ac etiam extra tempora à jure ſtatuta; tribusque Dominicis, vel aliis feſtis diebus, etiam continuis, ad ſacros, etiam Presbyteratûs, ordines promoveant, ac ſi omnibus requiſitis præditi eſſent. Nos enim illis, ordines prædictos ſic ſuſcipiendi, ac prædictis Antiſtitibus eos ipſis conferendi, facultatem tribuimus. Na ſvarhſi mechie ovi zatvorak: *præſentis autem gratiæ communicationem, omnibus aliis, etiam qui ſua privilegia cum ipſa ſocietate copiosè participant, participareque poterunt, quomodolibet in futurum fieri prohibemus.*

436 Nisctanemagnie ſvi Redovi proſeechi ſadà imaduh podpuno recſenu podpunu milòſt opchiegnia i s' Jexuiti, i opchiee ſve gniove povlaſticze, miloſti &c.: ne ſamo kojeſuhim dopùſſchiene brez zatvòrka; vechie i kojeſuhim s' recſenim, i s' prilicsnim, i kolikomu drago oſſobitim zatvòrkom daate: i baſc imenom recſenu Gargura trinaeſtoga, polak rednìsctva. Tako ucsè glàſſni naucſitegli: Diana *p. 3. tract. 2. Reſol. 81.* Rodriquez *tom. 1. qq. Regul. q. 55. Art. 7.* Herincx. *diſp. 4. de legib. q. 6. n. 75.* Donatus *p. 1. tom. 1. tract. 7. q. 8.* Miranda *in manuali Prælat. tom. 2. q. 46. Art. 5. concl. 2.* S' ovim ràzlogom: jer proſcaſtè Pàpe ne moguh, nitti zato imaduh ighda odluku ſvezati i ſteeghnuti oblaaſt docſaſtih; zasćto jednak ſvarhu jednaka neima zapovidagnia: *par in parem non habet imperium* (q): A mloghiſu Pàpe posli Gargura trinaeſtoga dopùſtili i potvardili milòſt opchiegnia podpuno; brez i jednogh tojeſt zatvòrka od skracſavagnia, ili vagiegnia; pacſe s' zatvòrczi pomarſujuchii ſvih kakomu drago oſſobiti protivni zatvorakah proſcaſtih Apoſtolskih piiſamah od take miloſti Redovnikom: kakoſe, polak Reeda Scerafinskogh S. O. Franczeſcka, vidii u kgnighi ſpomenutoi Clementa osmoga; koju, buduchi csèſto potriba recſene Jexuitczke povlaſticze polak rednìsctva, mechiem ſvu, od riicſi, do riicſi ovdi, daje na ruku, kadſe dogodi potriba ukazatju.

CLE-

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

RAtio Paſtoralis officii noſtri exigit, atque efflagi- 437
tat, ut quorum Religionem, ac virtutem ſedi Apoſtolicæ, totique Eccleſiæ, non modo illuſtrem, & præclaram, ſed utilem etiam ac neceſſariam eſſe animadvertimus, eosdem noſtris, & ejusdem ſedis Apoſtolicæ honoribus & beneficiis libenter proſequamur. Cum verò ex bonis, & commodis ſpiritualibus Ord. Mendicantium, ea longe, lateque pateant, ſemperque patuerint, quæ a ſacro Ordine Fratrum Minorum de obſervantia, ab ipſis ſundatæ Religionis initiis, in omnes Chriſtianæ Reipublicæ Provincias profluxerunt, quotidieque profluunt, & promanant; faciendum nobis eſſe ſtatuimus, ut in eodem ordine, noſtris, & ſedis Apoſtolicæ gratiis, atque muneribus honeſtando, nihil Romanorum Pontificum, prodeceſſorum noſtrorum benignitati, ac ſtudio concedamus.

§. I. Cum igitur pro parte dilecti filii Joannis Bap- 438
tiſtæ Moles, Commiſſarii Generalis in Romana Curia, Ultramontanæ familiæ prædicti ordinis de obſervautia, nobis expoſitum fuerit, ex ipſius ſedis benigna dignatione provenire, ut Romanus Pontifex quandoque prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum geſta innovet, ac Apoſtolica authoritate innovata, & reſtaurata muniat, & fulciat, & in priſtinum ſtatum reponat, ac reducat: nec non propterea nonnulli Romani Pontifices, prædeceſſores noſtri, quasdam gratias, conceſ-

ſiones, indulgentias, & peccatorum remiſſiones, abſolutiones etiam plenarias, libertates, prærogativas, favores, immunitates, exceptiones, declarationes, facultates, multaque alia privilegia, & indulta; tam prædictis fratrum Minorum, quam S. Claræ, ac Tertio de pœnitentia nuncupato, ordinibus, illorum ſuperioribus, fratribus, monialibus, & ſororibus, ac utriusque ſexus perſonis, & Monaſteriis, domibus, Eccleſiis, & locis quibuscunque dictorum ordinum, nunc, & pro tempore exiſtentibus, in genere, vel in ſpecie, etiam per modum communicationis, ſive extenſionis privilegiorum, aliis ordinibus, Domibus, Eccleſiis, & utriusque ſexûs perſonis, ordinum mendicantium, & non mendicantium, exiſtentibus conceſſorum, conceſſerunt, aut jam conceſſa confirmarunt, & approbarunt, prout in ſingulis conceſſionibus, declarationibus, & litteris eorundem prædeceſſorum expeditis plenius dicitur contineri.

439 §. II. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, illa quæ ſæpius, Apoſtolicâ authoritatê prædicta munita exiſtunt, majorem obtineant roboris firmitatem, pro parte prædicti Joan Bapt. Moles nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut prædictis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, favoribus, conſervatoriis, declarationibus, facultatibus, diſpenſationibus, gratiis, conceſſionibus, indulgentiis, & indultis, pro illorum obſervantia, noſtræ approbationis robur adjicere, aliàsque in præmiſſis opportune providere benignitate Apoſtolica dignaremur.

440 §. III. Nos igitur, qui omnium votis præſertimque illorum, qui ſub ſvavi Religionis jugo Divinis laudibus,

dibus, & Christianæ Religionis augmento incumbentium personarum tranquilitati, & commoditati consulunt, libenter annuimus, eosque favoribus prosequimur opportunis; hujusmodi supplicationibus inclinati, quæcunque præmissa, ac omnia, & singula alia privilegia, immunitates, exceptiones, libertates, prærogativas, favores, conservatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extensionis, inter se, & cum alijs ordinibus mendicantibus, & non mendicantibus; eisdem fratrum minorum Regularis observantiæ, & S. Claræ, ac Tertio de pœnitentia, ordinibus, etiam in congregatione, sub trium votorum substantialium professione, & eorundem superiorum ordinis Minorum Regularis observantiæ hujusmodi obedientia degentibus, ipsorumque Superiorum fratribus, Monialibus, sororibus, ac utriusque sexûs etiam singularibus personis; nec non Monasteriis, domibus, Ecclesiis, & locis quibuscunque, in genere, & in specie; etiam per solam signaturam, etiam vivæ vocis oraculo, ut præfertur, aut alias, per eosdem Romanos Pontifices, prædecessores nostros, ac nos, & sedem prædictam, sub quacunque forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata; nec non omnibus, & singulis in eis forsan contentis clausulis, Decretis, & declarationibus quibuscunque: ac singulas desuper, etiam pluribus vicibus, confectas litteras, & in eis contenta, & inde secuta quæcunque, illarum omnium tenores, & formas datas, effectus & Decreta in illis apposita; ac si de verbo ad verbum insererentur, & in

his

his essent inserta, præsentibus pro expressis habentes, dicta authoritate Apostolicâ, tenore præsentium, ex certa scientia (in his omnibus, in quibus Decretis Concilii Tridentini non adversantur: salvis etiam Decretis à nobis in favorem fratrum Reformatorum concessis) approbamus, & confirmamus, ac innovamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter observare: nec non ordinibus fratrum Minorum de observantia, & S. Claræ, ac Tertio, de pœnitentia nuncupato, etiam in congregatione sub obedientia fratrum Minorum de observantia hujusmodi degentibus; superioribus, fratribus, Monialibus, etiam Tertiariis nuncupatis, sororibus, personis, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & locis prædictis, etiam per modum communicationis, & extensionis hujusmodi suffragari, illisque frui, uti, & gaudere, quando, & quoties opus fuerit, posse, & debere, in judicio, & extra, ac etiam in foro conscientiæ, in omnibus, & per omnia, ac si specialiter, & expresse eisdem fratrum Minorum, & S. Claræ, ac Tertio de pœnitentia, ordinibus per nos concessa fuissent, decernimus. Supplentes omnes, & singulas juris, & facti, ac solemnitatum, etiam de juris necessitate, aut alias quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, & alias quoscunque defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem.

441 §. IV. Quo circa venerabilibus fratribus Mantuæ, & Toy Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiæ Apostolicæ generali Auditori, per easdem præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, vel unus eorum per se, vel alium, seu alios, faciant authoritate nostra præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque,

cunque, plenum eorum effectum ſortiri, illîsque omnes, quos concernunt, pacificè frui, & gaudere. Non permittentes quemquam deſuper contra præſentium tenorem, ſub quovis prætextu, & cauſa, etiam defectu intentionis noſtræ, per quoſcunque, quomodolibet indebitè moleſtari: quinimo quidquid contrarium attentari, vel fieri continget, omnia ſemper in priſtinum reponi. Contradictores quoslibet & rebelles, etiam per quaſcunque pœnas Eccleſiaſticas, & alia opportuna juris & facti remedia, appellatione quacunque poſtpoſita, compeſcendo; ac, legitimis ſuper his hahendis, ſervatis proceſſibus etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Sicque per quoſcunque Judices, & Commiſſarios, ac S. R. E. Cardinales, nec non Sacri Palatij Apoſtolici cauſarum Auditores, ſublata eis quavis aliter judicandi, & interprætandi facultate, judicari, & definiri debere.

§. V. Non obſtantibus præmiſſis: piæ memoriæ 442
Bonifacij Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri, de una, & in Concilio Generali de duabus Dietis; dummodo ultra tres Dietas aliquis, præſentium vigore, ad judicium non trahatur: alijsque Apoſtolicis conſtitutionibus, ac Provincialibus, & Capitularibus ſtatutis, & conſtitutionibus, etiam juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quâvis firmitate alia roboratis: Privilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, etiam in forma Brevis, per quoſcunque Romanos Pontifices, prædeceſſores noſtros, ac etiam nos, & Sedem prædictam, etiam motu proprio, ac ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibusvis irritativis, annulativis, reſtrictivis, reſervativis, exceptivis, reſtitutivis, declarativis, men-

mentis atteſtativis, ac derogatoriarum derogatoriis, alijsque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis quomodolibet, etiam pluries conceſſis, formatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales, idem importantes, mentio, ſeu quæis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſervanda foret, etiam quod in eis caveatur expreſsè, quod illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma derogari poſſet; tenores hujusmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitùs omiſſo, & forma in illis tradita obſervata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis & inſertis habentes, motû ſcientiâ, & authoritatê ſimilibus derogamus. Aut ſi aliquibus communiter, vel diviſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem; cæterisque contrariis quibuscunque.

443 §. VI. Verum quia difficile foret, præſentes litteras ad ſingula quæque loca, in quibus forte opus eſſet, deferri, volumus, & pariter Apoſtolica authoritate decernimus, quod illarum tranſumptis, manû alicujus ex Secretariis cujusvis prædictorum Prælatorum Generalium, ac Romanæ Curiæ Commiſſarij, & Suorum Succeſſorum, aut Notarij Publici, ſubſcriptis, & Sigillo officij alterius eorundem, aut alicujus perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu Curiæ Eccleſiaſticæ, munitis, eadem prorſus fides, in judicio, & extra illud, adhi-

adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die vigesima Decembris 1597. Pontificatûs nostri anno sexto.

Pèrije csèrek ovè kgnighe, xeglni zatvorak za podpuno dighnuchie spomènute, i svake drughe prilicsne sumgnie od opchiegnia proseechii Redòvah, u recsenoi, i svim drughim, (polak sctamu dràgo biile, i s' kakvimamu i kolikomu dràgo ossobitì zatvòrczii daate biile) povlasticzam ostalih prosèchih, i ne proseechih Redòvah. Premda i brez togà neima sumgnie, zasctoje Gargur XIV. ossim dopùschiègnia sviuh povlasticzah drughih Rèdovah u opichieno, ossobito, i imenom dopuustio Puustigniakom Cisterczienskim, i krixonoscam; tojest Cruciferom, sve povlasticze Jexuitczke, s' kgnigom, koja poscimà: *Illius qui &c.* i kojaje sedamnaestà megiu dokoncsaniczam istoga Pàpe: *in tom. 2. Bullar. Cherub.* a u dopuuschiegnma milostih Redovniikom Cisterziensкim, i krixonoscam, neima nikakva zatvòrka prikratglivogh opchiègnia istih Redovom proseechim. Brez svake dakle sumgnie moguhse Redovi, i Redovniiczi proseechii slùxiti s' recsenom povlasticzom Jexuitczkom polak redniisctva, i s' svima drughim, s' kakvimamuhim dràgo zatvòrczii dopùschiene biile. 444

Josc pominà Diana u gori spomenutom mistu, da kad Pàpe dopuschiujuh drùsctvu Isusovu povlasticze s' ovim zaakonom; dahi tojest Redovniiczi istoga drùsctva nemoguh uxivati, dokhim gniov Generao ne dopuusti, i u to ne privoglii; tai zaakon ne vèxè opchieniike izvan gniova drùsctva, ako u Reedu vlastiitom istih, neima takogh ossobitogh zaakona; zato oni moguh i ne piitavsci vlastiitogh Generala, uxivathi. Premda nie tako kadse, ne uxiivàgnie povlasticzah, vechie istee povlasticze s' koim steezagniem dopuschiuju, za skracsati gniovu miloost: *Secus dicendum, si ipsismet* Privilegiis *adderentur quadam restrictiones, ad coarctandum eorum favorem*: Tadabobi i istì opchieniiczi izvan drùsctva, ili Reedà, komusu uprav dopuuschiene, steeghnutehi imali; jer ne moxe 445

bitti

bitti vechia milooſt u opchiegniu, negoje u poglavitom dopuſſchiegniu. Raazlogh ne jednasctva ovoga s' parvim, daaje Herincx, gori ſpomenùti n. 28. & ſeq. i Reiffen. lib. 5. Decret. Tit. 33. §. 3. n. 68.

446 Piitaſe: Redovi i Redovniiczi, koi opchiè u miloſtma, opichieli i u pokoram, i pokaragnma: na priiliku, za jedanje Reed dokoncſano od czarkve, da koigod Redovnik iſtoga, ucsini tai, i tai grih, udigl upàde u proklèſtvo, ili izgubii sluxbu ſvojega doſtojanſtva *incurrat ſuſpenſionem*; ili da neima viſcee, u obiiragnma na Redovnicske sluxbe, i dostojanstva, glaaſa, ni za ſebe, ni za drugoga: *Privatus exiſtat voce activa, & paſſiva:* hochieli u iſtù pokoru upaſti, i jednàkom pokaragniu podloxan bitti, ucsinivſci iſti grih koigod Redovniik drugoga Reeda, koi s' iſtim opchii u povlaſticzam &c.

Odgovaraſe, da ne, jer ima dokoncſagnie u zaakonu, daſe sctoje marsko, ſteexe; à sctoje ugodno, pruuxa, i raſciruje: *Odia reſtringi, & favores convenit ampliari.* Regul. Juris in 6.: i tako darxè ſvi naucsitegli (q)

Piitaſe daglie: Ako Reed, kòmuje uprav povlaſticza kojagod daata, izgubiu, po koigod naacsin; hochieliu i drughi Redovi, koi s' iſtin opchiee u povlaſticzam, izgubiti?

Odgovaraſe, da ne, akoſu oſtàli Redovi imali milooſt opchiègnia, pria negoje takii Reed izgubio: akoje tojeſt takii Reed, kadje drughim ſobom opchiti milooſt daata, doiſto tu i tu, ili te i te povlaſticze imao, i ſc' gniomſe sluxio, pak poſli toga izgubio. Oneebo povlaſticze, miloſti &c. doiſto po miloſti opchiegnia Redovi ne imaduh, kojeje Reed, s' koim opchiee, pria negoſu takù milòſt dobili, izgubio. Zatoſe u dopùſſchiegniu miloſti opchiegnia, vazda; tojeſt in kadga razborito nie, razumi ovi zatvorak: *Dummodo privilegia ſint in uſu.* (r)

447 Piitaſe joſc: moguliſe Redovniiczi povlàſſchieni, po puutu opchiègnia, sluxitì s' iſtim povlaſticzam na ſuudu parbenomu, protiva oniim Redovniikom, koimaſu u prav naipri dopuſſchiene: i moxeli ſuudacz po gnima, pomaxuchi opchieniike, pravo, i zdravo iſtim dosùditi, na priiliku: Redovniiczi A pravdajuſe na ſuudu protiva Redovniikom B: Redovniiczi B imaduh povlaſticze u prav ſebi od

(q) *Compend. Privil. ſorbi verb.* com̃unicatio *& Portellus. eod. verb. ac alij.*

(r) *Bald. in l.* omn. *c. de Epiſc. & Cler. Mend. de Privil. ad inſtar. q. 6. Navar. comm. de Jubil. not. 26. n. 8. Svar. l. 8. c. 15. n. 5. & c. 17. n. 17. Engel. h. t. n. 11. ap. Reiſ. ci.*

od czarkve dopùsschiene, koje moguh protiva gnima pomochi na suudu Redovniike A; mogulise ovii, opchiechì s' onima u povlasticzam, sluxiti protiva istim s' takim povlasticzam na suudu; i suudacz zarad istih gnima raazlogh dati.

Odgovàrajuh nikii kod nascega Candida Brognioli, (s) da ne, zarad onoga vladalisĉta zaakona: *Privilegiatus contra Privilegiatum non utitur privilegio, sed jure communi* tojest: povlàsschien protiva povlasschienomu ne sluxise s' povlasticzom, vechie s' zaakonom opchienim (t) Alie prilicsnie raazlogu i zaakonu, i vechiee naucsitegliah darxi, da akosu opchieniczi povlasticzah kriivi, il akose sàmo bràne dase sĉtete izbave; a u prav povlasschieni priuchise tiraju da visce dobiuh; moguse protiva gnima s' istim povlasticzam sluxit: *Dummodo Religiosi* communicantes *sint rei, vel agant de damno vitando*: i suudacz imà, akoje povlasticza za gniovu pomoch, po gnima sùditi; jer sùdacz vazda ima bitti za onoga, komuse o Sĉteti ràdi; i za kriivcza, buduchi da zaakon za gnii stoii, koi ovako naregiuje (u) *Si sint duo privilegiati pari privilegio, præfertur ille, qui certat de damno vitando. Sed si uterque certet de hoc, est potior causa rei. Sed si sint privilegiati dispari privilegio, privilegium potentioris præponitur.* A na drugom mistu: *Favorabiliores Rei potius, quam Actores habentur.* (x) 448

Odkud vladalisĉte zaakona, za parvi odgovor donesceno, samomu daaje raazlogh, kadsu jednaczi uzroczi paraczah, kako u istom mistu s' drughim vladalisĉtem zaakon tomacsii, govorechi: *Privilegia non ex tempore æstimantur, sed ex causa: & si ejusdem tituli fuerint, concurrunt*: tojest akosu u sebi jednaaczi uzrozi, i akosu obadvaju paràczah, u dogagiaju takih uzrokah, jednake povlasticze; jednàczisu i na suudu; i takose ni jednomu ne more po povlasticzam suuditi, vechiese imaduh po zaakonu opechienomu razsuuditi. Akolibi ne jednake povlasticze biile: ako tojest jedan imà povlasticzu opichienù, a drughi ossobitu, zà suud, u dogogiaju takih uzrookah; onomuse ima ucsiniti suud, i za gniega stoii pravda, koi imà ossobitu. (y) A imati povlasticzu po parvom uprav dopùsschiegniu, i imatiu po puutu opchiegnia, jednakoje imagnie: Reiff. ibid. n. 69.: i tako akoje parvim ossobita, i drughimje. 449

(s) *In specul. Cler. Tract. 4. c. 6. Resol. 8.*

(t) *Arg. l. Privileg. ff. de Privileg. Credit.*

(u) *l. verum §. fin. ff. de Minorib.*

(x) *l. favorabiliores. ff. de Reg. Jur.*

(y) *Corduba. in annot. Compend. Priv sorbi verb communic. priv. Em. Rod. tom. 1. qq. Reg. q. 55. Art. 21. Ant. à Sp. S. in Dir. Reg. tr. 1. disp. 1. sec. 3. n. 59. & Engel ap. Reif. cit. n. 70. & seq.*

CSLANAK III.

Od povlaſtiiczah s' pecſatniczam; tojeſt s' piiſmom pod parſtenom Ribàrskim, *PER BULLAS*, ili drugacsie ucsignienim, *AUT IN FORMA BREVIS*, dopuſſchienih od Stola Apos&tolskoga Redovom, i Redovniikom.

§. I.

Broi i nova vriidnoſt xiivih ùſtab Redovnicskih povlaſticzah.

450 SVa opros&ègnia, miloſti, i povlaſticze, Kojeſu pria Gargura petnaeſtoga, Urbana oſmoga, i Pavla peetoga, s' ſamòm obláſtiu xiiva glaaſa od Stola Apos&tolskoga imali Zàvitni Redovi, i Redovniiczi (kakeſù, izmegiu oſtaali naſcem Reedu tako dopuſſchienih povlaſtiiczah, onaa, da moguh, rekavsci Sceeſt ocse-nàſcah, i ſceeſt Zdravih-Mariah, s' toliko *Gloria Patri*, gdimugod dràgo, ne moguchi prid Sakramentom, dobiti ſva opros&egnia, Sveete Zemglie, Riimskaa, Svetoga Jakova u Galiczii, i Porcziunkule, basc kako da s' Sobstvom iſtà miſta pohode: S&o dopuuſti Leon X. i Pavao III.

I onaa, koju dopuuſti Innocentzio VI. i Julio II. da ſvi onii, koii u kojoigod czarkvi maale Brattje reknuh piſſmu: Smiluiſe meni Goſpodine &c. *Miſerere mei Deus*, s' molitvom: *Deus qui inter Apoſtolicos Sacerdotes &c.* A koi neznaduh S&iti, peet ocſe-nàſcah, i peet zdravih Mariah, dobiu ſva oprosctègnia, Kojaſu u Riimu i na ſvem ſviitu.

I onaa, koju dopuuſti Leon X. da Svaki maali bratt obsluxitegl, kadgod u ſubotu u ocsi czvitne nediglie, i na dan S. Ivana Evangielis&e, i na drugù iſtoga Svetkovinu, kojaſe zove *Ante portam latinam*, rekne piſſme pokorne Davidove, ili peet ocſenàſca, i peet zdravih Mariah, prid Svetim Sacramentom, oſlobodii jednu duſcu

iz

iz Purgatoria : ali imà isti dan, da to opravii, rechi jednu kruniczu goospinu za Pàpu. (a) (a) *Cassa-rub.*

I onaa, od koje gori u drugom cslanku, parvogh pog. Ovogh diila : da rekavsci tojest, takogier prid Sacramentom, trechi dio Roxaria Goospinà, i za tim peet ocse-nàscah, i peet Zdravih-Mariah, s' toliko *Gloria Patri*, po isti naacsin osslobodise jedna duusca iz Purgatoria, po povlàsschiegniu Benedicta XIII. 451

I onaa koju dopuusti Reedu, i Redovniikom Leon X. a Brattovsctinam, i Brattji i sestram potvardi Gargur XV. kakoseje u sad spomenùtom gori mistu vidilo; da kad s' ràzloxitom zaprikom nemoguh dòchi u czarkvu Reeda, ili drugù, gdigod reknuh recsenih sceest ocse-nàscah &c dobiuh istaa oprosctègnia.

I onaa, koju iztomacsii *Congreg. S. Maria Tulien.* Pavao V. 14. Novemb. 1609.; tojest da Redovniiczi bolesni moguh u svojoi postegli dobiti svako oprosctegnie, ucsinivsci pripiisano dilo.

I onaa, koju dopuusti izpovidniikom drùsctva Issusova, iliti Jexuitczkim, Gargur XIII. 18. Maij 1584. da moguh tojest onee, koisu ugrabili dobraa utopglienih, ili topglienih u vodi, *bona naufragantium*, naredivscihim da povràte, odrisciti.

I onaa, koju dopuusti istim Pio IV. da moguh tojest onee, koisu odsùgieni u Galiu, odrisciti, kao na csas smarti, od svih ostavglienih vechim oblastma griiscnih dogagiajah, *ab omnibus casibus reservatis*.

I onaa, koju dopuusti maaloi Brattji Leon X. kako pomina sbogar (b) da moguh tojest izvarsciti svoju dùxnost, rekavsci sàmo s' pamechiu dùxnu Boxanstvenu sluxbu,' iliti *Officium*, *seu Horas Canonicas*. Premda òn od povlasticzah s' oblastiu xivih uustah dopuschienih i sada varlo sùmgni, navlastito od ovi triu poslidgni; alie vechie naucsitegliah protivnih, i temeglitiisu raazlozi gniove sada vriidnosti, kakoje gori recseno, nego gniegove sumgnie, kakochiese sad viditi; navlastito koi donosi protiva vriidnosti trechiee; Zasctoje, veli, zapovid, govoriti officzie s' ustma, i s' jèzikom; koi basc nevaglia, buduchi, kakoje gori na svom mistu recseno, od biichia povlasticzi, bitti priko, ili protiva zaakonu opchienomu. 452 (b) *In Th. Rad. trac. 136. cap. un. n. 14.*

I onaa, koju dopuusti Pio V. svim odregienim zaavitnih Redovah izpovidniikom, da moguh dopuustiti, iliti dispensati vincsà-

nim

nim, iskati, i vrachiati duugh vincsagnia, toliko oniim koiſuſe ſrodili, po ſmiiscàgniu putenome, s' rodbinom vincſanoga druuga: koliko oniim, koiſu s' Skrovitim zaavitom csiſtochie vincsaliſe. Iſtoje kadſe i duhovnim naacsinom muux, i xena ſrodee, hako po kumſtvu, ili drugacsie. Ali tu oblaaſt sàmo imadu u izpoviidi, i u vlaſtitim czarkvam, i za dvòr ſam duusce *in foro conſcientiæ duntaxat*; i kadſuſe vincsàni ſrodili posli vincſagnia. A kadſuſe s' zaavitom recſenim vincſali, ſamo moguh dopùſtiti, Iskati, i vrachiati duugh: zato kad umre druugh, nemoxeſe drughi, imajuchi taki zàvit, viſce xènit, ili udavat, brez novogh povlaſſchiegnia; vechie vaglia da obsluxuje zaavit, akoje do ſmarti cſiſtochiu zavitovao:

453 Pacſe moguh izpovidniiczi zavitnih Redovah ſaſſvim zàvit pomarſiti, i dighnuti; zaſcto imaduh po miloſti opchiègnia povlaſticzu od Pavla trechiega, koije dopuuſtio Jexuitom, promignivati, i ſaſſvim dizati ſve zàvite, oſſim peet Pàpi oſtavglienih; koiſu. 1. Zaavit unichi u koi Reed. 2. Zaavit cſiſtochie vicsgnie; tojeſt do Smarti. 3. Zaavit putovagnia u Riim, za pohoditi czarkve ſvetoga Petra i Pavla. 4. Zaavit putovagnia u Jeruzolim, za pohoditi grob Iſſukarſtov. 5. Zaavit putovagnia u Compoſtelu, za pohoditi tiilo Svetoga Jakova Aposctola. Sve drughè izvan ovih peet moguh izpovidniiczi zavitnih Redovah prominiti, ſaſſvim dighnuti, i pomarſiti, (c) I to izvan Sveetogh godisćta, i brez pecſatnicze Aposctolske, kojaſe zovè *Bulla Cruciata*; jer mloghi darxee, da Svètoga godisćta, po kripoſti iſte pecſatnicze, kadje velika potriba, moguh i Zaavit Reeda, i viicsgnie csiſtochie dighnuti, i prominiti, kako ſpomina sbogar Th. Rad tr. 159. c. 4. n. 75.: alie vechi broi protivnih naucſitegliah, i ima razborito protivno dokoncſagnie czarkve. Cap. *Ex multa.* de voto; zatoſe gniova ùm nemoxe u dilo mechiati. Matthæuc. & Sbogar cit.

454 Ali za Sluxitſe pravo, i zdravo s' takom oblaſſchiu, ima bitti 1. izpovidnik oſſobito odregien za to od vlaſtitogh Generala, ili Provinciala. 2. Ima bitti primglien, i potvargien od vlaſtitogh Biskupa, za iſpovidniika ſvitovgnih gliùdih. 3. Imaſe sàmo u czarkvam vlaſtitogh Reeda s' takom oblaſſchiu sluxiti. 4. Neima bitti Zàvit od oſtavglienih Pàpi, koje nemoguh ni ſvetoga godisćta, kako rekko, dighnuti, ako u kgnighi takogh oprosćtègnia neima razbori-

(c) *Quilic. Confeſſ. manud. q. 5. Art. 4. n. 11. 12. 13. Tamb. in Decal. l. 3. c. 16. n. 56. De la Cruz. priv. Regul. l. 2. c. 6. dub. 8. Hasbenſis ſum. qq. reg. verb.* votum *n. 581. apud Matthæuc in Caut. Conf. l. 3. c. 4. n. 58. Extravag. Sixti 4. Dominici de pæn. & remiſſ.*

boritogh dopusschiegnia. 5. Nikii vele, da neima bitti ni od
ostavglienih Biskupom. Alisu tomu mloghii protivni. 6. Da nie
zàvit ucsignien za dobro trechiega, i od gniega primglien; izvan
dabi trechi u to dovoglio : jerse povlasticza obicsainim naacsinom
ne daaje s' Sćetom trechiega. 7. Da nie zaavit potvargien s' zaa-
kletvom; jer buduchi zaakletva nova sveza, i zaveza, Pàpe obicsaju
imenovat razborito, kad i gniu razvezat dopusschiujuh. 8. Dase
to ucsini za dvòr samo skroviti duusce, i u izpoviidi : *In Actu Con-
fessionis.* 9. Dase u velikì manastiiri ne odregiujuh nego tri ili (d)
csetiri taka ispovidniika : a u maali, jedan, ili dva. 10. Dase ta
promina i pomarscegnie ne cesini brez prava, i ràzloxita uzroka.
Matthæuc. cit.

Sve recsene, i ostaale (koih broi ko hochie znati, neka tràxi 455
u sabragniu povlasticzah Jerolima a sorbo, i kod Rodriquecz) xiivih
ùstah povlasticze, dopusschiene Zaavitnim Redovom, i Redovnii-
kom; ne samo josc u svojoi vriidnosti stoje, kakoje gori iztoma-
csenoi; vechiesu jurve postale povlasticze upiisane, tojest imaduh
oblaast, i ràzlogh povlasticzah s' Aposćolskim Zapecsachienim
piismom dopùsschienih; buduchihi mloghii Pàpe s' piismom potvar-
dili, mechiuchi zatvòrke, koii novo dopusschiegnie zlamenujuh (d)
tojest : *Ex certa scientia, de Apostolica potestatis plenitudine. Quorum
tenores &c. ac si de verbo ad verbum insererentur, & in his essent inser-
ta*; kakose vidii u knighi Clementa VIII. gori donescenoi; i moxè
viditi u kgnighi Pavla V. *Injuncti nobis &c.* Pia V. *Et si mendican-
tium ordines.* §. 31. Gargura XIII. *Regimini militantis &c.* §. 3. i u
drugoi istòga: *Ex benigna &c.* piisanoi za Reed S. o. Franczescka.

§. II.

Potvargiegnie piisanih Redovnicskih povlasticzah.

Nittisu sàmo s' oblastiu xiivih ùstah, vechie i s' oblàstnim piis- 456
mom Aposćolskih pecsatniiczah razlikih Pàpah, od mloghih
tegòhiah opchienogh Svitovgniegh, i czarkovnogh zaakona os-
slobogieni Redovniiczi, i protiva istim, ili priko gni povlasschieni
(ovi-

(d) *Pelliz. tract. 8. c. 1. n. 132. apud Reif. l. 5. Decret. Tit. 33. §. 7. Item Riccius Collect. 949. Tusch verb. clausul. concl. 139. n. 1. & 6. Felinus in c. nonnulli de rescrip. n. 6. Paris. l. 8. de resig. q. 7. n. 183. & alij apud Brogn. in spec. Cler. Tr. 4. c. 5. Resol. 20. & 21.*

(ovichiese pecsatniiczah broi za Reed S. ocza Franczescka, viditi doli u pecsatniczi potvargiègnia Sviuh, Benedicta XIII.) navlaſtiro od Pia V: koi, razumivsci mloghe tegochie, koje csinee Redovniikom proseechih Redovah Biskupi, i Xupnicskih czarkavah vladaoczi, polak pripoviidagnia, i Svetogh Sctivegnia, polak izpovidagnia, i pokorah naregiivagnia, i polak reegiegnia Redovnikah, i govoregnia miisah, i polak vladagnia duuscah, i sluxegnia Svetotainiisctvah, iliti Sakramenatah; polak martvacskih ukòpah, i csetvartògh diila martvacskih opravah, *de quarta funeralium*; polak lemozine, i proscgnie, i drughii prilicsnìh gniovih pràvdah: kako i polak dessetàkah, i drughih tesccsàgniah; polak vladàgnia Svètih Diviczah, iliti Dùvànah gnima podloxnih; polak pravgliegnia procèssah, iliti pravosuudgnih piisamah, i ocsita proglàscivagnia dosùgienih czarkovnih pokaràgniah; polak proczessionah, i parvohogiègnia; polak miiſtah dobiivagnia &c.

457 Csuvsci rekko i razumivsci ovo, ne samohije u Svemu ovomu obilno povlàſtio, i zapoviid recsenim svarhu gni digao; vechie i dokoncsagnia Saabora Tridentinskoga, Svarhu ovoga, iztomacsio, ukazujuchi, u csemu iſtaa vèxu, u csemuli ne vèxu Redovniike; i da nisćto, u csemuhije povlàſtio, nie protiva iſtim dokoncsagnma: i mloghè drughè povlaſticze dopuuſtiohim, s' trima Svoim Aposctolskim kgnigama, od koih parva pocsima: *Et si mendicantium ordines* Drugà: *Ex superna dispositionis arbitrio.* Trechia: *Ad hoc nos Deus.* Kako Svidocsi Gargur XIII, u Svojoi pod pecsatom Aposctolskim: *In tanta rerum &c*, daatoi u Riimu kod S. Petra, Calend. Martij 1573. S' ovim ricsma.

458 §. I. Cum itaque alias felic. record. Pius Papa V. prædeceſſor noſter, auditis gravaminibus, quæ Fratribus Ordinum mendicantium ab Ordinariis locorum, & Parochialium Eccleſiarum Rectoribus, multis modis inferri dicebantur, ſuper Sacris concionibus, & lectionibus habendis, Confeſſionibus audiendis, & pœnitentiis injungendis, fratribus ad ordines promovendis, celebratione miſſarum, cura animarum, Sacramentorum miniſtratio-

ſtratione, ſepulturis, quarta funeralium, legatis, donationibus, eleemoſynis, collectionibus, aliisque hujusmodi juribus; nec non decimis, & diverſis oneribus; ac etiam ſuper ſtatu, & regimine ſanctimonialium, ipſis fratribus ſubjectarum, formatione proceſſuum, cenſurarum publicatione, proceſſionibus, præcedentia, locorum acquiſitione, certisque alijs rebus tunc expreſſis, multa, per quasdam ſuas litteras, pro dictis fratribus non modo ſtatuerit, ſed quæ jam in Concilio Tridentino decreta fuerant, ad hæc pertinentia, declaraverit, multaque præterea privilegia eisdem, decimo ſeptimo Calendas Junij, Pontificatûs ſui anno ſecundo, conceſſerit.

§. 2. Et deinde ea omnia diverſis aliis ordinibus, & 459
Congregationibus Regularium non mendicantium etiam, per modum communicationis conceſſerit.

§. 3. Poſtea per quandam ſuam conſtitutionem, de Vicariis perpetuis Parochialibus Eccleſiis unitis, per Ordinarios locorum inſtituendis, & portione illarum Vicarijs aſſignanda, editam; alia ſuper conſtitutione fratrum eorundem ad exercitium curæ animarum in eis Parochialibus Eccleſiis, quæ domibus, & locis ſuis unitæ ſunt, decreverit.

§. 4. Demum animadverſo, quod ea omnia multis 460
dubitationibus involuta, magnisque difficultatibus obſtructa, multas, magnasque diſſenſiones, altercationes, & lites inter prædictos locorum ordinarios, & fratrum ipſorum ordines, non ſine gravi Divini cultûs, & animarum detrimento, ac populorum Scandalo, concitaverant, contra ac ipſe ſperabat, & præter ſuam expectationem; ut qui interdum conquereretur, multa aliter, alioque Senſu à ſe prolata fuiſſe, quam litteris expreſſa eſſent.

Cupiens his mederi incommodis, primum illa omnia, quæ Regularibus aliorum Ordinum, quam mendicantium, communicaverat, & ſecundum præmiſſa conceſſerat, motû proprio reſtrinxerit. Deinde plenius providere volens, prioribus litteris à ſe, quoad ipſos mendicantes, magna in parte moderatis, omnes, & quascunque alias litteras, quæ de aliis Ordinibus & Congregationibus, extra mendicantium ordines, de obſervantia nuncupatos, emanaverant, omnino aboleverit, cauſas omnes jam de his, etiam in Romana curia pendentes, ad ſe advocando, lites extinguendo, ac formatos ſuper illis proceſſus, latasque Sententias annullando, quemadmodum aliis ſuis litteris, in regiſtro proximè compertis, numquam tamen publicatis, plenius continetur.

§. 5. Poſtremo circa Confeſſariorum Regularium,
461 etiam mendicantium, approbationem, juxta Concilij prædicti Decretum faciendam, etiam Lectores in Theologia graduatos, & certos alios tunc expreſſos, comprehendi debere declaraverit.

§. 6. Nos hac tanta varietate cognita &c.

I premdaje Gargur XIII. ſve digao, i pomarſio, kakoſe vidii u iſtoi gniegovoi knighi, od naſicſenògh 6. cſereka, do kraja: niſctanemagnie joscſſu triuh parvih ſpomènutih iſtoga Pia knigah miloſtive povlaſticze i danaſcgni dan u ſvojoi vriidnoſti; jerhije iſti Gargur opet posli potvardio, i ponovio, s' trima za to upiiſanim kgnigam, od koih parvà pocſima: *Ex benigna*, daata na 21. Marcza 1575. Papatstva Svòga godine cſetvaarte, za Reed maale Brattje, (e) u kojoi ovako govori.

(e) *Habetur in collect. litt. Apoſt. Joan. Bapt Confertij, eſtque 41.*

462 Nos igitur &c. præmiſſa, ac omnia, & ſingula alia privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, favores, conſervatorias, declarationes, facultates, diſpenſationes, gratias, conceſſiones, Indulgentias,

inter conſt Pij V.

tias, & indulta ſpiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis & extenſionis, inter ſe, & cum aliis ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, eisdem fratrum Minorum Regularis obſervantiæ, ac Sanctæ Claræ, & de pœnitentia tertio Ordinibus, etiam in Congregatione ſub trium votorum ſubſtantialium profeſſione, & eorundem ſuperiorum Ordinis Minorum Regularis obſervantiæ hujusmodi obedientia degentibus, ipſorumque ſuperiorum Fratribus, Monialibus, Sororibus, ac utriusque ſexûs etiam ſingularibus perſonis, nec non Monaſterijs, domibus, Eccleſiis, & locis quibuscunque in genere & in ſpecie, etiam per ſolam ſignaturam, etiam vivæ vocis oraculo, ut præfertur, aut alias, tam præfatos, ac quoscunque alios Romanos Pontifices, prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem prædictam; quam Imperatores, Reges, & alios Principes, ſub quacunque forma, & expreſſione verborum conceſſa &c. ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quatenus ſunt in uſu, & ſacris canonibus, & Decretis ſacri Concilij Tridentini non adverſentur, approbamus, confirmamus, & innovamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter obſervari &c; etiam per modum communicationis, & extenſionis hujusmodi ſuffragari, illisque frui, uti, gaudere, quando, & quoties opus fuerit, poſſe, & debere, in judicio, & extra, ac in foro conſcientiæ, in omnibus, & per omnia, per inde ac ſi ſpecialiter, & expreſſe eisdem Fratrum Minorum, ac Sanctæ Claræ, & tertio, de pœnitentia nuncupato, ordinibus conceſſa, decernimus &c. Non obſtantibus præmiſſis &c. Privilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis etiam in forma Brevis, per Leonem X. Clemen-

tem VII. Paulum tertium, Julium etiam tertium, Paulum quartum, Pium etiam quartum, prædictos, ac etiam Pium V. & quoscunque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos, & sedem eandem, etiam motû proprio, & scientia, ac potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusvis irritativis, annullativis, cassativis, etiam Privilegiorum eorundem revocativis, restrictivis, reservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione &c. mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret &c. expresse derogamus.

463 Drugà pocsima: *Regimini militantis &c.* daata na 10. Octobra 1575. iste god. Papatstva Svòga; za Reed naimagnie Brattje; tojest S. Franczescka od Paule, (f) u kojoi ovako govori.

(f) *Habetur in tom. 2. Peyrini, de Privil. Regul.*

§. 1. *Dudum siquidem, sicut accepimus, felic. record. Sixtus quartus, Innocentius octavus, Alexander sextus, Julius secundus, Leo decimus, Clemens septimus, Paulus tertius, Julius etiam tertius, Paulus quartus, Pius etiam quartus, ac Pius quintus Prædecessores nostri, Ordini Fratrum Minimorum Sancti Francisci de Paula &c. nonnullas gratias, concessiones &c. Privilegia &c, tam pro foro conscientiæ, quam pro foro fori &c. Nos igitur &c.* sicut supra; *ac si de verbo ad verbum insererentur &c, Authoritate Apostolica, ac potestatis plenitudine, quatenus sint in usu, & sacris Canonibus, ac Decretis Concil. Tridentini non adversentur, approbamus, confirmamus, & innovamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter observari &c decernimus.*

Trechià

Trechià pocsima *spectatus &c*, daata 1. Febr. 1577. Papatstva Svoga god. 6. za Reed Jexuatah, tojest Redovniikah Svetoga Jerolima, (g) u kojoi ovako govori.

(g) *Habetur apud Laer. Chelub. t. 2. estque 47. inter const dicti Pont.*

§. 3. Nec non ultimo loco recolendæ memoriæ Pius Papa quintus, etiam prædecessor noster, omnia, & singula privilegia, facultates, immunitates, exemptiones, gratias, libertates, indulta; tam tunc per ipsum, quam quoscunque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, & Sedem Apostolicam, quomodolibet Mendicantibus Ordinibus concessa, ad vos, vestramque Congregationem, fratres, domos, Ecclesias & loca quæcunque, quoad ea, quæ vestræ Regulæ, & modo vivendi non repugnarent, extendit, & ampliavit, vosque vere Mendicantes, & sub Mendicantium ordinibus esse, & comprehendi debere; nec non omnia & singula Concilij Tridentini Decreta, pro Mendicantibus bujusmodi declarata, & modificata, etiam pro vestra Congregatione bujusmodi declaravit, & modificatus fuit; & alia, prout in singulis prædictorum litteris desuper confectis plenius continetur &c. Nos igitur vos specialibus favoribus & gratijs prosequi volentes &c. Omnia & singula privilegia, facultates, gratias, exemptiones, immunitates, libertates &c, quomodocunqne, & qualitercunque vobis concessa & approbata (quatenus sint in usu, ac Sacris Canonibus & Decret. Concil. Trident. non contraria) ex certa nostra scientia, denuò in perpetuum Apostolicâ authoritate tenore præsentium approbamus & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adijcimus, præsentisque scripti patrocinio communimus; omnesque & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenerint, in eisdem supplemus. 464

U ovimase trima Kgnigam Gargura XIII. razborito vidii, da on potvargiuje, i ponavglia sve povlasticze i milosti triuh spomènutih Pia V. Kgnigah, daate proseechim Redovom, koje niisu protivne dokoncsagnma Saabora Tridentinskoga, kakohije iztomacsio isti Pio; koje tomacsegnie takogier potvargiuje, i marsì sve protivne tomu 465

drughih

drughih Pàpah kgnighe, i iſtu ſvoju : *In tanta rerum &c*, s' kojomhije bio digao. To ukazujuh onee riicſi : *Non obſtantibus* &c, *ac etiam nos, & Sedem eandem, etiam motu proprio, ac ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibusvis irritativis, annullativis, caſſativis &c.* Nitti, ko po iztomacſenim dokoncſagnma Saaborskim sčto cſinii, i povlaſſchiuje, cſinii protiva Saaboru; zasčto nisčta iznova ne cſinii: *declarans nihil novi agit.* Ex Clementina (h) Nitti ko tomacſi Zaakon, promigniuje narav, i biichie dokoncſagniah iſtogah : *Qui declarat legem, non mutat naturam, aut eſſentiam diſpoſitionis.* (i)

(h) *Exivi. de verb. ſign. Et Gloſſa in cap.* Per tuas. *verb.*

466 Ali dvi drughe Pia V. Kgnighe (koje pocſimajuh. Parva: *Ad exequendum &c.* i kojaje 47. megiu iſtoga dokoncſanizam. Drugaa: *Romani Pontificis &c*, kojaje 133. I kojè iſti Gargur Spomina: parvu u ceſereku 3. : a druguu u cſereku 5. gori naſicſene ſvoje : *In tanta rerum*, u kojoije ſve miloſti i povlaſticze Pia V. bio digao, i pomarſio) u ovima trima od povrachiegnia nie povràtio, vech pod pomarſcegniem iſtee ſvoje oſtavio : jer on u recſenim trima, kakoſe vidii, ſamoje ponovio, i u parvu vriidnoſt potvargiujuchi povràtio onee Kgnighe Pia, i drughih parvascgnih Pàpah, koje uzdarxe miloſti, i povlaſticze za Redovniike; a ne onee, koje miloſti pria dopùſſchiene ili dixuh, ili ſtèxuh, kakeeſu dvi imenovane Pia V. *Speculum Cler. Brognioli. cit.* Nisčtanemagnie, iztomacſioje, i odredio miloſtivo Leon X. *Kako Svidocſi quintanadvegna, i drughi*, da u Kojoiſegod Kgnighi Aposčtolskoi od pomarſegnia Redovniicskih povlaſticzah, i miloſtih, ne cſini oſobita, i razborita Spomena Reeda maale Brattje, ne razumèſe pomarſcene, i dighnùte gnima dopuuſſchiene miloſti i povlaſticze. Pakje Benedičt XIII. naiposli ponovio, i potvardio ſve upiiſane miloſti i povlaſticze Reeda maale Brattje, s' kgnigom kako sliidi, u

Nov. de Donation.

(i) *Roland. Conſil. 15. n. 27. Dec. Conſil. 8. n. 311. l. 9. Menoch. conſil. 311. n. 100. apud Brogniol. tr. 4. c. 5. reſol. 17.*

kojoi broii reedom ſve parvaſcgnih Papah za iſti upiiſane Kgnighe, megiu koimaje, i Spomènuta Pia V.

Romani Pontificis &c.

BE-

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

I.

Summe decet, ut quæ Romani Pontifices Antecessores Nostri Ordinibus Regularibus magna pietatis, & doctrinæ laude in Ecclesia fulgentibus privilegia concesserunt, ea iterum per Nos confirmentur, qui Regularem professionem emisimus, quique ex injuncto Divinitùs Parvitati Nostræ Apostolatus officio tenemur eosdem Ordines Sanctæ Matri Ecclesiæ diù, noctûque famulantes, gratiis, & largitionibus Apostolicis in tam laudabili proposito confovere. 467 *Proœmium, & Motiva hujus Constitutionis.*

II. Sanè ex parte dilecti Filii Fratris Josephi Mariæ Ab Ebora, Procuratoris Generalis Ordinis Fratrum Minorum Beati Francisci de Observantia nuncupatorum, Nobis expositum est, hanc Sanctam Sedem Apostolicam eidem Ordinì in Religiosa vivendi Regula, & Evangelica Paupertate per vestigia Beati Francisci Auctoris sui fideliter incedenti, plurimis privilegiis se munificam, & liberalem ostendisse. Quidam enim ex Romanis Pontificibus Antecessoribus Nostris Seraphicam eorundem Fratrum Minorum Regulam sæpenumerò, etiam in secundo generali Concilio Lugdunensi, apprpbaverunt; Alii verò quamplurimas exemptiones, immunitates, libertates, facultates, favores, Indulgentias etiam Plenarias, atque ani-

animabus in Chriſti charitate defunctorum applicabiles, peccatorum remiſſiones, abſolutiones, privilegia, prærogativas, atque indulta ſpiritualia, & temporalia, aliasque inſignes gratias eidem Ordini, & præcipuè Fratribus Minoribus, qui à Regulari Obſervantia nuncupantur, & Beatæ Claræ, ac Tertio, de Pœnitentia appellato, Ordinibus conceſſerunt, atque Apoſtolica auctoritate impertiti fuerunt: Alii demùm ad quascunque contentiones extinguendas, pacem retinendam, unitatem, diſciplinamque religioſam ſervandam, & Prælatorum, Miniſtrorumque Regularium electionem ritè, & pacificè peragendam, ejusdemque Ordinis Sanctum, & felix regimen adminiſtrandum, præſertim eorumdem Fratrum de Obſervantia, Beatæ Claræ, & Tertii Ordinum præfatorum multas Sanctiones, Ordinationes, Conſtitutiones, Declarationes, & Decreta ediderunt, ac promulgarunt, de quibus omnibus exiſtunt literæ Apoſtolicæ tenoris ſequentis, videlicèt.

Litteras Apoſtolicas Prædeceſſorum Pontificum, quæ hic ſpecialiter Confirmantur, enunciat.

1. Honorii III. incipientes: *Quia populares.* Pontificatus ſui anno IX.
2. Aliæ Gregorii IX. incipientes: *Cum illorum.* Pontificatus ſui anno III.
3. Aliæ ejusdem Gregorii incipientes: *Dovotionis Veſtræ.* Pontificatus ſui anno VI.
4. Aliæ ejusdem Gregorii, incipientes: *Ad Audientiam.* IX. Kalendas Martii, Pontificatus ſui anno XIV.
5. Aliæ ejusdem Gregorii incipientes: *Quia confuſio.* Idibus Decembris, Pontificatus ſui anno eodem.
6. Aliæ Alexandri IV. incipientes: *Ut in Veſtris.* V. Kalendas Julii, Pontificatus ſui anno I.

7. Aliæ

7. Aliæ ejusdem Alexandri, incipientes: *Convenit ut Sacer.* XVII. Kalendas Augusti, Pontificatus sui anno eodem.

8. Aliæ ejusdem Alexandri, incipientes: *Mente solicita.* VII. Kalendas Augusti, Pontificatus sui anno V.

9. Aliæ Martini IV. incipientes: *Exultantes.* IV. Idus Februarii, Pontificatus sui anno II.

10. Aliæ Nicolai IV. incipientes: *Quia nonnulli.* XI. Kalenlendas Maij, Pontificatus sui anno I.

11. Aliæ Bonifacii VIII. incipientes: *Inter cæteros.* III. Idus Novembris, Pontificatus sui anno I.

12. Aliæ Eugenii IV. incipientes: *Ad Statum singulorum.* IV. Idus Maij, Pontificatus sui anno I.

13. Aliæ ejusdem Eugenii, incipientes: *Licet Romani Pontificis.* Idibus Augusti, Pontificatus sui anno IX.

14. Aliæ Nicolai V. incipientes: *Quia nonnulli.* XI. Kalendas Maij, Pontificatus sui anno I.

15. Aliæ ejusdem Nicolai, incipientes: *Etsi cunctorum.* XVII. Kalendas Februarii, Pontificatus sui anno IV.

16. Aliæ Sixti IV. incipientes: *Cum semper.* IV. Maij, Pontificatus sui anno I.

17. Aliæ ejusdem Sixti incipientes: *Sacrosancta Romana.* XII. Kalendas Decembris, Pontificatus sui anno III.

18. Aliæ ejusdem Sixti, incipientes: *Dum singulos Regulares Ordines.* Kalendis Maij, Pontificatus sui anno IV.

19. Aliæ ejusdem Sixti, incipientes: *Ut vestris in hac parte.* III. Idus Junij, Pontificatus sui anno eodem.

20. Aliæ ejusdem Sixti: *Quæ & Mare magnum nuncupantur.* pridie Kalendas Septembris, Pontificatus sui anno eodem.

21. Aliæ ejusdem Sixti, incipientes: *Scripsimus.* XXIV. Octobris, Pontificatus sui anno VIII.

22. Aliæ ejusdem Sixti : *Quæ & Bulla aurea nuncupantur.* VII. Kalendas Augusti, Pontificatus sui anno eodem.
23. Aliæ Innocentii VIII. incipientes: *Admonet Nos.* XIV. Kalendas Februarii, Pontificatus sui anno IV.
24. Aliæ Alexandri VI. incipientes: *Sacræ Religionis.* V. Februarii, Pontificatus sui anno VIII.
25. Aliæ Julii II. incipientes: *Hodie à Nobis.* XV. Kalendas Junii, Pontificatus sui anno I.
26. Aliæ ejusdem Julii, incipientes: *Aliàs ad supplicationem.* I. Junii, Pontificatus sui anno VI.
27. Aliæ ejusdem Julii, incipientes: *Charissimi in Christo.* I. Julii, Pontificatus sui anno VIII.
28. Aliæ Leonis X. incipientes: *Notum facimus.* VII. Januarii, Pontificatus sui anno I.
29. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes: *Religionis.* III. Februarii, Pontificatus sui anno eodem.
30. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes : *Affectu benevolentiæ.* XVI. Februarii, Pontificatus sui anno eodem.
31. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes: *Dudum siquidem.* X. Junii, Pontificatus sui anno II.
32. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes : *Cum sicut nobis.* XXIX. Martii, Pontificatus sui anno III.
33. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes: *Superioribus diebus.* XIV. Maij, Pontificatus sui anno V.
34. Aliæ ejusdem Leonis : *Quæ Bulla Unionis nuncupantur.* IV. Kalendas Junii, Pontificatus sui anno eodem.
35. Aliæ ejusdem Leonis: *Quæ & Bulla concordiæ nuncupantur.* pridie Idus Junii, Pontificatus sui anno eodem.
36. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes: *Exponi Nobis.* XXIX. Julii, Pontificatus sui anno eodem.

37. Aliæ

37. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes: *Licet alias*. VI. Decembris, Pontificatus sui anno eodem.
38. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes: *Celebrato nuper*. XI. Aprilis, Pontificatus sui anno VI.
39. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes: *Postquam*. VIII. Augusti, Pontificatus sui anno eodem.
40. Aliæ ejusdem Leonis incipientes: *Dudum per Nos accepto*. X. Decembris, Pontificatus sui anno VII.
41. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes: *Affectum benevolentiæ*. XI. Decembris, Pontificatus sui anno VIII.
42. Aliæ ejusdem Leonis, incipientes: *Etsi pro injunctæ*. X. Januarii, Pontificatus sui anno IX.
43. Aliæ Adriani VI. incipientes: *Exponi Nobis*. XXXI. Julii, Pontificatus sui anno I.
44. Aliæ Clementis VII. incipientes: *Dum fructus uberes*. XXX. Maij, Pontificatus sui anno II.
45. Aliæ ejusdem Clementis, incipientes: *Dum consideramus*. XVI. Aprilis, Pontificatus sui anno III.
46. Aliæ ejusdem Clementis, incipientes: *Cum sicut Nobis*, XXVIII. Januarii, Pontificatus sui anno VII.
47. Aliæ ejusdem Clementis, incipientes: *Vacantibus sub Religionis*. XIX. Septembris, Pontificatus sui anno VII.
48. Aliæ ejusdem Clementis, incipientes: *Accepimus quod*. XX. Martii, Pontificatus sui anno VIII.
49. Aliæ Pauli III. incipientes: *Altitudo divini*. Kalendis Junii, Pontificatus sui anno III.
50. Aliæ ejusdem Pauli, incipientes: *Dudum siquidem*. XIV. Januarii, Pontificatus sui anno V.
51. Aliæ ejusdem Pauli, incipientes: *Dudum Felicis*. XVII. Aprilis, Pontificatus sui anno VI.

52. Aliæ ejusdem Pauli, ſimiliter incipientes: *Dudum felicis*. XXXI. Martii, Pontificatus ſui anno X.
53. Aliæ ejusdem Pauli, incipientes: *Solet Romanus Pontifex*. XIX. Auguſti, Pontificatus ſui anno XII.
54. Aliæ ejusdem Pauli, incipientes: *Cum ſicut accepimus*. XVII. Maij, Pontificatus ſui anno XIII.
55. Aliæ Juli III. incipientes: *Paſtoralis Officii*. pridie Nonas Octobris, Pontificatus ſui anno IV.
56. Aliæ Pauli IV. incipientes: *Ex Clementi Sedis*. I. Julii, Pontificatus ſui anno I.
57. Aliæ Pii IV. Incipientes ſimiliter: *Ex Clementi Sedis*. XXVII. Aprilis, Pontificatus ſui anno II.
58. Aliæ B. Pii V. incipientes: *Dum ad Uberes*. XXIX. Julii, Pontificatus ſui anno I.
59. Aliæ ejusdem B. Pii, incipientes: *Etſi Mendicantium*. XVII. Kalendas Julii, Pontificatus ſui anno II.
60. Aliæ ejusdem B. Pii, incipientes: *Ex ſupernæ*. XVII. Kalendas Septembris, Pontificatus ſui anno eodem.
61. Aliæ ejusdem B. Pii, incipientes: *Ea eſt officii Noſtri ratio*. V. Nonas Julii, Pontificatus ſui anno III.
62. Aliæ ejusdem B. Pii, incipientes: *Romani Pontificis*. XIX. Julii, Pontificatus ſui anno VI.
63. Aliæ Gregorii XIII. incipientes: *Conſuevit Romanus Pontifex*. VIII. Septembris, Pontificatus ſui anno II.
64. Aliæ ejusdem Gregorii, incipientes: *Quoniam noſtræ*. VIII. Aprilis, Pontificatus ſui anno III.
65. Aliæ ejusdem Gregorii, incipientes: *Paſtoralis Officii*. XXII. Martii, Pontificatus ſui anno IX.
66. Aliæ ejusdem Gregorii, incipientes: *Significaſti Nobis*. XXXI. Decembris, Pontificatus ſui anno XIII.

67. Aliæ Sixti V. incipientes: *Etsi Mendicantium.* XXVIII. Januarii, Pontificatus sui anno I.
68. Aliæ ejusdem Sixti, incipientes: *Romani Pontificis Providentia.* XXIX. Martii, Pontificatus sui anno eodem.
69. Aliæ ejusdem Sixti, incipientes: *Desolatæ Gregis.* VIII. Novembris, Pontificatus sui anno II.
70. Aliæ Clementis VIII. Incipientes: *Cum sicut.* X. Maij, Pontificatus sui anno IX.
71. Aliæ ejusdem Clementis, incipientes: *Viso Memoriali.* XXV. Januarii, Pontificatus sui anno XI.
72. Aliæ ejusdem Clementis, incipientes: *Licet Sacro.* XII. Januarii, Pontificatus sui anno anno XIII.
73. Aliæ ejusdem Clementis, incipientes: *Expositum Nobis.* XXVIII. Januarii, Pontificatus sui anno eodem.
74. Aliæ ejusdem Clementis incipientes: *Quæcumque à Sede.* VII. Decembris Pontificatus sui anno eodem.
75. Aliæ Pauli V. incipientes: *Expositum Nobis.* XXV. Junii, Pontificatus sui anno IV.
76. Aliæ ejusdem Pauli, incipientes: *Cum inter Fratres.* XX. Novembris, Pontificatus sui anno XI.
77. Aliæ ejusdem Pauli, incipientes: *Pro parte.* III. Junij, Pontificatus sui anno XIII.
78. Aliæ ejusdem Pauli, incipientes: *Congregatio Sacrorum.* XXIII. Martii, Pontificatus sui anno XV.
79. Aliæ Gregorii XV. incipientes: *Cum alias.* XVII. Augusti, Pontificatus sui anno I.
80. Aliæ Urbani VIII. incipientes: *Romanus Pontifex.* XV. Martii, Pontificatus sui anno I.
81. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Aliàs à felicis recordationis.* XII. Februarii, Pontificatus sui anno II.

82. Aliæ

82. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Cum sicut dilectus.* XXX. Junii, Pontificatus sui anno eodem.

83. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes similiter: *Cum sicut.* eodem die & anno.

84. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Exponi nobis.* VIII. Augusti, Pontificatus sui anno III.

85. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Expositum Nobis.* XIX. Februarii, Pontificatus sui anno V.

86. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Ex incumbentis.* IX. Januarii, Pontificatus sui anno VII.

87. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Cum Procurator.* XXII. Martii, Pontificatus sui anno IX.

88. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Exponi Nobis.* XII. Julii, Pontificatus sui anno eodem.

89. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Cum sicut.* II. Martii Pontificatus sui anno XV.

90. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Exponi Nobis.* XXVIII. Julii, Pontificatus sui anno eodem.

91. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Alias postquam.* IX. Decembris, Pontificatus sui anno XVII.

92. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Sacra Congregatio.* XXIX. Januarii, Pontificatus sui anno XVIII.

93. Aliæ ejusdem Urbani, similiter incipientes: *Sacra Congregatio.* X. Septembris, Pontificatus sui anno eodem.

94. Aliæ ejusdem Urbani incipientes: *Justis, ac Honestis.* III. Maij, Pontificatus sui anno XX.

95. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Sacra Congregatio.* eodem die & anno.

96. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Aliàs à Nobis.* X. Junii, Pontificatus sui anno eodem.

97. Aliæ

97. Aliæ ejusdem Urbani, incipientes: *Cum sicut.* XVII. Novembris, Pontificatus sui anno eodem.

98. Aliæ Innocentii X. incipientes: *Aliàs pro exequutione.* XXVII. Martii, Pontificatus sui anno III.

99. Aliæ ejusdem Innocentii, incipientes: *Sacra Congregatio.* XV. Decembris, Pontificatus sui anno eodem.

100. Aliæ Alexandri VII. incipientes: *Cum sicut.* XI. Junii, Pontificatus sui anno V.

101. Aliæ ejusdem Alexandri, incipientes: *Aliàs pro parte.* XXII. Junii, Pontificatus sui anno IX.

102. Aliæ Clementis X. incipientes: *Exponi Nobis.* XXIII. Septembris, Pontificatus sui anno VI.

103. Aliæ Innocentii XI. incipientes: *Nuper à Congregatione.* XXVI. Novembris, Pontificatus sui anno III.

104. Aliæ ejusdem Innocentii, incipientes: *Exponi Nobis.* XXVII. Novembris, Pontificatus sui anno IV.

105. Aliæ ejusdem Innocentii, incipientes: *Aliàs ad supplicationem.* XVI. Septembris, Pontificatus sui anno IX.

106. Aliæ ejusdem Innocentii, incipientes: *Aliàs pro parte.* XVI. Junii, Pontificatus sui anno X.

107. Aliæ ejusdem Innocentii, incipientes: *Exponi Nobis.* XVI. Octobris, Pontificatus sui anno eodem.

108. Aliæ ejusdem Innocentii, incipientes similiter: *Exponi Nobis.* X. Februarii, Pontificatus sui anno XII.

109. Aliæ ejusdem Innocentii, similiter incipientes: *Exponi Nobis.* X. Aprilis, Pontificatus sui anno eodem.

110. Aliæ Innocentii XII. incipientes: *Christi-fidelium.* XIV. Kalendas Martii, Pontificatus sui anno III.

111. Aliæ ejusdem Innocentii, incipientes: *Nuper pro parte.* VII. Aprilis, Pontificatus sui anno eodem.

112. Aliæ

112. Aliæ ejusdem Innocentii, incipientes: *Debitum*. XIX. Maij, Pontificatus sui anno eodem.

113. Aliæ ejusdem Innocentii, incipientes: *Aliàs à felicis memoriæ*. V. Decembris, Pontificatus sui anno VI. respectivè expeditæ.

Quum autem, sicut eadem petitio continebat, iidem Fratres Minores de Observantia Apostolicas largitiones, tam ante literas fel. mem. Leonis X. Antecessoris Nostri incipientes: *Ite, & Vos*. Universo Ordini Beati Francisci, quàm post Leonem ad hæc usque tempora, iisdem Fratribus de Observantia, Beatæ Claræ, & Tertio de Pœnitentia Ordinibus, collata Privilegia, illesa, & sarta tecta tueri optent, memoria repetentes, per Sedem Apostolicam semel concessa, licèt sæpenumerô approbata, & confirmata, si denuò Apostolicæ auctoritatis præsidio fulciantur, in suo robore magis persistere, & maximum pondus apud omnes Christi-fideles obtinere, propterea iidem Fratres Minores de Observantia prædictas literas Apostolicas Nostra Auctoritate approbari, confirmari, & innovari cupientes, per eundem Josephum Mariam Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut dicti Ordinis Minorum stabilitati, & decori juxtà eorum vota consulere, deque Apostolica benignitate providere, ut in aliis jam fecimus, dignaremur.

Apostolicas Literas in favorem Ordinis Minorum nuper à se expeditas

IV. 114. Dudum enim per quasdam literas Nostras IV. Idus Decembris 1725. incipientes: *Solicitudo Ecclesiæ*. Inter, alia superius indicatam Constitutionem Pii Papæ V. cujus initium: *Dum ad uberes*. Qua Ordines Regulares Mendicantium utriusque sexus, resque eorum à quibuscumque exactionibus, & vectigalibus eximuntur de verbo ad verbum insertam confirmavimus, & Ordinem Fratrum

trum Minorum Regularis, & ſtrictioris Obſervantiæ, inter quatuor Mendicantium Ordines comprehenſum, ideóque privilegiis in eadem Conſtitutione expreſis gaudere declarantes, illum ab omnium vectigalium onere, & literarum ſolutione, præſertim in dominiis S. R. E. perpetuò exemimus, aliiſque gratiis Apoſtolicis cumulavimus. *commemorat. De Exemptione à Gabellis.*

115. Per alias etiam literas Noſtras, Romæ datas apud Sanctum Petrum, anno 1725. IV. Idus Decembris, Pontificatus Noſtri anno II. incipientes: *Paterna Sedis Apoſtolicæ.* alias literas, & privilegia à Romanis Pontificibus anteceſſoribus Noſtris in Tertiarios quoſcunque, eorumque Ordinē quomodolibet collata, ipſoſque Tertiarios habitum pœnitentiæ à Fratribus Minoribus de Obſerv. ſumentes, & ab eis dependentes, omnimodæ Jurisdictioni, & regimini Superiorum Generalium denuò ſubjecimus, & commendavimus. *De plena in Tertiarios Jurisdictione.*

116. Ad hæc per alias literas Noſtras ſub anulo Piſcatoris, Romæ pariter datas apud Sanctum Petrum, die XIV. Februarii 1726. Pontificatus Noſtri anno II. incipientes: *Paſtoralis Officii.* Statuimus, & Ordinavimus, ut Fratres Minores de Obſervantia ubique terrarum, tam in Proceſſionibus, quàm in publicis, & privatis actibus, & functionibus, ſuper omnes Fratres Reformatos Miniſtro Generali totius Ordinis Minorum ſubjectos, præcedentia gauderent. *De Praecedentia ſuper Reformatos quoſcumque.*

117. Mox per alias Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1727. Kalendis Martii, Pontificatus Noſtri anno III. incipientes: *Ex quo Sedes Apoſtolica.* conceſſimus, & indulſimus, ut in Eccleſia BEATÆ MARIÆ DE ARACÆLI, de Urbe, Conventus eorumdem Fratrum Minorum Obſervantium, Archi-Confraternitas *De erectione Archi-Confraternitatis Conceptionis Immaculatæ in*

 Con-

Ecclesiis Ordinis. Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis Immaculatæ institueretur, cui aliæ quæcunque Confraternitates aggregari possent, cum Nonnullis Indulgentiis in iisdem literis latiùs adductis, quarum tenores præsentibùs pro expressis haberi volumus.

De Altaribus Privilegiatis perpetuis in Ordinis Ecclesiis. 118. Præterea Ecclesiis, Ministro Generali ejusdem Ordinis Fratrum Minorum subjectis, Indulgentias Altaris Privilegiati, sub nonnullis modis, & formis concessimus, ut in Decreto, ea de re die XIV. Decembris anni 1725. vulgato, pleniùs detinetur.

De Privilegiorum Terræ Sanctæ Confirmatione, & Exercitii Viæ Crucis approbatione. 119. Hodiè verò per literas incipientes: *Loca Sancta.* Indulgentias, & Privilegia quæcunque, ad loca Sancta Palestinæ accedentibus, & Guardiano, Fratribus Minoribus de Observantia ibidem morantibus, & exercitium Viæ Crucis in Ecclesiis eorumdem Fratrum peragentibus, antea concessa, Nostris quoque literis incipientibus: *Inter plurima.* (120.) Approbavimus, confirmavimus, extendimus, & ampliavimus, ut in iisdem Nostris literis hodie confectis latiùs exprimitur.

Præmissa omnia amplissime Confirmat, & approbat. Posse extra tempora Ordinari declarat. V. Quare eidem Josepho Mariæ specialem gratiam facere volentes, & à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, approbationes jam dictas, explicationes, declarationes, exemptiones, immunitates, libertates, facultates, favores, Indulgentias etiam plenarias, & animabus in Christi charitate defunctorum applicabiles, peccatorum remissiones, absolutiones, privilegia, & indulta spiritualia, & temporalia, etiam

quo-

quoad ſuſceptionem Sacrorum Ordinum extra tempora à jure ſtatuta, abſque exhibitione literarum Apoſtolicarum in forma Brevis, ſed vigore privilegiorum per Apoſtolicam Sedem, vel expreſsè, vel per viam communicationis regularibus conceſſorum, ut nuper à Nobis ipſis in Concilio Lateranenſi, & per Congregationem particularem decretum eſt. (121.) Aliasque gratias per modũ etiam communicationis, & extenſionis cum aliis Ordinibus Mendicantium, & non Mendicantium, præſertim S. Benedicti, ac, quem Nos profeſſi ſumus, Ordinis Prædicatorum, necnon Societatis JEſu; item Sanctiones, Ordinationes, Decreta, Moderationes, Conſtitutiones, tàm in Univerſi Ordinis Beati Franciſci ſub Fratrum Minorum tantum, aut ſub alia quacumque denominatione, quæ hic pro expreſſa habeatur; quàm in eorumdem Fratrum Minorum Obſervantium, Beatæ Claræ, & Tertii de Pœnitentia Ordinum, quorum privilegiorum confirmatio, per Nos facta, ſalva, & illeſa perſiſtat, etiam quoad Superiores, Fratres, Moniales, Sorores eorumdem trium Ordinum, perſonasque, quascumque, & Procuratores, & Syndicos quorumvis Conventuum, ipſosque Conventus, Monaſteria, Domus Regulares, Eccleſias, & alia loca, etiam quoad ritum celebrationis Miſſarum, recitationis horarum Canonicarum, & aliarum precum, ac feſta Sanctorum Ordinis Minorum.

Communicationem Privilegiorum cum FF. Prædicatoribus antea conceſſam confirmat, & cum Ordine Sancti Benedicti & Societate JEſu, expreſſe concedit.

VI. Confirmamus etiam ſuperiùs memoratas literas Apoſtolicas, in iis quæ præſentem ſtatum pacificum aliorum Ordinum Beati Franciſci nulla in re perturbant, & præcipuè literas Apoſtolicas prædictorum Anteceſſorum Noſtrorum Romanorum Pontificum, & alias quascunque Apoſtolicas literas, quomodocunque editas, atque vulga-

Confirmatio generalis omnium Privilegiorum Ordinis etiam hic non ex-

pressorum in iis quæ pacificum statum aliorum Ordinum secundæ, & tertiæ Regulæ non perturbant.

vulgatas, dummodò earum existentia legitimè, & validè comprobetur, etiamsi eædem literæ sæpiùs concessæ fuissent, quas omnes, & singulas, inque iis contenta quæcumque, atque inde posteà legitimè deducta pariter confirmamus, una cum rescriptis per Venerabiles Fratres Nostros S. R. E. Cardinales inde confectis, in favorem dictorum Fratrum; volentes, ut hic pro sufficienter expressis, atque insertis tenores eorumdem rescriptorum, & literarum, cum omnibus clausulis, decretis, & derogationibus suis habeantur,

Nonnulla Decreta favore Syndicorum edita, expresse approbat.

VII. Una cum his præterea confirmamus duo alia decreta per eosdem Venerabiles Fratres S. R. E. Cardinales, Immunitati Ecclesiasticæ tuendæ præpositos, quorum priùs editum est die X. Maii 1669. (122) Quo Procuratores, & Syndici Fratrum Minorum de Observantia, ex literis Apostolicis fel. mem. Antecessoris Nostri Clementis VII. gaudere declarantur privilegio Fori in Causis Civilibus, Criminalibus, & mixtis, nec posse compelli ad exercenda munia publica Communitatis, nec ab ullo molestari, nisi coram legitimo Conservatore. Alterum verò die XIV. Januarii 1698. vulgatum. (123.) Quo Agentes Monasteriorum Monialium Ordinis Beatæ Claræ exempti dicuntur à represaliis.

Confirmamus item declarationem S. R. E. Cardinalium Bono Regimini Præpositorum, die XXIV. Januarii 1599. factam, (124.) Quà singuli Apostolici Syndici, pro singulis Conventibus Fratrum Minorum Observantium legitimè deputati, à solutione Collectarum in oneribus Communitatum exempti esse Statuuntur.

Quæcumque alia Decreta

VIII. Demum confirmamus, & perpetuò approbamus quæcunque alia Decreta, Apostolicasque declarationes

tiones per eosdem S. R. E. Cardinales, quandocunque, & quomodocumque vulgatas pro Fratribus Minoribus Observantibus, & Beatæ Claræ, ac Tertio de Pœnitentia Ordinibus, dummodo ejusmodi litteræ & declarationes Concilii Tridentini decretis non adversentur: In plenam etiam observantiam, pristinum, & validissimum statum restituimus, revocamus, innovamus omnia, & singula præmissa, & quatenus opus est ea omnia denuò concedimus, & indulgemus, illisque perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, omnesque & singulos juris, aut facti, quarumcumque solemnitatum de jure, usu, consuetudine, aut alias quomodolibet requisitarum, ac in præmissis fortassè omissarũ, nec non quoscunque alios quantumvis substantiales defectus, si qui forsan quomodolibet reperirentur, auctoritate nostra supplemus.

favore Trium Ordinum Beati Francisci emanata, & literas omnes Prædecessorum, quamvis revocatas, innovat, & denuo Concedit, dummodo Concil. Trid. non adversentur.

IX. Volumus autem præsentes Nostras literas, & in eis, ut dictum est, contenta quæcumque, semper validas, & efficaces esse, & fore, suosque totos plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, & ab omnibus, & singulis, ad quos nunc quomodolibet spectat, & in futurum spectabit, firmiter, & inviolabiliter observari, neque ullo unquam tempore, ex quocumque capite, etiã in corpore juris expresso, aut ex qualibet causa quantumvis pia, legitima, privilegiata, & juridica, ex eo etiam quod quicunque in præmissis, & circa ea quomodolibet ex qualibet causa, ratione, actione, vel occasione jus, aut interesse habentes, vel se habere prætendentes illis non consenserint, nec ad id vocati, citati, & auditi fuerint, & causæ, propter quas eædem præsentes literæ prodierint, adductæ, verificatæ, & justificatæ non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu in-

Clausulæ præservativa harum literarum.

vali-

validitatis vitio, vel intentionis Nostræ, aut quolibet alio quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, ac specificam, & individuam mentionem requirente defectu, sive etiam ex eo quod in præmissis, eorumve aliquo solemnitates, & quævis alia servanda, & adimplenda, servata, & adimpleta non forent, aut ex quocumque alio colore, prætextu, ratione, aliave causa, etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmissorum necessariò exprimenda esset, notari, invalidari, retractari, limitari, infringi, restringi, in jus, vel controversiam vocari, aut ad viam, & terminos Juris reduci non possint, & nemo contra eas restitutionis in integrum, aperitionis oris, aut aliud quodcumque facti, vel gratiæ remedium impetrare, seu quomodolibet etiam motu proprio concesso, uti, vel se juvare in judicio, vel extra illud valeat, nec easdem præsentes sub quibusvis similium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, per Nos etiam, & Successores Nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, etiam die proxima post eorum assumptionem, vel aliàs motu simili, & Consistorialiter, etiamsi de his Nostris præsentibus specialis mentio fieret, pro tempore factis, & faciendis comprehendi, sed semper ab illis exceptas esse volumus, & quotiescumque illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac denuò etiam sub quacumque posteriori data concessas esse, & fore decernimus.

Decretum irritans. X. Sicque, & non aliàs per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, quavis Auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Car-

Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, dictæque Sedis Nuncios, Judicari, & definiri debere Volumus; quidquid ſecus ſuper his à quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

XI. Quo circa Dilectis Filiis Noſtro dicti Ordinis Fratrum Minorum de Obſervantia nuncupatorum Cardinali Protectori, nunc, & pro tempore exiſtenti, ſeu in illius abſentia, vel defectu, alteri ex parte S. R. E. Cardinalibus munus Protectoris hujusmodi gerenti, ac Cauſarum Curiæ Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori per easdem præſentes comittimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel alter eorum per ſe, vel alium, ſeu alios easdem præſentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, faciant Auctoritate Noſtra plenum eorum effectum ſortiri, illisque omnes quos concernunt pacificè frui, & gaudere, non permittentes quemquam contra præſentium tenorem ſuper his quomodolibet indebitè moleſtari, perturbari, inquietari, vel impediri, contradictores quoslibet, & rebelles per Sententias, Cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna Juris, & Facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, legitimisque ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, cenſuras, pœnas ipſas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii Sæcularis.

Cardinalis Protector Ordinis, vel etiam Auditor Cameræ eas faciant inviolabiliter obſervari.

XII. Non obſtantibus Noſtris, & Cancellariæ Apoſtolicæ regulis de non tollendo jure quæſito, & Conſtitutione fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. ſimiliter Prædeceſſoris Noſtri, qua cavetur, ne quis extra ſuam Civitatem, vel Diœceſim, in quibus deputati fuerint contra

Clauſula derogatoria.

quos-

quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere audeant, seu præsumant, ac in Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque quibusvis in contrarium præmissorum forsan quomodolibet editis, vel edendis specialibus, vel Generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Provincialibus, & Capitularibus dicti Ordinis Fratrum Minorum de Observantia Nuncupatorum, etiam Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, Statutis, & Consuetudinibus, Privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis per Romanos Pontifices Prædecessores Nostros, & Nos ipsos, & Sedem prædictam, cum quibusvis irritativis, annulativis, cassativis, revocativis, modificativis, præservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriarum derogativis, aliisque efficatioribus efficacissimis, insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis in genere, vel in specie, etiam motu pari, ac Consistorialiter, aut aliàs quomodolibet etiam iteratis vicibus in contrarium eorundem præmissorum concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris latissimè, & plenissimè, ac specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

XIII.

XIII. Volumus autem, ut earumdem præſentium literarum tranſumptis, manu alicujus ex Secretariis Miniſtri, vel Commiſſarii Generalis Ordinis eorumdem Fratrum de Obſervantia, ſeu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Officii ejusdem Miniſtri, vel Commiſſarii, aut Procuratoris Generalis ipſius Ordinis, vel alterius perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in Judicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus ipſis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Harum exemplis omnimoda fides habeatur.

XIV. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Noſtræ abſolutionis, approbationis, confirmationis, innovationis, novæ conceſſionis, roboris, adjectionis, defectuum ſuppletionis, decreti, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Nemo hanc Conſtitutionem infringere audeat.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ milleſimo ſeptingenteſimo vigeſimo ſeptimo, quinto Nonas Aprilis, Pontificatus noſtri anno III.

ALi potvargiujuchì i òn, i Gargur XIII. i Clement VIII. i oſtaali u gori ſpomenutim Apoſtolskim Kgnigam Pàpe, sàmo onee miloſti, i povlaſticze Redovniicske, koje niiſu protivne dokocſagnma Saabora Tridentinskoga: a buduchi da ovo dokoncſagnie iſtoga, (k) *Quamvis Presbyteri in ſua ordinatione a peccatis abſolvendi poteſtatem accipiant; decernit tamen S. Synodus, nullum, etiam Regularem, poſſe confeſſiones Sæcularium, etiam Sacerdotum, audire; nec ad id idoneum reputari, niſi aut Parochiale beneficium, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut alias idoneus judicetur, approbationem (quæ gratis detur) obtineat: privilegiis, & conſuetudine quacunque, etiam immemorabili, non obſtantibus*: vèxè i kolikomu drago naucſne lecture u 468

(k) Seſſ. 23. cap. 15.

Reedu,

Reedu, i drùghe naucſiteglie; kakoje iztomacſio Pio V. u imenovanoi ſvojoi *Romani Pontificis &c*: i potvardio Urban VIII. dixuchi i marsèchi ſve, i kojemu dràgo protiva tomu povlaſticze, i obicſaje, s' ſvojom *Cum ſicut accepimus &c.* Daatom u Riimu, kod Svete Marie vechiee, pod parſtenòm Ribarskim, na 12. Septembra 1628. Papaſtva ſvoga god. 6. Zato u tomu nikko nikakve ſada neima povlaſticze, vechie ſvak ko hochie bitti ispovidniik, ima od vlaſtiitogh Biskupa oblàſt iskati, i dopuſſchiegnie imati, koi videchi potribu, i hotiuchi, moxega, jeli za taku sluxbu doſta naucſan, i pripravan, kuſcati. Ali kòga nàgie daje cziilo, i podpuno za to vàrſtan, nemoxemu po pravdi ſteeghnuto, i skracſano za to dopuuſſchiegnie dati: tojeſt za nikoo vriime, i u nikii miſtii, ili miſtu Svojegh Biskupata, i za nikee sàmo perſone: vechiemuga imà oſſebito dati, za vazda, za vaſs Biskupat, i za ſve perſone ſebi podloxne; kakoje iztomacſio, i odgovorio Svèti skup na 2. Jula 1587., s' ovim ricſma: *Regulares, qui quoad confeſſiones audiendas idonei generaliter, ab ordinariis, eorumve examinatoribus reperti, & probati fuerint; generaliter quoque, & indiſtinctè, absque aliqua limitatione temporis, certorumve locorum, aut generis perſonarum, admittantur in Diœceſi propria.* (l)

(*l*) *Brognio. ibid. tr. 12.*

§. III.

Kojeje Redovniicske povlaſticze sàbor Tridentinski pomarſio, kojeli nie. *Gdi i od oblàſti Papine ſvarbu Sàbora.*

469 MLoghii, kad Redovniiczi, il na ſuudu za ſvoi uzrok, ili izvan ſuuda, za koju milooſt protiva, ili priko zàkona opchienoga, iznoſſee, i ukazujuh ſvoje povlaſticze, brez utiſcegniahi s' jednom riicsju odpravgliajuh, odgovarajuchi: (neznam ili jer neznaduh, ili jer nèchiè, zarad malo moxebit dràghe voglie s' Redovniiczii, pravo razumit Sàborska dokoncſagnia) *Sàborje Tridentinski ſve Redovniicske povlaſticze digao, i pomarſio.* S' cſim doiſto raſcirujuh Sàborska dokoncſagnia, i protiva odluki iſtoga Sàbora, koi od Redovniikah ovako razborito govori (m) *In cæteris omnibus præfatorum ordinum Privilegia, & facultates, quæ ipſorum perſonas, loca, & jura concernunt, firma ſint, & illæſa.* I protiva razùmu Pàpah, koiſu posli Redovniicske povlaſticze potvàrdili, i ponovili; govorechi u kgnigam

(*m*) *Concil. Trid. tit. de Reg. cap. 20. in fine Seſſ. 25.*

gam takè miloſti : *Dummodo non ſint contraria canonibus & Decretis* (*n*) *Jus*
Concilii Tridentini : s' cſim ocſito ukazujuh, da Scziine, da ima Re- *Can. Reiff.*
dovniicskih povlaſticzah, koje niiſuh protivne dokoncſagnma Sà- *in 5. De-*
bora Tridentinskoga. I protiva ràzlogu, kako temeglito ukazujuh *cret. tit.*
naſci Reiffenſtuel i Candidus Brognioli : (n) gdi i tomacſee, da *33. §. 6. à*
ono *contra Canones* : tojeſt protiva uredbam czarkve, ne razu- *n. 140.*
miſe od ureedbah zàkona opchienoga czarkve, *juris communis*, vechie *Cand.*
ſamo od ureedbah Sàbora Tridentinskoga. *Brogn. in*
A nikii odvechie ſtèxuh dokoncſagnia Sàbora Tridentinskoga, 470
polak povlaſticzah, hotiuchi da i onaa, koja doiſto dixuh povla- *Specul.*
ſticze Redovnìcske, Samohi dixuh u dvòru dvòra, tojeſt izvansko- *Cler. tr. 4.*
mu, a ne u dvòru skrovitomu dùſce : tako da velee, daſe i s' onim *c. 4. reſol.*
povlaſticzam, koje razborito, i doiſto dixee Sàbor, moguh Slobod- *10. & 11.*
no sluxiti Redovniiczi u dvoru skrovitomu dùſce : Stoje odſudio,
i protirao Alekſandro VII. u ovoi krivoucsniczi : *Regulares poſſunt in*
foro Conſcientiæ uti Privilegiis ſuis, quæ ſunt expreſsè revocata per Conci-
lium Tridentinum. Prop. 36. dam. ab Alex. VII.
Iſtinaje dakle daje Sàbor Tridentinski mloghè Redovnìcske 471
povlaſticze pomarſio, tolìko za dvòr dùſce, koliko za dvòr czarkve :
ali i iſtinaje daje mloghè u Svojoi vriidnoſti oſtavio, joſc i potvàr-
dio, kako Svidocſii iſtoga gori recſeno govoregnie : *In cæteris omni-*
bus. Digaoje i pomarſio ſve onee, Kojeſu protivne kojemgod do-
koncſagnìu Sigiègnia dvaeſt i peetoga, pod nadpiſſom *De Regularibus,*
& Monialibus; i ſve onee, kojeſu protivne kojeghmu dràgo Sigiegnia
dokoncſagniu, kojeje s' iſtim, ili s' prilicsnim zatvorkom ucſignieno;
tojeſt : *Omnia, & ſingula in ſuperioribus Decretis contenta, obſervari præ-*
cipit S. Synodus &c. Non obſtantibus eorum omnium, & ſingulorum pri-
vilegiis, ſub quibuscunque verborum formulis conceptis, ac Mare magnum
appellatis, etiam in fundatione obtentis; nec non conſtitutionibus, & Re-
gulis etiam juratis, atque etiam conſuetudinibus, vel præſcriptionibus etiam
immemorabilibus. (o) Zato s' povlaſticzam pria Sàbora Tridentinsko- (*o*) *Concil.*
ga dopuuſſchienim, kojeſu protivne takim dokoncſagnma iſtoga, *Trid. Seſſ.*
polak ſtamu drago daate biile, nemoxeſe ni jedan Reed ni Redovniik *25. cap. 22.*
dobre duuſce sluxiti, ni u dvoru czarkve, ni u dvoru dùſce, izvan dabihi
poſli koi Pàpa bio razborito potvàrdio, i ponovio, s' ovim zatvòrkom:
Non obſtantibus Canonibus, & Decretis Concilii Tridentini &c; Papabojè

 Svarhu

Svarhu Sàbora, buduchi Alekſandro Pàpa oſſmi odsùdio, protirao, i prokleo ovu naukſtavniczu : *Futilis, & toties convulſa eſt aſſertio de Pontificis Romani ſupra Concilium Oecumenicum auctoritate, atque in fidei quaſtionibus decernendis infallibilitate.* (p)

472 Zato Kadgodſe Sàbor skuppii brez Papina dopùſſchiegnia, zapovidi i blagoſova, nie skup Boxji, vechie vraxji : nitti dokoncſagnia po gniegovom dopuuſſchiegniu, zapoviidi, i blagoſovu Skupglienogh imaduh ràzlogh iſtine Boxje, ako òn, i dogod òn ne potvàrdii; zaſctoje on ſam u czarkvi Iſſukarſtovoi Svidok glavni, i temegliti iſtine Boxje, buduchi gniemu Sàmom, u kiipu Svetoga Petra rekao Iſſukarſt : *Na tebichiu Sazidati czarkvu moju* (q) a na drugomu miſtu : *paaſi ovcze moje, paaſi jagncze moje* : (r) tojeſt dajihim nauk iſtine Boxje, s' koim xìvuh, i ràneſe dùſce gliudczke za xivot vicsgni (s)

473 I takoje cſak od pocsètka czarkve Iſſukarſtove ſve darxano, i u Svii Sàborii, koiſu s' pràvom xegliom iſtine ucſignieni, toliko u iſtoku, koliko u zapàdu, iſpoviidano, i obsluxìvano : tojeſt vazdaſu oczi za ſabragnie, dopùſſchiegnie, i blagoſov od Rimskoga Pàpe iskali, gniegove pokliſare cſekali, gniegov nauk i zapoviidi od uregiegnia Sabora obsluxivali, i gniemu posli iz Sàbora dokoncſagnia za potvargiegnie slali; kako Svidocſi *Melchior Canus lib. 6.* de locis, *cap. 7.* s' ovim ricſma : *Ad Romanam porro Sedem Epiſcopos Eccleſiarum, in cauſis quibusque graviſſimis, provocaſſe, ab illius ore fideles fidei ſemper oracula petiiſſe, illius judicium Catholicos omnes, in Religionis controverſiis, expectaſſe; illius denique & vim, & authoritatem Sacra omnia efflagitaſſe Concilia, adeò certum & manifeſtum eſt : quibus ex verbis, quoniam negari non poſſunt, conflatur, & efficitur quod quarimus argumentum, quò ex multis, magnisque, haud facile quis dixerit aliud, aut evidentius, aut certius : ſi enim legum Chriſti interpres nullus ſanior eſt, quam perpetuus Eccleſia uſus; Eccleſia vero in fidei Religionisque quaſtione, caterisque graviſſimis controverſiis, non ad Antiochenum, Alexandrinum, Conſtantinopolitanum, Mediolanenſem, Pariſienſem, Colonienſem, Toletanum, aut Bracharenſem Epiſcopos, ſed ad Romanum omni ſemper atate recurrit; quis dubitet, hunc eſſe, quem, ut ſucceſſorem Petri, ita quoque Doctrina Apoſtolica Magiſtrum, quaſtionumque de fide judicem habemus.*

474 Toje oſſobito iſpovigieno, i od vire odregieno u Sàboru Calczedonskomu, pod *Leonom* velikim, Act. 1. 2. & 3. : u florentinskomu pod

(p) *Prop. 29. ab Alex. VIII dam.*
(q) *Matt. 16. v. 18.*
(r) *Joan. 21. v. 16.*
(s) *Matt. 4. v. 4. Greg. Hom. 15. in Evang.*

pod Eugeniom IV. p. 2. collat. 22. (od koih u diilu drugomu gori, protiva Garkom) i Lateranskomu, pod Leonom X. Seſſ. 11. Istoje istomacſeno *in Synod. 7. Gen. & Art. 2. in Epiſt. Adriani.* Odasčta ko hochie viſcè znati, neka ſčtie Bellarmina, *de Concil. lib. 2. cap. 15.* Kardenu, i Arsdekina. (t) I koiſe Sàbor tako Skuppii, i Svarscii, nemoxe pomankati od iſtinè, u onomu Sčto odregiuje, i naregiuje od vire, jer Duh Boxji Sc' gnim vladà, kakoje rekao Sveti Petar Aposčtò u Sàboru parvomu Jeruzolimskomu: *Viſum eſt Spiritui Sančto, & nobis.* (u) Aliſe to razumi od Sàbora velikoga; tojeſt ſvesčtenoga : *De Concilio Generali, ſeu univerſali*, koiſe Skuppii po nàredbi i zapoviidi u prav Papinoi, od Svegà Sviita; i kadga on potvàrdi : dokoncſagniabo oſſobitih Sàborah, koja cſinè Patriarke, Arczi-Buskupi, i Buskupi u ſvoim darxavam i Biskupatom, ne ulaze u cslanke vire Boxje; izvan dabi Pàpa, potvargiujuchihi, kojegod gniovo dokocſagnie razborito za cslanak vire odrèdio : jer Sčtoje vire Boxje, vas Sviit zaduxuje, po onomu: *Jedan Boogh, jedna vira, jedno Karsčtègnie.*

(t) *Apud Sbogar Th. Rad. tr. 31. de Concil. cap. 1.*

(u) *Ačtor. 15. v. 28. Greg. cap. 1. Epiſt. 14. apud Sbog. cit. n. 5.*

Oſtavioje u Svojoi vriidnoſti, i potvardio Sàbor Tridentiski ſve 475
onee Redovniicske povlaſticze, protiva koim neima dokoncſagnia u iſtomu s' recſenim zatvòrkom, premda drugacſie imà: kako obilato ukazuje naſc Reiffensčtuel, u Svojemu zakonslovſtvu, *in lib. 5. Decret. tit. 33. §. 6. De revocat. Privil.* Oſſobito nie digao, nittiſe po kojimu drago Aposčtolskoi Kgnighi od dighnuchia, i pomarſcègnia, razume dighnute onee, Kojeſu *in Corpore Juris inſerta*, akoſe u Sàboru, ili u takoi Kgnighi oſſobito ne imenujuh, ili nie oſſobitogh zatvorka : tojeſt : Volumus tales litteras haberi pro expreſſis, *acſi de verbo ad verbum inſererentur* : ili : *Non obſtantibus privilegiis, ſub quacùnque forma verborum conceſſis.* Takoſu iſtomacſili Reedu màle Brattje Sixto IV. *Regimini univerſalis &c.* §. 19. i Sixto V. Eugenio IV. Dominikanom. Leon X. i opet Eugenio Benedičtinom i s' ovim ricſma : *Quod non poſſit derogari illorum privilegiis &c. niſi de ipſorum ordine, & de hujusmodi litteris Apoſtolicis fiat de verbo ad verbum expreſſa mentio.*

Sčtoje joſc boglie i razgovetnie iſtomacſio Congreg. S. Mauri 476
Urban VIII. *Inſuper eminenti &c.* 1627. s' ovim ricſma : *Neque ſub quibuscunque ſimilium, vel diſſimilium gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, derogationibus, & aliis quibuscunque diſpoſitionibus, etiam per nos, & Succeſſores noſtros Romanos Pontifices, pro tempore exiſten-*

existentes, sub quibuscunque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & Decretis, etiam derogatoriarum derogatoriis, pro tempore quomodolibet factis, comprehendi & confundi, sed ab illis semper perpetuò excipi; & quoties illa emanabunt, in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo, etiam sub quacunque posteriori data, quandocunque eligenda, concessas esse, & fore &c. Istom akose u Kgnigam takih zatvorakah ne imenujuh razborito Redovi i Redovniiczi, i gniove povlasticze (x) gdigodse tojest razborito ne imenujuh Redovi i Redovniiczi, i gniove povlasticze, u pomarsceǵniu povlasticzah, polak gnisu, s' kripossChiu ove Urbanove, pò milosti opchiegnia, takii zatvòrczi obicsaini, koi nighda ne zasachiajuh Redovniike, i Redove: *Quia privilegia Regularium quandam excellentiam sortiuntur, ob quam requiritur expressior generalis revocatio, ut revocata censeantur: Dupplex enim est privilegii genus. Unum quod privatis conceditur, & est odium juris: alterum est quod à Principe conceditur in perpetuum in bonum alicujus communitatis, aut ordinis Regularis; & hoc aequatur legi, ac si insertum esset in corpore juris; & utpote favor, est ample interpratandum.* Tako ucseh. Oldradus *Consil. 30. in compend. privileg. Minor. tit. Privileg. in fine.* D. Thomas *opuscul. Contra impugnantes Relig. c. 64. colum. penult.* Jason *in c. fin. n. 19. & 20. ff. de const.* Marcellinus *à S. Benedicto, verb.* Privilegium *in Notabilibus, & alij.*

(x) Roderic. tom. 1. qq. Regul. q. 9. Art. 6. Archang. Rom. de Privil. Reg. l. 1. cap. 13. approbato, & impresso Romae 1843. Mendos. in Regul. Cancel. 13. q. 8. n. 6. Bursal. l. 2. Concl. 136. n. 77.

477 Josc kad koi Pàpa doisto s' zatvòrczi ossobitii dighne koju, ili koje povlasticze Redovniicske, moguhse sc' gnima sluxiti, dogodhimse to, ne kakogod, vechie po pùtu Zàkona ne Zakàxe, i na Znagnie dàde; kakoje odrèdio Gargur XIII. u Svojoi *Aequum reputantes*, daatom Jexuitom, u kojoi §. 4. ovako govori: *Tunc desuper contentis litteris, & in eis contentis dispositionibus, per quascunque derogationes &c. etiam motu proprio, & de certa scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine concessas, & factas, ac faciendas, & concedendas, nullatenus derogatum censeretur, aut derogari posse, nisi tenor earundem, tunc desuper conficiendarum litterarum, de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, foret in illis insertus; & derogatio pro tempore facta hujusmodi, per trinas distinctas litteras, eundem tenorem continentes, tribus similiter distinctis vicibus eidem societati intimata & insinuata foret: & quod aliter, earundem litterarum tunc desuper conficiendarum pro tempore facta derogationes, nemini*

Gomes Sarnen. in Regul. Cancellariae 1. & 6. n. 8. Marcel. a S. Benedicto l. 5. inst. mor. c. 16. q. 7. & alii apud Roder.

nemini suffragarentur. A Sctoje za Jexuite, za Sveje odregieno, po milosti opchiègnia, *per communicationem privilegiorum.* (y)

Ali imàde oblàst, Reed màle Brattje od Leona X., a drusctvo 478
Jexuitczko od istoga Gargura XIII.; a ostàli po milosti opchiègnia; da moguh Generao, i Provinczial u Svoii Kapituli, vidivsci potribu, zabraniti Svoim Redovniikom sluxitse s' povlasticzam; i odrechise istih. Premda to moguh ucsiniti i brez ossòbite oblasti od czarkve; zasctoje u starescinam i u Kapituli *interpratativa voluntas.* Svegà Reeda: a *per regulam vulgatam juris,* **privilegium non confertur in invitum:** tojest, povlasticzase ne dàje onomu, koiju nechie. (z)

CSLANAK IV.

Broi oprosctègniah dopùsschienih Svim pravoviirnim u blàghe dnève Svetih Redda Svètogh ocza Franczescka, i drughih Svetkovinah.

NA daar dùxni zavitnim Redovom, za plod Svetignie koi csineh 479
Raju; na posctegnie istih Svetih, i za plachiu duhovnu pravovìrnim, koi s' Svoim trùdom ràne, bràne, i odivaju tilesno Redovniike, da lascgnie, i obilatie o Svetigni raade, i na Svetigniu s' prilikom, i s' naukom griscnìke dovode; obicsàju Rimski Pàpe izasipat i diliti duhovno blàgo oprosctègniah, koja bogate duusce s' Boxiom milosschiu, i s' nebeskom vicsgniom slavom; da i Redovniiczi u Svojoi dùxnosti napridujuh, i pravoviirnise u devoczionu vechma temeglie. Ovasu Kako Sliidè.

§. I.

Oprosctègnia u dàn kogamu drago Svetoga, Reeda S. O. Franczescka, i drughih prosèchih Redovah.

KO u dan Kogamu drago Svetoga, i Svète Reeda S. O. Franczes- 480
cka, S. Dominika, S. Agusctina, i ostalih prosèchì Redovah, pohodi

(y) *Decis. Rota, & Doctores apud Dian. tr. 2. resol. 68. & Marcel. a S. Bened. l. 1. inst. mor. c. 16. q. 7.*

(z) *Emman. Roder. tom. 1. qq. Regul. q. 9. art. 2. Suarez. l. 8. c. 33. n. 4. Miranda tom. 2. q. 43. art. 4. Portel. verb.* Privileg. *n. 78.*

pohodi kojugod istih czarkvu, i u gnioi Boga pomoli, dobìva po dopùſſchiegniu Innocenczia IV. cſetareſt godinah oprosčtègnie. Po dopùſſchiegniu Clementa IV. cſetareſt i Scèſt godinah. Po dopùſſchiegniu Gargura X. takogier cſetareſt godinah. Po Nikoli III. po isti nàcſin cſetareſt godinah. Toliko i po dopùſſchiegniu Nikole IV., i Urbana V.: a po dopùſſchiegniu Sixta IV. pedeſsèt godinah, i toliko cſetardesnìczah. Sčto u ſve biiva dvi ſtotine devedeſsèt i Scèſt godinah, i pedeſsèt cſetardesniiczah oprosčtegnia, Kojeſe dobìva Svake kojeghmu dràgo Svetoga recſenih Redovah Svetkovine. (a)

(a) *Teſte Giojello lib. de Sac. Roſ. impreſſo Genua 1660.*

§. II.

Oprosčtègnia u Svetkovine poglavitihi Svetih Reeda S. O. Franczeſcka. Gdiſe i xivot Svakoga Kratko Kazuje.

481 NA Svetkovinu prislavnoga Imena Iſſuſova cſetarnaeſti dan Januara, ili u drugu nedigliu po vodokarſſchiu, oprosčtègnie puno ſvih grihah. Offim toga, kogod isti dàn rekne istoga Imena officzie ili miſſu, u kojoigod czarkvi fratarah, Duvanah, ili Brattinſtvah triuh Redovah S. O. Franczeſcka; ili na officziu uzſtoii, i miſſu uzsluſcà, i na proczeſsion, akoſe isti dan cſinii, dògie, dobiiva istah oprosčtègnia, Kojaſe dobivajuh dvorechi istim sluxbam na Svetkovinu tiila Iſſukarſtova, i priko oſmine; po dopùſſchiegniu Clementa VIII. 2. Aprilis 1598. Tojeſt na parvoi, i drugoi vecſergni, na matutini, i na miſſi, na Svakoi oprosčtegnie cſetardeſsèt danah: a na oſtalim czarkovne Boxje sluxbe ùram istoga blàgogh dnèva, oprosčtegnie ſtò i Sceſdeſsèt danah. Priko oſmine, Svaki dàn na matutini, miſſi, i vecſergni, na Svakoi oprosčtègnie dviſta dànah: a na Svakoi oſtàlih czarkvenih ùrah, oprosčtègnie oſſamdeſsèt danah. Na proceſſionu, akoſe isti dàn, ili priko oſmine ucſinii, ko na gniega dògie, iliſe isti dan pricèſti, priima takogier dviſta danah oprosčtègnie.

Ko hochie iſtinitihi bitti od ovih oprosčtegniah, neka prosčtie pecſatniczu *Bullam* Eugenia IV. *Excellentiſſimum &c.* daatu na 26. Maja 1433. Ali ko hochie s' recſeni dili dobiti ſva ova oprosčtègnia, ima kad koje ucſinii takogier rechi u istoi czarkvi

peet

peet ocſe-nàſcah, i peet Zdravih-Mariah za dobro ſtàgnie Pàpe, (b) *Rub.*
za uzvicſegnie S. czarkve, navlaſtito protiva Turskom neviirſtvu, i *partic.*
Luteranskom od padnüsctvu, i za miir karſtianski. (b) *Brev. n.*
53. 54.

Pocſetak Svetkovine Imena ISSUSOVA.

OVaje Svetkovina, s' Boxanstvenom Sluxbom, vlaſtita, i oſſo- 482
bita Reeda Svetogh ocza Franczeſcka, Zasctojuje iſti naipri ocſito pocſeo na Sviitu Sctovati, puku velicſanstvo iſtè naviſſchivati, i pripovìdati, i Sarcza pravovìrnih u devoczionu Imena Iſſuſova, u komuje Sàmom nebo daalo gliudma ufagnie blaxenogh vicsgniegh xivota nebeskogh, s' Sceranfinskim duhom uxixati; buduchimu to iſti Patriarka priporucſio, zapovidajuchi, da gdigod nàchi bude raſsùte czedulicze, s' imenom Goſpodinovim zapiiſane, kupihi, i na posteno miſto mechie, i poſtavglia; daſe veli ono Svèto Ime ne pogazii. (c) (c) *S. Bon.*
Kojuſu priporuku, i devoczion Svoga ocza tako jako ſinovi prìmili, *cap. 10.*
i proslidili, daſu Ime Svèto ne Sàmo od neposctegnia brànili, i u *vita*
Skrovisctu Sarcza i pameti s' czilim devoczionom Klagnialimuſe, *Sancti.*
vechie ſaſſvom xeſtinom duha Scerafinskoga, kako Pavao na priporuku iſtoga Iſſukarſta, noſſiliga u ùſti prid Czeſſare i Kràglie, i prid ſve pùke; navlaſtio Svèti Bonaventura, koijè devèti za Svetim O. Franczeſckom Generao Reeda bio, i oſſamnaeſtga godiinah vlàdao, s' tolikom xegliom i pomgniom raſciregnia, i uſtanovichiegnia posctegnia imena Iſſuſova, daje, kadje ucſignien Kardinalom, iſtò prisveto ime za Svoi pecſat uzeo, s' ovim nadpiſſom u okolo *Soli Deo honor, & Gloria*; Scto Sàmo za doſta ukazuje gniegovu gorùchiu posctègnia Imena Iſſuſova xegliu, i onih Koiſu pria gniega u Reedu Generali biili polak toga naſtojagnie, i slavne oprave; Zascto obicſainim nàcſinom, koii pecſat Svojoi kuchi i doſtojanſtvu cſineh, takoga uregiujuh, da ukazuje, ili parvò naslàgiegnie Svoih xègliah, ili Svoih Stàrih junacska dila. Odkud pravoje jedan pivalacz pecſatu Svetogh Bonaventure ovi podpis ucſinio.

Solis verba ſonant, Soli cum nomine Solis.
Quam bene conveniunt. Sors bona nomen habet.

NIttie posli gniega magnia xeglia, i nàſtojagnie za iſtò posctègnie 483
u Reedu S. O. Franczeſcka biilo, u komuje posli parvu na Svem

Sviitu Kapelu, i otar posčtegnie Imena Issusova imalo, u czarkvi manastiira Grada Antisiodora u Franczuskoi Zemgli, po ossobitom xestokom nàstojagniu nikoga ocza fra Bonaventure du Biez, istoga manastiira Redovniika, velikogh naucsiteglia, i Bogoslovcza; koije, za vechì blaghdan, i slavu istoga posčtègnia, mlogà oprosčtègnia za istu Kapelu, i otàr izprossio od Klementa sèdmoga Pàpe, i tako devoczion puka u posčtegniu Imena Issusova uxegao, daje Franczesckò

(d) Vading. in addit. ad an. 1252. de fataville drughi pod ovim imenom istoga grada Biskup, po Svem Svojem Biskupatu zapovidio ovo prisveto ime ossobito slaviti. (d)

I s' ràzlogomje ovo posčtègnie Issukarst Reedu Svetoga Franczesćka dao, buduchi Franczesćko Barjaktàr Gniegov, a Barjak s'

484 kopjem igiè, jerga kopje i nosii i brànii: nittise Barjaktarom kopje brez Barjaka dàje. Barjakje nadpis posčteni kopia, pokazujuchi Ime, i velicsanstvo Kràglia, Kògaje voiska. Kopjeje Karstiansko Kriix Issukarstov, a Barjak Ime gniegovo prisvèto, buduchiga pod ovim nadpissom u boi donio, i na Kalvarihi ussadio: JESUS NAZARENUS REX JUDÆORUM. Davsci dakle Franczesćku Krìx nossiti, i slavu istoga navisschivati, vasje ràzlogh bio, i zlamegniemu slave dati, kojeje parvo i jedìno Ime ISSUSOVO, brez kojega, nie boino kopje posčtene, i slavne voiske, vechie pogardnà viscala Pustainske Sille. Pravoje dakle i dostoino Barjak Karstianske voiske naipri razvien, i lipota gniegova nebeska ossobito ocsito ukazalase u Sceregu Franczesćkovu, koije parvi s' ossobitim zàvitom za Kriixem poscao.

485 Nittisu mankali takomu razviègniu i ukazagnìu bubgnievi, trùbglie, i Svirale, koje obicsajuh udarati, kadse u voiski Svitovgnioi Barjak razvìa: Zasčto ossim Patriarke Svetoga, koije, dokje Krìx primio, s' velikim jekom zatrùbio, i sve jednako, ne odahnuvsci, za posčtegnie Imena ISSUSOVA do smarti trùbio, biloje vazda u gniegovom Reedu gorùchi naucsitegliah ovoga posčtègnia, xestokih Pripovidalaczah, i navistitegliah istoga, Koisu duhovni bubgnievi, i trùbglie; i razlikih gorùchi devoczionah, i devotih Brattinstvah, za istò, kojasu, s' sloxnim obsluxegniem takoga Bogogliubstva, biila vazda mloghim varsna prilika istoga, podraxujuchi mloghè, kao svirale, kadse slàxuh, po Svojem glàsu ighrati, i nebo vasseliti.

Osso-

Osſobitiſu u tomu biili, Sveti Bonaventura (Koije zato i pro- 486
zvan nauchitegl Scerafinski) Svèti Bernardin od Siene, i Svèti Ivan Kapisctran; navlaſtito Svèti Bernardin, koi premdaje Smalakſao ime Bernarda (*Bernardinus enim est diminutivum Bernardi*) nie od devocziona Imenu Iſſuſovu ni za jednu dlaku pomankao, vechiega uzvelicſao do slave, koju danaſcgnì dàn na Sviitu u czarkvi Svetoi imàde; pacſeje iſtà czarkva Svètà po takomu gniegovom devoczionu od privelikì, i teſckih nevogliah dahnula, Kojeſuju s' pocſetkom viika trinaeſtoga Svoga pritisnule biile, i mucſile cſak do Bernardinova vrimena, viſce od trideſsèt godiinah, zarad nesloghe u obiragniu Pàpe, i zarad zle voglie Friderika II. czeſſara, s' Gargurom IX. Papom, koije, hotiuchi znati ko darxii Sc'gnim, koli s' Pàpom, metnuo u velik nesklad Gradove, i varoſci, ſela, i kuchie, i iſtè kùchiah obitolicze.

Kòmu neskladu priſtavsci dva rogienà moguchia bratta Nim- 487
cza. *Pistorienses*, Gvelph, i Gibel, otvorioſeje meidan iſtòmu na Svaku Zlochiu i opacſinu: zascto ſtàvſci xeſſchiè, Gvelph za Pàpu, a Gibel za Czeſſara, ucſiniliſuſe csètah Arambaſce; *Gvelph* prid onima Koiſu s' Pàpom darxali, Koiſuſe od gniega i prozvali *Gvelphi*: a *Gibel* prid onima koiſu s' czeſſarove ſtràne biili, od kogaſuſe i prozvali *Gibellini*. I takoſuſe megiu ſobom zaujili bìli, daſuſe (tirajuchi jedni drughè iz gradòvah, vàròſcah, sèlah, i kùchiah, a plemenite i velikè obiitolicze diilechiſe, i razdirajuchi dobrah) megiu ſobom progonili, tirali, bili, i robili do velike karvi, i do Satarvègnia mloghi mìſtah, i czìla izkorègniègnia mloghih plemenitih i veliki obitoliczah. Puſtaiamſe, i lùpexom ſvi xeglni puuti otvorili. Zàkon Boxjegh posctègnia, i duſcevnogh ſpaſegnia Saſvim pogaxen, iſtina i pravda s' velikim brez-obraztvom protirana, czarkve pogargiene; megiu Sebicſnim, i Svima gliudma razpùſſchiègnie do tolike opacſine doſclo biilo, da kobi drugoga na dobro ponukovao, popgliuanbi bio; kobi kòga za zlo pokàrao, s' velikomje pogardom protiran bio, i drugacſie kàran. (e)

(e) *Haroldus sect. 2. an. 1405.*

Doxivſci to Svèti Bernardin, i bivſci zarad Svoje varlo xeſtoke 488
xeglie za viru i zàkon Boxji, i za ſpaſegnie dùſcah, ucſignien Predicaturom, pogardivſci ſve kolike protivsctine, ſramote, i progonſtva, kojaſe cſigniauh takim xeglnìkom, pogie od miſta do miſta po ſvoi latin-

latinskoi zemgli, u kojoi recſenà paklenà vatra naivechma goràſce, pripovidajuchi iſtinu i pravdu Boxju, i priporucſujuchi zàkon Svètignie, a grihe pſujuchi i karajuchi griſcniike, brez i jednogh hàtora; ſvim zato naivechma priporucſujuchi posctègnie Imena ISSUSOVA, pominajuchi iſto na ſvaki ràzlogh iſtine, i Svetignie, s' mloghim fàlam iſtoga diike, i csèſto s' vechim glàſom priuzimajuchi, i viicſuchi: JEſum *omnes agnoſcite, amorem ejus poſcite*: Iſſuſa ſvì poznàite, gliubav gniegovu isctite: *In nomine* JEſu *omne genu flectitur*: Imenuſe Iſſuſovu Svako kolino klagnia. (f) *Nec enim aliud nomen ſub cœlo datum eſt hominibus, in quo nos opporteat ſalvos fieri*: Neima pod nebom drugoga imena, dàta gliudma, u koje moxemo, i imamo ſpaſeni, i u viik ſaragnieni bitti. (g) Takobomuſeje velicſanstvo Svetignia, i Kripòſt ovoga priſvetoga imena u ſarczu ukorenila biila, da nitje scto govorio, ni csinio brez fàle iſtoga; na priliku podrìtla Svògh imena Svetoga Bernarda: *Inſipidus eſt anima cibus &c.* (h)

(f) *Ad Philip. 2. v. 8.*
(g) *Actor. 4. v. 12.*
(h) *Bernard. Serm. 15. ſuper Cant.*

489 I takoſumu recſenè, i drughè mloghè fàle Imena ISSUSOVA vrùchie iz ùstah izlazile, i griſcnike u ſarcze udarale, da nìſu od gniega bixàli, i pſujuchiga progonili, kakoſu pria csinili, vechie s' tolikom nàlogom za gnim iscli, da niiſu moghle ni czarkve ni ulicze mlosctva fatati: nittie u ſvem mlosctvu drugò biilo csuti, nego placs, i uzdiſagnie: tako daje barzo, pomirivſci paklenu zavadu, i obràtivſci griſcnike u pokòrnìke, Italiu s' protivnom vatrom uxegao, doſcavſci k' gniemu na pokoru, placſuchi, i izpovidajuchiſe (Kadje kao Petar u Jeruzolimu prid czarkvom Salamunovom, (i) puſtivſci kao grom iz ùſtà: *In Nomine* JESU *Chriſti Nazareni ſurge, & ambula*, digao jednoga kgliaſta, i boleſna iz poſteglie, i mlogà drugà csudeſa ucſinio) (k) ne ſamo peet igliàdah (l) vechie ſva Italia, zamuknuvſci prid gnim ſvi poglavàri zlocſinſtva, kao prid Petrom u Sinagoghi ſve ſtareſcine csifutczkogh neviirſtva, (m) s' tolikom Sctiimom gniegove Svetignie, i nauka, da kadbi ko pocſeo proſtie, nego Svètignia podnoſsii, govoriti, doſtaje biilo rechi: *Mucſi, Bernardinje ovdi*: Kojaje riics i danaſcgni dàn obicſaina u Italihi: *St Bernardinus adeſt.*

(i) *Actor. 3. v. 6.*
(k) *Vading tom. 5. an. 1424. n. 4.*
(l) *Actor. 4. v. 4.*
(m) *Ibid. v. 14.*

Joſc

Josc kako u Svitovgnioi voiski, junàczi koi Barjak csuvaju, ta- 490
kiisù, da i u boju pria xivot izgubè, nego Barjak ostavè, zasĉto u
Bariaku stoii sve posĉtègnie voiskè; Kadbo Barjak izgubii, i s' nai-
vechimse dobiitkom stiidi, zato oko Barjaka naiboglie poizbor junà-
ke mechiè. Takisu za ovi Barjak Scerafinske voiske junaczi biili,
Sveti Bernardin, i Svèti Ivan Kapisĉtran, i fra Mattie nikii Czimara,
rodom Sicilian, nàrodom Scpagniul; Koisu nighda za dosta ne po-
fàglienim junasĉtvom na meidan Bogoslovskoga boja u Riimu izas-
cli, protiva mloghim, vechiè zlobnim, nego Sveto-xeglnim nepria-
tegliom, koisù sasvom Sillom navalili biili, da Barjak ovi sataru, a
Bernardina na vatru metnut oprave: Sĉtobimuse doisto dogodilo
biilo da meidana odarxao ne bude.

Oviscje boi ovako dogodio. Sliidechi Bernardin s' ne izre- 491
csenim uxgagniem duha, fàle Imena ISSUSOVA u svi svoi predika,
i sve nove nàcsine izmiscgliavajuchi, kako boglma devoczion istoga u
Sarczih pravovirnih ukoreniti; izmisli, i s' zlàtni slovih, megiu
suncsani zràczi csini upengati na jednoi dàski istù istoga priiliku, u
kojoimuse sada klagniamo. Kojcje izmiscgliegnie isto nebo posà-
lilo, i potvardilo: jer, kako piisce Molanus, (n) pripovidajuchi
jedan puut u Riimu, istamuseje prilika u suncsani zràczi Sjajuchi de
svarhu gláve ukazala; i onjuje od sele vazda posli pridike s' pulpita
puuku ukazivao; Kojoisuse priprostiti s' velikim devoczionom Kla-
gniali, i fàle Imenu ISSUSOVU uzdavali; alihi naucsnihi niisu
slidili, vechie u nenavidòst stali, i tesckoga ozlobili, prikazavsci
Martinu V. Pàpi, daje Bernardin Krìvo-i ludo-Boxacz, i csini puuk
pravoviirni Krivoboxiti, i ludoboxiti: *idololatrave.* Sĉto csuvsci
Pàpa, a Bernardin pripovìdajuchi priko korizme, i csinechi isto, u
viterbu gràdu blizu Riima, pozvaga, i zapovidii da u Riim dògie,
i ràzlogh od Svoga nauka dàde. On kako pràvi Redovniik i Siin
Svetoga Franczescka, koije ossobito posluh Aposĉtolskomu stolu
zavitovao; i ne kàrajuchiga za to poznagnie vlastite dùsce, i tako
ne bivsci, kako nasci govore, Scupagl pod uscima, i zle dùsce; taki
pripoviidagnie ostavii, i u Riimu pogie, sliidechiga od svoje voglie
poglavitihi gràda, i veliko mlosĉtvo puuka, da svidocsanstvo gniego-
voi Svetigni dàde, bojechise damuse u Riimu Sĉtogod ne dogodii.
Doscavsci u Riim, izàgie prid Pàpu. Pàpaga osĉtro s' ricsma kàra, i
priiti,

(*n*) *Lib. 3. de imaginibus cap. 18.*

priiti, ako bude iſtina Sčtoſe gavori, drugacſiega kàrati: megiu to zabragniujemu viſcè pripovidati, i priliku Imena ISSUSOVA prid puuk iznoſſiti, i zapovìda da iz Riima ne izlazii, dokſe od toga podpuno ne izvidii.

492 Sčto razumivſci protivniczi, barzo po Svoi Italihi razglaſiſce, daje Bernardin kako odpadniik od iſtine, i Krivoboxacz u Riimu odsùgien, i nauk gniegov proklèt: tako daſu Biskupi po Italihi zapovidili daſe nikò u izpoviidi ne odriſcuje, ko u Svojoi kuchi priliku Imena *Iſſuſova* upiſanu ili upenganu darxii; po cſemuje u tolikò progonſtvo prìlika Svèta doſcla, da gdiſugod koju na daski, il na plàtnu nahodili, u vatruſuju bàczali, a na Kamenu, i na Zidovi upengane, s' màglii razbiali, i s' guozdenii grebenii deràli: a Bernardinovu brattju Redovniike, kadſu od vràta do vràta igiuchi kruh proſili, vicſuchi: *Na dvòr Iſſuſe*, s' vratahi tirali, i drugacſie gardili; kako iſti Sveti Bernardin Kazuje u kgnighi, kojuje tùxechiſe piiſao Kardinalu Pokliſaru Aposčtolskomu u Bononihi, i koju do-
(o) *In Ma-* noſi *Bernardinus* de Buſtis. (o) Aliſu budalaſto na Svoje texè od-
rial. p. 5. sùgiegnie, i ſramotu ucſinili, jerſuſe pria boja s' dobiitkom meidana
Serm. 11. fàlili. To ſve obilato pomina S. Antonin. (p)

493 Pàpa megiu to, isčtuchi Bernardinovi protivnìczi, i oſſvaditegli,
(p) *S. An-* daſe gniegova piisma po naucſnii gliùdii Reeda Dominikanskoga i
ton. tit. Agusčtinianskoga izvidè; dopùstii i zapovidii daſe to ucſinii, priſta-
22. cap. vivſci takom izvigiegniu tri varlo Boga bojechia Kardinala: tojeſt
7. §. 5. Antuna Caſſini, Biskupa Senèskoga, Kardinala *S. Marcelli*; Antuna Koriaria, Veneczîana, Biskupa Bononskoga, Kardinala *S. Chryſogoni*; i Nikolu *de Albergatis*, Reeda Kartuzianskoga, Kardinala *S. Crucis*, cſovika s' mloghima Aposčtolskim Pokliſarſtvi ſvìtla. Koi izvarhſcivſci zapovìd, premda niiſu nisčta naſcli, po cſemubiſe mogao Bernardin odsùditi; narediſce nisčtanemagnie da oſſvaditegli ràzloghe Svoje protiva gniemu izneſſu, i krivinu gniegovu ukàxuh, odredivſci za taku diſcputu, i prigovaragnie jedan iſtinit dan: I buduchihi mlogo biilo, koichie protiva Bernardinu govoriti, dopuſtiſce da i on uzme vechiee svoga Reeda druxine, koichie ſc' gnime za gniegov uzrok govoriti.

494 Svetie Kapisčtran tada bio u Napogliu, kod Ivaniczè Kragliczè iſte zemgliè, kojagaje odazvala biila, da u gniezinoi zemgli iziskuje, i izvigia

i izviigia protiva xudiom, od gniova neviirſtva. I cſuvſci oſſvadu tescku Svojega mesčtra Svètogh Bernardina, oſtavi za vrìme Kraglicczu, i gniezinu sluxbu, i takiſe diili i hode u Aquilu, Svoje ponukovati, da buduh za pravdu, i Svètigniu Bernardinovu; i uzeti gniegova i drugà od toga piiſma: gdi i prìliku iſtù Imena Iſſuſova, Kojuje Bernardin iznaſcao, i pripovìdajuchi pùku ukazivao, cſinii na jednoi daski upengati: pak uzamſci ſve ſobom, pogie hìtechi u Riim, s' velikim drùsčtvom Gragianah Aquilanskih; s' koima ſtigavſci na vràta Rìmskà, varxe priliku na varh motkè, i noſſechiu uzgor prid mlosčtvom pùka, kojeje, Sčto od prisclaczah, Sčto od Riimglianah (*Svidocſi Barberius*) biilo od sčtò i dvadeſsèt igliadah, unìgie u Rìm iſti odregienì dan za prigovaragnie, i diſcputu, pivajuchi ſvi Skuppa piſmu Svetoga Bernarda: *JEſu dulcis memoria &c.* tojeſt: **ISSUSOVA uſpomena, Sarzu slatka, i veſſela; Al Svarh meda, i Svarh Svèga, slatko bitti kod gniegà &c.**

Pàpa videchi mlosčtvo sloxno uxgana pùka za posčtègnie Imena 495
ISSUSOVA, primiſtii prigovàràgnie od Bernardinova uzroka u drughi dàn, i dade megiu to Kapisčtranu blagosòv, i oblàſt, govoriti Sčtogod zna, i moxe po zàkonu, i ràzlogu Bernardina u Svojem uzroku pomochi. Kad dògie odregieni dàn, Skupiſceſe ſvi prid Papu i Kardinale u Vatikan; tojeſt u czarkvu Svetoga Petra, i pocsè prigovaragnie. Oſſvaditegli mlogà rekoſce protiva Bernardinu, na kojaje òn u varh za doſta odgovorio, i temeglito ukazao, da u Svemu cſemuje pùk ucſio, i cſinio, nie Sagriiſcio, ni protiva Bogu, ni Czeſſaru, ni Zàkonu, ni Svetomu piiſmu, ni Svetim dokoncſagnma, ni protìva Svetim oczem, ni czarkvi, ni ſtolu Aposčtolskomu; tako daje Pàpa Martin V. jurve poznao, i s' zlamegni ukazao, daje nenavidòſt i zlobba oſſvaditeglie protiva gniemu ganula. Nisčtanemagnie hotti, da i Kapisčtran Svoje ràzloghe reknè, i na protivne odgovorì, koije posli dugogh i naucſna govoregnia, za pravdu, i Svetigniu Svojega mesčtra Bernardina, s' velikim zadovogliſtvom, i zacſugiegniem Pàpinim, ſve oſſvaditegliah protivne ràzloghe, oſſamdeſsèt i peet brojom, s' iſtim gniovim ricſma, kako dahije upiiſane Sčtio, priuzeo, priuzimajuchi mochno oborio, pak prid Svim mloſtčtvom, s' velikom iſtoga, i Pàpe dragoſſchiu, i utiſcègniem obadva zapoupili:

JEſu

JEsu nomen agnoscite, amorem ejus poscite: Issusovo Ime svi poznàite, gliubav gniegovu isctite.

496 Pàpa drughi dàn dozvavsci k' sebi Bernardina, s' gniegovim vìrnim ucsenikom, i drùgom Kapisctranom, ocsinskigaje s' ricsma pomilavao i ponukovao, i daomu obilat blagosov, i oblàst, riics Boxju pripovidati, i prislatkò Ime ISSUSOVO Sassvom fàlom pùku navisschivati, i priliku istoga nossiti, i Svakomu ukazivati, i priporucsivati. Josc (damuse ocsito posctègnie vràti, buduchi ocsito dighnuto biilo) narèdio, dase ucsini jedan blàgh Sassvom posctenom opravom, i s' Skuppom Svih czarkovnikah, i pravovirnih Svitovgnìkah, proczession, nossechi prid gnim na bogatu *Barjaku* upengano Ime ISSUSOVO, kakogaje Bernardin pengat naucsio: Sctoje i ucsignieno, i na Svarsi istoga proczessiona, Florenchiani, gledajuchi vas Skup istoga, uzdighli u uliczi Svetoga Krìxa jedan Kamenit stuup, s' izrizanom na gniemu istom prilikom, za vicgniu uspomenu tako Svètogh i slavnogh Karstianskogh junacskogh mediana, (q) komuje nikì ovi podpis ucsinio.

(q) *Vading. tom. 5. 1427. n. 4.*

Signifero vincit gemino DEus, atque triumphus.
Linguarum a gemina pangitur ecce Tuba.

497 POsli togà zapovidiomuje isti Svèti otacz, da ossamdesset dànah za Sebicze u czarkvi Svetoga Petra pripovìda; Sctoje s' obilatim plodom izvarscio: za tim u mloghim drughim Rimskim czarkvam pripovidao, i gospodin riicsi gniegove s' csèsti csudesì potvargivao. I tadaje pocseo sadascgni obicsai, na czarkveni vràti, kuchnì cselii, i prazii Ime ISSUSOVO pengati: u csemuje, kako i u bràgniegniu, naivechi pomochniik Bernardiinu Svèti Ivan Kapisctran bio, koije u mloghih zemglia, kojeje priscao, pripovidajuchi istinu Boxanstvenu Svetoga Evangieglia, obicsai ovi Svèti utemeglio, s' prixestokim vazda devoczionom posctujuchi, i pravoviirnim priporucsujuchi, da Ime ISSUSOVO ossobito posctujuh, i priliku istoga za parvu Svetigniu darxè; Kako Svidocsè vicsgnie uspomene, kojeje ostavio, navlastito u Nimacskoi, i Macxarskoi zemgli, ne Sàmo u tvardim Kamenitim prilikam, vechie i u mloghi csudessi, kojaje s' devoczionom, i s' prilikom Imena Issusova ucsinio, navlastio Kadje s' Jankom

kom voivodom, Macxarskoga Kraglia Mattiaſca oczem, ſtraſcnu Sillu Muhameda sèdmoga Turskogh Czara pod Biogradom tri puut razbio, na vodi i na Suhu; i gràd oſslobodio, izaſcavſci na gniega prid voiskom s' Barjakom Zlamenovanim Imenom Iſſuſovim, i Svi u juriſcu zavikavſci : *Faglieno budi Ime* ISSUSOVO.

Ovije Svèti, tojeſt Kapisctran, u Illoku poſcao s' ovoga Sviita, i ondi ukopan bio, ucſinivſci za posċten ukop vas haracs Nikola Illocski Bàn, i voivoda: ali gdimuje ſad tiilo neznaſe, nikì darxe daje u vlahah opovskih. Drughi velè, daje prid parvu posli gniegove ſmarti Tursku voisku prineſceno iz Illoka u velikii vinogràd, miſto tako Zvàno na Macxarskoi Kraini, od Pogliacske ſtràne; Gdigaje, velè, Prinska macxarska kuchia, pokalvinivſciſe, i isikavſci ſve fràtre, a manaſtir do zemglie razhorivſci, bàczila u jedan dubok bunàr, i zatarpala zemgliom i kamegniem. Macxari velè, dachie, kadſe gniegovo tiilo nàgie, imati Kraglia od Svoga nàroda.

Odkud: ne govori iſtinu, vech zlobno Svètogh Bernardina 498
opadà, ko veli, daje òn proſt, i zdrav puſſchien iz Riima, jerſeje Svegà sċtoje od Imena Iſſuſova ucſio i za iſtoga posċtègnie ucſinio, odrekao; Zasċto òn toga nighda nie ucſinio, kakomi Svidocſi Bernardinus de Buſtis, s' ovim ricſma : *Beatiſſimus Pater meus Bernardinus iſta duo ſigna per Italiam portavit, ſcilicet Nomen* JESU, *&* *Glorioſæ Virginis* MARIÆ; *propter quod nunquam fuit hæreticus, ſed fidei Chriſtianæ zelator præcipuus : nec de hujus ſigni veneratione unquam pœnituit, ut ſcribit homo quidam; ſed uſque ad mortem in ipſius veneratione perſeveravit.* (r) Premdaſu posli Smarti Martina V. za (r) *P. 12.*
Eugenia IV. koije za Martinom Pàpa bio, iſti protivniczi opet pro- *Serm. 1.*
tiva gniemu zato ſilno uſtali biili, i podbunili na gniega, s' velikom himbom, i zlobbom, naipri Sienu, pak Bononiu, i opet Riim, naſcavſci, i dovedavſci za nòvcze Krive Svidoke potvorenè u gniemu Krivine. Aliſeje kako i parvi puut od ſve gniove zlobbè slavno opravdao, po Svidocſanſtvu iſtoga Eugenia Pàpe, u ovoi Kgnighi.

EUGENIUS PAPA IV.

Ad perpetuam rei memoriam.

499 *SEdis Apostolicæ circumspecta benignitas nonnunquam ea, quæ subdolis, & impiis Suggestionibus contra personas Ecclesiasticas, præsertim Religionis voto dicatas, attentatà sunt, ut eo liberius & quietius, sedulum & devotum, sicut ex debito suæ professionis adstringuntur, exhibere valeant Altissimo famulatum; potioribus inducta rationibus, & veritate comperta, revocat, ac in statum pristinum restituit, prout, rerum, & temporum qualitate pensata, id novit rationabilius expedire. Dudum siquidem causas inquisitionis, & denuntiationis, quas dilectus filius Michaël Plebanus sancti Adalberti subderassen, Pragensis Procurator, & Promotor causarum fidei in Romana Curia, movebat, seu movere intendebat contra dilectum filium Bernardinum de Senis, Ordinis Fratrum Minorum, de, & super crimine hæresis, & super eo, quod quemdam characterem novum hujus Nominis* JESUS, *quem ipse Bernardinus de novo adorandum invenerat: & aliis criminibus, excessibus, temeritatibus, & scandalis, ut dictus Michael asserebat, in hujusmodi causa deducendis: nec non ipsius Bernardini fautores, receptores, dogmatizatores, participes, & sequaces, præsertim in præmissis criminales; tam conjunctim, quam divisim, cum potestate simplici, & de plano, etiam ex officio, sine strepitu, & figura judicii, juxta tenorem quarundam litterarum fel. rec. Martini Papæ V. Prædecessoris nostri, in sacro Generali Concilio Constantiensi super hoc concessarum, procedendi, dilecto filio Joanni, tituli sancti Sixti Presbytero Cardinali, audiendas, cognoscendas, & fine debito terminandas, sine scitu & voluntate nostra commissas fuisse reperimus. Et deinde, sicut accepimus, dictus Cardinalis,*

dinalis, nonnullis coram eo per dictum Michaelem Procuratorem & Promotorem testibus productis, qui minus veraciter, & improbe deposuerunt, ut asseritur, dictum Bernardinum publicè & notorie de præmissis diffamatum existere, tum & omnes alios singulos fautores, receptores, dogmatizatores, participes, & sequaces in earum propriis personis, per suas certi tenoris litteras, sub anno à nativitate Domini millesimo quadringentesimo trigesimo primo, Indictione nona, die vero vigesima prima Novembris, ut coram se infra certum terminum peremptorium competentem, tunc expressum, comparere deberent, citari fecit, & mandavit; ac ipse Bernardinus, & quidam alij præfati fratres ad Romanam Curiam præfatam, coram eodem Cardinale, litterarum præfatarum vigore, citati personaliter extiterint, non sine eorum gravamine, contumelia, & jactura. Cum itaque fide dignorum testimoniis nobis luculenter innotuit, dictus Bernardinus habetur, reputatur, & est homo honestæ conversationis, vitæ laudabilis, & religiosæ, & optimæ famæ, nedum Catholicus & Christianus fidelissimus, sed & acerrimus, & rigorosus hæresum extirpator; & ob ejus integritatem vitæ, laudabiles verbi Dei prædicationes, & salutares bonorum operum fructus, præclarissimus fidei Catholicæ prædicator & instructor rectissimus, in omni fere Italia, & extra, inter cæteros famosos Evangelizatores verbi Dei, præsentis ætatis, probatus, & notus communiter referatur, nec unquam fuit de hæresis crimine apud bonos, & graves, ut proponitur, diffamatus; quinimo repertus traditionibus & mandatis sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, ejusque summorum Pontificum, Doctorum, & SS. Patrum, totis viribus inhærere; ac profiteri, & prædicare quidquid eadem Sancta Mater Ecclesia jubet, docet, nec ab eis in aliquo deviare; proponatque nostris, & dictæ Ecclesiæ, sicut semper assolet, humiliter & devote præceptis & jussionibus protinus obedire. Nos igitur cu-

pientes

pientes eundem Bernardinum &c. &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno 1432. Septimo idus Januarij, Pontificatûs nostri anno primo.

500 IS' timje ustanovichiena za vas viik, na nebu i na zemgli slava Imena Issusova, u priliki devocziona Bernardìnova, po Svetigni gniegova nauka; Sctujuchiga sada, i Klagniajuchimuse u istoi vas Karstianski sviit. A gniemu i gniegovom Reedu pripravgliena i potvargiena vicsgnia diika i posctègnie, piismobo Sveto govori: *Gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum*: Slavichiese svi u tebi gospodine, koi miluju Ime tvoje. A na drugom mistu: *Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam, propter nomen tuum &c.* Duhchieme tvòi dobrì dovesti u zemgliu pravednu, zarad Imena tvoga. Zatoje doisto po Duhu Svetomu i pravednomu: giemu, posvetivsciga, czarkva Svèta dàla u ruke Barjak sve nebeske slave, kako ukazuju sve istoga prilike, pengajuchise s' istom prìlikom u rukuh, kojuje on parvi Imenu ISSUSOVU pengat naucsio, zlamenujuchi s' trima slovii, tojest IHS, i s' Krixom u Sriidi, ISSUSA, CSOVIKA, SPASSITEGLIA, koije kragl, a Krìx Barjak sve nebeske vicsgnie slave, jerse brez Kriixa ne dobiiva: *In hoc Signo vinces.* Nitti Barjak posctenie nosii, nego koga Junacski iz boja iznosii, zato ni Svitovgnie voiske Barjak nighda ne uzimajuh od onih, koiga u boju dobiivajuh.

501 A Reedu gniegovom, koije màle Brattje Svetogh O. Franczescka, dopùstila, i dosùdila, da za vicsgniu uspomenu tako slavnogh junasctva, csinì blaghdan slave prisvetoga IMENA u priliki brez prilike, isti dàn u koije tako viteski obràgniena, i posvechiena; tojest csetarnaesti missecza Januara, iliti Siicsgnia, odrèdivsci za vechie posctègnie istoga, diliti Svim koi u Franczesckanske czarkve dògiuh, slaviti taki blaghdan, i ucsinè molitvu kako gori, sve blàgo ondi izbrojeno. I pravoje, da gdie prisveto Ime imalo parvo posctègnie, imàde i parvu slavu, kakoje nikii devòti pivalacz podpiisao.

Seraphicus JESUM *veneratur primitùs Ordo,*
Primatum in cultu Nominis ergo tenet.

Svisu

Svisu vazda za veliko, kako i jest, posčtègnie Reeda Franczesc- 502
kanskoga ovo darxali; alie ossobito veliko biilo u czìni Svete usporene Benedicta XIII. Pàpe, koije, buduchi isti Reed primio, Sctoje on drughima, na moglbu Karla Sceſtoga, nascega Sviitlogh czessara, narèdio; tojest da odsele istu ossobitù Franczesckansku Svetkovinu Imena ISSUSOVA, nebuduchi zapovidgnia od posla, za vechi istè blaghdàn, slave vazda u drugù nedigliu po vodokarsschiu; dozvavsci k' Sebi Procuratura Generàloga, iliti opraviteglia poglavitogh stvàrih Reeda, fra Jozippa *ab Ebora*, i csudechise Kàraoga, dasu tako lakko dighli ossobito slàvnu usporenu csetarnaestoga dneva Januara u Svojemu Reedu, pristavsci barzo opchienoi Svojoi nàredbi czichia Svetkovine Imena ISSUSOVA, s' kojom nàredbom nie on imao odluku Reed S. O. Franczescka zaduxiti, znajuchi dobro, kolikoje ossobito velikè slavè istoga uspomena onii dàn, buduchi u istì istì, s' Slavnim *vivat* Svegà Riima i Sviita, junacski protiva mloghim protivniikom Obrànio posčtègnie Imena ISSUSOVA u priliki slave, kojuje istii upengao, i u kojoi sada vas Sviit isto Ime slavii; i s' tim bio parvi uzrok, dase u broi blaghi dnèvah czarkve Svète i blagdan Imena ISSUSOVA ossobito stavii. Scto, recse, ossobit velik ràzlogh csinii Reedu S. O. Franczescka, daga isti isti dàn slavii; i zato zapovidì na 26. Jan. 1728. daga isti dan sliidi slaviti, premdaga ostàli u recsenu nedigliu slavee; jer nie Imenu ISSUSOVU magnia slava takà uspomena, negoje uztèzagnie od posla na istoga blàghdan; pacsechie bitti vechià, jerchie tako imati obadve.

Sliidè istà oprosčtègnia.

NA Svetkovinu Svetih Berrarda, i druxinè, parvih mucsenikah 503
Reedà. Dvasu parva biili misniczi, dva drugà laiczi, pètie bio misnik Pop, Svi Talianczi; Kojeje isti S. O. Franczescko, poscavsci òn na jednu stràņu pripovidati Tùrkom Zàkon vicsgniegh Spassegnia, tojest u Babiloniu; gni poslao na drugu strànu, tojest u Afriku, takogier megiu Muhamedovcze, uprav u Gràd, i dvòr Kragliestva Miramolinskogh, god. 1219. Gdi doscavsci, naiprisu uprav u mescit uniscli,

unifcli, i zacfugienim Tùrkom novim iz nenada gliudma, i gniovoi slobodi, na glàs pocfeli Svetigniu nauka Iſſukarſtova pripovidati, i blùdnu ludoſt, i pogardu Muhamedova ukazivat. Nittihije mlogò nemilo biègnie, i zaufcagnie, s' koimſuhi od onud iztirali, moghlo uplaſciti, vechiehim vechma uxeghlo xegliu za Iſſukarſta Karv proliti, otiſcavſci od onuda uprav u dvòr kràglia, prid koimſu iſtù predikus' vechim duhom priuzeli, i Saſvom manita od gliutine Kràglia Sarcxbom, pod paliczam, i u kùli osctra zatvora, brez i kakva za dvaeſt dànah jila, jednako slidili, pripovidajuchi s' varh kùle iſtinu Karſtiansku, a Muhamedovu làx pſujuchi, Svim Koiſu pùtem prohodili. Samohije Siin Kragliev, po naravi miloſtiv teſcko oxaloſtio, utiſcivſci ocza Sarcxbu, i izproſivſci milòſt, dahi ne gubii, vèch protirà. Sctohimſeje i u Maroku, drugogh iſtògh zàkona Kraglia gràdu, u koihije cſinio odveſti, dogodilo; Koihije takogier posli mlogogh gliuta fruſtragnia, prinemilla Kiigniègnia, dubokogh zatvoràgnia, i glàdom moregnia, dva puut tirao cſak do Karſtianske Kraine: ali oni niiſu pristali vrachiatſe, i dilo Apoctolsko Sliditi, dogodhim nie iſti Kràgl cſuvſci u jedan peetak gdi prid mecſitom Muhamedov zàkon rùxe, uzamſci ſabgliu Svim Svojom rùkom glàve po pole raſikao, god. 1220. Gniovaje ſmart, oſſim mloghi, kojeje rodila Iſſukarſtu, rodila S. Antuna od Padue Reedu S. O. Franczeſcka, kakochieſe ſad cſuti) 16. dàn Januara oprosctègnie puno ſvih grihah.

504 NA Svetkovinu B. Ludovike udoviczè Riimkignie, plemenite kuchiè Albertoni, 3. Reeda S. ocza Franczeſcka (kojeje bogatà kuchia biila Siromaha goſtionicza, u koimaje ona tako viirno Iſſukarſta gliubila, da liiva rùka izprazne Svitovgnie slavè nie nisctaza gniezinu gliubav znala, jerje Srebarne, i zlàtne nòvcze, kojeje obilno dìlila, u komadichie kruha dàjuchi uboghim krila, priporucſivſci Bogu, da onomu koi vechiu potribu ima cſinii vechiè zapaſti. Gniezino tiilo pocsiiva u czarkvi Reeda iſtogh gràda, kod Reformata u liipoi od Alabaſtra grobniczi) 31. dan Januara oprosctègnie puno ſvih grihah.

505 NA Svetkovinu BB. Petra Karſtiteglia, i druxine, mucſeniikah, Scpagniùlah, 1. i 3. Reeda S. O. Franczeſcka, pod imenom *Diſckalczeatah* (Gniovoje drùsctvo biilo dvaeſt i tri; Scèſt 1. Reeda, cſetiri

miſnii-

misniika, i dva laika; a Sedamnaèst trechiega, tojest tercziarah, od obrachienih po parvim Japognianah: od koihje Petar, Sdrùxivsci s' Elcsilukom Kràglia zemaglskoga Scpagniulskogh, Elcsiluk Kraglia Kràgliah Issukarsta, obadva Srichno i csestito Svarscio: Zascto primivsciga s' poscteègniem, u ime Kraglia Scpagniulskoga, Duscmanski Kragl neznaboxne Japonie u Zapadgnim Indiam, i pristavsci na gniegove priporuke od Sillè, kojuje bio pripravio po mòru, da uzme Filippinske Scpagniulske Ade; pristade i drugoi moglbi, kojumu ucsinii od stràne Kraglia Nebeskoga Issukarsta; tojest daga s' druxinom pùstii u Svojoi zemgli stajati, i zàkon Issukarstov navisschivati, czarkve nove uzdizati, a stare popravgliati: izprosivsci josc viscè, dase vràte slaniiczi i posleniiczi Evangieoskii, *Missionarii, & Operarii Evangelici* Reeda Jexuitczkoga, Koisu biili iztirani. Pak tako xestoko s' prilikom i s' riicsju za possao Aposctolski prianuo, daje do malo vrimena divju onu zemgliu na taki plod dotirao, uzmloxivsci s' pomochiu istoga Kraglia, czarkve i Kapele sàle Imena Issukarstova, i hospitale Karstianskogh milosardja; da nie mogao s' druxinom odàgliati potribitom uregìvagniu obilna rodda; tojest ucsègniu nauku Karstianskomu dohodechiè harpom na Karscteègnie obrachiene na virù istinè Boxje neznaboxcze; Zatoje vaglialo uzèti pomochniike od isti obrachienih neznaboxaczah, obukavsci Sedamnaest razumnihi, i gliubeznivihi u habit trechiega Reeda, Koisu nauku Karstianskomu ucsili, a oni Karstili, i istinu Evangieosku daglie navisschivali. Alie barzo zlobniik istine Boxje protiva gnima làrmu ucsinio, metnuvsci u nenavidóst neznaboxke misniike, Koisu prikazali Kragliu, damu nèchie za dugo Kraglievina bitti Srichna, ako novii zàkon, Koiseje Svuda, rekosce, pruxio, ne izkorèni, i navistiteglie istòga ne pogubii: i barzosu, opravili, da Petra, Sasvom druxinom, i s' novo tojest obucseni Terczíari metne u tavniczu, pak posli mlogogh mucsegnia, i kiigniegnia odrizavsci Svakomu malo liivogo uha, metne Svima guozdene Sincxire na vràt, i csini tako okovane, Svezane, i nagargiene, s' mloghim nemilim ràzlikim frustragniem, voditi ne malo po Svem Kragliestvu Japonie, i naiposli u Naganzaku Gràdu na Krix sve staviti, probivsci Svakoga na Krìxu s' dvama kopjih na sukàrst; od bokka od ramena, god. Issuk. 1597.) 5. dàn Februara oproscteègnie puno Svih grihah.

Na

506 NA Svetkovinu Svète Margarite iz Kortone, Talianke 3. Reeda S. O. Franczeſcka, pria velike bludnicze, posli drughe Mandaline pokornicze (Kojoije Bògh Svemoguchi ukazao Smràd Svoih putenih poxegliegniah, i naslagiegniah, dovedavſciu po jednom pſetaſcczu na martvo czarvglivo tiilo Svoga miloga, za Koimje iz Aliviana, oſtavivſci Kuchiu Svoga ocza, otiscla biila u Monte-polchian; i ſc' gnim ondi za nikò vriime puteno ſramotno opchila i xivila. I kolikoje poxegliegnma putti ſc' gnime ugagiala, tolikoje doſcavſci u Sebe po recſenome vigiegniu, posli morilahi i Kàrala, obukavſci pokòrnù vrichiu trechiegh Reeda S. O. Franczeſcka, u kojoije, kako Mandalina na Kalvarihi, tako xeglno Kriix Iſſukarſtov zagarlila, i u tako duboko, i xivo promiiſcgliagnie mukè iſtoga ſtala, daje ſve onè boleſti, i xaloſti u Sarczu chiutit zasluxila, kojeje pricſiſtà divicza Maria od muke Siina Svoga u Sarczu imala: s' cſimje tako Iſſukarſtu ugodila, daje, ukazavſcijoiſe jedan puut u takom promiiſcgliagniu, rekao: *Sctto isctteſc od mene*, a onamu odgovorila: *nisctta drugo nego tebe goſpodine.* I da naknadii nebu Scttetu, kojumuje zlòm prìlikom u mloghim duſcam ucſinila, Svaſeje dàla za utiscègnie Karſtiansko duhovnò, i tileſnò Svoih iskargnih, u cſemuje mlogà cſudeſſa gliubavi iskargnske ucſinila, navlaſtito slùxechi trùdnim u porodu xenam, koihje zato i zaslùxila bit Kod Boga oſſobita pomochnicza, i uzdvnicza, kakoje s' mloghih cſudeſsii, kojaje mloghim devotim u tomu posli ſmarti ucsinila, ukazala. S' proſcgniomje xivila, alie vechiè za drughè uboghè, nego za Sebe proſila, za kojeje i jedan obilat i bogat hoſcpital u Kortoni ucſinit opravila. S' velikom Srichiom Kortone nieju otacz pokornu, protivechiſe machiua, u kuchiu viſce primio; jerje u gnioi Sva recſenà, i drugà neizbroina cſudeſſa Svetignie ucſinila, u kojoije do ſmarti ſtajala, i Imejoi na vicſgnie posctegnie uzdighla, prozvavſciſe posli ſmarti gniezina Svètignia iz Kortone, a ne iz Aleviana, jerje iz Aleviana Zabludila, a iz kortone pùt u vicſgniu slavu uzèla, god. Iſſuk. 1297. xivota Svoga 50. i s' miriſom nebeskim cziila tiila Svoga nakon triſta godiinah, ukazala, kolikaje u Raju slava pokorniikah) 23. dan Februara oprosctègnie Svih grihah, po dupùſſchiegniu Benedictta XIII. Koijuje poſvètio.

Na

NA Svetkovinu S. Katarine iz Bononie, Diviczè Taliankè, duvne 507
S. M. Klàre, 2. Reeda S. O. Franczeſcka (Rodilaſeje u Bononihi na 1413. 8. dàn Septembra, na blaghdàn Gòſpina porogiegnia: a u Ferarihi zadùvnila, xivota Svoga godine jedanaeſte, i u malo vrimena mesẞricza, i Svarſceno oghledalo Sviuh Karſtianski Kripoſtih poſtala, uzamſciu s' oſſobitom miloſſchiu u Sckulu takogh nauka i xivota onii, koga nitti Kripòſt ràſte, nitti plod diilah s' vrimenom zrie, vechie Sẞogod moxe bitti, od potribe ſad jeſt; i ſtvorègnie Svoje Kakomuje dràgo vlàdà, ne imajuchi u tomu drugoga oſſim Svoje voglie vladalisẞa, kojaſeje s' Katarinom u csèſtim nebeskim vigiegnma, i ocſitovagnma dubokih viſſokih otaiſtvah Riicſi upuchiègnia, i Divicze Marie, S' Franczeſckovim xivòtah, Saſvim dràga ukazala: i s' tim tako xivot gniezin urèdio, i oſnàxio, daje pria negoje u ſnàgu doſcao, cziilom Karſtianskom junasẞvu priſnàxan bio: nittie ona ſnàgu xalila, znajuchi dobro da s' trùdom takvogh junasẞva ne slabbii, vechieſe vechma tvardii, i u xivot viesgni napriduje: Zatoje, kad rogienii Adamovi obicſainim nàcſinom naivechma Svitogniu oholoſt, i izpraznoſt goe, i timàre, i s' czvichiemſe iſtih Kittee, onaſe tako gliuto ſc' gnima zavadila, dahimje ſve gràne olomila, i ſtablo do korina ſatarla, cſinechihi cſinit, i s' priſtòglia ſtareſcinſtva, ſve naiſtraxgniè, i naimarxè sluxbe manaſtiira, i garſtglivi ghnoi gadnih rànah, i gùbah Svoih Seſtarah, ne sàmo s' rukam ottiratti, vechie i s' jezikom lizati. A nenavidoſtje ſasvim u vatri gliubavi iskargnskè ſaxeghla, xelechi cſeſtò s' virnim uzdiſſagniem, i nariiczagniem, kadbi moguchie biilo, u pakao pòchi, i u viik u gniemu ſtajati, da iskargni gniezini griſcgniczi onamo ne ottigiuh. Sanjuje mlogo nochii zaludu u czeli cſekao, bdèchi ona cziile nochi u czarkvi, navlaſtito u promiſcgliagniu privelike miloſti Boxje u Sakramentu priſvetomu ottàra. S' cſimje tako dvòr nebeski veſſelila, daje mlogo pùtah, kadje miſnik na miſſi *Sanẞus* govorio, Angiele s' nebeskom slatkoſtiu iſtò pivat cſula, i zasluxila dajoi dvorani nebeski u czelu na razgovor, i veſſeglie dolaze, davſcijoi jedan pùt S. Thoma od Kantuarie ruku pogliubit, a S. O. Franczeſcko ranne Svoje gledati. Nittie sàmo darove Boxje do tolike Svètignie u Svojoi dùſci ugoila, vechie i u duſcam Svoih Seſtarah na obilat rood, s' naukom, i s' prilikom dotirala; naipri u Ferarihi, pak u Bononihi,

nonihi, u kojuje s' petnaèst sestàrah prišcla, i u gnioi manastiir uzdighla, i u Svetigni do varha urèdila, i utvardila kako i parvi, i u istomu xivot Sveto Svaršcila, god. Iššuk. 1463. ostavivšci s' pomaššchiu pridràgom Svetignie dùšce svoje tako utvargieno tiilo, da i danas sidechi na stòczu cziilo, s' nebeskim mirisom miriscii) 9. dàn Marcza oprosćtègnie puno Svih grihah, po dopùššchiegniu Klementa XI. 21. Martij 1714. Koijuje posvètio.

508 NA Svetkovinu S. Pašckala, izpovidniika, Scpagniula, 1. Reeda S. O. Franczešcka pod imenom Disckalczeatah (od Siromasckihšeje roditegliah rodio, ali u *liipoi Kùli*, takoboše zove misto u komušeje rodio, bašc na uskars, god. 1540. Iz malanaje, i Roditègliah Srichiu zagarlio, i za imenomše Svògh rogiègnia mista tako zamilovao, daje obodvòga xiivu priliku u Svòjoi dùšci ucšinio, jednogh i drugoh od istogh prodriitla toliko izvarstitiu, kolikoje izvarstitie povoglnò, i dragovoglno, od nevoglnogh, i silno potribitogh siromasćtva; a japia i dràgo Kamegnie gràgie duhovne, od tilešne, i Svitovgnie. Siromasćtvoboje, kojeje iz utrobe Svoih roditègliah izneo, tako dragovoglno zagarlio, i xeglno pogliubio, damušeje i siromascko imàgnie ocšinè kuchiè veliko bogastvo ucšinilo, jer nie biilo brez xeglie vechiega, kojaje vlastita bogastvu, buduchi obicšainim nàcšinom bogati lakomi, cšinechihimše šve màlo šćto imaduh: nittie biilo brez vlastitosti, koja s' onim studenim ricšma *moje tovoje* obicšainim nàcšinom mechie švitovgnie gliude u hinàd, parbu i zavadu: zatogaje, buduchi od dvaest i cšetiri godine, s' Franczešckanskim Siromasćtvom prominio, kojeje jedan pùt za vazda odreklo še ràzloga recšenih riicših, zavitovavšci s' zaklètvom vicsgniom nighda nisćta ne švoiti. Ovczeje, kojeje kod ocza cšuvao, oczu ostavio; ali humiglienstvo, i krocšinu, kojuje od gnii naucšio, i zatohi bašc cšuvat obrao, i kojagaje tako od pastiirah posćtovat cšinila, dašuga pravo devoto Sveczem zvàli, kao ocza u Svemu slušcali, u Svadgnia k' gniemu na šuud dolazili, i šve sćtobi on, vazda varlo mùdro, narèdio, dragovoglno obsluxivali. Gniuje rekko sàmo iz ocšine kuchie u Reed donio, i s' uxexenim zàvitom laicskoga stàgnia barzo k' gnioi šve ostàlo dràgo, potribitò duhovnoi gràgi, kamegnie Karstianski i Redovniicski kripostih pribrao, i takoga s' junàcskim šviu obsluxegniem u švih dili liipo utessao, daje ne izrecšene lipote

kùlu

kùlu Svetignie do neba digao, i takojoi milo liicze, offobito s' devoczionom prisvetoi osctii, dao, daje, offim ostàlih koise nighda niisu moghli gledàgnia u gniu naffitiri, isti Sakramenat Svèti osctiè na gnioi, csèsto pristoglie svoje csinio, ukazujuchimuse csèsto u kuchi, i u ravnu pogliu, igiuchi na proscgniu, kalex s' osctiom, sad na glàvi, sad visce gniega u zràku; u kojegaje promiiscgliàgniu on hodechi, i stojehi, tako dubok, i devòt bio, daje, neznajuchi ni slova Kgnighè, tako naucsan u otaistvih vire Svète postao, daje mloghim velikim Bogoslovczem mucsnia piitàgnia Boxanstvenih otaistvah tomasio, i otainà sàrczah gliudczkih znat zaslùxio, i duh proročsanstva dobio; s' csimje mloghè sa zla na dobro vràtio, i pokorniike ucsinio. Umroje god. Issuk. 1592. xivota Svòga 52. Od gniegovih csudèsah, ovoje naivechiè, koje i danascgni dan csinit sliidi; tojest, u grobu, u mistu gdi pocsiiva, i u prilika, gdigodsumu devòti, i offobitoga posctuju, kadchie koi nesrichian dogagiai bitti, strascno lùpa; a Kadchiese Sctogod offobito Srichno dogoditi, tio Kuczà) 17. dan Maja oprosctègnie puno Svih grihah, po dopùsschiegniu Alex. VIII. 7. Decemb. 1690.

NA Svetkovinu S. Bernardina iz Siene, izpovidniika, Taliančza, 509
1. Reeda S. O. Franczescka, glàsne trùbglie riicsi Boxje, i posctègnia Imena ISSUSQVA, gori posagliené (gniegovsu xivot obilato piisali, offim piisaczah Reeda i drughih, imenovanih u bilixkam *in Annotationibus* Svarhu martirologie Reeda, *Æneas Silvius*, koije posli bio Pàpa Pio II., i S. Antonin Arczi-Biskup Florentinski Reeda S. O. Dominika. (*) Rodioseje od plemenita roda po oczu i po materi god. 1380, po nikim u Maffi; po recsenome Silviu, i S. Antoninu, u Seeni, od Kudmuje otacz bio: od Scèstje godiinah brez ocza, i brez matere Sirota ostao: alie varlu uinu imao, B. Tobiu, materniu sestru, 3. Reeda S. O. Franczescka, koju fàle Bilixke svarhu martirologie Reeda 1. dàn Marcza; koja ni jednu pomgniu nie ostavila, za naucsiti, i utemegliti u Kripostma Bernardina, i barzoje, kojeje od gniega xelila, utiscègnie imala, gledajuchi gdi diete Kad Boga moli, suze ronii; kad u czarkvu ottiigie, dogodse sve misse ne svàrscè, doma ne dògie; Kad neima Scto Siromahom dati, moliu dahim dàdè ono, Sctobi gniemu na rùcsku, il na vecseri dàla jisti, obechiajuchijoi dràghe voglie postiti, da Siromaffi imaduh s' csimse

(*) *Æn. Sil. cap. 64. sua Europa. S. Antoni. 3. p. Chron. tit. 24. c. 5. §. 2.*

 pokri-

pokripiti. I csujuchi pun vas gràd dieteta fàle, csudechise svak nezrile gniegove dobbi prizriloi pameti, i pria Svètoi, nego podpuno prostoi vogli; i stiidechise i naibrezobraznihi prid gnim i scto, scto Svètignia ne podnosii, govoriti. A naivechma uxivajuchi, da diete i za priliku gnioi, Kojagaje naucsila, diviczu Mariu posctuje, i csistochiu Sarza, i tiila zavituje, protiva priliipom struku, i liiczu Svoga kiipa; koje daga ne privarii, neznano josc poxegliègniah putti tiilo s' Sincxiiri stèxe, i s' karvavi bicsii frustra, do istè Svoje uinè csuda i straha.

510 Posli tako Svetogh pocsètka, i csudnovatogh temeglia Karstianskogh izvarstitogh xiivgliegnia, i parvè Kgnighe nàuka u Massi, Ocsinasuga rodbina odvela u Seenu, i na viscè nauke dàla, csak do zakonslovstva czarkvenoga, i Svitovgniega; gdie takogier, u obadvajuh xivòtah, vicsgniegh, i vrimenitogh, Sckuli, po isti nàcsin xestok bio, i tako napridovao, daje Sviuh ocsi u sebe barzo zablenuo, izascavsci u tri godine na varh sviu vrimeniti dobrih naukah; ali pocsevsci sctiti Svèto piismo, svisumuse barzo omrazili, jerje u ovoga sctivègniu vechiè naprìdovagnie duha i nauka Karstianskogh nascao, tojest vechiè poznàgnie Boga, kojeje jediina svarha biila svih gniegovih odlùkah, i trùdah: zatoje sva posctenà nazvàgnia, i dostoinà posctegnia zavarscenogh Naucsiteglstva, prikazanamu od Sckule i Gràda senexkogh, pogàrdio, i metnuose u broi sluxbeniikah hoscpitala Svete Marie de Scala, iliti od listàvah, iz kogasu mloghii glàsni Svetii izascli, koihje òn naiposlidgni do sada brojom, ali nie naistraxni bio xivotom, jergaje s' takim duhom ucsinio posvetelisctè ìskargnske gliubavi, na vatri kughe, i drughi otrovnih bolestih, daje, sgorivscise u iste plamenu, kao pticza fenicza priporodiose u Svojem pepelu, izascavsci iz gniega Scerafinskim xeglniikom gliubavi, i posctègnia Boxjegh; zascto nakon csetiri misècza tescke bolesti, u kojuga metnù gliubav iskargnska u hoscpitalu, po upravgliegniu Duha Boxjega, kogaje ossobito csetarnaèst dànah za to molio, razdiilivsci sve obilatò svoje ocsinstvo siromahom, dògie u Scerafinski Reed S. O. Franczescka, i u Golubgniaku (takoseje zvao manastiir, u komuje Novicziat ucsinio) s' takom priilikom Duha Boxjega golùb postao, da nie ni malo u ghgnizduh piisctuchi rànu csekao, vech tako jako i hitro s' jatom lètio, i pricsistù psceniczu

tako

tako visčto izbirao, dašeje barzo josc ptichiom vog istòmu ucsinio, i ránu matòrczem donosio, napridujuchi tako Svaki dàn u dili zavaršcene Svètignie, dašu i štàrczi imali od gniega sčto ucsiti, i šve vechma csuditiše gniegovu xivotu, s' ušagniem xiivim Svegà, sčtoje gori od gniega recšeno. Istišeje dan, u razlike godine, rodio, zafratrio, profešcao, missu rekao, i parvu prediku ucsinio; tojest 8. Septembra; a umrò 20. Maja, god. Issuk. 1444. xivota Svoga 63. u Gràdu Aquili; i nakon scèst godiinah, tojest 1450. godine švète posvètioga Nikola V. Skupivšciše na gniegovo posvechiegnie od švih stranah Sviita tri igliade i ossam stotiinah fratarah.) oprosčtègnie puno Svih grihah.

NA Svetkovinu S. Antuna, grobom od Padue, rodom od Portugalie (rodiobošeje u Lisboni poglavitom istogh Kragliestva Gràdu, godine 1196. od plemenita po oczu, i po materi roda. Oczumuje biilo ime Martin Bullon, a materi Maria: gniemuje na Karsčtègniu nadiveno biilo ime *Fernandus*. I xelechi Bogogliubnii roditegli vechma po gniemu i u gniemu ugoditi Bogu, nego Svojem Domu, i plemenu, priporucsilišuga Diviczi Marihi, davšciga, i metnuvšci, Kadje po odràstao u istè czarkvu, parvu u Svojem Komšciluku, glàšnu, i s' Bogogliubstvom Karstianskogh pùka ossobito nàloxnu, zarad groba S. Vinczenczia Fereria, Reeda S. ocza Dominika; da opchiechi zašebicze s' iste slugam, u Svakdagnim csèstim Bogogliubnim sluxbam, metnè zdrav temegl i ureedi xivot u mladosti, jerše brez csuda Boxje milosti nedaduh šavìati, i priviati štare kosti, govorechi Duh istine Boxje, da kòmše pùtu csovik naucsii u mladòst, nechiega ostaviti ni u staròst *Prov. 22. v. 6.* Nitti kgnighè ucsègnie, brez straha i Bogogliubstva, Kripošno uzdixè, jer brez temeglia neima zdrava ziida, a parvie temegl Karstianskogh nauka, strah Boxji, *Psal. 110. v. 9.* brez kojega zato Kgnighè ucsègnie nie znàgnie Boxje, vechie vraxje, koje ne kittii, vechie rùxii dùšcu, jerju mechie u izpraznòst i oholòst, koja silno dixè, da bàczii nixè, i obori pogardnie. *1. ad Cor. 8. v. 1.* A u Svitovgnim Sckulam, i kod dobrih mešctarah, nucšnoje taki temegl xivota metnuti, jer mladòst, od naravi lakka i vitrena, lakkoše izgubši, ako šve na ocšiu ne štoii; navlastito u drùsčtvu razpusčtenih. I gliubav Svoje karvi lakko roditeglie u vladagniu dicze privarii. Imajuchi i današcgni dan csešte xa-

lošne

losne prilike take gliubavi, vechiè duscmanskè negoKarschianske, jer garlechi roditegli priko ràzloga svoju diczu, od dragostihi dàve, kao maimuni svoje sčtencze. Zatosu vàrlo mùdro Fernandovi roditegli s' gnime ucsinili; nittisu usàgnie Svoje odluke u gniemu izgubili, jerje gniova mladicza tako jake xille u vartlu Divicze Marie u Svètu zemgliù pustila, dahi sva otrovnà Svitovgnih tilesnih poxeglicgniah vlaga, Kojuje s' napridovagniem xivota putt pustila, nie osuscit moghla, vechie ona protivna dogagiaja dopala, izgubivsci brez otrove, kao zmia, svu xestinu svoga jida, u pribistrih vodah gniegova sarčza, pacse prisanuvsci do korina od prixestokogh csèstogh Siivagnia gniegovih Svètih xègliah.

512 I provedavsci sčto u kuchi Gòspinoi, sčto u Svojega oczà, u tako Svètoi priprosčtini ditinstvo; kadje doscla u jacsii xivot gniegova mladòst, daga ne privarii s' hatorom rodda i plemena, Sasvimseje odrekao posčtègnia ocsina dostojanstva, i imena, uniscavsci u istom mistu u Reed Svetoga Agusčtina; u komuseje s' takom xegliom, i xestinom na xivot, i nauk Svetih metnuo, daje, ne brez velikoga csuda, u dvi godine ucsiniose suud pun zavarscenogh Svètih znàgnia, utemeglivscise do koncza u razumu Svetoga piisma, i nauczih Svètih otaczah; da ne sàmo s' obsluxègniem sebi xiive, vechie i s' temeglitim pripovìdàgniem zàkona Svetignie, drughim Koristan budè. Ali razbiajuchimu nemilostiva milòst Svitovgniè rodbinè s' csestim pohogiegniem nutargni dùsce u pùstigni Reeda miir, s' mloghimje moglbam tescko izprossio da priigie u drughi istoga Reeda manastiir S. Kriixa u Konimbrihi, na veliku Srichiu Reeda màle Brattje; Zasčto csuvsci ondi Kakosu junàcski parvi istoga Reeda mucsemiczi u Maroku za Issukarsta karv proliili, barzomuje xeglia istè srichie sarcze uxeghla, i u Reedga màle Brattje dovela, i po imenu manastiira fra Antunmu ime nadila, i barzo za tim u Marok odvela, alimu bolèst nie nighdi megiu nevirniike izàch dàla, zatoje, humiglieno poklonivscise vogli Boxjoi, igiuchi na tràgh u Scpagniu, doscao u Siciliu, ucsinivsci Boogh protivan vitar na mòru; a iz Sicilie u Assiiz na Kapituo Generali, Koije isti S. O. Franczescko josc xiiv bio skupio; u komuje Antun (buduchi s' svoim pùtom u Marok naucsio, da slughe Boxje ne napridujuh s' svojom xegliòm, vechie s' vogliom Boxjom) takose s' Svetim humiglienstvom, i ponixenstvom malahun

han ucsinio, da nikko gniegovu Kripòst i Svetigniu nie poznao, vechie svak za veliku hargiu darxao, nittiga zato i ko k' sebi zvao, a 518
onse vechma u humiglienstvu svomu ponizivao, i Provincziala od Romandiole, klekavsci prid gnim, molio, daga k' sebi, ako Generao dopùsti uzmè, i Redovniicski xivit naucsii; kojeje ponixenstvo, toliko kod Boga vriidno biilo, dasu barzo za tim, onii istii, koimje on molio ucsenik bitti, gniegovoise Svètigni zacsudili, i rekavsci missu, s' velikom moglbom za mesctraga od S.O.Franczescka iskali, molechi damu dopùsti, i narèdi, dahim piismo Svèto, i Bogoslovstvo tomacsii: i takose dogodilo, daje, koije malo pria za nainekorisniega u Reedu darxan, parvi lektur Bogoslovstva u istomu postao u Bononihi; i s' takom xestinom istinu, i Svetigniu protiva neviirstvom, i grihom pripovidat pocseo, dagaje Pàpa sluscajuchi sckrigniom zàkona prozvao, i opchienim nàcsinom màgliem neviirstvah, i griihah imenovàn bio, jerje s' takim uxgagniem, i slobodom istinu Boxju, i Svètigniu Karstiansku Svima navisschivao, daje sasvim i hator posctègnia velikih, i strah od sillè moguchih pogazio, mechiuchi tako ocsito, i razgovètno Svakomu jednako prid ocsi svoju krivinu, i kàrajuchi u ocsi opacsinu; dasu drughii velika glàsa pripovidaoczi, sluscajuchi kako velika posctègnia gospodi, i silna moguchstva zapovidaoczem u ocsi kresce, od straha dartali, i kriuchi ocsi s' rùkom, il s' haglinom od stiida bixali: a òn od svih jednako bojan, i posctovan bio; jerje tako osctro, i skuppa millo gniegovo govoregnie biilo, dagaje svak i s' Svojom naivechiom sramotom dragovoglno sluscao; i gniegovimse predikam naioholie pameti klagniale, na gniegov nàuk naitvargia sarcza plakala, i naiopacsie voglie od Svoje zlochie kajalese: i svak s' takom nàlogom sluscat i vidit xelioga, dasuse zemglie i Gradovi, varosci, mista, i sela o gniega ottimali, i on, kogase velicsanstvo xeglie za utiscegnie, i napridovagnie dùscah u dobro vicsgnie, za dosta kàzat nemoxe, dragovoglno u toi sluxbi obascao, ossim ostàlih, svu Taliansku i Franczusku zemgliu, u koimaje malo koje misto, koje nie s' svoim liiczem, i naukom utiscio, i koje ne bilixi velikà csudessa gniegove Aposctolske xeglie. A u kakoje dostojanstvo s' time gniegov xivot kod Boga doscao, ukazuje za dosta gniegova csudnovata u svetigni smart, Kojaje, pria negoje godinu navarscila, od Gargura IX. posvechiena biila, premdaje, zarad priobilnih svakdagnih

gnih svakomu u svakoih potribi csudèsah, i danascgni dàn tako frescka, dase csinii jucsè biila, kojaseje pria peet stotinah godiinah dogodila u Pàdui, buduchi umrò god. Issuk. 1231. xivota Svoga 36., 13. dàn Juna) oprosčtègnie puno svih grihah.

514 NA Svetkovinu BB. Nikole Guardiana, Jerolima gniegova vikara, i ostàle u sve jedanaèst brojom druxine (devet misnikah, jedan laik, i jedan Tercziar, svi mucseniczi za istinu Katolicsansku glavne oblàsti Issukarstove u Rimskom Biskupu, kojusu tako junàcski tvardo u Belgiu Nimacske zemglie odarxàli protiva Kalvinom, dasuse dràghe voglie vesselo dàli za gniu Svezat u Gorgomu Gràdu, odgovorivsci ovako slobodno Guardian dvoiczi Svoje rogiene brattje, kadsumu rekli, da, akose mislii osloboditi smarti pogardnè, odreknese czarkve Riimske : *Vih neimate zudgnia Boxjegh, nemarite za onà Kojasu Boxia : jachiu po Smarti, koju vih pogardnu zovète, dochi u xivot vicsgni; a vàs, akose ne obràtite, i ne pokorite, csekà mukka vicsgnia u paklu.* Koisu odgovòr svi ostàli, ponukujuchi jedan drugoga, s' Aposčtolskim Duhom potvardili, i svi dragovoglno, pivajuchi pisme zasàgliegnia Bogu, pruxili rùke, i noghe u sincxiire. I odvedavscihi prinemilo nemili odpadniiczi, s' mloghim frustragniem, i razlikim dusemanskim kigniegniem na pùtu, u drughi Graad Brielu imenom, u gniemu sve s' razlikim tesckim mukam pomorili, god. Issuk. 1572.) 9. dàn Julla oprosčtègnie puno svi grihah, i po Kalendaru Riimskomu.

515 NA Svetkovinu S. Bonaventure, Kardinala, i Biskupa Albanskoga, naucsiteglia Scerafinskoga S. Czarkve, Taliancza (Rodiosseje u Hetrurihi, mistu zvànu *Toplicza Kraglievskà*, god. 1221., i po zàvitu svoje matere, s' koimje ozdravio od smartnè bolesti svoje, zavitovao 1. Reed S. O. Franczescka, u komuje tako neosquargnieno xiivio, daje B. Aleksandro de *Ales* gniegov mesčtar obicsavao csesto rechi : *Ne vidise daje u ovomu csoviku Adam Sagrisčio.* Takoje u nauku napridovao, daje nakon sedam godiinah, kakoje u Reed doscao, mesčtar Bogoslovstva u parvoi na Sviitu Parigianskogi sckuli postao; a posli tri godine takogh mesčtarstva, krunu izvarstitogh naucsiteglstva, zajedno s' Svetim Tomom od Aquiina, od istè Sckule primio, kojuje on s' zlàtom Scerafinske gliubavi obogatio, i svim draghim kamegniem ostàlih Kripostih zavarscene Svetignie nakitio; znajuchi dobro

dobro, da znagnie brez Kripofti, jeft mafckara vraxje oholofti. To ukazuju fve naucfne kgnighe, kojeje piifao, i na sčtampu dao, kojeje fve na nàcfin devocziona sloxio, jer ni s' jednom iftinom, kojuje s' pamechiu dokucsiivao, nie fam razum gòio, vechie vechma Sarcze, i vogliu fc' gniom timàrio, fàlechi u Svakoi s' privrùchim Bogogliubnim promifcgliagniem Boxje moguchftvo, dobrotu i Svètigniu; s' cfimje na toliku viffinu Karftianske izvarftitofti dùfcu Svoju digao, daje xivot fvoi oghledalo zavarfcene Svètignie Reedu màle Brattje, i fvoi czarkvi ucfinio, i jediini temegl dobrogh ufagnia ovoi i onomu u fvoje vriime bio, i onga podpuno dovarfcio, davfci, i oftavivfci Svòmu Reedu take nàuke za vladagnie duhovnò, i tilefnò xivota, po dùxnofti Karftianstva, i Redovniisčtva, dafe i danafcgni dàn, offim iftoga, mloghii drùghi Redovi, i opchiene Karstianske fc' gnima vladajuh,i s' obslùxègniem obilno u Svetigni napridujuh. A czarkvu Svètu u mloghim prixalosnim tugam utiscivfci u Sàboru Lukdunskomu, u komufeje fva na gniega naslonila biila, i zatoga od Generala màle Brattje Kardinalom ucfinila, i na sàbor upùtila, davfcimu za druxinu slavno glàfne Biskupe Rotomagianskogh, i Tripulitanskogh, koifu takogier Reeda S. O. Franczefcka biili: i poslavfci u iftòk, da Garke ponukujuh i na sàbor dòchi prighnuh, O. Fra Jerolima iz Afckula, i O. Fra Bonagracziu iz Dalmaczie, iftoga Reeda zàvitniike, koifu Srichno i vriidno xegliu czarkve izpunili, jerfu pokorne Garke na sàbor doveli; kohimje Bonaventura tako temegliito, i razgovètno opacfinu, i làx Fòczie, koihije privario, odkrio, i Svètigniu nauka czarkve Riimske ukàzao, dafujoife dràghe voglie podloxili, i Iftòkfe s' zapàdom pomiirio, i Sàborfe navlaftito s' viichiem S. Bonaventure u Svemu oftàlomu cfeftito fvàrfcio, alifeje i Iftòk i zapàd fc' gniegovom Smarchiu tefcko oxaloftio, s' kojomje i xivot i sàbor slavno zavarfcio u iftomu miftu 14. dàn Jula,god. Iffuk. 1274. nad kimje placsùchi,i tùxechi Gargur X. Pàpa rekao: *S' ovomje Smarhiu czarkva velikè Sčetè dopala*) oprosčtègnie puno fvih grihah.

NA Svetkovinu S. Franczefcka Solana, ispovidnika, Scpagniula, 1. Reeda S. O. F. Indianskogh Aposčtola (kojegafeje iskargns- 516
koi gliubavi u Scpagni zacfudila kuga, u kojoije, fasvim zaboravivfci febe, daofe vas za utifcegnie kuxniikah: a u Indiah gliutih neznaboxaczah golema filla, kojuje, izafcavfci jedan puut u voisku

od mlogo igliadah, kojaſeje biila skupila, da Saſvim ſatare, i pogubii naviſtiteglie, i faliteglie Imena ISSUSOVA, tako ukrocſio, dajuje ſvu ondi takki Karſtio, i kao jagncze uveoju za ſobom u Limu, poglaviti gràd Kraglieſtva Perù, u Komuje slavno xivot Svarſcio 24. dàn miſecza Jula) oprosčtègnie puno ſvih grihah, po dopùſſchiegniu Benedičta XIII. Koigaje posvètio.

517 NA Svetkovinu posvèchiegnia Czarkvicze Gòspe Angielah, iliti Porcziunkule u Aſſizu (kojaje parvi temegl Reeda màle Brattje, u kojòije Patriarka Franczeſcko xivot ſvèt pocſeo, i ſvarſcio, i priporucſio, da ako tiilo po ſmarti u drugo miſto prineſuh, ſarczemu u iſtoi czarkviczi oſtavè, kakoje i ucſignieno) oprosčtègnie puno ſvih grihah, kojeje dopùſtio iſti Iſſukarſt glàvom ſvetom oczu Franczeſcku, kakoje u 1. pog. 1. diila receſeno: i to *toliko*, kolikoſe puuta unìgie: u czarkviczu Porcziunkule Svaki dàn priko godine, u vìk, po potvargiegniu, i novom dopùſſchiegniu Pavla III. miſecza Septembra, godine 1544; koije, doſcavſci u manaſtiir Gòspe Angielah u Aſſiizu, i rekavſci O. fra Maſſeo vikàr Manàſtìra: *Svèti ocſe, pravovìrnì umbrie, i Aſſiza dohode cſeſto priko godine i pohode ovu czarkviczu Gòspe Angielah, Sczinecbi daje ſvaki dàn* toliko koliko putah *u gnioi veliko oprosčtègnie Iſſukarſtovo, kakoje drughi dàn Agusčta*; odgovorio, dva puut za ſebicze: *i mihſmo tako vazda darxali, i virovali.* I za utvarditi tu viru pùka, i dighnuti ſvaku ſumgniu od toga, potvardiu i dopùſti tako, *motu proprio*, govorechi: *dabi ne biilo tako, mih s' oblaſtiu Aposčtolskom dopùſſchiamo.* Kojega dopùſſchiegnia iſtà parva Kgniga nahodiſe i danaſcgni dan u Sarankgnixtvu *Archivio* iſtoga Manaſtiira, kako pomina *vadingus.*

Iſtoje ucſinio Martin III. koije takogier, razgovarajuchiſe je-
518 dan puut od toga s' O. fra Mattiem *ab Aqua-Pendente*, lečturom S. Polacſe Aposčtolske, po iſti nàcſin potvardio, govorechi: *Nos ex parte Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus, Indulgentiam illam confirmamus, & ſi hačtenus non fuiſſet, eam concedimus, & volumus ut ibi habeatur, & reputetur.* I receſe iſtomu fra Mattiu daſe od toga gniegova dopùſſchiegnia ucſini piiſmo, i da on za tim bude naredimu, koì odgovorivſci: *Sveti ocſe, Sveti Franczeſcko nie hotio piiſma za iſtò, Kadmuje Honorio III. priporucſio daga cſinii ucſinit*, receſe, *iſtinaje*, neka dakle budè po naſcoi riicſi: *Sit ergo ibi jam, ſi non eſt indulgentia, ex verbo,*

verbo, & concessione nostra in perpetuum (s) I tadaje upiisano nad vràti iste czarkviczc, kakose i danascgni dàn stie: *Augusti hic veniam dat tibi quaque dies.* (s) *Annal. ord. tom.* 1.

Stoje doisto i po vogli Issukarstovoi, kojuje ocsitovao S.O. Franczescku, kadje dopùsschiujuchimu istò oprosctègnie rekao: *majora impetrabis*, tojest *vecbiecbiesc imati nego isctesc*, po moih vikàrii, kakomuje, drughi puut molechiga, istomacsio. Zato, daje ondi svaki dàn, u viike, brez i jednoga dùga (premdagaje Franczescko iskao za onee, koi ispovidivscise, i pricsestivsci unigiuh u onù czarkviczu, kakoje recseno u spomenutom mistu parvoga diila) nevaglia ni malo sumgniti, buduchiga tako Pàpe potvardili, i Issukarst s' mloghi csudesih ossvi docsio, kojabi dugo biilo ovdi broiti; sàmo kàxem ono, kojeseje dogodilo, kadje Sedam Biskùpah, tojest Guido Rimglianin, Biskup od Assiza; Ivan Conti, Biskup od Perùgie; fra Egidio Nobili, Biskup od Fulignia; Pelagio Pallavicini, Biskup od Nocère; Hillario Gobini, Biskup od Agubbia; Benedict, Biskup od Spoleta; i Bonifacio, Biskup od Tòdi, kohimje isti Honorio zapòvidio, da doscavsci u Assiz, dàn odregieni za navisschiegnie i proglascegnie istoga oprosctègnia, tojest drughi Aguscta, navistèga i proglàse; dogovorivscise, i odlùcsivsci navistitiga samo za desset godiinah, navistiloga, i proglasilo protiva svom dogovoru, vogli, i odluki, puno, vicsgnie, i prosto od Svakoga dùga: *Plenaria, perpetua, & libera*, kakogaje i Sveti O. Franczescko, u istò vrìme prid Biskupii na drugom Pulpitu pripovidajuchi, navistio; i takoje Gargur XV. naiposli potvàrdio na 4. Jula god. 1622.; a Benedict XIII. josc boglma utvàrdio s' gori stavglienom Svojom. 519

A u drughimje czarkvam triuh Redovah, toliko xenskih, koliko musckih glàvah, ovo oprosctègnie sàmo drughi dan Agusta, pocsevsci od parve vecsergnie te csak do drughe (tojest do zahoda suncza sutradàn, kakoje iztomacsio Urban VIII, po Svidocsanstvu O. fra stipana Tosi; i takose razumi druga vecsergnia u svi ostàli punih oprosctègnih, kojase od parve do drughe vecsergnie istogh dnèva dopùsschiujuh, kakasu sva izbrojenah, i ostalah) po potvargiegniu, i dopùsschiegniu Benedicta XI. i XII. Bonifaczia VIII. Sixta IV., i Gargura XV. kako svidocsè Antun Quintanadvegna drusctva Issusova, Jerolim Roderico, i drughii: Premdaje to i voglia 520

Iſſukarſtova u iſtom ſvòm dopùſſchiegniu biila, kako razloxito razumè *Bartholomeus a Piſa*, i *vadingus*, iz onih riicſih iſtoga: *O Franciſce quia cum tuis ſollicitus es pro ſalute animarum, conceditur tibi poſtulare aliquid a me pro communi animarum conſolatione, & ſalute*: tojeſt: O Franczeſcko jer s' tvoima toliko xeliiſc, i nàſtoiſc za ſpaſſegnie vicſgnie dùſcah, dopùſſchiatiſe proſſiti Sċtogod za opchienò utiſcegnie i xivot dùſcah. A daje dopùſſchieno sàmo za onee koi moguh dòchi, ili poslati u czarkviczu Porcziunkule, doiſto nebi biilo opchienò utiſcegnie dùſcah, jerje toliko iſtinita zaprika da iz Svih ſtrànah, gdi Franczeſckàni nàſtoje, i xeleh za ſpaſſegnie dùſcah, dogiuh ſvi, ili poſcgliuh za oni dàn u Porcziunkulu po ovo oprosċtègnie, da ima u ſadaſcgniemu, tojeſt obicſainomu Boxiem urègiegniu ſtvarih na Sviitu, vas ràzlogh nemoguchſtva, i zarad Scirine Sviita, i zarad csèſti ſvakojakih u gliudczkom xivotu dogagiajah.

521 Ovije drughi dan miſecza Agusċta, za slavgliegnie ocſito velikogh Boxjegh dàra u oprosċtègniu Porcziunkule, iſti Iſſukarſt odrèdio, nakon dvi godine posli kakogaje Svetom oczu Franczeſcku obechiao, i dopùſtio: i s' doſtoinomje Svoga provigiegnia i mudroſti slavom, a Franczeſckovè Svetignie, i Kripoſti napridkom, to toliko prodùglio; da ucſinivſciſe odrègienomu oprosċtègniu ſve protivsċtine, a Franczeſcko u Svetom uſtarpgliegniu umloxivſci vrùchie xeglie i molitve, s' vechimſe cſudom i slavom proglàſi i ocſituje, i vechieſe miloſti, i blagoſovi, primivſci za to vechiè Franczeſckovih xègliah, i moglbah, iſtomu nadometnuh, i bùdè nauk oholim, ili priproſtito maloumnim, vechma traxechim ſvoje uxiivagnie, nego Boxje posċtègnie, koi s' mlogo magniom virom i pràvdom molechi za sċtogod, xaloſteſe, Sàrdè i molitvu pogardè, ako odma sċto isċtuh ne oprave.

Nebuduchi dakle Pàpa Honorio, Kadje Obechiagnie Iſſukarstovo ovoga velikoga blàga Franczeſcku u viik za jedan u godini dàn potvàrdio, brez i kakva dùga za dobìchie iſtoga, dàn imenom tomu odrèdio, nitti kako jedan dàn razumii iſtomacſio: i Sczinechi Franczeſcko da to nie po zaboravgliegniu, vech po oſſobitoi vogli Boxjoi, kadſe vràti iz Perùgie od Pàpe, doſcavſci u hoſcpital Gubavaczah u Aſſiizu, metnuſe za to na molitvu Iſſukarſtu, koiga barzo uslìſcà,

uslišcà, i ukazavſcimuſe kàza, da Sctogodje, i kakogodje Pàpa potvàrdio, onje od viika u nebu odrèdio; a oniiſe jedan dàn razumì czio dàn nàravnì, u koichieſe recſe ocſito s' oſſobitim posctègniem ovi daar moje miloſti slaviti: a koliko hochiu daſe umloxi vrìme dobivagniu ovoga blàga, i dokle pruxì na Sviitu milòſt moga dàra, kolikoli raſcirii dobivagnie iſtoga, dachiu posli na znagnie czarkvi i Sviitu, i imenovatiti na ſvoje vriime recſeni dàn.

Primivſci Scerafinski xegliacz ſpaſsègnia gliudczih dùscah ovo ocſitovagnie, pocsè dagniom i nochiom moliti Boga, damu imenuje xeglni dàn proglaſcègnia Svòga blàga, i nakon dvi ſpomenute godine, tojeſt na 1223., vàgliajuchiſe jednu nòch, miſecza Januara, goo po ſnìgu u osctru targniu, za otirati vraxju nàpaſt, dògie Iſſukarſt s' Svojom priſvètom maikom, i s' mlosctvom Angièlah, kako i parvi puut, u czarkviczu, od koga prosvitlivſciſe czarkva, manaſtiir, blixgnia ſcuma, i tarniscte, u komu Franczeſcko vas u Svojoi karvi ogreznut lexàſce, a targnie ſc' gniegovom karvju poſckropglieno czvatiaſce u poh ziime s' biilim, i czarvenim ruxiczam; posla mlosctvo Angielah zvatiga, na koih glàs probudivſciſe oſtàli fràtri, dògiehi nikoliko ſc' gnim u czarkviczu, u kojoi poklonivſciſe Franczeſcko Kragliu slave na otàru, pocſe moliti za imenovagnie odregienogh xeglnogh dnèva, koimu s' ovim ricſma, kako pominaju Kgnighe *conformitatum*, i *vadingus*, imenova Iſſukarſt: *Volo ſit dies illa, in qua Beatus Petrus Apoſtolus meus fuit a vinculis ſolutus, incipiendo à ſecundis veſperis illius diei, uſque ad veſperas ſequentis, includendo noctem intermediam*: tojeſt: hochiu da budè onii dàn, u koije blaxeni Petar moi Aposctò od uzah oslobogien, pocſevſci od drughe vecſergnie iſtoga dnèva, te do vecſergnie slidechiega dnèva, uzamſci za to i nòch ſridgniu. I pobojavſciſe Franczeſcko da puuk nechie virovati dopùſſchiegnie tolikogh oprosctègnia, prikaza Iſſukarſtu ſvoi ſtrah, koi odgovorii: *Puſti Franczeſcko ſvaki ſtrah, jerchiu ja s' novim miloſtma, i s' cſudeſih moje dilo ocſitovati. Igi u Riim k' mojemu vikaru, neka on ovu moju milòſt, kakomuſe lipſce vidilo budè, cſinì naviſtiti, i proglaſiti; i akoſe boiſe dati nechie virovati, uzmi nikoliko od te tvoje druxine, koiſu cſuli moje dopùſſchiegnie, i odregiegnie dneva, i poneſi nikoliko onih ruxiiczah, kojeſam cſinio proczvaſti na targniu, u komuſi tiilo tvoje za moju gliubav mucſio.*

Posli

523 Posli toga Angieli za zafàlnost na takoi milosti Issukarstu, i gniegovoi prisvetoi maiki, pivasce s' Franczesckom, i s' gniegovom druxinom pismu *Te DEum Laudamus*, koju kad Svarscisce, vigiegnie izcsaznu, a Franczescko pun nebeskoga veseglia, i utiscegnia, uzamsci scèst onih ruxiiczah, tri biile na posctègnie Divicze Marie, a tri czarvene na posctègnie prisvetoga Troistva; i povedavsci sobom tri od svoje druxine, ode u Riim, i prikaza Pàpi prid Svima Kardinali vogliu Issukarstovu, s' Svidocsanstvom svoje druxine, koisu sluscali, i ruxiiczah, kojesu na targniu u snigu i u ledu proczvale. Pàpa, i vas Skup Aposctolski s' velikim utiscegniem, i vesegliem glàs prìmii, i zapovidii, kako gori, milòst tu i blago puku navistiti i proglasiti, i svake godine odsele u isti dàn taki dàr slaviti.

524 Ovi dàn ovu ossobitòst i ràzlikòst imàde u czarkviczi Porcziunkùle od ostàli dnèvah priko godine, i od ostalih czarkavah Reeda, daje u isti ondi ovo oprosctègnie Jubileo, jer na ovi dàn ondi izpovidnìczi odriscujuh griscnike od svih vechim oblastma ostavglienih grihah, od koihse svetogh godiscta odriscuje; i promigniujuh i dixuh zàvite, po dopùsschiegniu Pavla II. Gargura XIII. i Urbana VIII. I sàmo ova oblàst, a ne oprosctègnie, svarscuje s' odregienim dnevom, za onu godinu; koju oblàst, u drughim czarkvam Reeda, ni s' ovim oprosctegniem u isti dàn, nitti s' koimmu drago punim oprosctègniem na koganu dràgo, i kolikomu dràgo blàgh dàn Svetoga Reeda, neimaduh ni jedni izpovidniczi Redovnìcski: josc dabi koi to ucsinio s' ràzlogom povlasticze, ossim smartnoga griha, upaobi u proklèstvo, kojeje metnuo Clement VIII., s' ovim zatvòrkom, *qui prætextu privilegiorum*: premda nebi ni u grih, ni u proklèstvo, da s' drughim ràzlogom u pravednom dogagiaju, koise moxe dogoditi, to ucsini; kako ràzloxi *Diana*.

525 Ovo oprosctègnie ne pristaje u Assizu Svetoga godiscta, kakoje istomacsio Clement VIII., jerjuje ondi dopùstio Issukarst upràv, svarhu kòga neima oblàsti Papa, buduchi vikàr gniegov. Ni u drughim czarkvam Reeda, za martvih dùsce, i za umirujuchie, kakoje istomacsio Urban VIII, po svidocsanstvu *Santarella*, *Alfonsa*, *Leona*, i *Lezane*.

A da s' ovim oprosctègniem ossim odpùsschiegnia pokorah za grihe ucsigniene, dobivajuse od Boga mloghe drughe milosti, i bla-

blagoſovi, ocſitovaoje Iſſukarſt S. Brigiti, s' ovim ricſma, *dedi ſignum, ut qui venirent ad locum ſuum, replerentur benedictione mea, & ſolverentur à peccatis ſuis &c*; Zatoje pravo upiiſano nad vràti iſtè czarkvicze: *Hæc eſt porta vitæ æternæ: Hic eſt theſaurus vitæ æternæ.*

NA Svetkovinu S. M. Klàre, Divicze Talianke, parvè priſàgieniczè S. O. Franczeſcka, u vinogradu plodnògh Evangieoskogh Siromasctva (Kojuje po oglàſcègniu nebeskome u Svitloſti mater rodila u Aſſizu, god, Iſſuk. 1194.; i zatojoi na Karsctègniu *Sviitla* Ime nadila, i kako dobra vartlàrka (takojoiſeje mater zvàla, premdaje plemenita po karvi biila) u liipomju miriſu uzdighnula, koije ona, pria negoje do mudroſti doràsla, tako mudro csùvala od zloduhnih vitàrah tasctè Svitovgnie slavè, od otrovnih potòpah ſmardglivih bàrah zemaglskih poxegliègniah, i naslagiègniah, i od zla okka paklene himbe, i nenavidoſti, daje privitku mladòſt Svoju, daſe, kako obicsàje, po Svakom vitru ne prighiibà, s' gvozdenih ſincxirih za darvo xivota vezala, jerje s' Svilenim pojaſom hagliinah, osctre verughe oko gola tiila jàko ſtèzala: i daſe tanka koxa i lakka ditignia voglia pod mekom, i Sviitlom hodichiom goſpodczkogh doſtojanstva roda i doma, ne màzii, i hàcſii; nittiu himbeno okko pakla i Sviita urecsè, cziliczieje, kao Riimska Czeczilia pod ughlednom hodichiom na goloi koxi noſſila, a naidraxè ditigniegh polèpnogh kùſſa, ne sàmo poslaſticze, vechie i potribitè rànè jecxeke, kojemuje Svaki dàn, nejaka jako morechi, uztezala, otaino po drugomu na ime ocza ili matere Siromahom slala. U molitvi i u drughii Karſtianskogh Bògogliubstva dilii, takoje csèſta, i xeſtoka biila, daje, pria negoje zemaglskogh vincsàgnia teſcko brime procziinit znala, nebeskò zavitovala, zaklevſciſe, nighda drugoga oſſim Iſſukarſta ne uzèt zarucſniika: Sctoje barzo doxelila, jerje na gniezinu veliku Srichiu baſc tadà u Aſſizu Pokliſar kràglia vicſgnie slavè bio, koije iſtòmu s' cſudnovatom viirnoſſchiu zarucsnicze tràxio: tojeſt Franczeſcko od Aſſiiza, koije u iſtò vriime Gràd i ſvu Okolovinu s' ſvoim obràchiegniem, i Sviita pogargiegniem zacſudio bio, komuſeje barzo Klàra Jàvila, i ponukovagnie od pogargiegnia Sviita primila, i rùku takki dàla, i parſten uzèla. Pak na czvitnu nedigliu uniſcla u gràd Aſſiiz, Kao Iſſukarſt u Jeruzolim, u Svitovgnioi slavi, zapovidivſcijoi tako S. O. Franczeſcko, daju

daju s' vechiom prilikom pogardii, i pod noghe ſtavii; kojaje do nochi ſva do koriina na gnioi uſanula, jerje s' mràkom gniezinu tavnu ſvitlòſt pogardila, izaſcavſci s' vecſera iz gràda gniezine izpraznoſti, kao Iſſukarſt iz ſtàrogh Jeruzolima cſifutczke oholoſti, i nenavidoſti; a ſutradan s' zorom vicſgnie ſvitloſti, koju nighda ne sliidi vecsèr xalosne nochi, otiscla u pùſtigniu Porcziunkule s' Svitgniaczih punih ùglia Boxje miloſti, i nascla otvorena vràta piirne cſaſti xeglnogh zarucsniika, pacſe ſuſrilla na pùtu veſſele Svatove, docſekavſciu S.O. Franczeſcko s' proczeſſionom ſve ſvoje brattje, i uvedavſci s' duhovnim piſmam u czarkviczu Porcziunkule, onjoi sàm Svojom rùkom prid otarom Gòſpe Angielah oſtrigao koſſe, i metnuvſci na gniu habit ſvoga Reeda, s' *Iſſukarſtomju* vincſao. I kako on muſckih otacz, takoje ona xenskih glavah poſtala matt, u Reedu Evangieoskogh ſiromasctva; kojaje mloghè i mloghè zarucſnicze Iſſukarſtu porodila, s' punom gniegovom miloſtiu odrànila, i u zavarſcenoi gliubavi utvàrdila, u manaſtiiru Svètoga Damgniana, koije kako mater, s' csèſtii cſudeſsii Evangieoskogh ubosctva, i s' cſudnovatom Svètigniom Sceraſinskogh redovniisctva, za cſetardeſsèt i dvi godine vladala, i u gniemu Svèto xivot Svarſcila, kakoje oſſvidocſila i Turska Smetena ſilla, kojaje, bivſci ona na Smartnoi poſtegli boleſna, biila gràd, i manaſtiir van gràda obſilla, i jurveſe na bedene grada i zidove manaſtiira pegniala: ali dokje Klàra, doneſavſciu kchieri boleſnu na vràta, i metnuvſci prid gniu priſvèti Sakramenat ottara, ucſinila ovu molitvu: *Ne dai goſpodine razdàrtim besctiam dùſce, kojeſe tebi izpovidajub, i cſuvai sluxbenicze tvoje, kojeſi s' pridràgom tvojom karvju odkupio*, glàsje ovi s' neba doſcao: *jachiuvas vazda cſuvati*, s' koimſu Tùrczi, koiſuſe popèli biili, sliipi doli pali, i ſviſe u biigh metnuli: a ona mało poslii, primivſci nebesko pohogiegnie Diviczè diviczah, i Pàpe Innocenczia cſetvartoga, koijoije blagoſov na cſas Smarti dao, u nebesko uxivagnie otiscla, god. 1253.) 12. dàn Augucta oproſctègnie puno ſvi grihah.

527 NA Svetkovinu S. Ludovìka Biskupa Toloſanskoga, 1. Reeda S. O. Franczeſcka, (po oczu Franczuza, po materi macxara, otaczbomuje bio Carolus II. priimenom *Claudus*, Siin Karla I. bratta S. Ludovika Kraglia Franczuzkoga, Kragl Sicilianske i macxarske zemglie;

glie; a mater Maria, ſtipana V. Kraglia macxarskoga kchièr, unuka Bele cſetvartoga iſte zemglie Kraglia: koi toliko velik rogien, god. 1266., ili 1276. (brojechi po Breviaru) ucſinioſeje màli Bratt za Iſſukarſta, i baczivſci iz viſoka ſvitovgnie velicſanſtvo, u oſſobitom humiglienſtvu, i cſiſtochi Sarcza xivuchi, u mladoſti ſvojoi Bogu sluxio, i velicſanſtvo slave vicſgnie zasluxio u malo vrimena, buduchi umrò od 33. Kako martirologia bilixii, ili 23. godine, i ſcèſt misèczih xivota Svoga, godine Iſſukarſtove 1299. (Kako Breviar mechiè) u miſtu Brinkola, Franczuske zemglie: i tiilomu ſaragnieno u Maſſilihi, à dùſca otiſcla uprav u Rai s' pratgniom mlogo Angielah, Kojſu pratechiu ovi glàs dàli: *Sic fit ſervienti Deo*: ovakoſe dogagia pràvom slughi Boxjem; kakoje cſuo, i vidio jedan Redovnìk Reeda u iſti cſas kadje umrò) oprosċtègnie puno ſvi grihah. Joſcje Ivan XXII. koigaje posvètio, iſtà oprosċtègnia, kojaje on, i Sixto IV. za gniegov dàn 19. Agusċta dopùſtio, i priko oſmine dobivat daǫ. (t) Officzie za gniegovu Svetkovinu, iſtie gniegov brat Rubert, Kragl Siczilie, ucſinio bio, i Reedſe s' iſtim do Sàbora Tridentinskoga sluxio.

(t) Comp. Priv. Alph. Ca. ſarub. verb. Indulgen. tiæ quoad Sæcu. là, §. 12. & 15.

528 NA Svetkovinu prineſcegnia tiila S. Roze, iliti Ruxiczè, diviczè, Taliankè, 3. Reeda S. O. Franczeſcka (Kojaſeje u Viterbu rodila god. 1237. ili 1236., i pria pocſela cſudeſſa cſiniti, negoje govoriti naucſila, buduchi divicſiczom òd tri godine, ucſinivſci Kriix nad Svojom martvom babòm, od màrtviu uzkriſila: i takoje ſiromahe milovala, dajoiје iſta milòſt jedan pùt u kriilu kruh u ruxicze okrenula, kadje, zapovidivſcijoi otacz, sċto u Krìlu noſsii ukazala: i tako cſiſtochiu obsluxivala, daje s' liiczem, kadbi u gniu gledali, na iſtù podraxivala. Pria negoje moghla ſviit uxìvati, pogardilagaje, zasċtoje, od ſedam godiinah bivſci, pocſela pokoru cſiniti, zatvorivſciſe u jedan tiiſan bucxàk kuchie Svoga ocza, iz kogaje, sàmo kadje otacz ili mater Sċtogod zapovidila, izlazila: a od deſſet godiinah protiva odpadnicskoi ſilli Friderika II. Czeſſara (koije prozvàn czarvenà bràda) ſtala, i s' takim uxgagniem, i xegliom pùka protiva nevirniikom pripovidala, daſuju, za viditju, i boglma razumiti, uzamſci u rùke, kao i drugò diete, na viſoko mechiali; nittie, protirana od czeſſarovaczah ſaſvom kuchiom iz grà-

 da,

da, od toga priſtala, vechie ſve s' xeſſchim duhom slidila, dogodje xivila: i priaje uzrila, negoje oſſamnaèſtu godinu xivota dovarſcila, u kojoijuje Svèta Smart u vicſgniu slavu odniila, god. Iſſuk. 1251. ili 1252., miſecza Apriila) 4. dàn Septembra oprosćtègnie puno ſvih grihah, po dopùſſchiegniu Clem. XI. 14. Januar. 1701.

529 NA Svetkovinu Rànah S. O. Franczeſcka (s' koimagaje iſtinito ranila gliubav Iſſukarſtova, kakoje u parvom pogl. parvogh diila ovih Kgnigah recſeno; tako daſu vidovne ocſima ranne na noguh, na rukuh, i na boku gniegovu biile, i karv iz gni tekla, Kojeſe i danaſcgni dan poćtuje puno jedno ſarcſeſſcze u czarkvi Brattinſtva gniegovih rànah u Riimu; kojuſam i ja dva pùt u proczeſſionu pratio. Paſce virujeſe da i ſada martvo gniegovo tiilo, za veliko cſudo, ſtojechi u grobniczi uzgòr u aeru cziilo, s' otvorenim, i k' nebu uzdighnutim ocſima, iz iſtih ſvetih rànnah freſcku karv liiva, buduchiga tako u grobniczi ſtajati, i karv liivati vidio Nikola V. Papa, s' jednim Biskupom Franczuskim, i s' nikima drughim, god. 1449.; i Sixto IV. s' Kardinàli Egidiom Carilli, Alborncziom Scpagniulom, i s' Aſtergiom Arczi-Biskupom Beneventanskim, Kardinalom S. Euzebia, s' Koimaje bio i FranczeſckoSforczia Duxd Mediolanski, s' nikoliko goſpode Aſſizianske, i s' goſpodinom Galeottom à Galeottis de Biſtorchio, 1509. na 18. Decembra: kako od parvoga Svidocſi kgniga Franczeſcka de Bautio, Duxda Andrianskogh, piiſana Andrianskom Biskupu; a od obodvoga piiſſczi Reeda (u) Sćtoje i S. Pio V. hotio viditi, i zapovidio Generalu Conventualskomu Ivanu Piki iz Kamerina, da cſini otvoriti grobniczu, ali zaludu, jer nisćta niiſu moghli viditi, hotiuchi tako Boogh, kakoſu iſtii izpovidili.

(u) Toſſin. l. 2. Marcus Ulyſſip. p. 1. l. 2. c. ult. ſeu l. 10. c. 1. ſuper ſedulium in annot. ad c. 15. vita S. Franc. Vading. t. 1. ad an. 1230. §. 4. Salazar c. 28.

530 Bilixi S. Bonaventura u pogl. 16. xivota S. O. Franczeſcka, daje Gargur IX. poſumgnivſci, pria negogaje posvetio, od ranne gniegova bokka, kao S. Thoma parſt u gniu metnuo, ukazavſcimuſe na ſnu s' Sarditim obrazom S. O. Franczeſcko, i digavſci rùku deſnu, Odkrio bocſnu rannu, i zapovidivſci da prineſe cſaſcu, napuniomuju u varh, iz iſte, ſvoje karvi: po cſemuje tako devòt ranam gniegovim odſele poſtao, da nie ni po jedan nàcſin mogao tarpiti, da protiva iſtim ko sćto govorii, karajuchi osćtro kogabigod u tomu bretiva zobrazna cſuo. I za ſvidocſanſtvo togà trije razlike Aposćtolske Kgnig-

Kgnighe na razlike ſtràne piiſſao, priporucſujuchi iſti devoczion. Jednu u Nimacsku zemgliu: *Confeſſor Domini Glorioſus*. Sub Dat. Viterb. Nonis April. Pont. àn. 11. Drugù u Moravskū: *uſque ad terminos orbis &c.* Trechiu Reedu S. Dominika: *Non minus dolentes.* Sub dat. ibid. eod. &c. Kogaſu s' iſtom odlukom, virom, i devoczionom proslidili. Alekſandro IV. takogier s' trima. Upiſavſci parvu ſvoi czarkvi: *Benigna operatio.* ſub Dat. Anag. 4. Kal. Nov. 1255. Drugù Arczi-Biskupom, i Biskupom *Caſtella & Legionis* u Scpagni: *Quia longum eſſet.* Sub. Dat. ibid. 5. Kal. Aug. Pont. an. 5. Dom. 1259. Trechiu ſvim pravovirnim: *Grande ac ſingulare miraculum.* Nikola III. s' jednom piiſanom ſvim pravovirnim: *Litteras fœlicis record. Greg. Pap. IX.* Nikola IV. takogier s' jednom, piiſanom Provin. Dominik. *Tuſcia* 1291. *Cum ad aures noſtras.* Sub Dat. Romæ apud S. M. M. 12. Kal. Dec. Pont. an. 4. Benedict. XI. takogier s' jednom, s' kojomje odrèdio i narèdio, daſe iſte S. ranne slave s' officziem u czarkvi Svudà, u dan kako doli. A Sixto IV. takogier s' trimà, u koima ukazuje, i ſvidocſii, da ni s' kim nie ovo ovako ocſito, i oſſobito cſudo ſvoje miloſti do ſada ucſinio Iſſukarſt. Parvà pocſima *Spectat ad Romani Pont.* ſub Dat. Romæ 8. Kal. Aug. 1475. Pont. an. 2. Drugà *Dum militans* ſub (x) *Leo-*
Dat. ibid. eod. &c. Pont. an. 4. Trechia: *Alias per Breve.* ſub Dat. ibid. *nard. Co-*
1480. 19. Dec. Pont. an. 10. *quaus in*

Oſſim togà Svidocsè iſtò mlogà cſudeſſa, kojaje Iſſukarſt za *Antidoto*
ranne S. O. Franczeſcka ucſinio; devotim miloſtivo, a ſumgnivczem, *contra*
i protivnikom ſardito, kako bilixii ſpomènuti S. Bonaventura, i skoro *progreſ-*
brez broini Reeda, i izvan Reeda piiſczi, navlaſtito &c. (x)) 17. dàn *ſum 50.*
Septembra, Kalendàri Provincziah Nimacskih, i Macxarskih, mechiuh *Appendix*
oprosct. puno ſvih grihah, ali u Riimskomu, i u bilixkam Svarhu naſce *ad ſup-*
martyrologie ne nahodim nego daje Gargur IX. dopùſtio pohode- *plem.*
chim czarkvu na planini Alvernu, gdije S. O. ranne primio, odpùſſ- *Chron.*
chiegnie polovicze ſvih grihah; a pohodechim oſtàle czarkve Ree- *Jacob.*
da, iſti dan, trideſſet godiinah oproscègnie, oſſim onoga kojeje na *Bergo. l.*
Svaku Svetkovinu Reeda. *Compend. Priv. verb.* Indulgentiæ quoad *17. ad an.*
Sæculares. Primo. *Et Rodriquez.* *1509. &*

NA Svetkovinu Smarti S. O. Franczeſcka, Patriarke triuh Ree- *531*
dovah màle Brattje, izpovidniika, Taliancza, parvògh pri- *Salazar l.*
vìrnogh Sarucſnika Evangieoskogh uboſctva, posli Apoſctolah *1. c. 12.*

 (koije *an. 122.*

(koije rogien u Assiizu, gràdu zemglie zvàne *Umbria*, god. Issuk. 1182. i naiprie od matere prozvan Ivanom, a od occza posli Franczescckom. Prozvagniaje ocsina Ime odarxao, ali ni materina zlamegnie nie pustio. Svitje pocseo pogargivati, god. Issuk. 1206. Svoga xivota 24.; a Sasvimgase odrekao, i s' siromasctvom Evangieoskim vincsao, kadje, csuvsci na missi Evangieglie, u komu ucsii Issukarst Aposctole, da igiuchi po sviitu, ne nosse ni obuchie na noguh, ni Sctapa u rukuh, nitti plago u nòvczii, i u hodichi possidujuh, taki izascavsci Skinuo s' noguh postole, Svùkao hagline, bàczio kessu i nòvcze, i ostale svitovgnie obvoike, a metnuo na Sebe Samu jednu czarnu, debelu, i osctru vrichiu, i pripassaoju oko sebe s' uxetom, god. 1208., u kojoije s' takom gliubavju ubosctvo Evangieosko zagarlio, damuga nie mogao omraziti ni otacz s' vezagniem, i mechiagniem u tavniczu, i moregniem s' gladom; ni pùk i dicza tirajuchiga po uliczah s' blatom, i drughim rùgom, kao budalu; buduchiga vechie s' nutargnim prosvitgliegniem temeglito naucsio Duh Svèti, daje zabacsenà, i pogargienà od Sviita Boogh obrao, i daje sctoje Sviitu budalasto, i manito, prid gnim mudro, i dìscno: koimuje zato xivot Innoc. III. Pàpa s' xivim ustma provoditi, i darxati dopùstio god. 1210. i u Sàboru poglavitomu Lateranskom ocsitovaoga, i posàlio god. 1215., kako Svidocsi S. Antonin. i drughi imenovani u nascoi martirologihi: (y) i Issukarstmu za isti, postecchi on i molechiga zato na planini Golùbu, kao Moisie na sinaju za primiti zàkon, dao vladalisćta, kako svidocsè. S. Bonaventura, i S. Birgitta: i Honoriomu Pàpa III. s' Aposctolskom Kgnigom istù uredbu, i vladalisćta xivota potvàrdio god. 1223., a Nikola III. istomacsio god. 1279., i isto istomacsegnie csinio metnuti u kgnighe nàrèdbah zàkona czarkvenoga: *eadem explanatio relata est intra Corpus Juris Canonici.* (z)

(y) *S. Antonin. 3.p. hist. Tit. 24. c. 14. §. 3. & alij.*

(z) *De verb. signif. c.* Exiit.

532 Kojega Siromasctva cziini prid Bogom, zacsudiosèje S. Dominik u parvomu Kapitulu Generalomu, kogaje isti S. Franczescko Skupio u Assiizu god. 1219.; i zatoga s' svoima u istomu slidit odrèdio, i nàrèdio u svom parvom Kapitulu u Bononihi god. 1220. A s' kakvimgaje duhom, i Boxjim zadovoglstvom Svèti O. Franczescko obslùxio, ukazalaje slava, i miloost, (od koje gori) kojuje s' istim kod gniega zasluxio, i posli smarti primio, god. 1226. Svojega xivota 45. od parvogh obrachiegnia Svoga 20. od pocsetka Reeda 18., odpra-

odprativsciga u Rai s' mlosctvom Angielah mloghe dùsceh svoih sinovah, koiesu isti csas, po dostojanstvu, ossim xivota, prisvete gniegove smarti, izascle iz purgatoria (a) 4. dàn Octobra, oprosctègnie puno svih grihah.

(a) *Teste Thom. Celano B. Francisci*

NA Svetkovinu BB. mucseniikah Daniela Provinciala Kalabrie, i druxine, Talianaczah, 1. Reeda S. O. Franczescka (koisu, uzvisujuchi Issukarsta, i gniegov zàkon pripovidajuhi, a Muhameda i gniegov Alkoran psujuchi, i pogargiujuchi u septi gràdu Arabske zemglie, naipri od Turakah, vidivsci gniove hagline, i probriane po obicsaju Redovnicskomu glàve, kako budale pogargieni biili, i u sincxire metnuti; pak poznavsci da niisu kakosu sczinili budale, vech zàkona Issukarstova primudri Aposctolski xeglnìczi, Silovalihi, dase Issukarstove odrekuh, a na Muhamedovu viru pristanuh, koju proklevsci, i pogardivsci oni kao i parvi puut, s' dostoinim gniova Scerafinskogh zàvita, i duha junasctvom, posli mloghih mùkah glavehim izodsiczali, i ne milo izrazbiali, a tilessa na komade isikli, Kojesu dicza, i drughi vazdan po gradu sramc[illegible]o i pogardno povlacsili na 10. Octobra, god. 1221. ili kako drughi darxè, i Breviar mechiè god. 1227. parve posli smarti S. Ocza. Naiprisu, pokupivsci Karstiani gniova rassùta ùda, ukopani biili u Alfondeghi Kragliestva Massilie, pak posli u Scpagniu prinesceni, primivscihi na dàr Siin Kraglia Portugalie) 13. dàn Octobra, jedan macxarski Kalendar mechiè oprosctègnie puno svih grihah, ali u Rimskomu, i u svim ostalim Koiesam sctio, nenahodim nego oprosctègnie obicsaino na svetkovinu svakogh Svetogh Reeda; od Koga gori. 533

& Bernardo a Bessa D. Bonav. Socio.

NA Svetkovinu S. Petra od Alkantare, izpovidniika Scpagniula, 1. Reeda S. O. Franczescka, csudnovatogh pokornìka (Koisejе u Alkantari rodio god. 1515., i diete od scèst godiinah razkosschie Sviita pogardio, pocsevsci tiilo, pria negoje znalo Sviit uxivati, moriti, i nebeskogh xivota istine promìscgliati, tako jako, daje, nebuduchi josc u sebe podpuno doscao, izvan sebe csèsto za istinom nebeskom iscao, i za naucsitju Svarsceno, i do Svarhe tvardo odarxati, u Reed màle Battje doscao, Kadje na scestnaèstu godinu nastao; u komuje takki iz pocsètka mesctar Sviuh Kripostih s' dili postao. S' Svoimje tiilom tako osctar bio, daje za ugassiti sve istoga xègliah navlastito pogane plamene, csesto ob zimu u vodi 534

kad

kad do pojaſa, kad do vràta zamarziivao; a kadje iz vode pria mraza izlazio, u czelie vechii mraz podnoſio, jerbi otvorivſci pencxer i vrata, za dati vitru mah, u Srìdi ſtajao, dogodſe koxa i Siromascka haglina nebi na gniemu u lèd okrenula: nittigaje viſce od jedanput u tri dnì s' jilom pokripglivao, alimu ni tada nie nikakva naslagiegnia dàvao, jerbi s' ſtudenom vodòm, i s' pepelom, s' koimaje ſvako ſvoje jilo zacſignìvao, ſvu slatkòſt dizao. Za naucſiti jezik za zùbi darxati, trije godine nikoliko kamecſakah u ùſti noſſio. Ocſimaje tako teſcke trepavicze cſinio, da za czìlu godinu u jednoi czeli ſtojechi nie vidio odasctaje gorgnie slime i tavan; a Redovnìke nakon tri godine zajednicskogh pribivagnia, nie ni jednoga po liiczu, vechie sàmo po riicſi poznavao. I takoje brattji Svojoi navlaſtito u Pedrozi pokoru oslàdio, daſu cſeſto Karſtiani iz miſta u manaſtìr dotarkìvali, molechihi, i zaklignıuchi da sàmi ſobom miloſtivi buduh: a onje Svoje tiilo s' iſtom tako od zemaglske truloſti ocſiſtio bio, i otancſaoga, a duh u Scerafinskoi gliubavi tako oſnàxio, daje mlogo putah Sivajuchi u molitvi prid jednim viſokim Krìxom u vartlu, dizalaga od zemglie, ſad do varh Krìxa, ſad do varh jablanah oko vartla poſagienih, s' zacſugiegniem pùka u komſciluku, koibi gledajuchi cſudo Boxje od gniega u aèru, kliczao na kolina, rùke k' nebu dizao, i Boga u ſvojemu slughi fàlio, koije i Svètoi Terezihi upravitegl dùſce, i mesctar Svetignie bio. I taije xivot za cſetardeſsèt i ſedam godiinah, ſve napridujuchi, u Reedu provodio, i cſeſtitoga zavarſcio, pivajuchi onù piſmu Davidovu: *lætatus ſum in his quæ dicta ſunt mihi*, godinè Iſſuk. 1562. xivota ſvoga 63.) 18. dàn Octobra oprosctègnie puno ſvih grihah.

535 NA Svetkovinù S. Ivana Kapisctrana, izpovidnìka, po oczu Franczuza ili Nimcza; po materi, i po miſtu Svogh rogiègnia, Taliancza (rodioboſeje u Kapisctranu miſtu Kraglieſtva Napoglskogh, god. 1385., i iz velikoga zakonslovcza czarkovnoga i Svitovgniega, ucſinioſe cſudnovatim nàcſinom velik Bogoslovacz, i Aposctolski Pripovidalacz 1. Reeda S. O. Franczeſcka, buduchi po ovi nàcſin u Reed doſcao, tojeſt: nahodechiſe u tavniczi, u Kojuſuga nepriategli drughi puut uſativſci dvoſtruko okovana u jednu kùlu zatvorili biili, u kojoije, tvardo uſajuchi, mlogo vrimena zaludu cſekao pomoch od Kraglia Napoglskogh Ladislaha, kogaje parvi vìchnik, i dvoranin

bio,

bio, i od iſtoga mloghih gràdovah vladagniu priſtavglien, i varlo gliubglien i milovan, zarad gniegove velikè mudroſti, i vriidnoſti u takom poslu, u komumuje podloxna biila i iſta Perùgia, u kojoimuſseje to dogodilo, hotiuchi s' oblaſtiu Sùdcza pomiriti zavadu nikih zvanih *Malateſta*, s' Gragiani. Buduchi rekko mlogo vrimena za lùdu pomoch cſekao, pocſemu ulaziti u pamèt izpraznòſt slave i posſtègnia Svitovgniega, za koimje on varlo iſcao, i zato Kragliu varlo ugagiao, premda nikomu nighda dokje u sluxbi recſenoi iſtoga bio, nie nepravde na sùdu ucſinio, vechie primudro, i pripravedno s' fàlom opchienom raſugivao, jer nie ni od koga nighda daròvà za sùd prìmao. Pocsèmu rekko to u pamet, a u ſarcze màrznoſt iſtoga ulaziti: i promiſcgliavajuchi to jacsè jednu nòch, iſtùga i drugù Boogh s' trima cſudeſſih na pogargiegnie Sviita ganù. Parvo bii, kad ſvitlòſt ne obicſaina kùlu prosviitlii, tako velika, daſeje vas gràd na cſudo ſtarkao; u kojoi vidii jednoga cſovika u Franczeſckanskom habitu, koimu recſe: *SStoſi ſtao? SSto Karzmàſc? SSto cſekàſc oboliczo? ponukovagnie Boxje posluſcai, i glàſu gniegovu koiti u Sarczu zvonii priſtani*: komu on u ſtrahu darchiuchi odgovori: *SSto bochie goſpodin da ucſinim*; a cſovikmu recſe: *bochie da ſviit kògbſi laxgliva poznao, oſtaviiſe, i u ovoi baglini xivot odſele ſvèto provodiiſc. Tvardoje*, recſe Ivan, *govoregnie, u manaſtiru xiviti, i vogliese ſvoje u viik odrechi: ja niiſam od toga nighda mislio, alichie vagliat Boga sluſcati.* Drugo bii, kad posli toga vidii, da na kulu pade debela tavna maghla, a iz gniega izagie ſvitlòſt, kojaju ſvu raſtirà. S' cſimſe doiſto zlamenova (SStoſeje posli dogodilo) dachie on vechi dio zapàda s' naukom Aposſtolskim, i s' Svetigniom xivota, kako drughi Pavao proſvitliti, i Ime Iſſuſovo daleko raſciriti. Trechie bii, kad parvu za ovom nòch s' krunom fratarskom na glàvi oſſvanù. I tada ſaſvim ſviit oſtaviti, i habit Franczeſckanski obuchi odrèdii: (b) Zato oſslobodivſciſe posſteno tavniczè, ode u Napogliu, i pridavſci sluxbu, Svoje ſve prodade i Siromahom dade; pakſe vràti u Perugiu, i oprostivſciſe s' divoikom, kojuje bio parſtenovao, dogie k' fratrom, i ſtade s' velikim humiglienſtvom moliti, daſe doſtoje u Rèdga ſvoi primiti. Fratri ſumgniechi od gniegova duha, kogaſu vidili na ſviitu varlo izprazna, za izkuſcatiga Sveſumu gniegove Svitovgnie izpraznoſti prid gnim u ocſi protrèsli, i reklimu, da nechie toga ucſiniti

536

(b) *Vading. ad an. 1414.*

niti pria negose on pusti s' smiscnom od Kartuscine Krunòm (upisavsci na gnioi s' czarveni slovih sve gniegove izpraznosti, i Svitovgnie oholosti) okruniti, i Sidavsci na jednoga magarcza po svem gradu voditi : na sctto on barzo pristade, i sve pràvoga zlata probe humiglieno podnese, potomtoga u Reed unigie, u komu navlastito po nauku Svetoga Bernardina, barzose ogledalo xìvo Sviuh kriposti ucsinii, i trubglia glàsna S. Evangieglia izagie, s' kojesuse glàsom ossobito sluxili za mloga Poklisarstva Aposctolska, u razliki posli czarkve svète, Martin V. Eugenio IV. Nikola V. i Kalixt III. i s' timje glàs iste na sve stràne zapàda otiscao., i s' jèkom velika ploda i mloghih csudèssah pukao, navlastio po Talianskoi, Nimacskoi, Pogliacskoi, Macxarskoi, Ruskoi, Karavlasckoi, Austriacskoi, Scvàbskoi, Bavarskoi, Turingianskoi, Saxonskoi, Cseskoi, Moravskoi, Franczuzkoi, i drughim zemgliam, ossobito protiva xudiom, Garcskim odmetniikom, i Hussianskim s' Fratriczelskim odpadniikom, od koihje mlogo higliadah u kolo Issukarstovo, u komuse s' uxivagniem Boxjim ighra i pivà, i iz koghsuse Silno pustili biili, vràtio. Nittie ighda u takom jeku primuknuo, dogodmuje piisak xivota u usti bio, kogaje u Iloku, manastiru Provinczie Bosanske, ondà pod imenom Blaxene Diviczè Mariè, Sada gniegovim, pùstio, god. Issuk. 1456. xivotaSvoga 71. kakoje gori recseno)23. dàn Octobra oprosctègnie puno Svih grihah,po dopùsschiegniu *Alex. VIII. 7. Decemb. 1690.*

537 NA Svetkovinu S. Didàka, laika, Scpagniula, 1. Reeda S. O. Franczescka (koi kakoje u humiglienu mistu, i od humigliena roda rogien, god. Issuk. 1400. u Selu zvànom Sveti Nikola, darxave imenom Bettika, u Scpagniulskoi zemgli; takoje od humiglienstva Svetigniu pocseo, i varloje pogodio, jerje ovo parvii temegl Karstianske Svetignie, buduchi Issukarst od gniega pocseo: u csemumuje davno S. Agusctin, *Serm. 10. de verbis Domin.* ràzlogh dao, govorechi: *ako bochiesc volik bitti, iz nainixega pocsmi,* zasctto i ziid kolikose visce misli dighnuti, tolikose dubglie u zemgliu temegl mechie. Didàk dakle josc u kolivki lexechi, csestoje s' ossobiti zlamegni humiglienstva roditeglie Svoje u csudo mechiao. Kadje poodràsto, Remetase naipri ucsinio. Za tim u Reed màle Brattje doscao, i temegl do koncza utvardio. Pak odrèdivsci po duxnosti Redovniisctva u Svetigni napridovati, i gragiu duhovnoga grada Jeruzolima u Svojoi dùsci po miri temeglia dighnuti,

nuti, metnuoſeje ſve drágo kamegnie, tojeſt ſve Karſtianske izvarſtite Kripoſti u dvòr ſvoje dùſce ſabrati, s' koimchie kuchiu rakoſſchia i veſsèglia Bogu u Svojem xivotu ziidati: i uxegavſci u ſvojemu ſarczu veliku peech Krecſa, tojeſt gliubavi Boxje i iskargniega, s' koimchie Kamegnie slàgati, i ziid tvarditi; varloje kao i parvo pogodio, jerſe s' ovim sàmim klakom tvardina vicſgnia ovoi gràgi dàje, i kuchia blàxenogh Boxjegh, i ſvogh uxivagnia pripravglia; (c) s' koimje zato Didàk Srichno u ſvojoi gràgi napridovao, jermuſe nighda nie ova peech u Sarczu ugaſila, vechie ſve s' vechim plamenom gorila: u gliubavi Boxjoi cſak do xìve xeglie mùkah za Iſſukarſta, koje za podnèti otiſcaoje u morske Adde, imenom Kanarie, Ime gniegovo, i zàkon neznaboxczem pripovidati, gdije veliku koriſt viri, i plod czarkvi ucſinio, alimuſe nie dogodilo Sɛ̃toje s' tim xelio, jerje Bògh i drugà cſudeſſa po gniemu cſinit odrèdio, Hotioje daglie ukazati kako goruchia peech gniegova ſarcza i u gliubavi iskargnskoi planczà; za koje potvargiegnie, oſſim cſudèſſah, kojaje ucſinio, xelechi on i radechi za Spaſſegnie dùſcah u Kanarihì; mlogaje velika ucſinio, xalechi on i liicſechi tileſſa mlosɛ̃tva boleſnè Brattje ſvoje u Riimu, koije oglàdio, i otrovaoſe bio, zarad teſcka Skuppa od Svegà ſviita na Svèto godisɛ̃te 1450., i na posvechiegnie Svetoga Bernardina, zarad sɛ̃taje i on u Riim doſcao bio, i s' velikom xegliom, i miloſſchiom bolesnikom sluxiti uzeo: i oſſim mloghih kojeje s' Krixom ozdravio, bunaruje jednome, (koiſe i danaſcgnii dàn S. Didàka zovè, iz kogaſam i ja mlogo pùtah pio) Kripoſt od Boga izproſſio, daje s' vodom iſtoga mloghè izlicſio. I gdije ſve glàd patilo, gniegovim bolesnìkom nie nighda nisɛ̃ta mankalo, jerje poſtavisɛ̃te ſvake potribite ràne i ponude vazda puno biilo, pripravgliajuchi onii, koije i gniemu vechiè pùtah, kao izraelichianom, putujuchi, u pùſtigni csàſt pripravio, pakga nai posli, bivſci vechie do neba duhovnù gragiu ſvoju digao, i s' velikom slavom diicſnò zavarſcio, u Complutu gràdu glàſne Sckule na Sviitu (kojàje i od gniega mlogo naucſila u Bogoslovſtvu, premda ni sɛ̃titi nie znao po Svidocſanſtvu Sixta V. koigaje poſvetio god. 1588.: na vicſgniu csàſt odazvao god. 1463.) 12. dàn Novembra, oprosɛ̃tègnie puno ſvih grihah, po dopùſſchiegniu Clementa VIII. 26. Martij 1598.

(c) 1. ad Cor. 13.

538

539 NA Svetkovinu S. Elizabetè udoviczè, Macxarskoga Kraglia Andrie kchieri, xenè Ludovika Lantgravia, Nimacskih zemagliah Hassie, i Turingie gospodara (u koje sarczu Svitovgnia slava nie nikakva korina imala, vechie sasvim suha, i pogargiena biila; jer premdaje u odichi vlastitogh gospostva (kojuje oblacsila, da ne uvrìdi ocsi Svitovgniegh Sarucsnika) na gnioi sjala, u pameti i u sarczu nie nikakva posctègnia imala, jerje pod sjainom odichiom guozdene sincxire na goloi koxi nossila, i sc' gnima jako tiilo stezala, dajoi ne odkine sarcze od Issukarsta. S' muxomje u postegliu iscla, alie sàmo dokbi zaspao kod gniega lexala, dixuchise posli svaku nòch od gniegova bokka, i izvarscujuchi sctoje *Issukarst* falechise s' svojom zarucsniczom davno po mudromu rekao: (d) *Kadje Kragl u loxniczi bio, miriscavkaje moja pridràgoga Narda meni miris davala*; mechiuchise, dokbi mùx spavao, u xeglna nariczagnia privruchih molitavah, i drughi razlikih prislatkih milovagniah s' Issukarstom, koijoiseje jedanpùt u takom milovagniu dao viditi, i naghnuvscise k' gnioi ovakojoi rekao: *akochiesc ti bitti samnom, jachiu bitti s' tobom i nikakose nechiu s' tobom rastati.* A obdanga pridrago garlila u siromassii, u bolesniczii, i u potribitti tavnicsarii, jer nebi dàn proscao, kad nebi slala u Hoscpitale bolesnìkah, u Skupnicze siromahah, i siròtah (koibosu po ulicza, i po kuchia prosechi hodili, samahije u dvòru docsekivala, i s' kolinah sluxila, a bolesne s' svoim rukama csistila, pràla, i ranne zaviala, i jednomu gubavomu, kako siinu, Sakrivscise s' gnim od dvòranah u vochgniaku, kosse strighla, i Svakimu dàn glàvu milla) i u tavnicze krivaczah, pitajuchi za gniove potribe, i u svakoi svakoga obilno pomàxuchi. Ovo Karstiansko milosardje takoje gniezino sarcze ossvoilo biilo i u dili napridovalo, daje jedan pùt, ne bivsci mùxa doma, a Nimacska zemglia bivsci tescko glàdna, sve Hambare gniezine gospodczke bogatè kuchie glàdnim izpraznilo.

(d) *Cant. 1. v. 11.*

540 A izprazna slava sviita u tolikuje nemilòst u gniezinu dvòru doscla, daje naiposli, ne sàmo tùkuchiju ona i pogargiujuchi u skrovisctu sarcza, vechie i baczivsci ocsito iz vissoka, vràt ulomila, kadje, umarvsci mùx, svu svitlòst gniezinu s' sebe skinula, i pogazilaju junàcski, obùkavsci, i metnuvsci na sebe pokòrnù vrichiu 3. Reeda S.O. Franczescka: a blàgo sve dàla Issukarstu, ucsinivsci sc' gnime za malane pogliubgliene gniegove, tojest za siromahe, sirote, i zapùss-

pùſſchiene boleſnìke jedan veliki Hoſcpital, u komuje veliko mloſctvo rànila, i u ſvim potribam od dohotka iz ſtanovitii dobarah obilno provigiala, i ſvaki dàn ona glavom s' cſudnovatim nebu i ſviitu humiglienſtvom, i miloſſchiom, kako naiſtraxgnia sluxkignia sluxila, cſinechi ona ſve grozglivie sluxbe oko bolesnikah; joſc, za vechiu pogardu ſvitovgnie oholoſti, zaviauchi gniove ſmardglive ranne, s' karpom ſvoje glave prigadgliv ghnoi ſc' gni otirala: a ſvitovgnia tiila poxegliegnia tako osctro morila s' poſtom, s' bdegniem, s' klecſagniem, s' gvozdenim paſſagniem i ſcibagniem, dajuje primartvo liicze tiila pràvu mucſeniczu u xivotu ukazivalo. Nittie, kadje, oſtavivſciu, i zapuſtivſci rodbina, znanczi i priategli, ſva ſtanovità dobrah, gradove i ſela izgubila, od diilah miloſardia Karſtianskoga priſtala, vechie s' vechim zasluxegniem kod Boga slidila, jerje s' trùdom ſvoih rukuh iſtò kolikoje moghla do ſmarti cſinila, kojaſeje dogodila god. Iſſuk. 1235. u Marpurgu; kojeje ſvetigniu, i nebeskù slavu, jato ptìcſiczah, kojeſu, prislatko pivajuchi, do grobaju dopratile, potvardile, i ocſitovale. I kakoje xiiva bolesnih utiſcegnie biila, tako i martvè koſti pridragu màſt dajuh, s' kojom mloghii ozdravglíajuh) 19. dàn Novembra niki mechiuh oprosctègnie puno ſvih grihah, ali ja niiſam mogao nàchi cziilo ſvidocſanstvo nego za oprosctègnie obicſaino na Svetkovine Svetih Reeda, od koga gori, u parvom cſereku. Nisctanemagnie akoga trechi Reed ima, kako ja doiſto darxim, buduchi ona poglavità iſtoga Reeda, i oſſobitoſe u iſtoga czarkvam posctuje, tojeſt s' sluxbom dvoſtrukom parve rùke, i s' oſminom; ne ſumgnim potvarditi, zarad miloſti opchiègnia, gori iztomacſenè.

NA Svetkovinu S. Ludoviika IX. Franczuzkoga Kràglia, 3. Reeda S. O. Franczeſcka (koije iz utrobe ſvoih roditègliah, Kràglievinu, Svetigniu, i Franczeſckanskogh pokorniisctva xegliu izneo, rodivſciſe od blaxenih Franczeſckanskih pokorniikah Ludovika Oſmoga Kràglia Franczuskoga, i Blanke Kaſtelanske Kràglicze, god. Iſſuk. 1215. na 25. Apriila. Na priſtoglieje ocſino barzo ſio, buduchimu otacz umrò god. 1226., alimu nie slavu oborio, kakoſe obicſainim nàcſinom dogagia, kad diete vlàdà: (e) vechie mlogo vechiu nadometnuo, (f) jerſe nie, kako mladòſt, navlaſtito u velicſanſtvu i bogaſtvu, obicſaje, razpuſtio, vechie mater ſvoju humiglieno 541

(e) *Eccleſiaſte 10. v. 16.*
(f) *Ibid. c. 4. v. 13.*

no slusćao, i svitte gniezine pomgnivo u dili obsluxivao, darxechi tvardo u pameti gniezine svetè i pravednè nauke, kojemuje csèsto s' ovom xegliom potvargivala : *Volim sinko moi pridraghi da umresc, nego da Boga stvoriteglia tvoga s' jednim Smartnim grihom u xivotu uvridisc.* I da ta xeglia i sarcze gniegovo uxexe; premdaje, videchi kakoje dietetu Svetignia dràga, i kako dragovoglno, i pomgnivo nauke svetignie slusćà, i priima, dobro usàgnie napridovagnia imala; nisćtanemagnie, znajuchi da na debeloi zemgli svasćto lakko nicsee, i zato vechie poslenikah, i csesschi possao isćtè, nego marsćava; bojechise zato da ovu gniezinu cziilu debelu ledinu trava Svakojakogh daha ne priuzmè; da ova vitka mladicza mloghe na stranu gràne ne pustì, i akose i ne iskrivì, ucsinise rapava, i ostane niska; i tako, moguchi svak ko prohodi rukom dokucsiti, pria sazora plod ne izdubii, ilijoi lupexi, moguchise svak na rapavo stàblo lakko popèti, granah ne uzlomè, ili paklene koze, pria negose vochie slatko zametne, liist i czviit ne obarstè : uzelaje za to pomochnìke uregiegniu svoga saada, visćte vartlare gojegniu stàblah, Redovnìke S. O. Franczesćka, i S. Dominika, koisu tada ossobito na sviitu s' Svetigniom czvali, i s' duhom Serafinskim sviit prosvitglivali, i u gliubavi Boxjoi planczajuchi uxixali, jersu tada fresćki biili, buduchi istè godinè, koje svetoga otacz, Sveti O. Franczesćko umrò. I Booghje Svemoguchi xegliu Svètu matere tako u Siina sarzu uxegao, i s' milossćhiu Svojom utvàrdio, da nie nighda, kako mloghii piisćuh, smartno sagrisćio; takoboje, po naravi plodne zemglie, i vochke, za rùkom svoih ureditegliah posćao, daje, kako s' mloghima drughim svidocsii *Olivetanus Carthusianus.* (g) Sedam godiinah otaino u haglini priprostita Sveto-pùtnika pohodechi Svèta mista, i nahodechi gdigodje koga Svèta csovika csuo, po sviitu putovao, i ossobito utisćen, razvessćglien, i potvargien bio od B. Egidia laika drùga S. O. Franczesćka, Komuseje, igiuchi u Riim, u Perugiu, gdije stajao, uvratio : i nahodechise Egidio s' Fratri, potarcsà veli kao pian iz megiu fratarah k' vràtom, prid koima Kragl Svèti stajasće, i csekasće da koga upiita, stoili ondi, i jeli doma fra Egidio; i dosćavsći k' gniemu, pade jedan prid drugoga nicsicze, i polexavsći tako za dobro vriime jedne ùre, rastasćese ne progovorivsći megiu sobom ni riicsi.

(g) *Serm. 2. post Natalem Domini.*

I bivsći

I bivſci posli upiitan, jer Kraglia ne pozdravii, odgovorii, *mihſmo jedan drugoga Sarcze vidili, i takoſt razumili.* I takoje u to vriime 548
plodnu zemgliu Svoga Sarcza urèdio, daje ſve Karſtianske Kripoſti u gnioi duboko uſsàdio, i tako timàrio, daſeje s' obilnim ſviuh rodom doma povràtio. Nittie odſele kruna Kraglievskà s' Svitoloſſchiu zemaglskogh dràgogh Kamègnia na glàvimu sjala; fàlechiu ſvak, i Klagniajuchijoiſe, vechma zarad nebeskogh dràgogh kamègnia gniegovih Kripoſtih, nego zarad cziine gniezine Svitloſti. Nie zapt gniegov bio toliko u Scipki i oblàſti Kraglievskogh prìstògla, Koliko u Kripoſti Karſtianskogh obsluxègnia; bojechiſe ſvak vechma gniegove pràvde i Svètignie, nego bicſa Kraglievskogh Sctàpa, kòga nie nighda ſardit u rùku uzeo, vechieſe s' cſudnovatom krocſinom sàmo za pravdu i Svetigniu ſc' gnim sluxio, i vechma zato posctovan bio gniegov sctàp, nego drughih csàſt. Blàgo gniegove Kraglievske Aznè nie harcſila izpraznòſt, ni oholoſt, ni voiska lakome, ili ohole ſillè, koja obicſainim nàcſinom Kragliah novcze xdere; vechie Karſtiansko Bogogliubſtvo, i miloſardje, koiſujuh mlogo pùtah opràznili, ſagragiujuchi Boxjem posctegniu czarkve, Redovniikom manaſtire, i Siromahom, Sirotam, i bolesnikom hoſcpitale, u koimaje mlosctvo, ne sàmo na ſvom harcſu darxao, vechie s' ſvoim Kraglievskim rukam slùxio. Oſſim toga, i drughih 549
ſvetih diilah, u promiſcgliagniu muke Iſſukarſtove, i u posctovagniu Svetotainiisctva, iliti Sakramenta Svetogh otara, oſſobitje bio, kogaje otainu Svetigniu, tojeſt Iſſukarſta, kadje miſnik osctiu dizao, mlogo pùtah u priliki malana diteſccza vidio. Kadje na dvadeſsètu godinu naſtao, u tesckuje bolèſt pao, i tadaſe Bogu zavitovao, na Turcſina voisku dighnuti, za oſsloboditi od gniegova duſcmanſtva Svètu zemgliu: Sctoje viirno kadje ozdravio obsluxio, i poſſaomu u parvom boju za rùkom doſcao, razbivſciga, i uzamſcimu gràd *Damiatu*; ali buduchimu, igiuchi daglie protiva gniemu, i doſcavſci u Adu czipar, doscla u voisku kuga, od iſtije on razbien i uſachien bio. I videchi Tùrczi s' kolikim devoczionom posctuje Sakramenat Svèti pricſeſſchiegnia, kadſuſe ſc' gnim za odkup pogodili, iſtiſu u zàlogu zaiskali, kogahimje on s' doſtoinim posctègniem oſtavio; aligaje barzo, plativſci dugovagnie, s' veſſegliem oſſobitim na tràgh uzeo, i u Siriu odneo: a Tùrczi za uſpomenu

menu toga pocſeli na zlàtne novcze kalex s' osctiom udarati, i na chilimi vèsti; joſc priliku iſtoga i na kapihi Miſſirskoi u kamenu za vicſgniu uſpomenu izrizali, kojaſe i dàn danaſcgni vidii. Za tim cſuvſci Ludovik damuje mater u Parigiu umarla, vratiſe u ſvoju zemgliu; Pak malo posli opet na Turcſina voisku dixe; ali opet kuga u voisku dogie, u kojoi i on, legavſci na golu zemgliu, i raspevſci rùke k' nebu, primivſci ſve Svete Sakramente, ſveto i cſeſtito duh ſvoiBogu pridade, god. Iſſuk. 1270. xivotaSvoga 55. a Kraglievagnia 44.) 25. dànAgusćta, oprosćtègnie kako gori naSvetuElizabetu.

544 NA Svetkovinu S. Jakova od markie, izpovidniika, Taliancza, 1. Reeda S. O. Franczeſcka (koije joſc iz utrobe matere ſvoje ukazao, dachie bitti drughi David, koichie mloghè od vukovah iz ſtada Iſſukarſtova ugrabgliene ovcze, razdirajuchihim cſegliuſti, iz ùſta ottèti: Zasćto nahodechimuſe mater ſc' gnim trùdna u pogliu na ſtànu, i buduchi, cſuvſci dachie puſtaije udariti, i porobiti Targovisćte, iliti Pazarisćte Markie Ankonitanske, Brandon imenom, u komuje kuchiom ſtajala (*Targovisćteje, iliti Pazarisćte miſto gliudczkogh pribivagnia, nixè od vàroſca, ali plemenitie od ſela, jer u ſelii ne bivajuh Pazàri. Koje nikii zovuh Sceer, ali to boimſe nie pràva naſcegh jezika riics*) doma pohitila, i baſcbi morebit s' hitgniom biila Sćtetu ſtighla, ali cſuh glàs iz tarbua, koiju s' ovim razumom u pameti razveſſeli, i od ſtraha utiſci: *Neboiſe, nikoti nisćta nechie nauditi*, kakoſe i dogodi, jer popuſtivſci od hìtgnie, na vatru ne prispii, naſcavſci ſve miſto offim ſvoje kuchie porobglieno. Rodioſeje u Spomenutom miſtu, god. Iſſuk. 1391. a jednu godinu posli Svetogh Ivana Kapisctrana u Reed S. O. Franczeſcka doſcao, i Kapisćtranu u Svemu drùgh
545 bio. Temeglje Kgnighe ucsègnia od jednoga Popa Svogh rodiaka u offidi uzeo, otiravſciga od ovaczah, za koimſuga biila ſtarja brattia poslala jedan vùk, koigaje csèſto, brez i jedne gniegove i ovaczah sćtete, plaſcio. Pak u Perùgi gdi i Kapisćtran velikà znàgnia, navlaſtito zakonslovſtva czarkvenògh, i Svitovgniegh naucſio: I u Florenczihi, kao Kapisćtran u Napogliu, u iſtoi sluxbi, tojeſt sùdcza i braniteglia pravednih uzròkah, znagnie, i mudròſt ſvoju s' velikom slavom i posćtègniem prid Sviitom ukàzao, kojemuſeje nisćtanemagnie kao i Kapisćtranu barzo dogardilo, i po iſtiga nàcſin pogardio, uzamſci na ſebe pokornu vrichiu S. O. Franczeſcka, baſc u gnie-

gniegovoi Porcziunkuli kod, Gòſpe Angielah u Aſſiizu god. 1415., i iſti duh Kapisčtranov slidechi, jak temegl Aposčtolske xeglie u ſvoje ſarcze metnuo: barzo za tim miſnik poſtao i pripovidat nauk Evangieoski pocſeo, ucſinivſci parvu prediku na S. Antuna od Padue: nittie od toga Aposčtolskogh posla za cſedardeſsèt i ſedam godiinah priſtao, pripovidajuchi skoro Svakii dan, paſce iſtii dan dva tri pùta u razliki miſtih; s' Kolikim napridkom duſcah i Koriſtju griſcnìkah nemoxèſe skoro izrechi. Kolikoje vechma cſiſtochiu obsluxivao, tolikoje vechie i poganie napaſti od putti podnoſio, dogodmu nie Gòſpa, govorechi miſſu u Loretu, bokke ſtèghla; premda nighda nie xeni u ocſi pogledao; Zatoje tiilo teſcko mucſio i Koſtolomio, oſſim daje ſedam S. O. Franczeſcka Korìzmah osčtro darxao, nittiſe za trideſsèt godiinah ighda mèſſa okuſio; joſc u velikoi ſtaroſti, i Stroſcen vechie od teſcki mloghih trùdah, i mucſen od golemi ſardobogliah, od poslùa po zapovìdi Svètogh Bernardina, tada Vikara Generaloga, uſſilovan bio jiſtiga. Iſteje uſtocſne, i drughe zemglie, koje i Kapisčtran, premda ne vazda ſc' gnim zajedno, tojeſt Itàliu, Slàvoniu, Dalmàcziu, Auſtriu, Hungariu, Polòniu, Bohèmiu, Saxòniu, Pruſſiu, Ruſſiu, Dàniu, Norvergiu, Frigiu, Germàniu, Dàcziu, Boſnu, Harvàczku, i drughe, S' Aposčtolskim duhom pripovidajuchi Kraglieſtvo nebesko po nauku Evangieoskomu, i cſudeſſa cſinechi za trinaèſt skoro godiinah s' obilnim plodom obaſcao. Kojaje u to vriime progonſtva i zaſide podnio, kojeli teſcke trùde, i ſvake rùke tùghe pritàrpio, Svakchie virovati, ko zna onoga vrimena, navlaſtito u uſtocſni ſtrana, ſmutgniu, pravde neſrichiu, i vire progonſtvo: ali da nie Svidocſanſtva czarkve u potvargiegniu gniegova xivota, nebi ſvak, znajuchi to, lakko virovao gniegovo u ſvemu tomu uſtarpgliegnie, dràgu vogliu, i junacski veſſelo ſarcze. Sa- 546
mogaje Budim u Macxarskoi zemgli teſcko oxaloſtio, kadje (uzavrivſci pod Albertom Czeſſarom, i macxarskim Kràgliom, macxarom karv (neznam ili od oholoſti, zlobbè, i nenavidoſti, ili od od tegochie) protiva Nimczom, do tolike nemiloſti, da nie drugo pò ulicza vidit biilo, nego uboiſtva, razharagnie Kùchiah, i ottimagnie dobàrah) izaſcavſci iz dvòra Sibignianina janka, prid Svima miſniici s' Krixem u rùkuh, i vazdan po gràdu pripovidajuchi, s' Krixem, i s' gliubavju Iſſukarſtovom zaklig niuchi, na kolina klicſuchi,

chi, i molechi, da karvi Karſtianskoi proſtee, da Krìx Iſſukarſtov ne rùxee, zaluduſe umorio, i k' vecſeruſe brez i jedne Koriſti u *iſti* dvòr vràtio; jer macxari niiſu priſtali, dogod niiſu vogliu u varh iskànili, i karv ſvoju s' Nimacskom ugàſili. (h)

(*h*) *Bonf. dec.* 3. *l.*4.

547 I gniegaſu iſte Pàpe, od koih gori u Kapisčranovu xivotu, s' Poklisarſtvom Aposčtolskim u ràzlike zemglie okrugnienim glavam slali; ovaboſu dva posčtenà bratta jediino vriidno uſagnie tada czarkve Svète biili; zatohije, buduchi po Italihi pukao odpadnicski nauk fraticzèlah, cſak iz macxarske zemglie Martin V. u Riim pozvao, i protiva iſtim odpadniikom Komeſſare Aposčtolske ucſinio, s' ovim Kgnigama. *Dilecto Filio Joanni de Capiſtrano, Ord. FF. Min. Profeſſori, Hæreticæ pravitatis Inquiſitori.* Apoſtolica ſedes vigilantiſſime attendere debet &c. *Dilecto Filio Jacobo Antonij de Monte-Brandono, Ord. FF. Minor. de Obſerv. nuncupatorum profeſſori.* Conſiderantes attentius tuæ circumſpectionis induſtriam &c: Kojeſu oni barzo ſatarli, i nauk gniov iskorenili; pakſe Kapisčtran opèt u Macxarsku zemgliu k' voivodi Janku vràtio; a Jakòv u Italihi oſtao, gdije (neznam ili od nenavidoſti, ili od vechiè priproſtite nego naucſne poboxnoſti) koije bics osčtar odpadnìkah bio, u od padnisčtvu potvoren, i offvagien bio kod Pia II., Sčtoje u Breſci, pripovidajuchi priko korizme, drughi dàn na uskars cſetiri raſtanka u Smarti Iſſukarſtovoi, iliti cſetiri razvezagnia oſſobitogh jediinſtva, kojeje u gniegovom Boxanſtvenom ſobſtvu biilo, pùku naviſtio. Parvi tiila s' dùſcom. Drughi karvi s' tiilom, buduchiu ſvu do kàpi prolio. Trechi Boxanſtvá s' cſovicſanſtvom. Cſetvàrti karvi i tiila s' Boxanſtvom: i oviſeje cſetvàrti nikim odpadnicski nauk ucſinio; alihimje Jakòv na sùdu temeglito ukazao, daſe varajuh, i od gniovese daglie velikè zlobbè i ſillè junacski s' velikom slavom, kao i S. Bernardin, obrànio, i opravdao, kakoje iſti Pàpa, s' ovom Kgnigom oſvidocſio.

Dilecto Filio Fratri Jacobo de Marchia, Ordinis Minorum de Obſervantia.

548 D*Ilecte Fili, Salutem & Apoſtolicam Benedictionem. Cum ſuperiori anno de tuis prædicationibus in partibus Lombardiæ,*

diæ, in quibus de ſeparatione Divinitatis à prætioſo ſanguine Chriſti, tempore paſſionis effuſo, mentionem feciſti, nonnulli Fratres Ordinis Prædicatorum, ſicut accepimus, ita Scandalizati fuerint, ut etiam dilectus filius Fr. Jacobus de Brixia, ejusdem ordinis hæreticæ pravitatis in dictis partibus Inquiſitor, non parum in te invectus fuerit, & de hæreſis crimine te, ut aſſeris, accuſaverit. Nos volentes propterea integritati fidei, & vitæ tuæ conſulere, qui ab ineunte ætate, ad hunc uſque Senectutis diem, laudabiliter & fructuosè populo Chriſtiano & verbo, & exemplo profuiſti, ac quotidie prodeſſe non deſinis; ac fidelium de te opinionem illæſam conſervare cupientes, tenore præſentium declaramus, te, licet conſultius eſſet, ea de re non prædicare, absque tamen infamiæ nota, & hæreſis, vel periculo, vel ſuſpicione, opinionem illam ſecundum Ordinis tui Doctores prædicare, & aſſerere potuiſſe, cum nec antea, nec uſque in præſentem diem à nobis, aut a Sede Apoſtolica dicatur aliter deffinitum; declarantes, non recte te à prædictis hominibus accuſatum fuiſſe. Idcirco volumus, & ita tibi injungimus, ut in omnibus illis locis, in quibus hujusmodi inter vos altercatio fuit, has noſtras litteras per Prædicatores tui Ordinis publice in ambona, ſemel tantum in quolibet prædictorum locorum, legi & coram populo publicari facias. Poſtmodum vero nullum amplius de hac re verbum fieri volumus, quousque, quid in ea retinendum ſit, per nos, & ſedem prædictam fuerit determinatum. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſatoris die 22. Martij 1463. Pontificatûs noſtri anno quinto.

I nektiuchimu joſc nepriategli dati mìra, s' drugomje, dugopiſnòm, pecſatniczòm Aposctolskòm (gorgniaje sàmo na nàcſin Kratko piſniczè ucſigniena, *in forma Brevis*) vicſgnie mucsàgnie od toga narèdio i zapovidio: *Ineffabilis ſummi providentia Patris. &c.* Datum Anconæ 1464. Kalendis Aug. Pont. an. 6., Kojeje Smart Svèta naſcega Jakova ne mlogo posli potvardila, god. tojeſt Iſſuk.

 1476.

1476. Xivota Svoga 85. u Napogliu, gdi i Sada czio odpocsìva u vlaſtitoi Kapeli na Otaru, u Sckrigni od czakla, kod Svète Mariè novè, u czarkvi vlaſtitogh Reeda, Brattje màle obsluxitegliah, Provinczie *poslenè zemgliè* imenom) 28. dan Novembra, oprosctègnie puno Svih grihah, po dopùſſchiegniu Benedicta XIII. Koigaje poſvètio.

549 NA Svetkovinu neosquargnienogh pricſiſtogh Diviczè Mariè zacsèchia (u utrobi S. Anè, godine dvadeſsète vincsàgnia gniezina s' Svètim Joakimom, xivota cſetardeſsèt i cſetvàrte, a Joakimova Sceſdeſsèt i Scèſte, Satvorègnia Sviita, peet higliadah, ſtò i oſſamdeſsèt i ceſetvàrte (brojechi po martirologii Riimskoi) u Subotu, govorechi od drugoga gniezina zacsèchia, kojeſe ſada u czarkvi slavii, kadje tojeſt dùſcu primila i oxivila u utrobi; parvoboje, tojeſt zacſechie tiila dogodiloſe u Nedigliu parvù prid iſtom Subotom) (i) oprosctègnie puno ſvih grihah, kojeje naiposli potvardio Benedict trinaèſti, s' Kgnigom *Ad Augendam &c.* u Riimu na 11. Decembra god. 1729. Oſſim toga na Svakoi sluxbi Boxànſtvenoi, iliti *Officziu*, iſti blàghi dàn, i priko oſmine dobivajuſe iſtà oprosctègnia, kojaſu dopùſſchiena za blaghdàn tiila Iſſukarſtova, iliti Braſcancſeva, kakoje gori na Ime Iſſuſovo iztomacſeno.

(i) *Myſtica Civit. Dei p. 1. l. 1. c. 15. Item. l. 2. c. 22. n. 752. Item. p. 2. l. 3. n. 3. & c. 11. n. 138.*

Iſtina Svetignie Divizè Mariè zacsèchia, slava Reeda màle Brattje.

550 I ovaje Svetkovina oſſobito vlaſtita Reedu S. O. Franczeſcka, jer premdaſu od pocsètka czarkve mloghii Pàpe, Sàbori, Svèti Oczi, i Bogoslovczi neosquargniegniu Diviczè Mariè u zacſechiu, ràzlogh dàli (koje obilno broii u Svòm Bogoslovſtvu naſc naucſni Bogoslovacz *Fraſſen*) (k) tojeſt, da grih iztocſnii (koiſe tako zovè, jer za pokoru i pokaràgnie griha Adamova, izticsè iz utrobe roditegliah u ſve ſinove i kchieri gliudczkè, koiſe s' ſmiſcàgniem ſimènah u poxegliegniu putenome zacſimajuh, akoga milòſt Boxja ne pritecsè: (l) jer po ugovoru, koije Boogh s' Adamom ucſinio, Kadmuje vochku zabrànio, priſtupivſci on zapoviid, ſviſu koi od gniega puteno podrìttlo teghle, pria negoſuſe zacſeli i rodili, iſtomu pokaragniu dùxni poſtali, ako koga Boogh u Svojoi pameti i vogli nie iz ugovora izvadio: i ſviga iz utrobe Svoih roditègliah doiſto teghlè, ako Boogh s' miloſſchiu Svojom ne pritecsè. I pravednoje mogao Boogh s' Adamom takii ugovor ucſiniti, jer otacz pravedno moxe za ſinove i kchie-

(k) *Tom. 8. tr. 1. diſp. 3. Ar. 3. Sect. 3. q. 1.* Scot. *Academ. Rom. reimp.*

(l) *Per Scotum in 2. diſt. 32. q. un. Art.* quantum ad 3. Art. & 3. q.

i kchieri ſvoje, na gniovo vechiè dobro, ugovarati; Zatoſu i po zàkonu naravnome dicza dùxna, zàvitte ugovore, i dugove Svoih roditègliah, kojeſu za gniovo dobro ucſinili, obsluxìvati, kako ſve podpuno ukazuje u iſtomu miſtu naſc nancſni Sckòt) nieſe dùſce diviczè Mariè dotaknuo, nittia omachio u iſti parvi cſas gniezina u pricſiſtò tiilo doſcaſſchia, i ſc' gnim sjegigniegnia, kad, kojè machii, naipri otruje, i u pakleno ſuxagnſtvo metnè; vechie tada i posli od iſtòga, i ſvih drughi dilovoglnih grihah, *a peccato actuali* vazda podpuno cſiſta biila, kojeſeje tiilo brez i jednogh putenogh poxegliegnia, i naslagiegnia u ſvoih Svèti roditegli zacsèlo, kako Svidocſi u iſtè ocſitovagniu naſca blàxenà ſeſtra Maria iz Agride Reeda, iſtògh Divicze Zacsèchia. (m) (m) *Parte 1. l. 1. c. 15. n. 213.*

Nisctanemagnie do Reeda S. O. Franczeſcka, nie slavè i posctègnia, koje ſada imà, na Sviitu imalo; jer nittiſeje s' Svetkovinom, ni s' Boxanſtvenim officziom u czarkvi opchienim nàcſinom slavilo; Zascto premdaſu mloghii oczi i Bogoslovczi to posctègnie Diviczi Marihi dàvali, Pàpe i Sàbori gniov devoczion u tomu fàlili, i Kgnighe takogh nauka potvargìvali; nisctanemagnie i protiviliſuſe mloghii, megiu koimaje i Svèti Bernardo bio, akoje iſtina daje iz gniegove doiſto glàve i pera izaſcla ona Kgniga, koju mloghii hochie daje on piiſao czarkvi Lugdunskoi god. 1142. cſuvſci daje odrèdila, i pocsèla blaghdaniti òſmi dan Deczembra, na posctègnie neosquargnienogh Diviczè zacſechia; u kojoiju ovako Kàra: *Miramur ſatis, quid viſum fuerit hoc tempore quibusdam veſtrum mutare colorem optimum, novam inducendo ſolemnitatem, quam ritus Eccleſiæ neſcit, non probat ratio, non commendat antiqua traditio. Numquid Patribus doctiores, aut devotiores ſumus.* Nittie czarqua s' Boxjom virom to darxat odrèdila (premda ni ſada nie cslanak vire) Nitti od toga prigovaratſe zabrànila, i u vicſgniem mucsàgniu neosquargnieno iſtò zacſechie s' officiem, i s' Svetkovinom slavit narèdila, kako ſadà; Sctoje Reed S. O. Franczeſcka, oſſobito s' dvama Svoim vitezovii prisfavno opravio. 551

552 Po parvò, kadje, narèdivſci i zapovidivſci Papa, za dighnuti ſve kolike hinàde i parbe u czarkvi od togà, i velikè mloghè zato ſmùtgnie, s' gubgliegniem devocziona u pùku, daſe od toga u ſckuli parvògh nauka na Sviitu, u Parigiu Franczuske zemglie, opchienim

nàcſinom zvànoi *Sòrbona*, ucſinii jedna ocſita ſasvom pomgniom diſcputa, illiti naucſno Sckularsko prigovàragnie (Sctoſeje dogodilo (n) viika cſetarnaèſtoga czarkve Iſſukarſtove) doſcavſci u iſtù poſctovani slùga Boxji fra Ivan, Kuchiom Sckòt, miſtom poroda *Duns*, nàrodom *Hibernèx*, od okrugniene Anglikanske Adè *Hybernia*, zàvitniik i poglavicza Sckule Reeda S. O. Franczeſcka; tako temeglito naucſno, razgovètno, i ſvèto ukazao neosquargniegnie D.M. zacsèchia, daje Sckula onà glàſna ſva ondi u Skuppu, ſvi gledaoczi i sluſcaoczi, i vas gràd, s' velikim veſſegliem, fàle Bogu uzdavagniem, i s' devoczionom udarili u *vivat Sckòt, i gniegova neosquargniena Divicza.* Kojumuje fàlu i iſta Divicza dàla, poklonivſcimuſe u jednoi ſvojoi kamenitoi priliki, prid kojomje, kadje u diſcputu iſcao, rekao: *Doſtoiſe ucſiniti mene fàliti tebe Diviczo prisvèta: daimi jakoſt protiva tvòim ne-priategliom.* Koja i dan danaſcgni onako s' prighnutom glàvom ſtoii, kakomie, oſſim Isctoriah, pria nikoliko godiinah kazao jedan vire doſtojan goſpodin, koije s' Svoim recſe ocſima vidio, i cſudioſe.

(n) *Cavellus in Rosar. Saeculo 14.*

553 I s' doſtoinimje ràzlogom to Divicza ucſinila, jer niko, ni pria, ni posli Sckòta, nie tako slavno, temeglito, i razborito neosquargniegnie gniezina zacsèchia obrànio: kako Svidocsè Bozius, Salazar, i Bernardinus de Buſtis. Parvi s' ovim ricſma: *Conceptionis porro Feſtum Scoti acutiſſimi Theologi doctrinâ maxime confirmatum &c.* (o) Drùghi s' ovim: *Joannes Duns-Scotus præcipuus, ac maximus puræ conceptionis vindex, qui tantam huic doctrinæ ſuâ authoritate fidem comparavit, quantam nullus alius ante, vel poſt ipſum:* (p) i na drugomu miſtu: *Subtiliſſimus Doctor, quemadmodum omnibus Theologis Immaculatæ Conceptionis propugnandæ author extitit; ita etiam nihil prætermiſit, quod in hac re ad majorem Virginis gloriam facere poſſit.* (q) A trechi s' ovim: *Dominus noſter JEſus Chriſtus, ad protegendam dilectæ matris dignitatem, Scotum Ordinis Minorum Doctorem eximium ad civitatem illam protinus deſtinavit, qui adverſariorum fundamentis, argumentisque omnibus in convincibili ſermone confutatis, ita Conceptionis Dominæ innocentiam clariſſimè comprobavit, quod omnes illi fratres ſublimitatem ejus plurimum admirati, obmuteſcentes in diſputando defecère. Quapropter opinio Minorum à Pariſienſi ſtudio illico approbatur.* (r)

(o) *De ſign. Eccl. c. 1. ſig. 38. l. 9. c. 8.*
(p) *Cap. 42. Saecul. 14.*
(q) *Id. c. 23. n. 1.*
(r) *In offic. Im. Con. à Sixto 4. approbato lect. 4.*

554 Takoje temeglite po piiſmu S. i po razùmu, i tako viſſoko naucſne naſcla u tomu razloghe Sckotove Sckula onà, daje prozvala *Tankim*

kim naucfiteгliom (kad cſujeſc Tanka naucſiteglia, ne razumi slabba, vech Kakoſe razumii, Kadſe velii : *po tanko iziskuje, i izvigia*; tojeſt temeglito, i viſſoko) i ùmi gniegovoi priſtala, i sliditju odrèdila; (†) Sctoje i Kolonianska Sckula ucſinila, Kojoije Sckot temeglie metnuo, i u gnioi takogier posli po iſti nàcſin diſcputu ovu odarxao, protiva ucſenìkom Alberta velikoga, i ondi xivot Svèto Svarſcio, 8. dàn Novembra na 1308. Gniegovje Redovniicski posluh, i Evangieosko Zavitnò ſiromasctvo cſudnovato biilo; a devoczion Diviczi Marihi privelik, onabomuje, bivſci pria varlo tùpe pameti, razùm otvorila, i na Boxich jedan pùt donilamu Iſſukarſta malanim ditetom, i na rukemuga daala, i mloghè drughè miloſti u xivotu cſinila. A Koloniamuje za vicſgniu uſpomenu jednu plemenitu i Skùpu od tucſa grobniczu posli ſmarti u ondiſcgniegh manaſtiira Reeda czarkvi ucſinila.

(†) *Apud Abb. Panor. c.* conquestus *de feriis: & Joan. Varsonem in 3. d. 3. & Salaz. c. 42. Sect. 15.*

555 Umiſu màlih (umſeje màlih, joſc iz pocsètka ove parbe, zvàlo pricſiſto Gòſpino zacſechie, (†) od Reeda màle Brattje, koije xeſſchie za gniegà ſtajao) dàli ràzlogh i Svètii, Patriarka Dominik i Toma od Aquina Naucſitegl Angieoski. Parvi s' ovim ricſma : *Sicut primus Adam fuit ex terra Virgine, & numquam maledictà formatus; ita decuit in secundo Adam fieri, scilicet Christo, cujus terra, id est Mater Virgo, nunquam fuit maledicta.* (s) A drughi s' ovim : *Ad tertium dicendum, quod puritas intenditur per recessum a contrario; & ideo potest aliquid creatum inveniri, quo nil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione peccati inquinatum sit; & talis fuit puritas B. Virginis, quæ à peccato originali, & actuali immunis fuit : fuit autem sub Deo, in quantum erat in ea potentia ad peccandum.* (t) I na drugom miſtu : *virum de mille unum reperi, scilicet Christum, qui esset sine omni peccato; mulierem autem ex omnibus non inveni, quæ omnino à peccato immunis esset, adminus originali, vel veniali. Excipitur purissima, & omni laude dignissima Virgo.* (u) Scto i Bromiardus iſtòga Reeda naucſitegl, koije malo posli naucſiteglia Angieoskoga czvao, iz iſtoga (x) potvargiuje (y) govorechi : *B. Virgo fuit sanctificata, non ante animationem, sed in ipsa prima animatione.* Niſctanemagnie nie parba priſtala cſak do sàbora (y) Baſileanskoga, koije u ſigiègniu 36. god. 1439. na 27. Septembra, cſuvſci jednè i drughè ùmi ràzloghe, *ùm màlih* kako Svètu i poboxnu potvàrdio, zabraniſvci od togaſe viſcè prigovarati i diſcputati, i naredivſci

(s) *S. D. P.P. in tr. de corpore Christi contra Albig.*

(t) *Doct. Ang. in 1. d. 44. q. 3. ad 3.*

(u) *Id. super Ep. ad Gal. 6. 3. lect. 6.*

(x) *In 3. p. sum. q. 27. Art. 2.*

(y) *In Sum. prædican. v.* Maria *Art. 2.*

divſci, daſe iſtòga zacsèchia Svetkovina 8. dàn Decemb. slavii u Svih czarkvah na Svem Karſtianskomu Sviitu, odrèdivſci za u viik, da kogodſe iſti dan izpovidi i pricsèſti, dobie na miſſi kojoimu drago, i
(a) Doctor na vecſergni, ili parvoi, ili drugoi, ſtò dànah, a na prediki od iſtoga
Angel. 3. zacſechia 150. dànah odpùſſchiegnie dùxnih naregienih pokorah.
p. q. 27. Sctoje i sàbor Trident. u ſigiegniu 5. i Pàpe Sixto IV. Innoc. VIII.
Art. 1. Alex. VI. Julio II. Leon X. S. Pio V. i Sixto V. potvardili. Sctoje,
(b) S. oſſim oſtalih, velik ràzlogh i Svidocſanſtvo iſtine *ùmi malih*, koga i
Aug. Ser. S. Thoma od Aquina Fàli; (a) jerbi velika machia czarkvi iſtine
113. de S. Boxje biila, ne Svèta Svetkovinu cſinit, i za iſtò oprosctègnia diilit;
Cypriano. kako S. Agusctin potvargiuje. (b)

556 Drughii, pacſe trechii junàcskii Bogoslovskii meidan, koije slavno, kao i dva parva po Sckòtu, odarxao Reed màle Brattje za neosquargniegnie Gòſpina zacſechia, jeſt bio u Riimu, god. 1475. pod Sixtom IV. Pàpom; koije, cſuvſci da joſc parbè i prigovaragnia od toga ima, dozvao u Riim od Svih Redòvah, i Svitovgnih Sckulah glaſnie naucſiteglie, i cſiniohi za mlogo dànah ocſito megiu ſobom, prid velikim mloſctvom sluſcaoczah, razgovaratſe i prigovarati od dvaju protivnii ùmii czìchia zacsèchia Diviczè Materè, dolazechi i on glavom csèſto sluſcatihi, i cſuditiſe viſſini razuma, i temegliu nauka O.P. Fra Franczeſcka priimenom *Inſuber*, rodom Breſciana, Reeda màle Brattije zavitniika i Generala, koije tolikè i takogh temeglia i viſſine razloghe iſtine ràzloxitè i pravovìrnè rekao, za *ùm malih*, daje Pàpa cſudechiſe i milo posctujuchiga rekao: Tiſi pràvi Samſon: *Tu es verus Samſon*, i ràzloghmu Svarhu Svih ſaſvim mloſctvom dao; kojemuſeje ime od ſele vlaſtito ucſinilo, buduchi s' iſtim do ſmarti opchienim nacſinom zvàn, i u Kgniga imenovan. Za tim s' pecſatniczom Aposctolskom *Cum praexcelſa &c* 1. dan Maja, god. 1476. Papaſtva 6. narèdio od iſtoga cſinit Svetkovinu ſpomenùti dàn: dopùſtio officzie i Miſſu, i odrèdio officziu i miſſam toliko koliko ko puutah na gni dògie, i na gnima uzſtoii, oprosctègnie kako gori. Pak s' drughima dvima iſtoga pocsètka *Grave nimis gerimus &c.* 1482. Zabrànio od togaſe viſce prigovarati: joſc metnuo proklèſtvo, i Sàmom Pàpi odrìſcegnie oſtavio, kogod reknè, daje odpadniisctvo od vire, darxat cſiſto Diviczè Materè zacsèchie. U cſemuſuga slidili, oſſim Sàbora Trident. i Alex. VI. i Pia V. Spomenutih, i Pavao V.

1617.

1617. 31. Aug. csuvsci zarad toga, navlaſtito u Scpagni (gdie sadà u oſſobitom posćtègniu Gòſpino Zacsèchie) mloghe Smùtgnie: i Gargur XV. god. 1622. 24. Maij. Joſc i Sckula glàſna Parigianska, posli Spomenùte Rimske diſcpute, iz nova tri naucſna Skuppa za to ucſinila: Parvi 3. dàn Marcza: drughi 6. a trechi 9. god. 1496. i posli kantane miſſe od D. M. pricſiſtoga zacsèchia, zaklelaſe ocſito, u vikga brànìti; i dokoncſagnie s' piiſmom, koje pocſima *Cum multas majores noſtri &c.* ucſinila, daſe nikomu odſele ne dàde kruna iſte Sckule naucſiteglſtva, ako pria iſtù zàklètvu ne ucſinii.

I od tadaje (premdaje gdi gdi od pocsètka czarkve Iſſukarſtove 557 slavglieno, i faglieno biilo, buduchi gniezino pricſiſto zacsèchie joſc u Sàboru Jeruzolimskomu SS. Aposćtolah izpovigieno, i potvargieno, po Svidocſanſtvu, kojeje naſcaſto u Kgniga S. Teſifona ucſenika S. Jakova Aposćtola, kojeſu cſudnovato nascaſte na planini Svètoi Kraglieſtva Scpagnskogh *Granata*; s' ovim ricſma: *Illa Virgo, illa Maria, illa Sancta præſervata fuit à peccato originali in primo inſtanti ſuæ Conceptionis, & libera ab omni culpa.* A u drughim Kgnigam iſtòga: *Mariam non tetigit primum peccatum.* I opèt u iſtim: *Nequaquam Angelus Virgini diceret*: Ave gratia plena, *ſi in originali fuiſſet concepta*) pocſeloſe opchienim nàcſinom u miiru na ſvem ſviitu slaviti ovo pricſiſto zacsèchie, s' tolikim uxgagniem Sàrczah pravirnih u iſtoga devoczionu, daje do malo vrimena jedan Reed Svetih Diviczah, pod zazvagniem iſtoga zacſechia, izaſcao, kogaje Innocenczio VIII. s'pecſatniczom Aposćtolskom: *Inter innumera &c.* na 30. Apriila, god. 1489. Pap. 5. potvàrdio, odregiujuchi u iſtoi, za hagline iſtòmu, habit s' Sckapularom bio, a plàsćt màvi modar, boje nebeske, a pòjàs od konopglie kao Franczeſckanski: i da na Sckapularu, i plasćtu noſsè prìliku iſtoga zacsèchia; i kako od iſtoga imà officzie govoriti: s' ovim ricſma: *Quod Abbatiſſæ pro tempore exiſtentes, & Moniales præfatæ, veſtem albam cum ſcapulari etiam albo, & deſuper mantellum coloris cæleſtis; in quibus quidem mantello, & Scapulari imago ejusdem beatæ Matris affigatur, deferre, ac cingulo canabis, ad inſtar Fratrum Minorum cingi debeant: ac in horis canonicis, juxta morem Romanæ Eccleſiæ dicendis, hunc modum: videlicet, quod Dominicis, in quibus aliqua hiſtoria incohoari, ſive officium Dominicæ de neceſſitate dici debet, & quibus feſta duplicia, & ſemiduplicia, ac ſolemnia celebrantur; diebus etiam*

etiam ferialibus, quibus officium feriale omitti non potest; ac octavis ipsarum festivitatum duntaxat exceptis, omnibus alijs diebus, per totum annum, horas canonicas majores, & officium Divinum de ejusmodi Conceptione dicere, & in præfatis (exceptis diebus, in quibus horæ majores de Dominica, feria, aut festo dici debent) horas minores & officium parvum ejusdem beatæ Mariæ, cum Antiphonis, versiculis, Capitulis, & Orationibus de eadem conceptione dicere debeant, &c.

558 Koije Reed (od Julia II. *Ad statum prosperum*, buduchi ucsignieu Pàpa 1503. i od Leona X. *Quia nuper accepimus &c.* potvargien poslii) i istoga Brattinstvo (koje dopùsti, i potvàrdi Adrian VI. *Sicut salvatore nostro &c*, i podiili svim koise u gniega zapissujuh musckim, i xenskim, oprosctègnie puno svih grihah u dnève ili zacsèchia, ili rogìegnia, ili uzascasschia na nebo iste pricsistè Diviczè) barzo na Sviitu rasciriose s' takim devozionom, dasu iz drughih Redòvah Scirimicze u gniega devòte zavitne divoike prilazile, kakosu kchieri Svète Klarè, u mistu *Svèti German*, Franczuske zemglie, ucsinile, kojesu od Leona X. izprosile uzèti Regulu, i habit istoga.

I buduchi svu ovu slavu i posctègnie, Gòspa od Reeda màle Brattje primila, koije, kakoje vigieno, u istomu gniezinu uzroku vazda Barjak nossio, i s' dostoinim take sluxbe junàsctvom iz Svih Bogoslovskih bojevah iznossio; nittigaje ostavio, dogodga nie na bedene novoga Gràda Jeruzolima Czàrkvè Svète izneo, i tako slavno i posceno razvio: pravednosu svi dosudili, s' tim imenom Reed Scerafinski u istomu uzroku posctovati, i pribiili gliglian u ruku Nebeske Kraglicze od gniega poznavati: *Jure optimo Religionem Seraphicam appellare possumus vexilliferam in hac pia sententia de Immaculata Conceptione &c.* Svidocsii Jerolim Hormachea, *in Cantic. Proleg. 3. cap. 180.*

559 Sctosu i Pàpe potvardili, i zato istù Svetkovinu u broi Svètih Reeda pribroili, i s' ossobitimju oprosctègnii, u istomu nadàrili; i recseni Reed Svètih Diviczah, i Brattinstvo vladagniu istoga podloxili, ucsinivsci tako vlastito Reedu Scerafinskomu, Kakoje Brattinstvo Roxaria Dominikànom, Sckapulara, iliti sedam radostii Karmelitanom; i utiscitegliczc, pod koxnim kaiscom S. Agusctina, i Monike, Agusctinianom: dopùstivsci sva oprosctègnia, kojasu daata ovizim, i Brattinstvu Pricsistogh zacsechia u Reedu Màle Brattje: i zabranivsci svim drughim, gdi ima manastiir Reeda Màle Brattje, istò uzdi-

uzdizati, odrèdivsci, da kojejegod brez gniova vlàdagnia, ili dopùsschiegnia uzdighnuto, ilise uzdighnè, ni jednoga istogh oprosctègnia ne imàde. Toje ossobito odrèdio Pio II. s' ovim ricsma: *Congruum omnino atque rationi consonum est, ut fratres, qui ob immaculatam Deiparæ Virginis Conceptionem tuendam, atque defendendam tot labores atque dificultates perpessi essent, illius sanctissimi Nominis & professionis sororum curam gererent.* (c) I Benedict XIII. koije Reeda S. O. Dominika bio, s' razgovetnihim tomacsegniem uzroka, i s' vechiom milosschiu gliubavi potvàrdio, buduchi on isti naredbu Svoju u dilo mechiat pocseo, digavsci iz jednè poglavitè Popovske Kardinalske czarkvè u Riimu isto Brattinstvo, i prinesavsciga u Araczeli Manastìr i czarkvu Màle Brattje *Obsluxiteglinb* u istom Gràdu; kakose vidii u ovoi istoga takogh potvargiegnia, i naregiegnia Kgnighi.

(c) *Nota Mart. Francisc. in ejusdem Fest.*

BENEDICTUS
EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

I.

Ex quo Sedes Apostolica diem festum in honorem Conceptionis beatæ Mariæ Virginis Immaculatæ suprema sua auctoritate olim instituit, cœlestibus indulgentiarum thesauris eum ditare, precibusque Christi-Fidelium pro illo pie celebrando, sibi porrectis, benignas frequenter aures præbere consuevit. Quare nos quoque Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum vestigia sectantes, supplicibus petitionibus, quæ nobis pro cultu erga eandem beatissimam Virginem per alicujus sodalitatis erctionem promovendo, porriguntur, libenter annuimus. 560

Festum Conceptionis Deiparæ Virginis indulgentiarum thesauris ditatum.

Fratres Minores de Observantia idem festum fusis ad Deam precibus confovent.

II. Itaque dilectus filius, Frater Josephus Maria ab Ebora Procurator Generalis Ordinis Fratrum Minorum beati Francisci, de observantia nuncupatorum, exponi nobis nuper fecit, hujusmodi Fratres, qui cœlorum Reginæ verbo & scriptis augendæ venerationis in terris usque à primo sui Ordinis exordio studiosissimos se se ostenderunt, & piarum precum, quas Coronam beatæ Mariæ Virginis vocant, recitatione, Christi-fidelibus proposita, sacrisque laudibus in festi ejusdem Conceptionis obsequium, rite compositis, aliisque quamplurimis argumentis suum erga prædictam Virginem devotionis affectum ferventius confovere non destiterunt, nec desistunt, summopere optare, ut Christianus populus ad pia opera sub auspiciis ejusdem Conceptionis beatæ Mariæ Virginis Imaculatæ excitetur; & propterea in Ecclesia eorum Conventûs, sanctæ Mariæ de Aracœli nuncupatæ, de Urbe, unam utriusque sexus Archi-Confraternitatem auctoritate nostra institui postulare, sub invocatione ejusdem Conceptionis, illamque, postquam, ut infra, erecta & instituta fuerit, in locum Archi-Confraternitatis etiam Conceptionis beatæ Mariæ Virginis, nuper certis de causis, tunc adductis, in insigni, sæculari, & collegiata Ecclesia sancti Laurentii, in Damaso nuncupata, de eadem Urbe, per nos suppressæ & extinctæ, quoad indulgentias, privilegia, ac indulta spiritualia tantum, substitui & subrogari, ac alia ei per nos, ut infra, concedi, & impertiri.

Summus Pontifex concedit Archiconfraterni-

III. Nos, qui Ordinem prædictum, de Ecclesia Catholica optime meritum, semper eximia dilectione prosecuti sumus, eorumdem Fratrum propositum plurimum in Domino commendantes, ac Conceptionis ipsius Virginis Dei

Dei Matris Mariæ cultum & venerationem augere, animarumque ſalutem paterna charitate promovere cupientes, dictumque Joſephum Mariam ſpeciali favore gratiæ proſequi volentes, & à quibusvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliisque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris & pœnis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium tantum conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, ſupplicationibus, illius nomine nobis ſuper hoc humiliter porrectis, inclinati, dilecto filio moderno Miniſtro, ſive in ejus defectu, Vicario, aut Commiſſario Generalibus totius Ordinis prædicti, harum ſerie indulgegemus, ut in dicta Eccleſia ſanctæ Mariæ de Aracœli de Urbe unam utriusque ſexus Chriſti-fidelium Archi-Confraternitatem, quæ non ſit pro hominibus unius ſpecialis artis, ſub eadem invocatione & denominatione Conceptionis beatæ Mariæ Virginis Immaculatæ, auctoritate noſtra Apoſtolica erigat atque inſtituat ad omnipotentis Dei laudem, animarumque ſalutem, & ejusdem beatæ Mariæ Virginis honorem cum privilegiis, ab Apoſtolica Sede collatis, quibus Archi-Confraternitates ſanctiſſimi Roſarii, ac beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo, & quem nos ipſi profeſſi ſumus, Fratrum Prædicatorum, & ejusdem beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo, Ordines, exceptis tamen Indulgentiis, his Ordinibus quomodolibet conceſſis, utuntur, fruuntur & gaudent, dilecti filii noſtri in Urbe prædicta ejusque diſtrictu Vicarii in ſpiritualibus generalis, vel cujusvis alterius licentia deſuper minime requiſita, utque eamdem Archi-Confraternitatem ſic, ut præfertur, erigendam, eidem primodicto Ordini pro infraſcripta participatione indul-

tatem Conceptionis Deiparæ Virginis adi Urbana Fratrum Minorum Obſervantium de Aracœli.

gentiarum, eidem conceſſarum, ac piorum operum, per illius Fratres exercendorum, uniat & incorporet, Apoſtolica auctoritate prædicta, tenore præſentium, facultatem concedimus & impertimur. Cæterum, ut Chriſti-fideles ſpiritualium gratiarum & privilegiorum muneribus illecti, ſe eidem Archi-Confraternitati alacrius inſcribant, nos eam ſubſtituimus & ſubrogamus in locum alterius Archi-Confraternitatis Conceptionis beatæ Mariæ Virginis, per nos in prædicta Eccleſia ſancti Laurentii in Damaſo, ut præfertur, ſuppreſſæ & extinctæ, quoad participationem indulgentiarum, privilegiorum, facultatum, indultorum, aliarumque gratiarum ſpiritualium, quibus ultimodicta Archi-Confraternitas tempore ſuppreſſionis & extinctionis gaudebat & gaudere poterat; dummodo tamen ſacri Concilii Tridentini decretis non adverſentur; non verò eamdem Archi-Confraternitatem ſubrogamus in locum alterius, quoad jura quæcumque conferendi, & nominandi, ac temporalia bona quæcumque.

Indulgentiæ eidem Archiconfraternitati conceſſa.

IV. Inſuper indulgentias per felicis recordationis Julium Papam II. alioſque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros conceſſas, ad deferentes & pie recitantes dictam Coronam beatæ Mariæ Virginis, per Fratres jamdicti Ordinis benedictam, eiſdem modo & forma, quæ à Confratribus dictæ Archi-Confraternitatis ſanctiſſimi Roſarii obſervantur, auctoritate noſtra tenore præſentium extendimus & ampliamus, una cum quibuſcumque aliis indulgentiis & gratiis ſpiritualibus, quæ Confratribus quarumcumque Confraternitatum, ſub eadem invocatione Conceptionis beatæ Mariæ Virginis, hactenus ubicumque erectarum, quas firmas eſſe volumus; ac tribus Ordinibus beati Franciſci, huc uſque per Romanos Pontifi-

ces

ces quomodolibet, reſpectivè, conceſſæ fuerunt; earum omnium tam ſub plumbo, quam in forma Brevis confectarum literarum tenores, ac ſi præſentibus de verbo ad verbum inſererentur; pro expreſſis & inſertis habentes. Miniſtro autem, ſeu Vicario vel Commiſſario generalibus primodicti Ordinis, nunc, & pro tempore exiſtentibus, tenore earumdem præſentium concedimus pariter & indulgemus, ut utriusque ſexus Confraternitates ſub prædicta invocatione Conceptionis beatæ Mariæ Virginis Immaculatæ ubivis locorum, tam in eorumdem Fratrum primodicti Ordinis, quam in quibusvis aliis Eccleſiis vel Oratoriis, ſub eorum directione, aut regimine quomodolibet exiſtentibus, vel non exiſtentibus, erigere & inſtituere poſſint, necnon easdem & quascumque ſub eadem invocatione ad præſens canonice erectas & inſtitutas, & impoſterum canonice erigendas & inſtituendas Confraternitates, & quoad erectas & inſtitutas, prævia ceſſatione & revocatione quarumcumque aliarum indulgentiarum, ipſis quovis modo per viam cujusvis aggregationis, & communicationis cuilibet Archi-Confraternitati, aut alias conceſſarum, dictæ Archi-Confraternitati, ut prædicitur, erigendæ, aggregare libere & licite valeant, ſervata tamen forma Conſtitutionis piæ memoriæ Clementis Papæ VIII. ſimiliter prædeceſſoris noſtri, ſuper dictarum Confraternitatum erectionibus & aggregationibus editæ, privative quoad alios, circa hujusmodi erectiones impoſterum faciendas.

V. Decernentes, easdem præſentes nullo unquam tempore de ſubreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis noſtræ, ſeu quopiam alio defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, aut revocari nulla-

Hæc Conſtitutio perpetuum robur obtineat.

nullatenus unquam posse, sed illas semper & perpetuo validas existere, suosque plenarios & integros effectus in omnibus & per omnia sortiri & obtinere, sicque, & non alias, per quoscumque judices ordinarios vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, judicari & definiri debere, ac irritum quoque & inane, quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

VI. Non obstantibus piæ memoriæ antecessorum nostrorum, ejusdem Clementis Papæ VIII. & Pauli V. similium gratiarum revocatoria seu moderatoria, aliisque Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon, quatenus opus sit, nostris & Cancellariæ Apostolicæ regulis de indulgentiis non concedendis ad instar, ac de jure quæsito non tolendo, primodictique Ordinis etiam juramento roboratis, statutis & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Confraternitates huic Archiconfraternitati aggregatæ Ordinariis locorum subjaceant.

VII. Volumus autem, ut Confraternitatum, quas imposterum Archi-Confraternitati, ut prædicitur, erigendæ aggregari contigerit, officiales seu administratores pro redditione rationis administrationis bonorum temporalium, Ordinariis locorum subjecti permaneant.

VIII. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, impartitionis, substitutionis, subrogationis, extensionis, ampliationis, indulti, & absolutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum

Datum Romæ apud ſanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ milleſimo ſeptingenteſimo vigeſimo ſeptimo, Kalendis Aprilis, Pontificatus noſtri anno tertio.

IZbrojenih punih od ſvih grihah oprosctègniah, nikàſu vicsgnià; 561
tojeſt jedan pùt za vazda dopùſſchiena: nikah vrimenita; tojeſt koja za ſedam godiinah, koja za cſetarnaèſt dàta. Vicsgnieje na dàn S. Katarine od Bononie, na S. Pasckala, na S. Bernardina, na S. Antuna, na S. Bonaventuru, na S. Klàru, na S. Ludovika Biskupa od Toloze, na S. Rozu, na S. Ocza Franczeſcka, na S. Petra od Alkantare, na S. Ivana Kappisctrana, na S. Didàka, na Gòſpu Angielah, na S. Franczeſcka Solana, na S. Jakova od Markie, i na S. Margaritu od Kortone, po dopùſſchiegniu Benedicta XIII. Koije Franczeſcka, Jakova, i Margaritu posvètio. Oſtàlàſu za iſtinito vriime kako rekko dopùſſchiena; ali Reed nàſtoii na Svoje vriime daglie potvarglegnie iskati, i uzetì, zatoſe vaglia s' dvòrom Reeda u Riimu razumiti. Rekko na dàn; Zasćto Kadſe primiſtii sluxba Boxanstvenà koga Svètoga, ne primiſſchiaſe oprosctègnie za blaghdan iſtoga dopuſſchieno, ako neima od toga razborita oſſobita dopuſſchiegnia; po odregniegniu S. Skuppa na 30. Septembra 1679.

§. III.

Broi oprosctègniah na Svetkovine Iſſukarſtove, u czarkvàm Redovniicskim.

KO na Kojumu drago Svetkovinu Iſſukarſtovu dògie u kojumu 562
dràgo, Kògagod Zàvitnogh potvargienogh Proſeechieh Reeda czarkvu, i u gnioi pomolii Boga, dobiiva po dopùſſchiegniu Gargura IX. dviſta godìnah, i ſtò cſetardeſniiczah oprosctègnie. Po Nikole III. Innocenczia IV. Urbana V. Gargura X. Nikole IV. Svakoga cſetareſt godìnah; a po Klementa IV. cſetareſt i ſcèſt godiinah oproscтègnie. Sćto u ſve cſinii tri ſtotine i cſetareſt i ſcèſt godiinah, i ſtò cſetardeſniiczah oprosctègnie, kojeſe dobiiva na Svakù receſenih Svetkoviinah, u Proſeechih Redòvah czàrkvam.

Oſſim

563 OSfim oviziuh, za blaghdan uskarſnùchia Iſſukarſtova, Svakomu koi u kojumu dràgo, zavitnih Proſeechih Redòvah czarkvu dògie iſti dàn, i pomolii Boga, dopùſtii Martin V. oproſctègnie pedeſsèt godiinah, i oſſamnaèſt cſetardeſniczah. Leon IV. Sedam godiinah, i Sedam cſetardeſniiczah. Klement IV. ſtò godiinah, i ſtò cſetardeſniiczah. Joſc jedanaèſt drughih Papah dopùſtii odpùſſchiegnie trechiegh diila Sviuh grihah. A Leon X. dopùſti za czarkve Reeda S. Franczeſcka od Paule, i za ſve drughih proſechih Redòvah (po miloſti opchiègnia) da kogod iſti dàn, od parve Vecſergnie do zahoda ſuncza ſutra dàn, dògie u iſtih kojugod czarkvu, i izpovidivſciſe i pricſeſtivſci, ili odlùcſivſci to ucſiniti, reknè tri ocſe-nàſca, i tri zdrave Marie, dobie oproſctègnie puno Svih grihah.

564 ZA Blaghdan uzaſcaſſchia Iſſukarſtova na nebo; tojeſt Spaſov dàn, dopùſtiſce Svakomu, koi iſti dàn pohodi kojugod proſeechih Redòvah czarkvu, i u gnioi Boga molii: Ivan XXII. dvi godine, i dvi cſetardeſnicze, Klement IV. ſtò godiinah, i toliko cſetardeſniiczah, a Martin V. pedeſsèt godiinah, i dvanaèſt cſetardeſniiczah oproſctègnie. Scto u ſve cſinii ſtò pedeſſet i dvi godine, i ſtò i cſetarnaèſt cſetardeſniiczah oproſctègnie, Kojeſe u proſeechih Redòvah czarkvam iſti dan dobiiva.

565 ZA Blaghdan Duhovah, ſvim pohodechim iſti dàn kojugod iſtih Redòvah czarkvu, i molechi u gnioi Boga, dopùſtiſce. Martin V. pedeſsèt godiinah, i dvanaèſt cſetardeſniiczah, Leon IV. Urban III. Klement III. i Gargur IX. Svakii po ſedam godiinah, i ſedam cſetardeſniiczah. Urban IV. jednè godinè, i jednè cſetardeſniczè, a Klement IV. ſtò godìnah, i ſtò cſetardeſniiczah. Scto u ſve cſinii ſtò ſedamdeſsèt i devet godiinah, i ſtò i cſetareſt i jednè cſetardeſniczè oproſctègnie, koieſe iſtii blaghdan u ſvakoi proſechih Redòvah czarkvi dobiiva. Oſſim toga u iſtim iſti dan ima ſvak, od pùſſchiègnie trechiegh diila ſviuh grihah, po dopùſſchiegniu jedanaèſt Papah: a po dopùſſchiegniu Leona X., kako gori na uskars, oproſctègnie puno ſvih grihah, kogod tojeſt izpovidivſciſe i pricſeſtivſci, ili odlucſivſci to koliko prie ucſiniti, dògie od parve vecſergnie, do zahoda ſuncza ſutra dan, u kojugod iſtih czarkavah, i reknè ſpomènuta tri ocſe-nàſca, i tri zdrave Marie na poſctègnie priſvetoga Troiſtva.

ZA Blaghdan prisvetoga Troistva, odregienasu i milostivo podi- 566
gliena svim poboxno pohodèchim kojugod proseechih Redò-
vah czarkvu, sva onà oprosćtègnia, kojasu u sve nediglie, i u sve
Svetkovine priko godinè; koja u sve csinè dvista i devetnaèst go-
diinah, i toliko csetardesniiczah oprosćtègnie, kakochiese doli vi-
diti. Ossim toga dobiivase i ovi dan istò, po istì nàcsin, recsenò
puno oprosćtègnie svih grihah, Leona X. kako na uskars.

ZA Blaghdàn tiila Issukarstova, tojest Brascancseva, dopùstisce 567
svim poboxno pohodechim isti dàn czarkve, ili czarkvu ko-
jugod proseechih Redòvah, Ivan XX. Urban III. Benedićt. X. Kle-
ment III. i Gargur IX. Svakii od dvi godine, i od dvi csetardesni-
cze oprosćtègnie. Urban IV. Aleksandro csetvàrtii, i Honorio
csetvàrtii, Svakii od jedne godine, i jedne csetardesnicze: a Kle-
ment IV. i Nikola V. Svakii od stò godiinah, i stò csetardesniiczah.
Sćto u sve csinii dvista dvadeset i tri godine, i toliko csetardesnii
czah oprosćtègnie. (d)

(d) *Giojellus de SS. Rosar. impress. Gen. 1660.*

NA Blaghdan Issukarstova priobraxegnia, dobivajuse u czarkva 568
proseechih Redòvah, od Svakoga koi kojugod istih istii dàn
poboxno pohodii, sva obicsainà istògh Svetkoviinah oprosćtègnia:
koja vidi na pocsetku ovogh csereka.

ZA Blaghdàn Issukarstova porogiègnia, tòjest Boxichia, dopùstisce 569
svim poboxno pohodechim isti dàn, i priko osmine kojugod
proseechih Redòvah czarkvu, Leon IV. i Urban IV. Svakii od sedam
godiinah, i sedam csetardesniiczah oprosćtègnie; Nikola IV. od
jedne godinè, i jednè csetardesniczè. Ivan XX. Innoczenczio III.,
i Gargur IX. Svakii od dvi godine, i dvi csetardesnicze. Honorio
III. od csetarest godìnah, i toliko csetardesniiczah. Urban V. od
csetarest, godiinah, i Sedam csetardesniiczah: a Klement IV. od
stò godiinah, i stò csetardesniiczah. Sćto u sve csinii od dvista i
jednè godinè, i stò Scesèt i Ossam csetardesniiczah oprosćtègnie,
kojese istii dàn, i svaki priko Osmine dobiiva u proseechih Redòvah
czarkvam. Ossim toga odpùsschiegnie trechiegh diila, i puno sviuh
grihah, Leona X. (od koih gori na Blagdàn uskarsa) po isti nàcsin
dobiivase i ovi dàn, od parve vecsergniè, do zahoda suncza sutra
dàn.

570 ZA Blaghdan Issukarstova obrizogagnia, iliti mlàdo litto, svim po isti nàcsin pohodechim istè czàrkve dopùstisce milostivo oprosctègnie. Martin V. od pedessèt godiinah, i pedessèt csetardesniiczah. Innocenczio III. od dvi godine, i dvi csetardesnicze. Urban IV. od jednè godinè, i jednè csetardesniczè. Klement IV. od stò godiinah: a Nikola V. od dvista i sedam godiinah. Scto u sve csinii oprosctègnie od trista i scesdessèt godiinah, i pedessèt i tri csetardesnicze, kojese isti dàn u istim czarkvam dobiiva.

571 ZB Blaghdan Vodokarsschia Svim po istii nàcsin pohodechim istè czarkve, ili kojugod istih, dopùstisce milostivo oprosctègnie. Innocenczio III. od dvi godine, i dvi csetardesnicze. Urban IV. od peet godiinah i peet csetardesniiczah. Klement IV. od stò godiinah i stò csetardesniiczah. Nikola V. od dvista godìnah, i dvista i sedam csetardesniiczah. Martin V. od pedessèt godiinah, i dvanaèst csetardesniiczah. A Innocenczio IV. od csetardessèt godiinah. Scto u sve csinii oprosctègnie od trista devedessèt i sedam godiinah, i trista dvadessèt i Scèst csetardesniiczah, kojese isti dàn u istim czarkvam dobiiva. *Comp. Indnl. P. Michaelis Ang. Bogliasco, c. 7. 18. & 20.*

572 U Czarkvam màle Brattje Provinczie Bosanske, na sve ove Blagdàne, i na gniove Osmine (izvadivsci priobraxègniè) ossim izbrojenih, jest oprosctègnie puno svi grihah, po dopùsschiegniu Eugienia csetvartoga, i drughih Pàpah, kakoje vigieno gori na som mistu. u liistu 229.

§. IV.

Oprosctègnia u czarkvam Prosèchih Redòvah na Svetkovine pricsistè Diviczè Mariè, u opchieno.

573 KOgod, na Kojumu dràgo Svetkovinu pricsistè Diviczè Mariè, priko godinè, ilmu biila zapovidgnià, il ne zapovidgnià, pohodi, u kojemu dràgo vriime, kojugod czàrkvu Kogagod prosèchiegh Reeda, i u gnioi pomolii devoto Boga, dobiiva po dopùsschiegniu Gargura devetoga od stò godiinah, i od stò csetardesniiczah oprosctègnie. Po Innocencziu csetvartomu, Nikoli trechiemu, Urbanu pètomu, Garguru dessetomu, i Nikoli csetvartomu, po Svakomu od csetarest godiinah. Po Klementu csetvartomu od csetarest i Scèst

Scèst godiinah, i stò dànah: a po Benedictu jedanaestomu od jednè godine, i csetarest dànah; Kojeje dopùstio ne samo za dan svetkovine, vechie i za Svakii priko osmine. Scto u Sve Skuppa csinii od trista csetardesèt i sedam godiinah, stò csetardesniiczah, i pedesèt dànah oprosctègnie, kojese Svakè Gòspinè Svetkovinè dobiiva u Svakoi proseechih Redòvah czàrkvi. *Comp. Indul. P. Michaelis Ang. Bogliasco c. 7. reim. Liburni.*

§. V.

Oprosctègnia u czarkvam Proseechih Redòvah na Svaku Svetkovinu Svetih Aposctolah, u opchieno.

SVim, koi na kojumu dràgo Svetkovinu priko godinè, Kògagod Svètogh Agosctola, ilmu biila zapovidgnià, il ne zapovidgnià, pohodi Kojugod Kògagod Proseechiegh Reeda czarkvu, u Kojemu drago vriime, i u gnioi Koliko moxe pomolii devoto Boga, dopùstisce oprosctègnie. Klement IV. od stò godiinah, i stò csetardesniiczah. Gargur X. i Nikola III. Svakii od csetarest godiinah. Urban IV. od jednè godinè i jednè csetardesniczè. Nikola V. od Sedam godiinah, i Sedam csetardesniiczah. I opet Klement IV. od csetarest i Scèst godiinah. Scto u sve Skuppa csinii od dvista triest i csetiri godine, i stò i ossam csetardesniiczah oprosctègnie, kojese Svakè Svetih Aposctolah Svetkovine dobiiva u Svakoi Proseechih Redòvah czàrkvi. *Comp. Indul. P. Michaelis Ang. Bogliasco c. 7.* 574

Alisam imao dva Svidocsanstva iz Veneczie, Sctampana, jedno god. 1717. a drugò josc fresckie; a trechieje nascega O. Fra Ivana Ancsichia; dasu godine recsenih oprosctègniah na Svetkovine Issukarstove, Gòspine, Svih Svetih Aposctolah, S. Ivana Karstiteglia i Svih Svetih Reeda S. O. Franczescka, u istoga Reeda czarkvam, Svarhu punih Svih grihah, gori izbrojenih, umloxena do Svarhu igliadè; a csetardesnicze do Svarhu csetiri stotine: i sva triise, u godinah do igliadè, a u csetardesniczah do csetiri stotine slàxuh, alise u broju godiinah Svarhu igliadè, i csetardesniiczah svarhu csetiri stotine ne udarajuh: Jednobo Venecziansko mechiè, daje Siksto IV. umloxiohi do igliadè, csetiri stotine godiinah, i csetiri stotine csetarest i scèst csetardesniiczah. A drugò (Koga Svidok velii, daje sva oprosctè- 575

 gna

gnia koja broii, pokupio, i izvadio iz sabràgnia Prosčtègniah, i Povlastiiczah Reeda Scerafinskoga) mechiè, dasuhi za recsenè Svetkovine umloxile razlike Pàpe, do 1540. god. 540. csetard. A Ancsich mechiè dasu istà umloxena do 1300. god. i 446. csetard. Zatò ako nie Sčtampatur falio (Sčto ne virujem, zasčtoje mucsno, virovati dabi u svima i Sčtampatùr, i *Corrector*, akobi i istii sviuh triu bio, falio) vaglia dasu poslidgnià dvà, pria koihje Ancsich bio, viscè milostivih polak toga Aposčtolskih Kgniigah, i dopùsschiegniah, ili nascli, ili doxivili; Sčto moxe lakko bitti; Začto sabragnie Aposctolskih milostivi kniigah sve ràste, i jer stol Aposčtolskii csèsto novè milosti diili; i jerse csèsto u sarankgniixtvih miistah, i manastiirah stàrè milosti u rukopiisu megiu Kgnigam zatarpane nahodè.

§. VI.

Oprosčtègnie u Proseechih Redòvah czarkvam na ossobitie i poglavitie Svetkovine priko godinè, u opchieno.

576 SVakii, koi na kojumu dràgo poglavitiu, i ossobitu Svetkovinu priko godinè, ilmu biila zapovidgnià, il ne zapovidgnià, *festis principalibus anni*, pohodi u kojemu dràgo istoga dnèva vriime kojugod kogagod Proseechiegh Reeda czàrkvu, i u gnioi koliko moxe devòto Boga pomolii, dobiiva po dopùsschiègniu Ivana dvadessetoga, Urbana trechiega, Klementa trechiega, i Gargura Scèstoga; po Svakoga oprosčtègnie od dvi godine i dvi csetardesnicze: a po Nikole csetvartoga od jednè godinè, i jednè csetardesniczè. Sva ovà oprosčtègnia Nikola peeti za istè Svetkovine devòtim pridvostrucsii : tojest josc onoliko, kolikoje Svakii imenovanih Pàpah, dopùstii, i josc nadodade oprosčtègnie od Sedam godiinah, i Sedam csetardesniiczah. Sčto u sve Skuppa csininii oprosčtègnie od dvaest i peet godiinah, i dvaest i peet csetardesniiczah, kojese dobiiva Svakè ossobitie, i poglavitie Svetkovinè priko godinè u czarkvam Proseechih Redòvah. *Comp. Indul. P. Michaelis Aug. Bogliasco Ord. Min. Obs. cap. 7.*

Tose razumii dopùsschieno Svarhu oprosčtègniah dopùsschienih za dosada izbrojene Svetkovine, buduchi koja istih gdigod u broju ossobiithih priko godinè: zato buduchi koja istih takà, ossim vlastiti i ovahse na istè dàn dobiivajuh, doscavsci poboxno u kojugod Proseechih Redòvah czarkvu.

§. VII.

§. VII.

Oprosctègnia u czarkvam Proseechih Redòvah na sve obicsaine Svetkovine priko godinè, s' nikima nauczii Svarbu togà.

SVi, koi na kojumu dràgo Svetkovinu priko godinè, kojase 557
opchienim i obicsainim nàcsinom slavii u czarkvi s' sluxbom duhovnom czarkovniikah, ili s' devoczionom pùka, dògiuh poboxno u kojugod Proseechih Redòvah czarkvu, i u gnioi Koliko moguh pomolè Boga, dobiivajuh po dopùsschiegniu Aleksandra IV. jednè godinè, i jednè csetardesniczè, po dopùsschiègniu Urbana IV. dviu godiinah, i dviuh csetardesniiczah: po dopùsschiegniu Nikole V. jedanaèst godiinah, i jedanaèst csetardesniiczah oprosctègnie. Koja sva za jedno toliko csinè oprosctègnia, kojese svake recsene Svetkovinè priko godinè dobiiva u czarkvam proseechih Redòvah: jerje Nikola V. dvostruko dopùstivsci dvaju pàrvi milòst, nadoda sedam godiinah, i sedam csetardesniiczah. *Comp. Indul. P. Mich. Ang. Bogliaseo, Italico idiom. ed. cap. 7.*

Ovo oprosctègnie ne gubè Svetkovine poglavitè, blàghè, i 578
ossobitè, imenovane gori, i kojese doli imenujuh, s' dobiichiem ossobiti vlastiitii, do sad izbrojenih, i Kojachiese josc doli broiti, oprosctègniah; izvan dabi u Kgnighi dopùsschiegnia onih, biilo razborito uztegnuchie ovih, iliti ovoga (uzamsci sve zajedno) zatose na istè Svetkovine, s' istih ossobitim vlastiitim, dobivajuh i ovà svima opchienà oprosctègnia: Zascto onè Svetkovine uzascavsci na vechii blaghdan u czàrkvi, niisu izascle iz broja obicsainih priko godinè; jer s' takim blàghim dariivagniem, ne promigniujese, vech na vechiè dixè gniovo dòstojanstvo: a kako vechià izvarstitòst, po nàravi uregienih stvàrih, zdarxii magniu, *superiora continent inferiora*; tako i po zàkonu uregienih, kad od koje neima razborito protivna zatvòrka zakonoscinè vogliè; buduchi opchieno ovo vladaliscte zàkona: *marsko vaglia stèzat, a dràgo rascirivat.*

Po obicsainoise Svetkovini razumii Svetkovina, kojase pri- 579
prostito posctuje, ili s' sluxbom duhovnom czarkovniikah, ili s' devoczionom pùka: tako da i Sàm devoczion pùka kojemgod Svè-

tom,

tom, ili Svètoi, csinii obicsainu Svetkoviuu, na kojuse recsenà oprosctègnia dobiivajuh. A po blàgoise Svetkovini razumii, kojase, offim sluxbe duhovnè czarkovniikah, ili devoziona pùka, posctuje s' izvanskim pripravam, i opravam; kako s' offobitim Skuppom pùka, i s' proczessionom, ili s' offobitim czarkve Kichiegniem, s' vechim jèkom zvònah, s' duhovnim pivagniem i Sviiragniem, i s' drughim prilicsnim; Kakoje iztomacsio Svetii Skup czarkovnih zavicsajah na 28. Augusćta 1628. po Svidocsanstvu Gavanta. *Tom. 2. Thesauri Sacr. Rit. Sect. 2. cap. 2. n. 29.*

580 Nittie potriba, za istinu, i istinito dobiichie izbrojenih oprosctègniah, daje takà blàgà, ili obicsainà Svetkovina, blaga, i obicsaina u svoi czarkvi na svem sviitu; dobiivajuchise doisto akoje i u jednoi sàmo zemgli, ili Kraglieſtvu, ili darxavi, ili Gràdu, ili u kojemmu dràgo drugom mistu obicsaina, ili blàga, buduchi po odluki Pàpah svaka taka doisto blàga, ili obicsaina; Kakoje iztomacsio istii Svèti Skup. na 8. Apriila, istè godinè, po Svidocsanstvu istoga, u istom mistu.

§. VIII.

Oprosctègnia u istim czarkvam u sue nediglie obicsainè i offobitè priko godinè. Gdi i od Svètignie Nediglie i drughi Karstianskih dnèvah, i drughi razlikih naukah.

581 BUduchi dase pod imenom Svetkovinè Sdarxii i razumii i nediglia, kakoje iztomacsio Svetii Skup czarkovnih zavicsàjah na 12. Marcza 1618. Zatose i u nediglie, obicsaino, i offobito blàghe, dobiivajuh izbrojenah opchienah obicsainih, i blaghih Svetkovinah oprosctègnia, doscavsci u istè, i pomolivsci Boga u Kojoigod czarkvi Proseechih Redòvah.

582 Svarhu dakle, a ne na misto oprosctègniah blàghih, i obicsainih Svetkoviinah u opchieno, priko godinè, razumèse oprosctègnia, koja u sve nediglie priko godinè offobito dopùstisce dobiivat svim pravoviirnim pohodechim kako gori czarkve Proseechih Redòvah, Benedict X. Urban IV. i Nikola V. Parvii od csetarest godiinah, i csetarest csetardesniiczah, s' odpùsschiegniem sèdmoga diila Sviuh grihah. Drughii dopùstii dvostruko istà, i josc nadodade jednu godinu, i jednu csetardesniczu. A trechii dopùstivsci dvostruko

obod-

obodvoiczè milòſt, nadodade ſedam godiinah, i ſedam cſetardesniiczah. Kohim primetnuvſci trieſt godiinah, i trieſt cſetardeſniiczah (koje dopùſtii Leon X. Svakomu koi u kojumu drago nedigliu priko godinè, Skruſcivſciſe, i izpovidivſci, ili odlucſivſci koliko pria izpoviditiſe; i doſcavſci u kojugod czarkvu Proſcechih Redòvah, reknè u iſtoi tri ocſe-nàſca, i tri zdrave Mariè na posčtègnie priſvetoga Troiſtva) biiva u ſve Skuppa oprosčtègnie od ſtò devedeſsèt i devet godiinah, i ſtò devedeſsèt i devet cſetardeſniiczah, i tri puut sèdmoga diila ſviuh grihah odpùſſchiègnie, kojeſe dobiiva ſvakè nediglie priko godinè u Proſcechih Redòvah czarkvam, pohodechihi kako gori.

583 Sveſu nediglie iz pocsètka czarkve u veliku posčtègniu, i devoczionu biile, i prozvàneſu joſc od Aposčtolah dàn goſpodinov, (*) *Epiſt.*
Apocal. 1. Kakoſe i ſada u latinskii jezik zovuh. I ſviſu s' posctenim oſſobito imenom Svarhu ſvih dànah nedigliu vazda zvàli. *ad magnes.*
Nikii, po Svidocſanſtvu S. Ignaczie, (*) *Kraglicżom dànah.* Nikii, po Svidocſanſtu S. Ivana Zlatouſnoga, (e) *dnèvom Kruha, i dnevom Svitloſti.* Nikii, po nàredbi S. Silveſtra Pàpe. (f) *Parvim Boxjim*, iliti parvim Boxje ſàle. (

(e) *De reſurrect. Homil. 5.*

(f) *Apud Baron. An. 58. n. 87.*

584 Pravo naſckii iztomacſivſci ova latinskà riics *dies* hochie rechi *Boxich*, tojeſt Bogoſalniik; a ne *dàn*, hakoje u naſcem jeziku obicsài. I buduchi ludoboxczi iſto ime prinèli na ſàlu ſvoih laxglivih Bogova, razdilivſci, i razrèdivſci dnève po imenih iſtih, nazvavſci nedigliu dnèvom ſuncza, ponedigliak dnèvom miſsèczа, utorak dnevom *Martis*, tojeſt dnèvom Boga Boinogh; Sriidu dnèvom Merkuria; cſetvartak dnèvom Jupitera; Peetak dnèvom Boxicze Venere, a Subotu dnèvom Saturna, tojeſt Boga sùmora, iliti neveſsèglia: Silveſtro Pàpa, za dighnuti s' Karſtianskih dànah, u czarkvi ſàle pràvoga, pogardnu ſpomenu laxglivih Bogovah, (iſtàboſu imena dànah biila i megiu karſtianii u obicſai doſcla) narèdioje, daſe, navlaſtito u uregiègniu czakovnè sluxbè Boxje, od nediglie, kojaje goſpodgnii, tojeſt Bogoſàlni dàn, ſvi oſtàli dnèvi s' iſtim imenom zovuh, razlucſivſcihi sàmo s' brojom, nazvavſci ponedigliak, *Feria ſecunda*, tojeſt drughim Bogoſàlnim, utorak trechim Bogoſàlnim &c. *Feria enim à fando dicitur*, Svidocsii *Rabanus* i tomacſii *Tertulianus*, (g) s' ovim ricſma: *Nobis omnis dies, etiam vulgata, conſecratione celebratur*: oſta-

(g) *Rab. l. 2. de inſtitut. Cler. c.46. Tert. ad verſ. Pſychicos c. 8. & 14.*

oftavivfci sàmo ime fubotè, kojaje kod xudiah Bogofàlni dàn, od kojefu i oni fve oftàle dnève zvàli : *Prima Sabbati*, *Secunda Sabbati &c.* Sctoje takogier hottio s' iftim narègiegniem Silveftro utarghnuti; i fvim, navlaftito czarkovniikom, xiivu fpomenu fvoje duxnofti prid ocfi metnuti, da oni tojeft imaduh fvakii dàn offobito Boga fàliti. I takofe i danafcgni dàn u uregiegniu, i razregiegniu duhovnè czarkovnè sluxbe Boxje fvi dnevi imenujuh, ali u Svitovgniem vlàdagniu mloghii Karftianskii nàrodi neznaboxkii obicfai darxè u razlucsègniu dànah. Nafcegaje nàroda obicsài, u tomù, ako ne kvàrii utorak, dobar.)

585 Nikiifu zvàli nedigliu, po Svidocfanftvu Sàbora Kartaginèxkogh cfetvàrtogh, can. 82., *dnèvom odpùffchiegnia gribah.* Nikii, po Svidocfanftvu S. Makfima. *Hom. 3. Pent. dnèvom funza*, kako Nimczi i danas Zovuh; ali ne s' odlukom neznaboxkom. Nikii,
(*h*) *Cap.* po Svidocfanftvu Alkuina, (h) *dnèvom Svètim.* Nikii, po fvi-
de die docfanftvu pètogh màlogh Sàbora, (i) *dnèvom velikim*, jerje u
Sancto. iftii, kako Svidocfii ifti Sàbor, fva velikà dila Svogh moguchftva, i
(*i*) *ex Syn.* milofardja Bògh ucfinio. u nedigliuje, veli, kojaje biila pàrvii dàn
5. c. 8. Sviita, ftvorio Angiele, i iztocfala, tojeft *Elemente.* (k) u nedi-
(*k*) *Alcui.* gliuje Manna Izraelichianom s' neba pala. u nedigliufeje Iffukarft ro-
ibid. dio, i obrizovan bio. u nedigliufeje zviizda gniegova narogiègnia Kragliem ukazala. u nedigliuje Karsctcn bio. u nedigliuje s' peet Kruhah naffitio peet igliadah. u nedigliuje od martvih uskarfnuo. *Hac Synodus.* I u nedigliu Duh Svèti na Sviit dofcao, Kako Svidocfii S. Aguscin *Serm. 251. de tempore*, i S. Leon Epift. 81. c. 1.

586 ALi pocfevfcife slaviti s' ocfitom duhovnom sluxbom Svetii u czàrkvi, i u Kalendar iftih Svetkovine mechiati (cfemufu,
(*l*) *Annal.* polak Svetih mucfeniikah, Kako Svidocfii *Baronio.* (l) JofcAposc-
an. 58. n. toli pocsètak dàli; koi ukazuje, daje posli Iffukarftovih parvà Svet-
93. kovina S. Stipànu posvechiena, dajuchi za Svidoka tomu i S. Kle-
(*m*) *Lib.* menta Pàpu. (m) A pocfetak slavgliegnia Svetih Biskùpah, i Naucfi-
8. conftit. tegliah czàrkve za timje barzo sliidio, kako fvidocsè Predike Sve-
c. 39. tih Gargùrah, Nifsèna, i Nazianzèna, Kojefu ucfinili : Parvi od S. Bazilia, a drughi od S. Athanazia. Nittie za tim mlogo oftao pocfetak slavgliegnia Svètih izpovidniikah, budùchi to za gnii odregieno, i naregièno u sàboru Maguntianskom, po Svidocfanftvu

Bellar.

Bellar. (n) Ràzloghe pravdè, i Svètignie togà dajuh S Agusctin, i Ivan Dam. (o)

(n) *Lib.2. de Missa c. 20.an.813.*

Pocſevſciſe rekko s' ocſitòm duhovnom sluxbom slaviti u czarkvi Svète slùghe Boxje, Aposctoli, mucſeniczi, Biskupi, Naucſitegli, Izpovidniiczi, Divczi i Divicze; biilaje potriba, umloxivſciſe iſtih Svetkovine, urèditi s' sluxbam duhovnim iſtih, sluxbe i blaghdane nediigliah; i za dati miſto iſtih Svetkovinam, i sluxbam, i za ugoditi devoczionu pùka, Koiſu s' csèſti cſudeſii, i s' miloſtma koje devòtim od Boga izpraſcajuh, barzo, i jako Svètii k' ſebi povùkli: i za podraxiti pravoviirnè, da Svètè u Kripoſtma s' xivotom sliidè. Zatoje iſtà czarkva Nediglie razdilila u obicſainè, i oſſobitè, a oſſobitè u magniè, i vechiè. Obicſaineſu ſve, oſſim cſetiriu Doſcaſſchia Goſpodinova, triu prid Korizmu (Kojeſe Zovuh, Parvà, *Sedamdeſſeticzè.* Drugà, *Sceſdeſſeticzè.* Trechià, *pedeſſeticze*: Zaſcto, dolichiu Kazati) Sviu priko korizmè, i nediglie biilè. A vechièſu megiu ovima, parvà Doſcaſſchia, parvà korizmè, tojeſt cſetardeſniczè, Gluha, czvitnà, i Biila. Odrèdivſci Saſvim tizim Svakoi, po doſtojanſtvu vlaſtiitoga Reeda, dùxno posctègnie velicſanſtvu gniove Svètignie: narèdivſci, daſe u obicſainè nigda ne oſtavglia vlaſtita iſtih sluxba, zarad priproſtite, poluſtrukè, i dvoſtrukè prineſcenè sluxbe koga Svètoga, doneſavſciu reed prineſcegnia u takù Nedigliu: akoli iſtè dàn bude vlaſtiti sluxbè dvoſtruke kogagod Svetoga, nigdaſe ne oſtavii uſpomena iſtè u sluxbi vlaſtitoi Svètoga. A u oſſobite magniè ſamoſe nikih poglavitih Svetih vlaſtitoi sluxbi miſto dàde, ali nighda ne oſtavii u iſtoi ſpomena takè nediglie. A u oſſobite vechiè, nighdaſe ni jednoi, kolikomu dràgo, i kogamu dràgo blàgoi sluxbi Svetoga, pavſci u takù Nedigliu, miſto ne dàde. 587

(o) *Lib. 20. contra Fauſt. c. 21. Joan. Dam. lib. 4. c. 7.*

U Nediglie Doſcaſſchia Goſpodinova, i u tri ſpomènute prid korizmu, oſſim opchienih Nediglnih, Svecſanih, gori izbrojenih; i ſvakdagnih, kojachieſe doli broiti, neima drughih oſſobitih oproscègniah, u czarkvam Redovniicskim, po oſſobitòm uprav gnima dopùſſchiegniu: a kojaſu u iſtim, u iſtè Nediglie, po miloſti opchiègnia s' Riimom, i s' Jeruzolimom u duhovnom blàgu, kazachieſe doli na ſvom miſtu. 588

Po-

589 POlak imènah triuh spomenutih Nediigliah prid korizmu, imase znati, da pòst, s' koimse morii tiilo, a gòii dùsca, buduchi da s' protivnom rànom xiivuh; Zascto putt protiva duhu, à duh protiva putti xelii. (p) Dùsca xiive s' mannom nebeskòm u pùstigni miira i pokoja; a tiilo xelii pune loncze Egipacskogh suxagnstva, i progonstva. (q) Dùsca pije bistre vode nebeskogh razlàgiegnia iz xiiva kamena Issukarsta; (r) a tiilo kopà bunàre krai smardglivi bàrah putenih i zemaglskih naslàgiègnià, iz koih s' ledom i s' oghgniem piè otrovnu grozniczu. (s) Site mèssa napadà tavna nòch, a pokripgliene s' mannòm, vessèlii zora nebeske svitlosti u oghgnievitu stùpu Boxje milosti. (t) Napiitak vodè s' miròm posta, iz tvarda kamena Karstianske pokore, (u) Svitlà liicze, otvorà pamèt, dàje razùm Boxanstvenih otaistvah, nedà ni u prioghgnievitoi pechi izgoriti; (x) junacsii na boi, i tarè do cziila smaknuchia paklenè Amaleczi ite: (y). A proxdarlstvo mechiè u sve sramote i pogarde: dixè stiid, daje marxè od pasjègh brezobraztvo, baczà u blato; (z) razbiia daske zàkona xivota, csinii ludoboxiti, i klagniatse teletu; Osctrii macs sarxcbe Boxje, i csinii rodjàke karvolic, (a) i Karvoruxcze. (b) Debelo tiilo dolli tèxii, i u Smradu lexii, buduchi narav tescka, doli ichi do Sarcza zemglie, gdimuje megia. I Svascto debelo baržo trunè, i smardii, jer duhovi xivota od liinosti slabbè: a tankose i lakko po naràvi gori dixè, i zą dugliè xiivè, jerse duhovi xivota vladajuchi sc' gnim magniè morè. Debelo tiilo vùcsè duscu u smràd, a od vech jàko baczaju u pakao sunovràt; jerju debelo slabbo u dobrocsigniegniu pomàxe, a odvechse jàko razumu, i razlogu ne podlàxe, vechju s' xivinskom sillòm na poxegliegnia svoja pritèxe. Debelo dakle tiilo nedà Krilom dùscè, kojaju u Rai nosse, promiscgliagniu, i gliubavi Boxanstva, ràsti; a odvechji jàko lomii. Svemuse tomù s' postom likaria nahodii.

(p) Ad Gal. 5. v. 17. (q) Exod. 16. v. 3. (r) Ibid. c 17. v. 6. & 1. ad Cor. 10. v. 4. (s) Jer. 2. v. 13. (t) Exod. 16. v. 8. (u) Ezech. 4. v. 11. & 16. (x) Dan. 1. v. 15. 17. & c. 2. v. 19. & c. 3. v. 23. (y) Exod. 17. v. 13. 14. (z) Isaiæ 28. v. 3. &c.

590 Imase rekko znati, daje pòst Karstianski za sve izbrojenè, i drughè kriposti i milosti, s' csetardesniczòm ossobito od Boga blagosòv primio, po svidocsanstvu zàkona stàroga, Proròkah, i Evangieglia; buduchi i Moisia zakonosca, za primiti zàkon od Boga; i Ilia Prorok, za viditi kolikose moxe u tiilu Boga, i primiti duh Proròcsanstva; i Issukarst, za pripravitise mukki, i boju s' paklom, csetardessèt dànah postio. Zatoje Czàrkva Svètà, i za dùxno poznagnie

(a) Exod. 32. v. 4. &c. (b) Gen. 19. v. 32.

gnie gliubavi Issukarstove, i posctègnie mukkè, i smarti gniegove; i za pripraviti dùsce pravoviirnih obilnim darovom Boxjim, koje s' godiscgniom uspomenom donosè, i diilè dnèvi mukkè, smarti, i uskarsnuchia Gospodinova; odrèdila, i narèdila josc iz pocsètka, (buduchi S. Petar u Riimu pocseo) (c) obsluxivati Svakè godinè istі bròi danah u postu prid Blaghdan Svòga odkupgliegnia, i zarùcsegnia s' Bogom. Ali nie sve jednàko iste dnève nabrajala: nigh dabosu uz istii pòst vagiene iz gniega, ne samo Nediglie (kojese i sadà vadè, ustexuchise u iste sàmo od messa; zarad vesseglia dostoinoga, koje jes' uskarsnuchiem Issukarstovim Nediglia Sviitu ucsinila) vechie i sve csetvàrtke, za vesseglie dostoino poslidgnioi Issukarstovoi vecseri, na kojoije pripravio duscam nascim nebeskù rànu, u Sakramentu prisvetomu ottara: i gniegovom uzascasschiu na Nebo, s' koimnamje pùt onamu ucsinio, i vràta nebeskà otvorio: Kojasuse u isti dan dogodila. (d) Nigdasu Svarhu togà vagiene i sve subote, po odregiegniu sàbora Scèstògh Czarigradczkògh can. 55. za vesseglie nascemu doscastomu vicsgniemu pokoju, u koichie, koi buduh dostoini, u Subotu pochi, jerchie u Subotu màrtvii uskarsnuti, i sùdse poslidgnii ucsiniti. A nigdaje Svarhu Nediigliah samo vagien iz posta velikii csetvartak, i velikà subota.

(c) *S. Ignat. Epist. 8. & Radul. prop. 16.*

(d) *Ex Decr. Melch. Pap. Epist. ad Episc. Hisp. c. 3.*

591 Koisu, i Kadsu s' nedigliam vadili i csetvàrtke i subote; da csetarèst dànah pravo postè, pocsimalisu pòst od parvè triu spomenutih Nediigliah; Sctoje csignieno u vriime Gelazia Pape: (e) i buduchi od istè, do biile subotè, u sve dànah sedamdesèt, prozvalisuju Nedigliom *Sedamdesseticzè*. Kadsu i i koisu s' nedigliam sàmo vadili csetvàrtke; da budè csetarest dànah pràvogh posta, pocsimalisu pòst od drughè triu recsenih Nediigliah: Sctoje takogier u vriime istògh Pàpe csignieno: i buduchi od istè, do parvè Sriide po uskarsu, Scesdesèt dànah, prozvalisuju Nedigliom *Scesdesseticzè*. Kadsu i koisu s' nedigliam sàmo vadili velikii csetvàrtak i velikù subotu, da budè csetarest dànah pràvogh posta, pocsimalisuga od trechiè triu spomenutih nediigliah; Sctoje csignieno u vriime Telescfora Pàpe: (f) i buduchi od istè, do parvogh dnèva uskarsa, pedesèt danah u sve, prozvalisuju Nedigliom *Pedesseticzè*. Koii vadè sàmo Nediglie, kakose sad csinii opchienim nàcsinom (ossim sàma csinimise Gràda Milana u Lombardihi, koi obsluxuje hadet svoi stàrii, koije od S. Am-

(e) *A Zor. l. 10. c. 16.*

(f) *Radulph. Prop. 16. de 4. c. statuimus.*

(g) S. Gregor. Antiph. & Sacramentario, ex Gratiano de consf. d. 5. Quadr. & Microl. c. 49.

Ambrozia, istogh Gràda Biskupa, ostao, pocsimajuchi pòst od parvè Nediglie sadascgnie Korizmè; ali pak postii tri dni proczessionah prid Spasov dàn) da bude csetarest dànah pràvogh posta, pocsimajuga u sriidu poslii trechiè triu spomenutih Nedigliiah, koju nasci zovuh *csistù*, a drughii *Pepelnu*: Zasctobi drugacsie, izvadivsci Nediglie, sàmo triest i sceſt dànah posta biilo. Ovijc sadascgni pocsetak korizme odregien, i naregien od S. Gargura Pàpe. (g)

592 ZA ime dvajuh parvih Nediigliah brojenisu dnèvi do spomenutii dànah po uskarsu, zarad otaistvah poglavitih Svarhe gliudczkogh umarlògh xivota, u pocsètku misse istih dànah; kojasu s' brojom *Sedam*, i *Scèst* zlamenovaua, i po mukki, smarti, i uskarsnuchiu Issukarstovu, polak istinitè milosti Boxje, jurve izpugniena; a polak blaxenogh vigiegnia, u istinitom ufagniu utvargiegnia, za izpunitse, kad dògie svii sùditi. Poslidgnieghbo dnèva parvogh broja missa pocsimà: *Eduxit Dominus populum*: tojest: izveo je Gospodin puuk, po razùmu slovskom, Izraelskii, iz Babilonie, nakon sedamdesèt godiinah tescka u gnioi suxagnstva: a po razùmu duhovnom, vas nàrod gliudczkii: Naipri iz suxagnstva paklenoga po grihu; Scto ucsinii kad sèdmi dàn Nediglie, tojest u subotu od martvih uskarsnù, davsci svima i ostavivsci Sakramente istinitè milosti Boxje. Pak iz suxagnstva ovoga izaghnagnia u xivotu vrimenitomu troscnoga tiila, koi s' brojom sedam dànah prohodii, nabrajajuchise, s' pribrajagniem istih, sve vriime istòga: zasluxivsci, i davsci po svojoi mukki i smarti, istinito ufagnie, svim koi u gniega uzvirujuh, i po zàkonu gniegovom uzxiivuh, sèdmi dàn, kad svi od martvih ustanuh, s' istim tiilom iz izaghnagnia izàchi, i u vicsgnii pokoi pòchi.

(h) Matt. 25. v. 35.

A poslidgniegh dnèva drugogh broja missa pocsimà: *Venite benedicti*: Hodite blagosovglienii. Koisu tojest, kao Boogh stvarajuchi Sviit, u ovomu trùdnom Svitogniem xivotu (koise s' brojom scèst dànah, u kojese ràdii i posluje, prilikuje) za posctègnie i gliubav istoga viirno trudili i poslovali, obsluxujuchi desset zapoviidii, i csinechi scèst diilah Karstianskogh milosardia, koja priporucsuje S. Mattie: (h) istii, sèdmi dàn, u koichie Sviit Svarsciti, s' Bogom u viik odpocsivajuh. (i)

(i) Ordo Rom. Alcuinus, & Gemma. Honorij cap. 59. apud Gavant.

S' ovim

S' ovim ràzlogom, zarad tojeſt mloghii, i velikii ottaiſtvah, 593
kojaje piiſmo Svèto zatvorilo u ovima dvama broevii, uregiujuchi gliudczki xivot, navlaſtito u broju *Sedam*; mloghii Scziinè, dachie Sviit durat ſedam higliadah godiinah : Sčto ako budè iſtina, nie daleko ſvarha, brojechi po Martirologii. (Nikko to doiſto nemoxe znati, jerje Iſſukarſt rakao, da to ſtoii u vogli ocza gniegova Nebeskoga, koju joſc nikomu nie ocſitovao.) Akoſe rekko do ſedam viik iſtoga uzbroii, nie daleko Svarha; jer dachie durati ſedam millionah, tojeſt ſedam higliadah higliadah godiinah, neima prilikè, proczigniujuchi zlamègnia doſcaſſchia ſvarhe, kojaje Iſſukarſt navistio po Mattiu u pogl. 14. a ſedamje Lùſtrah, ſedam Olimpiadah, ſedam Hebdomadah, i ſedam Stotiinah godiinah ſvarſcio. *Luſtrum* latinskii, a *Olimpiada* Garcskii, uzetaſu za zlamenovati ſvako vriime od peet; a Hebdomada, takogier latinska riics, Svako vriime od ſedam; koihje ſedam, uzamſci ono za peet, a ovo za ſedam, ne ſamo ùrah danah, nediigliah, miſsèczih i godiinah, vechie i za peet i ſedam ſtotiinah godiinah, davno ſvarſceno u viiku ſviita. Akoliſe uzmè *Luſtrum* i Olimpiada za peet, a Hebdomada za ſedam higliadah godiinah, joſc jedaleko dokhiſe ſedam navarſcii u viiku ſviita; jer ſedam pùtah peet higliadah, cſinii trieſt i peet higliadah : a ſedam pùtah ſedam higliadah, cſinii cſetareſt i devet higliadah godiinah. Ali po vrimenu od Daniela Proroka, do ſmarti Iſſukarſtove, i od Smarti Iſſukarſtovè do razhoregnia Grada Jeruzolima po Veſpazianu, i Titu Riimskim Czeſſarom; kojeje vriime Boogh iſtom Proroku s' miròm Hebdomadè broio; nie Hebdomadu za ſedam higliadah godiinah uzeo : dakle &c.

§. IX.

Oprosčtègnia u Proſeechih Redòvah czarkvam, priko Korizmè.

KOgod u koimudràgo dàn, i ùru priko Korizmè, od parvoga dneva 594
iſtè, do uskarſa, pohodii Bogogliubno kojugod kogamu drago Proſeechiegh Reeda czarkvu, dobiiva oprosčtègnie. Po dopùſſchiegniu Ivana XX. od dvi godine i dvi cſetàrdeſnicze. Po dopùſſchiegniu Urbana III. Klementa III. Innocenczia III. i Gargura

IX.

IX. po Svakoga takogier od dvi godine, i dvi cſetardeſnicze. Po Alekſandra IV. od jednè godinè i jednè cſetardeſniczè. Sva ovà oprosċtègnia Urban IV. dvoſtruko dopùſtii, i joſc nadodade oprosċtègnie jednè godine, i jednè cſetardeſniczè. A Klement IV. nadodade recſeniim oprosċtègnie od ſtò godiinah, i ſto cſetardeſniiczah: a Nikola IV. od jednè godinè i jednè cſetardeſniczè. A Nikola III. Innoczenczio IV. Benediċt XI. i Alekſandro IV. drughii pùt, dopuſtiſce u ſve, i nadodadoſce izbrojenim, za ſvakii dàn Korizmè, u iſtim czarkvam, oprosċtègnie od ſto i dvaeſt i dvi godine, i pèt ſtotiinah ſedamdeſsèt i ſcèſt dànah. Sċto u ſve cſinii oprosċtègnie od dvi ſtotine cſetareſt i ſcèſt godiinah, ſtò i dvaeſt i cſetiri cſetardeſnicze, i peet ſtotiinah ſedamdeſsèt i ſcèſt dànah; kojeſe ſvakii dan priko Korizmè u Proſeechih Redòvah czarkvam dobiiva, po miloſti imenovanih Pàpa. A drugacſie u ſve, kako bilixii Familare Regul. ſvakii danje priko korizmè u Proſeechih Redòvah czarkvam oprosċtègnie od 3857. godiinah.

595 OSſim togà dopùſtii Benediċt XI. za ſvakii priko ſve Korizmè Ponedigliak, Sriidu, i Pètak, Svakomu u iſtim czarkvam, pohodechihi kako gori, oprosċtègnie od oſſamdeſsèt i oſſam godiinah, oſſamdeſsèt i oſſam cſetardeſniiczah i dva pùt odpùſſchiègnie sèdmoga diila ſviuh grihah.

Svarhu togà dopùſtiſce iſtiim, u iſtim, po iſtii nacſin pohodechim na velikii Peetak: Leon IV. ſedam godiinahi, ſedam cſetardeſniiczah: Honorio III. cſetareſt godiinah, i cſetareſt cſetardeſniiczah: Sikſto IV. puno ſvìh grihah oprosċtègnie: a razlike drughè Pàpe, deſſet pùtah odpùſſchiegnie trechiegh diila ſviu grihah.

K'otomu, pohodechi iſtè po iſtì nàcſin od poh Korizme, pocſevſci u cſetvartak posli dvaeſt i drugoga dnèva iſtè, cſak do priko ſve Oſmine Uskarſa; kadgodſe ſvakii pùt u iſtim czarkvam reknù tri ocſenàſca, i tri zdràve Marié, na posċtègnie priſvètoga Troiſtva; dobiivaſe, Svakii dàn, po miloſti opchiègnia, iſtò oprosċtègnie, kojeje u Riimu u czarkvi zvànoi *Svète Mariè pùka*, a Santa Maria del Popolo, ſvakii dàn; tojeſt od igliadè godiinah, po dopùſſchiegniu Leona X. Reedu naimagnie Brattje, iliti Paulanah (u czarkvam Provinczie Srebarno Boſanske màle Brattje obslux. na velikii cſetvartak:

Na

Na velikii Peetak, i na veliku ſubotu, oſſim izbrojenih jeſt oproſct-puno ſvih grihah.)

A u ſvakù Nedigliu priko ſvè Korizmè, ſvarhu opchienih ſvim dnèvom Korizmè, i ſvarhu opchienih obicſainim, i oſſobitim, magnim, i vechim Svetkovinam priko godinè, gori izbrojenih, i ſvarhu opchienih ſvakdagnih priko ſve godinè; dobiivaſe, takogier po miloſti opchiègnia s' Rèdom Paulanah, pohodechi iſtih Redòvah kojugod czarkvu, i rekavſci u gnioi tri recſenà ocſe-nàſca, i tri zdravè Mariè, oproſctègnie puno ſvih grihah, po miloſti iſtogh Leona X. *Comp. Indul. P. Michaelis Ang. Bogliaſco c. 18.* 596

§. X.

Oproſctègnia u Proſeechih Redòvah czarkvam Svakii dàn u opchieno, i u nikè oſſobitè obicſainè dnève priko ſvè godinè.

KOgod, i kadgod, u koimugod dràgo dàn priko godinè, pohodii devòto kojumu dràgo Proſeechih Redòvah czarkvu, i u gnioi poboxno Boga pomolii, dobiiva Svakii pùt u iſti dàn: po dopùſſchiègniu Alekſandra IV. i Innocenczia IV. po Svakoga cſetareſt dànah oproſctègnie. Po Klementa IV. oſſamdeſsèt dànah. Po Nikole IV. jednè godinè i cſetareſt dànah, ilititi jednè cſetardeſniczè: a po Urbana V. ſtò dànah. 597

Svarhu togà za Svakii dàn, i Svakii pùt priko ſve godinè, u iſtim czarkvam dopùſtii iſti Klement IV. drughii pùt, oproſctègnie od ſtò godiinah, i ſtò cſetardeſniiczah: a Nikola V. joſc tolikò, nadodavſci ſvarhu togà ſedam godiinah, i ſedam cſetardeſniiczah. ſcto u ſve cſinii oproſctègnie od dvi ſtotine in oſſam godiinah, dvi ſtotine i oſſam cſetardeſniiczah, i dvi ſtotine, i ſceſdeſsèt dànah, kojeſe dobiiva ſvakii dàn priko ſvè godinè u ſvakoi czarkvi Proſèchih Redòvah. U komu ſcinim daſe uzdarxii i ono koje mechie daſe dobiiva ſvakii dan priko godinè u iſtim czarkvam *Famil. Reg.* i *Firm. trium ord. Sorbi fol. 143.* §. 9. tojeſt 40. god. i 300. dànah.

U Sve Peetke priko godinè, oſſim recſenii ſvakdàgnii, kadgodſe, doſcavſci poboxno u iſtè czarkve, reknè jedàn ocſenaſc, i jedna zdrava Maria, dobiivaſe oproſctègnie od ſtò dànah, po dopùſſ- 598

pùſſchiegniu Klementa sèdmoga. A u ſve ſubote priko godinè oſſim reeſenih ſvakdàgnii, dobiivajuſe u iſtim czarkvam iſtà oproscтègnia, koja u ſve nediglie u opchieno, priko godinè : tojeſt od ſtò devedeſsèt i devet godiinah, i ſtò devedeſsèt i devet cſettardeſniiczah, i tri puut sèdmoga diila ſviuh grihah odpùſſchiegnie; po dopùſſchiegniu iſtih Pàpah. *Comp. Indnl. P. Michaelis Ang. Bogliasko, c.7.*

§. XI.

Oprosctègnia u czarkvam Prosèchih Redòvah, na dàn iſtih posvèchiegnia, i u dnève Svetkovinè Svetih, koimſu posvechiene, i na posctegnie prikazdne iſtè czarkve.

599 ZA dan posvechiègnia, kojemu dràgo czàrkve Proſeechih Redòvah, i za ſvakii priko Oſmine iſtògh Blaghdàna, ſvim koihi u iſtò vriime devoto pohodè, u kojemu drago dobbà, dopùſtiſce miloſtivo oprosctègnie. Klement IV. od ſtò danah. Nikola III. od cſetareſt godiinah. Honorio III. od dvaeſt godiinah i ſtò oſſamdeſsèt dànah. Klement IV. drughii puut, od deſſet godiinah, i cſetareſt dànah. Bonifaczio VIII. od devet godiinah, i cſetareſt dànah. Alekſandro IV. od dvaeſt godiinah, i ſtò oſſamdeſsèt dànah. Benedict XI. od trieſt godiinah, i ſtò oſſamdeſsèt dànah. A Alekſandro V. od oſſamnaeſt godiinah, i oſſamnaèſt dànah. Scto u ſve cſinii oprosctègnie od ſtò cſetareſt i ſedam godiinah, i ſedam ſtotiinah i trieſt i oſſam dànah; kojeſe u Proſeechih Redòvah czarkvam, u opchieno, na recſenii Blagdan, i ſvakii dàn priko oſmine dobiiva.

600 ZA Svetkovine Svètih, koimſu iſtè czàrkve poſvechiene, i poscтegniu iſtih odrègiene, ſvim, koihi na dan iſtih Svetkovinè devoto pohodè, dopùstiſce miloſtivo oprosctègnie. Leon IV. od ſedam godiinah, i ſedam cſetardeſniiczah. Urban IV. joſc tolikò. Klement IV. od ſtò dànah. Honorio IX. od cſetareſt godiinah, i cſetareſt cſetardeſniiczah. Benedict X. od oſſamdeſsèt godiinah, i oſſamdeſsèt cſetardeſniiczah. Nikola V. nadodade joſc tolikò ſvakòmu recſenih, i pridade ſedam godiinah, i ſedam cſetardeſniiczah. Sixto IV. od trieſt godiinah, i trieſt cſetardeſniiczah. Adrian II. Stipàn V. Sergio III. Ivan XI. Sergio IV. Innocenczio IV. Klement III.

III. Alekſandro II. Gargùr V., i VII., Svakii dopùſtii odpùſſchiegnie trechiegh diila ſviuh grihah. Sẞo u ſve cſinii oprosẞègnie od triſta i peet godiinah, i triſta i peet cſetardeſniiczah, ſtò dànah, i deſsèt pùtah odpùſſchiègnie trechiegh diila ſviuh grihah, kojeſe ſvakè ſvakda recſenè ſvetkovinè u czarkvam Proſeechih Redòvah dobiiva. *Comp. Indul. P. Michaelis Ang. Bogliaſco c. 13.* A. virg. *fol. 158. n. 16.* mechiè, daje Nikola IV. dopùſtio za Svetkovine Svètih, koimſu czarkve Reeda màle Brattje posvechiene, oprosẞègnie puno ſvih grihah.

CSLANAK V.

Oprosẞègnia u czarkvam Proſeechih Redòvah u ſtanovite dnève Svetih, priko godinè.

OSſim oprosẞègniah opchienih Svetkovinam Svetih, i drughim magniè, i vechiè blàghim, i obicſainim dnèvom, po reedu iſtih, i vrimena doſtojanſtva, i oſſobitſtva, kakoje gori razdiiglieno; mloghimſu oſſobita, za oſſobitu, oſſim Reeda, ſobſtva Svètigniu, i devoczion, u vlaſtite ſtanovite dnève Svògh posẞègnia, i slavgliegnia u czarkvi; dopùſſchiena u czarkvam Proſeechih Redòvah. Ovachieſe u ovomu cslanku, po reedu Misèczih broiti, kazujuchi, kojè vechiegh devocziona Svetkovine, vechiè imaduh od duhovnogh Blàga, u vlaſtite dnève Svogh posẞègnia; Kojeli neimaduh vechie, nego noſſii opchienò doſtojanſtvo Reeda. Dakle. 601

MISSECZA JANUARA, iliti *SIICSGNIA*.

1. Dàn, na Svetkovinu obrizovagnia Iſſukarſtova, iliti màdi Boxich, oprosẞègnie viddi gori u Svetkovinam Iſſukarſtovim. 602

6. Dàn, na Svetkovinu vodokarſſchia, iliti triuh Kragliah, iliti ocſitovagnia, i proglaſcegnia Iſſukarſtova, oprosẞègnie vidi u iſtom miſtu i kako doli na S. vidda.

14. Dàn, Na Svetkovinu Imena Iſſuſova oprosẞègnie vidi gori u Svetkovinam oſſobitim Reeda màle Brattje S. O. Franczeſcka. Ali znai daſamſe u broju oprosẞègnia na vecſergni, na Matutini, i

na Missi, istii Blàghii dàn, ondi privario; niebo csetarest, vechie csetiri stotine dànah oprosctègnie, svim koihi istii dàn reknùh, ili na gnima, kadse uzgovorè, buduh. Na ostalimje czarkvone sluxbè ùram, istii dàn, i priko osminè, kako òndi.

17. Dàn, Na Svetkovinu S. Antùna Abbata, iliti oghgnienoga neima viscè nego na svaku Svetkovinu priko godinè, u opchieno, i blàgù, i ossobitù, ili opchienù, i obicsainù; kakoga gdi posctuju, i Svetkuju. Vidi gori na svom mistu.

18. Dàn, Na Svetkovinu stola Riimskogh Svetogh Petra Aposctola, izvan Riima neima viscè nego na Svaku Svetkovinu Aposctolah, i nego, kakoje sad gori na S. Antuna Abb. recseno.

20. Dàn, Na Svetkovinu S. Sebastiana mucseniika, uzovniika, i pomochniika Kuxniikah : Ossim oprosctègnia na Svaku Svetkovinu blàgù, ili obicsainu priko godiine, dopùsti Leon IV. sedam godiinah, i sedam csetardesniiczah. Adrian II. Stipàn V. Sergio III. i IV. Ivan X. i XI. Innocenczio IV. Klement III. Aleksandro II. Gargùr V. i VII. Svakii dopùstii odpùsschiegnie poloviczè Sviuh grihah. A Nikola V. josc tolikò, kolikò svi, nadodade, i primetnu sedam godiinah, i sedam csetardesniiczah. Scto u sve csinii oprosctègnie od dvaest i jednè godinè, dvaest i jednè csetardesniczè, i dvaest i dva pùta odpùsschiegnie poloviczè sviuh grihah. Kojè svak na istu Svetkovinu pohodechi devoto kojumu drago czarkvu, dobiiva.

25. Dàn, Na Svetkovinu obràchiegnia S. Paula neima viscè nego na Svetkovinu Svakògh Aposctola, i &c. vidi gori. na Svetkovinu stolla Riimskògh. i doli na S. Barnabu 11. Juna.

FEBRUARA iliti *VEGLIACSE.*

603 2. Dàn, Na Svetkovinu Sviitlogh Mariina, iliti Mariindàn, ossim oprosctègnia opchienogh Svakoi Gòspinoi Svetkovini &c. dopùstisce. Martin V. pedesset godiinah, i dvanaest csetardesniiczah. Klement IV. triest godiinah i triest csetardesniiczah. Honorio III. csetarest godiinah, i csetarest csetardesniiczah. Ivan XXII. takogier csetarest godiinah, i csetarest csetardesniiczah: a Sixto IV. triest godiinah, i triest csetardesniiczah. Scto u sve csinii oprosctègnie od stò devedesset godiinah, i stò pedesset i dvi cesetardesnicze, Svarhu opchienogh Gòspinih Svetkovinah i ostàlih, kako doli na istè pohogiegnie 2. dan Jula. Kojese dobiiva u Svakoi Proseechi Redòvah czarkvi, na istu Svetkovinu.

3. Dàn,

3. Dàn, Na Svetkovinu S. Blàxa mucſeniika, bolesnih gàrlah pomochniika, neima viscè oprosctègnia, nego na Svakù Svetkovinu priko godinè, oſſobitù, ili obicſainu, kakoſe gdi od opchienè posctuje. Kòga Summu viddi doli na S. vidda 15. dàn Juna.

15. Dàn, Na Svetkovinu Prineſcegnia tiila S. Antùna od Padue, oſſim oprosctègnia opchienògh Svetim Reeda, i drughim priko godinè, oprosctègnie od devedeſsèt godiinah, i dvanaeſt cſetardeſniiczah. (*)

(*) *Joan. An. in Theſ.perp. Ind.* §. 4.

22. Svetkovina ſtola Aposctolskogh Antiokenskògh S. Petra Aposctola, izvan Riima, i Antiokie, neima vicsè oprosctègnia od opchienògh Svim Svetkovinam Aposctolah u opchieno. vidi gori.

24. Svetkovina S. Mattia Aposctola neima vicsè, nego ſve Svetkovine Aposctolah u opchieno i &c. kako na S. Barnabu, oprosctègnia.

MARCZA, iliti *OXUIKA*.

7. Dàn Svetkovina S. Tommè od Aquiina Naucſiteglia Angieoskogh, Reeda S. O. Dominika, oſſim opchienih Svètim iſtoga Reeda, i oſtalih Proſeechih, navlaſtito Franczeſckanskoga, zarad miloſti opchiegnia gori na ſvom miſtu iztomacſenè; i drughim priko godinè; dopuſtii za iſtù Svetkovinu, i za Svakii dan priko ſve iſtè oſminè. Sixto IV. od ceſetareſt godiinah, i cſetareſt cſetardeſniiczah. Ivan XXII. od dvaeſt godiinah, i oſſamdeſsèt danah. Alekſandro V. od oſſamnaeſt godiinah, i oſſamdeſsèt dànah. Urban V. od ſtò godiinah, i cſetiri ſtotine i dvadeſsèt dànah. Scto u ſve cſinii oprosctènie, Svarhu opchienogh ſpomènutogh, od ſtò ſedamdeſsèt i oſſam godiinah, cſetareſt cſetardeſniiczah, i peet ſtotiinah, i oſſamdeſsè dànah, kojcſe na iſtoga Svetkovinu, blàghii, i ſvakii priko oſminè dàn dobiiva, u ſvakoi iſtoga, i oſtàlih Proſeechih Redòvah czarkvi, po miloſti opchiègnia. A S. Pio V. dopùſtio oprosctègnie od ſedam godiinah, i ſedam cſetardeſniiczah ſvim, koi na dan iſtè ſvetkovinè pohodè Kapelu Propèchia, kojeje s' iſtim Svètim govorilo u czarkvi S. Dominika u Nàpogliu, i reklomu: *Dobroſi od mene piiſao Tomma*: aliſe ovo ne dobiiva u drughim, ni iſtòga, ni oſtàlih Proſeechih Redòvah czarkvam, po ràzlogu recſenu gori na liiſtu 250. pod brojom 433. 604

12. Svetkovina S. Gargùra Pàpe, Naucſiteglia S. czarkve, op-

chienim nacſinom u czarkvam Redovniicskim, neima viſcè od opchienògh Svetkovinah priko godiine &c. oprosctègnia.

19. Svetkovina S. Jozippa Zarucſniika Diviczè Mariè, neima po iſtii nàcſin, u iſtim czarkvam viſcè oprosctègnia nego kako doli na S. vidda.

24. Svetkovina S. Gabriela Arkangiela, Naviſtiteglia Riicſi upuchiegnia: oſſim opchienòga Setkovinam obicſainim, ili &c. (kakoſe gdi iſtòga Svetkovina slavii) ima oprosctègnie od triſta i 6. godiinah, i ſtò cſetardeſniiczah, Svarhu punoga ſvih grihah, kojè dopùſtii Nikola IV. po Svidocſanſtvu. *Virg.* (k)

(k) *Virg. fol.* 58. *n.* 14.

25. Svetkovina Navisctegnia B. D. M., iliti Blagoviiſt: Oſſim opchienògh Svetkovinam Diviczè Mariè, i Svetkovinam priko godinè, imà po dopùſſchiègniu. Martina V. od pedeſsèt godiinah, i dvanaeſt cſetardeſniicza. Klementa IV. od deſſet godiinah, cſetareſt dànah, iliti jednè cſetardeſniczè. Gargura IX. Od dvaeſt godiinah, i cſetareſt dànah. Bonifaczia VIII. od devet godiinah, i cſetiri dnèva. Nikole IV. od trieſt godiinah, ſtò i oſſamdeſsèt dànah. Leona IV. od ſedam godiinah, i ſedam cſetardeſniiczah. Klementa IV. drughii puut, od ſtò trieſt dànah, i toliko cſetardeſniiczah. Ivana XXII. od cſetareſt godiinah, i tolikò cſetardeſniiczah. Urbana V. od ſedam godiinah, i toliko cſetardeſniiczah oprosctègnie, i ſedam pùtah odpùſſchiegnie trechiegh diila ſviuh grihah, po dopùſſchiegniu ſedam Pàpah. Scto u ſve cſinii oprosctègnie od dviſta devedeſsèt i tri godinè, ſtò devedeſsèt i oſſam cſetardeſniiczah, i ſtò oſſamdeſſet i cſetiri dneva, i ſedam pùtah odpùſſchiegnie trechiegh diilah ſviuh grihah, kojeſe recſeni dàn priima u Proſeechih Redòvah czarkvam, pohodechi kojugod devoto. A ko parvii za iſtòm Svetkovinom dàn pohodi kojugod iſtih czàrkvu, i reknè u gnioi peet ocſe-nàſcah, i peet zdravi Mariah, na posctègnie mukkè Iſſukarſtòvè, dobiiva po miloſti opchiègnia oprosctègnie od deſſet godiinah, i deſſet cſetardeſniiczah, koje dopùſti Leon X. czarkvam Paulanah. A gdiſe s' oſminom slavii iſta Svetkovina, dobiivaſe ſvakii dàn priko iſtè oprosctègnie od deſſet godiinah, i pedeſsèt dànah.

APRIILA naſckii, *LAXKA* ili *TRAVGNIA*.

605 5. Dàn, Svetkovina S. Vinczenczia Fereria, izpovidniika, Reeda S. O. Dominika, oſſim oprosctègniah opchienih na Svetkovine obicſai-

obicſainè priko godinè, oſſim opchienih na Svetkovine obicſainè ſvetih Proſeechih Redòvah, i oſſim Svàkdagnii, ima po dopùſſchiegniu Kalixta IV. od ſedam godiinah, i ſedam cſetardeſniiczah; à po Sixta IV. od pedeſsèt godiinah, i pedeſsèt cſetardeſniiczah, Sčto u ſve biiva oprosčtègnie od pedeſsèt i ſedam godiinah, i toliko cſetardeſniiczah, ſvarhu ſpomenutih opchienih; s'onimabo biiva od pèt ſtotiinah ſedamdeſsèt i dvi godine, tri ſtotine dvaeſt i ſcèſt cſetardeſniiczah, i dvi ſtotine i ſceſdeſsèt dànah, oprosčtègnie, kojeſe dobiiva receſeni dàn ſpomenùte Svetkovinè, u Svakoi czàrkvi iſtògh Reeda, i oſtalih Proſeechih, navlaſtito Franczeſckanskògh, po miloſti opchiègnia, kakoje gori na ſvom miſtu receſeno.

23. Svetkovina S. Giùrgia, ili Giurgiev dàn, od naſcega Nàroda varlo posčtovan (zasčto, neznaſe) ali neima viſcè oprosčtègnia nego na Svakù obicſainu Svetkovinu priko godinè.

25. Svetkovina S. Marka Evangielisčtè, oſſim opchienògh ſvim obicſainim Svetkovinam priko godinè, i oſſim opchienogh ſvakdàgniegh, imà jednu godinu, i jednu cſetardeſniczu oprosčtègnia, po dopùſſchiegniu Urbana IV. Koje Skuppa s' ſpomenùtim cſinii oprosčtègnie od dviſta dvadeſsèt godiinah, dviſta dvadeſset cſetardeſniiczah, i dviſta ſceſdeſsèt dànah, kojeſe dobiiva iſti dàn u Proſeechih Redòvah czarkvam.

29. Svetkovina S. Petra mucſeniika, Reeda S. O. Dominika, oſſim opchienih Svakoi obicſainoi Svetkovini Svetih Proſeechih Redòvah, Svakoi obicſainoi ſvakògh Svètògh priko godinè, i opchienih ſvakdàgnih, imà oprosčtègnie. Po dopùſſchiègniu Klementa cſetvàrtogh, od deſſet godiinah, i jednè cſetardeſniczè. Po Gargura IX. od dvaeſt godiinah i jednè cſetardeſnicze. Po Bonifaczia VIII. od devet godiinah i jednè cſetardeſniczè. Po Nikole IV. od trieſt godiinah, i ſtò oſſamdeſsèt dànah. Po Innoc. IV. od devet godiinah, i jednè cſetardeſnicze. Po Alekſandra IV. od dvaeſt godiinah, i dviſta oſſamdeſsèt dànah. Po Benedičta XI. od trieſt godiinah, i ſtò i dvaeſt dànah. Po Ivana XXI. od deſſet godiinah, i ſtò i oſſamdeſsèt dànah. Po Alekſandra V. od oſſamnaeſt godiinah, i ſtò i oſſamdeſsèt dànah. Po Alekſandra V. od oſſamnaeſt godiinah, i dvi cſetardeſnicze. A po Sixta IV. od pedeſſet godiinah, i pedeſsèt cſetardeſniiczah. Sčto u Sve Skuppa cſinii oprosčt. od 206. god.

god. 56. cſetard. 760. dànah, ſvarhu ſpomenutih opchienih, s' onimabo cſinii od 721. god. 326. cſetard. i 1020. dan. kojeſe dobiiva, u ſvakoi &c.

30. Svetkovina S. Katarine iz Siene Diviczè Taliankè, Reeda S. O. Dominika; oſſim opchienih ſad ſpomènutih (kojè Skuppa cſinè oprosćtègnie. od 515. god. 269. cſetard. i 260. dànah) ima oprosćtègnie od pedeſsèt godiinah, i pedeſsèt cſetardeſniiczah, po dopùſſchiegniu Sixta IV. Kojeſe u Svakoi &c. *Kako gori na S. Vincenczia Fer.*

MAJA naſckii *SVIIBGNIA*, iliti velikògh *TRAVGNIA.*

606 1. Dàn, Svetkovina SS. Aposćtolah Filippa, i Jakova, oſſim opchienih ſvim Svetkovinam Svetih Aposćtolah, Svim opchienim obicſainim Svetkovinam priko godinè, i Svakdàgnih (kojà Skuppa cſinè oprosćt. od 453. god. 227. cſetard. i 260. dànah) neima viſcè oprosćtègnia.

3. Svetkovina Naſcaſſchia Svetoga Kriixa, oſſim oprosćtègnia Svakdàgniegh, opchienògh Svim Svetkovinam Iſſukarſtovim, i opchienogh Svim Svetkovinam Svetih priko godinè (koih broi vidi gori) imà oprosćtègnie. Po Leonu IV. od ſedam godiinah i ſedam cſetardeſniiczah: kojè Benedićt X. potvàrdii, a Honorio III. nadodade cſetareſt godiinah, i cſetareſt cſetardeſniiczah. Sćto u Sve Skuppa cſinii oprosćtègnie od cſetareſt i ſedam godiinah, i toliko cſetardeſniiczah, s' odpùſſchiegniem jedanaeſt pùtah trechiegh diila ſviuh grihah, po dopùſſchiegniu jedanaeſt ràzlikih Papah; Kojaſe dobiivajuh iſtii dàn ſvarhu ſpomenùtii opchienih u Proſeechih Redòvah czarkvam.

8. Svetkovina ukazagnia S. Mihovila Arkangiela, oſſim ſvakdàgniegh, opchienogh ſvim Svetkovinam priko godinè, i opchienogh ſvim Svetkovinam SS. Angielah, kojeje puno ſvih grihah, po dopùſſchiegniu Nikole cſetvartoga; (l) ima na ovii ſvoi dàn, po dopùſſchiegniu iſtoga Nikole IV. oprosćtègnie od triſta cſetareſt i ſcèſt godiinah, i ſtò cſetardeſniiczah. Po dopùſſchiegniu Leona IV. od ſedam godiinah, i toliko cſetardeſniiczah. Po dopùſſchiegniu Benedićta X. od jednè godinè, i jednè cſetardeſniczè. A po dopùſſchiegniu jedanaeſt razlikih Pàpah, odpùſſchiegnie trechiegh diila Sviuh grihah. Sćto u ſve cſinii oprosćtègnie od triſta pedeſsèt i cſetiri

(l) *Teſte Virg. fol. 158. n. 14. apud Sorb. fol. 207. n. 6.*

cſetiri godine, ſtò i oſſam cſetardeſniiczah, s' odpùſſchiegniem jedanaeſt pùtah trechiegh diila ſviuh grihah, kojaſe dobiivaju iſtii dàn u Proſeechih Redòvah czarkvam.

17. Svetkovina S. Paſckala Bailon, Reeda S. O. Franczeſcka: od oprosctègnia punogh Svih grihah, vlaſtitogh; i od opchienih ſvim obicſainim Svetkovinam Svetih Reeda, opchienih ſvim Svetkovinam Svetih czàrkve, priko godinè; i od Svakdàgnih gori Kàzànih; neima viſcè. Takoje i od Svetkovine S. Bernardiina, na 20. iſtoga.

23. Svetkovina prineſcègnia tiila S. O. Franczeſcka, oſſim opchienih ſad na S. Paſckala ſpomènùtih (Koja Skuppa cſinè oprosct. od 515. god 269. cſetard. i 260. dan.) ima oprosctègnie od 90. god. i 12. cſetard. (m)

(m) *Joan. An. in Theſ. perp. Ind.* §. 4.

JUNA, naſckii *LIIPGNIA*.

11. Dàn: Svetkovina S. Barnabè Aposctola, oſſim oprosctègniah opchienih SS. Apoct. ſvim Svetkovinam priko godinè, i ſvakdàgnih (koihje Summa 453. god. 327. cſetard. i 260. dàn.) neima viſcè. 607

13. Svetkovina S. Antùna od Padue, Reeda S. O. Franczeſcka, oſſim vlaſtitogh punògh ſvih grihah, i opchienih ſpomenùtih gori na Svetkovinu S. Paſckala (koih Summi vidi gori na 23. Maja) ima po dopùſſchiegniu Gargura IX. oprosctègnie od 100. god. i toliko cſetard. Po Innocenczia IV. Alekſandra IV. Gargura X. Nikolè III. Nikolè V. i Urbana V. po Svakoga dopùſſchiegniu od 40. god. Po Klementa IV. u jedan mah od 46. god. a u drughii mah od 100. dànah. Po Martina V. od 50. god. i 12. cſetard. a po Sixta IV. od 50. god. i 50. cſetard. Scto u Sve Skuppa cſinii oprosctègnie od 486. god. 162. cſetard. i 100. dànah; kojeſe ſvarhu ſpomènùtih opchienih dobiiva iſti dán u czarkvam Proſeechih Redòvah.

15. Svetkovina S. Vidda mucſeniika, od naſcegh nàroda varlo posctovana; ali od opchienogh Svim Svetkovinam priko godinè, i Svakdàgniegh (koihje Summa 219. god. 219. cſetard. i 260. dànah) neima viſcè oprosctègnia opchienim nàſcinom, u Proſeechih Redòvah czarkvam.

24. Svetkovina Porogiègnia S. Ivana Karſtiteglia, oſſim opchienih ſvim Svetkoinam priko godinè, i zabilixenih pod brojem

574.

575. u §. 5. csl. 4. i Svakdàgnih (koih Summu vidi gori) ima oprosct. po dopùsschiegniu. Gargura IX. od 100. god. i 100. csetard. Gargura X. Nikolè III., i Urbana V. po Svakòga od 40. god. Klementa IV. od. 46. god. Martina V. od 50. god. i 12. csetard. Leona IV. od. 7. god. i 7. csetard. Klementa IV. drughii pùt od 100. god. i 100. csetard. tolikò i po dopùsschiegniu Nikòle V. Scto u Sve Suppa csinii oprosct. od 523. god. i 319. csetard. kojese svarhu spomènùtih opchienih dobiiva u spomenutim czarkvam. A Svarhu Svih kolikii u czarkvam Provinczie Srebarno Bossanskè màle Brattjè obsluxitegliah ima oprosctègnie puno svih grihah, po dopùsschiegniu Eugenia IV. i drughih Pàpah gori na svom mistu imenovanih.

29. Svetkovina SS. Aposctòlah Petra i Paula, ossim opchienih spomenùtih gori na S. Barnabu, ima oprosctègnie, po dopùsschiegniu. Leona IV. od 7. god. i 7. csetard. Aleksandra IV. jednè godinè, i jednè csetardesniiczè. Innocenczia IV. i Nikolè IV. po Svakòga od 40. god. Klementa IV. od 46. god. a po dopùsschiegniu Martina V. od 50. god. i 12. csetard. s' odpùsschiègniem trechiegh diila sviuh grihah, od jedanaèst Pàpah. Scto u sve csinii oprosctègnie od 184. god. i 20. csetard. i jedanaest pùtah odpùsschiegnie trechiegh diila sviuh grihah, kojase svarhu opchienih spomenùtih dobiivajuh istii dàn u Proseechih Redòvah czarkvam. A Svarhu Svih u czarkvam màlè Brattje Prov. Srebarno Bosanske dobiivase oprosct. puno svih grihah, po dopùsschiegniu kako gori na liistu 229.

Svetkovina uspomenuchia S. Pavla ossim opchienih, kao na S. Barnabù Aposctola, neima drughih oprosctèegniah opchienim nàcsinom.

JULA nasckii *SARPGNIA.*

608 2. Dàn Svetkovina Pohogiegnia Gòspina Svetè Elizabete, ossim opchienih Svim Svetkovinam Diviczè Mariè Svim Svetkovinam Svètih, i Svim dnèvom priko godinè (koihje Summa 566. god. 319. csetard. 310. dànah) u czarkvam Proseechih Redòvah opchienim nàcsinom neima visce oprosctègnia.

14. Svetkovina S. Bonaventure Biskupa, Kardinala, i Naucsiteglia S. czàrkve, Reeda S. O. Franczescka, ossim punògh vlastitogh, i ne punih opchienih spomenutih gori na 17. a izbrojenih na 23. Maja, koja

(koja potvardii iſtoi ſvetkovini Julio II.) neima viſcè oprosctègnia.

20. Svetkovina S. Ilie Texbichianina Proroka, koju ne sàmo Nàrod slàvnii, iliti Illiricskii varlo poboxno slavii, vechie i Tùrczi od ſtraha posctuju, i zovùga Gromglianinom, jerhije s' gromovii, i s' vatrom uſſilovao posctovati ſvoi dàn, potarvſcihim, i popàlivſci mlogo pùtah pogliah; oprosctègnie kako gori na S. Vidda 15. dàn Juna, premdaga czarkva opchienim nàcſinom ne slavii s' sluxbom duhovnom czarkovniikah; Zasćto, kakoje gori recſeno u csl. 4. cſereku 7. broju 572. doſtaje devoczion pùka Kojemgod Svètomu, da Svetkovina iſtoga budè u broju obicſainih priko godinè.

22. Svetkovina S. Marie Mandaliine, oſſim oprosctègniah opchienih ſvim obicſainim Svetkovinam i ſvim dnèvom priko godinè (koihje Summa 219. god. 219. cſetard. i 260. danah) ima po dopùſſchiegniu Klementa IV. oprosctègnie od 100. god. i 100. cſetard. Kòmu Nikola V. nadodade joſc tolikò, i pridade 7. god. i 7. cſetard. Scto u ſve Skuppa cſinii oprosctègnie od 200. god. i 200. cſetard. kojeſe ſvarhu ſpomenutogh opchienogh dobiiva u Proſeechih Redòvah czarkvam, iſtè dàn.

25. Svetkovina S. Jakova Aposctola, oſſim opchienògh, kako na S. Barnabu, ima, po dopùſſchiegniu. Klementa IV. od 100. god. i 100. cſetard. Gargura X. i Nikolè III. Svakoga od 40. god. Urbana IV. od jednè god. i jednè cſetard. Urbana V. od 40. god. Nikolè V. od 7. god. i 7. cſetard. Scto u Sve Skuppa cſinii oprosctègnie od 228. god. 108. cſetard. Kojeſe Svarhu ſpomenùtogh opchienògh dobiiva iſtii dàn, u iſtim czarkvam, tojeſt Proſeechih Redòvah.

26. Svetkòvina S. Ane Materè Diviczè Mariè; opchienim nàcſinom neima viſcè oprosctègnia u Proſeechih Redòvah czarkvam, nego kako na S. Vidda 15. dàn Juna.

AGUSCTA naſckii *KOLOVOZA*.

1. Dàn, Na Svetkovinu ùzah S. Petra Aposctola oprosctègnie kako gori na S. Barnabu Aposctola, 11. dàn Juna. 609

2. Svetkovina Gòſpe Angielah iliti Porcziunkule, oſſim punògh *koliko toliko* pùtah, i opchienih Svetkovinam Reeda, ſvim

Svetkovinam Gòſpinim, ſvim opchienim i obicſainim czarkve, *i ſvim* dnèvom priko godiine (hoihje Summa 862. god. 369. cſetard 310. dànah. neima viſcè oprosčtegnia opchienim nàcſinom.

4. Svetkovina S. Patriarke Dominika, oſſim opchienih ſad ſpomenùtih, ima oprosčtègnie, po dopùſſchiegniu. Klementa IV. od deſsèt godiinah i jednè cſetardeſnicze. Gargura IX. od 20. god. i jednè cſetard. Bonifaczia VIII. od 9. god. i jednè cſetard. Nikolè IV. od 30. god. i 180. dànah. Innocenczia IV. od 9. god. i jednè cſetard. Alekſandra IV. od 20. god. 280. dànah. Benedičta XI. od 30. god. i 120. dànah. Ivana XXI. od 10. god. i 180. dànah. Alekſandra V. od 18. god. i 80. dànah. Sixta IV. od 100. god. i 100. cſetard. Sčto u Sve Skuppa cſinii oprosčtegnie od 256. god. 104. cſetard. i 940. dànah, kojeſe Svarhu ſpomenutih opchienih dobiiva iſtè dàn u Proſeechih Redòvah czarkvam.

5. Svetkovina Gòſpe od Sniiga ima iſtà oprosčtègnia, koja Svetkovina iſtè Pohogiegnia, koja vidi ondi, tojeſt 2. dàn Jula.

6. Svetkovina Iſſukarſtova priobraxègnia, opchienim nàcſinom neima viſcè oprosčtègnia, od opchienògh ſvim iſtògh Svetkovinam, ſvim Svetkovinam Svetih, i ſvim dnèvom priko gòdinè, koihje Summa 565. god. 319. cſetard. i 260. danah.

10. Svetkovina S. Lovrena, iliti Lovrencza neima viſcè od opchiegnògh ſvim obicſainim Svetkovinam, i ſvim dnèvom priko godinè oprosčtègnia, koih Summu Vidi gori na S. Vidda 15. dàn Juna.

12. Svetkovina S. Klare Diviczè, Materè Svetih Diviczah Franczeſckanskih, oſſim opchienih ſvim obicſainim Svetkovinam triuh Redòvah S. O. Franczeſcka, ſvim obicſainim czarkve, i ſvim dnèvom priko godinè (koih Summu vidi gori na Svetkovinu prineſcegnia tiſla S. O. Franczeſcka 23. dàn Maja) ima oprosčtègnie, po dopùſſchiegniu. Gargura X. Innocenczia IV. Nikolè III. i Urbana V., po Svakòga od 40. god. a po Klementa IV. od 46. god. i 100. dànah, po Martina V. od 100. god. i 12. cſetard. a po Sixta IV. od 50. god. Sčto u Sve Skuppa cſinii oprosčtègnie od 356. god. 12. cſetard. i 100. dànah; a priko oſmine Svakii dàn od 10. god. i 50. dànah; kojeſe dobiiva u Proſeechih &c.

15. Svetkovina Gòſpina uzaſcaſſchia na Nebo, iliti Velikè

Go-

Gospoinè, offiim opchienih Sviim istè, Sviim Svetih Svetkovinam, i Sviim dnèvom priko godinè (koih Summu vidi gori na istè pohogiegnie 2. dàn Jula) ima oprosctègnie po dopùsschiegniu. Martina V. od 50. god. i 12. csetard. Klementa IV. od 10. god. i jednè csetard. Gargura IX. od 20. god. i jednè csetard. Bonifaczia VIII. od 9. god. i jednè csetard. Nikole IV. od 30. god. i 180. dànah. Innocenczia III. i Honoria III. po Svakoga od dvi god. i dvi csetard. Po Klementa IV. drughii pùt, od 130. god. i toliko csetard. Po Urbana IV. od 1. god. i jednè csetard. Po Ivana XX. od 40. god. i toliko csetard. Po Nikolè V. od. 7. god. i toliko csetard. Po Sixta IV. od. 30. god. i toliko csetard. Po Leona IV. za istè blàghii i za Svakii priko osmine dàn, od 7. csetard. A po Leona X. Svakomu, koii od parvè vecsergnie do drughè sutradan blàgdana, doscavsci u czarkvu Paulanah, i u svakù kogamu dràgo drugogh Proseechiegh Reeda, po milosti opchiègnia, reknè peet ocse-nàscah, i peet Zravih Mariah na posctègnie mukè Issukarstovè, oprosctègnie od 10. god. i toliko csetard. A po jedanaest razlikih Pàpah odpùsschiegnie trechiegh diila sviuh grihah. Scto u sve Skuppa csinii oprosctègnie od 341. god. 244. csetard. i 180. dànah, i jedanaest pùtah odpùsschiegnie trechiegh diila sviuh grihah, svarhu spomenutih opchienih; s' onimabo biiva oprosctègnie od 910. god. 563. csetard. i 490. dànah. To sve svarhu oprosctègnia punogh svih grihah, (n) kojase dobiivaju istii dàn u Proseechih &c.

(n) *Joan. An. in Thes. perp. ind. §. 4. fol. 13.*

16. Svetkovina S. Rokka, izpov. 3. Reeda S. O. Francescka neima viscè od opchienih obicsainih oprosct. Kako na Svetkovinu princscègnia tiila S. O. Franczesc. 23. dàn Maja.

19. Svetkovina S. Ludoviika Biskupa Tolosanskògh, 1. Reeda S. O. F. offiim punògh vlastitogh, i opchienih, sad na S. Rokka spomenùtih; imà za svakii dàn priko osmine oprosct. od 10. god. i 50. dànah, u czarkvam proseechih &c.

24. Svetkovina S. Bàrtula Aposctola neima viscè, nego kako na S. Barnabu Aposctola 11. dàn Juna.

28. Svetkovina S. Agusctiina Naucsiteglia S. Czàrkve, opchienim nàcsinom neima viscè, nego kako na S. Rokka, i Kolikose moxe imat po milosti opchiègnia; od koje vidi gori na svom mistu. Takoje i od S. Ludoviika Kràglia Franczuskoga 25. dàn istoga, kakoje gori recseno.

29. Svet-

29. Svetkovina ussikovagnia S. Ivana Karstiteglia, ossim opchienih, kako gori na S. Mariu Mandaliinu 22. dàn Jula, ima oprosctègnie, po dopùsschiègniu Gargura IX. Innocenczia IV. Gargura X. Nikole III. i IV. po svakoga od 40. godiinah: po Klementa IV. od 46. god. Po Martina V. od 50. god. i 12. csetard. A po Nikole V. i opet Klementa IV. za istè blaghii dàn, i za Svakii priko osmine, po Svakòga od 100. god. i 100. csetard. Sctto u sve csinii oprosctègnie od 496. god. 212. csetard. Svarhu spomenùtih opchienih, s' onimabo biiva od 715. god. 431. csetard. i 260. danah.

SEPTEMBRA, nasckii *RUINA*.

610 8. Dàn, Svetkovina Porogiegnia Pricsistè Diviczè Marie, ossim opchienih, kako na Svetkovinu istè Pohogiegnia 2. dàn Jula, imà oprosctègnie, po dopùsschiegniu Martina V. od 50. god. i 12. csetard. Po Klementa IV. od 46. god. i 100. dànah. Po Gargura IX. Innocenczia IV. Gargura X. Nikolè III. i V. i Urbana V. po Svakoga od 40. god. Po Leona IV. od 7. god. i 7. csetard. Po Honoria III. od 40. god. i 40. csetard. Po Klementa IV. drughii pùt, od 10. god. i jednè csetard. Po Gargura IX. drughii pùt, od 20. god. i jednè csetard. Po Bonifaczia VIII. od 9. god. i jednè csetard. Po Nicolè IV. od 30. god. i 180. dànah. Po Klementa IV. trechii puut, od 100. god. i 100. csetard. A po jedanaest razlikii Pàpah odpùsschiègnie trechiegh diila sviuh grihah. Sctto u sve Skuppa cisinii oprosctègnie od 542. god. 162. csetard. i 280. dànah, Svarhu spomenùtih opchienih; s' onimabo biiva od 1108. god. 481. csetard. i 590. dànah, kojese &c.

14. Svetkovina uzviiscegnia S. Kriixa, cssim opchienih, kako na Svetkovinu istògh Nascasschia (koihje Summa 565. god. 319. csetard. i 260. danah) ima oprosctègnie, po dopùsschiegniu Leona IV. od 7. god. i 7. csetard. Po Honoria III. od 40. god. i 40 csetard. Po Aleksandra IV. jednè god. i jednè csetard. A po Urbana IV. i Nikole V. josc toliko, koliko po triuh parvii: i po jedanaest razlikih Papah odpùsschiegnie 3. diila sviuh grihah. Sctto u sve Skuppa csinii oprosctegnie od 96. god. i tolikò csetard. i jedanaest pùtah odpùsschiegnie trechiegh diila sviuh grihah, svarhu spomenùtih opchienih; s' onimabo biiva od 661. god. 415. csetard. i 260. dànah.

21. Svet-

21. Svetkovina S. Mattie Aposctola opchienim nacsinom neima visce nego kako na Svetkovinu S. Barnabe 11. dàn Juna.

29. Svetkovina S. Mihovila Arkangiela ima istà oprosctègnia, koja istoga Svetkovina Missecza Maja na 8. vidi ondi.

30. Svetkovina S. Jerolima Naucsiteglia, diike slavnogh jezika, neima vechiè oprosctègnia, nego kako na S. vidda 15. dàn Juna. vidi ondi.

Polak Svetkovinè Rànah S. O. F. za vechiè oprosct. od opchienogh obicsainogh, kako na Svetkovinu prinescegnia istogh tiila 23. Maja, vidi gori na svom mistu.

OCTOBRA nasckii *LISTOPADA*.

2. Dàn, Svetkovina SS. Angielah Csuvàrah, ossim opchienih 611 obicsainih, kako na Svetkovinu S. vidda 15. dàn Juna, oprosctègnie puno svih grihah, po dopusschiegniu Nikole IV. (o)

3. Svetkovina Prinescegnia tiila S. Matere Klàre, ossim opchienih, kako na Prinescègnie tiila S. O. Fr. 23. Maja, ima oprosctègnie od 90 god. i 12. csetard. (p)

4. Blàghdan Svetkovine S. O. Franczescka, Patriarke triuh Redòvah Màle Brattje: ossim opchienih obicsainih, sad spomenutih, ima po dopùsschiegniu Gargura IX. Innocenczia IV. Aleksandra IV. Gargura X. Nikole III. i IV., i Urbana V. po Svakòga od 40. god. oprosctègnie. Po Klementa IV. od 8. god. i 100. dànah. Po Martina V. od 50. god. i 12. csetard. A po Sikfta IV. od 100. god. i 100. csetard. Scto u sve Skuppa csinii oprosctègnie od 438. god. 112. csetard. i 100. dànah, svarhu spomenutih opchienih; s' onimabo biiva od 953. god. 381. csetard. i 360. dànah. Svarhu togà istii Siksto IV. dopùstii svim koi slavechi Svetkovinu S. O. F. pristanuh od posla tilesnoga onii dàn, oprosctègnie od 50. god. i 50. csetard. an. 1472. die 3. Oct. Pont. sui an. 2. (q)

(o) *Ex murenul. Alvise f. 158. n. 4. apud Joa. An. cit.*

(p) *Apud eund. ibid.*

(q) *Apud eund. ibid. §. 2. n. 8.*

13. Svetkovina SS. Daniela i druxinè, Mucseniikah Franczesckanskih, ima oprosctègnie obicsainò opchienò, kako na Prinescegnie tiila S. O. F. a od drugoga vidi gori megiu oprosctègnih ossobitihi Svetkoviinah Reeda.

18. Svetkovina S. Petra od Alkantare izp. 1. Reeda S. O. F. ossim punògh svih grihah, od kòga gori, ima oprosctègnie opchienò

ne ſvih Svètih triuh Redòvah S. O. F.; Kojoi takogier nikii dajuh i oprosct. puno ſvih grihah, ali ja nenahodim cziila Svidocſanſtva.

29. Svetkovina S. Andrie Aposctola neima viſcè oprosctègnia, nego kako na Svetkovinu SS. Scimuna i Jùdè 28. dàn Octobra.

DECEMBRA naſckii *PROSINCZA.*

614 4. Dàn, Svetkovina S. Barbare Diviczè mucſeniczè, opchienim nàcſinom neima viſcè oprosctègnia, nego kako na S. Katarinu 25. dàn Novembra. Iſtoje od Svetkovinè S. Nikolè Biskupa 6. dàn ovoga misècza, od Svetkovinè S. Luczie 13. dàn Decembra. od Svetkovine S. Stipana parvògh mucſeniika, 26. dàn iſtòga. od Svetkovinè Mladinaczah 28. dàn iſtòga, i od Svetkovinè S. Silveſtra Pàpè 31. dàn iſtòga.

8. Svetkovina Pricſiſtoga Gòſpiina Zacsèchia, Poglavità Reeda Màle Brattje, oſſim punògh ſvih grihah, i opchienih, kako na Svetkovinu Porcziunkule, imà oſſobito ovii dàn, po dopùſſchiegniu Gargura IX. oprosctègnie od 100. god. i 100. cſetard. Po dopùſſchiegniu Innocenczia IV. Gargura X. Nikolè III. i IV. i Urbana V. po Svakoga od 40. god. Po Klementa IV. od 40. god. i 100. dànah: a po Sikſta IV. od 30. god. i toliko cſetard. Scto u ſve Skuppa cſinii oprosctègnie od 370. god. 130. cſetard. i 100. dànah, Svarhu ſpomenùtih opchienih; s' onimabo biiva od 930. god. 449. cſetard. 410. dànah.

Svarhu togà, oprosctègniu na miſſi, i na ſvakoi czarkovnè duhovnè sluxbè ùri, iſtii Blàghii dàn, i ſvakii priko oſminè (koje vidi gori u csl. 4. §. 2. broju 481.) koja dopùſtii Klement VIII., i Eugenio IV. nadodade Sixſto IV. 16. dànah oprosctègnie. Tako da u ſve Skuppa biiva na vecſergni parvoi, i drùgoi, na miſſi i na matutini oprosct. od 416. dànah, iſtii blàghii dàn: a priko oſmine od 216. dànah. Na Svakoi oſtalih urah, iſti blàghii dàn, od 176. dànah; a priko oſminè od 96. a na prediki od iſtògh zacsèchia daoje sàbor Baſileanskii dobiivati oprosctègnie od 15. dànah.

21. Svetkovina S. Thommè Aposctola, opchienim nàcſinom neima viſcè oprosctègnia nego kako na Svetkovinu S. Andrie Aposctola 29. dàn Novembra. Takoje i od Svetkovinè S. Ivana Aposctola i Evangielisctè 27. dàn ovoga miſsècza.

Oprosc-

Oprosćtègnia Svetkovine Porogiègnia Issukarstova viddi gori megiu oprosćtègnii istògh Svetkoviinah. Takogier i Svakè Svetkovinè czarkvè, i Redòvah, Svakògh dnèva, Svakogh Peetka, i subote, i svakè Nediglie magniè i vechiè, sviu missèczih, viddi gori na svom mistu; ovdibosamti sàmo Kàzao od ossobitiegh devoeziona Svetkoviinah; koje tojest imaduh, kojeli ne imaduh vechiè od obicsainih oprosćtègniah, u vlastite dnève Svojegh posćtègnia.

CSLANAK VI.

Oprosćtègnia dopùsschienà na Redòvniicskè czarkvenè, i drughè gniova Redovnisćtva duhovnè sluxbe.

KRagl vicsgniè slavè Issukarst Gòspodin nasc, ne sàmo u czàrkvi slavnoi drugoga xivota stostruko viscè, negosu za gniegovu gliubav ostavili, dàje voinikom svoim i viirnim slugam, u slavi vicsgniegh nebeskogh uxiivagnia: (r) vechie i u ovoi Boinoi priobilnohi dariiva s' milosschiu svojom, dajuchihim u tescekoi ziimi ovogà xivota obilate quartiire potribitogh pokoja (s) a domachine domovah gniovògh quartiira obilato blagosiivajuchi. (t) Tosc vidii u dilli czarkve Katolicsanske, koju Duh gniegov vladà, koja Redovniikom (navlastito Proseechih Redòvah, koisuse Sviita, i svegà Svitovgniegh za gliubav gniegovu odrekli) za svako dilo gniovògh Redovniicskogh obsluxègnia tolikè blagosovè, milosti, i oprosćtègnia dàje, da i oni, koihi csinè, i onii koihim dvorè, ako hochiè pravo cziiniti, moguh priobilno u Karstianskom dugovagniu bogati bitti, kakochie ovii cslanak ukazati. Dakle 615

(r) *Matt. 19. v. 29.*
(s) *Luc. 22. v. 35.*
(t) *Matt. 10. v. 12.*

§. I.

Oprosćtègnia kojase dobivajuh, sluscajuchi, i dajuchi govoriti misse u Proseechih Redòvah czarkvam.

KO devoto uzstoii, i posluscà Kojumu dràgo missu u Proseechih Redòvah Kojoigod czarkvi, kadmu dràgo, dobiiva po 616

dopùſſchiegniu Alekſandra IV. od 100. dànah oprosčtègnie. (u) kojeſu drughii uzmloxili, za ſvakii dàn priko godinè, do 18. god. i 220. dànah : a za ſvakii priko Korizmè, do 138. god. (x)

Ko kogamu dràgo mlàdogh miſniika Proſeechih Redòvah poslusca mlàdu, tojeſt parvu miſſu, dobiiva po dopùſſchiegniu Honoria III. Bonifaczia VIII. Alekſandra IV. Gargùra IX. Innocenczia IV. Klementa IV. Ivana XXI. Nikole IV. Urbana V. i Honoria IV. po Svakoga od 100. dànah oprosčtègnie : a po Benedičta XI. od 200. dànah. Sčto u ſve Skuppa cſinii oprosčtègnie od 1200. dànah, kojeſe dobiiva &c.

Svakii koii u kojoimu drago Proſeechih Redòvah czarkvi cſinii govoriti miſſe, ili drughè duhovnè sluxbè cſiniti, kako govoriti officzie od martvih, ili grobove opiivati, ili &c. dobiiva po dopùſſchiegniu Honoria III. Bonifaczia VIII. Klementa V. Alekſandra IV. Ivana XXI. Nikole IV. Innoc. IV. Gargùra IX. Urbana IV. po ſviu Svakii pùt oprosčtègnie od 3048. dànah. (y)

§. II.

Oprosčtègnia, kojaſe dobiivaju ſtojechi na Boxanſtvenoi sluxbi, iliti officziu, i na Prediki, i devoto sluſcajuchihi, u czarkvam Proſeechih Redòvah.

617 SVi koii devoto ſtojè, i sluſcajuh, kad Redovniiczi Proſeechih Redòvah govoreh Boxanſtveno officzie, kako vecſergniu, Matutinu Primu &c, dobiivaju Svakii puut oprosčtègnie od 140. dànah, po dopùſſchiegniu Alekſandra IV.

Svi koii devoto ſtojè i sluſcaju Proſeechih Redòvah Predicaturah Predike u gniovim vlaſtitim czarkvam, u kojemu dràgo vriimè priko godinè, dobiivaju po dopùſſchiegniu Honoria III. Bonifaczia V. Alekſandra III. Gargùra IX. Iñocenczia IV. Klementa IV. Ivana XXI. Nikole IV. Urbana V. Alekſandra IV. po Svakoga od 100. dànah: à po Benedičta XI. od 200. dànah oprosčtègnie. Sčto u ſve Skuppa cſinii oprosčtègnie od 1200. dànah. (z) A sluſcajuchihi u vlaſtitim czarkvam u ponedigliak, Sriidu i Peetak, priko Korizme, dobiivajuh Svarhu recſenogh, po dopùſſchiegniu Alekſandra III. Nikole III. Innocenczia IV. Nikole IV., i Benedičta XI. po ſviu Skuppa Svakii

pùt

(u) Per *Caſarub.* V. Indul. quoad Sæcul. *6. n. 9. Peyr. tom. 1. Privil. in conſt. 3. Sixti 4. n. 2. apud Cand. Brogn. in Spec. Cler. tr. 3. c. 15. Reſ. 15.*

(x) *Ex multis auth. Bullis, & oraculis Apoſt. registratis in Comp. Privil. Regul. teſte Nicolao Prata Taurinenſi, & M. Marcello Graſſo in libris de SS. Roſar. apud noſtr. Michael. Ang. Bo-*

pùt oprosćtègnie od 138. god. i 202. dnèva. A slușcajuchihi u kojoimu drago czarkvi, dobiivaju po dopùșchiegniu Gargùra IX. od 15. god. po dopùșchiegniu Alekșandra IV. od 40. dànah: a po Klementa IV. od 80. dànah; po Svidocșanștvu iștòga Michael Angiela Bogliașco, u iștomu miștu. A po Svidocșanștvu drughih (a) (kojemișe vidii pravie, jerșamga nașcao u Kgniga vechmà Kușcànii) moguh Predikatùri Proșeechih Redòvah, na Svakoi Prediki u vlaștitim czarkvam podiiliti șvoim slușcaoczem oprosćtègnie od 18. god. i 322. dnèva. A kad pripovidajuh u drughim czarkvam izvan șvoih, od 18. god. i 222. dnèva. A kad uz korizmu pripoviidajuh u vlaștitim czarkvam, moguh imenovanè dnève podiilitihim (vazda na imè Pàpino) oprosćt. od 156. god. i 524. dnèva.

gliașco in Comp. Indul. c. 17.
(y) Idem Marcel. in Theș. Indulgent.
(z) Ex Comp. Indul. Michael. Ang. Bogl. c. 14.
(a) Cașarub. V. Indulg. quoad Sæc. *c. 5.* *Comp.* 618 *Min. tom. 2. q. 95. Art. 1. apud Hiero. Roder. in Comp. Reșol. 77. n. 58. & apud Cand. Brogn. in Spec. Cler. tr. 3. c. 15. Reșol. 14.*
(b) Comp. Indulg. Michael. Ang. Bogliaș. c. 15.

§. III.

Oprosćtègnia kojașe dobiivajuh s' Proșeechih Redòvah habitom, s' pokopagniem, i s' drughima devoczionih u gniovim czarkvam.

KOgod s' devoczionom pogliubii habit Proșeechih Redòvah, Kadgod to tako ucșinii, dobiiva pò dopùșchiègniu Ivana XXIII. oprosćtègnie od peet god. i peet cșetard. a po dopùșchiegniu Leona X. jోșc tolikò. Ko s' posćtègniem i s' devoczionom imenuje Reed Karmelitanskii, i șvakii drughii, dobiiva po dopùșchiegniu Urbana VI. za Reed Karmelitanskii, a za oștalè Proșeechiè, po dopùșchiegniu Pia II. Julia II., Pia IV., i drughih Pàpa (koișu dopùștili Redovom Proșeechim milòșt opchiegnia, iliti șdiigliegnia u duhovnom blàgu) oprosćtègnie od 3. god. i 3. cșetardeșnicze. (b)

KO priimii habit, Kogagod Proșeechiegh Reeda od kogagod štareștîne iștoga (akochie bitti i malahan kao Koșcuglia, ili Sckapular kao oplechiak, tako daga moxe pod haglinam noșșiti, kako noșè ne malo șvi Scpagniuli habit S. O. Fr.) ili pojàșș, dobiiva onii dàn kad primii, i na cșas șmarti oporsćtègnie puno șvih grihah; i moguh bitti odrișceni na iști cșas od șvih grihah, i od șvih mùkah Purgatoria, dùxnih grihom izpovigieniim, ili Skrușceniim, kadșe nemoxe izpoviditi; mechiuchișe s' takiim odrișcègniem, koieșe zovè *Generalo*, u iștù cșiștochiu, pravdu, i Svetigniu dùșcè, u koju mechiè Karștegnie.

Ko

619 KO oberè ukopatse u habitu Kògagod Proseechiegh Reeda, premdaga na Sebii xiiv ne nossii, vechie sàmo narèdii daga martva u gniega obùkuh; josc dabiga i neobukli u gniega, dostaje daga zaxelii, i zaisctè (kakoje iztomacsio Leon X.) za dobitti tri pùt oprosctègnie trechiegh diila sviuh grihah, buduchi dopùstio jedan pùt Klement IV. drughii pùt Nikola IV. a trechii pùt Urban V.: i oprosctègnie puno svih grihah, po dopùsschiègniu istoga Leona.

(c) *Roder. tom. 2. q. 76. Art. 10. Lez. V.* Habitus *Cas. n. 6. 7. 8.*

Ossim togà imaduh dio svih onih oprosctègniah, kojasu dopusschiena istim Redovniikom, u gniovim czarkvam u svem Reedu, ilmuhim biila dopùsschiena upràv, ili po milosti opchiègnia, iliti sdiigliègnia: Kako potvargiujuh Hierolim Roderico, Lezana, i Casarub. (c)

620 KOii kakomu dràgo, tojest ili s' habitom, ili brez habita oberuh ukopatse, i ukopajuse u czarkvi kogagod Proseechiegh Reeda, primaju po dopòsschiègniu Klementa IV., Nikolè III., Urbana V., i Aleksandra VI. csetvàrtogh diila; a po dopùsschiègniu Adriana IV. i Leona X. puno sviuh grihah òprosctègnie. Ossim tòga po odregiegniu Julia II. uxivajuh dio sviuh zaduscbiinah, molitavah, miissah, pòstah, i drughih pokorah, i kriposnih diilah, kojase csinè u manastiiru, i czarkvi u kojoisu ukopani.

621 Odkud (veleh *Pelizarius Bordonius*, i *Manarutta*) (d) ocsito sliidii, daje mlogo boglie, i Korisnie Kopatse u czarkvam Redovniicskim, nego u czarkvam xùpnicskim Popovskiim, buduchi czarkve Redòvniicskè i manastiiri mlogo obilnihi u duhovnim sluxbam, i kriposniim obsluxegnma, i vele s' mloxnihim darovma, Povlasticzam, i oprosctègnma nebeskim obogachieni od czarkve Svète, nego xùpnicske czàrkve, Kuchie, i Kapele. Zatoje pravo Pàpa Klement VIII. da budè svak podpuno prost, obrati gdimu drago grobniczu, i uxiivati recsenò duhovnò blàgo, metnuo proklèstvo, i proglasio proklète sve onè, koii po koimu dràgo nàcsin zabragniuju, i zapricsuju obràgnie grobniczè, i ukopa u czarkvam Redovniicskim, ili nagovarajuh obrati, ili ne prominiti jurve obrànu u vlastiitoi czàrkvi. Sctosu poslii potvàrdili Pavao V. *Expositum nobis* i Urban VIII. *Alias felicis record.* Joscsu odrèdili, i naredili dahi Iziskiivaoczi neviirstvah moguh ocsito proczessati, sùditi, i karati; kako

(d) *Peliz. tr. 8. c. 5. Sect. 4. n. 144. Bord. tom. 3. Re- sol. 51. n. 87. Manarut. pag. 189.*

sve

ſve razgovètno Svidocſii recſenii Manarutta 8. s' mloghima glàſnim naucſitèglii, koje on iſtii ondi imenuje.

SVi, i ſvakii, koi uniigie i zapiſceſe u Kojegod Brattinſtvo duhovno, u Proſeechih Redòvah czarkvam, oſſim izbrojenih gori na ſvom miſtu za Brattinſtvo Konopnògh pojàſſa S. O. Franczeſcka, dobiivajuh kad uniigiuh, po dopùſſchiegniu Urbana V. oprosctègnie od 100. dànah: a po dopùſſchiegniu Adriana II. Stipàna V. Sergia III. Ivana XI. i Innocenczia III. oprosctègnie trechiegh diila ſviuh grihah. A po dopùſſchiegniu Innocenezia IV. i Nikolè V. po Svakòga joſc tolikò. (e) Scto u ſve Skuppa cſinii oprosctègnie od 300. dànah, i 15. pùtah odpùſſchiègnie trechiegh diila ſviuh grihah. Kràtko ſabràgnie oprosctègniah dopùſſchienih od ràzlikii Pàpah Brattinſtvu konopnogh pojàſſa S. O. F. Talianskii, *Breve Compendio dell' Indulgenze &c.* Sctampàno u Veneczihi god. 1717. mechiè, da dobitti tri pùt u jedan dàn odpùſſchiegnie trechiegh diila ſviuh grihah, jeſt dobitti oprosctègnie puno ſvih grihah. *Indulgentiam Plenariam.* 622

(e) *Ex Comp. Indul. Mich. Ang. Bodel gliaſco c. 14.*

CSLANAK VII.

Oprosctègnia podigliena dobrocſinioczem, roditegliom, Priategliom, i Pomochniikom Proſeechih Redòvah.

IStinaje, buduchi vicſgnia Iſtina po Svetòm Pavlu rekla, da ko Svitovgnià dobrah puteno, i tileſno Sijè, tojeſt harcſii s' duhom Sviita (koije oholoſt, i izpraznoſt xivota) na poxegliegnie putti, i tiila, imachie plod razruſcegnie. (f) Ali i iſtinaje od iſtè u iſtom miſtu recſena, i od naſcega ſtàrcza S. Jerolima potvargiena, (g) da koih duhovno i kripoſno Sijè, tojeſt za gliubav Boga, Kripoſti, i duſce harcſii, imachie i poxetichie plod duhovnii vicſgnie zriloſti, i uxiivagnia (g) Zatoje Iſſukarſt Svitujuchi bogacze ovoga Sviita, rekaohim po S. Lùki (h) da cſinè keſſe blàga koje ne ſtarè, u koima blàgo ne ghinè, jer k' gnima ni mogliacz, ni hargia ne priſtaje: da Sijuh tojeſt na gnivi plodnoi takogh rodda czarkvè Svète Karſtianskogh miloſardja, a ne u pùſtigni ſuhoi ſvitovgnie lakomoſti, ili poglii divjih oholoſti, i izpraznoſti, gdi ſimè ſanè, iliga targniè i dracsje dàvii. (i) Da 623

(f) *Ad Gal. 6. v. 8.*

(g) *Ibid. apud Hieron. lib. 3. in cap. 19. Matt.*

(h) *Luc. 12. v. 33.*

(i) *Luc. 8. v. 12.*

harcsè

harcsè tojest za uxiivagnie slavè nebeskè, a ne za naslagiegnie lakomosti, oholosti, i izpraznosti Svitovgniè. Vrichiesu ovè i kefsè doisto firomaſſi Iſſukarſtovi, navlaſtito koiſu ſiromasɛtvo drághe voglié zavitovali, kako Proſeechi Redòvah Redovniiczi; (k) u koje mechiuchi blàgo Svitovgnie, doisto vechmà ràſtè lexechi, nego po kamati hodechi, jer ne sàmo dobiiva cziinu nebeske Svitlosti za onii ſviit, vechie i na ovomu donoſii mloghè darovè Boxje milosti, kakochie ovii cslanak ukazati. Dakle

(k) S. Pet. Chris. serm. 25. de terren. cura desp.

§. I.

Oprosctègnia podigliena Proſeechih Redòvah Dobrocſinioczem.

624 SVi i Svakii, koii koliko moxe, ili hochie, u mlogo i u malo, csinii s' dilii miloſardja tileſnoga, od pràve iskargnskè glinbavii, kojegod dobro Proſechim Redovom, dajuchihim pomoch za ràna, il za hodichiu Redovniikah, il za koju drugù pravù opchienù gniovih manaſtiirah, ili oſſobitù kogagod Redovniika potribu; dobiivajuh, i dobiiva Svakii pùt, po dopùſſchiegniu Klementa IV. Bonifaczia VIII. Nikolè IV. Innocenczia IV. Alekſandra IV. Gargùra IX. Benedicta XI. Urbana V. i Ivana XXII. ili XXIII. po Svakòga od ſedam godiinah oprosctègnie: a po iſtoga Ivana drughii pùt od 10. god. i toliko cſetard. naregienih pokòrah: a po dopùſſchiegniu Julia II., kako mechiè jednò dvajù ſpomenùtih gori Svidocſanſtvah iz Veneczie, od 120. god. Koije takogier velii dopùſtio, i (po Michael Angielu Bogliaſco, takogier gori ſpomenùtomu) oſſim imenovanih, potvardili Honorio X. Nikola V. i Benedict X. da tojest sliidechi u takom dobrocſinſtvu, koliko, i kako ko moxe, do ſmarti, dobiuh, i dobie ſvakii na iſtoi ſmarti oprosctègnie puno ſvih grihah. Scto u ſve Skuppa csinii oprosctègnie od 193. god. i 10. cſetard. kojeſe Svakii puut, i za Svako dobrò dilo tileſnògh Karſtianskògh miloſardja, kojeſe csinii Proſeechim Redòvom kako gori: a na cſaſe ſmarti, sliidechi u tomu do iſtè, izpovidivſciſe, ili Skruſcivſci, oprosctègnie puno ſvih grihah.

625 SVarhu toga opraſſchiahi ſpomenùti Ivan Pàpa od dùga ſviuh ucſignienih zaklètvah, ako nie s' Scetom drugoga: i dàje prosctègnie ſviuh pomankagniah ucſignienih u Svetkovagniu zapovidgnii

Svet-

Svetkoviinah. A czarkovniikom, i Svitovgnim misniikom, tojest Popovom; i ne proseechim Redovniikom; koii tojest ne xiivu s' pro- (l) Apud Michael. Ang. Eoscgniom; kadgodhim ucsinè kojegod dobro Karstianskògh mi- gliasco in Comp. Inłosardja, kako gori, dàje oprosctègnie sviuh pomankagniah, dulg. c.14. ucsignienih ili od nepomgnie, ili od slabosti, i bolesti, ili od mankagnia kgniigah, u dovarsciivagniu, i dospiivagniu dùxnè czarkovnè duhovnè Boxjè sluxbè, iliti officzia Boxanstvenògh. (l)

To ja razùmim ovàkò, da niisu tojest dùxni popraviti, i izpraviti, moguchi josc istii dàn; Zascto za ono Sctose nemoxe od slabosti, ili od bolesti, ili od mankagnia potribitih Kgniigah, istii dàn popraviti, i izpraviti, neima potribè od oprosctègnia, buduchi da tada u tomu pomankagnie nie grih: Kako ni Kadse za istii uzrok prominii vriime vlastito kojegod czarkovnè ùre, u istii dàn. Zato ako poslii popravii, iz izpravii, ne dovarscuje dùgh, vechie csinii dragovoglnò dilo Karstianskògh Bogogliubstva, komu igiè nova ossobita plachia. Nie takò od pomagnkagnia nepomgnivògh u tomù, jerje nepomgnia grih, koise s' popravgliegniem, i s' izpravgliegniem poslii ne dixè; jer cziilo, i pravo officzie rechi, i pomgniovoga rechi nie jedan, vechie dva dùga; Zasctose moxe officzie cziilo, i pravo nepomgnivo rechi: Zatose s' popravigliegniem poslii, istii dàn, sàmo dovarscuje dùgh cziilògh, i pravògh officzia; a od nepomgniese vaglia s' drughim dragovoglnim dilom opratti; odkud ne perèse s' pomgniom u popravgliegniu, jerje i popravgliegniu, kako i Svakom iz parva cziilom, i pravòm dilu, dùxna pòmgnia. Zato dixuchise s' oprosctègniem pomagnkàgnie duxnè pomgnie, josc ostaje duugh propravgliegnia, i izpravgliegnia. 627

TOsu oprosctègnia Svim Proseechih Redòvah dobrocsinioczem u opchieno. A od istinitih gniovih dobrocsinstvah govorechi; tojest toga i togà imenom. Po parvo svim gniovim Temeglniikom, *Fundatoribus* : tojest koii iz temeglia ucsinè czàrkvu, ili manastiir, Kojeghgod Proseechiegh Reeda Redòvniikom : i svim istih Branitegliom, *Tutoribus*, gniovim zarucsniczam, diczi rogienoi, i kojachiese Roditi, dopùstii Julio II. dva puna oprosctègnia Sviuh grihah: jedno u xivotu, a drugò na csas smarti; i to Svarhu opchienih izbrojenih dobrocsinioczem, i Svarhu onih punih, i ne punih, kojase dobiivajuh po Proseechih Redòvah Brattinstvih, akosu istii u kojemu.

K' oto-

628 K' otomu dopùstii istii istiim, dasu dioniiczi, i nebiivsci u kojem istih Brattinstvu, svih oprosctègniah, kojasu istim Redovniikom dopùsschiena uxiivati; kakasu sva dosad izbrojenah, i kojachiese do Svarhe broiti; Sasvima drughim ossobitjm milostma, kojesu Skoro ne izbroine: i da moguh basc kao i Redovniiczi, rekavsci u dnève Riimskih, i Jeruzolimskih stajaliisctah, iliti Scaczionah, prid otàrom Sakramenta, u kojoigod gniovoi czarkvi peet ocse-nàscah, i peet zdravih Mariah, jedan ocse-nàsc, i jednu zdravu Mariu za istoga Pàpu, dobitti sva istih oprosctègnia, basc kao da istah glavom pohodè.

629 A onii koii pomoghnuh popraviti kojugod istih Redòvah czarkvu, ili manastiir, dobiivajuh po dopôsschiegniu Martina IV. I Nikole IV. po Svakòga od 40. god. oprosctègnie. A po dopùsschiegniu Honoria III. Klementa IV. Bonifaczia VIII. Innocenczia V. Aleksandra III. Gargùra IX. i Urbana V. po Svakòga od 25. god. i 120. dànah. A po dopùsschiegniu Stipana V. Sergia III. i IV. Ivana XI. ili XXI. i Innocenczia IV. odpùsschiègnie trechiegh diila sviuh grihah. Scto u sve Skuppa csinii oprosctègnie od 255. god. i 840. dànah, i scèst pùtah odpùsschiegnie trechiegh diila svih grihah, koje dobiivajuh pomochniiczi u popravgliegniu czarkavah, ili manastiirah Redovniicskih, i ne biivsci u kojem istih Brattinstvu; akolisu, svarhu onih. *Michael Angelus Bogliasco in Compendio, Indul. c. 14.*

630 PO drugò. Svi i Svakii, koii u Testamentu pripiscè Sctogod kojoigod czarkvi Proseechih Redòvah, imàde, po dopùsschiegniu Adriana V. Stipàna V. Sergia III. i IV. Ivana X. i XI. ili XX. i XXI. Innocenczia IV. Klementa III. ili IV. Aleksandra II. ili IV. Gargùra V. i VII. odpùsschiegnie trechiegh diila sviuh grihah, tojest jedanaest pùtah. Istò po istim Pàpam imaduh onii, koii dàduh Sctogod za istih czarkavah ottarah, i misniikah opravu, kako koigod otarniik, ili prid-ottàrniik, Parementu, ili Koscugliu, ili Kalèx, ili lampadu ili &c.

631 PO trechie. Kogod dàde konak i izpokoii pùtniike Redovniike Proseechih Redòvah, navlastito Reeda Màlè Brattje S. O. Franczescka: i kohi umòrne na pùtu povezè, ili, bivscihim pùt priko vodè, priko istèhi privezè, ili dahi povezuh, ili privezuh, platè, ili kojegod drugò Karstianske gliubavi milosardje u pràvoi potribi na

pùtu

pùtu ucſinè, dobiivajuh po dopùſſchiegniu i miloſti Alekſandra IV. od 40. god. oprosĉtègnie, Svakii pùt, kad Sĉtogod togà ucſinè : a kad umruh, akobi imali joſc Sĉto za grihe ſvoje izpovigienè, ili Skruſcenè, u Purgatoriu odſtàjati, imaduh oſſobitu Povlaſticzu od Klementa VIII. da rekavſci za gnii miſſu koigod iſtih Redovniikah, navlaſtito Màle Brattje S. O. Franczeſcka, oſslobodihi ſaſſvim od mukah cſiſtilisĉta, iliti Purgatoria : Kako potvargiujuh *Michael Angielo Bogliaſco* ſpomenùti, u ſvom ſabragniu oprosĉtègniah c. 14. Fra Ivan Ancſich *in Theſauro perpetuo Indul.* i dva recſenà freſcka Svidocſanſtva iz Veneczie.

PO cſetvartò. Ivan XXII. tomacsèchi dopùſtii, i odrèdii, da onè dùſce u Purgatoriu, za kojeſe ucſinii kojegod dobro s' lemozinòm, Proſeechih Reedòvah Redovniikom, ili gniovim czarkvam, ili manaſtiirom, imaduh dio ſviu zaduſcbiinah, kojeſe u ſvemu iſtomu Reedu cſinè, i Svih iſtomu dopùſſchiegnih miloſtih, oprosĉtègniah, i povlaſtiiczah. A onima dobrocſinioczem, koii za iſtè iſtiim to ucſinè, dopùſtii iſtii Pàpa odpùſſchiegnie sèdmògh diila ſviuh gniovih grihah. 632

§. II.

Oprosĉtègnia podiigliena Roditegliom, i Priategliom Proſeechih Redòvah Redovniikah.

ROditegli, tojeſt Oczi i matere Proſeechih Redòvah Redovniikah, i iſtih Redòvah Dùvànah (koje igiuh Skuppa s' Redovniiczi, u ſvima milòſtma, kojeſuhim doſadà izbrojene, i kojeſe u napridak izbroje) oſſim recſenih (buduchi otacz i mater ſinovom i kchierma parvii znanczi i Priategli) imaduh milòſt od Kaliſta III., sàmo zato Sĉtoſu Roditegli, da moguh na cſas ſmarti, izpovidivſcise, ili Skruſcivſci, dobitti oprosĉtègnie puno ſvih grihah. Akoliſu u Purgatoriu, Kadhimſe Sinovi zaſràtre, ili Kchieri zadùvne, primajuga ondi. 633

Priategli, i miloznanczi, ilmu po Karvi, ili drugacſie po pràvoi gliubavi, kògamu dràgo Proſeechih Redòvah, imaduh milòſt od Leona X. dobiivati, i uxiivati ſva oprosĉtègnia, kojaſu doſad dopùſſchiegnia, i kojaſe u napridak dopuſte czarkvi Svètè Mariè

Pùka *di Santa Maria del Popolo*, u Riimu, u dnève, i Svetkovine, za koiesu istoi istà dopùsschiena, doscavsci, i pomolivsci Boga u Kojoigod istih Proseechih Redòvah czàrkvi, basc kao da Sobstvom istu czàrkvu pohodè. Oviichiese dnèvi, i Svetkovine, i oprosctègnia istè czarkvè kazati doli, kadse uzbrojè Prosctègnia Riimskà. Megiu to imase znati, i upamtiti, daje Siksto IV. Svim koii, izpovidivscise i pricsestivsci, ili odlucsivsci to na svoje vriime ucsinti, pohode, u kojumu dràgo ùru od parvè do drughè vecsergnie, recsenu czàrkvu S. Marie Puuka, na Poglavitè istè Svetkovine; tojest zacsechia, Porogiegnia, u czarkvi prikazagnia, ocsisschiègnia, iliti Sviitlogh Mariina, Naviisschiègnia, iliti Blagoviisti, Pohogiègnia S. Elizabetu, i uzascasschia na nebo, iliti Velikè Gospoinè; dopùstio oprosctègnie puno svih grihah.

634 Takogier dopùstii za sve subote priko Korizmè, da Kogod od pravoviirnih, izpovidivscise i pricsestivsci, ili kako gori, dògie istii dàn u recsenu czàrkvu, i pomolii u gnioi Boga, dobie takogier oprosctègnie puno svih grihah. Sva dakle ovà, i kojachiese doli kazati, dobivaju Priategli, i miloznanczi Proseechih Redòvah, obsluxivsci istò, i doscavsci, i pomolivsci Boga u istè dnève, i Svetkovine, u kojogod istih Redòvah czàrkvi, gdimu dràgo na Sviitu.

§. III.

Oprosctègnia milostivo podigliena svim Pomocbniikom, i uzovniikom Proseechih Redòvah, Provincziah, manastiirah, i Redovniikah.

635 OPravitegli *Procuratores*, iliti Sindiczi Aposctolskii Proseechih Redòvah, gniovih Provincziah, manastiirah, Residencziah, i svih drughih gniovih, kakomuse dràgo zvàli miistah, koii na ime Pàpino, i czarkve Svète opravgliajuh gniove posle, proviigiauhi, darxè, i harcsè za gniove Redovniicske potribè pravoviirnih lemozine; za plachiu gniovògh takogh trùda, i gliubavi, i da Svesardnie to csinè, dopùstiohimje Martin IV. za Svakù godinu od 100. god. oprosctènie: A Innocenczio VIII. daglie, i vechie nadàrio, dopùstivsci, da istii Procuraturi, iliti Sindici, i gniovi substituti, iliti namisniiczi, i obadvaju xenè, Sinovi, i Kchieri, Oczi i matere, Brattja, i Sestre, rekavsci gori vechie pùtah spomenùtih Scèst ocse-nàscah, i Scèst zdravih

vih Mariah, s' toliko *Gloria Patri &c.* tojest slava oczu &c. u Kojoigod istih Redòvah czàrkvi, u dnève Riimskih stajalisctah, iliti staczionah, dobiu sva istih oprosctègnia, kako da istà Stajalisсta Sobstvom pohode; i sva drugà kojasu dàta dobiivati (govorechi od Scindikah Reedah S. O. Franczescka) istim Redovniikom, i Dùvnam triuh Redòvah S. O. Franczescka, uprav, ili po milosti opchiègnia megiu Sobom, u duhovnom blàgu: kakoje potvàrdio Sixsto IV. *Sacri Prædicatorum & Minorum Fratrum Ordines &c.* Dat. Romæ apud S. Petrum 1479. 7. Kal. Augusti, Pontif. sui an. 8.

Istuje milòst pripiisao Aleksandro VI. Likàrom Proseechih Redòvah Redovniikah, gniovim xenam, sinovom i Kchierma, oczem, i materam, Brattji i Sestram; da tojest Svakè godinè, kadhim dràgo dobiu od 100. god. oprosctègnie, i rekavsci Scèst ocse-nàscah, i Scèst zdavih Mariah, kako gori, sva Riimskih stajaliisctah, i drugà; kad s' gliubavju nàstoje oko bolesni Redovniikah, Svakii dàn u potribi pohodechihi. 636

Istoje od istih Redòvah Provincziah, i gniovih manastiirah uzovniikah, iliti Advokatah, koi tojest na suudu bràne, i pomàxuh pravedne uzroke istih, po milosti istoga Martina IV. Po istii nàcsin svi ostàlii, koii kakomu dràgo slùxe dragovoglno i gliubeznivo istih Redòvah Provincziam, Manastiirom, i Redovniikom, musckim i xenskim. Koi svi, Svarhu svega recsenoga, jesu dioniczi Svega dobra kojese csinii u istom Reedu, kòga u opchieno, ili koju istògh Provincziu, ili manastiir, ili Redovniika pomàxu: i sliidechi u tomu do smarti, primajuh na csas istè, izpovidivscise, ili Skruscivsci, oprosctègnie puno svih grihah: i to za takà sàma dila, akobi tojest i ne biili u kojem istih Brattinstvu. Odkud bivsci u kojemu, ovà dobiivaju, Svarhu dobiitka koise s' Brattinstvo csinii. Po Svidocsanstvu istih, po koih gori u parvom csereku. 637

U Sviise dosadà zabilixenih Redovnicskih oprosctègnii svipiisczi Redòvah, kojesam ja vidio, i Sctio, slàxu, alise u broju godiinah, dànah, i csetardesniiczah istih milosti, svi ne udarajuh; nikiibo mechiu magniè, nikii vechiè: csemu ja drugoga uzroka, i ràzloga nemogu dati, nego kakosam gori rekao u cslanku 4. csereku 5. pod. brojom kraignim 575. Sumgnitbo od viirnosti, i istinè Piisaczah i Kgniigah, nemoxese brez velika brezobraztva: a virovati u tomù 638

himbu i povoglnu privaru, vechiebi mlogo brez-obrazna zlobba *biila*, nego virovana himba, buduchi ſve Kgnighe Katolicſanskih Piiſaczah, navlaſtito posliji Sàbora Tridentinskoga, oſſobito u koimaſe tomacſii, i ràzlpxii od dùſcno - ſpaſnògh zàkona, i od pomochi gricſniikah nemochi, varlo kuſcàne, i proczigniene, pria nego buduh Sctampane, navlaſtito u zemgli Scpagnskoi, i latinskoi, u kojoiſu pod tlacs Sctàmpe mechiana ſva Svidocſanſtva dopùſſchienih Proſecchim Redovom oprosctègniah, kojaſam ja za Sadaſcgnii moi trùd Sctio.

639 Akoli kad pero Piiſcza, ili nehotè Svoju, ili himbeno sùdaczah u tomù pamèt i razùm privarii; ili hitra rùka Sctampatura, metnuvſci magniè, ili vechiè slòvah, ili prominivſci kojegod, prominii biſtveno zlamègnie riicſi, i pràvii razùm (Sctoſe, navlaſtito u nabràjagniu, moxe lakko dogoditi, u kòmu jedna *nulla* ſaviſcè primetnùta, ili odmetnùta, biſtveno, i varlo moxe prominiti broii) barzoſe tomù u tragh dògiè, navlaſtito kad Knighe mloghim, i csèſto u rùke, i pod ocſi dohode, kako Kgnighe od oprosctègniah, kojeſe csèſto primechiuh, zarad cſeſtih u pùku Katolicſanskomu devoczionah: i tako barzo dògiu na sùd Izviditègliah piiſanih, Sctampànih, pripoviidanih, i dilovanih obsluxègniah Karſtianskogh xiivgliegnia; koii varlo ſvarhu togà, navlaſtito u ſpomenutim zemgliam, bdiuh; i barzo, gdi i hole ſumgnie po Katolicſanskom nauku nàgiu, take Kgnighe Sctiti zabragniujuh, i ako malo himbu poznàduh, u vatruhi bàczajuh, Karajuchi tako, ili s' galiom, ili s' osctrom tavniczòm i tvardoglave Piiſcze i Sctiocze, Kakoje gori u diilu 2. pogl. 2. csl. 6. §. 15. recſeno

640 Megiu tò, daſe ſva oprosctègnia, Kojaſam ja doſada ovdi izbroio, i nabroio, nahodè tako zabilixena u Kgnigah Proſeechih Redòvah, u Svakoga tojeſt vlaſtitii vlaſtitih ſabràgnii (kojà, kakoje gori u pogl. 2. csl. 2. §. 2. ovogh diila recſeno, i posli Gargura XV. i Urbana VIII. u Svojoi vriidnòſti ſtojè) donoſii ovo ſvidocſanſtvo onii, kod kogaſamhi oſſobito tako zabilexene naſcao; tojeſt *Michael Angelus Bogliaſco, Lector Jub. Ord. Min. Obſerv.* u iſtòga Talianskomu ſabràgniu ſviuh Povlaſticzah i oprosctègniah Proſeechih Redòvah *Ego Bernardinus Realius, Sacerdos Societatis JEſu, fidem facio, me requiſitum vidiſſe libros, & loca rerum ſingula, ex quibus hinc inde à R. P. F. Bartholomæo de Angelo collectæ fuerunt, laborioſe quidem ac fideliter, univerſæ Indulgentiæ, quæ hoc ſecundo volumine continentur. Libri autem*

ſunt

sunt ij, videlicet. Primus: Compendium Privilegiorum Fratrum Minorum. *Secundus:* duo volumina Privilegiorum Fratrum Prædicatorum. *Tertius:* Antiquitatis & Sanctimoniæ Eremitarum Montis Carmelli, libri tres. *Quartus:* Compendio dell' Ordine e Regola del Rosario, Stampato in Palermo 1571. *Quintus:* Summario dell' Indulgenze del Rosario, Stampato in Napoli, del 1571. *In quorum fidem has propriâ manu Scripsi, solitoque Societatis nostræ Sigillo munivi. Asserens etiam, subscriptas Indulgentias posse imprimi tamquam fidelibus utiles. Neapoli, in Collegio Societatis JEsu, die 19. Mensis Januarij 1574.*

Bernardinus Realius ut supra.

POGLAVJE III.

Od oprosctègniah, kojasu u Svetoi zemgli, u Riimu, i u Galiczihi, u czarkvi S. Jakova Aposctola.

BUduchi Riimske Pàpe, kako pràvi oczi, Prosecchim Redovom, 641
ne sàmo uprav mlogà, kojasu do sadà izbrojena, i kojachiese josc u napridak broiti, oprosctègnia milostivo podilili, vechie i Povlasticzu veliku za dobiivagnie Sviuh Jeruzolimskih, Riimskih, i czarkve S. Jakova Aposctola u Galiczihi, oprosctègniah dàli, navlastito Leon X. i Pavao III. da kadgod tojest devoto pohode Sakramenat prisvètii ottara u vlastitoi czarkvi gdise nahodè, sva istih miistah, i gniovih stajaliisctah oprosctègnia dobiuh. Pacse dopùstisce Reedu Màle Brattje, da kad nemoguh pohoditi Sakramenat, gdigod reknuh Scèst ocse-nasca, i Scèst zdravih Mariah, s' tolikò *Gloria Patri &c.* dobiuhi sva, basc kao dasu Sakramenat prisvètii, ili istà mistah stajaliisctah pohodili, kakoje gori recseno. Scto Pavao V. Gargùr XV. i Urbàn VIII. u pomarscègniu opchienomu Redovniicskih Povlastiiczah, i oprosctègniah, ne sàmo niisu pomarsili, i dighli, vechie josc razborito potvardili: Pavao V. s' Svojom *Romanus Pontifex* 23. Maij 1606. A Urbàn VIII. premdaje istò dopùstio (kako Svidocsè *Quintanadvegnia* s' *Rodriqueczom*, i s' drughim) s' ugovorom dase istà molitva rekne prid ottàrom Sakramenta (od kogaje zato i prozvana istà molitva stajalisćte Sakramenta) nisctanemagnie nie ni tada, ni poslii digao i pomarsio dopùsschiegnie milostivò Leona X. i Pavla

III.

III. koi niisu tako ftèghli tu milòft, kakofeje gori vidilo: buduchi dahi ne fpominà, nitti mechie obicfainogh kadfe Sƈo marfii, i *dixè*, zatvòrka : *Non obftantibus*, ili *non obftante &c.* A Gargurje XV. pruxajuchi tu milòft na Brattinftvo konopnògh pojàffa S.O.F. na 10. Deczembra 1622. razborito iftomacfio, i Brattji i Seftram iftòga dopùftio, da buduchi pravo zapriicfeni, gdigod, i kadgod, i kolikogod pùtah reknuh iftù molitvu, vazda i toliko pùtah dobiu fva recfenih ftajaliisƈtah oprosƈtègnia.

642 Odkud recfenàje molitva, tojeft Scèft ocfe-nàfcà i Scèft zdravih Mariah s' toliko *Gloria Patri*, trima Redovom S. O. F. i gniovim Brattinftvom, famo pripiifana i odregiena za dobiichie iftih oprosctègniah, kadfe nemoxe dòchi u czarkvu, i pohoditi prisvèti Sakramenat ottara : Zato kad iftii pohodè, dofcavfci u czarkvu, ili vlaftitoga Reeda, ili drugoga Profeechiega, ili kojumu dràgo drugù, neimaduh toga dùga, tojeft rechi bafc iftù molitvu; dobiivajuchihi tadà doifto, kojumu dràgo molitvu, dugu, ili Kràtku, s' pravom od-

(*m*) *Mich. Ang. Boglia feo cit. c. 12.*

lukom, i devoczionom rekli. (m) A s' recfenom molitvom, izvan czarkve, dobiivajuhi iftih Redòvah i Brattinftvah zavitniiczi, rekavfcin, ako nemoguh drugacfie, kako bolefniiczi, i lexechi u poftegli, po dogùffchiegniu (offim Leona, Pavla, i Gargura recfenih) Innocenczia VIII., koii tako iztomacfii, i potvardii Franczefckanom, i Dominikanom.

643 Da znàduh dakle moja pridràga Brattja i Seftre zavitnih triuh Redòvah, i potvargienih Brattinftvah S. O. Franczefcka, i Svi Boogoglinbnii pogliubglienii iftih Priategli, Dobrocfinioczi i Pomochniiczi, gori imenovanii; koje, onii s' fvoim zavitom, onii s' zapiifagniem, i obsluxegniem Brattinftva, onii s' svoim dobrocfinftvom, i Priateglftvom, offim vlaftitogh, gori izbrojenògh, blàgo dùfci dobiivaju iz Jeruzolima &c. kod kuchie ftojechi : i da oni, i Svi pravovìirnii, s' znagniem togà, fvakii i fvi vechma, i s' uxexeniom xegliom za vlaftitim *refpeƈtive* iftogà ràzlogom naftoii, i boglma napriduje, fvachiuchim Jeruzolimskà, Riimskà, i S. Jakova u Galiiczihi, u ovom poglavju Prosƈtègnia izbroiti; za tim mlogà druga kazati. Dakle.

CSLA-

CSLANAK I.

Oprosćtègnia Jeruzolimskà, iliti ſvète zemglie.

KO Ottàru slùxii, odredioje Bògh i narèdio, da od Ottara i xiivè 644
(n) i zapovidio, daſe volu, koi ſnòpie pſcenicze vozii, ili var- (*n*) *Levit.*
ſcè, ùſta ne zavezuju. (o) Rèdje S.O. Franczeſcka na ſvima cſeti- *7. v. 6.*
rima ſtranam Sviita Ottaru Boxjemu vriidno vazda slùxio, i dan da- (*o*) *Deut.*
naſcgni slùxii. U Europiſu, Bulgariu, i blixgnie oko gnie nàrode, *25. v. 4.*
kadjuje Ludoviik Kragl Macxarskii oſvoio, god. 1366. naipri oſſam Fratarah Reeda S.O.F. (megiu koima govoriſe daje bio i B. Fra Petar zlojutro, Provinczie ſrebarno Boſanskè) za pedeſsèt dànah dvi ſtotine higliàdah dùſcah onih neznaboxnih pùkah na viru Iſſukarſtovu obratili, i Karſtili. Sćto vidivſci Kràgl, dvije higliade Fratarah od Generala zaiskao, koiſu Srichno ſvu Bulgariu, i okolivine na viru barzo obratili. Iſtoſu oſmericza takogier u Litvanihi s' iſtim napridkom vire ucſinili, koi ne moguchi nàloghi odoliti, da ſvakoga na pòſe Karſtè, Svaſu mlosćtva, zapovidivſci Kragl *Jagbelon*, malo prie Saſſvim dvòrom ſvoim od iſtih karsćten, na cſopore dilili, i razregiivali, pak tako zadovoglno Skropechi karſtili. A Sćtoſu S. Antun S. Kapisćtran S. Jakov od Markie, i S. Bernardin iz Siene, u iſtom diilu ſviita ucſinili, gorije na liiſtu 301. 319. 336. i 344. u iſtih xivotu kazano, buduchi Kapisćtran, kadje parvii pùt izaſcao pripovidati, dvanaeſt higliada macxarah na viru obratio.

Afrikuſu SS. Berrardo, s' druxinom, parvii mucſeniczi Reeda S. 645
O. F. (od koih gori na liiſtu 311.) Svojom karvju poſvetili, i ne sàmo S. Antuna od Padue, vechie ſvu Brattju ſvoju na bòi za slavu Kriixa Iſſukarſtova, kako Eleſante tako oslobodili, daſu, napriduјuchi junacski u pripoviidagniu slavè Kriixa, s' obilnim dobiitkom zàkona Evangieoskoga, obaſcli, Addu Madagaſckar, Adde Kanariinskè, Kriivè doline Libie Blixgnie, Etiopiu, i priloxnè gnioi Adde, Egipat, Czirenu, Troglodrat, Garamantu, Numidiu, Mauritaniu, Getuliu, Libiu dagliù, Arabiu, Bildulgeridiu, Zaram, Miriicziu, Nubiu, Gvineu, Kongo, Kaffreriu, Monomotapu, Terczeru,

Ma-

Madèru, Bùgu, *Promontorio bona spei*, iliti Planine dobra ufàgnia, i Zelenè Glaviczè; i drughè Scirokè, i dalekè istògh diila Sviita zemglie, navlastito czessarstvo Abissinsko: i u svimà s' neizrecsenim trùdom, mukkam, i proliivagniem do potokah karvi, Pribiivalisćta svom Reedu utvardili, i do mloghii Provincziah, i Kusćtodiah umloxili; u koima, do danascgniega dnèva, istà, pacse svakii dàn nova progonstva, i mukke tarpèchi, Ottàru Issukàrstovu, tojest Kriixu, s' obilnim plodom viirno slùxè.

646 U Amerikisu, iliti u novomu sviitu takogier parvii texàczi Evangeoskii iz Reeda S. O. Franczescka biili; onisu parvii divje zemglie istògh diila sviita pocseli Karcsiti, i sime Evangieoskò u gnima Siati: onisu parvii u istòmu karv za Issukarsta proliili, i tako sve Indie s' znagniem pràvogh Boga, i blaxenstva prosvitlili, i s' karvju svojom zdravom rodu i plodu ugoili, da novii stàroga Sviita zemglie u czviichiu, i mirisu Svètignie Skoro nadhodii. I ne samosu Svoga Reeda pribiivalisćta do mloghih Provincziah, i Kusćtodiah umloxili, vechie i drughim Redovom puut onamu otvorili, i mista pribiivagniu pripravili: kako sve Svidocsii O. P. Fra Dominik de Gubernatis, u Kgnigam imenovanim Sviit Scerafinski, *l. de Missionibus*, i o. p. Huber u svom Menologiu, *in Hist. Proloq. fol. 63. §. 5. & seq.*

647 I u Svimaje ovim diilom Sviita Czarkva Svèta obilnu duhovnu ràнu, istim, i onim koihi slufcaju, i tilesno rànе, i darxè, kako gori, pripravila, i dàla: alihimje ossobito Aziu, csetvartii Dio Sviita, na komuseje Svèt Svètih rodio, i Spassegnie Sviita opravio, navlastito Jeruzolim, i gniegovu okolovinu, kojaje Issukarst s' svoim porogiegniem, s' xivotom, i s' Smarchiu posvètio, za basćtinu pripiisala, i odrèdila; buduchi istà zemglia parvii trùd, i dobiitak gniova ocza; jerje S. O. Franczescko, Kadseje Turska Silla protiva Kriixu Issukarstovu naivechma biila dighla, i zatòse s' Karsschianii gliuto zavadila, i ossim obicsainè plàchiè, dukat voiski za Svakù odsicsenù Karstianskù glàvu dati odrèdila; da Sćto ostavii naravnà oholosti milòst, satarè lakomòst. Tadaje rekko Franczescko po nadahnuchiu Boxjemu, na priliku velikoga Patriarke naròdah, Abrahama, izascavsci iz svoje zemglie, rodbinè, i kuchiè ocza Svòga, otiscao u Palestiinu Azie, i priko Svè Turske gliutè Sillè, premda s' ustarpglie-

gliegniem mloghih dufcmanskih nemiloftih, zdravo s' drùgom fvoim fra Illuminatom dofcao u Egipat, iz kòga pogledavfci na fve ftràne u okolo, kako Abram dofcavfci u iftù zemgliu iz Ur Caldæorum otacsbine fvoje: i iz farcza zaxaliivfci xalofnò Suxagnftvo Svetè zemgliè, kako Abram pomilovan bio od Boga s' onim velikiim obechiagniem: *Zemgliu, koju vidiife, tebechiu dati, i Simenu tvomu: ucsinichiute oczem mloghih nàrodah, i uzmloxichiu pleme tvòje kako zvizde nebeskè, i piifak morskii: poffidovachie Sime tvoje praghe nepriatègliah fvoih*: (p) davfcimu toliku milòft prid fultànom Egipacskiim, Kadje prid gniega izafcao, i pràvogamu Boga jediina u Troiftvu, i Iffukarfta fpaffiteglia Sviita naviftio; dagaje iftii Turcfin, zacfudivscife gniegovom duhu, s' velikom gliubavju zagarlio, i jofc vechmaga pogliubio, kadje mloghè velikè cziinè darove, kojemuje prikazao, kao blato pogàrdio: nittigaje drugo tadà od Karftègnia zadarxalo nego ftrah Svòga kulla; nisčtanemagnie zasluxioje s' dràgom vogliom kod Boga taku milòft, daje, kako s' mloghima Svidocfii fpomenùtii *Dominicus de Gubernatis*, pria Smarti cfudnovatim nàcfinom karsčten bio. Megiu to metnuoje na Franczefcka zlamegnie fvoje milofti, da nikko od fvoih u gniega i u gniegove ne tiicsè, nittimu cfinii pakofti: dopuftio u fvoim zemgliam zàkon Iffukarftov naviffchivati, i pripovidati. Za cfuvàre fvoje glàve uzeo Karffchiane: Kriix Iffukarftov iftim vràtio, i oko 30000. Karftianskih fuxàgniah puftio, i fvim koifu iz Egipta hotili pòchi, slobodu i fve fvoje dobro fobom uzèti dao, a hofcpitàlu Siromafckom iftih ondi, basčtinu velikògh dohotka odrèdio, i pridao (q)

I od tadje Reed S. O. Franczefcka, ne sàmo u Svih Svètii miftii u Jeruzolimu, oko gniega, i po fvoi Paleftini (kojaje Iffukarft fvoim xivotom, s' mukòm, i s' cfudeffii fvoje milofti, kojaje u ftàromu i novomu zàkonu ucfinio, pofvetio) ftao, i s' dùxnom fàlom posčtovati pocfeo, i danafcgnii dàn posčtuje, faffvòm dufcmanskòm nemiloffchiu protivniikah kriixa: vechie i po fvima drughim prifcirokiim iftògh diila Sviita zemgliam pruxio, i u fvima obilne ottare slavè Boxje uzdigao, i Kriix Iffukarftov na veliko posčtègnie digao: navlaftito u Turskoi, Arabskoi, Sirianskoi, Kaldeiskoi, Perfianskoi, Hermenskoi, velikoga Mogola, Kinèxkoi, i Japonianskoi zemgliam, i priloxnim morskim Addam: offobito u Tatarskoi, u kojuje unifcao

(*p*) *Gen. 12. & 22.*

(*q*) Ex Card. vitriaco *l. 3. Hyero. hift. ad an. 1219.* S. Bonav. *c. 4. legend. S. Fran.* S. Antonin. *Tit. 19. c. 8.* orb. Seraph. *de Miffio. antiq. fol. 583.* 648

po zapoviidi Gargura IX. god. 1233. i tako u poslu Aposctolskomu napridovao, daje god. 1275. Abagar Kràgl, i *Quolibeus* gniegov *Did*, velikii Tatarskii Kam, poslali Elcsie u Riim k' Pàpi, da poscglie vechiè Evangieoskii texakah, za barxje obrachiegnie svih prisciro-kògh Tatarskògh Czessarstva pùkah. Sctoje bàrzo ucsignieno: alie i barzò silla paklenà possao Smèla, digavsci na priistoglie istògh Czessarstva Tangodomana, Kama, koije Tatare potùrcsio god. 1282. Nisctanemagnie niisu za mlogo Abdest uzimali, buduchihi opèt god. 1310. O. Fra Ivan Korviin Reeda màle Brattje, doscavsci ona-mo Aposctolskiim Slaniikom, i posleniikom, i obrativsci na viru koije tada bio velikògh kama, i gniegovu matèr, sve Karsctègniu podloxio, i Issukarstu priporodio; od kogaje Kragl na Karsctègniu ime, i Svetigniu uzeo, kojuje malo poslii u Rai odnio, kakoje ossvi-docsila istà grobniicza, u kojoisuga nakon tri godiine nascli sasvom hodichiom cziila, kako daje onii dàn ukopan. I takoje poslii gnie-gove Smarti Evangieglie napridovalo, i vira Svèta megiu Tatarii czva-la, dasu josc god. 1400. velii vadingus, Redovniiczi S.O. Franczescka biili u dvòru Tatarskògh kama u kanbelegiu, u Kontrati, u Arma-leku, u Iverihi, u Tauriczihi, u Maxenihi, poglavitim Gradovom, i u 1453. drugà Tatarskè zemgliè mista.

649 Zemglia u koju Boogh Svemogùchii dovede Abrama, kad po-slusćavsciga izagie iz zemglie rogiegnia Svòga; i kojumu obechia dati, i dade za basctinu Simenu gniegovu, potvardivsci obechia-gnie svoje s' mloghih csudessii svoje milosti, Svemoguchstva, i mi-losardia, u Ixaku, i Jakovu: i utvardivsci istè possidovagnie s' raz-digliegniem, i s' razrègiegniem po rèdu Koliinah dvanaest Sinòvah Jakovglievih. Ovase rekko zemglia poglavito Sdarxii u ovim dar-xavam: Judia, Palestina, Galilea i Samaria.

650 Judiaseje prozvala od Jude blagosovglienoga Siina Jakovglie-va, Kògaje dio biila; od kogaje kolina, a plemena Aronova, vazda bio velikii misniik u stàromu zàkonu, i od istògase rodila Divicza Maria, i Issukarst. u Komsu diilu, ossim ostàlih miistah, Jeruzolim, i Betlem. S' istimje Kolinom vazda Skuppa darxalo i vladalose Koli-no Beniamina, naimlagiega Siina Jakova Patriarke; i obadvaju za-jedno possidovagnie biilo Judia, Palestina, i Galilèa. A ostàlihje dessèt koliinah, poslii Salamuna, sve na basćka stajalo, i po Sebii

Kra-

Kraglie imalo, i vladalose; i zvàlose s' jednim imenom Izrael; a zemglia istih *Samaria*. Odkud kadje Issukarst doscao u Samariu; i, Sidechi umoran kod studencza, zaiskao napiitak vodè od jednè xenè, (r) od govorilamu istà : *Kako tii, buduchi iz Judie, isctesc od mene pitti, Kojasam Samaritanka*; *neznasceli da Judia ne ópchii s' Samariom.* (r) *Joan. 4. v. 7.*

Ovoseje odigliegnie desset Koliinah Izraelskih, od dvaju parvii, naipri ucsinilo pod Davidom Kragliom; Kògasu, kadje poghinuo Saul, Samo dva recsenà Kolina za Kraglia Svòga poznala: ostalabosu poscla za Isbosetom Siinom Saulovim. A naiposliseje dogodilo pod Roboamom Kragliom xudinskim, Siinom Salamunovim; Koije, pridvostrucsivsci ocsin bicf na podloxniike, imao barzo sve desset Koliinah odmetnike, ucsiniivsci Bògh nad gnima Kragliom Jeroboama gniegova slùgu. 651

Ovaseje zemglia, u svih spomenuti darxava, prozvala Svèta, jerjuje Boogh Svemoguchi ossobito posvètio: naipri s' primilostivim i s' pricsudnovatim bechiagniem s' pùkom Svoim obrànim : pak naiposlii s' upuchiegniem Riicsi Svojè, s' istè u istoi porogiegniem, xivotom, i s' Smarchiu, za gliubav gliudczkoga nàroda. I kakoje Boogh Svemoguchii u stàromu zàkonu (Kadsuse, s' pocsetkom Garcsogh Czessarstva, poslii velikògh Aleksandra, za opàkògh Antioka Kraglia Garka, Svi Narodi Srocsili biili, da dighnuh sve uspomene Svètignie istè zemgliè, pogardivsciu s' vraxjima bajagnii svoih paklenih zàkonah, kako Svidocsè drughè Kgnighe Makabeah u S. piismu) metnuo u Mattatiu stàrcza, i gniegove Sinove, duboku xalòst Svarhu pogardè Svètoga Gràda, i czarkve Jeruzolimske, i pràvu xegliu istògh posctègnia i Svetigniè; koisu svu istoga pogardu podpuno ossvetili, i posctègnie povratili. Takoje Issukarst Gòspodin nasc, kadsu poslii gniegove Smarti, i uzascasschia na Nebo, istù zemgliu duscmanskii ossvoili i pogardili Tùrczi, metnuo istù xalòst i xegliu u Patriarku Franczescka, i gniegove duhovnè Sinove, koisuse, brez i jednogh opaza na svoi xivot, za dùxnò posctègnie istè podsatili. 652

I kakoje Jùda Makabeo, Siin Mattatie (kòga istii ostavii na misto svoie voivodom prid Boxjom voiskom obrànoga pùka (kadje razbio, i Satarho svu Skupglienih na Sebe i na Svètu zemgliu s' 653

velikòm oholosſchiu, i ſarcxbòm ſillu nàrodah; i digao s' *iſtè ſve* iſtih ludoboxnè pogarde, poslao u czarkvu Jeruzolimsku, *kako* Svidocsè iſtè Kgnighe, mlogò blàgo za duſce onih, Koiſu od Svoje voiskè, u boju Boxjem poghinuli. Takoſu voivode voiske Karstianske, Riimske Pape, viirnòm Kapetànu i Barjaktaru Iſſukarſtovu, Franczeſcku, i Svem gniegovom Scerafinskòm Sceregu; za daar i pomòch gniovih Aposctolskih bojevah, i trùdah : za posctègnie Svetih miiſtah, s' karvju Iſſukarſtovom poſvechienih, a ſc' gniovom potvargienih, i za plachiu ſvim iſtih u iſtòm dilu pomochniikah, poslale neizmiirnò duhovno blàgo Boxje milòſti, i miloſardnih oprosctegniah, za dùſce xivih i màrtvih. Kojachieſe u ovom cslanku naſckii broitti, kakoſu u Sctampànim latinskim, i Talianskim Kgnigam (s) zabilixene; i kakomihije s' rukopiiſom zabilixene dao jedan naſc Redovniik, koije pria cſetiri dnèva iz Jeruzolima ovde u Budim ſtigao; i dajuchimi piiſmo rekao, daje ſva kojaſu u iſtom oprosctègnia, jedan viiran, varlo devot, i nauciſan cſovik, putujuchi po Svetoi zemgli, zabilixio, i u iſtoihi gniemu dao na 12. Marcza god. 1728.

654 I Nebuduchi iſta Svèta zemglia ni Sadà u Karſtianskom poſſidovagniu (darxechiu joſc Turcſin) vechie sàmo u devotom putovagniu : i to moxebit) oſſim pokaràgnia naſcih grihah, za kojeje puſtio Iſſukarſt pod Turcſina iſtu zemgliu, kakoje, govoriſe, ocſitovao Svetoi Brigitti) s' ottaiſtvom naſcègh ſadaſcgniegh xivota, koi nie na ovomu Sviitu u ſtàgniu, vech u putovagniu k' novomu Nebeskom gradu Jeruzolimu. Zatochiu broi Svih Svetih iſtè zemglie miiſtah, na koimſu oprosctègnia, razrediti s' nadpiſom razlikih putovagniah, koih u ſve ima dvadeſſet i peet. Dakle.

PUTOVAGNIE I.

Iz Grada Joppe, iliti Jaffè, k' Jeruzolimu.

655 JOppeje, iliti Jaffa onii Gràd, u Kojegaje morskom Illimanu Jona Prorok, bixechi od obraza Gòſpodinova, kadmuje zapovidio da igiè u Ninivu, pripòvidat zlocſinczem pokoru, metnuoſe na mòre. Od kòga do Jeruzolima imà oſſam miiſtah, na koimje oprosctègnie.

Pavoje.

Parvoje Gràd Rama, u komuje Kapela S. Nikodema. 2. czàrkva S. Ivana. 3. czarkva SS. 40. mucseniikah. 4. Gràd liida, i u gniemu czarkva S. Giùrgia. 5. Ograda iliti misto rogiegnia dobrògh razboiniika Dizmè. 6. czarkva SS. Makabeah mucseniikah, mucsenih pria Issukarsta, za zàkon Stàrii, pod spomenutim Kragliom Antiokom. 7. Czarkva S. Jeremie Proroka. 8. Dolina Terebinta. Na parvomje ovih miistah, tojest u Gradu Joppe, zarad uspomene onògh velikògh milostivogh csuda, koje ucsinii gospodin S. Jonom na moru, za spassegnie Ninivichianah, a josc vechma zarad onogh velikogh ottaistva, koje ukaza Issukarst Petru, Spustivsci prid gniega s' neba u istom Gradu jednu pogniavu punu Svakojakih xivinah, oprosctègnie puno svih grihah. A na Svakomu ostalih, tojest sedam pùtah, oprosct. od 7. god. i 7. csetard. Scto Skuppa csinii oprosctègnie od 49. gòd. i toliko csetard. Kojese *Koliko toliko pùtah* dobiiva s' ovim putovagniem u S. Zemgli.

PUTOVAGNIE II.

Po Gràdu Jeruzolimu.

NAipri, po Svidocsanstvu *Michael Angiela Boghiasco* (t) S' ulazegniem u Jeruzolim, na kojumu drago kapiu, dobiivaju pùtniiczi oprosct. od 40. god. i toliko csetard. a po Svidocsanstvu spomenùtom Jeruzolimskom oprosctègnie puno svi grihah, za parvii puut. ossim togà ima ovo putovagnie u gniemu 14. miistah, na kohimje oprosctègnie. 656

(t) *In Comp. Ind. c. 22.*

Parvoje czarkva prisvetogh nascegh spassiteglia, s' manastiirom parvim Rèda màle Brattje u Svetoi Zemgli. 2. Ottàr Dùha Svetoga u istoi czarkvi. 3. Ottàr naregiegnia, i odregiegnia prisvetogh Sakramenta, iliti Svetotainiisctva pricsesschiegnia. 4. Ottàr ukazagnia Issukarstova Svetom Tommi; obadva u istoi czàrkvi. 5. Czarkva S. Jakova vechiegh, Aposctola. 6. Czarkva prikazagnia *Præsentationis* blaxenè Diviczè Mariè. 7. Czarkva Salamunova; tojest kojuje Salamun ucsinio. 8. Misto, na Kòmje Issukarst poslii Svoga uzkarsnuchia rekao devotim xenam, kojesuga martva u grobu tràxile, *zdrave budte.* 9. Czarkva S. Tommè

Aposc-

Aposctola. 10. Tavnicza S. Petra Aposctola. 11. Czarkva S. Ivana Aposctola, na istòm mistu, na Kòmje biila kuchia gniegova ocza Zebedea. 12. Czarkva, ilitiKuchia Marie matere Ivana Marka Evangielisctè. 13. Kuchia Farìzea, u kojoije Issukarst oprostio Mandalini grihe. 14. Ribgniak, imenom *Piscina probatica*, u komuje Angieo Svakii dàn po jedan pùt zamuchivao vodu, i koibi parvii poslii zamùchiegnia u gniu doscao, ozdraviobi. Na parvie sedam miistah, tojest sedam pùtah, oprosctègnie puno svih grihah: a na ostàlim, tojest sedam pùtah, od 7. god. i od toliko csetardesniiczah. Scto u Sve Skuppa csinii oprosctègnie od 49. god. i od toliko csetard. kòmu primetnuvsci parvo od 40. god. i 40. csetard. biiva u sve od 89. god. i toliko csetard. Kojese s' ovim putovagniem dobiiva u Svetomu Gràdu.

PUTOVAGNIE III.

Po varhu Siona.

657 VArhje Siona bio Kùla boinà Grada Jeruzolima, na mistu naiviscèmu istòga, u kojoiseje tvàrdio protiva nepriategliom; i u istoij David Sastavio pisme duhovnè Psaltiira; i u gnioisu biile Kuchie Annè, i Kaifè velikih misniikah. Ossim togà ima na istom varhu 12. Svetih miistah.

Parvoje Czarkva Svetih Aposctolah na mistu poslidgnie gospodinovè vecsere. 2. misto iste vecsere. 3. misto na kòmuje ocsito doscao Duh S. Svarhu Aposctolah. 4. misto, na kòmuje Issukarst oprao ucsenikom noghe. 5. Misto na komuje bio grob Davida Kraglia. 6. Misto na komuje obran S. Mattia za Aposctola, na misto Jùdino. 7. Misto na komususe Aposctoli razdilili, i otiscli po Sviitu pripovidat zàkon Evangieoskii. 8. Gròb novii S. Stipana parvògh mucsenika. 9. Misto, na komusu xudie hotile uzeti, i bacziti tiilo blaxenè Diviczè Mariè, Kadsuga nossili na pokopagnie. 10. Misto, na komuje S. Petar grozno proplakao Sctoje Issukarsta zatajao, iliti zaniikao. 11. Misto, na komuje biila kuchia, u kojoije Divicza Maria, poslii Issukarstova uzascasschia na nebo, stajala, i umarla. 12. Misto, na Komuje biila Kapela, u kojoije S. Ivan Evangielisćta Gòspi missu govorio. Na dvamaje poslidgnim oprosctègnie

tègnie puno ſvih grihah. A biiloje i na trima pàrvim, aliſu Sada iſta na ottarii ſpomene iſtih miiſtah u czarkvi i manaſtiru ſpaſſiteglia u Gradu : koije manaſtiir naipri bio na varhu Siona, na miſtu poslidgnie goſpodinovè vecſere; ali buduchi, kadſu Tùrczi iznova oſciatili, i ogradili Jeruzolim, varh ſiona oſtao izvan bedena (Sctoje maiſtor, koije tako ogradu oſnovao, glavom platio, jergaje cſinio czar u czarigradu zato zadaviti) manaſtiirje bio uſſilovan od csèſtii teſckii Arabskii zlocſinſtva primiſtitſe, i prichi u Gràd, u kògaſu novu czarkvu, ucſinivſci u iſtoi za recſenih miiſtah posctègnie ottare, prineſcena iſtih puna oprosctègnia : kojaſu zato u gorgniem putovagniu brojena : a na iſtimje miſtii ondi, i na Svakomu oſtalih, do dvaju poslidgnih oprosctègnie od 7. god. i 7. cſetard. tojeſt 10. pùtah. Scto u ſve Skuppa cſinii oprosctègnie od 70. god. i toliko cſetard. koieſe ſvarhu dvajuh pùnih dobiiva s' ovim putovagniem na varhu Siona. A po *Michael Ang. Boglia ſco* od 103. onbo na 10. miſtu mechie oprosct. od 40. god. i od 40. cſetard.

PUTOVAGNIE IV.

Priko potoka Czedronskoga izvan Gràda.

658

POtok Czedronskii tecsè po Srid doline *Jozafat*, kojaje takki prid Kapiom Gràda Jeruzolima, u kojoichie bitti priſtoglie ſtraſcnoga sùdcza, kad dogie na Svarhſi Sviita Suditi xiivè, i màrtveh: (u) i s' ràzlogom, jer gdiſe zlo ucſinii, ondiſe sùdii i kàrà : a u dolinije Jozafata s' drughe ſtràne potoka Czedronskoga, Iſſukarſt izdan, uſachien, Svèzan, i s' mukam na mukke vechiè, i na Smart Kriixa povucſen. I ovo putovagnie ima takogier 12. Svètih miiſtah. 659

(u) *Jerem. 1. v. 15. Joel. 3. v. 2.*

Parvoje Iſta dolina Jozafat. 2. Potok Czedronskii. 3. Vartao Getſemana. 4. Miſto, na komuje Iſſukarſt oſtavio oſſam ucſenikah. 5. Miſto, na komuje oſtavio tri ucſenika, kadje otiſcao ocza ſvoga nebeskoga moliti. 6. Miſto, na komuje biila jedna maslina, u dvòru Anninom, za kojuje Iſſukarſt bio Svèzan. 7. Miſto, na komuje u dvòru Kaiſinom biila tavnicza, u kojoije Iſſukarſt onù nòch, kojuſuga uſatili, do dnèva zatvoren ſtajao. 8. Miſto, na komuje Iſſukarſt u vartlu Getſemanu do tri pùt zavrachiajuchiſe molio ocza nebeskoga, i s' karvjuſe znoio. 9. Miſto na Komugaje Judà himbeno

beno pogliubivſci, pridao xùdiom, i ucſeniczi pobigavſci oſtaviliga. 10. Miſto kod briga potoka, na komuje Iſſukarſt, vukuchiga prinemilo voiniczi, pao na jedan kamen, i u iſtomu oſtavio priliku ſvoih Svetih kolinah lakatah, i obraza. 11. Miſto, na kòmuje biila kuchia, i dvòr Anin. 12. Miſto na kòmuje biila kuchia Kaiſina. Na parvomje za parvii pùt, i na petima poslidgnim ovih miiſtah, tojeſt ſceſt pùtah, oproſctègnie puno ſvih grihah. A na ſvakomu oſtalih, tojeſt drugo ſcèſt pùtah, od 7. god. i od toliko cſetard. Sctο u ſve Skuppa cſinii oproſct. od 42. god. i od toliko cſetard. kojeſe ſvarhu punih dobiiva s' ovim putovagniem, u ſvètoi zemgli.

PUTOVAGNIE V.

Po putu xaloſnomu Kriixa u Gràdu.

660 Pùtje xaloſnii Krixa, s' koimje Iſſukarſt, odſugien na mukke i na ſmart Kriixa, proſcao, noſechi na ſvoih ragnienih plechii, niCſechi, i tuxechi pod gnim xaloſno, vechma od gliubavi, nego od boleſti, xaloſteechiga vechma ſcto gliudi, imajuchi u rukuh xivot vicſgni ſvoih dùſcah, duſcmanski mucſechiga, gubè; nego bolèſt, kojumu s' prinemilim mukam zadavauh. Ovii pùt nie vas u gràdu bio, buduchi tada Kalvaria izvan gràda biila. U Gràduje oſſam ſvetih miiſtah iſtòga, kojaſe s'ovim putovagniem pohodè. Svachieſe Skuppa kazati, i ſviuh oproſctègnia razgovetnie izbroiti doli u pogl. 4. kadſe oſſobito xaloſnii pùt popiiſce, i nácſin devòtògh po iſtom putovagnia dàde. Ovdi megiu to.

661 Parvoje Polacſa, i dvòr Pilata Sùdcza, s' oſtàlim u iſtom Svetigniam. 2. Czarkva, i kuchia iliti miſto fruſtragnia Gòſpodinova. 3. Nàſslon, iliti Pèrde, s' kogaje Pilàt Iſſukarſta fruſtrana ukazao xudiam, govorechi *evo cſovik*. 4. Polacſa i dvòr Hiruda Tetrarkè, iliti zapovidaocza Galilee. 5. Czarkva Svete Marie xalosnè. 6. Miſto, na Komuje Scimun iz Czirene bio uſilovan pomochi noſſiti Kriix Iſſukarſtu. 7. Kuchia S. Veronike, kojaje, kadje Iſſukarſt s' Krixem Krai iſtè Kuchiè proſcao, izaſcla prama gniega, i s' karpom ſvoje glàve ottarlamu popgliuan, i nagargien Boxanſtvenii obraz. 8. Vràta sùdczkà, na kojaſu tojeſt izvodili krivcze, koiſu na muke i na ſmarti odſugiivani. Na Svakomje cſetiriu parvii, tojeſt cſetiri pùta,

pùta, oprosćtègnie puno ſvih grihah. A na cſetirima oſtàlim, tojeſt drugà cſetiri pùta, od 7. god. i od toliko cſetard. Sćto u Sve Skuppa cſinii oprosćtègnie od 28. god. i od toliko cſetard. kojeſe s' ovim putovagniem u Svètom Gràdu dobiiva, ſvarhu punih ſpomenutih.

PUTOVAGNIE VI.

Izvan Grada, k' Iſtoku, po dolini Jozafat.

OVaſe dolina zovè Jozafat, od Jozafata Kràglia xudinskoga, kogaje u iſtoi grob: ali ne ſva, odniklebofe zovè dolina ſiloe: a planine koje raztavglia zovuſe: jedna, planina masliinah: a drugà Sion, na kojoije Jeruzolim. Po ovoi dolini ima ovo putovagnie 13. Svetih miiſtah. 662

Parvoje Czarkva B. D. M. u dolini Jozafat. 2. Grob iſtè Divicze u iſtoi czarkvi. 3. Grob S. Jozipa, u iſtoi. 4. Grob SS. Joakima, i Anè, roditegliah Diviczè Mariè. 5. Grob Jozafata Kràglia xudinskoga. 6. Scpiglia S. Jakova magniega, Aposćtola. 7. Grob S. Zakarie Proroka, koga ubiſce xudie megiu czàrkvom, i ottàrom. 8. Dolina Siloe, s' onim Gaatom, koiſe zovè *Natatoria Siloe*, u koije poslao Iſſukarſt sliipcza opratiſe, za progledati. 9. Miſto, na komuje Ixaia Prorok bio pripiiglien s' piilom darvenom. 10. Studenacz, iliti bunàr Nehemie Proroka, u koije Sakrivena vatra Svètà, kadje odveden u Perſiu u Suxagnſtvo pùk xudinski. 11. Buſſia, iliti Scpiglia, u kojuſuſe Sakrili Aposćtoli, kadſu Iſſukarſta xudie uſatili. 12. Aczeldama, iliti gniva loncſarska, kùpgliena na pokopagnie pùtniikah, za trideſſet Srebargniaka, za koje prodade Juda Iſſukarſta; Kojaſeje zato poslii prozvala gniva karvi. 13. Sdenacz, iliti bunar, na komuje, govoriſe, Divicza Maria, kadje s' malanim Iſſukarſtom dohodila iz Nazaretta u Jeruzolim na Svetkovinu, pràla iſtòga haglinicze. Na drugomje ovih miiſtah, tojeſt jedan pùt, oprosćtègnie puno ſvih grihah. A na ſvakomu oſtàlih; tojeſt dvanaeſt pùtah, oprosćtègnie od 7. god. i od toliko cſetard. Sćto u ſve Skuppa cſinii oprosćtègnie od 84. god. i od toliko cſetard. Kojeſe dobiiva s' ovim putovagniem u Svetoi Zemgli.

PUTOVAGNIE VII.

Po planini Masliinah.

663 OVaje planina mlogò posčtègnie od Iſſukarſta primila, jerje csèſto na gniu Boga moliti uzhodio, i iſtè zemgliu s' karvju Svojom znojechiſe natopio, na gnioiboje bio vartao Getſemana: i Sdarxii ſedam Svètih miiſtah, kojaſe s' ovim putovagniem pohodè.

Parvoje iſta planina. 2. Na komuje S. Stipàn bio Kamenovan. 3. Na komuje B. D. M. Sidila, i Boga molila. 4. Na komuje S. Stipàn naipri bio zakopan. 5. Na komuje S. Tomma primio pojàs od Divizè Mariè, poslii iſtè na Nebo uzaſcaſſchia. 6. Na komuje Iſſukarſt pogledavſci na Gràd Jeruzolim, proplakao ſvarhu gniega. 7. Mooſt priko potoka, iliti jarka Czedronskoga. Na Svakomu ovih miiſtah, tojeſt ſedam putah, jeſt oprosčtègnie od 7. godiinah, i od toliko cſetardeſniiczah, Sčto u ſve Skuppa cſinii opprosčt. od 49. god. i od toliko cſetar. kojeſe Svakii pùt, tojeſt toliko, kolikoſe pùtah pohodę, dobiiva s' ovim putovagniem, u S. zemgli.

PUTOVAGNIE VIII.

Takogier po planini Masliinah.

664 OSſim izbrojenih, ima oſſam drughih Svetih miiſtah na planini masliinah. Parvoje, na komuje Iſſukarſt digaoſe ſa zemglie, kadje nakon 40. dànah, poslii Svoga uzkarſnuchia od martvih, poſcao ocſito, prid ſvim mlosčtvom Svetogh Skuppa, u slavu nebesku, u drusčtvu Svetih Patriarkah, i Prorokah, i oſtalih pràvednih, kojeje iz Kriila Abramova izveo. 2. Kojeſe zovè *gliudi Galiglieani*; na komuſu tojeſt zablenutom u viſſinu za Iſſukarſtom mloscтvu ukazalaſe dva cſovika u biilo obucſena, i rekla: *Gliudi Galiglieani Sčto ſtoiite gledajuchi u nebo &c.* 3. Na komuſu Aposčtoli ſaſtavili Katolicſansko virovagnie. 4. Na komuje Iſſukarſt molio, i ucſenike Boga moliti ucſio. 5. Grobnicza Prorokah. 6. Na komuje Iſſukarſt naviſtio Gràda Jeruzolima razruſcegnie, i Sviita Skoncſagnie. 7. Scpiglia S. Pelagie pokorniczè. 8. Na komuje Gòſpa s' jednom grànom palme primila od Angiela naviiſſchiegnie Svoga poſcaſſchia s' ovoga Sviita. Na Svakomje ovih miiſtah, tojeſt

jest ossam pùtah, oprosčtègnie od 7. god. i od toliko csetard. Komu primetnuvsci deveto misto; tojest gdie Issukarst ucsio, i pripoviidao ossam blaxenstvi; gdie takogier oprosčtègnie od 7. godiinah, i od toliko csetard. biiva u sve oprosčtègnie od 63. god. i od toliko csetard. A po *Michael Ang. Bogliasco*, od 96. jer on na ossmomu mistu mechiè oprosčtègnie od 40. god. &c. Kojese s' ovim putovagniem dobiiva na planini Masliinah.

PUTOVAGNIE IX.

Iz Jeruzolima k' Betanibi, i k' Betsagi.

BEtaniaje vechmà proglascena od milosti Issukarstovè, i od Svetignie Svoih gospodarah (bilaboje basčtina SS. Lazara, Martè, i Mandalinè) nego od lipotè, i velicsinè mista, buduchi biila malano, i humiglieno misto; alie mlogo pùtah biilo Gostionicza Privisokogh, od gliubavi ponixenogh, koigaje s' trubgliom Svetogh Evangieglia po Svem Sviitu razglasio, i s' mloghii csudessi Svoje milosti csudnovato ucsinio, ucsinivsci k' gniemu Kraglievskii pùt od Svega Sviita, posvetivsci na istomu ossobito trinaest miistah. 665

Parvoje, izlazechi iz Jeruzolima, Kapia iliti vrata zlàtnà istoga, na Kojaje Issukarst, jascuchi na czvitnù Nedigliu uniscao u Jeruzolim, steruchi po putu pod gniega pùk svoje hagline, a dicza lomechi, i nosechi zelene gràne, i pivajuchi prid gnim : *Benedictus qui venit in nomine Domini*, *O Sana filio Davit.* 2. Grob S. Lazara, iz kogagaje Issukarst nakon csetiri dneva xiiva izvadio. 3. Poglie, na komuje Issukarst proklevsci osuscio smokveniczu. 4. Kuchia Scimuna gubavoga, u Kojoije Maria Mandalina proliila maast pridràgu na glavu Issukarstovu. 5. Kasčteo, iliti ograda (Kasčteoboje misto malano ogragieno, kako tomacsii *Calepinus*) Lazara, bratta Màrtina, i Mariè Mandalinè. 6. Istii Kasčteo Betanie. 7. Kuchia Mariè Mandalinè. 8. Kuchia Màrtina, obadvè u istom Kasčtelu. 9. Misto megiu istim kuchiam, na kòmuje rekla Marta Issukarstu : *Gòspodine dasi ti bio ovdi*, *brat moi nebi bio umrò.* 10. Bunàr iliti studenacz Màrtin. 11. Kamen Betanie, na komuje sidio Issukarst. 12. Kascteo, koise sad zovè *Castellum contra vos*, Sčtoje tako Issukarst rekao, kadje ucsenike u gniega poslao, da dovedu Mazgu s' xdribetom, na 666

 kojoi-

(x) *Matt.* 21. 2. kojoichie u Jeruzolim ujaſciti. (x) 13. Miſto Betfagie, na komuje Iſſukarſt uzjaſcio.' Na dvamaje parvim, tojeſt dva pùt, oprosctègnie puno ſvih grihah: a na Svakomu oſtalih, tojeſt jedanaeſt pùtah, oprosctègnie od 7. god. i 7. cſetard. (Michael Angelus Bogliaſco mechiè na poslidgniemu oprosct. od 15. god. i toliko cſetard.) Scto u ſve Skuppa cſinii oprosctègnie od 77. god. i od toliko cſetard (apo Michael Angielu od 85.) kojeſe dobiiva s' ovim putovagniem u S. zemgli.

PUTOVAGNIE X.

K' slavnomu Grobu Iſſukarſtovu.

667 KAlvariaje, i Grob Iſſukarſtov, u vriime mukè iſtoga, biila izvan Grada Jeruzolima, alie ſada ſve u Gradu, u czàrkvi velikoi iſtogh groba, jerje Jeruzolim poslii kakoga razhoriſce Riimski Czeſſari Veſpazian i Titus, po prorocſanſtvu Danielovu, i Iſſukarſtovu, koije placſuchi ſvarhu gniega rekao: *Dòcbicbie vriime, Kadcbiete nepriategli tvoi obaſtarti, i obkoliti s' jendekom, nitticbie kamen na kamenu u tebi oſtaviti.* Sctoſeje dogodilo nakon cſetareſt i nikoliko godiinah poslii gniegove ſmarti, a nakon 81. poslii porogiegnia. Poslii togaſeje rekko Jeruzolim primiſtio: i kadſuga Tùrczi iz nova oſnovàli, s' pomgniomſu ſva oſſobità i poglavità miſta Iſſukarſtove uſpomenè u gniega zatvorili: Zatoje, rekko gori, maistor toga oſnova glavu izgubio, Sctoje varh Siona na dvoru oſtavio. Ovo dakle putovagnie ima 18. Svetih miiſtah, koja, pohodechi Grob Iſſukarſtov, nahodii.

668 Parvojè Kapela, na miſtu, na komuſeje Iſſukarſt poslii ſvòga uskarsnùchia ukazao naipri od ſviuh Diviczi Marihi. 2. Stùp u iſtoi Kapeli, pri komuje bio fruſtran. 3. Varh Sveti Kalvarie, na komuje bio ràzpèt, i propeet. 4. Miſto na komuje na Kriixu dighnut, i Kriix usàgien bio, i on na iſtomu umro. 5. Kamen na komuje martav pomazan bio s' miriſii. 6. Grob gniegov slavnii. 7. Miſto gdie S. Jelina iskopala, i naſcla Kriix gniegov. 8. Kapela iſtè Svetè Jelinè. 9. Scpiglia, u kojuje Iſſukarſt zatvoren bio, dokſumu Kriix opravili. 10. Kapela na miſtu, na komuje porùgan, i pogargien bio. 11. Kapela S. Longina, koimuje s' uliczom parſa otvorio.

12.

12. Kapela na mistu, na komusu voiniczi odichiu gniegovu razdilili, i za nescivenu gniegovu haglinu xdribi mechiàli. 13. Kapela na mistu, na komuje nascasta glava parvogh ocza Adama. 14. Misto na komusu stajali znanczi i rodiaczi Issukarstovi, iz daleka gladajuchi, kadsuga propinali; i gdisu stajale xene kadsuga mazali. 15. Misto, s' kogasu xene na Grob gniegov gledale. 16. Misto, na komuseje Issukarst u priliki vartlara ukazao Mandalini poslii uskarsnuchia. 17. Grob Jozippa iz Abarimatie. 18. Misto u Gradu na komuje biila Kuchia Farizea, u kojoije Mandalina pokorna traxèhi nascla Issukarsta. Na Svakomje parvi ossam miistah, tojest ossam pùtah, oprosctègnie puno svih grihah : a na Svakomu ostalih desset; tojest 10. pùtah, oprosctègnie od 7. god. i 7. csetard. Scto u sve Skuppa csinii oprosctègnie od 70. god. i od toliko csetard. kojese dobiiva s' ovim putovagniem na Kalvarihi u Jeruzolimu.

PUTOVAGNIE XI.

Oko czarkve prislavnoga Groba Issukarstova.

PRemdaje czarkva groba Issukarstova, kojuje ucsinila Jelina czessaricza, varlo velika, nisctanemagnie ne zafachia sva mista, kojasu s' ottaistvii mukè Issukarstovè, i stàroga zàkona na Kalvarihi posvechiena, bivscihi sedam izvan istè, alisu sva u istè izvanskoi ogradi, pod Kgliucsem Turskim, koii darxii Aga Jeruzolimski vladalacz, josc od vrimena Siksta V. Pàpe, koije, govorise, svu pomgniu bio metnuo, da Grob Issukarstov iz Jeruzolima u Riim donese, kakoje i Skale dvòra Pilatova, po koimaje prid istòga Issukarst vogien, donio. I jurveje bio odkopan, i odpiiglien; ali pria negosuga odvalili, Tùrczisu spravu poznali, i poslii velikè globè, chilit na vràta metnuli : ne od devocziona (premda ni brez ossobitè, sassvom prilikom, voglie Boxje) vechie od lakomosti, zarad velika dohotka iz Karsschianluka, za posctènie istoga; kojuje Garcskà, i Hermenska nenavidòst u vechiu pakost metnula, jerje davsci blago opravila, da i gniezina odmetniisctva, i odpadniisctva slughe pustii u grobu Issukarstovu stajati; koii i danascgni dàn u gniemu stojè; i ossim pogardè, koju Svetigni mista csinè, csèsto, vechma nego Tùrczi, slùghe pràvè Svetignie, màlu Brattju zlobbè, koi vechi dio istè czarkve darxè. 669

U ogra-

670 U ogradi dakle oko czarkve Groba 1. voje Sveto misto Kapela B. D. M. i S. Ivana Evangielisćtè, u kojoisu Skale, iliti listve *kamenite*, po koimaseje nikada uzlazilo na Kalvariu. 2. Kapela SS. Angielah. 3. Kapela S. Ivana Karstiteglia. 4. Kapela S. Mariè Mandalinè. 6. Misto na komuje Abram hotio prikazati na posvetelisćte Bogu Svoga Siina Ixaka. 6. Misto, na komuje Velikii Misnik Melkisedek, kadje Abram razbio csetiri Kraglia, i osslobodio od istih suxagnstva svoga bratucseda Lota, i ostàle zarobglienè od obranoga pùka, prikazao Bogu na posvetilisćte kruh, i vino, i dao od svega Abramu dessètak. 7. Misto i darvo, na komuje Abram, csuvsci glàs iz neba, da nekoglie Ixaka, obazrivscise vidio ovna za istò darvo s' rogovii zapèta, kogaje saxegao Bogu na posvetelisćte na misto Ixaka. Na Svakomje ovih miistah; tojest sedam putah, oprosćtègnie od 7. god. i od toliko csetard. Sćto u sve Skuppa csinii prosćt. od 49. god. i od toliko csetard. kojese s' ovim putovagniem dobiiva kod S. Groba.

PUTOVAGNIE XII.

Iz Jeruzolima k' Svetom Gradu Betlemu.

671 BEtlem Grad Davidov, u Judihi, naipriseje zvao *Ephrata*, kògaje Jakov Patriarka, pàsuchi kod gniega ovcze, prozvao Bethlemom, tojest kuchiom kruha; tobo, iztomacsivsci, zlamenuje ime *Betlem*; Sćtoje s' ottaistvom kruha nebeskoga, koiseje ondi rodio, tojest Issukarst nasc Gòspodin, recseno. U istomuseje rodio, i umro Kragl David, premdaje u Sionu ukòpan; a *Jesseje* gniegov otacz i ukopan u Betlemu: gdisc i grob Rakele Xenè Jakova Patriarke nahodii. Dalekoje Betlem od Jeruzolima scèst miigliah, a od Joppe, gdi naipri mechiuh nogu na S. zemgliu pùtniiczi, 40. miigliah. Do gniega od Jeruzolima ima ossam Svetih miistah.

672 Parvoje Kùla S. Simeona stàrcza. 2. Terebint B. D. Marie. 3. Bunàr iliti studenacz Svetih triu Kragliah. 4. Misto zvàno S. Ilia Prorok. 5. Misto, na kojeje prineo Angieo Abakuka Proroka, s' rucskom u rukuh, daga dàde Danielu Proroku u Jami lavskoi. 6. Kùla iliti kuchia Jakova Patriarke. 7. Grob Rakele. 8. Grad Betlem. Na Svakomu ovih miistah, tojest 8. putah, jest oprosćtègnie od 7. god. i 7. csetard.

csetard. Sčto u sve Skuppa csinii oprosčtègnie od 56. god. i od toliko csetard. kojese dobiiva s'ovim putovagniem u S. zemgli.

PUTOVAGNIE XIII.

K' Sčtali Betlemskoi iliti k' mistu porogiegnia Issukarstova.

SCtalaje Betlemska, u kojoseje rodio Issukarst odkupitegl Sviita, 673
i Kragl vicsgnie slavè, biila jedna Scpiglia u kamenu, izvan gràda, u kojususe Skupgliali u vecser Pastiri s'svoima stadii: kojaje toliko hargiava, i pogardna biila, da i onda kadje naivechi Skup u Betlemu bio, zarad velikè nàloghe od svih stranah na popisagnie, kojeje zapovidio bio Očtavian Riimski Czessar: ni ondaju rekko nie bio nikko ni za konak xivinah uzeo: ali Jozip, i Divicza Maria, nosèchi u utrobi xivoga Boga, nie nego ondi konak imat mogla, nakon pèt danah tescka i trùdna puta iz Nazaretta, ottiravscihi necsovicsno s' vràta, i istii znanczi; jer lakomòst, u sgoddi dobiitka, neima drugogh znancza ossim nòvcza, za kojega gliubav, kako csesto kuscagnie ucsii, i Bogu hator izgubii. Jozipu dakle i Diviczi Marihi, obascavsci, kako bilixii *Soror Maria de Agrida*, viscè od pedesset kuchiah, traxech zaludu konaka csak do csetiri ùre nochi, vagliaↄloje u recsenu sčtalu izachi, i ondi u xivinskii jasla Boxanstvenom svom Porodu koliivku pripraviti, da gliudczkii nàrod pristane s' oholim Nabukodonozorom kao voh Siino jisti, koije pristao gristi, kadje Siina Boxjega u jasla na Siinu prid sobom vidio lexati. Ovo dakle poboxno putovagnie ima 12. Svetih miistah, na koimasu Boxja oprosčtègnia.

Parvoje Sckula S. Jerolima. 2. Czarkva B. D. Mariè. 3. Czarkva S. Katarinè D. i mucsenicczè. 4. Sčtala, iliti Scpiglia porogiegnia Issukarstova, gdie sada manastiir màle Brattje obsluxitegliah. 5. Misto Jassalah, u kojeje Issukarst rogien poloxen. 6. Misto na komusumuse u istoi sčtali poklonili Istocsnii Kràgli. 7. Kapela S. Jozippa. 8. Grobnicza SS. Mladinaczah mucseniikah. 9. Molitvenicza S. Jerolima. 10. Grob istògh S. Jerolima. 11. Grob S. Paulè, i Eusčtokie gniezine Kchieri. 12. Grob S. Euscbia Abbata. Na 3. 4. 5. i 6. ovih miistah, tojest csetiri pùta, jest oprosčtègnie puno svih grihah: a na Svakòm ostalih, tojest 8. pùtah, jest oprosčtègnie od 674

od 7. god. i od toliko cſetard. Sċto u Sve Skuppa cſinii oprosċt. od 56. god. i od toliko cſetard. kojeſe s. ovim putovagniem dobiiva, igiuchi iz Jeruzolima k' Betlemu.

PUTOVAGNIE XIV.

Oko Betlema.

675 OVo putovagnie ima oſſam Svetih miiſtah, na koimaje oprosctègnie. 1. voje Scpiglia Blaxenè Diviczè Mariè, ili czarkva Svetoga Nikolè. 2. Manaſtiir Svetè Paulè. 3. Miſto, na komuſu Kràgli izgubili zvizdu, kojahije iz Iſtoka dovela u Betlem. 4. Sello Paſtiira, koimaſu Angieli naviiſtili porogiegnie Iſſukarſtovo. 5. Czarkva Svetih Angielah, na miſtu na kòmuſu naviſtili Paſtiirom porogiegnie Iſſukarſtovo. 6. Gràd Tekua. 7. Pùſtignia imenom Engaddi, u kojoiſu biili vinogràdi Davidovi, koih grozdu prilikuje zarucſnicza duhovna Svòga dragoga. 8. Manaſtiir Svetoga sàve, iliti Sabbè Abbata. Na pètomje ovih miiſtah; tojeſt *jedan* pùt, oprosċtègnie puno ſvih grihah. A na ſvakom oſtalih; tojeſt *ſedam* pùtah, oprosċtègnie od 7. godiinah, i od toliko cſetardeſniiczah. Sċto u ſve Skuppa cſinii oprosċtègnie od 49. godiinah, i od toliko cſetardeſniiczah, kojeſe s' ovim putovagniem dobiiva oko Betlema u Svetoi zemgli.

PUTOVAGNIE XV.

Iz Betlema na Barda Judie, iliti Judææ.

676 KAdje Divicza Maria Zacsèla Iſſukarſta, od iſtogaje Angiela, koijoije naviiſto upuchiegnie Siina Boxjega, razumila, daje Elizabeta gniezina rodicza jurve od ſcèſt miſsèczii trùdna s' Svetim Ivanom Karſtiteglìom: i barzo za tim imala zapoviid od Boga, daju ottigiè pohoditi, kojaje ſtajala u Gràdu *Jùdi* Judie, iliti Judææ, koije bio daleko od Nazaretta oſſamdeſsèt miigliah Ţalianskii, priko osċtri Bàrdah: nisċtanemagnie nieſe Divicza Matt uplaſcila, ni od duglinè, ni od osċtrinè pùta, vechie barzo onamo pohitila; tojeſt cſetvartii dan poslii zacſechia riicſii Boxje u Svojoi utrobi, s' Svetim Jozipom Zajedno, uzamſci za pomoch putovagnia sàmo jednogh

nogh magarcza, na komuje Divicza Maria Jaſcila, a Jozipga vodio, nektiuchi nighda priſtati na gniezine moglbe, da redom jaſcuh. Ovoje biilo parvò putovagnie upuchienè Riicſi Boxje na zemgli, od kòga govorii czarkovniik : *Ecce iſte venit ſaliens in montibus, tranſiliens colles*; tojeſt: Evo ovii igie pegniuchiſe na planine, i prilazechi Bardah. U ovom putovagniu niiſu jednako primillù Diviczu Matèr, kako ſvidocſii *Soror Maria de Agrida*, ſvi docſekivali u goſtionicze; alije ona ſvim jednako miloſti cſinila, i oſſobito slavnu uſpomenu iſtim Bardom dàla, ucſinivſci na iſtim s' iſtim pùtom mloga cſudeſſa, za cſetiri dneva, kojeje do Elizabete putovala. Na kòm pùtu ima ſedam ſvetih miiſtah, kojaſe s' ſadaſcgnim devotim putovagniem pohode.

Parvoje Bunar, iliti vrilo S. Fillippa Apoſctola, na komuje to- 677
jeſt iſtii Apoſcto Karſtio Aduma Kandaczè Kragliczè Etiopskè. 2. Barda Judiè. 3. Puſtignia i Scpiglia S. Ivana Karſtiteglia, u kojoije pokoru cſinio, i pripovidao. 4. Kuchia Zakariina, u kojuje uniscla Divicza Maria, i u iſtoi Elizabetu pozdravila. 5. Czarkva na miſtu, na komſeje rodio S. Ivan Karſtitegl. 6. Miſto, na komuje progovorio Zakaria, i rekao : *Ivanje ime gniegovo*, i ſaſtavio onu duhovnu Popiivku *Benedictus Dominus DEus Izrael* : Blagoſovglien Goſpodin Bògh Izraelskii. (y) 7. Czarkva S. Kriixa; tojeſt miſto, na komuje uſicſen Sveti Kriix. Na pètomje ovih miiſtah, tojeſt jedan pùt, oprosctègnie puno ſvih grihah. A na ſvakomu oſtalih, tojeſt Scèſt pùtah, oprosctègnie od 7. god. i 7. cſetard. Scto u ſvę Skuppa cſinii oprosct. od 42. god. i od toliko cſetard. (A po *Michael Ang. Bogliaſco* od 55. jer on na 7. miſtu mechiè oprosct. od 20. god. i od toliko cſetard.) kojeſe dobiiva s' ovim putovagniem u Svetoi zemgli.

(y) *Ex comp. Ind. Mich. Ang. Bogl. c. 22.*

PUTOVAGNIE XVI.

Iz Jeruzolima u Kasteo imenom Emaus.

OVo putovagnie ima Scèſt Svetih miiſtah, na koimaje Boxje 678
oprosctègnie. 1. voje Miſto, na komuje Iſſukarſt trechi dàn poslii ſvoje ſmarti, pridruxioſe, u priliki pùtniika, dvama ucſenikom, koiſu, vrachiajuchiſe doma, ſumgniechi razgòvaraliſe od uſa-

 gnia

gnia, kojesu u gniemu imali. 2. Kassteo Emaus, i Kuchia *Kleofè*, jednoga od dvaju sumgnivaczah, u kojoije Issukarst, razlo*mivsci* kruh, od istih poznan bio. 3. Grob Svetoga Samuela Velikoga *mi*sniika, i Proroka, na planini Ephraim. 4. Bunàr, iliti vrillo istògh Svetògh Samuela. 5. Grobnicza Sùdaczah Izraelskih. 6. Grobnicza Kragliah Izraelskih. Na drugomje ovih miistah, tojest jedan pùt, oprosstègnie puno svih grihah. A na Svakom ostalih, tojest scèst pùtah, oprosstègnie od 7. godiinah, i od toliko csetardesnii-czah. Ssto u sve Skuppa csinii oprosstègnie od 42. god. i od toliko csetard. kojese s' ovim putovagniem, u svètoi zemgli dobiiva.

PUTOVAGNIE XVII.

Iz Jeruzolima k' Jordanu.

679 JOrdanje riika s' mlogo csudèsah milosti Boxje u Stàromu i u novomu zàkonu slavna. Priko gnieje Bògh Svemoguchi, vodechi pùk svoi u zemgliu obechiagnia, priveoga s' suhim nogama, *raztavivscise* vode kao u moru czarglienome, kadgaje izveo iz Egipta: *i* kadsu na dnu istè u Sriidi biili, zapovidio da uzmu dvanaest Kamenovah, i metnuhi u Sckrigniu Zàkona, za Svidocsanstvo, dahije s' suhim nogama priko gnie priveo. I u gnioije Issukarst Karssten bio. A pocsetakje istè riike pod planinom Libana, iz pod koje izticsè na dva vrilla, koihse jedno zovè *Jor*, a drugo *Dan*; kojà Sastavivscise csinè Jordan. Tecsè priko Jezera Genezaret, i uticsè u Riiku *Asphaltite*; nisstanemagnie ime svoje ne gubii. Od Jeruzolima dakle do Jordana ima ossam svetih miistah, kojase s' ovim putovagniem pohodè.

680 Parvoie Bunar, iliti vrillo Svetih Aposstolah. 2. Planina Svèta Gospodinove Korizme, u kojoije tojest Gospodin postio. 3. Gràd Jerik. 4. Kuchia Zakea ocsitnika. 5. Kuchia Elizea Proroka. 6. Czarkva Svètogh Jerolima, u jednoi pùstigni. 7. Czarkva Svètogh Ivana Karstiteglia. 8. Istà Riika Jordan, i misto, na komuje Issukarst Karssten. Na drugome, i na osmome ovih miistah, tojest dva pùt, jest oprosstègnie puno svih grihah. (z) A na Svakomu ostalih, tojest peet pùtah, jest oprosstègnie od 7. god. i od toliko csetard. Ssto u sve

(z) *Etiam ex Comp. ut supra.*

u ſve Skuppa cſinii oprosčtègnie od 35. god. i od toliko cſetard. Kojeſe s' ovim putovagniem u Svetoi zemgli dobiiva.

PUTOVAGNIE XVIII.

Iz Jeruzolima u Ebron.

EBron (koiſeje nikada zvao *Eleutheropolis*, i *Arbee*, a Sada obicſai- 681
nim nàcſinom, u Arabskii Jezik, *Gallil*) Grad Judie u Paleſtini, slavan na mlogo miiſtah u piiſmu Svetomu ſtàroga zàkona: kod kogaje dolina, iliti poglie Mambre imenom, takogier u piiſmu Svètomu mlogo slavglieno; kojeſe zato drughda i dolina Ebron u iſtomu piiſmu zovè. Bioje naipri Gràd poglavitii Filisčtea: a poslii slavan s' priſtogliem Davidovim, koije razbivſci i nadobivſci Filesčtee, ſedam godiinah u gniemu Kraglievao ſvarhu Kolina Jùdina i Beniaminova; pak zatim, kadſu ſva kolina Sinòvah Izraelski gniemuſe podloxilà, Priiſtoglie Svoje u Jeruzolim prineo, od Kogaje Ebron dvadeſſet Talianskih migliah daleko. Igiuchi dakle iz Jeruzolima u Ebron, nahodiſe 6. Svetih miiſtah, kojaſe s' ovim putovagniem pohodè.

Parvoje Sello imenom B. D. Marie. 2. Dolina, iliti Poglie 682
Mambre, i miſto na komuje Abram Patriarka tri Angiela, u priliki gliudczkoi triu pùtnikah, vidio, a jednomſe poklonio, s' ottaiſtvom vire Boxje Katolicſanske Evangieoske, kojaſe trima Boxanſtvenim ſobſtvom u jednom Boxanſtvu Klagnia. 3. Miſto, na komuje Abram Patriarka tri recſenà Angiela pod ſvoju cſergu primio, i kao pùtnike izpokoio, i iſtiimu obechiàli, dachie Scara zacsèti, i roditimu Siina, kakoſeje i dogodilo, premdaſeje Scara tada, naſmiavſciſe, narugala, i rekla : *Scaralichie Baba Abramu Siina roditi*; jer nieznala kohim to naviſſchiuje. 4. Gràd Ebron. 5. Scpiglia dvoſtruka, kojuje Abram Kupio od Efrona Poglaviczè nàroda Heth, za grobniczu Scàri xeni ſvojoi, Sebii, i Sinovom ſvoim: i u iſtoije ukopana biila, Scara, on, Ixak, i Jakov. 6. Gniva, iliti poglie Damaſczensko, na komuje Bògh Svemoguchi ſtvorio od zemglie Adama parvògh cſovika. Na Svakomje ovih miiſtah; tojeſt ſcèſt pùtah, oprosčt. od 7. god. i od toliko cſetard. Sčto u ſve Skuppa cſinii oprosčt. od 42. god. i od toliko cſetard. kojeſe s' ovim putovagniem dobiiva u Svetoi

toi zemgli. Na 6. mistu, Michael Ang. Bogliasco mechiè oprost. od 10. god. i od toliko csetard.

PUTOVAGNIE XIX.

Iz Judie u Galileu, do Gràda Nazaretta.

683 NAzaretje Gràd Palestinè u Galilei, sedam Talianskih miigliah daleko od Planine Tabora, a 12. od Gràda Naim. U gniemuje Issukarst proveo svoje ditinstvo, i Diviczase Maria u gniemu rodila; ondibojoije biila ocsina Kuchia, premdajoije Matt. S. Anna biila rodom iz Betlema. U gniemuje od Angiela Gabriela pozdravgliena biila, i Issukarsta zacsèla: Kogaje pozdravgliegnia, i zacsèchia Kuchia S. Jelina Czessaricza s' velikom czarkvom ogradila. Ali bivscise godinè Issukarst. 1291. sve Karstianskè poglavicze megiu sobom zaujile, i vas Karstianluk s' tesckim voiskam smutile, na veliku Stetu virè, i zàkona Evangieoskoga; jer Bendakàr, Egipacskii Sultan, nie tu sgodu, za koju Turczi vazda molè, propustio, vechie takki digao golemu Sillu, i ossvoio Tripolu, Antiochiu, u Sirihi, i Ptoleimadu u feniczihi, Gradove (u koimaje ossobito tada vira Svèta u Istoku czvala) i s' takim duscmanstvom obsluxiteglie, i slughe zàkona potukao, i protirao, dasu sva Svèta mista u Istoku 18. godiinah, brez i jednogh Karstianskògh obsluxègnia postègnia, u Turskom Suxagnstvu plakala. Tadaje rekko Bògh Svemoguchii, recsenu Gòspinu Kuchiu po rùke Angielah, iz Srid velikè czarkve s' temegliom izvadio, i iz Nazaretta odnioju u Dalmacziu, na zemgliu Nikole Frangipana Harvaczkoga Bàna, kojaje sàma tada u zapadu miirna biila: i metnuoju na Planinu Tarsat, kod Gràda Riike, ukrai Mòra Adrianskogh, u istogh gospodina dobru, darxave *Modrussa*, istè god. a 10. dàn Maja, u subotu, buduchi Papa Nikola IV. Reeda S. O. Franczescka; a Czessar u Istoku, *Andronicus*; a u zapadu *Rudolphus* I. ovoga imena, i parvii od sadascgniega Karla VI. Kuchiè: a Macxarskii Kragl Ladislaus ovoga imena III. Pak opet od onuda nakon 3. god. i 7. misseczii; tojest god. 1294. Missècza Decembra, 10. dàn istòga, koije takogier subota bio, prineoju u Latinsku zemgliu, i metnuo na jedan varh kod Grada Rekanati: I opet ondi u tri godine tri pùt primisschiao; pak naiposlii temegljoi u Loretu utvar-

utvardio, buduchi da vechie pet ſtotiinah godiinah ondi u velikom posſtègniu, i devoczionu ſvega ſviita ſtoii. Igiuchi dakle iz Judie u Galileu, do Grada Nazaretta, ima 16. Svetih miiſtah, koiaſe s' ovim putovagniem pohodè.

Parvoje Makmas, gdie jedna czarkva B.D. Marie. 2. Bunar, iliti 684
ſtudenacz Samaritankè, i Basſtina Jakova Patriarkè. 3. Gràd Sikar. 4. Miſto, na komuje odſicſena glàva S. Ivanu Karſtitegliu, gdie jedna iſtòga czarkva. 5. Jamnia, iliti Gemnen, Sello Samarie. 6. Gràd Naim. 7. Planina Svèta Tàbor. 8. Gràd Nazaret, u kòmuje czarkva Gabrielova Gòſpi Naviſſchiegnia, kojuje ucſinila S. Jelina czeſſaricza, kako gori rekko: i na iſtomje miſtu ſada manaſtiir màle Brattje obsluxitègliah. 9. Kuchia S. Jozippa zarucſnika B. D. M. 10. Bunàr, iliti ſtudenacz Iſſuſov, i Divìczè M. gdie czarkva S. Arkangiela Gabriela. 11. Czarkva, kojaſe zovè S. Maria od ſtraha, i dartagnia. 12. Tarpeza Goſpodinova. 13. Odſik s' kogaſu xudie Iſſukarſta ſunovràt turili. 14. Planina, na koju uzneſſe diavao Iſſukarſta, napaſtujuchiga, i ukazamu Kraglieſtva Sviita, obechiajuchimu ſva dati, akomuſe poklonii. 15. Ulicza, i Kuchia, gdiſuſe rodili Zebedeo, i gniegovi ſinovi Jakov vechii, i Ivan Evangielisſta. 16. Czarkva S. Annè, na miſtu gdie biila Kuchia iſtè, i gniezina zarucſniika Joakima, u kojoiſeje zacſela, i rodila B. D. Maria. Na 2. 6. 7. 8. i 9. ovih miiſtah, tojeſt peet pùtah, jeſt oprosſtègnie puno ſvih grihah. A na Svakomu oſtalih; tojeſt 11. pùtah, oprosſtègnie od 7. god. i od toliko cſetardesniiczah. Sſto u Sve Skuppa cſinii oprosſtègnie od 77. god. i od toliko cſetard. A po *Michael Angielu Bogliaſco* od 80. god. i 100. cſetard. onbo na 15. miſtu mechiè oprosſtègnie od 10. god. i od 30. cſetard.

PUTOVAGNIE XX.

Iz Nazaretta do Pottoka Jakovglieva, i Moſta na Jordànu.

POtok, ili bogliè, Prùd Jakovglieva (*Vadumboſe* zovè voda, ilmu 685
morskà, ili Riika, ili kakomuſe dràgo drugacſie zvàla, Kojaje tako pliitka, daſe moxe prigaziti) jeſt ono miſto Riike Jordana, na komujuje Jakov Patriarka, vrachiajuchiſe u zemgliu Svòga rogiègnia, iz Mezopotamie, od Svoga Taſta Labana, i vodechi Sobom dvi

dvi xene Svoje, Liu i Rakelu, i jedanaest Sinòvah, s' mlosctvom velikim ovaczah, dèvah, i drugogh imagnia, s' koimgaje Boogh Svemoguchi obilno blagosovio bio; prigazio. I Prudseje gniegova prozvala, zarad csuda Boxje milosti, kojeje sc' gnim ondi Boogh ucsinio : kadje tojest, stigavsci ondi, i bojechise Svoga bratta Exauna, koimuje priotteo blagosov od ocza, poslaomu, daga utiscii, darove od Svega Svoga imagnia. Za tim, priko noch, pria zorè, poslao prid sobom priko vode sve svoje imagnie, a on ostao sàm za vodom, da u miiru Boga molii, i priporucsimu, daga osslobodii od rukùh bratta Svòga Exauna : koigaje barzo usslisсao, i poslaomu Angiela, koiseje do jutra sc' gnim ondi harvao, i nemoguchiga nadobiti, udarioga po steghna xili, kojamuje takki usanula, i on ràmat pocseo : i od onda xudie nejiduh steghna. Nisctanemagnie, nektiuchiga josc pustiti, pocseogaje Angieo daga pustii moliti; a onmu odgovorio, *nechiute pustiti dogodmi ne blagosovisc*, koimuje zato i blagosovio, i imemu Jakov u Izrael prominio, i stimga protiva Exaunu brattu, i drughim nepriategliom osnàxio i oslobodio; govorechi: *Akosi toliko jàk protiva Bogu, Koliko vechma protiva gliudma.* Premda tomacsii naucsnii Abulensis, daje Sctampatur Kriivo metnuo *Vadum Jacob*, imajuchi bitti *vadum Jaboc*; tojest *Potok Jabok*, koimuje pria Jordana na pùtu bio, kod kogaseje sve scto rekko velii dogodilo, premdaje s' istim pùtom i Jordan prigazio. I prilicsnieje po ràzlogu, jer piismo Svètò, istò Skazujuchi, velii, daje priscao *vadum Jacob* : a pria istògá Jakova Patriarkè nie biilo drugogh Jakova, od kogabise tako prozvala i donle zvàna biila : dakle ima bitti *Jaboc*, a ne *Jacob.* od Nazaretta dàkle, do Potoka Jakovglieva, ima devet Svètih miistah, kojase s' ovim putovagniem pohodè.

686 Parvoje Kàna Galilee Gràd. 2. su Planine u koimaje Issukarst s' malo Kruhah, i s' csetirima ribjczam nassitio peet higliadah gliudih. 3. Gràd Tiberiad. 4. Maghdal, Kascteo S. Marie Mandaliine. 5. Betsaida Gràd, u komuseje rodio S. Petar Aposctò. 6. Gràd Kafarnaum. 7. Mòre Galileiskò. 8. Suhi Bunar, u kogasu Brattja bàczila Jozippa naimlagiega Siina Jakovglieva. 9. Potok Jakovgliev, i Mòst na Jordanu. Na parvomje ovih miistah, tojest jedan pùt, oprosctègnie puno svih grihah. A na Svakomu ostàlih; tojest ossam pùtah, oprosctègnie od 7. god. i od toliko csetard. Scto u Sve

Skuppa

Skuppa csinii oprosctègnie od 56. god. i od toliko csetard. kojese s' ovim putovagniem u S. zemgli dobiiva.

PUTOVAGNIE XXI.

Po Damascku i oko gniega.

DAmascak nikii mechiuh poglavitii Gràd Sirie; a nikii poglavitii Czelesirie, Darxavè u istoi Sirihi; jerje Alèp, iliti Hierapolis vechii Gràd u Sirihi, nego Damascak, koga Tùrczi zovuh *Scam*, i koije daleko od Jeruzolima scèst dànah hoda, i u gniemu sada stoii Jeruzolimski Pasca. U gniegaje Svèti Pavao iscao progoniti Karstianè, Kadgaje Issukarst oborio s' kognia, i od progoniteglia ucsinio virè Naucsiteglia. I u gniemuje nepijuchi i ne jiduchi tri dnèva Sliip lexao, dokga nie Annania karstio. Po gniemu dakle imà peet Svètih miistah, kojase s' ovim putovagniem pohodè. 687

Parvoje. Misto na komuje Pavao Sveti obratiose. 2. Kuchia 688
Annanie, koijè Pavla Karstio. 3. Kuchia Judè, u kojoije Pavao tri dni Lexao ne jiduchi, i ne pijuchi. 4. Czarkva u kojoije Bunàr, na komuje Pavao Karsctèn bio. 5. Pencxer, iliti oblok, na koije Pavao od Brattje po Issukarstu Spusctèn bio, i ukloniose od progonstva. Na Svakom ovih miistah, tojest peet pùtah, jest oprosctègnie od 7. godiinah, i od toliko csetardesniiczah. Scto u Sve Skuppa csinii oprosctègnie od 35. god. i od toliko csetard. Kojese s' ovim putovagniem dobiiva u Svetoi zemgli.

PUTOVAGNIE XXII.

Iz Joppe, iliti Jaffè, na Planinu Liban.

LIbanje planina Sirie, od Sidòna mista u Sirihi, csak do Scmirne 689
Gràda u istoi Sirihi pruxena, 150. velikii miigliah u duglinu: a Plinioju csinii dugu od 1500. migliah. Alise *Libanus* i darvo nikò miriscavò zovè, od jednoga istògh imena Sirianskòdh mladichia, koiseje, kako laxuh Pivaoczi, u istò stàblo okrenuo. Garczi i tamgnian *Libanon* zovuh, zarad miriissa. Od Joppe dakle, do Libana planine, ima 10. Svetih miistah, kojase s' ovim putovagniem pohodè.

Par-

690 Parvoje Czesarea Palestinskà, Gràd. 2. Kastteo pùtnikah. 3. Planina Carmelus, na kojoijè Svetih Ilia Prorok mlogà Zlamegnia Svetignie svoje ostavio. 4. Gràd nikii primorskii, imenom Svet. 5. Ptolemaida Gràd. 6. Sidon Gràd, sadà obicsainim nàcsinom zvàn saida. 7. Bairut Gràd, i u gniemu czarkva. 8. Planina Liban, i na gnioi czarkva. 9. Tripola, iliti Tripolis Gràd u Sirihi. 10. Antiochia, Gràd poglavitii u istoi Sirihi. Na Svakomje ovih miistah, to-jest desset pùtah, oprosttègnie od 7. god. i od toliko csetard. Stto u Sve Skuppa csinii oprosttègnie od 70. god. i od toliko csetard. Kojese s' ovim putovagniem u Svetoi zemgli dobiiva.

PUTOVAGNIE XXIII.

Po Gràdu Kairu, iliti Missiiru, u Egiptu.

691 EGipatje Kragliestvo u Azii, Kogaje sada poglavitii Grad Kair, iliti Missiir, koise i Babilon zovè, ali ne onii, koga ucsinisce Sinovi Noevi, Kragliujuchi Nemrot, Siin Kamov: Koiseje tako prozvao, jerje u gniemu Smeten Jezik gliudczkii, koije tada jedan na Svem Sviitu bio: oviibo grad Babilon nie u Egiptu, vech u Kaldei; kogaje Ninus, ili Semiramis gniegova xena, ili matèr, Kraglicza, tako popravila, i opravila, ucsinivscimu Sidove 50. Lakatah u Scirinu, a 200. u visinu, daje jedno od sedam csùdah na Sviitu bio. Egipacska-su dva Babilona; jedan magnii, drughii vechii, i obadvasu zvana Kair. Magnije bliizu Delte Addè Niila, a od Seleuczie daleko 90. miigliah Talianskih. Vechiije daleko od Alexandrie dva dneva hoda, a od Jeruzolima 300. miigliah. Sadaje, velii Kalepin, magnii glàva Kragliestva. A u komusu Kraglievali Farauni Egipacskii, i Jozip Siin Jakova Patriarke vladao, i pùk Izraelskii u Suxagnstvu bio, i Issus s' D. Mariom i s' Jozipom doscao, pobigavsci iz Jeruzolima; nitje bio magnii, ni vechii, vech Grad *Memphis*, koise sad zovè Kair stàrii. (a) Od Egipacskè zemglie, i Kraglievinè slavè dugobi biilo ovdi govoriti. U gnioi, govorè koisu ondi biili, nighda kisca ne padà, vechieju Nilus riika na svoje vriime natàpà, i tako plodnu csinii, da neima na Sviitu prilikè. Egipatje, velii *Crinitus*, matt Svih zemagliah, i mesttricza Svih znagniah; Egipczianibosu naistarji, velii, Svih na Sviitu pùkah-onisu mlogà mudra znagnia vladagniu gliudczkomu iznascli,

(a) *Isaia 19. v. 13. Jerem. 2. v. 16.*

iznascli, i naravi zviizdah, i nebessah varlo visčti biili. Onisu parvii, od Nàròdah, daje dùsca gliudczkà ne umarla rekli, i od Boxanstva mloghè naukè dàli, premdaga do Issukarsta niisu nighda pravo poznali, jerje tomù narav stvorena slabba. U vriime *Amasis* Kràglia biiloje u Egiptu dvadesèt higliadah gradòvah. U Egiptu dakle, i Kairu ima tri Svètà mista, kojase s' ovim putovagniem pohodè.

Parvoje czarkva imenom S. Marie od stùpa, u kojoije tiilo S. 692
Barbare diviczè i mucseniczè zakopano. 2. Czarkva Jakobitah, na mistu na komuje, govorise, Divicza Maria, Kadje onamo doscla, s' Issusom malanim pribivala: u kojoise i nahodii misto, na komuje istogh postèglicza biila. 3. Bunàr, iliti vrillo B. D. Marie, i misto drugò, na komuje s' malanim Issusom, i s' Jozipom zarucsniikom svoim pribiivala. Na Svakomje ovih miistah, tojest 3. pùt, oproscègnie od 7. godiinah, i od toliko csetard. Sčto u sve Skuppa csinii oprosčtègnie od 21. god. i od toliko csetard. kojese s' ovim puto vagniem u Svetoi zemgli dobiiva.

PUTOVAGNIE XXIV.

Na planinu Sinai.

Sinaije planina Arabie Petreiskè, u Krai mòra; na kojoije Moisie 693
primio Zakon od Boga, i kojase sastaje s' planinom Oreb, na kojoije Moisihi, pàsuchi na istoi ovcze, ukazaose Boogh u oghgniu, na jednome gàrmu; i ucsinio gniega Kapetanom, a bratta gniegova Arona miisnikom pùka Svoga, i poslaohi u Egipat k' Faraunu, daga ponukujuh pustiti pùk gniegov: i za zlamegnie Faraunu, dahije on k' gniemu poslao, potvardio Moisievoi Scipki, iliti Sčtàpu, Kripost csiniti csudesa: a za zlamegnie pùku svomu zapovidio, da kadga izveduh, na istoi planini gniemu posvetelisčte prikaxuh. Na planini dakle Sinaju ima 7. Svetih miistah, kojase s' ovim putovagniem pohodè.

Parvoje Istà Planina Sinai, kojase sad zovè S. Katarinè D. i 694
mucseniczè. 2. Kapela na varhu istè planinè, gdisu Angieli tiilo istè Svetè prineli, i metnuli. 3. Czarkva prisvetogh nascègh Spassiteglia, u kojoisu kosti Svetè katarinè. 4. Planina Oreb, sada zvàna Moisieva, i na istoi jedna Kapela. 5. Czarkva 40. SS. mucseniikah.

6. Kamèn Oreba, iz Kogaje, udarivsci Moisie s' Svojom Scipkòm, potekla voda. 7. Misto, na komuseje Boogh ukazao Moisihi u oghgnievitu Gàrmu. Na parvomje ovih miistah, tojest jedan pùt, oprosctègnie puno svih grihah. A na svakomu ostalih, tojest scèst pùtah, oprosctègnie od 7. god. i od 7. csetard. Scto u sve Skuppa csinii oprosctègnie od 42. god. i od toliko csetard. kojese dobiivas' ovim putovagniem u Svètoi zemgli.

PUTOVAGNIE XXV.

Po Aleksandrihi.

695 ALeksandriaje gràd u Egiptu, ne daleko od Nilskoga uscchia; od mista tojest gdi Nilus riika u more uticsè; u komuje takogier Aleksandro velikii, Maczedognianin, svoje velicsanstvo ukazao, davscimu biichie, i svoje ime, trista i dvadesset godiinah pria Issukarsta: ucsinivsciga dvostruka, jedan svarhu drugoga, na stùpovih. Dògnii za zimu, a gorgnii za litto; petnaest higliadah koracsajah, tojest petnaest Talianskih miigliah u Scirinu, kako broii kalepin, premda *Quintus Cortius Rufus*, koije istoga xivot, josc pria Issukarsta popiisao, mechiè, dagaje ossamdesset stàdiah na okolo osnovao; Scto csinii desset higliadah koracsajah (b) Stadiumboje pùt od 125. Koracsajah. Kojaje mira u obicsai doscla po csudnovatoi Jakosti Herkula, glàsnògh na Sviitu Junaka, koije stò i dvaest i pèt koracsajah ne odanuvsci na vas mah tarcsao, u ighri csikaviczè Olimpianske. Gràdje ovii s' csudnovatim maistorlukom s' perom osnovao glàsnii na sviitu u tom poslu maistor *Dinocrates*, na priliku mente tadà Macedonianske: a Aleksandrovo moguchstvo, i Silla za sedamnaest dànah, na scèst higliadah koracsajah u okolo, vissokè istoga zidove, i kule dighla. Po Aleksandrihi dakle ovoi, i josc po Egiptu, ima peet Svetih miistah, kojasè s' ovim putovagniem pohodè.

(b) Per Plin. l. 1. c. 23.

696 Parvoje Czarkva S. Marka Evangielisctè, na mistu gdic pripovidao, usachien, i mucsen bio. 2. Czarkva S. Katarinè D. i mucseniczè, na mistu, na komje mucsena. 3. Pustignia S. Antuna Abbata, kòga oghgnienim zovuh. 4. Pustignia S. Makaria. 5. Pustignia S. Pavla parvogh Remete, iliti Pustigniaka. Na Svakomje ovih miistah, tojest peet pùtah, oprosctègnie od 7. godiinah, i od toli-

koko

koko csetardesniiczah. Scto u Sve Skuppa csinii oprosctègnie od 35. god. i od toliko csetard. kojese s'ovim putovagniem u Svetoi zemgli dobiiva.

I tako ima u Svètoi zemgli u sve 48. miistah, na koihje Svakòmu po jedno puno oprosctègnie svih grihah; ossim grobba Issukarstova, na komusu dva; tojest jedno za xiivè, a drugò za martvè: premdase Svakò Svakòga moxe za martvih dùsce odrediti, i dobiti: ali odrèdivsci, ili sviuh, ili kogamu drago jednoga ostalih miistah puno oprosctègnie za martvih, il za martvoga dùscu; za Svoje vlastite grihe ne dobiiva niscta, ili sassvim (odredivsci sviuh puna za martvè) ili na takom mistu, kojega tojest ili puno, ili ne puno oprosctegnie odrèdii za martvè: buduchi na Svakomu ostalih po jedno, ili puno, il ne puno oprosctègnie. A na grobbu Issukarstovu moxe dobiti jedno za Svoje grihe, a drugò za martvòga, kòga hochie, buduchi ondi dva: izvan dabi obadva za martvih dùsce odrèdio, i odlucsio. Imase znati dase za sebe nemoxe nego jedno puno oprosct. na dàn dobitti, kakoje iztomacsio Innoc. XI. 697

A miistah, na koimje oprosctègnie ne puno; tojest od 7. god. i 7. csetard. ima 184. koja Sva Skuppa csinè oprosctègnie od 1281. god. i od toliko csetard. oprosctègnie (ossim Scto visce nadomechiè *Michael Angelus Bogliasco*) Kojà Svakii pùt, kadgod priko dàn pohodè prisvetii Sakramenat ottara, ili reknuh, gdigodmu dràgo, vechiè pùtah spomenutù molitvu, tojest scèst ocse-nàscah, i scèst zdravih Mariah, s' toliko *Gloria Patri*, dobiivaju màla Brattja S. O. F. gniovih Brattinstvah Brattja, i Sestre, i svi znanczi, priategli, i dobrocsinioczi; kako gori. A ostalih Redòvah Redovniczi, i gniovi &c, dobiivauhi takogier, po milosti opchiegnia s' Reedom S. O. Franczescka, komusu uprav sva Jeruzolimskà oprosctègnia dopùsschiena, i potvargiena od razlikih Papah, koih Sviuh broi, i milostivè Kgnighe za ossobitstvo màle Brattje u Svetoi zemgli, i duhovnome blàgu istè, potvargiujuchi broii Svetè uzpomene Benedicto XIII. Pàpa, u Svojoi milostivoi, kako sliidii. 698

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

I.

Summi Pontifices loca sancta Palæstinæ invisentibus, inque iis commorantibus multas indulgentias largiti.

LOca sancta Palestina, in quibus Christus Dominus redemptionis humanæ mysteria ortu, vita, & morte sua consummavit, ab ipsis nascentis Ecclesiæ primordiis in tanta semper veneratione, & honore ab universis Christianis habita fuerunt, ut per omnes ætates ad ea, religionis causa invisenda, undique fidelium turba confluxerit, proptereaque antecessores nostri Romani Pontifices plurimas indulgentias & privilegia tam in eos, qui sacram illuc peregrinationem susciperent, quam in alios, qui in iisdem sanctis locis commorantes, divino cultui, & Proximorum ac peregrinorum saluti, nullis incommodis & vitæ periculis territi, famularentur, larga manu contulerint, & alii postmodum successores eadem collata probaverint, novisque gratiis spiritualibus & largitionibus auxerint. Hinc maxime decet, ut nos quoque ad Indulgentias & Privilegia hujusmodi, Apostolicæ auctoritatis nostræ munimine salva & illæsa servanda prompto animo accurramus.

Indulgentiæ & privilegia loca sancta invisentibus, atque Or-

II. Siquidem nobis dilectus filius, Frater Josephus Maria ab Ebora Procurator Generalis Ordinis Fratrum Minorum beati Francisci, de Observantia nuncupatorum, nuper exponi curavit, se ad Terræ sanctæ subsidium, ac suorum dicti Ordinis Fratrum vineæ Domini excolendæ inibi à multis sæculis operam dantium, peregri-

grinosque ex omnibus Christianis provinciis ad eadem loca sancta pie veneranda accurrentes religiosa charitate foventium, & catholicis illarum partium opportuna solatia præbentium, optare, ut omnia & singula privilegia, gratiæ, Indulgentiæ, criminum remissiones & relaxationes, hactenus eiusdem Terræ sanctæ locis, suis Fratribus, aliisque personis, auctoritate Apostolica approbarentur, & speciali forma rursus confirmarentur. Nos igitur, qui ejusdem Terræ sanctæ, ubi steterunt pedes Domini, frequentiam & venerationem, quantum possumus, promovere studemus, hujusmodi piis votis libenter annuentes, ipsumque Josephum spiritualibus favoribus & gratiis cumulare omnino cupientes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, ac censuris & pœnis, si quibus quomodlibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes & absolutum fore censentes, supplicationibus, nobis ejus nomine humiliter porrectis inclinati, omnia & singula privilegia, concessiones, facultates, exemptiones, jura, indulta, indulgentias, peccatorum remissiones, cæterasque gratias spirituales & temporales, eisddem locis sanctis, eademque visitantibus, atque illorum Custodi & Guardiano cœnobii Hierosolymitani, & Fratribus dicti Ordinis, ibidem commorantibus, nec non eorundem Fratrum interpretibus, qui Hierosolymis, Betlehem, Nazareth, inque aliis quibuscumque Terræ sanctæ & Palæstinæ locis existunt & vivunt, per infrascriptos antecessores nostros Romanos Pontifices, Sedemque Apostolicam, in genere & in specie, aut alias quomodocumque concessas, tenore presentium iterum confirmamus, atque forma am-

dini Fratrum Minorum ibidem cammorانti, olim concessa, iterum confirmantur.

amplissima approbamus & innovamus, prout ab *iisdem* Romanis Pontificibus antecessoribus nostris in suis Apostolicis literis olim indultæ & concessæ fuerunt. Hæ vero sunt; videlicet.

1. Gregorii IX. literæ incipientes: *Si Ordinis Fratrum Minorum.* datæ Perusii Kal. Februarias, anno 1238.
2. Aliæ ejusdem, incipientes: *Pro Zelo fidei*, datæ Laterani III. Kalendas Februarias anno 1238.
3. Aliæ ejusdem, incipientes: *Cum messis*, datæ Laterani XVI. Kalend. Jun. 1238.
4. Innocentii IV. incipientes: *Cum hora undecima*, datæ Lugduni XII. Kalendas Aprilis anno 1245.
5. Alexandri IV. incipientes: *Ex relato fide*, datæ Laterani IV. Kalend. April. anno 1257.
6. Aliæ ejusdem, incipientes: *Quum hora jam undecima*, datæ Viterbii XIII. Kalendas Majas, anno 1258.
7. Clementis V. incipientes: *Quum hora undecima*, datæ Pictavii Kalendas Augustas, anno 1306.
8. Joannis XXII. etiam incipientes: *Quum hora undecima*, datæ Peyræ VI. idus Augusti, anno 1325.
9. Clementis VI. incipientes: *Gratias agimus*, datæ Avenione XI. Kalendas Decemb. 1342.
10. Innocentii V. incipientes: *Piis fidelium studiis*, datæ apud Villam novam Diœcesis Avenionensis, nonis Septembris 1356.
11. Aliæ ejusdem, incipientes: *Ad ea, quæ in laudem*, datæ Avenione VI. idus Novemb. 1362.
12. Urbani V. incipientes: *Rationi congruit*, datæ Avenione VI. idus Novembris 1362.
13. Gregorii XI. incipientes: *Sicut de damnabili*, datæ Avenione VII. Kalendas Decemb. 1375.

14. Aliæ

14. Aliæ ejusdem, incipientes : *De religiosa Discretione*, datæ Avenione eodem die, mense & anno.

15. Aliæ ejusdem, incipientes : *Inter cunctos Ordines*, datæ Avenione eodem die, mense & anno.

16. Urbani VI. incipientes : *Ad ea, quæ piorum locorum*, datæ Neapoli IV. idus Junias 1384.

17. Joannis, in sua obedientia XXIII. incipientes : *Cum à nobis*, datæ Bononiæ IV. Kalend. Julias 1410.

18. Martini V. incipientes : *Assiduum Christi servitium:* datæ Florentiæ VII. Kalendas Julias 1420.

19. Aliæ ejusdem, incipientes : *Sinceræ devotionis, affectus*, datæ Florentiæ VII. idus Julias 1420.

20. Aliæ ejusdem, incipientes : *Cum à nobis, quod justum est*, datæ eodem loco, die, mense & anno.

21. Aliæ ejusdem, incipientes : *Provenit ex vestræ devotionis*, datæ eodem loco, die, mense & anno.

22. Aliæ ejusdem, incipientes : *Votis vestris*, datæ Florentiæ IV. idus Julias 1420.

23. Aliæ ejusdem, incipientes, *Exigit vestræ devotionis*, datæ ibidem eodem die, mense & anno.

24. Aliæ ejusdem, incipientes : *Votis vestris*, datæ Florentiæ XIV. Kal. Septembris 1420.

25. Aliæ ejusdem, incipientes : *Votis vestris*, datæ Floréntiæ VII. Kalendas Septembris 1420.

26. Aliæ ejusdem, incipientes, *His, quæ per Ecclesiasticarum*, datæ Romæ XVI. Kalendas Martias 1421.

27. Aliæ ejusdem, incipientes : *Salutare studium*, datæ Romæ eodem die, mense & anno.

28. Aliæ eiusdem, incipientes : *Studium & sincerus*, datæ eodem loco, die, mense & anno.

29. Aliæ ejusdem, incipientes, *Sinceritas vestræ devotionis*, datæ Romæ IV. idus Martias 1421.

30. Eu-

30. Eugenii IV. incipientes : *Dum onus*, datæ Bononiæ V. idus Julias 1437.
31. Aliæ ejusdem, incipientes : *Bonus paſtor*, datæ Bononiæ IV. idus Julias 1423.
32. Aliæ ejusdem, incipientes : *Exultantes in Domino*, datæ eodem die, menſe & anno.
33. Aliæ ejusdem incipientes : *Per hæc proxima tempora*, datæ Florentiæ XVII. Kal. Januarias 1441.
34. Aliæ ejusdem incipientes, *Sacræ religionis*, datæ Romæ Kalendis Februariis 1444.
35. Aliæ ejusdem, incipientes : *Dum præclara merita*, datæ Romæ V. idus Februarias 1446.
36. Nicolai V. incipientes : *Sinceræ devotionis*, datæ Romæ VI. Kalend. Aug. 1448.
37. Aliæ ejusdem. incipientes : *Apoſtolicæ Sedis*, datæ Romæ XI. Kalendas Auguſtas 1451.
38. Aliæ ejusdem incipientes : *Quum à vobis petitur*, datæ Romæ pridie Kalendas Aprilis 1452.
39. Aliæ ejusdem incipientes : *Romanus Pontifex*, datæ Romæ XIV. Kalendas Majas 1452.
40. Aliæ ejusdem, incipientes *Solers Romani Pontificis*, datæ Romæ XVI. Kalendas Martias 1453.
41. Calixti III. incipientes : *Apoſtolicæ Sedis*, datæ Romæ IV. idus Januarias 1455.
42. Aliæ ejusdem, incipientes : *Quum te nuper*, datæ Romæ XIV. Kalendas Januarias 1455.
43. Aliæ ejusdem, incipientes : *Etſi ex debito*, datæ Romæ IV. idus Januarias 1455.
44. Aliæ ejusdem, incipientes : *Quum itaque*, datæ eodem loco, die, menſe & anno.
45. Aliæ ejusdem, incipientes : *Illius cujus in pace*, datæ Romæ IV. nonas Februarias 1455.

46.

46. Aliæ ejuſdem, incipientes: *Licet pro noſtra*, datæ Romæ V. idus Májas 1455.
47. Aliæ ejusdem, incipientes: *Devotionis veſtræ, ardor*, datæ Romæ pridie nonas Februarias 1457.
48. Sixti IV. incipientes: *Suſcepti cura*, datæ Romæ pridie idus Februarias 1475.
49. Alexandri VI. incipientes: *Quum, ſicut accepimus*, datæ Romæ idibus Auguſtis 1496.
50. Pii IV. incipientes: *Divina diſponente clementia*, datæ Romæ XVI. Kalendas Auguſtas 1561.
51. Sixti V. incipientes: *Piis fidelium votis*, datæ Romæ die IX. Aprilis 1588.
52. Urbani VIII. incipientes: *Ut dilecti filii*, datæ Romæ die XXI. Aprilis 1632.
53. Aliæ ejusdem, incipientes: *Alias à felicis recordationis*, datæ Romæ die XVIII. Junii 1644.
54. Innocentii X incipientes: *Salvatoris & Domini*, datæ Romæ XIX. Septembris 1645.
55. Aliæ ejusdem, incipientes: *Quum ſicut dilecti*, datæ Romæ XXIII. Septembris 1645.
56. Alexandri VII. incipientes: *Piis Chriſti fidelium*, datæ Romæ die III. Auguſti 1655.
57. Clementis X. incipientes: *Quum ſicut dilectus*, datæ Romæ die VII. Julij 1670.
58. Innocentii XI. incipientes: *Ad augendam*, datæ Romæ die XXX. Septembris 1681.
59. Aliæ ejusdem, incipientes: *Piis Chriſti-Fidelium votis*, datæ Romæ die XXII. Junii 1684.
60. Aiæ ejusdem, incipieutes: *Exponi nobis*, datæ Romæ die XXX. Aprilis 1686.

61. Alexandri VIII. incipientes : *Ex in juncto nobis*, datæ Romæ die X. Novembris 1690.
62. Innocentii XII. incipientes : *Alias à felicis recordationis*, datæ Romæ die V. Decembris 1696.
63. Innocentii XIII. incipientes : *Piis Christi-fidelium votis*, datæ Romæ die VI. Junii 1721.
64. Aliæ ejusdem, incipientes : *Quum ad infrascriptam*, datæ Romæ die XIII. Septembris 1721.

Hæ omnes literæ Apostolicæ perpetuo approbantur.

III. Hucusque antecessorum nostrum Romanorum Pontificum ad Fratres Minores, de Observantia nuncupatos, in locis Sanctis Christo Domino militantes, editæ literæ Apostolicæ, quas omnes, & quaslibet alias in ejusdem Ordinis annalibus & monumentis laudatas, ad eos per quoscumque Romanos Pontifices, quomodolibet scriptas, præsertim quoad indulgentias, dummodo de earumdem existentia valide & legitime constet, inque eisdem tam enunciatis, quam aliis quibusvis, contenta quæcumque, etiamsi talia forent, que specialem & specificam mentionem requirerent, ubi tamen Concilii Tridentini decretis non adversentur, cum integris suis tenoribus, & datis, plene & sufficienter expressas, ac si de verbo ad verbum præsentibus insertæ essent, habentes, Apostolica auctoritate, præsentium tenore perpetuo approbamus & confirmamus, ac in plenam observantiam, & pristinum ac validissimum suum statum restituentes & revocantes, innovamus; &, quatenus opus sit, omnia & singula prædictá denuo concedimus & indulgemus, illisque perpetuæ & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimes, omnesque & singulas tam juris, quam facti, & quarumcumque solemnitatum, de jure, usu, vel consuetudine, aut alias quomodolibet requisitarum, ac in

in præmiſſis fortaſſe omiſſarum, nec non quoscumque alios, quantumvis ſubſtantiales defectus, ſi qui forſan in iisdem omnibus, & ſingulis quomodolibet intervenerunt, ſupplentus.

IV. Inſuper omnibus & ſingulis cujuscumque Eccleſiaſticæ dignitatis, ſtatus & conditionis, quamtumvis privilegiatis, perſonis, expreſſe inhibemus, quominus contra vim & ſenſum privilegiorum, conceſſionum, facultatum jurium & indultorum, ut præfertur, per nos approbatorum & confirmatorum, ac etiam innovatorum, loca ſive perſonas, prædicto Guardiano Hieroſolymitano ſubjectas, ejusque curæ mandatas, reſpicientium, ullum jurisdictionis, aut ſuperioritatis actum ſub quocumque prætextu, in locis & perſonis prædictis, absque noſtra expreſſa facultate, ſub pœnarum, in iisdem literis Apoſtolicis, pro locis ſanctis, & Guardiano prædicto conceſſis, approbatis & innovatis, contentarum, incurſu, exercere præſumat. *Nemo contra hæc privilegia Fratribus Minoribus in locis ſanctis degentibus præjudicium inferat.*

V. Præſentes quoque literas noſtras, inque eis comprehenſa quæcumque, ex quavis legitima & privilegiata cauſa, colore, prætextu, capite, etiam in corpore juris clauſo, nullo unquam tempore de ſubreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis noſtræ, aut quovis alio, quantumvis ſubſtantiali, defectu, notari, impugnari, infringi, reſtringi, limitari, ad viam & terminos juris reduci, vel adverſus eas quodcumque juris vel facti, aut gratiæ remedium impetrari, poſſe, decernimus; ſed illas ſemper & perpetuo firmas, validas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios & integros effectus in omnibus & per omnia ſortiri & obtinere, nec non ab omnibus & ſingulis, ad quos nunc ſpe- *Hæ literæ in omnibus perpetuo obſerventur.*

ctat & pertinet, & pro tempore quomodolibet spectabit & pertinebit, cujuscunque qualitatis, dignitatis, ordinis, gradus & conditionis extiterit, perpetuo & inviolabiliter observari debere; nec sub ullis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi; sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt & vulgabuntur, toties in pristinum & validissimum statum restitutas, repositas & plenarie reintegratas censeri; ac denuo etiam sub quacumque posteriori data, per Guardianum & Fratres prædictos quomodocumque eligenda, concessas, validas & efficaces existere & fore, suosque plenarios & integros effectus in omnibus & per omnia sortiri & obtinere, eisque perpetuo suffragari: sicque & non alias per quoscumque judices Ordinarios vel Delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, Vicelegatos, dictæque Sedis Nuncios judicari & definiri debere volumus; & quidquid secus super his â quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

Cardinales protectores eas faciant inviolabiliter observari.

VI. Quocirca dilectis filiis nostris dicti Ordinis Fratrum Minorum de Observantia vel etiam prædictæ Terræ Sanctæ Cardinalibus protectoribus, nunc & pro tempore existentibus, seu illorum arbitrio & defectu, aliis ex parte S. R. E. Cardinalibus, munus protectoris hujusmodi exercentibus, mandamus, quatenus ipsi Cardinales protectores, seu munus hujusmodi gerentes, vel unus eorum per se vel alium, seu alios easdem præsentes literas, inque eis contenta quæcunque, ubi & quando opus

opus fuerit, quoties ex parte prædictorum Guardiani & Fratrum, seu Procuratoris generalis, pro tempore existentium, sive alterius eorum, vel aliorum interesse in præmissis habentium, fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, ipsas præsentes literas, inque eis contenta hujusmodi, ab omnibus & singulis, ad quos spectat & pro tempore spectabit, faciant auctoritate nostra inviolabiliter observari, ipsosque Guardianum & Fratres, & alios, quos eædem literæ concernunt, in futurum præsentium literarum & in eis contentorum, commodo & effectu pacifice frui & gaudere; non permittentes illos, seu eorum quempiam super his quomodolibet indebite molestari, perturbari, inquietari vel impediri; contradictores quoslibet & rebelles per sententias, censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras & pœnas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si fieri poterit, atque opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

VII. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri Apostolicis literis, quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem vel diœcesim, ubi deputatus fuerit, conrra quoscumque procedere, aut alii vel aliis vices suas committere audeat seu præsumat, inque Concilio generali edita Constitutione, de duabus dictis, aliisque quibuslibet in contrarium præmissorum facientibus, quomodolibet editis, vel edendis, specialibus vel generalibus ordinationibus Apostolicis, sub quibuscumque tenoribus & formis per Romanos Pontifices *Clausula derogatoria.*

præ-

prædecessores nostros, ac nos ipsos, & Sedem prædictam, cum quibusvis irritativis annulativis, cassativis, revocativis, modificativis, præservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis Decretis in genere vel in specie, etiam motu pari, ac etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, in contrarium præmissorum concessis, approbatis & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut quæcumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium & singulorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, latissime & plenissime, ac specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

Harum exemplis omnimoda fides habeatur.

VIII. Volumus autem, ut earumdem præsentium literarum transumptis, manu alicujus ex Secretariis Ministri vel Commissarii Generalis Ordinis eorumdem Fratrum Minorum de Observantia, seu Notarii publici subscriptis, & sigillo officii ejusdem Ministri vel Commissarii, aut Procuratoris Generalis ipsius Ordinis, vel alterius personæ, in Ecclesiastica dignitate constitutæ, munitis, eadem

eadem prorſus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus ipſis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

IX. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc pàginam noſtræ abſolutionis, approbationis, confirmationis, innovationis, novæ conceſſionis, roboris, adjectionis, defectuum ſuppletionis, inhibitionis, decreti & derogationis, infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. *Nemo hanc Conſtitutionem infringere audeat.*

Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ milleſimo ſeptingenteſimo vigeſimo ſeptimo, V. Nonas Martias, Pontificatus noſtri anno tertio.

CSLANAK II.

Oprosctègnia u Svii czarkva Riimskii.

OTacz priposctovani Krisctofor *de capite fontium*, Generao Svegà Reeda S.O. Franczeska, u Kgniga Sabragnia Povlaſtiiczah Proſeechih Redòvah, govorechi od oprosctègniah Sedam poglavitih Riimskih czarkavah, bilixii, daje Bonifaczio VIII. proczigniùjuchi blàgo duhovnò czarkve S. Ivana Laterana u Riimu, rekao: *Indulgentiæ Lateranenſis Eccleſiæ numerari non poſſunt, niſi à ſolo Deo, & ego omnes illas confirmo*: tojeſt: oprosctègnia czarkve Lateranskè nemoxe niko oſſim Boga pribroiti, i ja ſva potvargiujem. 699

A o. p. Mesctar Tomma Coſſo *Oronenſis*, velii u Kgniga od pris-vetoga Gòſpina Roxaria, Sctampanii u Genui na 1614. daje Sctio u jednom velikè oblàſti, i virè ſabragniu oprotctègniah, daſe u Riimu Svakii dàn moxe dobiti 45. punih oprosctègniah ſvih grihah, oſſim mloghih ne punih, i drughih povlaſticzah za oſslobogiegnie duſcah iz Purgatoria. Scto i Kgnighe ovoga nadpiſſa, *Ritratto dell' Indulgenze* 700

genze, da Sisto Quinto concesse alla Confraternità del Cordone del nostro Serafico Padre San Francesco, Sctampane u Piacenczi god. 1597. potvargiujuh, s' ovim rismа : *U Riimu ima za Svakii dàn 45. punih oprosctègniah, Koihse Svakè urè, i Svakògh csassa istògh dnèva moxe mlogo dobiiti.*

701 Svarhu togà u czarkvi S. Ivana Laterana, u czarkvi B. D. Marie za czarkvom S. Petra, i u czarkvi S. Paula izvan Bedena Gradczkoga, offim oprosctègniah vlastitii, gnima u prav dopùsschienih, dobiivajuse u dvama parvim, po Svidocsanstvu o. p. Petra *Fellini*, u Kgniga stvarih csudnovatih Riima, sva oprosctègnia dopùsschiena czarkvi S. Jakova u Galiczihi. A u trechioi, tojest S. Pavla, po Svidocsanstvu *Hieronymi Nolani*, sva onà, kojase dobiivaju pohodechi Svetu zemgliu, i czarkvu S. Jakova u Galiczihi.

702 Da pravoviirnii dobroxeglnii, s' vechim sarczem i duhom, za posstao xeglnogh dobiitka, u dobru zavitnih Proseechih Redovniikah, navlastito S. O. Franczescka, prianuh; buduchi da, kako zakonslòvczi sùdè, *numerata pecunia plus valet, quam numeranda* : tojest : vechie vagliaduh novczi izbrojeni, nego sàmo ugovoreni, i pogogieni; Svechiuhim blago duhovnogh Riimskògh harsska novacz po novacz u ovom cslanku izbroiti : Kazavscihim naipri jutragniega bdegnia i ragniègnia stajaliscta : za tim sve nadnicze godiscgniega trùda. Dakle.

§. I.

Od Riimskih Stajaliisctah.

703 Riimje Gràd u Latinskoi zemgli, kod riike Tibera, koja po Srid gniega tecsè; tako prozvànè od *Tiberina*, koiseje u gnioi utopio, buduchi pria *Albula* zvàna. Dalekoje Riim od mora mediterranskoga; tojest Sridzemglianoga, 12. Talianskih miigliah : komusu pocserak dàla dva bratta bliznacza, kopilana, *Romulus*, i *Remus*, na 741. ili, kako martirologia Riimska mechiè, na 752. godine pria Isukarsta. Koihje matèr biila Rhea Silvia, divoika vestalka (vestalkesuse zvàle divoike, kojesu Boxiczi vesti divicsanstvo svoje megiu ludoboxczii zavitovavale, i gnioi sluxechi zajedno u istè czarkvi kao dùvne stajale) Kchier *Numitoris*, Kraglia Latinskoga, u narodu Silvianskom, tojest Scumskòm (koiseje tako prozvao od

Silvia,

Silvia, koiſeje s' cſudnovatim dogagiajom u Scumi od Aſckania rodio) kòga bratt *Amulius*, oholo zaktivajuchi Kraglievinu, brattaje, s' priſtoglia Skinuo, i ſvu gniegovu muſckù diczu himbeno pogubio; a Kchier *Rea* megiu dùvne Boxicze Veſtè zatvorio, da oczu basčtinika ne ucſinii : Ali Smiſcavſciſe ſc' gniom puteno ludoboxkii misniik, koije iſtè divoike cſuvao, i vladao, zacſelaje i rodila dva recſenà bratta, *Romula* i *Rema*, u Gradu Albi, pod planinom *Alban*: koje, kakoje milòſt uzroka naravi s' Srichnim dogagiajom Sviitu dala, takohije u xivotu pomogla: Zasčtohije, poslavſci recſenii miſniik, po zapoviidi Kraglia, i za pokriti ſvoju Sramotu, dahi u ſpomenutu riiku bàczè, od potopa ocſuvala; jer bivſciſe riika izvan poſteglie daleko, ali pliitko izliila, i nemoguchi zato, koiſuhi noſsili, k' iſtè barzini i dubini priſtupiti, bàczili ſuhi u iſtè izlivenii potop, Sczinechi daſe i ondi malani moguh utopiti : ali pocſevſci takki voda opadati, i u ſvojuſe poſtegliu vrachiati, na Suhuſu ondi xiivi oſtali; kojeje, cſuvſci iſtih placs (velè nikii) doſcla iz Scumè xeedna vucſicza doiti, i lizati; i takoſe danaſcgni dàn u Riimu pengaju : alie tà làx ovu iſtinu pocſetak imala : tojeſt naſcaohije ondi malo poslii Fauſtulus Kragliev ovcsàr, i odneohi ſvojoi xeni, Laurenczihi imenom, kojahije odoila, i odranila; i recſenoi laxi razlogh dàla, jerje, zarad neſiiti u putenom poganom poxegliegniu, i naslagiegniu, pravo od paſtiira, s' koimaje Sramotno opchila, vucſiczom zvàna.

Kadſu Romulus i Remus poodrasli, i razumili opacſinu, koju je ſc' gnima, i ſc' gniovim Didom Numitorom ucſinio materin ſtriicz Amulius, barzoſumuſe oſſvetili, ubivſciga, a Dida opet na priſtoglie Silviansko metnuvſci. Aliſuſe barzo za tim i oni iſtòm pokaragniu, s' prilicſnom opacſinom Krivi ucſinili : jer doſcavſcihim xeglia i voglia, na iſtòm miſtu, na komuhimſejè, dàtim potopu, voda Smilovala, i Laurencziahi odrànila, Gràd ucſiniti, dosclahimje zajedno i ohola ùm, s' izpraznom xegliom Kraglievinè; kojaje, zaſnovavſci xeglni Gràd, metnula megiu gni hinàd, od kojegachieſe dvoicze imena Gràd nazvati, koilichie u gniemu Kraglievati : i bivſci obodvoicza od nesloxna mlosčtva druxinè, i razlikè Idòlah gaatkè, s' imenom Kràglia pozdravgliena; nie biilo pogodbè do zavadè, i ſabglie, kojaje Romulu ràzlogh dàla, a Remuga s' glavom uzèla; il u boju Kroz hinàd, kochie bitti Kràgl; il na ſudu, jer nie bio Kraglevoi 704

voi zapoviidi poslùſcan; kakoje opchienia ùm : opchienimboſe nà-cſinom govorii, daje hinàd o Kraglievinu Svarſciò megiu gnima s' gaatkom Idòlah; Zasčto Kadſu otiſcli, *Romulus* u Palatinskù, a *Remus* u Aventinskù czarkvu, iskati ſud od Idòlah, doletivſei k' *Remu* ſcèſt, a k' Romulu dvanaeſt Jaſtrebovah, Sviſu rekli da Bogovih ochiè Romula za Kraglia, i Sviſumuſe zato poklonili: ali metnuvſci on zàkon, da kogod ne uniigiè, i izàgie iz novoga gràda na vràta, vech priskocſii priko jendeka, uzmemuſe glava; bratmuje gniegov *Remus* parvii uz-parkos ucſinio, i zatogaje pogubio : pak zatim novii Gràd od Svò-ga imena nazvao Riimom, i 38. godiinah u gniemu Kraglievao ; i takemu Srichiè pocſetak dao, daje ſve Gradove, i Kraglie Sviita u slavi nadaſcao, jerje za 700. godiinah ſve napridujuchi vas okoliſc zemaglskii vladavii ſvojoi podloxio: i ſvarhu ſvih jednu, i u jednoi ſve ſrichie imao, daſeje Iſſukarſt pod iſtoga vladagniem rodio; koi premdaje protiva gniemu bio, niemu slavu ukinuo, vech u toliko vechiù, i bogliu prominio, kolikoje vechià, i boglià nebeskà od zemaglskè, i duhovna od ſvitovgnje slave: zatoje vechiè duxan Sve-tom Petru, koimuje zidove popravio, nego Romulu koimuje parve temeglie metnuo; jergaje ovii ucſinio glavom duſcmanſtva pakle-noga, i mesčtrom ſvih vraxjih bludnoſtih; a Petar glavom Blaxenſtva nebeskoga, i naucſitegliom nauka xivota; koi i danaſcgni dàn dàje ſvemu Sviitu nauk vicſgniega ſpaſſegnia, i rànu duhovnu blaxenogh uxiivagnia, kakochie ukazati ovii cslanak. Dakle.

Riimskà ſtajalisčta, i iſtih oprosčtègnia.

705 STajalisčtaſu Riimskà nikà Svakdàgnia, koihſe tojeſt oprosčtègnia moguh Svakii dàn toliko, kolikoſe pùtah iſtih czarkve poho-dè, i pomolii Bògh za uzviſcègnie czarkve &c. dobiti : toboje oſſo-bitòſt oprosčtègnia vicſgniegh, kojeſe brez odrègiegnia vrimena dopùſſchiuje, kakoje gori na ſvom miſtu receſeno. A nikaſu ſamo u odregiene dnève. Svakdagniaſu ſedam poglavitih czarkavah Riims-kih. A oſtàlihſu czarkavah sàmo u onè dnève, u kojeih bilixii miſ-ſao Riimskii. I kako Svakdàgnih oprosčtègnia ſvaki dàn dobiiva-juh, toliko, kolikohi pùtah &c. Koiſu u Riimu, glàvom, i ſobſtvom doiſto pohodè, neimajuchi povlaſticzè. A oſtalih sàmo u odre-giene dnève. Tako koii imaduh povlaſticzu dobiivathi u Riimu, i

izvan

izvan Riima, polazechi prisveti Sakramenat u vlastitoi czarkvi, kako imaduh svi prosecchih Redovah Redovniczi; ili rekavsci vechiè pùtah spomenùtih scèst oesenàscah, i scèst zdravih Mariah, kad nemoguh pohoditi Sakramenat; kako ima Reed malè Brattje S.O. Franczescka, i istòga Brattinstva, dobrocsinioczi &c; dobiivajuh parvih oprosctègnia, toliko, koliko pùtah Svakii dàn priko godinè to ucsinè: a drughih, sàmo u odregienè dnève istih. Ali kad Pàpe, dopùsschiujuchi takù milòst, i povlasticzu, ne csinè spomenu s' ossobitim zatvòrkom, od stajaliisctà sedam poglavitih czarkvah, ne razumise taka povlasticza dopùsschienà za stajalisćta svakdagnia, vechie sàmo za onah kojasu zabilixena u missàlu Riimskomu, (c) za kojaje trima Redovom S.O. Franczescka dopustio povlasticzu Siksto IV. i Pio II. (koih Kgnige viddi *in monumentis ordinum* (d) a Siksto V. pruxioju na sva istih Redòvah Brattinstva; *Superne dispositionis*, dopùsschiujuchi istim sva oprosctègnia, i povlasticzè Brattinstva poglavitogh *Consallonis*, kojeje uzdigao S. Bonaventura, i kojemuje dopùsschiena povlasticza dobiivati, kako rekko, sva oprosctègnia Riimskih stajaliisctah &c. Ovasu stajalisćta kako sliidè.

(c) *Vinea Seraph. c. 27. n. 127.*
(d) *p. 1. trac. 1. fol. 150. & 158.*

Do Korizmè.

NA malado litto, iliti obrizovagnie Gospodinovo, stajalisćte u czarkvi B. D. Mariè s' drughè stranè riike Tibera, *ad fontes olei*, s' oprosctègniem od 154. higliade, 983. godine, i 285. dànah. 706

NA vodokarsschie stajalisćte u czarkvi S. Petra, s' oprosctègniem od 158. higliadah, i 986. godiinah, i 285. dànah.

U Nedigliu sedamdesseticzè stajalisćte u czarkvi S. Lovrena izvan bedena, *in agro verano*, s' oprosctègniem od 158. higliadah, i 986. godiinah, i 285. dànah: i osslobagiase jedna duscà iz Purgatoria.

U Nedigliu scesdesseticzè stajalisćte u czarkvi S. Pavla izvan bedena, s' oprosctègniem od 155. higliadah, i 290. godiinah, i 200. danah.

U Nedigliu Pedesseticzè stajalisćte u czarkvi S. Petra, s' oprosctègniem od stò pedesset i ossam higliadah, devet stotinah scesset i ossam godiinah, i dvista ossamdessèt danah.

MIchael Angelus *Bogliasco*, u Svojemu sabragniu oprosctègniah, mechiè u ove tri nediglie magnie godiinah oprosctègnia: u

 dvibo

dvibo parvè mechiè od 12. higliadah godiinah, a u trechiu od 28. higliadah: ali csetardesnicze, koih mechiè u parvu 48. u drugù 18. a u trechiu 28. csinè vechii broi dànah. Pak mechiè u Svakù, Svarhu oprosctègnia od godiinah, oprosctègnie od svih grihah, i oprosctègnie trechiegh diila svih grihah, u dvi parvè. Nitti zarad ove razlikosti vaglia sumgniti od istinè, premdasu parvoga broja Svidoczi, i Svidocsanstva (kakochiu na Svarhsi ovoga §. kazati) varlo kuscana, i zdravo poznana: Zarad razloga, kogasam dao u cslan. 4. §. 5. liistu 365. pod brojom Kraignim 575. i u cslan. 7. §. 3. liistu 405. pod brojom Kraignim 638. navlastito ovdi, buduchi, kako sad gori rekko, neizbroina oprosctègnia sedam poglavitih Riimskih czarkavah.

Priko Korizme.

707 NA csistù Sriidu stajalisctc u czarkvi S. Sabinè kod Dominikanah (u koju, Pàpa, svi Kardinali, i svi Prelati igiuh istii dàn u proczessionu na Kognii: i ondi Pàpa pepelii) s' oprosctègniem od tri higliade godiinah, i s' punim svih grihah.

U csistii csetvartak stajalisctc u czarkvi S. Gargura, kod olivetanah, s' oprosctègniem od desset higliadah godiinah.

U csistii peetak stajalisctc u czarkvi SS. Ivana i Pavla, kod Jexuatah, s' oprosctègniem od desset higliadah godiinah.

U csistu Subotu stajalisctè kod S. Trifùna u czarkvi S. Agusctina, s' oprosctègniem od desset higliadah godiinah; i s' punim svih grihah, po *Mich. Ang. Bogliasco*; koi takogier mechiè, daje u ovu, i u sve subote priko Korizmè stajalisctè i u czarkva Svetè Mariè pùka, i Svetè Mariè miira, s' oprosctègniem punim svih grihah, po dopùsschiegniu Siksta IV. zarad otrovnè grozniczè, kojaje tadà u Riimu biila.

708 NEdiglia 1. Korizmè. U ovuje nedigliu stajalisctc u czarkvi S. Ivana Laterana: a po *Mich. Ang. Bogliasco*, i u czarkvi S. Duha *in Saxia*, s' oprosctègniem u jednoi, i drugoi od 18. higliadah godiinah, i s' punim svih grihah, i svarhu togà osslobagiase jedna dùsca iz purgatoria.

U Ponedigliak stajalisctc u czarkvi ùzah S. Petra, s' oprosctègniem od desset higliadah godiinah, i s' punim svih grihah.

U uto-

U utorak ſtajalisčće u czarkvi S. Anaſtazia, s' oprosčćègniem od 28. higliadah godiinah, i od toliko cſetard. i oſslobagiaſe jedna dùſca iz purgatoria.

U Sriidu ſtajalisčće u czarkvi S. Marie vechiè, s' oprosčćègniem od 28. higliadah godiinah, i od toliko cſetard. i s' odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah.

U cſetvartak ſtajalisčće u czarkvi S. Lovrena *in Paneperna*, gdie tojeſt na gradela pecſen bio, s' oprosčć. od higliadu (a po Mich. Ang. Bogl. od 10. higliadah) godiinah, i s' punim ſvih grihah.

U Petak ſtajalisčće u czarkvi dvanaeſt Aposčćolah, kod màle Brattje Conventualah, s' oprosčć. od 12. higliadah godiinah, i s' punim odpùſſchiegniem ſvih grihah.

U Sobotu ſtajalisčće u czarkvi S. Petra Aposčćola, s' oprosčćègniem od 18. higliadah godiinah, i od toliko cſetard. i s' odpùſſchiegniem punim ſvih grihah.

NEdiglia 2. Krizmè. U ovuje nedigliu ſtajalisčće u czarkvi S. Marie vechiè (a po Mich. Ang. Bogl. u czarkvi S. Marie *de Navicella*) s' oprosčć. od 18. higliadah godiinah, i od toliko cſetard. 709

U Ponedigliak ſtajalisčće u czarkvi S. Klementa, kod Dominikanah, s' oprosčćègniem punim ſvih grihah: a po Mich. Ang. *Bogliaſco*, Svarhu togà od 11. higliadah godiinah.

U utorak ſtajalisčće u czarkvi Svetè Balbinè, s' oprosčćegniem od 10. higliadah godiinah.

U Sriidu ſtajalisčće u czarkvi S. Czeczilie, s' oprosčćègniem takogier od 10. higliadah godiinah.

U cſetvartak ſtajalisčće u czarkvi S. Marie s' drughè ſtrànè riike Tibera, kod vrilla uglia, s' oprosčćègniem od 25. higliadah godiinah.

U Pètak ſtajalisčće u czarkvi S. Vitala, iliti xiivka, s' oprosčć. od 10. higliadah godiinah.

U Subotu ſtajalisčće u czarkvi Svetih Petra i Marcellina, mucſenikah, s' oprosčćègniem od 10. higliadah godiinah, i s' punim ſvih grihah: i oſslobagiaſe jedna dùſca iz Purgatoria.

NEdiglia 3. Korizmè. u ovuje nedigliu ſtajalisčće u czarkvi S. Lovrena *in agro verano*, izvan grada, s' oprosčćègniem od 19. higliadah 710

dah godiinah, i od 43. cſetard. I oſslobagiaſe jedna dùſca *iz Purgatoria.*

U Ponedigliak ſtajalisſte u czarkvi S. Marka, s' oprosſtègniem od 10. higliadah godiinah, i s' punim ſvih grihah.

U utorak ſtajalisſte u czarkvi S. Pudenczianè, s' oprosſtègniem od 10. higliadah godiinah, i s' punim ſvih grihah.

U Sriidu ſtajalisſte u czarkvi S. Sikſta, s' oprosſtegniem od 10. higliadah godiinah, i s' punim odpùſſchiegniem ſvih grihah.

U cſetvartak ſtajalisſte u czarkvi SS. mucſenikah Guzme i Damgniana, s' oprosſtègniem od 10. higliadah godiinah.

U Pètak ſtajalisſte u czarkvi S. Lovrena *in Lucina*, s' oprosſtègniem od 10. higliadah godiinah.

U Subotu ſtajalisſte u czarkvi S. Suzane, s' oprosſtègniem od 13. higliadah godiinah i s' punim ſvih grihah, kako gori u parvu ſubotu Korizmè.

711 NEdigliah 4. Korizmè. u ovuje nedigliu ſtajalisſte u *czarkvi* S. Kriixa, zvanoi *u Jeruzolimu*, s' oprosſtegniem *punim ſvih grihah*, i oſslobagiaſe jedna dùſca iz Purgatoria. Iſtoje, iſtii dàn, blàgo u czarkvi S. Marie Angielah po Mich. Ang. Bogl.

U Ponedigliak ſtajalisſte u czarkvi cſetiriu ſvetih okrugnienih, mucſenikah, oprosſtègnie od 10. higliadah godiinah.

U utorak ſtajalisſte u czarkvi S. Lovrena *in Damaſo*, s' oprosſt. od 10. higliadah godiinah, i s' odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah.

U Sriidu ſtajalisſte u czarkvi S. Pavla izvan Gràda (gdie propechie, kojeje s' Svètom Brigitom govorilo) s' oprosſtegniem od 10. higliadah godiinah, i s' punim ſvih grihah. Svarhu toga jeſſu u iſtoi czarkvi, za ſvakù nedigliu priko ſve godinè, ſva oprosſtègnia ſtajaliisſtah mukè Iſſukarſtove u Jeruzolimu; i ſva czarkve S. Jakova u Galiczihi.

U cſetvartak ſtajalisſte u czarkvi Svetih Silveſtra, i Martina, mucſenikah, s' oprosſtègniem od 10. higliadah godiinah. Iſtoje, iſtii dàn, oprosſt. u czarkvi S. Martina, recſenoi na *bardu*, po Michael Angielu Bogliasco.

U Pètak ſtajalisſte u czarkvi S. Euzebia, s' oprosſtègniem od 10. higliadah godiinah.

U Su-

U Subotu ſtajalisćte u czarkvi zvanoi Svetogh Nikole u tavniczi, s' oprosćtègniem i s' odpùſſchiegniem ſvih grihah : a po Mich. Ang. *Bogl.* i od 10. higliadah godiinah.

NEdiglia 5. Korizmè, kojaſe zovè gluha. u ovuje nedigliu ſtajalisćte u czarkvi S. Petra Aposćtola, s' oprosćtègniem od 20. higliadah god. i od toliko cſetard. i s' odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah. 712

U Ponedigliak ſtajalisćte u czarkvi S. Krizogona mucſ. s' oprosćtègniem od 10. higliadah godiinah.

U utorak ſtajalisćte u czarkvi S. Ciriaka mucſ. s' oprosćtègniem od 10. higliadah godiinah.

U Sriidu ſtajalisćte u czarkvi S. Marcella, s' oprosćtègniem od deſſet higliadah godiinah.

U cſetvartak ſtajalisćte u czarkvi S. Apolinara, macxarskoi, i nimacskoi, s' oprosćtègniem od 10. higliadah godiinah.

U Pètak ſtajalisćte u czarkvi S. Stipana *in monte celio*, s' oſslobogiegniem jednè duſcè iz Purgatoria.

U Subotu ſtajalisćte u czarkvi S. Ivana *ante portam Latinam*, s' oprosćtègniem od 13. higliadah godiinah, i s' oſslobogiegniem jednè dùſcè iz Purgatoria.

NEdiglia 6. Korizmè, Kojàſe zovè czvitnà. U ovuje nedigliu ſtajalisćte u czarkvi S. Ivana Lateranskoga, s' oprosćtègniem od 25. higliadah godiinah, i od toliko cſetard. s' odpùſſchiegniem ſvarhu togà punim, i s' oſslobogiegniem jednè dùſcè iz Purgatoria. 713

U Ponedigliak ſtajalisćte u czarkvi S. Prakſedè, s' oprosćtègniem od 15. higliadah godiinah, i s' odpùſſchiegniem punim ſvih grihah. Svarhu toga, od ovoga ponediglka tia do ponediglka uzkarſſa, jeſt u iſtoi czarkvi Svakii dàn oprosćtègnie puno ſvih grihah, Takogier i u czarkvi S. Marka, po dopùſſchiegniu Pavla II, koijuje popravio.

U utorak ſtajalisćtè u czarkvi Svetè Priſcke, s' oprosćtègniem od 18. higliadah godiinah, i s' odpùſſchiegniem punim ſvih grihah.

U Sriidu ſtajalisćte u czarkvi S. Mariè Vechiè, s' oprosćtègniem od 28. higliadah godiinah, i s punim odpùſſchiegniem ſvih grihah.

Na

Na velikii csetvartak ſtajalisĉte u czarkvi S. Ivana Lateranskoga, s' oprosĉtègniem od 11. higliadah godiinah, i 38. csetardeſniiczah: s' odpùſſchiegniem ſvih grihah, i s' oſslobogiegniem jednè dùſce iz purgatoria. Na oviſe dàn ſvakè godinè, na vràti Svetoga Petra, Sĉtije Pecſatnicza Aposĉtolska, kojaſe zovè *Pecſatnicza vecſere Goſpodinove*, u kojoi Pàpa proklignié ſve odpadnike odvire.

Na velikii pètak ſtajalisĉte u czarkvi S. Kriixa, recſenòi *u Jeruzolimu*, s' oprosĉtègniem punim ſvih grihah; Kojeje iſtii dàn i u czarkvi S. Marîe Angielah.

Na velikù ſubotu ſtajalisĉte u czarkvi S. Ivana Lateranskoga, s' oprosĉtègniem od 11. higliada godiinah, i 45. csetardeſniiczah: s' odpùſſchiegniem punim ſvih grihah, i s' oſslobogiegniem jednè dùſce iz Purgatoria.

714 NEdiglia velika, tojeſt uskarſnùchia Goſpodinova. U ovuje nediglìu ſtajalisĉte u czarkvi S. Mariè vechiè, s' oprosĉtègniem od 28. higliadah godiinah, i od toliko csetardeſniiczah: s' odpùſſchiegniem punim ſvih grihah, i s' oſslobogiegniem *jednè* dùſcè iz purgatoria.

U Ponedigliak, na uskars, ſtajalisĉte u czarkvi S. Petra Aposctola, s' oprosĉtègniem od 28. higliadah godiinah, i s' odpùſſchiegniem punim ſvih grihah.

U utorak na uskars, ſtajalisĉte u czarkvi S. Pavla izvan gràda, s' oprosĉtègniem od 20. higliadah godiinah, i od 28. csetardesniiczah: s' odpùſſchiegniem takogier punim ſvih grihah.

U Sriidu, ſtajalisĉte u czarkvi S. Lovrena izvan gràda, s' oprosctègniem od 28. higliadah godiinah, i od toliko csetardeſniiczah, i s' odpùſſchiegniem takogier trechiegh diila ſvih grihah.

U csetvartak, ſtajalisĉte u czarkvi dvanaeſt Svetih Aposĉtolah, s' oprosĉtègniem od 25. higliadah godiinah, i s' odpùſſchiegniem punim ſvih grihah.

U Pètak, ſtajalisĉte u czarkvi S. Marie kod mucſeniikah (kojaje za Ludoboxaczah biila czarkva Svih Bogovah, s' jednim sàmim oblokom na varhu, i danaſcgni dàn: jer kakoſu Riimgliani koi nàrod nadobiivali, takoſu iſtògh Boga uzimali, i u iſtù czarkù mechiali: ali rekavſci jedan od gnii u viichiu, da i Karſtianskoga, Boga, tojeſt Iſſukarſta, u nutra metnuh, buduchi i Karſtiani pod

Riime-

Riimskom zapoviigiu, i vladavju: odgovorilisu svi, da ne; *jerje gniov, rekosce, strascan, i csudnovat Boogh: ako gniega u nutra metnusmo, svecbie drughè on na dvòr istirati)* s' oprosčtègniem od 15. higliadah godiinah.

U subotu biilu, stajalisčte u czarkvi S. Ivana Lateranskoga, s' oprosčtègniem od 15. higliadah godiinah, s' punim odpùsschiegniem svih grihah, i s' osslobogiegniem jednè dùscè iz Purgatoria.

NEdiglia biila, iliti mali uskars, tojest osmina istòga. U ovuje nedigliu stajalisčte u czarkvi S. Pankraczia, s' oprosčtègniem od 15. higliadah godiinah, i s' punim odpùsschiegniem svih grihah.

Po Uskarsu.

NA dàn vechih Letaniah, tojest na S. Marka, stajalisčte u czarkvi S. Petra. A tri dnèva magnii letaniah, prid spasov dàn. Parvie, 715
tojest u ponedigliak, stajalisčte u czarkvi S. Mariè vechiè. Drughii, u czarkvi S. Ivana Lateranskoga. Trechii u czarkvi S. Petra: Svakdi s' oprosčtègniem od 156. higliadah i 555. godiinah, i od 100. dànah.

NEdiglia Duhovah. U ovuje nedigliu, parvii dàn Duhovah, stajalisčte u czarkvi S. Petra, s' oprosčtègniem od 158. higliadah, i 968. godiinah, i od 285. dànah.

U Ponedigliak, drughii dàn Duhovah, stajalisčte u czarkvi uzah S. Petra, s' oprosčtègniem od 158. higliadah, i 968. godiinah, i od 285. dànah.

U utorak, trechii dàn Duhovah, stajalisčte u czarkvi S. Anastazia, s' oprosčtègniem od 158. higliadah i 968. godiinah, i od 285. dànah.

U Sriidu parvù po Duhovii, quatarah litgnih, stajalisčte u czarkvi S. Marie vechiè, s' oprosčtègniem od 159. higliadah i 790. godiinah, i od 285. dànah.

U csetvartak, stajalisčte u czarkvi S. Lovrena izvan gràda, s' oprosčtègniem od 158. higliadah, i 968. godiinah, i od 285. dànah: i osslobagiase jedna dùsca iz Purgatoria.

U quatrenii petak stajalisčte u czarkvi dvanaest Svetih Aposctolah, s' oprosčtègniem kako sad gori u csetvartak, izvan da neima oslobogiegnia dùscè &c.

U quatrenu subotu, stajalisčte u czarkvi S. Petra Aposčtola, s' oprosčtègniem od 159. higliadah, i 890. godiinah, i od 285. dànah.

Bogliasco u dnève ovih quatarah mechiè magniè god. oprosčtègnia : ali u dva parvà mechiè odpùſſch. puno ſvih grihah : a u ſubotu, od-pùſſch. trechiegh diila, i odpùſſch. puno ſvih grihah, i oſslobogiegnie jedne dùſcè iz Purgatoria.

Na quatre Jeſſegniè.

716 U Sriidu ſtajalisčte u czarkvi S. Mariè vechiè, s' oprosčtègniem od 159. higliagah, i 890. godiinah, i od 285. dànah.

U Pètak ſtajalisčte u czarkvi dvanaèſt Svetih Aposčtolah, s' oprosčtègniem od 158. higliadah, i 968. godiinah, i od 285. dànah.

U ſubotu ſtajalisčte u czarkvi S. Petra Aposčtola, s' oprosčtè-gniem od 158. higliadah, i 968. godiinah, i od 285. dànah, s' oſ-slobogiegniem jednè duſcè iz Purgatoria. *Bogliasco* u dnève ovih quatarah mechiè magniè godiinah oprosčtègnia : ali u parvii me-chiè odpùſſchiegnie trechiegh diila ſvih grihah : a u drughii odpùſſ-chiegnie puno ſvih grihah : a u trechii odpùſſchiegnie trechiegh diila ſvih grihah, i oſslobogiegnie jedne dùſcè iz Purgatoria.

Priko Adventa.

717 U Parvù nedigliu Adventa, iliti doſcaſſchia goſpodinova, ſtaja-lisčte u czarkvi S. Mariè vechiè, s' oprosčtègniem od 158. hi-gliadah, i 790. godiinah, i od 285. dànah.

U drugù nedigliu Adventa, ſtajalisčte u czarkvi S. Kriixa, recſe-noi *u Jeruzolimu*, s' oprosčtègniem od 158. higliadah i 64. godine, *i* od 45. dànah.

U trechiu nedigliu Adventa, ſtajalisčte u czarkvi S. Petra Aposčtola, s' oprosčtègniem od 158. higliadah, i 168. godiinah, i od 285. dànah.

U Sriidu quatarah ziimskih, ſtajalisčte u czarkvi S. Mariè ve-chiè, s' oprosčtègniem od 158. higliadah, i 790. godiinah, i od 285. dànah.

U quatrenii Petak, ſtajalisčte u czarkvi dvanaeſt Svetih Aposc-tolah, s' oprosčtègniem kako u Sriidu.

U quatrenu ſubotu, ſtajalisčte u czarkvi S. Petra Aposčtola, s' oprosčtègniem od 158. higliadah, i 968. godiinah, i od 285. dànah.

718 U Nedigliu cſetvartu Adventa, ſtajalisčte u czarkvi dvanaèſt ſvetih Aposčtolah, s' oprosčtègniem, kako ſad gori u ſubotu.

Na

Na Badgnii vecsèr, stajalisćte u czarkvi S. Mariè vechiè, s' oprosćtègniem od 159. higliadah, i 890. godiinah, i od 285. dànah. A *Bogliasco* mechiè i odpùsschiegnie trechiegh diila svih grihah.

Na parvoi missi, u poh nochi Boxichia, stajalisćte u czarkvi S. Mariè vechiè, prid Kapelom Jassalah, iliti kolivkè Issukarstovè, s' oprosćtègniem od 159. higliadah, i 790. godiinah i od 285. dànah.

Na drugoi missi, u zoru istogh Blaghdana, stajalisćte u czarkvi S. Anastazie, s' oprosćtègniem kako na parvoi missi.

Na trechioi prid pohdne missi, istogh Blaghdana, stajalisćte u czarkvi S. Mariè vechiè, s' oprosćtègniem kako na parvoi missi.

Na Svetogh Stipana parvogh mucseniika, stajalisćte u czarkvi istoga *in monte celio*, s' oprosćtègniem od 154. higliade i 991. godinè, i od 250. dànah.

Na Svetkovinu S. Ivana Evangielisćtè, stajalisćtè u czarkvi S. Mariè vechiè, s' oprosćtègniem od 159. higliadah i 790. godiinah, i od 285. dànah, s' osslobogiegniem jednè dùsce iz Purgatoria.

Na Svetkovinu SS. Mladinaczah stajalisćte u czarkvi S. Petra Aposćtola, s' oprosćtègniem od 155. higliadah i 291. godinè, i od 250. dànah.

BRoi ovii Riimskih stajaliisćtah, s' istih oprosćtègnii, ovako bilixè posćtovànii, naucsnii, i devotii oczi *Alphonsus de Casarubea*, Scpagniul, Provincie S. Jakova; i *Angelus Auda de Lantusca* Provincie Riimske, obadva mala Brattja *obsluxitegli*: Koihsu sabragnia Redovniicskih povlasticzah, i oprosćtègniah, Sćtampanah: parvoga u Veneczihi god. 1531. prividivsciga naipri tri naucsna Ocza Reeda, i potvardivsci priposćtovani Arczi-Biskup *Hispalensis*, Iziskiivalacz nevirnicskih odpadniisćtvah u Scpagni, i u Sicilihi. A drugoga u Milànu, i u Riimu, god. 1665. dopùstivsci priposćtovànii mesćtar Polacsè Svète Aposćtolskè. S' koimase, ni u broju godiinah, ni u varstam oprosćtègniah, navlastito stajaliisćtah pria, i poslii Korizmè, ne udarà *Michael Angelus Bogliasco*, u svom sabragniu istih povlasticzah, i oprosćtègniah, prisćtampanomu, s' dopùsschiegniem starescinah, u Livornu, god. 1670. Premda istah oprosćtègnia, koja bilixii on, mechiuh i oni u istè dnève, i u istim czarkvam: ali ne 719

ne kako oprosctègnia ſtajaliscta, vechie kako baſcka oſſobita iſtih czarkavah : zatohi i brojè megiu oprosctègnii godiſcgnih, Riimskih czarkavah ; koja sliide.

§. II.

Oprosctègnia Riimskà u czarkvam ſtajaliiſctah, i drugbim; u dnève ſtajaliiſctah, i drugbè, priko godinè, oſſim, i ſvarhu oprosctègniah ſtajaliiſctah.

720 NE sàmo oprosctègnia ſtajaliiſctah Riimskih, Jeruzolimskih, Galiczie, i Porcziunkule; vechie i ſva drugà, kojaſu s'koimu drago drughim titulom, iliti nadpiſſom opchienim, dopùſſchiena u czarkvam iſtih miiſtah; dopùſtii na 3. Feb. 1517. Leon X. dobiivati zavitnim Redovniikom, navlaſtito Proſeechih Redòvah, oſſobito màloi Brattji S. O. Franczeſcka, kad pohode priſveti Sakramenat ottara u vlaſtitoi czarkvi, ili reknuh obicſainih ſcèſt ocſe-nàſcah, i ſcèſt zdravih Mariah, toliko, koliko pùtah na dàn. Kako Svidocsè *Caſarubio V.* Indul. ſtationum quoad Fratres §. 15. Rodriquez *in nova colleƈt. Bullarij, pag. 318. n. 24.* Lantuſca *fol. 105.* i Dominicus viva, *in Apendice Indul. fol. 86.* Koja oprosctègnia, kakoje vechiè putah recſeno, dobiivaju po iſtii nàcſin i Brattja i ſeſtre Brattinſtva; kad, nemoguchi pohoditi Sakramenat, reknuh gdimu dràgo ſpomenùtù molitvu; po dopùſſchiegniu iſtògh Leona deſſetoga, iſtè god. Gargura XV. *Pias Chriſti &c.* i Sikſta V. *Divinæ Charitatis* 7. Maij 1586. Ovaſu oprosctègnia kako sliide, od miſſecza do miſſecza, i od dnèva, do dnèva.

SIICSGNIA.

721 1. Dàn na Svetkovinu obrizovagnia Goſpodinova, u czarkvi Svetè Mariè s' drughe ſtrànè riike Tibera, kod vrilla ùglia; gdie tojeſt poteklo ùglie, kadſeje Iſſukarſt u Jeruzolimu rodio, jeſt oprosct. od 24. higliade godiinah, po dopùſſchiegniu Celeſtina II. Pàpe. A u czarkvam S. Mariè vechiè, S. Mariè *in Aracœli*, S. Marka, i u czarkvi S. Ivana Lateranskoga, parvè ocſitè na Sviitu; iſtii dàn, i Svakii priko ſve oſminè, jeſt oprosctègnie ſvih grihah.

6. Na Svetkovinu vodokarſſchia, u czarkvi S. Petra Aposct. Svakii dàn priko ſve oſminè jeſt oprosct. od 18. higliadah godiinah, i puno

i puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Duha, recſenoi *in Saxia*, od higliadè godiinah. A u czarkvi S. Marie vechiè, puno ſvih grihah, iſtii Blaghdan, i Svakii priko oſminè, po dopuſſch. Bonif. 7.

7. Na Svetkovinu S. Juliana mucſ. u iſtoga czarkvi oprosčtègnie puno ſvih grihah.

13. Na oſminu vodokarſſchia, u czarkvi S. Petra Aposčt. oprosčtègnie od 18. higliadah godiinah, i puno ſvih grihah.

14. Na Svetkovinu S. Feliicza mucſ. u czarkvi S. Sebaſtiana oprosčtègnie od 10. higliadah godiinah.

15. Na Svetkovinu S. Pavla 1. puſtigniaka, u czarkvi recſenoi *Svèto Troiſtvo na bardu* oprosčt. puno ſvih grihah.

16. Na Svetkovinu SS. 5. mucſ. Reeda màle Brattje, i S. Marcella Pàpe, i mucſ. u czarkvi S. Sebaſtiana oprosčt. od 10. higliadah god.

17. Na Svetkovinu S. Antuna Abbata, iliti oghgnienoga, u iſtoga czarkvi oprosčtègnie puno ſvih grihah. Iſtoje iſtii dàn i u czarkvi S. Mariè vechiè.

U nedigliu prid Svetkovinu S. Antuna, u czarkvi S. Marie od placſa, jeſt oprosčtègnie s' punim Jubileom, i odpuſſchiegniem ſvih grihah, za ſve izpovigienè, ili Skruſcenè, po dopùſſchiegniu Pia IV.

18. Na Svetk. ſtolla Riimskògh S. Petrà, u iſtòga czarkvi oprosčtègnie puno ſvih grihah. Ovogaje ſtolla Svetkovagnie nàredio Pavao IV. god. 1557. Stojechi iſtii i dàn danaſcgni u iſtoi czarkvi. Iſtije dàn oprosčt. puno ſvih grihah u czarkvi S. Priſckè D. i mucſ. buduchi iſtii iſtè Svetkovina takogier.

U Nedigliu 2. po vodokarſſchiu, u czarkvi Duha S. recſenoi *in Saxia*, jeſt oprosčt. od 3. higliade god. i od toliko cſetard. s' odpuſſch. trechiegh diila ſvih grihah.

20. Na Svetk. SS. Fabiana, i Sebaſtiana, u czarkvi S. Sebaſtiana oprosčtègnie puno ſvih grihah.

21. Na Svetk. S. Agneze, iliti Jàgniè D. i mucſ. u iſtè czarkvi jeſt oprosčt. puno ſvih grihah. Iſtoje na drugu iſtè Svetkovinu 28. dàn iſtoga miſſecza; i u czarkvi S. Mariè vechiè.

22. Na Svetk. SS. Vinczenczia, i Anaſtazia MM. u iſtih czarkvi kod triuh vriilah, oprosčtègnie puno ſvih grihah. Oſſim toga, u czarkvi S. Anaſtazia jeſt Svakii dàn oprosčt. od higliadu godiinah.

25. Na

25. Na Svetk. obrachiegnia S. Pavla, u istòga czarkvi jest oprosčègnie od. 100. god. i od toliko csetard. i puno svih grihah.

27. Na Svetk. S. Ivana Krisost. iliti zlatousnoga, u istoga czarkvi oprosč. puno svih grihah.

31. Na Svetk. SS. Czira, i Ivana, u istih czarkvi oprosč. puno svih grihah. Istije dàn stajalisčte u czarkvi S. Kriixa, recsenoi *u Jeruzolimu*, s' oprosč. punim svih grihah.

U Nedigliu naiposlidgniu ovoga missecza, u istoi czarkvi S. Kriixa, jest stajalisčte s' oprosč. punim svih grihah, zarad nascasschia istògh nadpissa; po dopùsschiegniu Aleksandra VI.

V E G L I A C S E.

722 1. Dàn, vlastiti S. Brigitè, u Koise u istè czarkvi istè Svetkovina slavii, s' oprosč. punim svih grihah. Istie dàn stajalisčte i u czarkvam S. Sabiinè, i S. Klementa, gdie tiilo S. Ignaczie Bisk. i M. s' oprosčtègniem takogier punim svih grihah.

2. Na Svetkovinu Sviitlogh Mariina, u czarkvam S. *Mariè vechiè*, S. Mariè Angielah, S. Mariè u Scirokoi uliczi, S. Marie *miira*, i S. Marie pùka, oprosčtègnie puno svih grihah; koje u poslidgnioi durà priko sve osminè, po dopùsschiegniu Sikста IV.

3. Na Svetkovinu S. Blàxa M. u istoga czarkvi oprosčtegnie puno svih grihah.

5. Na Svetkovinu S. Agatè, u istè czarkvi, i u czarkvi S. Kriixa oprosč. puno svih grihah.

9. Na Svetkovinu S. Apollonie, u istè czarkvi, i u czarkvam S. Ludoviika, i S. Agusčtina oprosč. puno svih grihah.

22. Na Svetkovinu stolla Antiokenskogh S. Petra, u istòga czarkvi oprosč. od higliadu god. i puno svih grihah.

24. Na Svetkovinu S. Mattia Aposč. u istòga czarkvi i u czarkvi S. Mariè vechiè, gdimuje tiilo, oprosč. puno svih grihah. A u czarkvi S. Petra, i SS. Fillippa, i Jakova, na ovù, i na Svakògh Aposčtola Svetkovinu, jest oprosč. puno svih grihah. A u czarkvi S. Mariè vechiè, Svakii dàn priko sve godinè jest oprosč. od higliadu god. i od toliko csetard.

26. Na Svetkovinu S. Constanczie D. i M. jest stajalisčte u czarkvi S. Jàgnie, s' oprosč. punim svih grihah.

U Ne-

U Nediglie Sedamdesseticzè, Scesdesseticzè, i Pedesseticzè, ossim oprosctègniah stajaliisctah, jest u parvu, u carkvi S. Lovrena van grada oprosct. puno svih grihah. U drugù u czarkvi S. Pavla jest takogier oprosct. puno svih grihah, i od 100. god. i 100. csetard. A u trechiù, u czarkvi S. Petra Aposct. puno svih grihah, i od 28. higliadah, god. i od tolikò csetard.

OXUIKA.

SVakoga Peetka ovoga missècza jest u czarkvi S. Petra oprosctègnie puno svih grihah, za uspomenu smarti nascègh spassiteglia, koije u jedan Peetak ovoga missecza umrò; a neznajuchise doisto u koi, zatose svi istòga missecza u czarkvi, i od devoti ossobito posctuju. Cssim togà. 723

7. Dàn na Svetkovinu S. Tommè od Aquiina, u istòga czarkvî i u czarkvi S. Mariè kod Minervè, oprosctègnie puno svih grihah.

12. Na Svetkovinu S. Gargura Pàpe, u istoga czarkvi, i u czarkvi S. Petra Aposct. oprosctègnie puno svih grihah.

19. Na Svetkovinu S. Jozippa Zarucsniika Divicze Mariè, u czarkvi S. Marîè vechiè oprosctègnie puno svih grihah.

20. Na Svetk. S. Joakima, ocza Diviczè Mariè, i vecserno bdegnie Svetkovini S. Benedicta, jest stajalisćte u Kapeli S. Silvestra, s' oprosctègniem punim svih grihah. Istoje istii dàn oprosctègnie u czarkvi S. Kriixa recsenoi *u Jeruzolimu*, zarad uspomene istè posvechiegnia: i u czarkvi S. Marie Angielah.

21. Na Svetk. S. Benedicta Abbata, u czarkvi S. Petra Aposct. oprosctègnie od higliadu 154. godine, i od 40. danah.

25. Na Svetkovinu Gospine Blagoviisti, u istè czarkvi (*Bogliasce* velii neizbroinasu puna oprosctègnia) u czarkvi S. Mariè vechiè, u czarkvi S. Marie miira, u czarkvi S. Mariè pùka, i u czarkvi S. Jakova, recsenoi *in Augusta*, oprosctègnie puno svih grihah priko sve osminè. A u czarkvi S. Petra od higliadu godiinah. Ossim toga, od Svetkovinè Gospinè Blagoviistii, csak do parvoga dnèva Agusćta, iliti kolovoza, jest Svakii dàn oprosctègnie: u czarkvi istè od higliadu godiinah: a u czarkvi S. Petra od 12. higliadah godiinah, i od toliko csetard. s' odpùsschiegniem trechiegh diila sviuh grihah.

LAXKA.

724 SVakii dàn ovoga miſſecza, u czarkvi S. Petra, jeſt oprosčègnie od 10. higliadah godiinah. Oſſim togà.

2. Dàn Na Svetkovinu S. Marie Egipacskè ocſitniczè, i pokornicze, u iſtè czarkvi oprosčègnie puno ſvih grihah.

3. Na Svetkovinu S. Pankraczia, u iſtogh czarkvi oprosč. puno ſvih grihah.

5. Na Svetkovinu S. Vincenczia Fer. u Czarkvi Goſpinoi Minervè, oprosč. puno ſvih grihah.

23. Na Svetkovinu S. Giurgia, M. u iſtoga czarkvi, i u czarkvi S. Petra oprosčègnie puno ſvih grihah.

25. Na Svetkovinu S. Marka Evang. u iſtòga czarkvi oprosčègnie puno ſvih grihah : a u czarkvi S. Petra, kud igiè proczeſſion, oprosč. od 15. higliadah god. i od toliko cſetard.

29. Na Svetkovinu S. Vitala, iliti Xiivka, M. i S. *Petra M.* Reeda S. O. Dominika : u parvoga czarkvi, a u drugoga Kapeli na *Minervi*, oprosč. puno ſvih grihah; kojeje i u czarkvi S. Marka, gdie iſtii dàn ſtajalisče.

SVIIBGNIA.

725 U Sve nediglie ovoga miſſecza jeſt oprosčègnie puno ſvih grihah u czarkvi S. Sebaſtiana. Oſſim togà.

1. Dàn, Na Svetkovinu SS. Aposčolah Fillippa i Jakova, u iſtih czarkvi, i u czarkvah S. Petra, S. Mariè vechiè, Svetih dvanaeſt Aposčolah, i u czarkvi zvanoi Svetogh Jakova *in Auguſta*, oprosč. puno ſvih grihah.

2. Na Svetkovinu Naſcaſſchia S. Kriixa, u iſtoga czarkvi, zvànoi *u Jeruzolimu*, i u czarkvi S. Marie, zvànoi *Okrughla*, zarad iſtè iſtii dàn poſvechiegnia, oprosčègnie puno ſvih grihah, ſvakii dàn priko ſve oſminè. Iſtoje iſtii dàn oprosč. u czarkvi S. Marie Angielah, i u Kapeli S. Propechia u czarkvi S. Marcella, po dopùſſchiegniu Gargura XIII.

4. Na Svetkovinu S. Monikè, Matere S. Agusčina, u iſtoga czarkvi oprosčègnie puno ſvih grihah.

6. Na

6. Na Svetkovinu S. Ivana, recſenogh *prid latinski vràtii*, gdie u ugliu varen; u iſtoga ondi czarkvi, i u czarkvah S. Mariè vechiè, i S. Ivana Lateranskoga, oprosĉtègnie puno ſvih grihah, i oſslobogiegnie jednè dùſcè iz Purgatoria.

8. Na Svetkovinu ukazagnia S. Mihovila Arkangiela, u iſtoga czarkvi, i u czarkvi S. Mariè vechiè, oprosĉtègnie puno ſvih grihah. Oſſim togà, od ovoga dnèva, cſak do parvoga Agusĉta, iliti kolovoza, u czarkvi S. Ivana Lateranskoga, jeſſu ſvakii dàn tri puna oprosĉtègnia ſvih grihah.

13. Na Svetkovinu SS. Nerea, i Akilea, u iſtih czarkvi, i u czarkvi S. Pavla Aposĉt. oprosĉtègnie puno ſvih grihah.

14. Na Svetkovinu SS. Viĉtora; i druxinè, u iſtih czarkvi oprosĉtègnie puno ſvih grihah.

19. Na Svetkovinu S. Pudenczianè D. M. u iſtè czarkvi oprosĉtègnie puno ſvih grihah.

21. Na Svetkovinu S. Jelinè czeſſariczè, u iſtè czarkvi, i u czarkvi S. Mariè kod Araceli, gdijoi koſti pocſivaju, oprosĉtègnie puno ſvih grihah.

31. Na Svetkovinu S. Petronillè, iliti Petruſcè, u czarkvi S. Petra Aposĉtola, kogaje Kchier biila, oprosĉtègnie od higliadu god. i od toliko cſetard.

Na Spaſov dàn, u czarkvi S. Petra oprosĉtègnie od 28. higliadà godiinah, i puno ſvih grihah, Svakii dàn priko ſve oſminè.

U Subotu u ocſi Duhovah, u czarkvi S. Ivana Lateransk. oprosĉt. puno ſvih grihah, s' oſslobogiegniem, jednè dùſce iz Purgatoria.

Na Svetkovinu Duhovah, parvii dàn, u czarkvi S. Petra; Drughii dàn u czarkvi uzah S. Petra, oprosĉtegnie puno ſvih grihah. A trechii dàn u czarkvi S. Anaſtazia oprosĉt. od 18. higliadah godiinah, s' odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah.

Na Svetkovinu priſvetoga Troiſtva, u iſtòga czarkvam (kojeſe zovuh. Jedna *Troiſtvo na Bardu* : A drugà : *Troiſtvo Pùtniikah*) oprosĉtègnie puno ſvih grihah.

Na Svetkovinu tiila Iſſukarſtova, iliti Braſcancſeva, u czarkvi S. Petra Aposĉtola, oprosĉtègnie od 159. higliadah, i 968. godiinah, i od 285. danah; i puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Duhha *in Saxia* od higliadu godiinah, s' odpùſſchiegniem ſedmògh

diila ſvih grihah. U parvoi puno, a u drugoi obadva, duraju ſvakii dàn priko ſve oſminè. A na iſtii dàn oſminè, u czarkvi S. Marka, jeſt oproſctègnie puno ſvih grihah, po dopùſſchiegniu Pavla II. oſſim onih, kojaſe dobiivaju, ſtojechi priko iſtè oſminè na Boxanſtvenom officiu: tojeſt na obadvama vecſergniam, na matutini, i na miſſi, iſtii blàghii dàn, na ſvakom oproſctègnie od 400. danah. A priko oſminè, na ſvakom ſvakii dàn, od 200. danah. A na ſvakoi oſtàlih czarkvenih urah, iſtii blàghii dàn, od 160. dànah: a oſtàle dnève na ſvakoi od 80. dànah. A na proczeſſionii, koiſe cſinè, od 200. dànah: po dopùſſchiegniu, za ovii blaghdan, Urbana IV.

L I I P G N I A.

726. SVegà ovoga miſsècza (oſſim onih, kojaſu zabilixena gori 25. dàn oxuika; na Goſpinu Blagoviiſt, za ſvakii dàn u czarkvi iſtè, i u czarkvi S. Petra, cſak do miſſecza Agusčta) jeſt oproſct. puno ſvih grihah, u czarkvi S. Ivana Lateranskoga; koje takogier donle durà. Oſſim toga.

U nedigliu drugù ovoga miſſecza jeſt oproſctègnie puno ſvih grihah, u czarkvi S. Mariè od utiſcegnia: po dopùſſchiegniu Sikſta IV.

2. Dàn, na Svetkovinu SS. Marcellina, Petra, i Erazma, MM. u czarkvi S. Marcellina jeſt oproſct. puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Petra oproſct. od higliadu godiinah.

11. Na Svetkovinu S. Barnabè Aposctola, u iſtoga czarkvi, s' drughe ſtràne riike Tibera, oproſct. puno ſvih grihah: a u czarkvi S. Petra Aposct. od 600. godiinah.

13. Na Svetkovinu S. Antuna od Paduè, u czarkvi S. Marie kod Araceli oproſct. puno ſvih grihah.

15. Na Svetkovinu SS. Vidda, Modeſta, i Creſcenczie, u czarkvi iſtoga S. Vidda, imenom *kod Kaſſapnicza*, oproſct. od 6. higliadah godiinah; po razlogu ſtajaliſcta: a po razlogu blaghdana, puno ſvih grihah.

22. Na Svetkovinu S. Paulina Bisk. i Izp. u czarkvi S. Ivana Lateranskoga oproſct. od 7000. godiinah.

24. Na Svetkovinu porogiegnia S. Ivana Karſtiteglia, u czarkvi S. Ivana Lateranskòga, i u czarkvi S. Ivana Florentinskoga, oproſct.

oproſct. puno ſvih grihah. Svarhu toga u czarkvi Lateranskoi iſtii dàn jeſt oproſct. od 154. higliade, i 985. godiinah, i od 43. dnèva: i oſslobagiaſe jedna duſca iz Purgatoria, po dopùſſchiegniu Leona X. alie narèdiò, da ko hochie dobiti ovo, reknè jednu kruniczu za gniega.

26. Na Svetkovinu SS. Ivana i Pavla (koiſu uzovniiczi za priatno vriime, kiſcovito, ili ſuho) u czarkvi S. Ivana Lateranskoga oproſctègnie od 1000. godiinah.

28. Na Svetkovinu S. Leona Pape, u czarkvi S. Petra Apoſct. zarad iſtè Svetkovinè, oproſctègnie od higliadu godiinah, i od toliko cſetard. A zarad vecſernoga bdègnia Svetkovini SS. Apoſctolah Petra, i Pavla, oproſctègnie puno ſvih grihah.

29. Na Svetkovinu SS. Apoſctòlah Petra i Pavla, u czarkva iſtih, iſtii blaghii dàn, i ſvakii priko oſminè, oproſctègnie puno ſvih grihah. Iſtòje na blaghii dàn i u czarkvi SS. Fillippa i Jakova Aposctolah; u kojoije, kako i u czarkvi S. Petra, na Svakogh Apoſctola Svetkovinu oproſctègnie puno ſvih grihah. Svarhu tògà na ovije Blaghdàn u czarkvi S. Petra, zarad ſtajaliſcta, oproſct. od 159. higliadah, i 963. godiine, i od 45. dànah.

30. Na Svetkovinu ſpomenùchia S. Pavla Apoſct. u iſtòga czarkvi jeſt oproſct. puno ſvih grihah.

SARPGNIA.

OSſim Svakdagnii oproſctègniah u czarkvam ſpomenutim na pocſetku proſcaſtògh miſsècza, jeſt. 727

1. Dàn, zarad oſminè S. Ivana Karſtiteglia, u czarkvi S. Ivana Lateranskòga, oproſct. puno ſvih grihah.

2. Na Svetkovinu Gòſpina pohògiegnia, u czarkvam S. Mariè pùka, S. Mariè miira, i S. Marie Angielah, u ſvakoi ſvakii dàn priko ſve oſminè, oproſct. puno ſvih grihah.

9. Na Svetkovinu razdigliegnia, i razaſcaſſchia SS. Apoſctolah po ſviitu, u czarkvi S. Petra Apoſct. oproſctègnie od 12. higliadah god.

14. Na Svetkovinu S. Bonaventure Kardinala, i Naucſiteglia Seraf. Reeda S. O. Fran. u czarkvam S. Petra Apoſct. S. Marie kod Araceli, i SS. dvanaeſt Apoſtolah, oproſctègnie puno ſvih grihah.

15. Na Svetkovinu S. Quirika M. u istoga czarkvi oprosctègnie puno svih grihah.

17. Na Svetkovinu S. Aleksia, u istòga czarkvi, i u czarkvi S. Ivana Lateranskoga, oprosctègnie puno svih grihah.

18. Na Svetkovinu S. Sinforozè, i gniezinih sedam Sinòvah, MM. u czarkvi S. Angiela *u Ribniczi* oprosctègnie puno svih grihah.

20. Na Svetkovinu S. Margaritè D. M. u iste czarkvi *priko Tibera*, oprosctègnie puno svih grihah.

21. Na Svetkovinu S. Praksedè D. u istè czarkvi oprosctègnie puno svih grihah, i oprosct. od 6000. godiinah. A u czarkvi S. Petra Aposct. zarad istè Svetk. oprosctègnie od 2000. godiinah : a zarad Osminè S. Bonaventurè istii dàn, oprosctègnie puno svih grihah, po dopùsschiegniu Siksta IV.

22. Na Svetkovinu S. Mariè Mandalinè, u istè czarkvi oprosct. puno svih grihah, po dopùsschiegniu Klementa VII. i Pavla IV. Istoje istii dàn u czarkvi S. Mariè vechiè, i u czarkvi S. Celsa, *zvanoi in banchi*. Pacsceje u istim, istii dàn, svarhu punoga, oprosctègnie od mlogo godiinah; kako i u czarkvi S. Lazàra, bratta Mandalinina.

23. Na Svetkovinu S. Apolinara M. u istoga czarkvi oprosctègnie puno svih grihah. A u czarkvi Lateranskoi oprosctègnie od 100. godiinah.

Na Svetkovinu S. Kristinè, u czarkvi S. Mariè vechiè, oprosct. od 40. god. A u czarkvi S. Marie Mand. od 48. god.

25. Na Svetkovinu S. Jakova Aposct. u istoga czarkvi, i u czarkvam S. Petra Aposct. S. Mariè vechiè, i SS. Filippa i Jakova Aposctòlah, oprosctègnie puno svih grihah.

26. Na Svetkovinu S. Matere Anè, u istè czarkvi, i u czarkvi S. Mariè vechiè, oprosctègnie puno svih grihah.

27. Na Svetkovinu S. Pantelie, iliti Pantaleona, u istoga czarkvi oprosctègnie puno svih grihah. A u czarkvi S. Mariè *vechiè* oprosct. od 40. god.

28. Na Svetkovinu SS. Nazaria i Celsa, u czarkvi S. Kriixa, i czarkvi S. Mariè Angielah, oprosct. od 300. god.

29. Na Svetkovinu S. Màrtè, u istè czarkvi oprosct. puno svih grihah. A u czarkvi S. Sebastiana istii dàn jest oprosct. od 5000. godiinah.

30. Na

30. Na Svetkovinu SS. Abdon., i Senen. MM. u czarkvi S. Marka oprosctègnie puno ſvih grihah.

K O L O V O Z A.

1. Dàn: Na Svetkovinu uzah S. Petra Aposct. u czarkvi iſtogh imena, oprosct. puno ſvih grihah, iſtii dàn, i ſvakii za oſſam dànah. Iſtie dàn oprosct. puno u czarkvi Lateranskoi. A u czarkvàm: Goſpinè blagoviiſti od 1000. godiinah: a S. Petra Aposct. od 12000. god. i od toliko cſetard. s'odpùſſchiegniem trechiegh diila ſviuh grihah. 728

2. Na Svetkovinu poſvechiegnia czarkve Gòſpè Angielah, iliti Franczeſckanske Porcziunkule, u czarkvi S. Mariè *vecbiè* oprosct. puno ſvih grihah.

3. Na Svetkovinu naſcaſſchia tiila S. Stipana parvògh mucſ. u czarkvi S. Lovrena van gràda, s'koim u poredo u jednoi grobniczi pocſiiva, oprosct. puno ſvih grihah.

4. Na Svetkovinu S. Patriarke Dominika, u çzarkvi S. Marie *kod Minervè* oprosct. puno ſvih grihah.

5. Na Svetkovinu S. Mariè *od Sniiga*, u czarkva S. Mariè *vecbiè*, S. Mariè *Angielah*, i S. Mariè *miira*, oprosct. puno ſvih grihah.

6. Na Svetkovinu Goſpodinova priobraxegnia, u czarkvi Lateranskoi oprosct. puno ſvih grihah. Iſtoje iſtii dàn i u czarkvi S. Marie Angielah. A u czarkvi S. Kriixa, zarad Svetkovinè, iſtii dàn, S. Sikſta, oprosct. od mlogo god.

8. Na Svetkovinu SS. Cziriaka, larga, i Scmaragda, MM. u czarkvi iſtih oprosct. puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Sebaſtiana od 1000. godiinah.

10. Na Svetkovinu S. Lovrena, u czarkvi iſtoga vàn gràda, gdimu koſti pocſivaju, oprosct. od 100. god. i od toliko cſetard. i puno ſvih grihah, koje durà ſvakii dàn priko ſve oſminè. A zarad ſtajaliscta, kojeje iſtii dàn ondi, oprosct. od 158. higliadah i 658. godiinah, i od 285. dànah, s'punim ſvih grihah, i s' odpùſſchiegniem trechiegh diila grihah.

12. Na Svetkovinu S. Klàrè, Reeda S. O. Fran. u czarkvi S. Silveſtra, i u czarkvi SS. Guſmè i Damgniana, priko Tibera, oprosctègnie puno ſvih grihah. Iſtie, dan, po *Micb. Ang. Bogiiaſco*,

oprosct.

oprosć. puno ſvih grihah u czarkvi S. Mariè *vechiè* : a u czarkvi S. Kriixa od 100. god.

13. Na Svetkovinu S. Euzebia, u czarkvi iſtòga, po *Mich. Ang. Bogliaſco*, oprosć. od 1000. god. A po Lantuſcki i Caſarubiu, puno ſvih grihah. Iſtie dàn velii *Bogliaſco* i u czarkvi S. Mariè *vechiè* oprosć. od 1000. god.

14. Dàn, u czarkvi S. Mariè pùka na vecſergnii, zarad vecſernoga bdegnia k' velikoi Goſpoini, oprosćègnie puno ſvih grihah.

15. Na veliku Goſponiu, u czarkvi S. Mariè vechiè, oprosć. puno ſvih grihah, i oprosćegnie (po ſvidocſanſtvu *Bogliaſca*) od 1000. god. jedno, i drugò ſvakii dàn priko ſve oſmine. Takogier puno oprosć. iſtii dàn, po ſvidocſanſtvu iſtòga, jeſt u czarkvam S. Mariè pùka, S. Mariè miiſa, S. Mariè Angielah S. Marie okrùghle, i S. Marie kod Araceli : koje i kod S. Mariè pùka durà ſvakii dàn priko ſve oſminè, po dopùſſchiegniu Sikſta IV. A u czarkvam S. Petra Aposćola na *Vatikanu*, i S. Duha *in Saxia* : u parvoi od 851. higliadè, i 162. godinè, i od 100. danah : a u drugoi po dopùſſchiegniu Innoc. VII. od dvi higliade. U jednoi i u drugoi ſvakii dàn priko ſve oſminè. Oſſim togà, u czarkvi S. Mariè *vechiè* (kojaſe zovè i S. Mariè od Sniiga, i S. Mariè kod jaſſalah) od velikè do màlè Goſpoinè, po ſvidocſanſtvu *Bogliaſca*, jeſt ſvakii dàn oprosćègnie od 12. higliadah. A po ſvidocſanſtvu *Caſarubia*, i *Lantuſcke* Svakii dàn priko ſve godinè, od 15. higliadah godiinah.

16. Na Svetkovinu S. Roka 3. Reeda S. O. Fran. u iſtoga czarkvi, kod maloga briiga, *alla Ripetta*, oprosćègnie puno ſvih grihah.

U nedigliu priko oſminè Goſpina uzaſcaſſchia, u czarkvi S. Mariè kod Araceli, oprosćegnie puno ſvih grihah.

21. Na Svetkovinu S. Anaſtazia M. u iſtòga czarkvi oprosctègine puno ſvih grihah.

22. Oſmii dàn Svetkovinè Gòſpina uzaſcaſſchia, u czarkvi S. Mariè priko Tibera, *ad fontes olei*, oprosćègnie puno ſvih grihah.

24. Na Svetkovinu S. Bartula Aposć. u iſtoga czarkvi, kod malè Brattje obslux. u Addi Tibera, u kojoimu koſti odpocſivaju, i ſtoii kazan, u koiſumu, kadſu ſadàrli, koxu metnuli; iſtii blaghii dàn, i ſvakii priko oſminè, oprosćègnie puno ſvih grihah : kojeje iſtii dàn i u czarkvam S. Petra na vatikanu, S. Ivana Lateranskoga, i SS. Filippa, i Jakova.

25. Na

25. Na Svetkovinu S. Ludovika Kraglia Franczuskoga, u iſtoga czarkvi, imenom *Franczuzka*, oprosċtègnie puno ſvih grihah.

28. Na Svetkovinu S. Agusċtina, u iſtoga czarkvi oprosċtègnie puno ſvih grihah; a u czarkvi S. Mariè *vechiè* od higliadu godiinah.

29. Na Svetkovinu uſſikovagnia S. Ivana Karſt., u iſtoga czarkvi, i u czarkvi S. Ivana Lateranskoga, oprosċtègnie puno ſvih grihah.

R U I N A.

1. Dàn Na Svetkovinu S. Egidia Abbata, u iſtoga czarkvi op- 729
rosċtègnie puno ſvih grihah.

7. U czarkvi S. Mariè Pùka, na vecſergni, zarad vecſernoga bdègnia Svetkovini Goſpina Porogiegnia, iliti màle Goſpoinè, oprosċtègnie puno ſvih grihah.

8. Na Svetkovinu Gòſpina Porogiegnia, iliti màlu Goſpoinu, u czarkvi S. Mariè *vechiè*, oprosċtegnie puno ſvih grihah, i oprosċt. (po Svidocſanſtvu *Bogliaſca*) od 1000. godiinah. Punoje oprosċt. ſvih grihah, iſtii dàn, i u czarkvam, S. Marie *okrùghle* (u kojoi, Svarhu punoga, jeſt takogier oprosċtègnie od 159. higliadah, i 790. god. i od 185. dànah) S. Mariè kod *Araceli*, S. Mariè na *Scirokom pùtu*, S. Mariè *Angielah*, S. Mariè *Pùka* (u kojoi dùrà Svakii dàn priko ſve oſmine) i S. Mariè Riimskogh *Loreta*. A u czarkvi S. Duha *in Saxia*, oprosċtègnie od 8. higliadah godiinah. Takogier u czarkvi S. Mariè vechiè, zarad Svetkovinè, iſtii dan, S. Adriana, jeſt oprosċt. od 200. godiinah.

10. Na Svetkovinu S. Nikole iz Tolentina, Reeda S. Agusċtina, u iſtoga i S. Agusċtina Czarkvam, oprosċtègnie puno ſvih grihah; kojeje u czarkvi S. Agusċtina, i u nedigliu priko oſminè iſtè Svetkovinè, po dopùſſchiegniu Bonifaczia VII.

14. Na Svetkovinu uzviſcegnia S. Kriixa, u czarkvi iſtogh, imenom *u Jeruzolimu*, oprosċtegnie od higliadu i 40. godiinah. A po Svidocſanſtvu *Michael Ang. Bogliaſco*, ſvarhu toga, jeſt oprosċtègnie od 156. higliadah i 64. god. i od 45. dànah: i puno ſvih grihah, u iſtoi, i u czarkvam S. Mariè *Angielah*, S. Ivana Lateranskoga, i S. Marcella; po dopùſſchiegniu Gargura XIII.; koje u czarkvi S. Kriixa, i u czarkvi S. Mariè *Angielah* durà priko ſve oſminè.

16. Na

16. Na Svetkovinu SS. mucſ. Eufemie, Luczie, i Geminiana, u czarkvi S. Ivana Laterana oprosćtègnie od higliadu godinah.

20. Na Svetkovinu SS. mucſenikah Eusćtakia i druxinè, tojeſt gniegove xenè, i dvaju Sinòvah, u iſtih czarkvi oprosćtègnie puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Sebaſtiana oprosćt. od 13. godiinah.

21. Na Svetkovinu S. Mattie Aposćtola, i Evangielisćtè, u iſtòga czarkvi, i u czarkvam S. Petra na Vatikanu, i SS. Fillippa i Jakòva, oprosćt. puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Lovrena van gràda, puno ſvih grihah, i od 130. godiinah.

27. Na Svetkovinu SS. mucſenikah Guſmè i Damgniana, u iſtih czarkvi oprosćtègnie puno ſvih grihah, na nacſin Jubilea, iliti oprosćtègnia Svetogodiſcgniegh; po dopùſſchiegniu Leona X. Kako Svidocſii *Bogliaſco.* A po Svidocſanſtvu *Caſarubia* i *Lantuskè*, u iſtoi czarkvi jeſt oprosćt. od higliadù godiinah, ſvakii dàn priko godinè. U czarkvi S. Sebaſtiana ovii dàn, zarad iſtih Svetkovinè, jeſt oprosćt. od 7. higliadah god.

29. Na Svetkovinu S. Mihovila Arkangiela, u *iſtòga* czarkvi, i u czarkvi S. Angiela u *Ribgniaku*, oprosćt. puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Mariè *vecbiè*, oprosćt. puno, i od 154. higliade i 991. godinè, i od 200. dànah.

30. Na Svetkovinu S. Jerolima, u czarkvi S. Mariè *vecbiè*, gdi-mu tiilo pocſiiva, oprosćt. puno ſvih grihah, i od dvi higliade godiinah: i opet od 158. higliadah, i 790. godiinah, i od 285. dà*nah*.

730 NA Jeſſenske quatre, oſſim oprosćtègniah ſtajaliisćtah, na iſtih dnève, jeſt u iſtim czarkvam, po Svidocſanſtvu *Caſarubia*, i *Lantuſcke*, i *Bogliaſcka*: tojeſt u Sriidu, u czarkvi S. Mariè *vecbiè*, oprosćt. od 24. higliade god. U Pètak, u czarkvi dvanaeſt SS. Aposćtolah, od 28. higliadah god. A u Subotu, u czarkvi S. Petra Aposćt. na Vatikanu, takogier od 28. higliadah god. i od toliko cſetard. s' odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah, i s' oſslobogiegniem jedne dùſcè iz Purgatoria.

LISTOPADA.

731 1. Dàn: na Svetkovinu S. Scerafinskogh O. Franczeſcka, oſſim opchienogh u ſvih iſtoga Reeda czarkvam, jeſt oſſobito u Riimu, u iſtoga czarkvi priko Tibera, gdie na ovii dàn ſtajalisćte oprosćtègnie puno

puno ſvih grihah, koje durà priko ſve oſminè. A u czarkvi S. Pavla, iſtii dàn, zarad iſtè Svetkovinè, oprosct. od 185. higliadah, i 968. godiinah, i od 285. dànah, takogier ſvakii dàn priko ſve oſminè.

14. Na Svetkovinu S. Kaliſta Pàpe, i M. u czarkvi S. Sebaſtiana oprosct. puno ſvih grihah, zarad grobglia kod iſtè czàrkve, kojeſe od imena iſtòga zovè, u komuje ukopano 174. higliade SS. mucſeniikah, mègiu koimaje 18. SS. Pàpah.

U parvu nedigliù poslii S. Kaliſta jeſt pridavgniaſcgnie ſtajaliscte, s' mloghima oprosctègnii u czarkvi S. Mariè priko Tibera.

18. Na Svetkovinu S. Lùke Evangieliscte, u iſtoga czarkvi jeſt ſtajaliscte s' punim oprosct. ſvih grihah. A u czarkvi S. Mariè *vecbiè*, oprosctègne puno, i od higliadè godiinah.

23. Na Svetkovinu S. Teodora, iliti Todora, M. u iſtoga czarkvi oproscтègnie puno ſvih grihah.

28. Na Svetkovinu SS. Scimuna, i Judè, iliti Tadie, jeſt ſtajaliscte u czarkvi S. Petra Aposct. na Vatikanu, s' oprosct. punim ſvih grihah; kojeje, iſtii dàn, i u czarkvi SS. Filippa i Jakova.

S T U D E N O G A.

1. Dàn: Na Svetkovinu ſvih Svetih Boxji Skuppa, jeſt ſtajaliscte u czarkvi S. Mariè *okrùghloi*, s' oproscтègniem od 155. higliadah, i 992. godine, i od 100. dànah, ſvarhu punògh ſvih grihah, priko ſve oſminè. A u czarkvam, S. Duha *in Saxia*, S. Prakſedè, i S. Bibianè, jeſt iſtii dàn oprosct. U parvoi od 3. higliade godiinah, i od tolikò cſetard. po dopùſſchiegniu Bonifaczia XII. i durà cſak do S. Leonarda, na 6. iſtoga miſſecza. U drugoi, od 120. higliadah, i od toliko cſetard. s' odpùſſchiegniem k' otomu trechiegh diila ſvih grihah. A u trechioi od 60. higliadah godiinah. 732

2. Na uſpomenuchie ſvih pokoinih martvih, jeſt ſtajaliscte u czarkvi S. Gargura, s' oproscтègniem punim ſvih grihah, ſvakii dàn priko ſve oſminè; koje, premda ſvakò, oſſobitoſe moxe odrediti za martvih dùſcè. Oſſim togà u iſtoi czarkvi, iſtii dàn, jeſt oprosct. od 154. higliade, i 991. godine, i od 200. dànah; takogier priko

ſve oſminè, ſvakii dàn : po ſvidocſanſtvu *Bogliaſcka*. Iſtoje puno oprosctègnie i u czarkvam S. Mariè vechiè, i S. Jakova *in Augusta*; i s' iſtim duràgniem u parvoi.

8. Na oſminu ſvih Svetih jeſt oprosctègnie puno ſvi grihah u czarkvi Svetoga Petra Aposct. na Vatikanu. Iſtie dàn Svetkovina SS. 4. okrugnienih MM. s' oprosctègniem punim, u iſtih czarkvi.

9. Na Svetkovinu poſvechiegnia czarkve, imenom ſpaſſiteglia (kojaſcje tako prozvàla, jer kadjuje Czeſſar Conſtantin, iliti koſtadin velikii, ſagradio, i S. Silvesctro Pàpa poſvètio, ukazalaſcje pùku Riimskomu, na ziidu iſtè, prilika primiloſtivogh naſcegh ſpaſſiteglia: koja i danaſcgnii dàn ondi, u kapeli na varhu ſvetih Sckalah, ſtoii na ottàru) u iſtoi czarkvi, kojaſe ſad zovè Svetògh Ivana u Lateranu, oprosct. od 100. god. i 300. dànah, ſvarhu punogh ſvih grihah. Oſſim tògà u iſtoi, iſtii dàn, jeſt ſtajalisćte, s' oprosctègniem od 154. higliade, i 683. godinè, i od 285. dànah: po *Bogliaſcku*.

10. Na Svetkovinu S. Triſùna M. u iſtoga czarkvi jeſt oprosct. puno ſvih grihah. Takogier, zarad Svetkovine SS. Reſpiczia i Ninfè iſtii dàn, jeſu mlogà oprosct. u czarkvi S. Lovrena *in agro verano*.

11. Na Svetkovinu S. Martina Bisk. u iſtoga czarkvi, i u czarkvi S. Petra Aposctola na Vatikanu, jeſt oprosct. puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Sebaſtiana, po *Bogliaſcku*, jeſt oprosctègnie iſtii dàn, od 300. god. i od toliko cſetard.

18. Na Svetkovinu poſvechiegnia czarkavah SS. Aposct. Petra i Pavla, u carkvi S. Petra na Vatikanu jeſt oprosct. od 11. higliadah godinah, i od toliko cſetard. i odpùſſchiegnie trechiegh diila ſvih grihah, ſvarhu punògh oprosctègnia. A zarad ſtajalisćta u iſtoi, iſtii dàn, po *Bogliaſcku*, jeſt oprosct. od 159. higliadah, i 964. god. i od 285. dànah. U czarkvi S. Pavla takogier, iſtii dàn, jeſt oprosct. od higliadu godiinah, i od toliko cſetard. Svarhu punoga ſvih grihah.

19. Na Svetkovinu S. Elizabettè, Macxarskoga Kraglia Kchieri, 3. Reeda S. O. Fran. u czarkvi S. Kriixa *in Jeruzalem*, po *Caſarubia* i *Lantuſcki*, kako mechiè *vinea Seraphica*, jeſt oprosct. od 100. god. A po Bogliaſcku, od 100. higliadah godiinah; koi Svidocſii, daje iſtii dàn i u czarkvi S. Mariè Angielah oprosctègnie od 10. higliadah, god.

21. Na

21. Na Svetkovinu Gòſpina prikazagnia u czarkvu, u czarkvi S. Mariè vechiè, jeſt ſtajalisćte s' oprosćtègniem punim ſvih grihah, kòmu *Bogliaſco* Svidocſii nadometnuto oprosćtègnie od higliade godiinah; dajuchi ſvidocſanſtvo punomu, iſtii dàn, i u czarkvi S. Mariè *miira*.

22. Na Svetkovinu S. Ceczilie D. i M. u iſtè czarkvi oprosćt. puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Mariè kod *Araceli*, po Svidocſanſtvu *Bogliaſcka*, jeſt oprosćt. od 21. godinè, i opèt od 159. higliadah, i 790. godiinah, i od 285. dànah.

23. Na Svetkovinu S. Klementa, Pàpe i M. u iſtoga carkvi jeſt oprosćt. puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Petra Aposćt. na *Vatikanu*, po ſvidocſanſtvu *Bogliaſckà*, od 158. higliadah, i 966. godiinah, i od 250. dànah: koii ſvidocſii, daje iſtii dàn i u czarkvi S. Kriixa oprosćtègnie od 40. god. zarad Svetkovine S. Felicità, matere ſedam Svetih mucſenikah.

24. Na Svetkovinu S. Krizogona, M. u iſtoga czarkvi jeſt oprosćtègnie puno ſvih grihah. A u czarkvi S. Mariè *vechiè*, od higliadu godiinah. *Bogliaſco*.

25. Na Setkovinu S. Katarinè D. i M. u iſtè zarkvi, jeſt ſtajalisćte s' oprosćtègniem punim ſvih grihah. A u czarkvi S. Mariè *vechiè*, od higliadu godiinah. *Bogliaſco*.

29. Na Svetkovinu S. Saturnina M. u czarkvi S. Sebaſtiana oprosćtègnie od 100. godiinah.

30. Na Svetkovinu S. Andrie Aposćtola, u czarkvi S. Petrà Aposćt. na *Vatikanu*: u Kapeli iſtoga S. Andrie, van vràta, iliti Kapie *pùka*, i u czarkvi SS. Aposćtolah Fillippa i Jakova, oprosćtègnie puno ſvih grihah. Oſſim tòga u czarkvi S. Petra, recſenoi, jeſt oprosćtègnie od higliadu god. i odpùſſchiegnie trechiegh diila ſvih grihah: i opet od 159. higliadah, i 975. godiinah, i od 45. dànah. A u czarkvi S. Katarinè Pechiàrah, iliti Pekarah, oprosćtègnie puno ſvih grihah, na nàcſin Jubilea, iliti oprosćtègnia ſvetogodiſcgniegh, po dopùſſchiegniu Julia III.

PROSINCZA.

U Cſetiri nediglie doſcaſſchia Goſpodinova, oſſim ſtajaliisćtah, gori izbrojenih, jeſt u iſtè u iſtim czarkvam, po ſvidocſanſtvu 733

 Caſa-

Casarubia, i *Lantuscke*. U parvù u czarkvi S. Mariè *vecbiè* oprosctègnie puno svih grihah, i od 28. higliadah godiinah. U drugu, u czarkvi S. Kriixa *in Jeruzalem*, oprosctègnie puno svih grihah, i od 2. higliadè godiinah; ako ne budè falio Sctampatùr *in Viena Seraphica*; tadabobi biilo od 11. higliadah godiinah, kako mechie *Bogliasco*. Istoje, u istù, oprosctègnie i u czarkvi S. Mariè *Angielah*. U trechiu, u czarkvi S. Petra Aposct. na *Vatikànu* oprosctègnie puno svih grihah, i od 25. higliadah god. A u csetvartu, u czarkvi Svetih dvanaest Aposctolah, oprosctègnie puno svih grihah.

2. Na Svetkovinu S. Bibianè D. i M. u istè czarkvi oprosctègnie puno svih grihah. A u czarkvi S. Mariè *vecbiè* od 9. higliadah god.

4. Na Svetkovinu S. Barbarè D. i M. u istè czarkvi oprosctègnie od 16. higliadah god. A u czarkvi S. Kriixa od higliadè god.

5. Na Svetkovinu S. Sàve, iliti Sabbè Abbata, u istoga czarkvi oprosctègnie puno svih grihah. A u czarkvi S. Petra na Vatikanu, od 100. god.

6. Na Svetkovinu S. Nikolè Bisk. u istòga czarkvi, imenom *S. Nikola u Tavniczi*: i u czarkvam S. Kriixa *in Jeruzalem*, i S. Mariè Angielah, oprosct. puno svih grihah. A u drugoi istòga czarkvi oprosctègnie od 300. god. i od toliko csetard. svarhu punoga.

7. Na Svetkovinu S. Ambroxia, Bisk. i Naucsiteglia S. Cz. u istoga czarkvi oprosctègnie puno svih grihah. A u czarkvi S. Petra na Vatikanu, oprosctègnie od higliadu godiinah, svarhu punoga.

8. Na Svetkovinu pricsistoga D. M. Zacsèchia, u czarkvam S. Mariè *vecbiè*, S. Mariè *okrùgble*, S. Mariè kod *Araceli*, S. Mariè *Pùka*, i S. Mariè *Miira*, oprosct. puno svih grihah, svakii dàn priko sve osminè.

13. Na Svetkovinu S. Luczie D. i M. u istè czarkvi, oprosctègnie puno svih grihah.

21. Na Svetkovinu S. Tommè Aposct. u vlastitoi czarkvi, i u czarkvam SS. dvanaest Aposctolah, S. Pavla, S. Petra, i SS. Fillippa, i Jakova, oprosctègnie puno svih grihah.

25. Na blaghdàn Boxichia, iliti Porogiegnia Issukarstova, na svakoi triu miissah; tojest ponochnoi, zorgnioi, i dnevgnioi, jest oprosct. puno svih grihah, u czarkvi S. Mariè *vecbiè*. Na parvoi i u czarkvi

kvi S. Marie kod *Araceli*: a na drugoi, i u czarkvi S. Anaſtazie, kojeje iſtii dàn Svetkovina.

6. Na Svetkovinu S. Stipana parvògh mucſ. Oſſim ſtajalisčta, jeſt oprosčtègnie puno ſvih grihah u czarkvi S. Lovrena *in agro Verano*, vàn gràda, u kojoimu tiilo s' Lovrenovim zajedno pocſiiva. A u czarkvi iſtogh S. Stipana, zvànoi *okrùgla*, jeſſu iſtii dàn dva puna oprosčtègnia, i oprosčt. od 28. higliadah godiinah, i od toliko cſetard. Po *Caſarubiu*, i Lantuſcki. A *Bogliaſco* ſvarhu togà mechiè u iſtoi czarkvi oprosčtègnie od 100. god. i toliko cſetard. s' odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah, za ſvakii dàn priko oſminè.

27. Na Svetkovinu S. Ivana Evangielisčtè, po *Caſarubiu* i *Lantuſcki*, dva puna oprosčtègnia ſvih grihah, i oprosčt. od 50. higliadah godiinah, s' oſslobogiegniem jedne dùſcè iz Purgatoria, u czarkvi S. Mariè *vechiè*, i u czarkvi S. Ivana *Lateranskoga*. *Bogliaſco* iſtii dàn bilixii po jedno puno oprosčtègnie i u czarkvam S. Petra Aposčt. na *Vatikanu*, i SS. Filippa, i Jakova Aposčtolah: a u czarkvi S. Pavla, van gràda oprosčtègnie od 100. god. To ſve ſvarhu ſtajalisčta.

1. Na Svetkovinu SS. Mladinaczah, oſſim ſtajalisčta, jeſt u czarkvi S. Pavla van gràda oprosčtègnie puno ſvih grihah, i od 40. godiinah, i toliko cſetard. po *Caſarubiu*, i *Lantuſcki*. A *Bogliaſco* mechiè ſvarhu punoga, oprosčtègnie od 15. higliadah god. i toliko cſetard. u iſtoi czarkvi.

25. Na Svetkovinu S. Silvesčtra, oſſim ſtajalisčta, jeſt oprosčt. puno ſvih grihah, i od 10. higliadah god. u czarkvi S. Ivana Lateranskoga. A *Bogliaſco* mechiè i u iſtoga czarkvi oprosčt. puno ſvih grihah. Stajalisčteje iſtii dàn u czarkvi S. Mariè priko Tibera, s' oprosčtègniem od 158. higliadah, i 958. godiinah, i od 285. dànah. *Bogliaſco*.

Na ziimske quatre, oſſim ſtajaliisčtah, jeſt u iſtim czarkvam; tojeſt u Sriidu u czarkvi S. Mariè *vechiè*. U Pètak, u czarkvi dvanaeſt SS. Aposčtolah: a u ſubotu u czarkvi S. Petra Aposčtola, na Vatikanu, oprosčtègnie puno ſvih grihah. *Caſarubius*, & *Lantuſca*.

§. III.

§. III.

Oprosctègnia drugà sedam Riimskih czarkavah.

734 OSsim izbrojenih oprosctègniah u sedam poglavitii Riimskii czarkvah, u dnève stajaliisctah, i na Svetkovinè Svetih priko godine megiu ne izbroinim istih duhovnim blagom, kakosam u pocsetak ovoga cslanka rekao; i ovasu u istim oprosctègnia; po svidocsanstvu Bogliascka, u istoga mlogo pùtah spomenutom sabràgniu oprosctègniah, prisctampanom u Livornu na 1670.

U czarkvi S. Ivana Lateranskoga, Kadgodse ukazuju glàve SS. Aposctolah Petra i Pavla, koje stojè na ottàru, na komuje Svèti Petar, i sadà sàme Pàpe missu govorè; za Riimgliane, koise nàgiu ondi, jest oprosct. od 3. higliade god. Za onè koisu iz blixgnii miistah doscli, od 6. higliadah godiinah. A za onè koisu iz dalekii zemagliah priscli, od 12. higliadah god. i od toliko csetard.

Kod istè czarkvè jest jedna Kapela, na koje ottàru stoii *prilika* spassitegliova, kojaseje na ziidu ukazala, kadje ista czarkva, parvà na sviitu, u novomu zàkonu, ocsito, posvechiena od S. Silvesctra. A viscè ottara stoii jedna prigrada, s' guozdenom pozlachienom resciètkom, i s' velikii katanczii; u kojoi govorise dasu zatvorene csudnovatè svètignie, kakosu mlogà csudessa ossvidocsila : jer (kakosumi, kadsam òndi stajao, mloghii kazivali) hotiuchi vechiè Pàpah sctoje u nutra viditi, niisu nighda moghli tu milost imati, zabranivsci vazda ili strah, koihije usilovao od tè svarboùmi pristati; ili ossinna, kojaje kao s' dlanom Scupgline, prid ocsima iz nutra zatiskivala. U ovoi Kapeli jest oprosctègnie puno svih grihah., svakii dàn.

Kod istè Kapelè jessu bassamaczi dvora Pilatova, po koimaje k' istomu vogien Issukarst, na koihsè jednomu i dàn danascgni viddii jedna kàp karvi spassitegliovè. Na svakom istih bassamakah jest oprosctègnie od 9. god. i od toliko csetard. i odpùsschiegnie trechiegh diila svih grihah, za onè koi na kolini po gnima uzlazè.

U istoje carkvi blizu sakrisctie jedna Kapela, u kojoije Sckrignia stàroga zakona, Scipke Moisieva, i Aronova, i tarpeza Kamenita, na kojoije Issukarst naiposlii s' ucseniiczii svoii vecserao, i posvetio-

Svetionam Sakramenat prisvetii ottara : u kojoisu zato mlogà oprosctègnia. Takogier u istoi czarkvi, kadse obirà nov Pàpa, jest stajalisctc s' oprosctègniem punim svih grihah.

U czarkvi S. Petra Aposctola na *Vaticanu*, na svakom ottàru 735
jest oprosct. od 18. godiinah : a na sedam osobitii, tojest povlasschienii, jessu mlogo vechia oprosctègnia : i toliko jednih, koliko drughih, na Svetkovinu S. Petra, na Svetkovinè vlastitè istih ottàrah, tojest Svetih, koimsu prikazani : na Svetkovinu svih Svetih, i na svaku dvostruku Svetkovinu, dvostrukose dobiivaju. A u Kapeli Pàpskoi, na grobu SS. Aposctolah Petra i Pavla, gdi sàm Papa missu govorii ; koja stoii u srid czarkvè, oprosct. puno svih grihah svakii dàn. A kadse ukazuje obraz spassitiegliov na Karpi Veronikè, koi u istoi czarkvi stoii, oprosct. Kako gori, kadse ukazuju glàve SS. Aposctolah u czarkvi Lateranskoi.

Ossim tòga, od spassova dnèva, csak do parvoga Agusćta, jest u czarkvi S. Petra oprosctègnie od 18. higliadah godiinah, s' odpùsschiegniem trechiegh diila svih grihah.

U czarkvi S. Lovrena izvan gràda, na sve istè czarkvè Svetko- 736
vine, i stajalisćta, jest oprosctègnie puno svih grihah, po dopùsschiegniu Kalista III.

Kod czarkve SS. Fabiana, i Sebastiana, takogier izvan gràda, jest gròbglie kojese zovè *Cemeterium Calixti* : tojest grobnicze pod zemgliom, kao u jednome daleko prokopanomu, i tamo ovamo izkrivuczanomu lagumu : koje jedna, takki za czarkvom, vràta imadù. U koje grobglie kogod, i kadgod izpovigien, i Skruscen uniigie, dobiiva za dostojanstvo istoga Svetoga Pàpe, koimuje ime dao; i mlogo higliadah sveti mucseniikah, koisu ondi zakopani, oprosct. puno svih grihah. Istoje na drugomu takom svetom grobgliu u nutra u Riimu, kojese zovè *Calepodii.*

U czarkvi S. Kriixa, zvanoi *u Jeruzolimu*, jest Kapela, kojase zovè *Jeruzolim*, zarad goleme u gnioi Svetignie; od kojese i sva czarkva tako zovè; jest oprosctègnie puno svih grihah, svakii dàn. Takogier u istoi czarkvi, ossim Kepele, jest svakè nediglie priko godinè oprosctègnie puno svih grihah, i od 300. godiinah, i toliko csetard. i josc odpusschiegnie trechiegh diila svih grihah. A u svakii pètak mlogà drugà ossobita prosctègnia. Ossim togà jest u istoi

svakii

ſvakii dàn priko godinè oprosċtègnie puno ſvih grihah. Pacſe u ſvakoi ſedam poglavitih Riimskih czarkavah : tojeſt S. Ivana *Lateranskoga*, S. Petra Aposċt. na *Vatikanu*, S. Pavla S. Mariè *vechiè*, S. Lovrena *in agro verano*, van gràda. S. Sebaſtiana *ad Catacumbas*, i S. Kriixa *in Jeruzalem*; po ſvidocſanſtvu iſtòga ſvidoka, jeſſu tolika puna, i drugà oprosċt. dahiſe ne sàmo ſvakii dàn, vechie ſvaku ùru, i ſvakii cſas moxe vechiè dobiti, i dobiivaju; ne ſamo koihi pohodè, vechie i koi, imajuchi milòſt opchiegnia, pohode ſveti Sakramenat ottara gdigodmu drago na ſviitu, ili govorè ſcèſt ocſe-nàſcah, i ſcèſt zdravih Mariah, ako imadu opchiegnie s'Reedom màle Brattje. S. O. FRANCZESCKA.

§. IV.

Drugà oſſobita oprosċtègnia u razlikim czarkvam Riimskim.

737 OSſim oprosċtègniah ſtajaliisċtah, i Svetkovinah u czarkvam Riimskim, imà mlogo drughih, dopùſſchiegnih u prav czarkvam, zarad Svetigniè iſtih miiſtah; od koihſu nikah oprosċtègnia ſtajaliisċtah, i Svetkoviinah u iſtim czarkvam gdi gdi gori pribrojena; ali ne ſva : Zato daſe na baſcka iſtih broi koliko toliko znàde, na baſckaſe ovdi mechiè. Rekko holiko toliko; Zasċto ſve do Koncza Skupiti, zabilixiti, i pribroiti, imalebiſe na baſcka ſama takògh broja ovolikè, i vechiè Knighe ucſiniti. Dakle, kakoje zabilixio *Bogliaſco*.

738 U Czarkvi S. Duha *in Saxia* jeſt Azna duhovnoga blàga, iz Kojeſe Svakii dàn priko godinè moxe dobiti u iſtoi od 6. higliadah godiinah oprosċtègnie. Tolikaje i u czarkvam S. Anaſtazia mucſ. i SS. Viita, i Marcella.

U czarkvi S. Aghgniexè, iliti Jàgnie, Svakii dàn od higliadu godiinah, i od toliko cſetard. s'odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah. U czarkvi S. Mariè, zvànoi *Scala-cœli*, tojeſt liſtve nebeske, gdie ukopano 10. higliadah mucſenikah, ſvaki dàn oprosċt. od 10. higliadah godiinah. A u czarkvi S. Bibianè, gdie ukopano devet higliadah mucſenikah, oſſim diczè i xènah, za Iſſukarſta pobienih; oprosċt. od 90. higliadah godiinah.

U czar-

U czarkvi S. Alekſe Svakii dàn oprosct. od 100. godiinah, i od toliko cſetard. U czarkvi S. Balbinè Svakii dàn oprosctègnie od 7. god. U czarkvi S. Giurgia Svakii dàn oprosct. od 40. god. i od toliko cſetard. s' odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah. A u czarkvi S. Mattie Aposctola, i Evang. *in Merula* ſvakii dàn oprosctègnie od higliadu god. i od toliko cſetard. s' odpùſſchiegniem ſedmogh diila ſvih grihah.

U Kapeli ſpaſſiteglia, u czarkvi S. Ludoviika, na uliczi S. Eusctakia, ſvakii dàn oprosctègnie puno ſvih grihah. U czarkvi S. Luczie *de Chiavica*, u prilogu Moſta, ſvakii dàn oprosct. puno ſvih grihah, dopùſſchieno, i potvargieno od mlogo Pàpah. U czarkvi SS. Guſmè i Damgniana, ſvakii dàn, toliko kolikoſe pùtah u gniu unigiè oprosctègnie od higliadè god. po dopùſſchiegniu Gargura I. zarad tileſſah iſtih ſvetih, koja u iſtoi czarkvi, s' mloghima drughim ſvetigniam, pocſivaju. A u czarkvi Jerolima, blizu dvòra Farnexkòga, ſvakii dàn oprosct. puno ſvih grihah. 739

U czarkvi B. D. Mariè *od placſa* ſvakii dàn mlogà oprosctègnia. Po iſtii nàcſin u czarkvi S. Katarinè Pechiarah, iliti Pekarah. U czarkavi S. Petra *in carcere Pulliano*, oprosctègnie od higliadè i dviſta godiinah, s' odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah; Kojaſu u Svetkovine dvoſtruka. U czarkvi S. Klementa, ſvakii dàn oprosct. od 40. godiinah, i od toliko cſetard. s' odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah; po dopùſſchiegniu Pàpe Gelazia, i Alekſandra III. Kojaſu uz Korizmu dvoſtruka. A u carkvi S. Rokka *alla Ripetta*; tojeſt kod màloga briiga, ſvakii dàn oprosct. puno ſvih grihah, po dopùſſchiegniu Pia IV. i mloghih drughih Pàpah.

Na miſtu, gdie S. Petar, ſuſritavſci Iſſukarſta, kadje pobigao iz Riima, rekaomu *kud igieſc Goſpodine*, jeſu mlogà oprosctègnia. U czarkvi S. Euzebia, ſvakii dàn oprosctègnie od 7. higliadah, i 800. godiinah, i od toliko cſetard. A u czarkvi S. Pudenczianè, gdie u Grobgliu, iliti grobniczi, zvànoi *Cemeterium Priſcillæ*, ukopano viſce od 3. higliade tileſſah ſvetih mucſenikah, jeſt za ſvakò tiilo oproct. od jedne god. i jednè cſetard. s' odpùſſchiegniem trechiegh diila ſvih grihah, po dopùſſchiegniu B. Simpliciana Pàpe.

U Czarkvi B. D. Marie, zvanoi *Divicza Maria od Troiſtva*, blizu S. Spaſſiteglia u cſelu Kùchiah, jeſſu ſvakii dàn mlogà oprosct. 740

Po iſtii nàcſin u czarkvi B. D. Mariè de Monferato, blizu dvòra ſabelianskogh. U czarkvi B. D. Mariè, zvanoi *S. Mario oſlobodinas od muùkah Pakla*, ſvakii dàn oprosct. od 8. god. po dopùſſchiegniu S. Silveſtrà Pàpe. U Kapeli B. D. Mariè, zvanoi *Maria Czeſſaricza.* U kojoi jeſt jedna iſtè prilika, kojaje govorila s' Svetim Gargurom Pàpom; prid kojom Kadgodſe reknuh tri ocſenàſca, i tri zdrave Maria, dobîvaſe oprosctègnie od 16. god. po dopùſſchiegniu iſtòga Pàpe. U czarkvi B. D. Mariè od miraculah, uz beden, kod kapie Pùka, oprosctègnie puno ſvih grihah. U czarkvi B. D. Mariè, *vel Rione della Pignia*, kadgodſe iſtà pohodii, oprosctègnie puno ſvih grihah. U czarkvi B. D. Mariè od oſslobogiegnia, ſvakii dàn oprosct. od 11. higliadah godiinah. U zcarkvi S. Mariè Angielah, iſtàhſu ſtajaliscta, povlaſticze, i oprosctègnia, koja u zarkvi S. Kriixa, zvànoi *S. Kriix u Jeruzolimu.* A u czarkvi B. D. Marie od utiſcègnia, ſvakè ſubotè, priko ſve godinè, i ſvake drughè nediglie miſſecza, jeſt oprosct. puno ſvih grihah, po dopùſſchiegniu Sixſta IV.

741 U Czarkvi S. Ivana *in Auguſta*, ſvakè ſubotè priko godinè jeſt odpùſſchiegnie trechiegh diila ſvih grihah. A na Goſpinu Blagviiſt, i parvii dàn Maja, i na martvih uſpomenuchie oproct. puno ſvih grihah, i mloghè drughè duhovnè povlaſticze, za xiive i za martvè, kako ſvidocsè piiſma na mramorii iſtè czarkvè. U czarkvi S. Ivana blizu dvora ſabelianskògh, ſvakè drughè nediglie miſecza oprosct. puno ſvih grihah.

U czarkvi Paulanah, zvanoi *Sveto Troiſtvo na bardu*, od polak Korizmè, cſak do priko ſve oſmine uskarſa, Kadgodſe, ſvakii dàn, u iſtoi czarkvi reknuh tri ocſe naſcah, i tri zdrave Marie, na posctègnie priſvetoga Troiſtva, dobiivaſe oprosct. od jednè higliadè godiinah. A rekavſci u iſtoi czarkvi iſtù molitvu u kojumu dràgo nedigliu Korizmè, dobiivaſe oprosctègnie puno ſvih grihah, po dopùſſchiegniu Leona X. Takogier i na Duhove, i na drughe Setkovine Goſpodinove, kakoje recſeno gori na ſvom miſtu, liiſtu 362.

Oſtàla oprosctègnia Riimskih Svetih miiſtah, czarkvah, ottarah, ſvakii dàn, i u iſtinita vrimena (kojaſu ſva, velii *Bogliaſco*, uz Korizmu pridvoſtrucſena) ko hochie znati, nachichiehi u ſabragniu *Caſarubia*, fol. 121. i u kgnixicza trechiega Reeda Sctampanii u Riimu, o. p. Angiela Lantuſcke.

CSLA-

CSLANAK III.

Broi oprosctègniah u zarkvi S. Jakova u Galiczihi.

GAlicziaje gràd poglavitii u Scpagni Tarakonexkoi, koiſe i *Compoſtella* zovè; a za ſtarineſeje zvao *Janazum* : glaſan, i slavan offobito s' grobom Svetoga Jakova *vechiegh*, Apoſctola, bratta rogienogh S. Ivana Apoſctola i Evangelisctè; varvèchi u gniega, za posctègnie iſtògh grobba, od ſvega Sviita devòti pùtniczi : cſemuje joſc Divicza Maria pocſetak dàla, kojaje iz Efexa, po zapoviidi Iſſukarſta, dva pùt Jakova u Scpagni xiiva xiiva pohodila, i materinskii razgovorila, kako Svidocſii naſca posctovanà ſeſtra *Soror Maria de Agreda* : i kadje drughii pùt k' gniemu doſcla, donilamu onu veliku Svetigniu, po rùke iſtih Angielah, koiſuju noſſili, ſpravglienu, kojaſe i danaſcgni dàn u Saragoczi posctuje; tojeſt priliku ſvoju od kamena, na kamenitu ſtùpu, kojaſe zovè: *Madona del Pilar.* I iſtamu po zapoviidi Iſſukarſtovoi naredila, da na iſtomu miſtu oko ſtùpa Kapelu gniezinom imenu za posctegnie Boxje ucſinii, kazavſcimu, Kojechie miloſti u iſtoi, po gnioi, i u Scpagni po gniemu pravoviirnim gniezin Siin diliti; i daje voglia iſtoga, da, kad Kapelu ſvarſcii, dogiè u Jeruzolim, muku parvii od Apoſctolah podniiti, i karv ſvoju za iſtòga proliti. Sctoſeje barzo dogodilo, jerje Bògh s' offobitim provigiegniem gràgi pomoch dào; kojuje Jakov Svarſcenu Biskupu iſtoga miſta, i oſtàlim ſvoim ucſenikom priporucſio, a Boogh naredio Angiela, Koichie do ſvarhe Sviita iſtu Kapelu cſuvati. Pak pozdravivſci naipri Goſpu u Efexu, doſcao veſſeo u Jeruzolim, kòije, nagliuchien protiva ucſenikom zarad plodnii predikah Pavlovih, u gniemu ſarcxbu ſvoju iskanio, pridavſciga ſvezana Irudu, koigaje pogubio na 25. Marcza, tojeſt oxuika, godinè poslii porogiegnia Iſſukarſtova 41. A ucſeniczi gniegovi iſtu noch tiilo gniegovo kradom uzeli, i metnuvſciſe na pripravglienu po Boxjem provigiegniu làgiu u Joppi, doſcli ſc' gnim u Compoſtelu, iliti Galicziu, i ondimu poscten ukop dàli, koije Boogh Svemoguchii tako s' ſvojom miloſſchiu potvardio, daſu iz gniega tolike, i takè rii-

742

ke blagoſovah nebeskih potekle, daje Scpagnia barzo uzorit czvitgniak Svetignie poſtala, i vas Sviit u Svetu nenavidòſt i lakomoſt metnula, pogarnuvſci xeglni Svetignie iz ſvih ſtrànah zemalskogh okoliiſca k' vrillu takògh blagoſova. I czarkva Svètà, za navaditi vechma na iſtii devoczion Karſſchianskii pùk, i olakſcati pùtnikom trùd, otvorila Svoju Aznu, i odredila.

743 Po parvò : da ſvakii, koi, u kojemu drago vriime, onamo pogiè, kad dògiè, dobie odpùſſchiegnie trechiegh diila ſvih grihah.

Po drugo : da Svakii, koi, onamo igiuchi, ili ſtojechi, ili vrachiajuchiſe, na ſmart dògiè, Skruſcivſciſe, primii oprosčtègnie puno ſvih grihah.

Po trechiè : da ſvi koi budu na proceſſionu, koiſe u iſtoi czarkvi S. Jakova u nediglie priko godinè cſinii, dobiu oprosčtègnie od 40. danah, ſvarhu odpùſſchiegnia trechiegh diila ſvih grihah : i to ſvakii dàn ſve nediglię dànah; jerſe ſvakii dàn, premda u nedigliu oſſobitie, proceſſion cſinii. A u Svetkovine, dogodiſvciſe priko nediglie, od 300. dànah, i odpùſſchiegnie trechiegh *diila ſvih grihah*.

Po cſetvarto : na Svetkovinu poſvechiegnia iſtè czarkvè. Na dàn vecſernògh bdègnia Svetkovini S. Jakova. I na dàn iſtògh Svetkovinè, dobivaju oprosčtègnie od 600. dànah, i odpùſſchiegnie trechiegh diila ſvih grihah.

Po peeto. Svi Koii posluſcaju miſſu Arczi-Biskupa, ili koga Kardinala, na ottaru Svetogh Jakova, imaduh oprosčtègnie od dviſta dànah, i odpùſſchiegnie trechiegh diila ſvih grihah.

Po ſcèſto dopùſtii Kaliſto Pàpa, da kad Svetkovina S. Jakova dògiè u nedigliu, ſvi, koi onè godinè metnuſe u ovo Svèto putovagnie, pohoditi tojeſt iſtoga grob, Skruſcivſciſe, i izpovidivſci, dobiu oprosčtegnie puno ſvih grihah.

744 M*ichael Angelus Bogliaſco*, u ſvoim mlogo pùtah ſpomenutim Kgnixiczam, ne bilixii viſcè oprosčtègniah u czarkvi S. Jakova u Galiczihi : ali ja, buduchi tolikà Svetignia onoga miſta, i buduchi tolika zlamegnia, czinè iſtòga kod Boga, dàla milòſt Iſſukarſtova, i Diviczè Mariè : i znajuchi devoczion Scpagniulah, i gniovu varlo pomgnivu xegliu, i xeſtoko naſtojagnie za posčtegniem, i gojegniem Svetignie ; doiſto darxim, daje mlogo bogatia Azna duhovnoga

noga blaga iſtè czarkvè; toliko vechma, buduchi oprosctègnia, kojaje on u recſenim Kgnixiczám zabilixio, i ja ſad gori izbroio, uprav ſamim pùtnikom za gniov trùd, i devoczion, i nikim ſamo duhovnim sluxbam u iſtoi czarkvi, dopùſſchiena. Nisctanemagnie neznajuchi doiſto iſtih kolikoiſtvo, i kakoiſtvo, nemogù viſce ſvidocſiti. Saſſvim tizim i ovaſu pridoſtoina pripiiſanoga za dobiichie iſtih trùda, buduchi mloghii iz Pakla, i iz Purgatoria oſſvidocſili, dabi draghe voglie vas ſviit, kadbi biilo moguchie, na golii kolini obaſcli, za ne ſtajati sàmu jednu uru u muka Purgatoria, kojeſu iſtè, koje u Paklu, buduchi da, kako velii S. Augusctin, iſtii ogagn cſiſtii obràne, koi mucſii proklètè; s'ovom ſamom razlikoſſchiu, daje u Paklu vicſgnia, a u Purgatoriu vrimenita; jer u Paklu neima uſagnia ſvarhe, i doſcaſſchia slavè; a u Purgatoriuje iſtinito uſagnie nebeske slavè, i uxivagnia; jerſu ſvi, koiſu ondi, u miloſti Boxjoi, Kojahi Kao Sillòm darxii onde, po primiloſtivom sùdu ſvoje pravdè, koju premda u ſvih dilih nadlazii, nemoxuje pogaziti, jerje od potribè biichiu Boxanſtva, da ſvakà iſtògh izvarſtitoſt ima dùxno potribitò posctègnie vlaſtitogh doſtojanſtva.

A cslanakje virè Katolicſanske (kakoje gori u diilu 2. pogl. 1. 745
recſeno) daje u czarkvi *Boinoi* Azna duhovnoga blàga, pribogata s' pinezom miloſtivih oprosctègniah. I da pràvii vidovnii poglavar iſtè, tojeſt Riimskih Pàpa, imà oblàſt vaditihi, diliti, i namignivati: xiivim po ràzlogù sùda, *per modum judicij*, imajuchi ſvarhu gni czilo zakonvlaſtvo, *jurisdictionem*, kakoje recſeno gori u diilu 2. pogl. 2. a martvim po ràzlogu varſnè Bogomolnè zaduſcbinè, *pe modum ſuffragii.* I da Boogh, i sùdacz xiivih i martvih Iſſukarſt, za onèh, i za onoliko izpovigienih, ili skruſcenih grihah odùxegnie, iſtih, za koje czarkva odrèdii i dopùſtii, griſcnikah (govorechi od xivii) primà, i pravdaſe gniegova zadovàglia i naplachiuje; ilmu Pàpa dopùſtio i podilio upràv, ili po pùtu i razlogu opchiegnia, kakoſu ſva Riimska, Jeruzolimskah, czarkve S. Jakova u Galiczihi, i mlogà drugà, gori izbrojena, i kojachieſe joſc doli broiti, dopùſſchiena Proſeechih Redòvah Redovniikom, i gniovim &c. Zato ko togà neviruje, odpadniikje od virè. A ko od dopùſſchiegnia doſad izbrojenih sùmgnii, brezobraznoje tvardoglav, i vechma himben nego prav, jer vas ràzlògh dàje ſumgni od gniegovè virè; buduchi iſtoga ne sàmo

mo vechiè od dva sloxnih zdravih ſvidokah, vechie i iſtè takògh dopùſſchiegnia, i miloſtivògh opchiegnia, *communicationis indulgentiarum, & privilegiorum* Aposctolskè miloſtivè Kgnighe prid ocſima.

746 A ko, virujuchi tu iſtinu, i darxechi iſtinito dopùſſchiegnie take miloſti, nemàrii za gniu, iliu slabbo ràdii dobiti, neznam s' kakvomga manitoſſchiu manita zvati; jer ſvak zdravè pamèti, poznajuchi zlo sctetno, i dobro ſebi koriſno, od zla bixii, a dobro, kakoga potriba tiisctii, tràxii; Zatoje opchienà riicſ dùſcnoslovaczah; *omnis peccator, dum peccat, eſt ignorans*: tojeſt, ſvakie griſcnik, kad griſcii, neznan; jer poxegliegnie tileſnò, koje, cſinechi Sctogod protiva zàkonu, ili ràzlogu, Sliidii, kadſe uxexe, zasliipii razum, navlaſtito nepomgnivih, razpuſſchienih, i zlo obicſainih, koi zato i neimaduh po tomu i kakva ogovora; nitichiega imati, koi milòſt Boxju u oprosctègnii niiſu hotili posctovati; navlaſtito Brattja, i ſeſtre nàſcègh Brattinſtva, i &c, koii s'kratkom molitvom od ſcèſt ocſe-nàſcah, i ſcèſt zdravi Mariah, s'toliko *Gloria Patri &c*, toliko, kolikoju pùtah na dàn reknuh, ſva, kakoſam rekao, Riimskah, Jeruzolimskah, Galiczie, Porcziunkule, i mlogà drugà oprosctegnia moguh dobiti; i za ſvakii grih ſvoi, akobihi i vechiè na dàn ucſinili, ſvakii dàn podpuno pravdi Boxjoi dùgh izplatiti; i joſc mloghè ſiromahe u Purgatoriu pomochi; buduchi megiu Riimskih, i megiu Jeruzolimskih oprosctègnih (oſſim punih, koja takogier, odredivſcihi za martveh, vade iz Purgatoria dùſcu, za koju Boogh primii) tolikà oſslobogiegnia dùſce iz purgatoria; tojeſt puna oprosctègnia, za sàme martveh dopùſſchiena. Nechie rekko imati ogovora, ni miloſardia, jer takè mechiè u ovu veliku sctetu liinoſt, koja nie tako nàglo poxegliegnie, da zasliipii razùm, i zabranii procziniti ſvoju velikù potribu oprosctègniah: nitti moxe bitti, da slabòſt naravnà ùmi, pomgniva vazdan, magniè ſve nediglie, a joſc magniè ſvega miſſecza, u zaboravi ſvoje potribe darxii. Zatochiei doiſto ſtighnuti one nevoglie, kojeſam u diilu 2. pogl. 1. §. 7. ſpomenuo.

P O-

P O G L A V J E IV.

Od oproſctègniah, kojaſu dopùſſchie-na na ràzlike molitve, i drugà Bogogliubnà dila, ucſigniena tóliko u czarkvam Franczeſckanskim, koliko drugih Redòvah, i u drughi czarkvah oſſim Redovnicskih, i izvan czarkve.

OBicſaije rechi, i iſtinaje, daje lakko ondi xiviti, i obogatiti, 747
gdiſe za ſvaſcto moxe novacz dobiti. I toje parvà fàla u slavi vladalaczah, kad tojeſt tako urèdè vladagniè gradovah, darxavah, i Kraglieſtvah, da i ſiromaſi s' bogati lakko xiivu; dajuchihim ſvi s' blagoſovom dànke, kad oni ſvima daju nàcſin dobiitku. Alie malo togà danas na ſviitu u tileſnom vladagniu cſuti, tuxechiſe ſvaghdi ſiromaſſi, da nemoguh vechie na ſviitu xiviti; jer neima miloſtivii Goſpodarah, i virnii cſobanah, koi viſſoko ſtriigu vunu, da nemetnuh u poghibio ovaczah koxu; ſtriiguchi ne malo ſvi tako nisko, da ili Sadiruh, ili ſtrùxuh do karvi koxu, i s' tim izvarſcuju danaſcgni dàn i Karſtiani, Sctoje davno tùxechiſe kudio, i pravedno pſovao neznaboxacz Virgilio, govorechi: *Sic vos non vobis fertis aratra boves. Sic vos non vobis mellificatis Apes. Sic vos non vobis vellera fertis oves. Sic vos non vobis nidificatis aves*: tojeſt: Nitti vi vama teghlitè volli ralla. Nitti vih vama cſinite Pcſele meda. Nitti vih vama noſſiite ovcze rùna. Nitti vih vama viete pticze ghgnizda: Jer ako prigriavſci ſuncze ne izpecsè, ili udarivſci tucſa golu koxu ne ubie, pria ovcze zakarxgliaju, nego dlaku potiraju. Toje vechma gardobno u Karſtianii, kojeje mudroſt Boxia, ne ſamo po naravnom razumu poſaglienom gori vladagniu naucſila, vechiehimga i s' miloſtivim zakonom urèdila, i priliku iſtòga s' duhovnim vladagniem czarkve ſvoje oſtavila, koju-je tako uredila, da u gnioi, za ſve Siromahe, od Svakojakih po izbor viinah, i ſvih naipròbitacſnihi jizbina, cſàſt vazda ſtoii gotova; na (a) *Pro-*
koju ne cſekà sàmo, vechie Scaglie Kochiehi traxiti, i zvàti, daſe ràne *verb. 9.*
brez harcſa. (a) Joſc Aznu Svakojakogh harſska pripravila, i zovè *v. 1.*
uzi-

(b) Isaia 50. v. 1. uzimati brez srebra, i zlàta; (b) dàjuchi svakomu za svako dilo, po zakonu, i ràzlogu za gniegovo posćtegnie ucsignieno, toliku plàchiu, da moguh posćteno xiviti, i u dobro ne izmirno, i blaxeno uxiivagnie napridovati; kakochie ovo poglavje ukazati; nerazumechise po tomu drugo, nego obilnost Boxjih daròvah, i milostovih griscnikom (koise po siromaſsii, i potribniiczii u istom mistu piismа S. razumè) oprosćtègniah, u czàrkvi Evangieloskogh obsluxegnia. Dakle.

CSLANAK I.

Broi oprosćtègniah dopùſschienih na razlike molitve i druga Bogogliubnà dila, ucsigniena u czarkvam Redovniicskim.

748 VEchiechiese u ovom cslanku kazati, nego nadpis istòga oblachiaje: Kazachiebose ne samo dila, s' koihse *u czarkvam* Redovnicskim csigniegniem dobiiva oprosćtègnie; vechie i po *koihje* csigniegniu dato dobiivat oprosćtègnia, za gliubav, i dostojanstvo zàvitnih Redòvah, i Redovniikah, navlastito Prosechih, gdigodmuse drago ucsinila. I sćtoje Reedu Serafinskomu (kogaje ossobita u ovim Kgnigam odluka blàgo broiti) i za gliubav istoga drughim, ne samo uprav, vechie i po milosti opchiegnia s' drughim Redovma, dopùſschieno. Dakle.

§. I.

Broi devoczionah razlikih, na kojasu uprav Scerafinskomu Reedu dopùſschiena oprosćtègnia i ostalim za gliubav istòga.

749 NAipri dakle, kojase oprosćtègnia dobivaju u Redovnicskim czarkvam (ili po oſsobitòm svakòm dopùſschiegniu, ili po milosti opchiegnia) sluscajuchi u istim, ili dajuchi govoriti miſse; ili csinechi odpiivati drughè na pomoch martvih zaduscbine; ili stojechi na Boxanstvenoi kora sluxbi, iliti officiu; ili sluscajuchi Predike; ili kopajuchise u istim; ili uzimajuchi na sebe kojegod. kogagod

god iſtih Redòvah zlamegnie, mechiuchiſe u kojegod iſtih Brattinſtvo; ili pomàxuchi s' cſimgod iſtih czarkavah ſakrisctie, i ottàre &c; Kazanoje gori u cslanku 6. i 7. drugògh pogl. ovogh iſtògh diila. A koja, kadgodſe u iſtim pomolii Boogh, recſenoje u csl. 4. §. 10. iſtògh diila i pogl.

A koja oprosctègnia dobiivaju Redovniczi S. O. Franczeſcka, 750
i Brattja i Seſtre gniovih Brattinſtvah, kako i priategli i dobricſinioczi &c, kad u iſtih czarkvi, i na drugom miſtu, reknuh mlogo pùtah faglienu molitvu od ſcèſt ocſe-nàſcah, i ſcèſt zdravih Mariah, s' toliko *Gloria Patri &c*, ili ucſinè nutargniu pametnu molitvu, tojeſt promiſcgliagnie kogagod ottaiſtva virè, i ſvarhe pràvè gliudczkè, ili Kripoſti Karſtianske; ili ucſinè poſſao duhovnii oſſam-dnevnè ſamochiè; tojeſt *exercitia ſpiritualia*, i drugà; Kazanoje u cslanku 1. pogl. 2. drugògh Diila.

PO drugo, kadgod Redovniiczi iſtòga Reeda, tojeſt S. O. Fran. i 751
Brattja, i ſeſtre &c. reknuh Kruniczu Gòſpinu od ſedamdeſſet i dvi zdravc Mariè, i ſedam ocſe-nàſcah, s' jednim ocſe-nàſcom i s' jednom zdravom Mariom, za Papu Pavla V. dobiivaju oprosctègnie puno ſvih grihah, po dopùſſchiegniu iſtòga Pavla V. na 28. Juna, god. 1608. na moglbu O. P. Fra Ludoviika *a S. Evangeliſta*, Komeſſara Generaloga *ultramontanæ familiæ.* Kòga dopùſſchiegnia ima ocſita potvargiena ſpomena, usctampana u Riimu, na 19. Januara, god. 1609. Kako Svidocſii Reſiginus *in ſuo Templo Salomonis* c. 26. i Rodericus in reſol. qq. Regular. reſol. 77. n. 45. Kod Peyrina tom. 3. de Privil. Regul. Addit. ad Conſt. Pauli V. c. 10.

Milòſt dobiivati recſenò blàgo duhovno s' ovom Kruniczom, 752
dataje Reedu S. O. Fran. jerje iſtà u iſtomu pocſetak imala, buduchiu iſtà Divicza jednom Redovniiku noviczu S. O. Fran. ocſitovala, i govoritju naucſila, kadje, nemoguchi u novicziatu ſvakii dàn, kakoje bio obicſajan, jednoi iſtè priliki, krunu od czvichia cſiniti, i na glavu mechiati, bio odlucſio iz Reeda izahi. (c) Sedamdeſſetſe i dvi zdrave Mariè u gnioi govorè, za uſpomenuchie godiinah xivota B. D. Mariè, kojaje (darxè i ukazujuh naucſitegli i Piiſſczi Scerafinskoga Reeda) xivilà 72. godine na ovomu Sviitu. Sedamſe deſſetiina zdravih Mariah u gnioi govorii, za uſpomenuchie ſedam iſtè Diviczè Radoſtii: odkud i zoveſe Krunicza ſedam D. Mariè Radoſtih

(c) *Chron. Min. l. 1. c. 43. n. 74.*

doſtih; od Koihje parvu imala, Kadjoije Angieo upuchiegnie Riicſi Boxje u gniezinoi utrobi naviſtio. Drugù, kadje, otiſcavſci pohoditi Elizabetu, pozdravilaju, i onaju odpozdravila. Trechiù, kadje vidila na ſvoih rukuh rogiena Iſſukarſta. Cſetvàrtu, Kadje vidila tri Kraglia Klagniatſe malanom Iſſukarſtu. Peetu, Kadgaje nakon tri dnèva naſcla u czarkvi megiu nauciſiteglii. Scèſtu, kadgaje naipri vidila od martvih uzkriſcena. Sèdmu, kadje s' tiilom, i s' dùſcom na nebo odneſcena, i od priſvetoga Troiſtva okrugniena. Deſſetſe zdravih Mariah za ſvakù Radòſt govorii, za veſſeglie, i poſctegnie slavi gniezinoi u Raju, Kojaje ſvarhu devet Kòrah Angieoskih dighnuta, i ona sama cſinii deſſeti kòr oſſobitè slavè. A prid ſvakomſe deſſetinom govorii po jedan ocſenàſc, jerje ſve dobro, milosti, blagoſovi, i slava, u Mariu od Boga doſcla. (d)

(d) *Mariale Buſt. p. 12. Ser. 1. p. 3.*

753 Po trechiè dopuſtioje Pavao V. da Kogod, i Kadgod reknè na poſctegnie priciſtoga zacſechia D. Mariè, Krunè Reeda màle Brattje, na Junacskom Bogoslovskom meidanu dobivenè, ovu *Antiphonu*, iliti pridpiivku: *Hac eſt virga, in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpæ fuit* : i za tim ovii reedak, i odgovor ℣. *In Conceptione tua Virgo Immacnlata fuiſti.* ℟. *Ora pro nobis Patrem cujus filium peperiſti* : s' molitvom : *DEus qui per Immaculatam Virginis Conceptionem dignum filio tuo habitaculum præparaſti, quæſumus, ut qui ex morte ejusdem filij tui prævìſa eam ab omni labe præſervaſti, nos quoque mundos ejus interceſſione ad te pervenire concedas. Per Dominum noſtrum JEſum &c.* dobie oproſctègnie od 100. dànah. *Brogn. Tr. 3. c. 15. in Spec. Cler.*

754 Po cſetvarto dopuſtioje iſtii Pavao V. i za gnim potvardili Urgur VIII. i Gargùr XV. da Brattja màlà S. O. Fran. Kad po pripiiſagniu ſvoje Regule igiuh od Kuchiè do Kuchiè proſechi za manaſtiir pravo potribite ſtvàri zavitnòm ſiromaſckòm xivotu Redovniikah; u ſvakii dàn, u koi, koimu drago, i kolikomu dràgo od gnii to ucſinè, dobiu oproſctègnie od 40. dànah: povlaſtivſcihim s' tim dobiitkom proſſiti i od onii, koiſu od czàrkve ocſito s' velikim, iliti s' vechim prokleſtvom proklèti. *Apud Brognioli cit. Reſol. 18. & apud Peyrinum tom. 3. in Addit. ad Conſt. Pauli V. c. 10. n. 58. in fine.*

§. II.

§. II.

Broi devoczionah, na kojesu uprav Scerafinskomu Reedu, i ostàlim za gliubav istoga, dopùsschiena oprosctè- gnia, po svetigni Jeruzolimski Krixichiah. i Kruniczah.

KOgod, imajuchi Krixich, ili Kruniczu Jeruzolimsku, kojasuse to- 755
jest dotaknula S. Grobba Issukarstova, i drughih Svetigniah u svetoi zemgli; naiposlii jedan pùt u nedigli danah reknè ili Kruniczu Issukarstovu od 33. ocsenàsca, i 5. zdravih Mariah, ili Kruniczu Gospinu, od 63. ili od 72. &c, ili istè czilo Roxario, ili trechii dio istòga, ili sluxbu, tojest officzie obicsainò Boxanstvenò, ili Diviczè Mariè, ili od martvih; ili sedam pokornii pissamah Davidovi, ili pisme Skalinskè: ili budè obicsajan, po jedan pùt u nedigli dànah, ucsiti ne umitnè nauku Karstianskomu, ili polaziti tavnicsare, ili bolesnii- kè Kogagod Hoscpitala, ili pomochi s' csimgod Siromahe, ili dochi na missu, ili rechiu, akoje misnik (tose razumii u poslen dàn priko nediglie; jerje u Svetkovinu svak dùxan na gniu dòchi, ili rechiu) Skruscivscise, izpovidivsci, i pricsestivsci u svaku, i kojumu drago ovih Svetkovinah; tojest Issukarstova porogiegnia, vodokarsschia, spassova dnèva, Duhovah, prisvetoga Troistva, Tiila Issukarstova, iliti Brascancseva: Gòspina ocsisschiegnia, iliti Sviirlògh Mariina, Blagoviisti; velikè, i màlè Gospoinè: Porogiegnia S. Ivana Karstiteglia; Svetih dvanaest Aposctolah, Petra i Pavla, Andrie, Jakova *magniegh*, Ivana, Tomè, Filippa, Jakova *vechiegh*, Bartula, Mattie, Scimuna, i Judè, iliti Tadie, i Mattia, i Svih Svetih Boxjih: i pomolivsci Koliko moxe Boga za izkoregniegnie neviirstvah, uzvisce- gnie czarkve Svètè, i rasciregnie virè, i za miir megiu poglaviczam Karstianskim; dobiiva oprosctègnie puno svih grihah

Offim togà, ucsinivsci Kojegod Spomenutih diilah u drughù 756
koju Svetkovinu Issukarstovu, ili Gòspinu, u kojugod to ucsinii, dobiiva oprosct. od 7. god. i od 7. csetard. A ucsinivsci u kojumu drago nedigliu, i drugù Svetkovinu priko godinè, dobiiva istii dàn kad ucsinii, oprosct. od 5. god. i 5. csetard. A ucsinivsci u koimu dràgo drughii dàn priko godinè, dobiiva oprosct. od 100. dànah.

Takogier Ko ima istù Svetigniu, priporucsivsci na csas Smarti, 757
iliti u smartnoi bolesti dùscu svoju Bogu, s' zazvagniem, u sarczu,

ako nemoxe u ustma, imena Issusova, i Skruscivscise, izpovidivsci, ili sàmo Skruscivsci, ako nemoxe drugo, dobiiva odpùsschiegnie, i oprosctègnie puno svih grihah svoih.

758 Takogier, kogod, imajuchi kojugod recsenih Svetigniah, ako-bi i jedno zarncze u kruniczi biilo, ucsinii sctogod priprave, za rechi devotie missu, ili officzie Boxanstveno, ili Gospino, ili pricsestitse; dobiiva svakii pùt oprosct. od 50. dànah.

759 Takogier, kadgod pohodii tavnicsare, ili u hoscpitàlii bolesniike, i tiscihi, ili s' razgovorom, ili s' lemozinom, ili s' drugom pomochju u gniovoi potribi; ili poucsii Skup u czarkvi nauku Karstianskomu, ili kod Kuchiè svoiu diczu, ili rodiake, ili slùghe, dobiiva svaki pùt oprosctègnie od 200. dànah, svarhu recsenògh punògh u istinitè dnève.

760 Takogier, akoje obicsajan rechi, naiposlii jedan pùt u nedigli dànah Roxario, ili Kruniczu, ili officzie Gospino, officzie od martvih, naiposlii jedan nocturan, s' laudam, i s' vecsergniom; *ili* sedam pokornih pissamah Davidovi, s' letaniam, i s' molitvam, *kako ondi* sliidii, dobiiva svakii pùt, kad to rekne, oprosctègnie od 100. dànah.

761 Takogier, kad na zvono zdravè Mariè, u jutru, u pohdne, i u vecsèr, reknè obicsainu molitvu *Angieo Gospodgnii &c*; ili, neznajuchi to, ocse-nasc, i zdravu Mariu : Kako i kadse za tim dàde zlamegnie za martvih dùsce, rekavsci pismu *de profundis*; ili, neznajuchiu, ocse-nàsc i zdravu Mariu, dobiiva za svako, svakii pùt, oprosctègnie od 100. dànah.

762 Takogier, ako u petak pomislii devoto na muku Issukarstovu, i reknè za tim tri ocse-nàsca, i tri zdrave Marie, dobiiva istii dàn oprosctègnie od 100. dànah.

Takogier, ako pomolii Boga za onè pravoviirnè koisu na Skoncsagniu xivota, da csestito pogfuh s' ovoga sviita, rekavsci za gnii naiposlii jedan ocse-nàsc, i jednu zdravu Mariu, kadgod to ucsinii, dobiiva onii dàn oprosct. od 50. dànah.

763 Takogier : ako, doisto Skruscen od svoih grihah, s' odlukom pràvom pokoritse, protrese svoi xivot, i izkuscà dùscu od vlastiti diila, i reknè za tim tri ocse-nàsca i tri zdrave Marie; Kadgod to ucsinii, dobiiva oprosct. od 100. dànah. Koje takogier dobiiva, kad-

kadgod rekne tri ocſe-nàſca, i tri zdrave Marie na posčtegnie priſvetoga Troiſtva, ili peet ocſe-nàſcah, i peet zdravih Maria na posčtegnie mukè Iſſukarſtove, oſſobito gniegovih peet ſvetih rànah.

I ovaſu, kako in onà kojaſu gori izbrojena, i kojachieſe u slidechiemu cſereku broiti, Jeruzolimskah oprosčtègnia, Reedu Scerafinskomu uprav dopùſſchiena; a oſtalim, koihi moguh uxiivati, kako iſtògh Brattinſtva, i priategli, dobrocſinioczi &c, i oſtalii Proſechii Redovi, i iſtih Brattinſtva &c, po miloſti opchiegnia.

§. III.

Broi oprosčtègniah dopùſſchienih uprav Scerafinskomu Reedu, za xaloſnii proczeſſion Kriixa Iſſukarſtova.

PRoczeſſionje xaloſnii Kriixa Iſſukarſtova, Koiſe cſinii u Jeruzomu po onomu pùtu, po komje Iſſukarſt proſcao na Kalvariu, noſsèchi Kriix na izragnienii plechii, za odkupgliegnie, i vicſgnie ſpaſſegnie nàroda gliudczkoga. Koi proczeſſion, da duxnà Bogogliubnà uſpomena neizmirnè gliubavi Boxje u takom dilu, jednako xiive u Sarczii pravoviirnii na ſvem Sviitu, uxivajuchi ſvi jednako milòſt iſtoga; s' mlogomje moglbom, po oſſobitom naſtojagniu. O. priposčtovanoga Franczeſcka Diaz *à S. Bonaventura*, izproſio Reed Scerafinskii màlè Brattje od Innocenczia XI. Pàpe, cſinitiga u Svoih manaſtiirii i miſtii na ſvem Sviitu, s' miloſſchiu dobiivagnia po iſtom ſvaghdi iſtih miloſtivih oprosčtègniah, kojaſe s' iſtim dobiivaju u Jeruzolimu, po iſtòm pùtu, po komugaje vicſgni velikii miſnik po reedu Melkiſedeka, izveo na Kalvariu, noſſechi sàm prid gnim Kriix. 764

Dopùſtii dakle naipri Innocenczio XI. na 6. Novembra 1686. s' Kgnigom koja pocſima *Ad ea per qua*: a Innocenczio XII. na 24. Decembra 1692. s' Kgnigom iſtògh pocſetka (kakoſe vidii u czarvenslovſtvu novògh Franczeskanskògh Breviara. *n. 183.*) potvardii, da kogod, od czarkovnii, i Svitovgnii, muſckii i xenskii, màlih i velikii pravoviirnii glavàh, sàm po ſebi, ili s' mlosčtvom u ocſitòm proceſſionu, bude pohoditi, i s' devotom pamechiu promiſcgliati xaloſnà ottaiſtva Kriixa Iſſukarſtova, na miſtu i pùtu za takii proceſſion odregienu, i zabilixenu od Redovniikah Reeda Mà- 765

le Brattje, podloxnih vladagniu Generala obsluxiteglskoga Svega Reeda S. O. Franczeſcka, gdigodmu drago na Sviitu; ilmu bio zabilixen u iſtih czarkvi, ili u manaſtiiru, ili u pogliu: i ottaiſtva na iſtòm razregiegnia, i zabilixena, ili s' Kriixii, ili s' Kapelam, ili s' ottàrii; dobie ſva onà oprosctègnia, i miloſti Boxjegh blagoſova, kojabi dobio da iſtò ucſinii u Jeruzolimu, na iſtom pùtu, pohodechi ſobſtvom iſtà miſta, kojaje ſpaſſitegl s' ſvoim ſobſtvom, s' ſtopam, s' mukom, i s' karviu, noſſechi Kriix za ſpaſſegnie naſce, poſvetio.

766 DAſe ovo blàgo s' iſtim dilom ne dobiiva, nego na miſtu, i pùtu za to odregienòm, i zabilixenom, kako rekko, od Redovniikah S. O. Franczeſcka, ſpomenutogh vladagnia: A daſe na uzdighnutom od iſtih dobiiva baſc kao u Jeruzolimu; mechiem za ſvldocſanſtvo iſtògh Pàpe, koije potvardio, riicſi. *Ut indulgentiæ ſæpe eisdem conceſſæ, & uſque modo non revocatæ, obtineri valeant, ſine ullo, dubio, in alijs Ecclèſijs, Altaribus, & locis piis, ac devotis, ſpectantibus ad perſonas præmemoratæ obedientiæ, vel dirrectioni ſubjectas; ſtante quod Sanctæ Sedis mens fuit ſemper, hæc omnia loca reddere æqualiter condecorata, & a fidelibus venerata, ob meritium æquale, uniforme, vel æquivalens, quod jam dictæ perſonæ in Dei, ac Sanctæ Sedis ſervitio peragunt de continuo. Nos Sententiam prædictæ Congregationis (quæ declaravit ita eſſe) approbamus.* Pak opet. *Eadem Congregatio, ſub die 10. Menſis Novembris mox elapſi, declaravit, etiam præfata loca VIÆ CRUCIS, ſeu Calvarij, comprehendi in ſæpe dictis litteris Innocentij XI. Prædeceſſoris noſtri, ac proinde frui, & gaudere poſſe Indulgentijs, ac Privilegijs in eisdem litteris contentis, & expreſſis: & nos Sententiam pariter benigne approbamus.*

767 A da ſvak Kakoſam rekao, brez i jednògh izvagiegnia, moxe, na ſvakom miſtu i pùtu, koiſu za takii devoczion ſpomenuti Redovniczi odredili, i zabilixili, dobiti s' iſtim iſto blàgo, buduchi da ſvak moxega dobiti u Jeruzolimu, neima ſumgnie; jerſe s' iſtom miloſſchiu imadè daar po raſciregniu i opchiegniu, s' kojom po parvom dopùſſchiegniu, kakoje iztomacſio Svèti Skup, i iſtii Pàpa potvàrdio: kojè tomacſegnie, i potvargiegnie ko hochie viditi, i sctiti, nachichiega u czarvenslovſtvu oſſobitom novògh Franczeſckanskògh Breviara, pod brojom 182. Nittie potriba, za primiti iſtò blàgo, izpoviditſe, i pricſeſtiti; primajuchiſe doiſto, kadſe iſtom u miloſti

milosti Boxjoi, kakomuse drágo u gniu metnuo,na od istih uzdighnutom pútu doisto pohodè stajalisćta ottaistvah xalosnogh proczessióna.

STajaliisćtahje xalosnogh proczessiona, na pútu Kriixa, 14. Parvoje u dvóru Pilatovu, gdie Issus na Smart odsugien. 2. Daleko od parvoga 26. Koracsajah, gdie primio Kriix na plechia. 3. Daleko od drugoga 80. Koracsajah, gdie pao parvii pút pod Kriixem. 4. Daleko od trechiega 61. Koracsai, gdigaje susrilla prixalosnà Divicza Mattèr. 5. Daleko od csetvartoga 71. Koracsai, gdisu ussilovali Scimuna Cirenea damu pomoghne Kriix nossiti. 6. Daleko od petoga 191. Koracsai, gdimuje Veronika s' Karpom svoje gláve ottarla obraz. 7. Daleko od Sceştoga 336. Koracsajah, gdie pao drughii pút pod Kriixem. 8. Daleko od sedmoga 348. Koracsajah, gdie Issus utiscio, i razgovorio xalosnè xenè. 9. Daleko od osmoga 161. Koracsai, gdie pao trechii pút pod Kriixem. 10. Daleko od devetoga 18. Koracsajah, gdisuga svúkli, i napoili xucsi i oczta, s' prigorkom mirrkom. 11. Daleko od dessetoga 12. Koracsajah, gdie pribien s' csavlii na Kriix. 12. Dalexo od jedanaestoga 14. Koracsajah, gdie Kriix ussagien, i na gniemu umrò. 13. Daleko od dvanaestoga 13. Koracsajah, gdisuga Skinuvsci S' Kriixa dáli na Kriilo prixalosnoi matteri. 14. Daleko od trinaestoga 30. Koracsajah, gdie Sveti grob, u Koisuga metnuli, i pokopali. 768

Na parvomsu, tojest u dvóru Pilatovu, tri puna oprosćtègnia svih grihah. Jedno na mistu gdie spassitegl sviita bio sugien, i odsugien na smart Kriixa. Drugo na mistu gdie bio frustran i okrugnien s' targniem. Trechie na mistu nàslona, s' kogagaje Pilat ukazao xudiom, govorechi *Ecce Homo* : Evo csovik. 769

Na drugomu. Na trechiemu. Na csetvartomu, Na pètomu, Na sceştomu. Na sèdmomu. Na osmomu. Na devetomu. I na dessetomu : na svakomu oprosćtègnie od sedam godiinah, i od sedam csetardesniiczah. A na jedanaestomu, dvanaestomu, trinaestomu i csetarnaestomu; na svakomu oprosćtègnie puno svih grihah. Sćto Sve Skuppa csinii sedam punii oprosćtègniah, a devet ne punii, tojest od sedam godiinah, i sedam csetardesniiczah; Kojase sva dobiivaju svakii pút, kadgodse devoto kakosam rekao pohodè stajalisćta púta Kriixa Issukarstova, kojasu Brattja Mála, vladavi i poslua obsluxiteglskogh Generala, uzdighli, i stojè pod istih upravgliegniem; 770

basc

basc kao da istà glavnà u Jeruzolimu sobstvom pohodii; Kako mloghii tesckii piisczi svidocsè, ossobito Emanuel Rodriquez tom. 2. q. 1. Regul. & q. 92. i Laurentius à Sancto Francisco, u Kgniga *Tesoro celeste* p. 2. §. 7. & *supplementum seu tertia compilatio Privilegiorum Apostolicorum, fol. 113.* Scto nektiuchi nikii iz pocsetka virovati, i usudivscise protiva govoriti, istie Pàpa, tojest Innocenczio XII. Zapovidio, i dao oblàst nikim Biskupom, takè prokligniati, sluxbehim duhovnògh dostojanstva zabragnivati, i josc silne s' rukom Svitovgniom stèzati, kako u spomenutom czarvenslovstvu, pod brojom 186. moxesc viditi.

771 Svase rekko, toliko, Kolikose pùtah na dàn ucsinii istii devoczion, dobiivaju izbrojenà oproscтègnia; ali za sebè nemoxese nego jedno, od puniih, na dàn dobiti, kakoje odredio Innoc. XI. na 12. Marcza 1678., zato ostalah vaglia za martvih duscè odrediti, ili za xiivè iskargniè pravednè (takose razumii kadgodse gdimu dràgo vechiè puni oproscтègniah moxe na dàn dobiti) buduchi dase pravoviirni pravedni mogùh megiu sobom u duhovnim potribam pomagati; po onom cslanku virovagnia Katolicsanskoga : *Svetih opchiegnie*; Kakoje iztomacseno gori u diilu 2. pogl. 2. cslan. 4. §. 1.

772 Sva izbrojenà oproscтègnia, sve povlasticzè, i drughe milosti za xalosnii proczession na pùtu Kriixa, gdigod se csinii na sviitu, akoje istom pod upravgliegniem màle Brattje, recsenogh posluha, naiposli potvardii Svetè uspomenè Benedict Pàpa XIII, s' Kgnigom koja sliidii.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

I.

Christi Domini passio animo recolenda.

INter plurima & maxima signa immensæ erga nos Dei bonitatis ubique occurrentia, summam & admirabilem ejus in humanum genus charitatem declarat æterni ejus-

ejusdem filii JEſu Chriſti paſſionis inexplicabile Sacramentum, quo erepti ſumus ex faucibus tenebrarum. Hinc Romani Pontifices anteceſſores noſtri eandem paſſionem memoria recolentes Apoſtolicas indulgentias & gratias donare conſueverunt, quas ad pios Chriſti fideles in Dominicæ paſſionis contemplatione ſeſe exercentes, à nobis extendi & confirmari, ut Chriſtiana religio in hominum cordibus augeatur, plurimum in Domino expedire putamus.

II. Ea propter dilectus filius, Frater Joſephus Maria ab Ebora, Procurator generalis Ordinis Fratrum Minorum beati Franciſci, qui de Obſervantia nuncupantur, petitionem nuper exhibendam nobis curavit, qua continebatur, Fratres ejusdem Ordinis pium exercitium, Viæ Crucis appellatum, quo tota Dominicæ paſſionis ſeries pictis tabulis, ubi commode fieri poteſt, expreſſa, inque plures ſtationes diſtributa, eo modo, quo peregrini civitatis ſanctæ Hieruſalem, loca ipſa, ubi Chriſtus paſſus eſt, recolentes & frequentantes, inviſunt, contemplanda proponeretur, in varias Chriſtianorum provincias magno animarum fructu intuliſſe, ac piæ recordationis anteceſſorem noſtrum Innocentium Papam XII. hujusmodi exercitium largitione cœleſtium munerum promoviſſe per literas Apoſtolicas, in forma Brevis ſub anulo Piſcatoris, incipientes: *Ad ea, per quæ*, Romæ datas apud Sanctam Mariam Majorem die XXIV. Decembris, anno MDCXCII. Pontificatus II. Ubi inter alia omnibus, & ſingulis Fratribus & monialibus atque aliis utriuſque ſexus perſonis Ordinum & Congregationum, obedientiæ ſeu directioni Miniſtri Generalis Fratrum Minorum de Obſervantia ſubjectis, Chriſtique fidelibus, confratribus & con-

Exercitio Via Crucis paſſio Chriſti Domini contemplanda proponitur.

Uuu ſoro-

ſoribus quarumcumque confraterinitatum & ſocietatum, ſive ſub titulo Conceptionis beatæ Mariæ Virginis Immaculatæ, ſive ſub alia qualibet invocatione, in eorundem Fratrum & monialium Eccleſiis canonicè erectarum, ſive erigendarum, orationi mentali, quæ dicitur Viæ Crucis exercitium, quo, ratione ſuæ regulæ & conſtitutionum quotidie tenentur, operam dantibus, pro qualibet vice dierum centum, per duos quadrantes vero continuatos vel ſaltem per quadrantem horæ ſingulis diebus, perque totum menſem orationi & exercitio hujuſmodi vacantibus: dummodo vere pœnitentes, & peccata ſua confeſſi ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumpſiſſent, proque Chriſtianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, ac ſanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione pias ad DEum preces fudiſſent, ſemel quolibet menſe plenariam peccatorum Indulgentiam & remiſſionem, quam per modum ſuffragii animabus Chriſti-fidelium, Deo in charitate conjunctis, ex hac vita migrantibus, applicare poſſent, Apoſtolica, auctoritate perpetuis futuris temporibus miſericorditer conceſſit.

Exercitium Viæ Crucis à ſummis Pontificibus approbatum.

III. Poſtmodum dictus Innocentius anteceſſor per alias Apoſtolicas literas, incipienres: *Sua nobis*, ſub plumbo Romæ datas apud Sanctam Mariam Majorem VII. Kalendas Januarias, anno Dominicæ Incarnationis MDCXCV. Pontificatus V. Inter alia decretum venerabilium fratrum ſuorum S. R. E. Cardinalium, Concilii Tridentini interpretum, diei XII. Novembris anni MDCXCV. per ſe die XV. ejuſdem menſis approbatum, declaraverat, pia loca viæ Crucis ſeu Calvarii ad recolendam & meditandam Chriſti paſſionem, à prædictis Fratribus & monialibus, aliiſque perſonis ad inſtar ſtationum Calvarii mon-

tis

tis, erecta atque instituta, in privilegiorum atque indulgentiarum plenariarum, nondum revocatarum, generali, mutua, & reciproca communicatione per Apostolicam Sedem concessa, & literis piæ memoriæ antecessoris nostri Innocentii Papæ XI. in forma Brevis, sub die V. Septembris anno Incarnationis Dominicæ MDCLXXXVI. comprehendi; ideoque frui & gaudere indulgentiis in iisdem literis Innocentii Papæ XI. expressis: quæ omnia sub sententiis, censuris & pœnis in contradictores infligendis, executioni tradi & publicari mandavit, ut in utrisque literis ejusdem Innocentii Papæ XII. plenius continetur.

IV. Quum autem, sicut eadem petitio Fratris Josephi ab Ebora subjungebat, prædictum exercitium Viæ Crucis in omnibus ferme Ecclesiis Ordinis Fratrum Minorum de Observantia, diebus festis tam pio operi assignatis, religiose peragatur, quamplurimis Christi-fidelibus, Ministro generali nequaquam subjectis extra Ordinem, quoque illuc accedentibus, idcirco iidem Fratres, ut tam sanctum exercitium pro animarum salute ulterius propagetur, indulgentias & privilegia etiam per viam communicationis, ut præfertur, concessa, & utriusque Innocentii antecessorum nostrorum litteras superius memoratas, atque alias, si quæ sunt, idem exercitium respicientes, decretumque à venerabilibus Fratribus S. R. E. Cardinalibus olim confectum, ac postmodum Apostolica auctoritate confirmatum, prævia ejus declaratione, ad tollendas omnes ambiguitates, super ejus interpretatione forsan exortas. Per nos & Sedem Apostolicam approbari & confirmari cupiant, easdemque indulgentias & priviliegia ad quoscunque Christi-fideles, etiam dicto

Extenditur ad alios extra Ordinem Fratrum Minorum.

Ministro generali nullo modo ſubjectos, extendi & ampliari enixe depoſcant.

Etiam ejus indulgentia.

V. Hinc ad dicti Fratris Joſephi Mariæ preces, præmiſſis omnibus opportune providere cupientes, nos, qui omnem operam libenter impendimus, ut omnes Dominicæ paſſionis memoriam ſæpe animo repetant, & ſalutarem illius fructum percipiant, eundem Joſephum ſpecialibus ſavoribus & gratiis proſequi volentes, ipſumque à quibusvis excommunicationis, ſuſpenſionis & interdicti, aliisque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris & pœnis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium tantum conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes, hujuſmodi ſuppicationibus inclinati, indulgentias, etiam pro animabus in Chriſti charitate defunctorum applicabiles, & privilegia etiam per viam communicationis conceſſa in literis utriusque Papæ Innocentii, inque decreto venerabilium fratrum Sac. Rom. Eccleſ. Cardinalium expreſſa & declarata, ac quibuscumque aliis literis Apoſtolicis idem exercitium Viæ Crucis reſpicientibus, ad tollendam omnem ambiguitatem, alienamque interpretationem, inde quomodocumque ortam, aut fortaſſe orituram, ut fideles per exercitationem bonorum operum, ſacroſanctos Eccleſiæ theſauros abſque ulla animi hæſitatione adipiſcantur, declaramus, Fratres, moniales, ac perſonas ſuperius memoratas, exercitium Viæ Crucis huiusmodi peragentes, de privilegiis & indulgentiis etiam plenariis ſub generali, mutua & reciproca communicatione per Sedem Apoſtolicam conceſſis, vere communicare, & participes fieri, proptereaque frui & gaudere indulgentiis ac privilegiis, quæ Romani Pontifices locis

ſanctis

ſanctis ac illorum ſtationibus intra & extra Hieruſalem largiti fuerunt, perinde ac ſi exercitium prædictum ibidem peragerent : atque ita ab omnibus aſſeri & cenſeri debere volumus; ideoque ea omnia hactenus recenſita, Apoſtolica auctoritate,tenore ptæſentium perpetuo confirmamus, approbamus & innovamus, ac perpetuæ ac inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur iiſdem adjicimus, omneſque & ſingulos, tam juris, quam facti defectus, ſi-qui in eis quomodolibet intervenerint, ſupplemus.

VI. Inſuper, ne à patticipatione bonorum ſpiritualium, quæ ab exercitio Viæ Crucis provenire ſperamus, ullus arceatur, de omnipotentis Dei miſericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, indulgentias, etiam animabus in Chriſti charitate defunctorum applicabiles, & privilegia ſuperius expreſſa, etiam per viam communicationis indulgentiarum, quæ locis ſanctis intra & extra Hieruſalem conceſſæ fuerunt, aut alias quomodolibet, Fratribus, monialibus ac perſonis jam dictis, quæ per nos approbantur & confirmantur, ad quoſcunque Chriſti-fideles utriuſque ſexus, Miniſtro Generali nullo modo ſubjectos, qui exercitium Viæ Crucis & alia Chriſtianæ pietatis opera, eiſdem modo, & forma, quæ à Fratribus & perſonis prædictis peraguntur, pie ac devote penes Fratres dicti Ordinis (privative quoad alios quoſcumque) peragent & implebunt, perpetuo extendimus & ampliamus. *Clauſula præſervativa & derogatoria.*

VII. Decernentes, præſentes literas noſtras, inque eis contenta quæcunque, de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio vel intentionis noſtræ, aut quocunque alio defectu notari, impugnari, invalidari, ad terminos juris deduci, aut contra illas quodcumque juris *Nemo has literas infringere audeat.*

vel

vel facti, aut gratiæ remedium, impetrari, nec sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per nos vel successores nostros Romanos Pontifices, aut Sedem Apostolicam, pro tempore factis, comprehendi non posse, sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo semper concessas, ac perpetuo validas, & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri & obtinere debere; sicque & non aliter per quoscunque Judices ordinarios, vel Delegatos, quavis auctoritare fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, Vicelegatos, dictæque Sedis Nuncios, judicari, & definiri debere; & quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus, non obstantibus, quatenus opus sit, piæ memoriæ Pauli Papæ V. similiter prædecessoris nostri nonnullarum indulgentiarum revocatione sive moderatione, aliisque constitutionibus, & ordinationibus, ac nostra & Cancellariæ Apostolicæ regula, de indulgentiis non concedenpis *ad instar*, dictique Ordinis etiam juramento, confirmatione Apóstolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscunque.

VIII. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, confirmationis, approbationis, innovationis, roboris adjectonis, defectuum supplectionis, extensionis, ampliationis, & decreti, infringere, vel ei temerario ausu contraire. Si quis autem hoc atten-

tentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſum.

Datum Romæ apud ſanctum Petrum, anno Dominicæ incarnationis milleſimo ſeptingenteſimo vigeſimo ſexto, V. nonas Martias, Pontificatus noſtri anno tertio.

§. IV.

Broi molitavah, i dobrih diilah, s' koima Redovniiczi, i gniovi Priategli, dobrocsinioczi &c, moguh dobiti, i koja s' iſtim dobiivaju, po miloſti opchiegnia s' drughim Redovma, i Brattinſtvi.

PO opchiegniu S' Poglavitim Brattinſtvom *Confalonis* (kojeje ta- 773
kogier Brattinſtvo Reeda S. O. Franczeſcka, buduchiga S. Bonaventura, po ocſitovagniu B. D. Mariè, kakoſe sctie u vladaliſctii iſtoga, uzdigao) Svakii Redovniik Reeda Scerafinskoga, i iſtòga drughih Brattinſtvah Bratt i ſeſtra, i dobrocſinioczi, priategli &c, Kadgod reknè 25. ocſe-nàſcah, i 25. zdravih Mariah, s' *Gloria Patri* na ſvarhſi, i za tim 7. ocſe-nàſcah, i 7. zdravih Mariah, s' *Rèquiem æternam* na ſvarſi; dobiiva ſva oprosct. ſtajaliisctah Riimskih, i drughih, kako s' molitvom ſvakdagniom Brattinſtva konopnògh pojaſſa S. O. F. A rekavſciu u ſvakii drughii ponedigliak misèczа, i na dàn martvih uſpomenuchia, klecſech na kolinii, za kojumu dràgo duſcu Bratta, ili ſeſtre Brattinſtva, akoſe k' otomu izpovidii, i pricſeſtii, oſslobagiaju iz Purgatoria; po dopùſſchiegniu Gargura XIII. *Paſtoris æterni* 13. Octob. 1576. Koije takogier dopuſtio iſtòga Brattinſtva Brattji i Seſtram 26. April. 1679. *Omnipotentis*, da izpovidivſciſe, i pricſeſtivſci na Svetkovine Goſpè od Sniiga, vodokarſſchia, S. Lucie, S. Alberta, Blagoviiſti, SS. 40. mucſ. S. Mariè Mandalinè, i SS. Apoſctolah Petra i Pavla; i pomolivſci koliko moguh u vlaſtitoi czarkvi Boga, dobiu oprosct. puno ſvih grihah. Koje takogier, po dopùſſchiegniu iſtoga, *Redemptoris noſtri* 20. Febr. 1585. ucſinivſci iſtò, dobiivaju, kad iſto Brattinſtvo darxii cſetareſtùrnu molitvu, jedan pùt na godinu; a po Sikſtu V. dva pùt na godinu: a oſtàle pùte od 10. god. Po

774 PO opchiegniu s'Reedom S.O. Dominika, i s'Brattinſtvom Goſpina Roxaria, Svakii Redovniik Scerafinskoga Reeda, i Bratt i Seſtra iſtogh Brattinſtvah, i dobrocſinioczi &c. Kadgod ob dàn ima kod ſebe, i noſſii na Sebii Roxario, dobiiva oprosć. od 200. god. i od toliko cſetard. oprosć. A kolikogagod pùtah reknè, ſvakii pùt dobiiva oprosć. od 300. god. A rekavſciga na kojumu drago Svetkovinu Goſpinu, akoſe k' otomu izpovidii, i pricsèſtii u czarkvi iſtogh Roxaria, dobiiva oprosćtègnie puno ſvih grihah. A ako uzſtoii u iſtoi czarkvi, i u vlaſtitoi (po opchiegniu czarkavah megiu ſobom, kakoje recſeno gori na liiſtu 249. broju 432.) kadſe piiva *Salve Regina*, dobiiva oprosć. od 40. dànah. Kad ucſinii kojemu drago dobro dilo, oprosć. od 100. dànah. Kad budè u proczeſſionu iſtògh Brattinſtva na Svetkovine Goſpine, moxe dobit oprosćtègnie puno ſvih grihah. A u proceſſionu obicſainom ſvakògh miſſecza oprosć. od 7. god. i 7. cſetard. akoli rekne Roxario, i puno ſvih grihah. Kad na Svetkovine Goſpinè polazii ottàr Roxaria, i reknè prid gnim pèt ocſe-nàſcah, i pèt zdravih Mariah; akoli nemoxe polaziti ottàr, gdigodhi reknè s' xegliom polazitiga, dobiiva oprosćtègnie puno ſvih grihah. Kadgod reknè, ili cſinii rechi miſſu od Roxaria, za dùſcu martva Bratta, ili ſeſtrè, vadiu iz Purgatoria: Sćto takogier opravglia, u koigod dàn reknè Roxario za martva Brattia, i ſeſtre dùſcu (po Roxariuſe, za ſva ſpomenùta oprosćtègnia, ako Pàpe drugacſie ne tomacsè u miloſtivim Kgnigam iſtih dopùſſchiegnia, razumii cziilo Roxario, tojeſt od 15. deſſetiinah) A kad kako gori rekne 5. ocſe-nàſcah, i 5. zdravih Maria u czarkvi Roxaria, ili &c, dobiiva i oprosć. Riimskih, i drughi ſtajaliisćtah : i to ſvarhu dobiivagnia po molitvi vlaſtitògh Reeda, i Brattinſtva, akoſe opchiegnie ne razumii sàmo polak oſſobitih oprosćtègniah.

Sva ovà i drugà oprosćtègnia iſtogh Brattinſtva, obilato bilixii, i tomacſii p. o. fra Ivan de Carthagena, Bogoslovacz Reeda Màle Brattje obslux. lib. 16. Hom. in feſt. SS. Roſarij fol. 175.

775 PO opchieniu S'Redom Karmelitanskim, i s' iſtoga Brattinſtvom, Svakii Redovniik Reeda Scerafinskoga i &c, oſſim dobiitka punògh oprosć. kadſe izpovidii, i pricſeſtii na Svetkovinu Goſpè od Karmela, i ucſinivſci iſto, dogiè na proczeſſion miſecſnii iſtoga Brattinſtva. Oſſim toga rekko, ako u xivotu ſvomu uzgovorii ſvakii

kii

kii dàn Gospino officzie, ilise u Sriidu uzuztexè od jigiegnia mèssa, i uzobsluxuje s' tim czarkovnè poste; parvuchiega subotu poslii gniegove smarti izvaditi Gospa iz Purgatoria, ako u gniemu budè; kakoje istà ocsitovala, i Boogh u Raju gniezino obechiagniè te milosti potvardio, po Svidocsanstvu Pàpah Ivana XXII. Klementa V. Aleksandra V. Gargura XIII. Pia V. i Pavla V. koisu zato i dopustili, istu milòst pùku ocsito navisschivati.

Drùga ovoga Brattinstva, i Agnsctinianskoga oprosctègnia viddi kod nascega Jonghen, u Kgniga *Vera Fraternitas*, Exhortat. 9. de Scapulari.

PO opchiegniu s' Reedom Pùstigniakah Kamaldulèxkih, i s' istoga Brattinstvom Kruniczè Issukarstovè od 33. ocse-nàsca, i 5. zdravih Mariah, Svakii Redovniik Reeda Serafinskoga i &c; pacse Svakii Karstianin, i Karstianka, imajuchi recsenù Kruniczu od spomenutih Redovniikah blagosovglienu; kadgodju, Skruscen doisto, i izpovigien, ili odlucsivsci s' prigodom, i sgodom izpoviditise, reknè; dobiiva oprosct. od 200. god. A akoju sobom uznossii, i u svakii ponedigliak Sriidu, i pètak, i u Svetkovine zapovidgnie od czarkvè uzgovorii, izpovidivscise k' ottomu u istè Svetkovine, dobiiva oprosctegnie od 150. god. Akoju priko godinè, naiposlii csetiri pùta u nedigli dànah uzgovorii, izpovidivscise, i pricsestivsci jedan dàn, koi gniemu dràgo, u godini, moxe dòbiti oprosct. puno svih grihah. A koju svakii dàn za missecz dànah uzgovorii, izpovidivscise, i pricseestivsci jedan dàn istoga missecza, i pomolivsci Boga za uzviscegnie S. czarkve, i rasciregnie vire, &c, dobiiva oprosctègnie puno svih grihah. A koju svakè nediglie dànah naiposli tri pùt uzgovorii, nascavscise u boju protiva nepriategliom virè, i dopavsci smartnè rannè - akojuje istii dàn boja, ili dàn prid tim rekao, uzdighnuvsci pamet, i sarcze k' Bogu, i Skruscivscise, dobiiva oprosctègnie puno svih grihah. Takogier in na csas smarti drugacsie, akojuje u xivotu obicsajan bio govoriti, priima oprosct. puno svih grihah, na nàcsin Jubilea, zazvavsci devoto ime Issusovo : akoli tada ne umrè, od 200. god. Ovà i mlogà drùga oprosctègnia na ovu Kruniczu dopùstii Gargùr XIII. na 14. Febr. 1573., i potvardii Klement X. na 20. Julla 1670. 776

777 PO opchiegniu s' Reedom, prisvetoga nascègh spassiteglia, iliti S. Birgittè zvànim, svakii Redovniik Scerafinskoga Reeda, i &c; pacse svakii Karstianin i Karstianka, imajuchi Kruniczu od istih Redovniikah S. Birgittè blagosovglienu, kad na gniu Boga molii, imàdè za svakii ocse-nàsc od 100. dànah oprosct. toliko i za svaku zdravu, Mariu, i za svakò virovagnie, koje u istoi Kruniczi reknè. A ko na istù Kruniczu reknè, sàm, ili s' drùgom, cziilo Gòspino Roxario, dobiiva on, i drùgh, svakii oprosct. od 7. god. i od 7. csetard. po dopùsschiegniu Leona X. *Ex Clementi* 6. Idus Julij 1515. A akoju za cziilu godinu dànah svakii dàn uzgovorii, izpovidivscise, i pricsestivsci u koimu drago dàn istè godinè, jedàn pùt, i pomolivsci Boga za uzviscegnie czarkve, i rasciregnie vire &c, dobiiva oprosctègnie puno svih grihah; po dopùss. Klem. XI. istom akoje istà Krunicza naiposlii od 5. dessetina.

778 Ali akose, toliko ovà od Redovniikah S. Birgittè blagosovgliena, koliko onà blagosovgliena od Kamaldulexah, *drugomu* u nàrucs dàde, da na gniu Boga molii za dobit oprosctègnia, *zaluduchiemuse* dati, jer nikakva nechie dobiti: kako ni akose, *poslii* kakosu blagosovgliene, za novcze kùpè; kakoje iztomacsio S. Skup. oprosctègnma, i Svetih ostankom pristavglien; na 4. Decembra 1714.

Oprosctègnia ostàlim Redovma i Brattovsctinam ossobito dopùsschiena (kojase sva kakoje gori na svom mistu recseno, moguh po milosti opchiegnia uxivati) viddi u Svakoga vlastitim Kgnigam, ili u drughii sabragnii, jerhi ovdi neimam kad broiti, zasctose daleku barzo pùtu od posluha nadàm.

CSLANAK II.

Od temeglia, pocsètka, i nàcsina xalosnogh Proczessiona na pùtu Kriixa.

779 MIlòst, i xalòst u dvòru pràvè priateglske gliubavi s' jednàkim Koracsajom hodè, i s' jednom miròm meed, i csemèr mirè; jer koliko ko u ugodnòm dogagiaju priateglia uxiiva, toliko u mars-

kòm

kòm patii. Gliubav Iſſukarſta naſcega Goſpodina s' nama, neima, ni u pravdi, ni u velicſini prilikè; kakoju cziinè, ne sàmo ràzlozi iſtinè u razumu pamèti nancſnè, vech i miloſti neizmiirnè i neizbroinè od pameti ſtvorenè, u dilu primgliene. A nevoglie naſcè i slaboſti, i vogliè, u ovomu xivotu, cſeſſchieſu nego piiſak morskè vodè; od koih, brez, i do gniegova upùchiegnia, mukè, i ſmarti, nie biilo uſagnia odkùpa, buduchi òn (ilmu mogao, il nemogao drughii bitti) od viika odregien tomu za odkupiteglia. Zatoje vas xivot gniegov megiu nama bio jedan zaſebecſnii pùt Kriixa, premda Kalvaria gniegove mukè nie vigienà, dogod nie doſclo vrime odregienògh zato dnèva; mucſechiga vechma megiu to vlaſtite gliubavi polak gliudczkogh naroda xaloſti, nego poslii manigoldi cſiſutczkè nenavidoſti; buduchi gniegove gliubavi milòſt (koja kako miluje, tako xalii milòga) neizmirnim nàcſinom vechià, nego gliudczkè opacſinè pakòſt; i oſtria muka pameti i ſarcza pràvògh gliubovcza, nego bolèſt karvi i tiila, koju zadàje iſtògh uboicza; videchi da ko xivot malo ſtimà, malu xalòſt, kadga gubii, imà; a koga mlogo czinii i miluje, cſeſtoſe dogagià, daga u ſtrahu od xaloſti pria izgubii, nego na muke dogiè. I mloghii takogier za xeglnim priateglîom, i za draghim i mlim od xaloſti umruh, ili u veliku bolèſt pàduh, koi za naiblixgnim po karvi, u prixaloſnii dogagiaii, niſuſe ni u liiczu prominili.

A akoje tako xeſtoka i tako teſcko boluje, kadſe uvriidii, gliubav ſtvorenà, i Svitovgnià, koju vechie uxixe offinna, nego iſtina dobra; i koja, kad i poznaje i miluje pràvo dobro, nighda nie brez slaboſti. Akoje gliubav pràva izkargnska, sàmo po miloſti od nebeske uxexena, mloghe, i mloghè devote dùſce, za iskargnih ſvoih xaloſne vicſgniè i vrimenitè duhovnè ſtetè dogagiaje, u taku bolèſt, i xalòſt mechiala, daſu nikè za gnii u paklu u viik gorit iskale, nikè izvan ſebe od xaloſti iſcle, i u gliute boleſti xivota tileſnoga padale; a nikega na priko ſvarſcivale: kochie mochi proczinitи, koli ne virovati muku i xalòſt gliubavi Iſſukarſtove, u komuje iſta vatra gliubavi Boxje s' biſtvom biila, buduchi Boxanſtvo s' gniegovom dùſcom, ne ſamo po miloſti, vechie ſobſtvom Riicſi ſvoje sjegignieno biilo: koije od parvoga cſaſſa ſvoga zacſechia, ſve mukke, kojeje u tilu podnio, vazda cſiſto prid ocſima pameti imao: i S'kakvomchiemuhi 779

 gliu-

gliutinom, Sarcxbòm, nenavidoſſchiu, i duſcmanſtvom zadavati: Koiſu Smartnii griiſi ucſignieni, koiſe cſinè, i koichieſe do ſvarhe ſviita od ſvih gliudih ucſiniti; Kolikochie ſvakii, i ſvi teſcki bitti, i s' kakvomchiehi zlochiom gliudi cſiniti u zakonu gniegove miloſti; i kolikochie mlosctvo pripogliubglienih gniegovih dùſcah ſaſſvim od duhovnoga gniegova tiila odkinuti, i u vicſgnie prokleſtvo baczìti; a oſtàlè u tiilu gniegovu duſcmanskii tùchi, i u martvilo za vrime mechiati; tojeſt s' gliubavju gniegovom Boxanſtvenom, od koje iſtò tiilo xiivè, raztavgliati; i kolikochiehi vrimena izvan iſtè darxati; i kolikechie mukke u purgatoriu za gnii patiti. Sve brezobraztvo neſpoznanſtva Judina, i ſvih xudiah, gniegova obrànoga pùka. Svu dubinu mòra prigliute xaloſti ſvoje pripogliubglienè Diviczè matere, i pridraghe zarucſnicze Mandaliinè, za gniegovu muku, i ſmart. Sve razlike muke kojechie Aposctoli, i ſvi mucſeniczi, do ſvarhe ſviita za gniegovu gliubav podniti, i s' kakvomchiehihim duſcmanskòm nemiloſſchiu duſcmanni zadavati; vazda Skrozi *gledao*.

781 Sada pomisli kakoſe Svitovgnia pràva gliubav, u mlogo *magniè* xaloſnii dogagiaii pogliubglienih ſvoih prinemaxe od xaloſti, pak zacſmi u Iſſukarſtu ne izmirnim nàcſinom vechiù, nego pamèt ſtvorenà pomisliti moxe, gliubav prama ſvih gliudczkih dùſcah, i ſve uxexeniu prama onih, kojega vechına gliubè; tadachieti iſtò tvoje ſarcze oſſvidocſiti, da nie moguchie zacſeti, i procziniti, kojuje mukku Svega xivota Svoga podnoſio Iſſukarſt, s' gledagniem recſenih xalosnih dogagiajah pogliubglienih ſvoih: i lakkochieſc virovati, daje ne ſamo, kako Evangieglie govorii, u vartluſe Getſemanu Karvavo znoio; vechie i kako naſca posctovana ſeſtra *Soror Maria de Agreda* ſvıdocſii, joſc u ditinſtvu po iſtii nàcſin mlogo i mlogo pùtah Karv livao.

782 Alichiemo ovdi oſſobito sàmo prikazati pameti pravoviirnih pùt Kriixa ocſitii, od dvòra Pilatova do groba; Sctoje tojeſt ſpaſſitegl ſviita, za ſpaſſegnie iſtoga, podnio od manigoldah paklenih, kadje vas ſtucſen, izbien, i izragnien, pacſe odàrt u fruſtragniu, uzamſci na takà lègia priteſckii Kriix, odneoga iz dvòra Pilatova na Kalvariu, vukuchiga nemilo za vràt Sctrangom kao xivinu, turajuchi, i duſcmanskii gazechi xudic, i nagovoreni od iſtih, a od Luczifera ſvom paklenom ſarcxbom nagliuchieni neznaboxkii voiniczi, higlia-

higliadu, trista, i ossamnaest koracsajah daleko; do mista tojest gdisuga razpeta na Kriixu dighli: Komu pribroivsci koracsaje do mista, na komusuga devoti ucseniczi Skinuvsci s' Kriixa prixalosnoi maiki u Kriilo dàli: i do grobba, gdisuga pokopàli, biiva u sve ovii pùt od 1361. Koracsajah. Dakle.

§. I.

Pocsetak xalosnogh proczessiona na pùtu Kriixa.

PRocession xalosnii, na pùtu Kriixa, kogati ovdi (premda nighda za dosta, ni duxnòm posctegniu istògh pùta, ni tvojoi Koristi, i napridku) fàlim moi Sctiocse, nie drugò, nego jedno xiivo prikazagnie nascoi pameti i sarczu mukè tesckè nascegh Gospodina, i odkupiteglia Issukarsta, kojuje podnio nosechi Kriix na izragnienii plechii iz dvòra Pilatova, na Kalvariu; prohodechi s' istim pùtom, po komuje on tako mucsen proscao; i na mistii, na koimaje ossobita ottaistvah izpunio, i texè mukke podnio, postàjuchi, i u dubgliese promiscgliagnie, i vechiè jadagnie mechiuchi. 783

Devoczionje ovii prisvètii, prikorisnii, i priduxnii od Karsschianah, naipri pocsèla provoditi onà istà, kojaje istòga Svetigniu rodila, pricsistà D. Maria; kojà, metnuvsci u grobniczu prisveto tiilo svòga pridràgoga, muku gniegovu i bolèst ukopà u svomu sarczu, a Kriix usàdii u pamèti; kogaje Ottaista i Svetigniu, ne sàmo promiscgliala, i u Skrovisctu Sarcza s' tuxnim nariiczagniem i s' groznim placsom xalosnii proczession istòga Svakii dàn slidila; vechie csesto, s' Ivanom svoim posiinkom, ista mista, na koimaje jedino rogienii gniezin ossobita ottaistva s' xivotom, i s' mukòm izpunio, tilesno pohodila; igiuchi sad k' Jordanu gdie Karscten; sad u czarkvu, gdie pripovidao; sad u vartao, gdie ufachien; sad na Kalvariu gdie propet; sad k' grobniczi, u kojoije pokopan: a josc csesschie prohodechi s' putom, po komuje nossechi Kriix proscao: Kako od stàrii piissaczah svidocsii Adrikomio, u popiisagniu novoga Jeruzolima n. 123. *Pia habet traditio majorum, B. Virginem, quæ cum suis cruenta filij vestigia ad crucem usque secuta fuit, post ejus sepulturam, hac rediens, primam VIAM CRUCIS ex devotione calcasse; unde & Christianorum processiones, ac Crucis gestationes originem habere videntur.* I 784

Leon

Leon X. Pàpa potvargiuje, koi u Kgnighi potvargiegnia deſſet iſtè Diviczè dragovoglſtvah, piiſanoi god. 1517. u poglavju 10. ovako govorii : *Vulnera filij ſui ſæpe conſideravit, loca paſſionis continue viſitavit.* Cſemuje i Andreas Cretenſis *de dormitione Virginis* davno ſvidocſanſtvo dao, kadje rekao : *Omni tempore, quo vixit, filij ſui loca, in quibus locutus, operatus, baptizatus, captus, & crucifixus fuerat, & unde reſurrexit, & aſcendit, indeſinenter viſitavit.* Pacſeje ona iſtà S. Birgitti ocſitovala l. 6. c. 61. *Omni tempore, & poſt Aſcenſionem filij mei viſitavi loca, in quibus ipſe paſſus eſt, & mirabilia ſua oſtendit.*

785 I cſinechi cſeſto ſtajalisćta, ne od ùmora, vech od pricſemerna sùmora; i, kao garlicza ſamicza cſeſto priliichiuchi, nicſicze na zemgliu padala, i karvave ſtope gliubila, a ſuzam zaliivala; i gùcſuchi prixaloſno, placs jedino rogienoga cſinila, (m) cſinechi i ſtine tuxno s' ſobom jècſati : *In ijsdem locis etiam lacrymas fundebat, & Sanctiſſimi oris ſui oſcula dulciſſima imprimebat*, velii posćtovani Beda (n) Nittie moguchie ne plakati; pacſejè cſudo od placſa i jada ne umriti, promislivſci pravo s' virnom pamechiu, kakoje priliipii i primili megiu ſinovma gliudczkim, nemilo vucſen, i mucſen, s' iſtim pùtom proſcao : a koje boglma to mogao promisliti, nego iſtoga matti, koja poslii gniegà neima prilike u cſiſtoi gliubavi i miloſti. Doiſto takoje iſtòga mukka u gniezinu promiſcgliagniu xiiva biila, daſeje cſeſto s' karvju znoila, kakoje naſcoi posćtovanoi ſeſtri Marihi de Agrida ocſitovala; i mudrii naricſuchi iſtoi po duhu ſvetomu dàvno rekao : *comes, capitis tui ſicut purpura Regis* : Koſſeſu tvoje kao plàsćt Kraglievskii czargliene : tojeſt, tomacſii Kardinal Ailgrin *in cant. c. 7.* miisli tovoje : *Cogitationes tuæ, tincta in ſanguine Dominicæ paſſionis, ſic afflictæ ſemper fuere, quaſi recenter viderent ſanguinem de vulneribus profluentem.*

(m) *Jerem. 6. v. 26.*

(n) *Serm. 5. de Aſſumpt.*

§. II.

Napridovagnie xaloſnògh proczeſſiona.

786 OViſu devoczion, od Matere iſtòga tako xeſtoko primili i slidili parvaſcgnii Karſſchiani, da nittiſu vrasćtva Ludoboxaczah moglahimga omraziti, i dighnuti iz glàve xiivù uſpomenu mukkè ſvoga ſpaſſiteglia : nitti prigliutah duſcmanskah xudiah progonſtva mogla

gla uplascithi, i uztèghnuti od polaxegnia miistah, kojaje s' xivotom i s' karvju svojom posvetio: negosu josc sassvim tizim tako csèsti Svakii dàn ondi biili, i tolikohise Skùpglialo, dasu Ludoboxczi pocseli sumgniti, i bojatse od kakve privarè; zatosu na misto, gdie bio Kriix ussagien, metnuli Boga Svoga *Jupitera*; a gdie grob, Boxiczu *Veneru*: i tako devotè Karsschiane s' velikom gniovom xalossciu odbili od Svetih miistah.

Alihi milòst Boxja nie za dugo u toi sčteti stajat pustila, i ista misto brez duxnogh posčtègnia ostavila, jerje barzo za tim uzdighla na pristoglie czesàrstva Riimskoga, devotogh zàkonu svòga Issukarsta, Constantina, Siina S. Jelinè czessariczè, i ukazalamu u nebu slavu i Kripòst istòga Kriixa, davscimu po gniemu victoriu protiva Maksencziu, i ucsinivsciga istoga pravoviirnim, po Svetomu Karsčtegniu, i naucsivsci po S. Silvestru Pàpi, sčto ima za Issukarstovo Ime csiniti, i u kakvòm posčtegniu istòga Kriix darxati. Nadanuvsci u istò vriimè gniegovu svetu matèr, da igiè u Jeruzolim, istii S. Kriix traxiti, i glavnà mista istoga slave u dùxno posčtegnie metnuti: Kojaje barzo, svesardno, i viirno sve opravila; Kriix sveti nascla, i s' ne izrecsenim vessegliem svegà Karsschianluka uzviissila, i posčtovat pocsèla sveta mista, ponukujuchi sve s' prilikom, i s' nàredbom, ona, i Siin Constantin, dase u napridak svi Kriixu svetomu Klagniaju, zabranivsci sc' gnimse odsele za viscala zlocsinaczah sluxiti, csemuje donle sluxio. 787

Tadasu pravoviirnii devotii s' velikom nàlogom pocsèli, ne visce skrovito, vechie ocsito, s' velikom diikom i slavom pohoditi Kalvariu, i drugà svètà mista, koja imaduh kojugod uspomenu nascègh spassiteglia u Palestini. Nittihimje od onda do danascgniega dnèva mankalo ovo posčtegnie: jer premdaje poslii gràd onii svetii izgubio pràvu viru, i zàkon svoga posvetiteglia, dopadajuchi u ràzlikih duscmanah rùke, naiposlii u Turskè, pod koima i danas u suxagnstvu placsè: nisumu nighda mankali Bogogliubnii priscslaczi iz svih stranah Karsschianskoga Sviita, koisuga s' dostoinom fàlom posčtovali, i posčtuju brez pristanka, sčtoje porodio spassegnie vicsgnie svima nàrodom: i vessele pùte sionskè, po koimaje hodio xeglnii svima pùkom Issukarst; promiscgliavajuchi kakoje gliubav od gliu- 788

bavi

bavi po gnima xalosno proscla, i nemilo na Kriixu umàrla, da pogliubglienii svoi u viik xiivuh.

787 Navlastito kakosu Màlà Brattja S. O. Franczescka, po priliki, i priporuki istòga, i zapoviidi Riimskih Pàpah, navlastito Gargura IX. Kakoje gori recseno, u gràd onii slàvni, i svu svètu zemgliu uniscli, i mista prisvèta, na koimaje svemoguchi csudessa svoje gliubavi i milosti gliudma ukazao, u csuvagnie svojè uzèli, pria pèt stotiinah godiinah, i csuvaju dàn danascgni; duxnohimse posctegnie csinii, pivajuchi dàn i noch na gnima pisme sàlah Bogu, i darxechi sve xiivu gniovu slavu, s' uspomenom xiivom xivota, mukè, i smarti Siina, Boxjega; Sctoje sva kolika gniova pràvà slava i svetignia; tojest daje na gnima xivio, csudessa pocsinio, mukku podnio, i umrò Siin Boxji. I to ne sàmo s' uspomenom u pamèti, i u ùstii; promiscgliavajuchi tojest na istii mistii xivot, muku, i smart gniegovu, i pripovidajuchi pùkom : vechie i prikazujuchi sve koliko xiivo u junacskii dilii svi Karsschianskii Kripostii; Slidechi xivot s' xivotom u Svetigni; a mukku s' mukòm, u tesckii progonstvii; a smart s' Smarchiu, na razlikii tesckii mukka, za gniegovo ime, viru, i posctegniè dùxnò onih miistah, na koimasu stajale noghe gniegove prisvetè : bilixechi Reed Svètii, u broju blaxenih svoih Redovniikah, mloghè, koisu, nikii za Isssukarsta karv proliili, a nikii Svèto u Gospodinu zaspàli u Svètoi zemgli.

788 Megiu ostàlih Redovniicskogh gniova Bogogliubstva dilii, naiobicsniehimje, i u obicsaju varlo csesto vazda biilo, i jest do danascgniega dnèva, pohogiegnie pùta S. Kriixa; igiuchi varlo csèsto od dvòra Pilatova, u komuje primilostivi spassitegl himbeno na smart Kriixa ossugien bio, i sc' gnim pogardno natovaren; po istom pùtu, po komuje òn s' brimenom svoim tesckim, varlo mucsen, i tùxan, proscao; tia do grobba, u koisuga martva postavili, i pokopàli. Brojechi gniegove Koracsaje s' pomgnivim viirnè pameti promiscgliagniem, i mirechi tescke, i karvave stoppe s' velikom bolesschiu pravo gliubezniva sàrcza: a na miistii, na koimaje poglavitah ottaistva mukkè svoje ispunio, i ossobite pogarde, i bolesti podnio, grozno placsuchi, i xalosno uzdiscuchi: csinechi istò csiniti i pùtnike, koi onamo dohodè, vodechihi, kakohim vriime, i nemilòst Turskà dopùsschia, cseste pùte u processionu s' bossim nogam, i pripoviidajuchihim s' jezi-

s' jezikom, i s' dilii Svetigniu istògh blaxenogh pùta, i potribu takogh devocziona.

I takiisu devoczion, s' istim dilom, mukki Issukarstovoi dobiili 789
Scerafinski Redovniiczi; i vatru gniegove gliubavi u svojem sarczu zaxegli, dassu, dilivscise parvii iz Svetè zemglie, istii pùt s' sobom poneli, i Kalvariu na svi strana Sviita ucsinili; izmirivsci kolikoje od jednoga do drugoga istogh stajaliisctah koracsajah, i s' istom miròm razrèdivsci, na mistii podobnii, ne sàmo u svih Provincziah Reeda, vechie skoro u svii manastiirii, i drughii svoii mistii, otaistva istòga pùta, mechiuchi za zlamegnie svakògh stajaliscta, ili Kriix goh, ili csinechi Kapelicze od Kamena, kakose gdi moxe, i mechiuchi u svaku vlastitògh ottaistva priliku: da mukka Issukarstova imadè vechiè dùxnò posctègnie, oni svoje uxiivagnie, i svakà dùsca Korist Svetògh pùta, brez duga putovagnia. Sctoje svemù tomù takògh napridovagnia uzrok biilo, da niisu dosta devoczionu pùka gniove Kalvarie; zato mloghè i mloghe devotè dùsce, s' istih blagosovom, u svoih Kuchia Kalvarie csinè, za bitti csesschie u istom devozionu. Scto razumivsci Riimskè Pàpe, ne samosu tai devoczion potvardili, i istim Redovniikom, i sàmim gnima, kolikogod moguh po istii nàcsin Kalvarie uzmloxati oblàst dàli; vechie istà oprosctegnia, kojase na glavnoi Kalvarihi u Jeruzolimu dobiivaju, dobiivat dopùstili, basc kao da onù istu glavom pohode, kad na jednoi, od istih gdigodmu dràgo uzdigknutoi, istii devozion ucsinè, kakoje gori recseno u cslanku parvom ovogh pogl.

§. III.

Plod ovoga devocziona, i Korist istomu naucsnih dùscab.

SCtoje uzrok drughim, dasu takvà, onoje vechmà takvò, velè 790
naravznanczi; i vodaje gdi izvirè jacsà, nego gdi razlivscise natàpa. Mukkaje Issukarstova svim gliudczkim dilom, po koima milost kod Boga nahodè, i blagosove od gniega primajuh, tu Kripòst i vriidnòst dàla: Sctose dakle s' drughima devozionii, za spassegnie i uxiivagnie vicsgnie dusce i tiila, kod Boga opravglia, s' devoczionomse mukki gniegovoi, i s' istè promiscgliagniem, mlogo obil-

nie dobiiva : odkud velii S. Albert velikii, postiti O Suhu Kruhu i voddi, frustratse do Karvi, govoriti Svakii dàn vas Psaltiir, bossonogh hoditi, po Svetii mistii putovati, i drugà mucsna i trùdna dila csiniti, neima tolikogh dostojanstva, i cziine kod Boga, Koliko devoto promiscgliagnie mukkè Issukarstove.

791 Posctovanoi sluxbeniczi Boxjoi Sestri Marihi *ab Antiqua* ovuje tuxbu i molbu ucsinila, ukazavscijoise jedne Svoje martve Sestre dùvne dùsca : *Jer ne pobodite za menè, i za drughe dusce purgatoria, stajalista pùta S. Krixa Issukarstova. Molim za tù pomoch, na ime svih dùscah u Purgatoriu* : Kakose Sctie u istè xivotu l. 2. c. 6. A ukazavscijoise jedan pùt Issukarst, rekao : *Jachiu vas pùk onoga mista, gdi i jedna sàmo dùsca pùt xalosnii moje mukkè s' promiscgliagniem istè pohodii, vazda ossobito pomagati, i od svih pogbibilii tilesnii, i duhovnii osslobagiati, gdigodse sctuje spomena moje mukkè.*

792 A. B. Angielihi 3. Reeda S. O. F. ukazavscise jedan pùt Issukarst na missi, poslii dignuchia S. osctie, ovakoje, rekao : *Blagosovglieni vih od mojega ocza, koistese samnom xalostili, i progonstvo podnosili, i slidili moje stope, i zasluxili opratti vascu bodichiu u mojoi Karvi. Blagosovglieni vih koiste ucsignieni dostoini, sdruxiti mene u mojoi mukki i xalosti, u mojem progonstvu i pogargiegniu, podnescenom za vascu gliubav, i spassègnie. Blagosovglieni onii, koise spominaju, koisu devoti mojoi mukki, i koi samnom u istoi tarpè, kojaje xivot izgubglienii, i utocsiscte grisceniikah, jerchie bitti samnom dioniczi Kragliestva, i slavè, kojusam s' istom dobio. Blagosovglieni vih od ocza mòga, i od duha Svetoga, i blagosovglieni s' onim blagosovom, koichiu dati na dàn sùdgnii obràmim; jer xalostechise sàmnom dàlistemi pribiivagnie u vascima sarczii, i biili moja druxina.*

793 S. Bonaventura *de stim-amor. c. 1.* velii : *Venerabis passionis Christi continua, & devota meditatio, mentem tuam ab hujus saculi concupiscentiis sequestrabit, cor tuum ad spiritualia, & cælestia elevavit* : totjest, devotochie, i csèsto promiscgliagnie mukkè Issukarstovè od poxegliegniah ovoga sviita ocsuvati, i na duhovna, i nebeska uzdignùti sarcze tvoje, onochiete naucsiti, Scto imasc misliti, govoriti, i csiniti; Scto imasc omucsati, na sctoli odgovoriti. Osslobodichiete na svascto tescko i mucsno, dase ponizujesc, pogargiujesc, i mucsisc. Dachieti veliku xegliu Karsschianske izvarstitosti, i pruxiti rùku xeglnè pomochi u svakoi potribi. Akosi Siroma, i potribniik Kripostih, obogatichie-

tichiete s' Aznom brez dna takogh blàga. Akosi u tmina neznagnia potribitih istiinah, prosviitlichiete s' pricsistòm Svitlosschiu istih. Akosi nerazùman pravòm, i zdravòm xiivgliegniu, naucsichiete s' pripravednom svojom mudrosschiu. Akosi osctar, i nemio, datichieti tio i milostivo sarczè. Akosi slab u harvagniu s' svitovgnim poxegliegnma, i s' paklenim napastma, utvardichiete s' nepridobiitnom Jakosschiu. Akosi suha sarcza u dilii Bogogliubstva, natopichietiga s' nebeskim slatkostma svoje milosti. Akosi liin dilovagniu Kripostih, ucsinichiete takògh ràdina, da nechiesc nighda zalùditi vrimena (ne sàmo Kadse Sassvim brez posla stoii, vechie i kadgodse scto lùdo csinii, vrimese zalugiuje) Dovle S. Bonaventura, koi ovako zavarscuje: *Quid plura? Ipsa namque devota & assidua memoria passionis JEsu Christi a malis omnibus te servabit, bona singulà tibi dabit, & in futuro te sua gloria ditabit.*

Scto i B. *Taulerus* potvargiuje, koi svidocsii *tr. 12. de pass. c. 2.* 794
daje Bògh jednom slughi svomu ocsitovao, dachie, koii pùt Kriixa Issukarstova s' devotim promiiscgliagniem csesto pohodii, devet ossobitih milostih primiti; kojeje sve S. Bonaventura s' recsenim brojom zasatio; dajuchimu u svemu ràzlogh i *Discipulus*, stàrii, varlo posaglienii piisacz, brojechi dvanaest istom dilu ossobitih Boxjih daròvah; nadomechiebo *Serm. 48.* iz nauka SS. Ottaczah, da s' ovim dilom, koga csinii, vechiè milostih od Boga dobiiva, nego da vas svijt za gniega molii: daje istò dilo vridnie dobichiu vicsgniè slavè, nego Svih Svetih moglbe: dase s' istim dobiiva dostojanstvo dobrih dilah od liinosti zabugienih, tojest ostavglienih: dachiega Issukarst na smarti ossobito pomochi.

Ovii i drughii ne izbroinii privelikè vicsgnie milosti darovi, 795
ossim milostivih izbrojenih oprosctègniah, dobiivajuse s' xalosnim putovagniem na pùtu Kriixa Issukarstova: Zato s' razlogom velii Hugon Kardinal, *in Psal. 16. v. 5. dulces sunt istæ viæ, propter memoriam Dominicæ Passionis*: Slatkisu ovii pùti, zarad uspomenè mukkè Gospodinovè. Slatki velii zarad uspomenè mukkè Gospodinovè; jer dabi i nebiilo na gnima tolikògh dobiitka, slatkehi csinii svim pravoxeglnim, i milosardnim, sàma uspomena mukke Gospodinove: jer znajuchi Svetigniu, lipotu, dobrotu, milost, i slatkost gniegova Kiipa; i virujuchi daje sve, Sctoje na istom pùtu po-

podnio, za naſce ſpaſſegnie od sàme gliubavi ucſinio, nemoxeſe nego pakleno ſarcze od gliubeznivè xaloſti ne prinemàgati; nitti drugo, oſſim prokletih nespoznanſtva, ne promiſcgliati mukku i Smart gniegovu, koi za trieſt i tri godine nie nighda priſtao za naſcu gliubav na iſtu misliti i xelitju. Nisctanemagnie, o xaloſti! koiſu i koii megiu Karſtianii takògh ſarcza i neſpoznanſtva, Saſſvim da imaduh Evangielie vieſgnie iſtinè, kojehim razborito Svidocſii iſtoga Svetigniu, lipotu &c i gliubav, Kojuhim imadè, i Sctoje od iſtè gliubavi za gnii dràghe voglie podnio na ovomu pùtu: govorechi S. Bonaventura, da mloghii ovii pùt zabugiujuh, a maliga nahodè.

796 Nemoite nemoite barem vih pridragà Brattjo, i Seſtre Scerafinskih Brattiinſtvah, kohimje oſſobito Boogh Svemoguchi priporucſio Svoga Kriixa slavu i posctègniè, zaboravitſe iſtòga xalosnogh puta. Nemoite da Svarhu vaſcii Kalvariah placsè Jeremia: *Via Sion lugent, eo quod non ſit qui veniat ad ſolemnitatem*: Pùti Sionskii, velii, placsù, jer neima kobi doſcao viditi tùgu iſte gliubavi. Moxeliſe ighda vechià nemiloſt izmisliti, nego gliubav ne gliubiti, ni xaliti; pak taku gliubav, tako viirnu, tako Svetu, tako slatku, tako millu, kojaje, Sctogodje imala, za pràvii xivot, i vieſgnie uxiivagnie ſvoih pogliubglienih Sveſardno dàla. I ne xalitju, gledajuchi gdi ſuncze i miſecz pomarcſavſci placsè i xalii, zemglia treſuchiſe, Kamegnie razpadajuchiſe, grobovi ottvorajuchiſe, i Scagliuchi na placs Svoje martvè. Nemoite, nemoite pogliubglienà Brattjo i Seſtre tako nemili bitti, ako xeliite vieſgniu milòſt imati, vech uzmite na ſarcze xalòſt vaſce miloſti: a evovam nàcſin kakochiete iſtè xaloſnii pùt pohoditi.

§. IV.

Nàcſin xaloſnoga proczeſſiona na pùtu Kriixa.

797 MIſto za xaloſnii ovii proceſſion moxe bitti, i czarkva, i manaſtiir Màle Brattje S. O. Franczeſcka; alie priſtalie, kadſe moxe, na dvòruga cſiniti: Zato vaglia ràditi, gdigodſe moxe, tomu pùt na dvòru zabilixiti, 'ili oko manaſtiira, ili na drugomu miſtu, akobi i nebiilo miſto Reeda, jerſe i na takomu miſtu oprosctègnia vlaſtita dobiivaju, iſtom akoje zabilixen na iſtomu xaloſnii pùt, s' potribiti ſtajalisčti, kakoſam gori rekao, od màle Brattje receſenogh vladagnia, ili

ili drughih istomu vladagniu kakogod podloxnih, kakosu Terczjari, i istògh vladagnia *Brattinstva* : i pod istih upravglègniem stoii : akobo naiposlii pod upravgliegniem màle Brattje, ili drughih recsenogh posluha ne stoii, oprosctègniase ne dobiivaju. I premdaje boglie, akose moxe, stajaliscta istoga processiona jedno od drugoga tako daleko zabilixiti, kakohije spassitegl u Jeruzolimu zabilixio; brojechi tojest od jednoga, do drugoga toliko koracsahi, kolikoje Issukarst nosechi Kriix ucsinio. Nisctanemagnie nie to potribito za istinito dobiichie oprosctègnia, buduchi tomu dosta, daje onoliko stajaliisctah, i dase doisto pohodè, igiuchi od jednoga do druga: tako da akoje i jedan koracsai jedno od drugoga daleko, dostaje

Hotiuchise tai Devoczion s' ocsitim processionom csiniti, Svakse po Sebii, kad u czarkvu dògie, moxe ovako k' istomu pripraviti.

Pripravgliegnie xalosnom Proczessionu.

PRivissokii, Svemoguchii, primilostovii Gospodine, evo ja, potribito, prinespoznanò stvoregnie tvoje, grozglivii czàrv ovè zemglie, ponizujuchi do praha miisli, baczamse u dubinu hargie moje, prid velicsanstvom tvoim : i tako niicsechi, humiglienose Klagniam Svetigni tvojoi, i sassvom pamechiu, sarczem i dúscom izpovidamte za moga svemoguchiega Boga, Oza, Siina, i Duha Svetoga, tri Sobstva u jednòm Boxanstvu. Klagniamse, Sctujem, i zafagliujem primilostivoi dobroti tvojoi, na neizbroinii dobrocsinstvii, kojasam od priprostee rùkè tvoje obilno primio : Josc, poznajuchi slabost moju, molim pricsistù Diviczu Maiku tvoju, sve Angiele, sve Svètè, i sva stvoregnia, da te za mene falè i zafàgliujuti, sctosime od niscta stvorio, i od vicsgniegh suxagnstva odkupio, i sasvima xeglnim darovma Satvoregnia, i odkùpgliegnia obilno nadàrio, brez i jednogh mògh zasluxegnia, od sàme primilostivè gliubavi tvoje; kojoisam, ah kojoi, poznajem i xalostan izpoviidàm Boxe moi, prines- 798

nes-

nespoznanſe ucſinio; jerſam, uzamſci bogat dio nebeskoga mòga ocſinſtva, ſramotno raſſuo blago tvoje, zakopavſciga u zemgliu Svitovgnii poxegliegniah, i naſslagiegniah, u koimaſam doſadà opako xivot provodio, i ucſinioſe gardobnihi, nego xivine, s' koimaſamſe rànio, i u takvimſe lokvam vagliao, *uzmloxivſci gribe* u ſvim zlochiam, *ſvarbu piiska morskoga*; tako, da *od petù, do varba glàvè neima u meni zdravja.* Ali znajuchi daſi tii prigliubeznivii otacz, koi s' razkriglienim rukam cſekaſc, da zagarliſc bludniika Siina tvoga: doſcaoſam, tuxan i xaloſtan za tò, prid priiſtoglie miloſti tvoje, i kajuchiſe iz Svegà ſarcza mòga, poznajem i izpoviidam prislatkii Goſpodine, daſam, ah daſam, pogazivſci darove tvoje, ſve miisli, riicſi i dila moja, upravgliao do sadà na uvriigiegnie velicſanſtva tvòga. Xaomie to, ah tako xao moi Boxe, dabi ſada pakao za uxiivagnie darxao, daſam u gniega pao, pria negoſamte s' naimagnim grihom uvriidio; Kakotiſe odſele xivit obechiajem, uſajuchi, ne u slàboſt moju, vech u ſvemoguchiu milòſt tvoju. A tii primiloſardnii ocſe *ne zabaczi pokorno, i humiglieno ſarze* Siina tvòga (ili, Kchieri tvoje) vech *od vrativſci liicze tvoje Boxanſtvenò od gribah moih*, datiga paklenii obraz zlochiah gniovih iz nova ne uvriidii, *oprostimi ſve opacſine moje;* i potvàrdi obechiagnie, da od tebe viſcè ne bixim, vech humiglieno sluſcam i ſveſardno obsluxujem zapoviidi tvoje, kojè dàjuh xivot vicſgniega uxiivagnia, i slavè. Operi primiloſtivi ſtvoritegliu, i vladaocſe dùſcè moje, u karvi Siina tvoga vas ſmràd iſtè, udarivſci Scipkom tvoje miloſti u pritvàrdu ſtiinu moga Sarcza, da puſtii tolikè potoke sùzah, kolikohije iz gniegova tila teklo Karvi, u gòrkoi mukki, koju ſada hochiu, i xelim s' takim placſom

i xa-

i xaloſſchiu ſarcza u ovom xaloſnom proczeſſionu promiſcgliati, za proplakati doſtoino velikù slipochiu, u kojoiſam do ſadà xivio, i Iſſukarſta moga dragoga vechma nego xudie na gniegovom xaloſnom pùtu mucſio; zakligniuchiſe higliadu xivotah odſele pria izgubiti, i na vas viik u mukke paklenè pòchi, nego s' naimagnim grihom Boga mòga uvriditi, i primilloga Iſſuſa oxaloſtiti. Daimi, molimte Svemoguchi vicſgni Boxe, tvoi Sveti blagosòv, da ovii xaloſnii pùt s' tim plodom ucſinim, na posctègnie, kako odlucſujem, i prikazujemti, onoga pùta, koije naiposli megiu nama za nàs ucſinio tvoi jedino rogienii, iz dvòra Pilatova, do varha Kalvarie, noſsèchi tèsckii Kriix. I ucſinime doſtoina dobiti, kako xelim i mislim, ſva onà tvoje miloſti oprosctègnia, kojaſu Vikàri naſcegh ſpaſſiteglia Riimske Pàpe za iſtii devoczion podiilili, i odrèdili: odregiujuchi zatò, ſve Sctogod u ovom proceſſionu *ili pobogiegniu xaloſnoga pùta* (pohodechiga sàm izvan proceſſiona) uzmolim, moliti po odluki, Svarhi, i uzroczii, po koimaje tako veliko blàgo oprosctègniah dopùſſchieno: namigniujuchi jedno puno za moju griſcnu dùſcu; a oſtalah puna, i ne puna, za dùſce pokoinih martvih u purgatoriu, po reedu gliubavi, i pravdè, kakoje moja dùxnoſt za gnii moliti, ili kakoje tebi dràgo primiti. Molechite humiglieno Saſvim tim, dami, za doſtighnuti ovde tvoje miloſardje, a na onomu Sviitu slavu vicſgniu, ovii pùt Koriſtan ucſiniſc. Amen.

PÚT KRIIXA.

NA ovomſe pùtu, kadſe s' ocſitim proceſſionom pohodii, noſſii 799
prid iſtim Kriix goh, tojeſt brez Propechia: i naiposlii koi Kriix uznoſſii, priſtaloje da boos igie. A nailipſcechie bitti, ako, gdie Brattinſtvo Konopnogh pojaſſa Svetogh Ocza Franczeſcka, jedan

dan bratt istòga, u vlastitu pokòrnu vrichiu obucsen, boos Kriix ponese; a ostala Brattja, Kolikoise moxe u vrichie obuchi, dva i dva bossi za gnim uzigiuh: jerse pristoii, da Brattja i Sestre istogh Brattinstva, ossobito priliku pokore, i xalosti u ovom processionu ukaxuh, buduchi istii ossobito gniovogh Brattinstva dilo, kakoje gori u vladalisctii istògh recseno.

Doscavsci dakle tako obucseni s' Kriixem u czarkvu, misnikchie, parvògh, ili trechiegh Reeda S. O. Franczescka, spomenutogh posluha, naregien od starescine manastiira, da vodii tai procession, u czarkovnu pristalu tomu hodichju obucsen, Klekavsci prid velikim Ottàrom, na glas rechi, a ostàlii sluscajuchi za gnim Sarzem govoriti, naipri ovu molitviczu.

Dilovagnia nasca, molimote Gospodine, s' nadanuchiem tvoim priteczi, i s' pomochiu naslidui, da svako nasce molegnie, i dilovagnie od tebe vazda pocsme, i po tebi pocseto svarscii. Po Issukarstu Gospodinu nascemu. Amen.

Za tim dilo Skruscegnia.

PRidraghii, i primilostivi moi odkupitegliu, Klagniajuchise do zemglie tvojem prisvetomu Kriixu, sasvim sarczem, i s' moguchim humiglienstvom isctem oprosctègnie svih moih pritesckih grihah, i opacsiinah, kojesam do danascgniega dnèva, i sadascgniega csassa protiva tebi ucsinio; kajembose od svih s' czilom xalosschiu pravo pokorna sarcza; ne od straha mùkah paklenih, u kojesam zasluxio poslii smarti ichi; vechie sàmo jersam tebe Boga moga, ne izmirno dobro, sc' gnima uvridio: i obechiajem tako tvardo, kakoje jàka u pravoxeglnom sarczu tvoja gliubav, koju ni smart, ni pakao razbitti nemoxe, nigdate viscè s' tvojom pomochiu od moje vogliè ne uvriiditi, a od slabostise sasvom pomgniom csuvati: nittichiu pristati, davscimi josc koje vriime xiviti, s' mogùchiom mojoi slabosti xestinom pokoru csiniti, za ugo-

diti

 Potvar-

R.

Ra-

T.

U.

V.

Dva

X.

Z.

KRIIVO

KRIIVO POPRAVI

L. hochie rechi liist, B. hochie rechi broi, a R. hochie rechi reedak.

KRIIVO	*PRAVO*
u opomeni za sctivegnie, 3. l. 1. ſtráni - - tokogh	sctii takogh
u iſtom miſtu 2. l. 2. ſtràni 21. R. - - igiuch	sctii igiuh
u l. 2. b. 1. R. 15. iskagniega	sctii iskargniega
u l. 11. b. 14. R. 22. - - Franczeſckansga	sctii Franczeſckanskoga
u l. 18. b. 26. R. 15. - Gliubavi	sctii gliubavi
u iſtom l. i b. R. 18. humiglieuſtvu	sctii humiglienſtvu
u l. 19. b. 26. R. 25. obrachieghia	sctii obrachieggia
u l. 23. b. 33. R. 21. - - odſudiviſci	sctii odſudiuſci
u iſtom l. i b. R. 16. - - Iſtoſçnògh	sctii Iſtocsnogh
u l. 20. b. 28. R. 32. - - dogodivciſe	sctii dogodivſciſe
u l. 28. b. 42. R. 25. - - privarſi	sctii privarii
u l. 31. b. 45. R. 29. - - niiti	sctii nitti
u l. 39. b. 56. R. 13. - - zafagliuju	sctii zafagliui
u l. 55. b. 84. R. 7. dokonczagnia	sctii dokoncſagnia
u l. 69. b. 104. R. 5. - - drobroga	sctii dobròga
u l. 72. b. 108. R. 15. - - porribah	sctii potribah
u l. 73. b. 110. R. 12. - - cſcinechi	sctii cſinechi
u iſtom l. b. 111. R. 1. - - priglieno	sctii primglieno
u l. 77. b. 117. R. 17. Divoczom	sctii Diviczom
u l. 79. ſ 2. R. 2. Oproséctognie	sctii oprosctègnie
u iſtom l. b. 121. R. 3. - odricſegnia	sctii ordiiſcegnia
u l. 80. b. 121. R. 27. - griku	sctii gribu
u iſtom l. b. 122. R. 9. ſvetotaincski	sctii ſvetotainicski
u l. 86. b. 132. R. 4. - ucſiu	sctii uſciu
u l. 91. b. 138. R. 12. - graduh	sctii kraduh
u l. 95. b. 145. R. 12. - nebuh duchi	sctii nebuduchi
u l. 101. b. 158. R. 3. - i skuli	sctii u skuli
u l. 105. b. 164. R. 13. - gràduh	sctii kraduh
u l. 121. b. 194. R. 11. - pùra	sctii pùta
u l. 122. b. 196. R. 15. - radiri	sctii raditi
u l. 134. b. 216. R. 23. - Ploroku	sctii Proroku
u iſtom l. b. 116.	sctii 216.
u iſtom l. b. 117.	sctii 217.
u l. 135. b. 118.	sctii 218.
u l. 136. b. 119.	sctii 219.
u iſtom l. b. 120.	sctii 220.
u l. 137. b. 121.	sctii 221.
u iſtom l. b. 122.	sctii 222.
u l. 138. b. 123.	sctii 223.
u iſtom l. b. 124.	sctii 224.
u l. 145. b. 241. R. 1. - napaſtaju	sctii napaſtuju

KRIIVO	PRAVO
u l. 146. § 25. - nemoxose	sčtii nemoxese
u istom mistu - griba	sčtii griha
u l. 56. b. 226. R. 9. ttudnii	sčtii trùdnii
u l. 174. b. 293. R. 14. - vladagnin	sčtii vladagniu
u l. 182. b. 303. R. 6. zssapexiah	sčtii Essapexiah
u l. 210. b. 352. R. 12. - Jediustva	sčtii Jedinstva
u l. 215. §. 1. rukuk	sčtii rukuh
u l. 216. b. 366. R. 8. avoga	sčtii ovoga
u l. 217. b. 368. R. 1. - povlastiaze	sčtii povlasticze
u l. 236. b. 406. R. 7 - Jezskom	sčtii Jezikom
u l. 238. b. 410. R. 8. - spasonomu	sčtii spasonosnu
u l. 240. b. 413. R. 22 - zapriha	sčtii zaprika
u l. 243. b. 420. R. 6. - poghlih	sčtii poglii
u l. 245. b. 423. R. 3. Boxeghe	sčtii Poxeghè
u l. 257. b. 441. R. 17. - hahendis	sčtii habendis
u l. 303. b. 491. R. 14. - idololatrave	sčtii idololatrare
u istòm l. i. b. R. 33. - Riimu	sčtii Rsim
u l. 310. b. 500. R. 11. - giemu	sčtii gniemu
u l. 317. b. 509. R. 11. - materniu	sčtii materinu
u istom l. b. 508. R. 39. - tomasio	sčtii tomacsio
u l 332. b. 529. R. 7. - pasce	sčtii Pacse
u l. 338. b. 537. R. 8. volik	sčtii velik
u l. 353. b. 557. R. 12. - praviirnih	sčtii pravoviirnih
u l. 364. b. 570. R. 1. - obrizogagnia	sčtii obrizovagnia
u istom l. b. 572. R. 5. - som	sčtii svòm
u l. 365. b. 574. R. 2. - Agosčtola	sčtii Aposčtola
u l. 366. b. 575. R. 21. - začto	sčtii zasčto
u l. 375. b. 593. R. 19. - Josc jedaleko	sčtii joscje daleko
u l. 380. b. 602. R. 31. - vicsce	sčtii viscè
u l. 405. b. 636. R. 5. - zdavih	sčtii zdravih
u l. 410. b. 646. R. 9. - onamu	sčtii onamo
list 608.	sčtii 408.
list 614.	sčtii 414.
u l. 449. b. 700. R. 3. - oprovčtegnia	sčtii oprosčtegnia
u l. 453. b. 706. R. 1. - malado	sčtii mladò
u l. 472. b. 728. R. 41. - Gosponiu	sčtii Gospoinu
u l. 482. b. 737. R. 6. holiko	sčtii koliko
u l. 402. b. 754. R. 2. - Urgur	sčtii Urban
u l. 502. R. 13. - suppicationibus	sčtii supplicationibus
u l. 505. R. 3. - incursum	sčtii incursurum
u l. 509. a ne 501. kako ondi stoi-, b. 779. R. 12. zasebecsnii	sčtii zasebicsnii
list 502.	sčtii 510.
u l. 511. b. 784. R. 5. - ottaista	sčtii ottaistva
u l. 550. R. 4. - razeptà	sčtii razpèta
u l. 553. b. 813. R. 9. - koiuse	sčtii koisuse
u l. 555. R. 12. - uxiivalia	sčtii uxiivala.

A UNIVERSITNÍ KNIHOVNA

